

Copiese la portada

M. S. 4.º perg.º con 292 hojas foliadas y unas de portada bien tratado, completo.

12 — De Eucharistia = Lopez

~~Es prestada al P.e Joan de Landauerde por~~
~~el P.e Fr.o de Huerta~~

Est. 1. de Ms.

Tab. C.

Arcani Eucharistici
Accurata Illustratio

Authore R.º P.e Didaco Lopez
Theologo Societatis Iesu, ac The-
ologiæ professore in Collegio
Hispalensi D. Herme
negildi Societatis
Iesu.

Divisio Totius operis.

Magnum aliquid me facturum arbitror, si quæ in hac materia obscura sunt, et hæretici credunt impossibilia, quæ et doctores catholici planè ardua, et difficilia, eâ dispositione et styli claritate, quam in meis scriptis semper effecisse confiteor, perspicua, ut spero, et plana reddidero, quod ut facilius assequar totum opus in decem et octo quæstiones distribuam, quarum 1.ª erit de existentia, institutione, symbolis, et nominibus Eucharistiæ. 2.ª de essentia, et partibus quæ intrinsecè constituunt Eucharistiam. 3.ª de unitate, et distinctione Eucharistiæ. 4.ª de materia remota Eucharistiæ, ut de pane, et vino. 5.ª de triplici magnitudine et quantitate materiæ Eucharistiæ. 6.ª de præsentia, et determinatione materiæ remotæ ad Eucharistiam requisitis. 7.ª de aqua miscenda vino pro sacrificio Calicis eucharistici. 8.ª de accidentibus panis et vini, quæ post consecrationem remanent in Eucharistia. 9.ª de iis, quæ agere et pati possunt prædicta accidentia in Eucharistia. 10 de præsentia Christi sub accidentibus panis et vini in Eucharistia. 11. de præsentia accidentium Christi sub accidentibus panis et vini in Eucharistia. 12 de iis quæ vi verborum et per concomitantiam ponuntur sub accidentibus panis in Eucharistia. 13 de iis, quæ vi verborum et per concomitantiam ponuntur sub accidentibus vini in Eucharistia. 14 de ubi, quo Christus Dominus collocatur sub accidentibus panis et vini in Eucharistia. 15 de iis quæ Christus agere, et pati potest sub accidentibus panis et vini in Eucharistia. 16 de forma verborum per quam Christus ponitur sub accidentibus panis et vini in Eucharistia. 17. de transsubstantiatione, qua substantia panis et vini mirabiliter convertitur in Corpus et Sanguinem Christi in Eucharistia. 18. de gradu necessitatis quo requiritur ad salutem Eucharistia. Ultima denique de effectibus

quos in suscipiente operatur eucharistia.

Et quia nulli labori parcimus ut nostrorum auditorum utilitati, et fructui studeamus placuit in eorum gratiam nucleum et medullam totius operis superiorum quaestionum decisiones, vi omnino ad finem anni suspendere, sed hic quasi in fronte et tamquam brevi tabella describere ut ... ad oculum videant, quas toto decursu futura sit longioris disputationis materia. Faxit Deus

Quaestio 1.ª
De existentia, institutione, symbolis et nominibus Eucharistiae.
Sectio 1.ª
Fidei dogmata circa Eucharistiam.

Ut clarius statui possint tum veterum, tum recentiorum haereticorum deliramenta opere pretium duxi brevi ea huic nostro eucharistico tractatui praemittere quae Fides sanxit, et latius in sequentibus discutienda. Et quidem primum sancit dari Eucharistiae Sacramentum, illudque esse unum ex 7. sic definit Florent. in litteris unionis. Trident. sess. 7. can. 1. de Sacramentis: ac rursus sess. 13. Lateran. relatum cap. Firmiter de summa Trinitate et fide Chatolica. Carthagin. 3. c. 28. et 29. cap. Cum Marthae de celebratione Missarum. cap. Cum in Sacramentorum, et cap. in Sacramento de consecratione distinct. 2.

2.º Sancit in hoc Sacramento vere, et realiter esse Christum Dominum: sic definivit concilium Romanum, et Bracharense ... Leone 9.

sub

Turonense sub Victore 2.° Generale Romanum, et Nicolao 2. Romanum aliud sub Greg.° 7, ac novissime Tridentinum Sess. 3 c. 3. et cap. 8. Can. 1. Cap. in quibus Cap. et nos autem Caput ecce Cap. panis et in altari Cap. Tria sunt. Cap. Utrum Cap. in Xpo et Cap. ausgerunt de cons. dist. 2.

3.° Sancitur taliter esse Xpum in hoc Sacramento, ut totus sit in qualibet parte, et totus in singulis cuiusvis speciei partibus Sic definit Florentinum in decreto Eugenij ad Armenos C. 3. et Trident. Sess. 3. de Sacramento Eucharis. Cap. 3. et cap. 8 can. 3. et Sess. 21. Cap. 3. de Communione et eiusdem Capitis Canon 3.

4.° Sancitur non solum esse Xpum in hoc Sacramento in usu, hoc est quando recipitur, et manducatur, sed ante, et post sumptionem. Sic definit Tridentinum Sess. 3. de Sacramento Eucharis. Cap. 3. et cursus C. 8. et Canone 4. eodemque faciunt Cap. 6 ubi agit de reservat. Eucharis. ad infirmos ex antiqua doctrina Conciliorum Romanensis et Lateranensis.

5. Sancitur non eodem modo esse Xpum sub speciebus panis ac sub speciebus vini, sed sub illis Corpus esse ex vi verborum, et sub istis solo per concomitantiam. E contra vero sub speciebus panis esse sanguinem per concomitantiam, et sub speciebus vini ex vi verborum. Sic definit Trident. Sess. 13 de Sacramento Eucharis. Cap. 3.

6. Sancitur materiam huius Sacramenti esse panem, et vinum, tamquam naturalem, panem quidem per materiam Corporis, vinum vero per materiam Sanguinis. Sic definit Florent. in litteris Eugenij et firmatur Lateranense Cap. firmiter. et colligitur ex Trid.° Sess. 13 de Sacramento Eucharis. Cap. 4. et Can. 2. eiusdem Sess. 21. C. 2 de Commun. ex concilio Wormatiensi Cap. 4 ex Matisconensi 2 Cap. 4 ex Altisiodorensi Cap. 8. ex Cap. 32 Trullano ex Cap. Cum Marthae de Celebrat. Miss. et tandem ex facto Xpi Math. 26. Marc. 14. Luc. 22.

7.° Sancitur veritas et necessitas fractionis huius Sacramenti. Sic

siu Florentinum in decreto p instruct. Armenorum, et tradunt August. Ambrosius, Irenaeus, Iustinus, Cyrillus alexand. Cyrillus Hierosolimitanus, Eusebius emissenus, Cyprianus, colligiturque ex generali doctrina Sacramentorum, ut videri potest apud Vasquez tom. 2. in 3 part. disp. 129. Cap. 5.

8. Panem converti in corpus, et vinum in sanguinem Xpi. sic definit Lateranense sub Innocentio 3. (quod refert Cap. Firmiter de summa Trinitate, et Fide catholica) Florent. in decreto Eugenii 4. Trident. Sess. 13. C. 4. et Can. 2. Id et ita fieri hanc conversionem (quam Trident. ait aptissime appellari ab Ecclesia transsubstantiationem) ut nihil substantiae panis aut vini remaneat in hoc Sacramento peracta consecratione, decernit. tum ipsum Trid. tum ipsum Romanum concilium sub Gregorio 7. et Romanum generale celebratum anno Dni 1413. tum denique Constantien. Sess. 8.

9. Tandem hoc admirabile Sacramentum habere aliquos spirituales effectus (nec dicitur posse non prodesse, nec obesse) sic definit Trid. Sess. 13. Cap. 2 de Euchia, et Canone 5. Florent. in decreto Eugenii, Viennense sub Clemente 5. et habetur in Clementina Unica de reliquiis, et Venerat. Sanctorum. Colligitur ex Cap. Cum Marthae de celeb. Miss. et ex Lateranensi sub Innocentio 3.

Sectio 2a

Errores Hereticorum circa Euchiam

Mirum est quantum Hereticorum oculi hui Sacramenti fulgore oppressi habuerint. Vix aliquid de illo docent in quo non errent. et in iis errant Archontici de medio tollentes Euchiae Sacramentum, etenim altaris mysterium omnino negarunt teste Epiphanio haeresi 40. quamvis non hoc solo, sed, et alia sacramenta, ut eruditi probat P. Vasquez c. 62 3ae partis art. 4

art. 4. Cui errori ex parte adhaesere Petrobrusiani, quatenus asserebant Xpum D. non dedisse potestatem alijs hoc mysterium celebrandi, ut videre est apud Petrum Cluniacensem in epistola quadam contra istam haeresim.

2°. errant Gnostici cum Magistro suo Carpocrate, Berengarius Archidiaconus Ecclesiae Andegavensis, Albigenses, Wiclefus, Hyeronimus Praga, et Hlamperdius Apostata ex monacho Brigitano ut testatur Bellarminus tom. 2. controversiarum lib. 1. de Sacramento Eucharistiae cap. 1) Zuinglius, Calvinus, Petrus Martyr, et alij communiter dicti Sacramentarij, concedentes quidem Sacramentum Eucharistiae, sed negantes Xpum D. vere, et realiter in illo contineri, sive quia nullo modo ibi esse credebant, ut asserebant aliqui, sive quia solum erat tamquam in signo, et figura tantum, ut malebant alij. Originem vero traxit hic error ab illis discipulis incredulis, qui Ioan. 6. cum retro abierunt.

3 errant Buzerus in lib. reformationis et quidam Lutherani admittentes Xpum esse in Eucharistia, at non tempore, sed in consumptione, hoc est non ante nec post sumptionem, sed cum sumitur a communicantibus ut videre est apud Alphonsum de Castro lib. de Haeresibus verbo Eucharistia haeresi 12. quem errorem postea amplexati sunt impij haeretici nostri temporis.

4. errant Kemnitius in lib. de sexcentis erroribus pontificiorum tit. 17. errore 4. et 18. Hermanus Hamelmanus lib. de Communione sub utraque specie, et Mathias Illiricus lib. contra Sacramentarios parte 2. argto 25. et parte 3. in solut. 3 objectionis asserentes Xpum quidem esse in Eucharistia, sed non totum sub qualibet specie, sed Corpus sub specie panis, et Sanguis sub specie vini unde negant concomitantiam Sanguinis in Hostia, et corporis in calice.

5 errant Lutherus, et Wiclefus asserentes post consecrationem manere simul cum Xpo eo modo quo Xpum esse in hoc Sacramento contrahebant) eundem panem qui antea erat. Differunt tamen in

in

in hoc quod Wiclefus licet poneret panem simul cum Xpi corpore in Eucharistia non asserebat panem esse corpus Xpi, Lutherus vero id asserebat ut videre est apud Castro adversus hæreses, verbo Eucharistia hæresis. Eumque sequutus est postea Melancton

Sed et Rupertus vir alias Doctus et chatolicus ad illa verba loannis Panis quem ego dabo caro mea est asseruit panem in Eucharistia manere hypostatice unitum Verbo divino, atque ideo per ista consecratione Xpus dici et esse panem, unde libro 2° de divinis officijs cap. 2 docuit Xpum in Eucharistia esse corpus panaceum et humanum, atque haec duo corpora posse dici unum propter unionem in hypostasi, quod ipsum repetit cap. 9 additque impios homines solo recipere in communione corpus panaceum, pios vero utrumque simul recipere, et quamvis inter Patrem Vazquez et Bellaminum de scriptoribus Ecclesiasticis lis mota sit circa libros de officijs an sit sint Ruperti, utrique praedictum errorem Ruperto adscribunt.

Errant Durandus in 4. distinct. 11. q. 3 et alij apud D. Thoma 3. p. q. 75. art. 6. asserentes non manere totum panem, ut aiebat proximus error, sed partem illius, etenim Durandus volebat materiam panis, et vini manere post consecrationem quia aliter fieri non posse existimabat, transsubstantiationem panis in corpus, et vini in sanguinem. Illi vero quos supposito nomine refert D. Thomas dicebant, manere formas panis et vini, sed non materias quae hic in illis convertuntur in corpus et sanguinem Xpi

Errant Græci asserentes panem fermentatum esse materiam necessariam, nec posse fieri consecrationem in azimo, ut refert Alphonsus Castro inter alia perversa dogmata huius gentis, sed et hunc errorem adeo tenaciter defendunt, ut latinos chatolicos sugillent, azimitas appellantes, et quod peius est anathematizantes, ut testatur Anselmus epistola de fermentato, et azymo. quod si ipsis invitis, aut omnino inscijs latinus aliquis in Ecclesia græca celebret in azimo, altaria censent manere polluta, et

ut

ut mundent lauant teste Guidone Carmelita.

8. Cataphrigæ asserentes, (ut testatur Augustinus lib. de hæres. c. 26) farinam miscendam esse sanguine alicuius infantis annicult, quem ille minutis vulneribus compunctum [illegible] elicito, quod si perditus infans dolore vulnerum moriebatur, habebatur pro martyre, si in alterum viveret, pro magno sacerdote, sicque putabant ad vivum repræsentari passionem Xpi. idem refert Epiphanius tom. 2 lib. 2 hæresi 48 addens punctiones fieri [illegible] aliculis, et Damascenus lib. de hæresibus, hæresi 49 dicat fieri [illegible].

9. errant Cepurani asserentes ad panem adhibendum esse caseum teste Augustino lib. de hæresibus c. 28. et Epiphanius hæresi 49. unde dicti sunt hi hæretici Artotyritæ; huius etiam erroris meminit D. Thom. [illegible] turpius adhuc errarunt Gnostici, qui ut testatur Epiph. lib. 1. tom. 2. hæresi 26 asserebant pro materia corporis Xpi farinam esse miscendam virili semine.

10. errant Ebionitæ (ut refert Bellarm. tom. 2 controuer. lib. 4. c. 10. ex D. Epiphanio) asserentes in consecratione calicis non adhibendum esse vinum, sed solam aquam. unde dicti sunt aquarii. contra quos disputat Cyprianus lib. 2 epist. epist. 2 parum discedunt ab hoc errore Marcosiani (sic dicti a quodam Marco) qui calicem conficiebant ex aqua, exigua particula vini albi iniecta, quam aquam incantatione quadam reddebant rubram, ut sanguinem putarent [illegible] ut Alii ex Irenæo lib. 1. aduersus hæreses cap. 9. Epiphanio et aliis. idem fecerunt alii, qui loco vini offerebant lac, ut colligere est ex concilio Bracharensi 3. in præfatione.

11. errant Manichæi asserentes nullam omnino formam requiri verborum ad conficiendum hoc sacramentum, ut constat ex D. August. lib. 20. contra Faustum manichæum; et videntur fere ex toto consentire Caluinistæ cum suo magistro lib. 4. institutionum c. 14. docentes ad eucharistiam non requiri certa verba consecrationis (quæ antiqui appellabant formam sacramentalem) sed esse concionalia ad instruendum populum.

L. 2. errant Messalani alio nom.e dicti orantes diuini, et euchitæ asserentes non habere Eucharistiam vim et efficaciam ad prestantissimos eos effectus quos Catholici confitentur, atque conuenire, sed neque prodesse, nec obesse [struck through] accipienti: quibus ex parte consentiunt Armenii, quatenus asserunt neque prodesse, nec obesse ei, sicut nec corpori, vide Castrum lib. 6. aduersus hæreses verbo Eucharistia. hæresi 8. qui hæresi 9 refert ex Guidone Carmelitano Eucharistiam esse maioris virtutis et efficaciæ in feria 5. maioris hebdomadæ quam in reliquis diebus.

Sect. 3.ª

Simbola, et Figuræ, quæ in lege Antiqua præsignarunt Eucharistiam.

Innumera delineamenta fecit Diuin. Deus quibus sicut per umbras Sacrosanctam Eucharistiam expressit, quasi scirent et manus astans, ad tantum, tamque sublime Sacramentum. Nunc adum brauit vero, id quod Theologi dicunt Sacramentum tantum, hoc est species sacrales panis, et vini, quæ post trans-

*Nunc substantionem remanent ex mã Sacramenti, * Rem tantum hoc est effectus venientes ab Eucharistia Sacramento vel gratia refectionis, Nunc Rem et Sacramentum simul, hoc est Corpus et sanguinem sub speciebus Sacralibus panis et vini delitescit, et integram Eucharistiam, ut hæc omnia complectitur, expediubant. ... si paulatim hæ figuras disponeremur, quæ nunc eas irrideant impudentissime Zwinglius et Lutherus.

Sane figuræ L.i generis eximiæ sunt ... panis et vinum Melchisedech. genesis 14. vers. 18 species Sacrales

ad

adumbrarunt. de qq. Caput in Calice (de consecrone dist. 2 (desumptus ex Ambros. lib. 5. de Sacramtis. Cap. 1) et Caput accipite eodem titulo. 2 panes subcinericios Abrahae genes. 18. 2in de panes primitiarum Levit. 23. de quibus Villaroel in indicus Cap. 11. vers. 36. aphorismo 6. n. 11. 3. Panes, et vtres vini quibus Abigail placauit Regem David. 1 Reg. 25 id ipsum delineabant xa. graues Sacri textus expositores. 4. eodem spectabant Panes propositionis, quorum esus so. licitus Sacerdotibus exod. 25, et 40.

Neminimus illustres sunt figurae 2i generis. 1a. Manna omne bene saporem. exod. 16. et Numer. 11. deuter. 8. Josue 5. Sapi. 16. Joan. 6. de quo Caput revera (desumptus ex Ambrosio lib. de iis, qui mysteriis initiant. C. 8. et 9) Caput Corporis (desumptus ex Ambrosio) de consecrone dist. 2. et vide-ri post Conincts. 2a. Petra quae tacta virga Moysis fudit largissimas aquas, vt biberent filij israel. exod. 17 de qua Caput in Xpo (desumptus ex Hilario lib. 8. de Trin.) Caput in Calicem (desumptus ex Ambros. lib. 5. de sacramtis. C. 6) de consecrone dist. 2. 3a. lignum vitis Genes. 2 vivificans, et restaurans vires amissas, de quo Innocentius lib. 4. de officio Missae C. 44. et 45 positus 3. p. q. 57. art. p. et egregie Turrianus tu. 1. de Justitia in proemio. 4. panis Aeliae 3. Reg. 19 offerens fortitudinem ad peragendam viam longam in deserto. 5a. panis Hordaceus ex terminans Castra Madiam. de quo multi expositores 6. Favus mellis aperiens oculos Ionathae. 1. Reg. 14. 7 denique Coena Assueri in qua ostendit diuitias regni sui. Ester. 1o.

Equalis sunt praestantiae figurae 3ij generis, nam 1a. fuit Holocaustus, quod offerebat Deo tanquam omni Dno. totus consumebatur, et Xpus natam humanam Deo obtulit. 2a. victimae quae offerri solebant ad obtinendam veniam delictorum et pars comburebatur pars dabat Sacerdoti, vt denotaret Deus sibi, et Sacerdotes concurrere ad remissionem peccatorum. quod et in Iustitia contingere facile

Collig. exegit cum Xpus ut Ca principalis, Sacerdos autem ut alterius instrumentalis ad mundationem nostrarum maculaxum concurrant. 3.a Hostis, quæ .1. in gratiarum actione, .1. impetrat. donorum offerebant, et earum pars exurebat, altera Sacerdoti tribuebat, et 3.a ipsi offerenti reservabat; nam ad impetratione donorum n. solum Xpus in Eucharistia, et Sacerdos illius minister, sed et nos ipsi propriis precibus, et industria concurrere debemus. De his sacrificijs et collatione illorum cum Eucharistia vide P. Scortiam de Sacrificio missæ lib. 2. c. 2. ubi rem erudite tractat. 4. duo hirci pro peccatis populi, Levit. 16. 5.o duo passeres pro emundatione leprosi. Levit. 14. 6.o Hedus quem Manue tulit, et sup.a petra obtulit Deo. Iudic. 13. Vide Augustinum relatum et receptum a Villaroel. in commentarijs in hunc locum aphorismo 4 n.o 22.

Quamvis adeo præstantes sint Superiores figuræ eas omnes facile superat Agnus paschalis, quæ fuit figura 4i generis. Siquidem ut bene D. Gregorius tum in moralib. tum in homilia 22. in Evangelia. et Hyeronimus ad illa verba Isaiæ tamquam agnus coram tondente se. D. Thom. hic art. 6. Divus Epiphanius lib. 3 adversus hæreses. Theophilactus ad illa Ioannis verba Ecce agnus Dei. August. Tertullian. Rupert. et alij docent se sola repræsentabat quidquid nimirum alia figurabant. repræsentabat. n. Eucharistiam tam secundum species, quam secundum Xpi subiectum, et

Sacr.ales Hostias

rum effectus inde manantes, etenim panis azimus cum quo edendus erat agnus paschalis species Eucharisticas adumbrabat, ipse vero agnus Xpum D. innocentissimam hostiam exprimebat sub accidentib. panis contentum, et pro nobis in ara Crucis immolatum. Sanguis vero ipsius agni aspersus postib. domus ejus liberabat habitatores ab Angelo debastante, effectus et fructus huius Sacram.ti divini satis indicabat.

Sect. 4.
Varia Nomina quibus appellari solet Eucharistia

Non satis videbantur tot figurae ad tantum Sacramentum delineandum, nisi etiam plura nomina adhiberentur, quasi variis coloribus depingeretur. Sed sane adhuc illis adhibitis non sufficit innotescere; nam quemadmodum Dionysius de divinis nominibus sapienter de Deo dixit tantam esse illius maiestatem, ut per multa, et varia nomina numquam digne explicetur; sic Roffensis in proemio lib. 2. de Eucharistia contra Ecolampadium maiestatem Eucharistiae tantam tamque sublimem esse ait, ut numquam digne explicari possit. Et quia multas et insignes appellationes quibus solet exornari, quae tamen aliquantulum innuere possunt, non abs re erit si praecipuas referamus.

Nec sunt praecipuae memorandae, quae sunt veluti epiteta ut cum ab Ignatio dicitur Dei oblatio, et mortis antidotum. A S. Dionysio augustissimum Sacramentum, et Sacramentorum consummatio. a Chrysostomo fons bonorum omnium. a Damasc. carbo ignitus purificans animam. a Trident. memoria mirabilium Dei, antidotum, et pignus vitae aeternae, et iterum a Chrysost. sacrosancta et augustissima mysteria, horrendum mysterium, et miraculum. quibus alia ~~[illegible]~~ passim reperiuntur a patribus. Vide Tridentinum Sess. 13 de Eucharistia Cap. 1, et 2. et 3.

Caeterum appellationes praecipuas appello, quae specialiores sunt et a D. Damasc. lib. 4. Fidei. cap. 14. S. Thoma 3. p. q. 73. art. 4. aliisque iunioribus ad tria capita revocantur. nam cum Eucharistia sit signum rei praeteritae scilicet passionis Christi, rei praesentis scilicet gratiae, et aliorum effectuum, et rei futurae scilicet vitae aeternae ex quolibet horum capitum varia sortitur nomina

Cap.

Cap. 3 Eucaristia

Ex 1.° Cap. quatenus sit repraesentat. rei praeteritae appellatur Sacrificium a Tertulliano lib. de Corona militis. lib. de velandis virginibus, de cultu foeminarum et saepe alibi. ab Ignatio epist. ad Smirnenses et ad Ephesios. Clemente Romano lib. 2 Constitutionum apostolicarum a Cap. 62 et per sequentes libros. Irinaeo et alijs; et iure quidem quia in hoc Sacramento Christus D. offertur tamquam vera hostia, et Sacrificium propitiatorium. Ut Trid. Sess. 22. et Cyrillus in epist. ad Nestorium observant. atque ideo est Signum Sacrificij Cruenti iam praeteriti, et dominicae passionis rememorativum, ut testatur Tridentinum Sess. 13 de Eucharistia. Cap. 2

Secundo ex eodem Cap. appellatur Coena a S. Basilio in regulis brevioribus: Coena Evangelica a S. Nisseno orat. 2. Coena Dominica a S. Augustino lib. 2 de Serm. Dni in monte Cap. 22. et Coenam mysticam appellavit Nizetas in Commentarijs ad Nazianz. orat. 42 quia in ultima Coena Dni hoc Sacramentum institutum fuit. Unde multi explicant de eucharistia parabolam illam Luc. 14. de homine illo qui fecit Coenam magnam ut theophrastus et augustinus quos plures moderni interpretes sequuntur. sed et illud 1. Corinth. 11. iam non est dnicam Coenam manducare non pauci ex patribus interpretantur. admonent vero Soto et Valentia quod licet nomen Coenae dominicae congruat aptissime Eucharistiae, non nisi cum magna Cautela utendum est propter Sectarios qui talia appellatione utuntur ad suum errorem palliandum, aiunt enim Sacramentum Eucharistiae consistere in usu, et in sumptione, non secus ac Coena.

Ex 2.° Cap. ut quatenus repraesentat rem praesentem appellatur nomine rei continentis Sacramentum Corporis

& Sanguine Dni. ab Aug. lib. 3 de Trin. c. 4. et lib. 3 de doctra xpiana c. 9. imo Corpus et Sanguis Xpi d. appellant a Luca 22. Math. 26. et 1. Corinth 11. roe illi rei otentis, q. otinet realiter Corpus et Sanguinem D.

Secundo ex eodem Cap. appellatur roe etiam rei otentis et effectus que Cat. Eucharistia, idest bona gratia ut D. Thomas. 2.o gratia salutaris, ut D. Cyprian. 3. denique gratiarum actio ut Catechismus Pii 5. ius ptat a Pribus et Theologis, satisque frequentur ab Ecclesia, nec immerito nam 1.o Xpum d. otinet qui est Summa gratia, plenus gratia et Fons omnium gratiarum, ofertque Ecclesia ad gloriam, quæ est maxima gratia. 2.o offertur in Sacrificio Missæ in Dei honorem Laudis et gratiarum actione. ut S. Dyonisius de Ecclesiastica Hierarch. Chrisost. homil. 24. in 1. ad Corinth. August. lib. 2.a adversarios Legis. c. 8. pro quo quod in eius ofectione, oblatione, Sumptione gratias Deo agimus pro innumeris in nos Collatis Beneficiis.

Tertio ex eodem Cap. appellatur roe effectus quem causat Cibus et Ouinum ut illud Ioan. 6. Caro mea vere est Cibus, et Sanguis meus vere est potus. q.a Sicut cibo Corporali Corpora aluni, roborantur, et crescunt, ita Eucharistia aluntur ofortantur que aiæ. Unde Trident. Sess. 13. c. 2. dixit Sumi voluit Xpus Sacramentum hoc tamquam Spirualem aiarum cibum quo alantur et ofortentur viventes in vita illius qui dixit, qui manducat me et ipse vivet propter me et prius dixerat Tertul. lib. de resurect. Carnis. Caro Corpore et Sanguine Xpi vescitur, et aia de Deo saginatur.

Hic tn cibus, et opiparum ouiuium extera palias mensas quantumcumque magnificas, et opulentas sine oprouatione vincit, sive donum attendas, cum hic sit ipse Deus, ibi cibus vilissimus; sive modum dandi cum hic totus detur sine divisione singulis, ibi

ibi dividant, et in minores partes licet frangantur, hac virtutem, et potestatem, dantis cum hui, divini institutor sit ipse divinitus ipsa ut bene ponderavit Chrysost. et Ambros. relique eiusmodi debilis, et ex qua facultas dubitantis. Sive locum, cum hi immensa eodem momento temporis innumeris in locis, ipsis longissime distantibus celebrentur, aliis in uno tantum. Sive tempus, cum Eucharistia durat usque ad finem saeculi, non sicut illud uno aut paucis diebus, corporales mense.

4.º ex eodem cap.º graece dicitur Synaxis, et latine communio, seu coniunctio Concilio Tolet.º 1. c. 4. Damasc. lib. 4. fidei c. 14. Chrisost. homil. ad populum Antioch. D. Dyonisius de Eccles. Hierarch. Innocent. 1. Cyprianus et Augustinus. Vet. Cap.º Clerici 3. q.ª 2. et Cap.º Hos iam de Sectionibus. quia hoc sacrum est communio, coniunctio Fidelium, qui corpus ipsissimum ✝Xpi D. manducando corpus unum misticum efficiuntur. ita illud Pauli ad Corinth. 1. C. 10. Calix benedictionis cui benedicimus nonne ✝comunicatio sanguinis xpi est? ~~nonne~~ et panis quem frangimus nonne participatio corporis Dni est? quoniam unus panis unum corpus multi sumus omnes qui de uno pane participamus] unde Trid. sess. 13. c. 14. dicit hoc sacramentum esse signum unitatis vinculum ~~[illegible]~~ charitatis pacis et concordiae symbolum.

Ex 3. cap.º quatenus est etiam signum rerum futurarum et futurae gloriae ad quam disponit, viam parat et vires praestat appellatur viaticum, tum a Patribus, tum a Conciliis sic appellatur a Concilio Niceno. Cap. 12. Tolet.º 1. Can.º 14. Chartag. 4. c. 77. et 78 Agath. 2 Can.º 15. Arausic.º 1. Can.º 3. Ancirano c. 8. ut omittam alia, sed et P. Turrianus tract. 2 de Eucharistia c. 10. non solum viaticum sed viam appellari ait. quod post constari ex verbis Pauli ad hebr. 10. v. 19 Habentes itaque Fratres Fiduciam in introitu Sanctorum in sang.º Xpi, quam initiavit nobis viam novam et viventem etc.ª] quae tam ipse Turrianus, quam Theodoretus et D. Thomas intelligunt de Eucharistia.

Sect.º

Sectio 5. Eucharistiam esse verum Sacramentum

Ita P. Suarez tom. 3 in 3a parte disp. 1 sec. 1 et 2a. P. Vazquez ibidem disp. 157 cap. 1 P. Lugo in ma. de eucharistia disp. 1 Sectione 1 num. 1. Comine de Sacram. q. 73 arti. 1 num. 1. Expositus eisdem q. et articulo num. 2 Scortia de Sacrificio Missae lib. 2. Cap. 2. num. 1. lib. 4. c. 11 num. 31. Fagundez 3 praecepto ecclesiae lib. 1. cap. 2. num. 5 et universi theologi cum D. Thoma 3. part. q. 73 articulo 1. imo et haeretici ipsi, qui non omnia sacramenta negarunt eucharistiam esse sacramentum fatentur. Nam postquam qui tantum posuit 6. sacramenta unum eorum dixit esse eucharistiam. Melancton qui in apologia Augustana in confessione Witembergensi et in suis locis nunc tria, nunc 4r, nunc 5. admisit, unum fuit eucharistia. Calbinus qui dumtaxat elegit duo, alterum eorum fuit eucharistia. Luterus, qui unicum solum agnovit illud fuit eucharistia, et cum Manichei et Seleuciani sustulerint Baptismum teste augustino haeresi 46, et 47. Novatiani, confirmationem teste Theodoreto lib. 1 de fabu. Alii haereticorum, et poenitentiam teste Epiphanius haeresi 59. Albigenses extremam unctionem teste August. haeresi 33. nullus unquam ausus est adimere eucharistiam et quamvis impius Averroes impie appellaverit Christianos impios, eo quod Deum suum devorant Mahometus tamen et ceteri Sarraceni lib. 4. arcorani hoc sacramentum esse dignum reverentia affirmarunt.

Dico 1o. ~~primo~~ ~~primo~~ tituli est Fide Cathol. definitum in Tridentino Sess. 7a. Canone 1 de Sacramentis. Sess. 13 per totam

et sess. 31. in decreto Eugenij 4i quod est post ultimam sessi-
onem Florentini in Lateranensi relato in Cap. firmiter de sum-
ma trinitate et fide catholica in Cartaginensi 3. Cap. 28
Capite et 29 videri potest caput inuitat, in Sacramentorum
de decreto tit. tertio 2a. et caput et caput cum Marti de cele-
brat. Missarum et passim mittamus innumeros alios &c.

Probatur rõe Diui Thomae quia Sacramenta ecclesiae ordi-
nantur ad subueniendum homini in vita Spirituali, sicut alia medica-
mentia ad subueniendum in vita corporali, vita n. spirituali
corporali ~~aliter~~ conformatur eo quod corporalia spiritualium
similitudinem gerunt. Sed ad vitam corporalem requiritur
generatio per quam homo vitam accipit et augmentum quo
homo perducitur ad perfectionem vitae et alimentum quo homo
seruatur in vita. ergo similiter ad vitam spiritualem oportuit
esse Baptismum qui est spiritualis generatio et confirmationem
quae est spirituale augmentum et sacramentum Eucharistiae
quod est spirituale alimentum vitam conseruans. Verum
haec ratio multis videtur urgere (esto contra illa doctores
instant) tum quia sumitur ex quadam apta conuenien-
tia, tum etiam quia non tam probat Eucharistiam esse sacra-
mentum quam supponit, quod sacramentum Euchari-
stiae.

Probatur efficacius ex def. sacramenti nam sacramentum
nihil aliud intelligimus, quam signum quoddam sensibile
practice signans gratiam, sicut statim ex Augustino
dicunt, insensibilis gratiae sensibile signum. At Eu-
charistia totum hoc habet ut ex dicendis constabit ergo
est sacramentum.

Tertio solide probatur quia secundo res aliqua ad cultum
Dei pertinens eo ipso est quod primario ritu et sua
institutione in sacra pagina declarat a traditione ecclesiae
quod sit sacramentum atque illa est affirmandum esse

tale

par. est Sacramentum; sed ita illa quae in Eucharistia manducamus ad spirituale nostrum animae refectionem et Eucharistiam appellamus est quoad varias rationes institutione expressum in Sacra pagina, et de ea affirmat Ecclesia quod sit Sacramentum: ergo ...; ita ... sit ita illa quae Eucharistiam appellamus est Sacramentum; ... Si maior et minor probanda maior ... patet, ... Baptismus et ... Sacramenta ... sacra pagina: minor probatur quoad sacra pagina ex Matthei 26. Lucae 22. Marci 14. Ioannis 6. et ex 1ª ad Corinthios 11. quoad definitionem vero Ecclesiae ex Concilio Tridentino, Florentino et Lateranensi superius allegatis.

Non multum distat ab hac ratio quae ... adducitur: ... remedium ordinatum a Christo ... sensibili principaliter ad ... spirituale et collationem gratiae est Sacramentum: sed Eucharistia talis est, ut patet ex Ioannis 6. qui manducat hunc panem vivet in aeternum; qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem in me manet et ego in eo. ergo Eucharistia est Sacramentum. Confirmatur aliis: ... si Eucharistia non esset Sacramentum ... septem Sacramenta ecclesiae, at quod ecclesiae Sacramenta esse septem fide sancitum est, ut patet ex Tridentino: ergo Eucharistia est Sacramentum, maior probatur ... numerum septenarium Sacramentorum, ... Eucharistia ... eam demas necesse est septenarium minui.

Sectio 6. Eucharistia est Sacramentum a ceteris novae legis distinctum

Ita ... Scholasticos ... etiam de ...

definitum est: esse in Ecclesia septem et distincta Sacramenta, nec plura nec pauciora: Baptismum, Confirmationem, Poenitentiam, Extremam Unctionem, ordinem, et Matrimonium, ut expresse definivit Tridentinum sess. 7. Canone 1. de Sacramentis in genere. Supponunt opera [illegible], cum de Eucharistia loquuntur tanquam de Sacramento distincto, ut facile a talibus [illegible] [illegible] [illegible].

Probatur aliquo modo 1.o ea Sacramenta sunt diversa quae habent formas et materias diversas: sed Sacramentum Eucharistiae habet formam et materiam diversam a formis et materialibus ceterorum Sacramentorum: ergo est sacramentum a ceteris distinctum. Maior est certa; supponunt minor probatur: quia Eucharistia habet pro forma verba consecrationis, et pro materia panem et vinum; cetera autem aliam formam et materiam diversam habent: nam habet Baptismus aquam et ablutionem. Confirmatio Chrisma et unctionem + (in signum Crucis) Poenitentia peccata et eorum confessionem. Extrema Unctio oleum ab Episcopo benedictum et unctionem; ordo varia instrumenta et traditionem; Matrimonium corpora coniugum, et mutuam traditionem.

Probatur secundo 2.o ea Sacramenta inter se distinguuntur quorum substantia intrinseca distincta est: sed substantia intrinseca Eucharistiae distincta est a substantiis intrinsecis aliorum Sacramentorum: ergo Eucharistia est Sacramentum a reliquis distinctum. Minor ostenditur: quia Eucharistia intrinsece constituitur tum speciebus panis et vini, tum corpore et sanguine Christi D. ut mediate infra satis patebit: Nullum autem aliorum Sacramentorum substantia intrinseca pro corpus et sanguinem Christi D. nec species panis et vini: cum manifestum sit nihil horum includi in [illegible] quod [illegible] illo [illegible] ergo.

Probatur

Probat 2.º quia quae definitione differunt etiam differunt definito; sed eucharistia, et caetera sacramenta definitione differunt: ergo et differunt definito. Consequentia patet, et maior clara est ex ipsis terminis, nam de quo negatur definitio negatur definitum: siquidem convertuntur. minorem probo quia eucharistia definitur Sacramentum corporis et sanguinis Christi per modum convivij spiritualis in specie panis, et vini divinitus institutum ad alimentum et refectionem spiritualem animarum: in sic definitur aliquod ex caeteris sacramentis sed de omnibus et singulis negatur quod sint instituta per modum convivij aut in specie panis et vini: ergo definitione differunt

Quarto probat P. Suarez: quia in alijs sacramentis non solum forma sed materia proxima successiva est, et ideo tantum sunt in usu seu quando ad usum applicantur. eucharistiae vero sacramentum ante usum est (ex Tridentino Ecclesia et Patribus) quia cum materia illius proxima permaneat, et non solum est in fieri, nec solum cum ad usum applicatur, unde post suum fieri factum permanet quamdiu species consecratae durant, ut colligitur ex Tridentino Sess. 13 Cap. 3. Confirmatur; quia in alijs sacramentis tam materia quam forma ordinantur ad unum et eundem effectum efficiendum in suscipientem, nempe gratiam, aut characterem. hic vero diversos habent effectus cum forma consecrationis nihil efficiat in suscipiente, sed in materia, quam transmutat in Corpus et Sanguinem Christi. Materia vero consecrata, seu melius accidentia illius una cum corpore, et sanguine Christi debent in suscipiente gratiae effectum. Nec obstat quod eucharistia Sacramentum a caeteris distinctum, sed inter caetera est praestantissimum, ut colligitur ex Tridentino Sess. 13 et S. Dionysio Cap. 3. (alias 5.) de ecclesiastica Hyerarchia et ex capite nihil de consecratione distinctione 2 - item 1.º quia in se continet Christum Dominum seu ut ait D. Thomas ipsam sanctitatem

ff

01

naturam, quod non habet illa exigentiam sacramentorum tanquam ergo dignitas sacramentorum praecipue consistit in sanctitate atqui cetera sacramenta solum dicunt sancta habitudine, et in genere signi, dum gratiam designant, et efficiunt sanctitatem consecrationem. Eucharistia vero est hoc ipso genere sancta et per se formaliter, quia in se ipsa formaliter continet substantiale Christi de sanctitatem. tum 3.º quia si eucharistia, ut vult S. Thomas ordinantur cetera sacramenta tanquam ad finem et consumationem eorum certe tamen inde colligitur excessus praestantiae, quam habet ratione ceterorum. verum de hac ordinatione, nihil modo definio.

Sectio 7.ª difficultates expediuntur adversus doctrinam praecedentem.

Obijcitur 1.º quidquid praestat Eucharistia praestat confirmatio: ergo saltem a confirmatione non distinguitur Eucharistia, neque est probatio conclusionis. antecedens quod illa concedat probatur Eucharistia, respectu cibus spiritualis tria praestat nempe animam nutrire dum augere vitam spiritualem dum confortare seu vires conferre deducendo ad virilem statum. sed confortatio tria praestat confirmatio, cum augeat vitam gratiae, conferre vires, et vires addat ad pueritiae ad virilem statum, quae vires non nisi nutrimento spirituali comparari possunt, ut ex alimento naturali constat: ergo praestat confirmatio quidquid eucharistia praestat.

Respondetur: dupliciter supradictos effectus conferri et praestari posse 1.º per modum alimenti 2.º per modum medicinae quae admodum in naturalibus cibi et medicinae corporales augent, nutriunt et vires conferunt, aliter in aliis, nam cibi nutriunt et augent tanquam quod ex natura sua tantum et per se ordinatum

ad

ad cd, Medicina v.° n° tamquam quid externa sua primario et p se ordinat ad nutriendum, et augendum, sed ad confortandum seu sanandum: quare sicut in cibis et medicinis corporalibus n° satis e eadem° effectus prestare ut idem e distincte q.a modus prestandi predictos effectus diversus est sic in cibo et medicina spiritualib.

Unde in fra reo ardte distinguendo ans: quidquid eucharistia prestat ex saria sua institut. et intent. prestat confratio ex primaria sua nego ans. quidquid eucharistia prestat ex primaria sua institut. et intent. prestat confratio ex saria sua do ans et nego deinde coa q.a modus tendendi eucharistiae eucharistie e p modum cibi, confrationis v.° p modum medicina confortantis, sed ideo dmeit qui modi aut sint oppositi, q minus c.a tendentium, sufficienter distinguunt nam et sequtus quid distincte utriusque sacramenti, et quemadmodum n° talis, quidquid voluntas post attingere (l. amando, l. xido (l. sequendo) post intellig., et vice versa: q.° una potentia distinguitur ab alia, q.a eius modus tendendi diversus et oppositus sit sequitur una fieri in obra altera v.° e s. sic in valet quidquid prestat eucharistia prestat confratio q.° n° distinguunt. q. modus tendendi oppositus et diversus e sufficiens ratio distinctionis

Obijcit 2.° nutrimentum, et augmentum spirituale est gratia sanctificans, sed confratio sicut et cetera sacramenta p se et ex primaria sua institutione ordinat ad conferendam gratiam sanctificantem: q.° p se et ex saria sua institut. ordinat ad nutriendum et augendum spiritualiter n° minus quam eucharistia. R. distinguendo maiorem; nutrimentum et augmentum spirituale est gratia sanctificans ut prout est vires, et auxilia ad resistendum fortiter fidem c.a hostes

Xpi

neque maiorem: ut confert virtutes, et auxilia ad bene operandum et mediis virtutibus et bonis operibus augendam vitam gratiae jam maiorem. ad gratiam sub hac ratione ordinatur ex natura sua instituta. Eucharistia non confratio, et consequenter confratio non ordinatur ad gratiam sub ratione nutrimenti et augmenti.

Hoc ut melius penetres, clariusque explicetur solutio praecedens placet sic exponere aliter, Eucharistia non solum causat gratiam quatenus confert auxilia ad bene operandum et opera meritoria, augendam vitam spiritualem, sed quatenus confert auxilia ergo accipiens Eucharistiam confortetur, ut tamquam Christi miles fortiter et viriliter proeliet adversus hostes fidem confitendo quo ordinatur ex sua natura institutione ad gratiam sub ea ratione, qua ordinatur confratio. ad quid ideo per modum medicinae. deinde e contra. confratio causat gratiam non solum quatenus confert auxilia ad fortiter proeliandum, sed quatenus confert auxilia ad bene operandum, ut per bona opera augeatur meritum, et gratia. quo ex natura sua institutione ordinatur ad gratiam sub ea ratione qua ordinatur Eucharistia. ad quid ideo per modum nutritionis et alimenti. non distinguuntur etiam ex modo tendendi

Respondeo distinguendo antecedens: non solum auget gratiam ex natura sua institutione quatenus confert auxilia ad bene operandum sed etiam quatenus confert auxilia ad fortiter proeliandum confitendo fidem nego antecedens: non solum causat gratiam ex natura sua institutione quatenus confert auxilia ad bene operandum &c. sed etiam ex natura institutione quatenus confert auxilia ad fortiter proeliandum concedo antecedens (quae etiam ratione vice versa applicanda est distinctio confirmationi) et nego consequentiam. Ratio est quia licet Eucharistia, et confratio respiciant gratiam sub utraque ratione, non tamen sub utraque ex natura intentione; sed Eucharistia respicit naturaliter quod confratio ex natura; et ideo quemadmodum cibus corporalis non ordinatur natura, et ex sua natura ad sanandum, quamvis

ali

aliquando dum nutrit et sanat, sed ad nutriendum et augendum; nec medicina ratione, et ex natura sua ordinatur ad nutriendum, quamvis aliquando dum sanat, et nutriat et augeat, sed ad sanandum; quia non quidquid cibus aut medicina facit ex primaria sua intentione facit.

Hinc facile erit colligere discrimen Eucharistiae ab aliis Sacramentis. nam Baptismus ratione per se tendit ad gratiam, ut est prima generatio spiritualis; Eucharistia vero non tendit ad gratiam, ut est prima, neque ut est generatio spiritualis dans esse spirituale recipienti, sed ut est augmentum, et nutrimentum supponens iam vitam quemadmodum cibus non tendit ad dandum vitam, sed ad conservandum et augendum illud aliunde iam prius acceptum. deinde poenitentia ratione per se tendit ad reconciliationem peccatoris cum Deo, ac proinde non supponit ex se hominem amicum, sed ut potius inimicum. Eucharistia vero non tendit ad reconciliationem peccatoris cum Deo sed ad augendam amicitiam iam positam praesertim substantialem et radicalem; ac ideo non supponit per se esse inimicum sed amicum. 3° de Confirmatione iam diximus. 4° extrema Unctio ratione per se tendit, ad perfectam sanitatem a reliquiis peccatorum; Eucharistia vero ad augmentum vitae substantialis animae praescindendo ab eo, quod extent ejusmodi reliquiae vel extiterint peccata unde relinquantur. 5. ordo ratione per se ordinatur ad rectum usum, et administrationem illius Eucharistia vero non ordinatur per se ad rectum exercitium ordinis sed ut dictum est, ad augmentum vitae spiritualis. Denique Matrimonium ratione tendit ad conferendas vires ut ipsius onera laudabiliter portent; quod longe est a ratione fine Eucharistiae

Objicitur 3 alia Sacramenta Baptismo et poenitentia exceptis per se supponunt habitum gratiae: ergo per se ordinantur ad dandum augmentum ea ratione qua Eucharistia. Respondeo distinguendo locum ex dictis: (quamvis negari posset)

abs

5

abre[?] appe[?] (si ea rōe) ad dandū augmentū, vt precise augmentū ē, sistendo in eo ɔceptu, nego Coam; ad dandum augmentum, ñ sub ɔceptu augmenti, sed vt est priū aliorū effectuū, et vt ɔfert auxilia in specialr ad illos, do; i. Omitto Coam - Eucharistia p se ordinat ad augmentum sub pprio ɔceptu augmenti; nec p se curat an ɔ priū aliorū effectuū; i. an alij effectus de facto inde sequant.

precise

Obijcies 4°. ñ est de rōe cibi augere vitam, nec tendere in augmentū, cum nec in virili ætate, nec in senili, augeat aut augere intendat, esto in pueritia id præstet. ergo v ɔtra tio ñ tendat tam p se in augmentum, ñ ideo distinguet ab eucharistia, siquidem hæc tam rōe ɔceptu cibi, ñ tendit p se in augmentum; Rñ Cum ē lugo de rōe cibi ēē augere substm quandiu est in statu augmenti; et extra statum pfectum, Cum autem aīa quandiu in hac vita est sit in statu augmenti, et extra statum pfectum, hoc est incapacem vlterioris pfectionis de rōe cibi spiritualis erit semp augere, aut in augmentū tendere. ob ipsa quod cibj Corporalis ideo ñ semp augeat. q. aliquando tot partes substiæ deperdunt in Corpore, quot acquirunt. imo aliquando plures deperdunt quam Comparant. in cibo autem spirituali ñ sic, cum durante vita gratia in aīa numquam pdit aliqua pars gratiæ prioris dum subsequens Comparat.

Sectio 8. A quo, et quando instituta fuerit Eucharistia?

Prior pars dubitatis facile solui cum vtr ex fide eucharistia fuisse a Xpo D. instituta, ita expresse definit in Tridentino Sess. 13 Cap. 2 his verbis. Saluator noster discessurus ex hoc mundo ad Patrem Sacramentum

hoc

hoc institui, et sess. 7 Can. 1 de Sacramentis anathema-
tizat contraria affirmantes. Siquis inquit dixerit Sacra-
menta novae legis non fuisse omnia a Jesu Christo D. nro instituta
anathema sit. Ubi advertit ex ipsa enumerare
Eucharistiam inter ipsa. Idem manifeste colligitur ex Ma-
thaei 26. versu 26 et sequentibus, ex Marci 14. versu
22, et ex Luca 22 a versu 19. unde in hac veritate
concordes sunt universi Catholici quidquid voluerint veteres
heretici Vozomistes apud Euthimium, et Arcontici ap-
ud Epiphanium.
Ratione etiam haec veritas probatur
nam Sacramenta novae legis non possunt institui ab eo qui ha-
bet potestatem conferendi eorum productivam gratiae rebus corpora-
libus; sed Eucharistia est Sacramentum novae Legis a Christo
et nullus purus homo huiusmodi habuit talem potestatem;
ergo nullus purus homo instituit Eucharistiam. atque ideo
necessario est instituta ipsa a Christo D. maior probatur, nam
minor ex se videtur nota Sacramenta novae legis sunt productiva
gratiae ex conceptu talium; ergo qui non potest eis conferre
quod sint productiva gratiae non potest instituere Sacra-
menta novae Legis.
Deinde Sacramentum Eucharistiae continet
quidditative Corpus et Sanguinem Christi D. ergo qui non habu-
it potestatem supra Corpus et Sanguinem Christi Domini
non potuit instituere Eucharistiam, atqui solus Christus D.
habuit potestatem in Corpus et Sanguinem suum ante ins-
titutionem Eucharistiae. ergo ipse solus potuit illam institu-
ere. dixi ante institutionem Eucharistiae nam post illam
derivata fuit a Christo D. in legitimos Sacerdotes potes-
tas in Corpus et Sanguinem eius. confirmatur, quia ut bene con-
cluserunt dixi et nullus nisi Christus potuit novum testamen-
tum fundare, et sanguine ipsius Christi confirmare ae

consecrare quod si de potentia absoluta aliud omnes institutionis excogitari potuit, certe de facto id non contigit.

Posterior pars multis ostenditur, quos latissime ventilant sacrae paginae expositores ad praedicta capita evangelistarum; videri possunt ex theologis P. Vasquez tom. 3 in 3am partem disp. 172, et P. Suarez ibidem disp. 41. Hoc certissimum est institutam fuisse in ultima Coena pridie quam pateretur, cum expresse id asserat Tridentinum sess. 13 cap. 1 his verbis: Omnes quotquot in vera Christi Ecclesia fuerunt qui de sanctissimo hoc Sacramento disseruerunt apertissime professi sunt hoc tam admirabile Sacramentum in ultima Coena Redemptorem nostrum instituisse. Et cap. 2 dicit: Salvator noster discessurus ex hoc mundo ad Patrem Sacramentum hoc instituit. Idem definivit Clemens 5 in concilio Viennensi; vide Matthaeum 26, Lucam 22, et Marcum 14.

Unde manifeste constat institutam in ultimo anno vitae Christi, hoc est 33 ut multi probabiliter arbitrantur, vel inchoato 34 ut inter alios P. Suarez opinatur; sed et constat apud Latinos factam huiusmodi institutionem 1o mense lunarii, luna 14, seu die lunarii 14 (quamvis Graeci male contendant factam die seu luna 13), nam in ea luna celebrabatur agnus paschalis in cuius celebratione Christus instituit Eucharistiam ut colligitur ex Sacra pagina. Mensis autem lunares incipiebat iuxta iudaicam computationem post aequinoctium vernale quod contingit mense martio. Unde eo mense fuisse institutam Eucharistiam arbitramur.

Ad 2am partem diei 14 lunarii, seu lunae 14 in qua fuit instituta Eucharistia, difficultas est admodum, ratione ab illa pendens, an Christus in fine vel potius in principio praedictae lunae pascha celebraverit. Et quidem cum Exodi 12 ita de agno paschali iubeat: Servabitis

eum

eum vsque ad quartamdecimam diem mensis huius. immolabitque eum vniuersa multitudo filiorum Israel ad vesperam. Statim oritur difficultas, an illud ad vesperam intelligi debeat de priori vespera, quae erat prius diei 14, vel de posteriori, quae erat finis eiusdem, nam apud Hebraeos, praesertim in ordine ad suas celebritates solebant dies computari a vespera vsque ad vesperam, sicut videre est Leuitici 23. a vespera vsque ad vesperam celebrabitis sabbatha vestra.

Oleaster in Cap. 23 Leuitici proxime citatus, Ludouicus Legionensis in opusculo de vtriusque agni typici et veri immolatione, et Stella in Caput 22 Lucae existimarunt Christum D. pascha celebrasse in fine lunae 14 quod triplici fundamento probare conantur. 1° quia vespera in Scriptura dum assignat dies festos non finem sed prius diei designat: atque ideo cum iuxta Scripturam Exodi 12 Agnus paschalis esset immolandus 14 luna ad vesperam, sequitur iuxta hebraicam computationem Christum celebrasse pascha 13 die in vltima vespera, quae erat initium 14. 2° quia iuxta legem tam a Christo, quam a Iudaeis immolandus erat agnus paschalis eodem tempore, quo in Egipto, fuerat ab eis immolatus. atqui in Egypto immolatus fuit ineunte 14 luna ergo eodem tempore Christus immolauit. 3° quia si Christus celebrauit pascha in fine praedictae lunae 14. tenemur videre fuisse crucifixum in die solenni azimorum, nam sequenti die artificiali occisus fuit, quod est absurdum, cum non liceret eo die supplicium inferre.

Communior tamen et verior sententia docet Christum celebrasse pascha in fine 14 lunae (atque ideo eadem hora eucharistiam instituisse) ita P. Vasquez tom. 3. in 3am partem disp. 172 cap. 6. P. Suarez disp. 41 de eucharistia sect. 1. P. Ribera lib. 5 de templo. Cap. 3. et alii. Probatur quia supponendum est tamquam verum, quod nusquam tactum est, vt Christum pascha celebrasse eodem ipso tempore et hora

ergo Iudaei tenebantur celebrare. Siquidem exacte observavit Legem, quamvis Lege non teneretur. Atqui Iudaei tenebantur celebrare a festivo die Luna 14. qua tunc Christus celebravit: nomine feria quinta nomine vesperarum alicuius diei non venit initium, sed finis illius. Sed Iudaei tenebantur celebrare ad vesperam diei 14 quae est ad finem illius.

Secunda ratio desumitur ex Patre Suarez et est efficax. De fide est Christus mortuus fuisse in die artificiali proxime sequenti post noctem in qua cenavit cum discipulis suis et Eucharistiam instituit. Ex Missa Canonis Missae: qui pridie quam pateretur etc. Sed Christus est mortuus fuit Luna 15. ergo vespera qua cenavit a prima nocte inchoante diem 15. et vesperae in 2a vespera diei 14. alias rationes vide apud praedictos AA. non est huius loci prolixius examinare praesentem difficultatem.

Si vero petas qua hora determinate fuerit instituta Eucharistia, reor non posse id omnino dictari; neque in Sacra expressum reperiri. nihilominus tamen videtur mihi satis prudens sententia Patris Suarez. tom. 3. in 3 part. disp. 42 Sect. 4 § Ultimo, asserentis fuisse institutam initio noctis post unam aut duas horas a solis occasu; quod ex triplici indicio colligit. 1o ex eo quod cena agni celebranda erat ad solis occasum. Ex Deuteronomium 16. et non statim sed festinanter. Eucharistia vero instituta fuit statim post cenam legalem, et lotionem pedum in quae una vel ad summum duas horas insumi poterant. 2o ex eo quod Ioannes observavit exitum Iudae qui statim post Eucharistiae institutionem fuisse iam nocte, quod solet notari solet in principio noctis non in medio. 3o ex eo quod post Iudae exitum Christus habuit longam concionem, ivit in hortum ubi oravit, fuit comprehensus, ab uno ad alium pontificem ductus, ac tandem examinatus, et nihilominus superfuit magna pars noctis in qua contumeliis afficeretur. ergo omnibus

haud

haud suppeteret tempus si post multam noctem fuisse Eucharistia instituta, ut volebat Claudius.

Nunc ad argumenta Ludovici Legionensis ad primum dico falsum argumentum, et contra ratione constat; ad secundum fateor ita esse, quod affirmat Maior, sed dico assero falsum supponere minorem, nam ut videbat Pater Vasquez non immolarunt Iudaei in crepusculo ineunte luna 14, sed exeunte. Ad 3um omissa sententia Abulensis existimantis non esse prohibitum in 1° die azymorum accusare, vel dicere, et afferre sententiam: respondeo concedendo sequellam, et negando esse absurdum, quod licet Iudaeis prohiberent lege Mosaica forensi accusandi, comprehendendi et occidendi ipsi arbitrati sunt tunc in illis circumstantiis non prohiberi, sed permitti et licere ob bonum commune, cum Christum ut ipsi existimabant blasphemum, et reipublicae perturbatorem occidere, ne tota gens periret. Atque hac ratione interpretati sunt prohibitionem legis.

Sectio 9. Eucharistia fuisse instituta post Coenam Agni, et lotionem pedum, sed ante discessum Iudae.

Non omnes admittunt hanc resolutionem, nam quidam quos supprebo nomine refert Pater Vasquez disputatione 1a illius partem existimarunt Eucharistiae institutionem contigisse ante caenam Agni, sed inchoata Coena legali ipsius, quam more orientalium arbitrantur praecessisse lotionem pedum. Alii sequentes Authorem sermonis de ablutione pedum, qui extat apud S. Cyprianum, crediderunt dicta 2a partem Eucharistiae a Christo fuisse institutam, non ante sed post lotionem pedum; alii denique dicta 3a partem opinari sunt non ante sed post absentiam Iudae accidisse institutionem. Ita D. Clem. lib. 5 Constitu. Apostolicarum Cap. 16. Rupertus lib. 10 in Marc. Hilarius

et alij.

Nihilominus praedicta resolutio verissima est, et quo ad omnes suas partes communi plausu recepta. vide Patrem Suarez. Vasquez, et ex aliis nostri temporis expositores. et quidem quantum ad Coenam legalem agni, constat eam fuisse finitam, quando Christus instituit Eucharistiam ex Trid. Sess. 22 cap. 1. his verbis. nam celebrato veteri paschate, quod in memoriam exitus de Egipto multitudo filiorum Israel immolabat, novum instituit pascha et sequitur [...] deinde ex Clementina 1.a de reliquiis et veneratione Santorum ex cap. Liquido. de consecr. dist. 2.a et ex hymno Ecclesiae post agnum typicum expletis epulis corpus dominicum datur discipulis]

Probatur etiam quod Lotio pedum fuit post Coenam agni, cum dicat Ioannes 13 et Coena facta et. quod intelligi debet, ut minimum, de Coena legali nam alij etiam intelligunt de usuali, ita ut post utramque Coenam abluerit discipulorum pedes, Eucharistia autem instituta fuit postea Lotionem, ut constat ex sacra historia, et nos inferius probabimus quod de 1.a ad ultimum, Eucharistia fuit instituta post Coenam legalem agni, probatur quia expediens fuit ut umbra praecederet veritatem Coena autem paschalis agni umbra fuit huius Sacramenti ergo fuit expediens, quod prius ea Coena celebraretur utraque [...] parare ut veritas nempe Eucharistia postea instituere

Quantum ad 2.am etiam partem nostra resolutio probatur tum ex D. Thoma, et communi Patrum; tum quia cum Petrus recusaret lotionem pedum ut constat ex Ioanne 13, Christus respondit Si non lavero te non habebis partem meum quasi diceret absque lotione pedum non participabis meum Corpus et Sanguinem. deinde quia obijciens Christus ignorantiam mysterij Petro subiunxit. quod ego facio tu nescis modo scies autem postea hoc est scies quod postea Sacramentum mei Corporis recipias. erat enim illa pedum lotio mysterij plena nam [...] significabat ablutionem peccatorum praemittendam quod poenitentiam

tentiam ante Eucharistię receptionem, l. purificationem culparum leuium ad dignam communionem, l. opera humilitatis et misericordię, quę praemitti debent, vt se rite disponat receptorum Eucharistię.

Est, et alia ratio mihi efficax in huiusce rei probatione, ad eam tria suppono. Primum in nocte institutionis duas vltra Eucharisticam fuisse cęnas paschalem agni, et communem seu vsualem, vt recte Maldonatus, Suarez et alii. 2.° interea iteratam fuisse lotionem pedum, vt post paschalem et ante vsualem colligitur ex Ioane 13 vbi versu 2.°, 4.°, et 5. ait et cęna facta (scilicet legali) surgit a mensa etc. mittit aquam in peluim, et cępit lauare pedes discipulorum, et versu 12. postquam ergo lauit pedes eorum accepit vestimenta, et cum recubuisset etc. 3. Eucharistiam non fuisse institutam in cęna legali, tum quia et Tridentinus supra citato, et ex D. Thoma 3. part. q. 73 art. 5 tempore fuit instituta in vltima cęna. Cęna autem legalis agni non fuit vltima. nam si attendamus ad consuetudinem illius gentis lotio pedum non permittebat cęnae legali, quę pedibus calceatis celebrari debebat, sed vsuali et communi. atque adeo vsualis fuit vltima, non legalis, tum etiam quia legalis praecipiebat exodi 12 comedi festinanter quod non obseruaretur, si Eucharistica instit.e et tanti mysterij explicatione interrumperetur. nunc sic instituo meam rationem. Eucharistia instituta fuit in aliqua ex duabus illis cęnis, sed non in legali, ergo nunc dicta ergo in vsuali finita, l. inchoata, varietate opinionum, atqui vsualis fuit post lotionem pedum ergo Eucharistię institutio fuit post lotionem pedum.

Deniqʒ quantum ad 3am partem resolutionis probatur non solum ex communi traditione patrum eam docentium, aut supponentium, sicut videre licet apud S. Cyprianum. S. Ambrosium. Bedam. Hyeronimum Laurentium, Iustinianum, Leonem, Rabanum. Cyrillum Alexandrinum Chrysostomum et alios, sed ratione qua Augustinus putat euidentissimam, et desumitur ex Luca 22 nam cum Christus instituisset cu

12 Apostolis, ut habetur versu 14, et Corpus ac Sanguinem suum consecrasset ut constat ex versu 19, et 20. postea versu 21 dixit verumtamen ecce manus tradentis me mecum est in mensa. ergo manifeste Iudas interfuit Eucharistiae institutioni; cuius ad litteram connexio facta ibi est, 2a Lucae narratione.

Secundo probatur eadem ipsa 3a pars. nam Iudas fuit ordinatus episcopus ac Sacerdos, sicut caeteri apostoli, siquidem 2a Divi Petri expositione, actorum 1o. de Iuda intelligunt illa verba episcopatum eius accipiat alter; sed caeteri Apostoli ordinati sunt, quando Christus dixit; hoc facite in meam commemorationem; tunc enim potestatem consecrandi, seu facultatem in Corpus et Sanguinem suum illis tradidit; ergo Iudas tunc adfuit sed tunc instituebatur Eucharistia. ergo institutio Eucharistiae fuit ante discessum Iudae.

Probatur 3o. quia aliqui PP. ponderantes illa verba verumtamen ecce manus tradentis me mecum est in mensa dicunt esse dicta a Christo D. ut emolliret saxeum cor Iudae, et occasionem praeberet desistendi, ne indigne communicaret ut de facto communicavit, et ne tandem traderet suum magistrum post suum sacrilegium commissum: ergo adfuit tempore institutionis alias frustra ad eum Christus verba dirigeret; nam si Iudas abfuit dum instituebatur Eucharistia etiam abfuit tempore Communionis (neque enim amplius ad mensam rediit postquam semel exivit) atque adeo non erat periculum indignae communionis.

Hinc facile constabit series factorum illius noctis. nam 1o. celebrata fuit cena paschalis agni. deinde Christus surrexit, (sive quia accumbebat, ut multi volunt, sive quia ibi surgere accipitur pro recedere, sicut accumbere pro ad mensam accedere,) et cingens se linteo lavit pedes discipulorum, mox iterum rediit ad mensam in qua, et sermonem illum mirabilem habuit et cum omnibus discipulis cenam communem, seu usualem inchoavit, qua finita ut aliqui existimant, vel inter cenandum ut credunt alii

ins

instituit Eucharistiam. Iudam et caeteros apostolos communicavit et tandem post buccellam panis Iudae porrectam (quam non esse Eucharistiam dicitur ex concilio Bracarensi 3°. cap. 1° Iulio papa 1° in suis decretis cap. 7. D. Thoma Augustino et alijs), mox infelix apostolus a mensa et discipulorum societate recessit, Christum Dominum traditurus.

Sect. 2a An de potentia absoluta potuerit Eucharistia institui ante incarnationem.

Supponimus de facto institutam fuisse ante passionem Christi, et post illius incarnationem, cum apertissime colligatur ex sacro textu, et quidem convenientissime ita factum fuisse ob eadem rationes verisimilitudinis, quas attingit P. Suarez 1a quia antiqua Sacramenta signare debuerunt Christum ut futurum non ut praesentem. hoc autem Sacramentum non ratio Christum continet praesentem, eundemque signat ut talem. 2a quia hoc Sacramentum est abundantissima causa, et Fons uberrimus gratiae abundantia autem gratiae legi gratiae reservari debuit. 3a quia hoc Sacramentum est pignus gloriae; gloria autem lanua nondum erat patefacta hominibus ante incarnationem, 4a quia non fuit conveniens ut Christi corpus esset sub hoc Sacramento antequam naturale esset. 5a quia Sacramentum Eucharistiae saltem ex natura supponit mysterium incarnationis, estque teste Chrysostomo illius velut complementum. denique quia ante incarnationem non erant homines dispositi, et ideo instruendi erant ad tantum mysterium recipiendum varijs figuris, et praedictionibus.

Difficultas est. de potentia absoluta Dei, an scilicet potuerit Eucharistia aliter institui quam de facto instituit nimirum non post incarnationem, sed ante illam. in qua difficultate partem affirmativam tenent

C. Suarez tom. 3 in 3 part. disp. 48. sect. 2 §. ad 3 bene. C. Lugo disp. 5 de eucharistia sect. 8 num. 90 (qui meus non decernat an tunc foret diversum Sacramentum ab eo quod modo est) et afferri etiam solet Scotus in 4. dist. 10 q. 4. Gabriel lect. 47 in canonem missae, et alii. Negativam vero Caietanus 3 part. q. 75 art. 2. Paludanus in 4. dist. 8 q. 1 art. 3 et Dicastillus tom. 3. part. q. 73 art. 5. ad 2um tamen si C. Suarez ita eum explicat ut non loquatur de possibili, sed de convenienti modo institutionis.

Praemitto resolutioni, dupliciter posse sumi incarnationem 1° pro unione humanitatis ad Verbum abstrahendo ab eo quod huiusmodi unio facta fuerit in utero Virginis et extra Sacramentum modo naturali et extenso, seu intra Sacramentum modo inextenso. 2do pro ipsa unione facta in utero Virginis carne quae de facto fuit cum modo existendi extenso et naturali, quibus sensus diversimodi et illorum distinctio ingentem lucem affert praesenti difficultati ad quam illius sequitur resolutioni.

Dico 1°. impossibile fuit Eucharistiam institui ante incarnationem, sumpta incarnatione priori modo. Ita ad minus DD. proxime allegati pro 2a sententia, quam intelligo non solum de antecedentia ratione temporis, sed etiam rationis, et naturae. Probatur 1°. ante incarnationem priori modo non est Christus, sed ante Christum non est Eucharistia. Ergo ante incarnationem priori modo non est Eucharistia. Maior constat quia Christus habet esse per incarnationem priori modo. Minor probatur quia Eucharistia intrinsece, et essentialiter constituitur per Christum existentem saltem ratione corporis, et sanguinis ipsius ut constringens in triduo mortis ut dicenda infertur.

Probatur 2° si Eucharistia institueretur ante incarnationem priori modo Eucharistia esset antequam contineret intrinsece corpus, et sanguinem Christi D. et antequam per illa constitueretur sed impossibile est Eucharistiam esse antequam contineat intrinsece corpus et sanguinem Christi D. et antequam per illa constituatur. Ergo impossibile est Eucharistiam institui ante ~~quam~~ incarnationem priori

modo

mo. minor patet. probatur sic sequella: Corpus et Sanguis non po-
tius habent esse Xpi, quam huius, aut alterius personae ante unionem ad
personam, cum unio ad personam divinam potius, quam ad aliam det esse po-
tius Xpi, quam huius, aut alterius personae. ergo si Eucharistia instituerei
ante incarnationem priori modo, hoc est ante unionem ad divinam personam
Xpi, Eucharistia esset instituta antequam contineret Corpus, et
Sanguinem Xpi D. et antequam per illa contineret, et ad summum
contineret corpus, et sanguinem alterius, vel nec alterius nec Xpi
Probatur 3. quia prius est Xpum esse in-
carnatum priori modo, quam eo modo incarnatum esse praesentem Euch-
aristiae, cum ideo sit praesens Eucharistiae quia est, et non e contra ideo sit quia
est praesens Eucharistiae praeterea quia modus qualis est praesentia
pendet a priori a subiecto, vel rectius est modus. ergo Eucharistia, quae
sensum affert praesentem Xpum incarnatum priori modo non post esse an-
tequam sit eo modo incarnatus, alias, quod est posterius esset ante
id, quod per se est prius, nec valet dicere, quod in re cedat mutua
prioritas, cum haec a nobis fuerit semel ac saepius impugnata
tum in physlosophia, tum in materia de Trinitate.
Probatur 4., quia quae non aut sequuntur post Eu-
charistiam integre institutam non requiruntur ad veritatem verborum,
cum veritas verborum contenta sit existentia Eucharistiae. ergo
quae necessario requiruntur ad veritatem verborum non possunt sequi
post Eucharistiam integre institutam. atqui impossibile est verba
consecrationis esse vera deficiente unione Xpi ad verbum seu in-
carnatione priori modo cum sit impossibile dici de persona Xpi aut nomine
personae Xpi quod sit suum corpus (idem est de sanguine)
quod non est sibi unitum, nec umquam fuit. ergo unio Xpi ad
verbum, seu incarnatio priori modo non potest esse aut sequi post
Eucharistiam integre institutam, alias diceret de persona Xpi
aut nomine illius illud esse suum corpus, quod nec est neque umquam
fuit illi unitum. non ergo potuit ante incarnationem priori modo accep-
tam institui Eucharistia.

Dico 2.º bene potuit institui Eucharistia ante incarnationem posteriori modo quam intelligo et antecedentia, non solum ex ratione 3.ª Ledesma, sed etiam temporis. probatur 1.º quia bene potuit Deus decernere producere Xpum in Eucharistia dependenter a prolatione verborum, et nullo pacto extra, quia implicatio repugnat in hoc. Sed tunc esset Eucharistia ante incarnationem posteriori modo ergo Eucharistia institui potest ante incarnationem posteriori modo.

Secundo incarnatio posteriori modo non requiritur ad veritatem verborum neque ad intrinsecam constitutionem Eucharistiae. ergo haec institui potuit ante incarnationem posteriori modo: patet consequentia quia institui potuit ante id, quod neque ad veritatem verborum, neque ad intrinsecam illius constitutionem requirit. antecedens probatur tum quoad priorem partem quia ad veritatem verborum sufficit quod Xpus sit praesens speciebus id enim affirmat non quod fuerit incarnatus in utero Virginis, aut quod modo naturali sit extra Sacramentum. tum quoad posteriorem, quia Eucharistia intrinsece solum dicit animam et Xpum modo inferius explicando. Ut autem anima et Xpus sub illis sint non requiritur incarnatio in utero Virginis, aut quod Xpus sit modo naturali extra Eucharistiam per rationem praecedentem.

Probatur 3.º Xpus esse non pendet ad incarnatione in utero Virginis neque a modo naturali existendi extra Eucharistiam neque a modo Sacramentali intra illam, sed abstrahit ab his modis cum sit indifferens ad omnes, et per quemlibet sufficienter sit ergo potuit Deus ponere Sacramentaliter absque eo quod poneret in utero Virginis vel absque quod esset naturaliter sicut potuit e contra at eo ipso quod Sacramentaliter poneret et non in utero Virginis aut naturaliter extra Eucharistiam esset Eucharistia ante incarnationem posteriori modo: ergo institui potuit Eucharistia ante incarnationem posteriori modo.

Dices frater quia bene potest Deus conservare Xpum Dominum in Eucharistia sub modo Sacramentali non conservando

do

ex se

do illum illo mo extra Eucharistia sub mo nali: ergo et bene potuit produci in Eucharistia sub mo Sacramentali, nullo mo producendo sub mo nali. Cur non? imo probant id aliqui ex eo quod qq ualis virtus requirat ad servandum quam ad producendum, et ut plures dixit 2o de generatione ex eisdem nutrimur seu servamur qq sumus, seu producti generamur. Verum hec probatio inefficax erit in eorum sententia, qui admittunt Xpus posse servari in particula separata nullo sensu perceptibili, non tn posse inde produci, de quo nos inferius.

Hec probant institui posse Eucharistia omnino absque incarnatione ~~priori~~ mo. nunc addo posse etiam institui simul tempore cum incarnatione posteriori mo cum mutua independentia veluti si eodem momento temporis quo verba proferuntur super ma panis Xpus in Eucharistia ponebatur et in utero Virginis incarnaretur absque eo quod ad existendum in Euchara requirat quod in utero Virginis formetur nec ut in utero Virginis formetur requirat quod in Eucharistia existat, aut in illa producat. quemadmodum multi dicunt (videatur Herize) ad rationem Xpi duas contrarias fuisse duas actiones adequatas alteram dependentem a mo passili, alteram independentem, ita ut ex illo cuilibet sufficiente erit in rerum na ideo quod distinguitur in finibus adequatis qui licet tempore concurrant, et ad actionem moveant, tamen prestant mutuam independentiam in Cando, et in movendo. priori

Sectio 11 Arguta dissolvuntur.

Obijies 1o adversus 1a partem nam replurimis ad Sacramentum Eucharistiae solo requiri quod Xpus seu incarnatio priori mo et tempore et quo Eucharistia existit, hoc statuit priorit.te re post, quamuis Eucharistia precedat na, id est Xpus, et incarnatione priori mo: ergo Eucharistia institui potuit ante in

incarnõis priori mõ saltem prioritate rõis, minorẽ pbat q.a etiam requirit ad veritatẽ verborũ, quod Xpus sit et tñ antecedunt verba, nã l. roe Xpũ, et post ea illius ver. negando minorẽ. nequit n. intelligi Eucharistia in aliquo priori ñ intellecto corpore aut sanguine Xpi D. in eodem priori. alias intelligeret res destitua, et nullus, omnis sui cõstitutiis. ad pbationẽ dic. Xpũ ñ requiri ad veritatẽ practicã, quã præcedit ipsum p modũ cõ in actu 1°, sed ad veritatem speculativam, quã nullo mõ illã præcedit sed fõaliter includit illã. Verũ de hoc inferius.

Objicies 2° Eucharistia est signũ practicũ ñ sõ gratiæ sed etiam Xpi in hoc ut præcipue differt a reliquis Sacramentis. e.g. præcedit rõe aut tã ipsum Xpũ et saltem interminatione priori mõ pbo cõam. q.a signũ præcis est re repræsentata p ipsũ. Resp. Eucharistiam cõplexe acceptam et sũ singulas partes ñ eẽ signũ practicũ Xpi p modũ actus ei, sed p modũ rei actu cõtinentis illum; est signum rũ actũ, et rũ cõtinentis et Xpi. unde nequit præcedere ne alias includens præcedat rem inclusam, quod est impossibile. Differentia autem huius Sacramenti a reliquis in hoc stat, quod cõferãt gratiã, sed ñ cõtinent fõaliter fontẽ gratiæ, nempe Xpũ D. hoc vero cõtinet. Cũ illius corpore et sanguine, tamquã prædicato intrinseco et cõstitutivo; ut ostendo inferius.

Objicies 3° Ḋ. 2a partem resolutionis. prius est Xpũ eẽ, quam signaliter eẽ in Eucharistia valet. n. Xpus est signaliter in Euchar.a e.g. est. ñ tñ e D.a e.g. prius est eẽ extra Eucharistiã, quam intra illã. tenet cõa. q.a tamdiu est extra Eucharistiã, qdiu ñ est intra. et ñ est intra præcisionam intra illã, sed neq. est post Eucharistiã institui ante eẽ

cõna-

rnationali Xpi quod hēt extra Eucharistiā, et ante incar-
nationem in utero virginis. ergo eodem modo quo sicut potest praecedere
et in Euchar.o quam extra illam etc. Resp. negando conseq. enthima-
tis eodem. n. m. valet non est intra ergo est extra. cum possit
abstrahere ab intra et extra si consideret Xpus tum se inde-
pendenter a praesentia, ut vere tunc consideratur. ad hoc ut esset
extra requirebatur non solo quod praecise esset, sed quod esset cum praesentia
qua alibi fieret in spatio secunde neg. cons. et ultima
eodem. nec spatio urget ut ex modo dictis patet.

Obijcies 4.o adversus eandem partem. Sacramentum
Eucharistiae repraesentat mortem, et passionem Xpi quoni-
am est memoriale illarum, ex. Euangelium Lucae 22. haec quo-
tiescumque feceritis in mei memoriam facietis. ergo ex suo concep-
tu supponit passionem et mortem Xpi cum memoria ex quo
teritorum passio autem, et mors Xpi supponunt incar-
nationem in utero virginis. l. saltem Xpus naturalis modo esse
tam extra Eucharistiam: ergo dicit ad ultimum Eucha-
ristia supponit incarnationem in utero virginis et consequenter
institui non potuit ante illam.

Resp. D. Thom. 3. part. q. 73
art. 5 ad 3um hoc Sacramentum fuisse institutum ut esset in futu-
rum memoriale dominicae passionis, ad quod id est non necesse esse pro
tempore institutionis supponere passionem et mortem Xpi
unde dixit pater Lugo non videri hoc Sacramentum habere de se
signare mortem Xpi ut praesentem. siquidem in cena
nondum erat praesens mors Xpi et multo minus praeteri-
ta, sed mere futura, et non habet tota ratio Sacramenti ex se so-
lum repraesentare mortem Xpi tali tempore exercita
praescindendo ab eo quod sit futura l. praeterita quod to-
tum praestaret ante incarnationem in utero virginis, et ante
existentiam naturalem Xpi extra Eucharistiam.

Et quidem si argumentum probat aliquid ad 2um [illegible]

probat, nec de facto fuisse institutam Eucharistiam ante passionem nec institui posse. Propterea quam quod licet daremus quod non oportuit) in nostra hypothesi non institui Eucharistiam prout institui posset ut memoriale passionis, haud inde sequitur absolute non posse institui cum institui posset ut signum sensibile gratiae (et fomentum nutrimenti spiritualis, seu refectionis animae) non minus quam cetera sacramenta, quemadmodum instituerit si Christus venisset in carne impassibili, et numquam esset moriturus aut passurus.

Obijcies 5.o adversus eandem. Si Eucharistiam instituerit ante incarnationem in utero Virginis, et antequam Christus existeret naturali modo extra Eucharistiam, vel haberet Christus 1.o esse ex vi sacramenti Eucharistiae, vel supponeret aliunde illud habere extra? neutrum potest dici: ergo non posset institui Eucharistia ante incarnationem in utero Virginis. Consequentia. Maior videtur vera. Minor vero probatur: quia si diceres esse Eucharistiam supponit esse prius, quam Christus habeat esse; cum eam supponat ad effectum quod est ante incarnationem priori modo iam dicta. Si dicas primum, habetur intentum.

Respondeo Christum Dominum tunc habiturum esse ex vi integre Eucharistiae. Item non est modo, nec tunc esset causa (physica vel moralis pro vario modo discurrendi) Christus, sed ex vi verborum consecrationis, quae profert, et tunc etiam essent tam ratio Christi quam [illegible] prius sacramenti Eucharistiae. Si autem replices: verba consecrationis proferri nomine Christi: ergo ideo ancilla debere supponi ei Christum, ut illius nomine proferret verbum; propterea esset quod Christus ancilla supponat, ut illius nomine proferantur cum proferri possent nomine Christi futuri ad modum quo supponit docuerunt Theologi gratiam antiquorum patrum datam ex meritis et nomine Christi cum tamen Christus tunc non esset, sed post multa saecula foret venturus.

Obijcies 6.o contra eandem. Humanitas Christi est

pri

prius phyè influens in psia Sacramtale; qª supponit hãe ẽe antequa sit psens Eucharistiã, et sequr nõ prius debet ẽe Xpus incarnatus, quã instituat Eucharistiã, nec aliàs humanitas Xpi sit sine incarnõe, ꝗ· nõ supponat ad psiã in Eucharistiã cõmuniõ, vt prius illius physicus vt sup. sine fundo poni humanitatẽ hãe tunc influentia physica. Etere, nec cõ dici quenitur argumentũ nam humanitas post supponi incarnata priori mõ ex dictis sect. pcedenti; nõ in vtero Virginis, moonali sũd exssi cerebrũ, et sic cõducta post physicè producere psiã Sacramtale, nam prius est ee in se et exsistere, quã spatio loci sistere, seu loco psens ẽe.

Cap. 2. De essentia et Partibus, qª intrinsecè cõstituunt Eucharistiã
Sect. 1. Pręmittuntur quædam ad totius quęstiones decisionem.

Pręmitto 1. Eucharistiam, sicut et cętera Sacramenta duplicr posse cõsiderari, et sub qualibet cõsideratiõe suã hẽre specialẽ cõstitutionẽ. 1º n. cõsiderari põt in rõe signi, signãd in gratiam ex vi suæ institutionis. 2º in rõe entitatis, vt sic eqmque idest id, quod accipit talem vim significandi, et est relatiui subtus signi, et denominatiuũ quemadmodũ vox significatiua ad placitũ post cõsiderari totidem modis. altero id quod accipit ab hoĩb. vim significandi, et reddit vox significatiua ad placitũ, altero id entitatẽ prcisam vocis, seu soni quã hẽt ante impositionẽ, et est subtus signi, et denominati.

Pręmitto 2. nõ ee sermonẽ de partibus cõstituentib.

Eucharistia sub priori consideratione constat constitutiue ex significatiua, et ex re significante et ma, sed de constitutiuis sub posteriori nam quemadmodum entitas vocis est constitutiua significatiue sermonis hic syllabas quas colligit, ita entitas, quae in Eucharistia attigit a Christo vim significandi gratiam &c. hic etiam est constitutiuum a significatione sua constitutiua, de quibus in praesenti inquirimus quae ista sint.

Praemitto 3o. meum praesenti non loqui de Eucharistia in fieri, sed de Eucharistia in facto esse nam magna diversitas est utriusque status: nam quae ista quae intrinsece concurrunt ad statum fieri concurrunt ad statum facti tamen si vice versa, concurrunt ad statum fieri, quae concurrunt ad statum facti, ut videre est in compositione naturali ut est in fieri ad quod concurrunt tria principia, et ut est in facto ad quod tantum concurrunt duo. Voco autem Eucharistiam in fieri, ipsam ut est in transitu de esse panis, ad esse corporis, et sanguinis Christi per consecrationem in facto vero voco ipsam cum praedicata intrinseca sua, et essentialia quae perseverant post transitum, et consecrationem peractam.

Praemitto 4o. multa concurrere ad Eucharistiam de quibus dubitari possit an illam intrinsece constituant. nam 1o. concurrunt verba consecrationis. 2o. Substantia panis et vini 3o. Species sacramentales, seu accidentia panis, et vini. 4o. Corpus et sanguis Christi D. 5o. Usus seu sumptio, atque ideo de singulis speciatim dicimus cum nostra sententia exponamus et probemus, nunc ibi dubium quin unio corporis et sanguinis Christi cum speciebus sacramentalibus, siquidem ut multi volunt realis et physica intrinsece pertineat ad constitutionem Eucharistiae ex vi dicenda inferius, sicut unio inter materiam et animam rationalem intrinsece constituit hominem; verum an eiusmodi unio detur sub iudice est, et suo loco examinandum, eam sic per se mihi videtur certa[?] nec ullus catholicorum negabit. atque ideo tamquam illam totius huius esse numeratimus[?].

De

De actione autem, quam vocant transsubs-
tiva, seu qua Xpus D. active ponit sub speciebus panis
exigua potest esse difficultas, quoniam est longo tendat ad intrin
secum constitutivum Eucharistiae pertinere. Verum ipse loquitur de ac-
tione, qua Xpus D. in genere efficientis substentat accia
panis. quam actionem dicit esse unionem Xpi cum speciebus et ratione
illius Xpus subire munus, et officium substantiae panis. Caeterum
de alia actione, qua ex pane destructo Xpus, rem aliquam pro-
ducit sub speciebus, aut rem aliam adducit, sive active constit.
constituit, Coes DD. supponit non pertinere intrinsece ad Eucharis-
tiam tamquam illius constitutivum est non. et recte dixit Soto. sed ta
(n)tumtaxat ad Sacramentum sicut actio ad rem non pars essentialis
et interna.

Tandem praemitto ex materia de Sacramentis in ge-
nere intentionem ministri non esse praedicatum intrinsecum, et consti-
tutivum essentiale Sacramenti, esto necessario requiratur ut conditio sine
qua non, neque id hic probandum, sed aliunde supponendum cum
loquamur de iis, quae specialiter pertinent ad constitutionem Eucharis.
non de pertinentibus ad constitutionem Sacramenti in genere

Sect. 2a. Aliorum placita recen-sentur.

Prima opinio ait verba consecrationis, seu actionem
consecrationis esse directe Sacramentum Eucharistiae, esto indirecte im-
portet materiam. referri solet Caietanus 3a. part. q. 63. art. 5. et
6o. et Durandus in 4o. dist. 8. q. 2. ac multum favet S. Tho-
mas ibidem. q. 1. art. 2. sed et Gabriel. quem refert Sotus
in 4o. distinct. 8. q. 1. art. 1. Censuit consecrationem esse Sacramentum
Eucharistiae, quoniam speciebus Sacramentalibus et sumptioni
idem accedat, atque ideo fateor in Eucharistia sicut in ordine
esse plura Sacramenta unum tamen vocari, quia ad unum corpus et

San

Sanguine Xpi, ad unamq. spualem alimoniam ordinant.

Secunda ait Eucharistiam intrinsece constare ex speciebus et ma, et ex verbis consecrationis et fra sic Marsilius in 4. q. 6 art. 2. et q. 1 art. 2 dixerat Corpus Xpi non esse Sacramentum, sed quid annexum huic Sacramento quasi diceret Corpus Xpi non est quid attinens Sacramentum Eucharistiae (nam consistere in parte non negat sed esse adaequatum Sacramentum, se etiam partiale) est tamen, ut ait cum Eucharistia unexus q. vi verborum infallibiliter ponit sub speciebus.

Tertia opinio ait solas species consecratas et non consecrationem, neque verba, aut Corpus et Sanguinem Xpi D. contenta sub speciebus, neque usum seu sumptionem esse Eucharistiae Sacramentum. ita P. Fagundez 3. praecepto Ecclesiae lib. 1 c. 2 num. 6 pro se referens plures alios, et simul dicens esse eandem apud huius temporis DD. quod an ita sit non vacat modo examinare.

Quarta ait solum Xpum D. pro visibilibus signatum et sub speciebus attinens esse Eucharistiae Sacramentum. ita sensisse Thomam Waldensem tom. 2. de Sacram. cap. 21 testatur P. Valencia tom. 4. disp. 4. quae est de Euchar. q. 1 punct. 3. quamvis P. Vasquez 3 part. disp. 167 cap. 2 ostendat Waldensem non dixisse a Cor. sententia. nec bene a DD. intelligi qui pro hac sententia citant.

5.ª ait Eucharistiam adaequate constitui pro species sacramentales, et Corpus ac Sanguinem Xpi D. ita Vasquez de suis citatis cap. 3 iuncto 2. Puteanus 3. part. q. 73 dub. 1 concl. 4. Alanus lib. 1. de Euchar. a cap. 3. P. Conink de Sacramentis q. 73 art. 1. num. 19 et 20. P. Praepositus ibidem dub. unico num. 8. P. Reginaldus lib. 29 praxis num. 3. P. Scortia lib. 1 de Sacrif. Missae cap. 4. num. 2, et alii quos dabit noster Vasquez an autem utraque pars. l. earum dumtaxat altera intret constitutionem in recto non oes explicant. P. Vasquez sine dubio sentit utramque intrare in recto; seu constituere

Loqui solet directè. C.r Reginaldus videtur sentire solas
Species in recto, et pro se citat Bellarminum.

6.a ait Eucharistiam intrinsecè constitui
tam ex speciebus Sacramentalibus, quam ex Corpore et Sanguine Christi
D. et insuper verbis consecrationis tamquam ex forma ita P. Sanc-
rius tom. 4. disp. 5. de Euchar. dub. 3. P. Suarez 3.a parte disp.
42. sect. 2. et 3. C.r Valencia tom. 4. disp. 6. quaest. de Euchar.
et punct. 3. iuncto 1.o, et pro se citat alios. Ubi autem proxe-
mi notant tam Corpus et Sanguinem, quam species Sacramentales
importari ab Eucharistia in recto.

7 opinio ultra praedicta nempe ultra Corpus
et Sanguinem, species Sacramentales et verba consecrationis addit
tamquam intrinsecum et essentiale constituens Eucharistiae actionem trans-
substantivam, et credit quod pro hac ultima parte possint citari
D. Thomas et alij. Verum haec sententia differt
a praecedentibus non solum in additione actionis transsubstantivae, sed etiam
quia ponit Christum D. in recto, et species solum in obliquo.

Ultima tandem opinio (si opinio appellanda est
Haeresis manifesta) dicit ad Eucharistiam pertinere verba
consecrationis, species Sacramentales, Corpus et Sanguinem Christi D. et
usum seu sumptionem specierum Sacramentalium. Ita plu-
res heretici (inter quos Lutherani dicentes Eucharistiam consistere in
tota illa serie prolationis verborum, distributionis utriusque
speciei, et usu aliquorum suscipientium etc. quam describit Eu-
angelista) et unus vel alter ex DD. Catholicis ut Aure-
olus apud Capreolum. Magna tamen intercedit differentia inter
Aureolum et Hereticos; nam heretici dicunt non contineri sub
speciebus Christum D. ante usum. Aureolus vero fatetur quidem conti-
neri ante usum, adhuc tamen non esse completum Sacramentum donec acce-
dat usus.

Haec DD. placita maiori qua potui claritate
et fidelitate relata. Nunc ad tollendam aequivocationem adverte

in

n usurpari pro eodem in hac materia Sacramentum et Sacramentum tantum. Etenim DD. Theologi tria distinguunt in quolibet Sacramento ex Innocentio 3. Cap. Martty. de Celebrat. Missarum, scilicet Sacramentum tantum, Rem Sacramenti tantum, rem simul et Sacramentum appellant Sacramentum tantum id quod significat sed non significatum, ut in nostra materia species Sacramentales quae gratiam signant non tamen signantur. Rem Sacramenti tantum appellant illa verasa id, quod signatur sed non signat ut gratia sanctificans, quae per species sacramentales signatur nihil tamen ipsa signat. Rem et Sacramentum simul appellant id quod simul habet utrumque nempe signari, et significare ut Corpus Christi sub speciebus quod per ipsa signatur, et ab ipso signatur gratia. At Sacramentum absolute, et sine respectu ad aliud non stat solum pro Sacramento tantum, sed amplius dicit nempe totum id, quod quidditative constituit Sacramentum

Sectio 3.a meum placitum accurate descriptum.

Cum Eucharistia sit cibus spiritualis animae et per conversionem fiat non alio melius explicare poterit, quam illam intrinsece constituat ex concurrentibus ad conversionem transubstantiationis, quam si ob oculos apponamus, quae concurrunt ad conversionem per quam fit cibus corporalis (idem est de potu), et quae illum intrinsece constituant. Seruant non in modica proportione et correspondentia: in ... ex Terra v.g. fit cibus. In cibum terra conversionem quae concurrunt forma terrae quae se habet per modum termini a quo recedit cibus quae fit. Materia terrae, quae se habet per modum tertij communis utriusque subjecti, recedentis et advenientis. Transit non de esse formae terrae, ad non esse formae terrae sed ab et quae antea non continebat formam cibi, sed terrae postea incipit continere formam cibi amissa forma terrae. Tum ipsa forma cibi, quae se habet per modum termini formalis ad

ad quem nam totalis et qui, seu qui dici solet id quod est integer
cibus quem forma partialiter componit, quae cum antea non esset in materia terrae
postea incipit esse in illa, et ab ea contineri. 4um virtus productiva formae
cibi, seu illa active constituens in materia terrae, quae virtus se habet per modum
agentis, seu producentis. 5. denique usus ipsius cibi, qui se habet per modum
comestionis, et manducationis.

Ex his sola materia, quae antea continebat formam terrae, et post conversionem continet formam cibi, ac ipsa forma cibi intrinsece constituunt cibum non vero forma terrae, virtus productiva cibi, aut usus illius ut fatentur omnes, et in his forma terrae non constituit intrinsece cibum quia cum fit terminus a quo, destruitur et cibus sit, et quando cibus est iam ipsa non existit, cum in natura debeat existere constitutum intrinsecum quod suum constitutum est. Deinde non constituit intrinsece cibum virtus productiva illius, quia agens non constituit intrinsece effectum, se utrumque praevenit nec denique usus cibi cibum constituit, cum eum iam sit illum supponere constitutum. non enim ideo cibus est, quia manducatur; sed quia ideo manducatur quia est.

Haec facile adaptabimus cibo, et potui spirituali Eucharistiae in cuius conversione seu transubstantione totidem concurrunt. 1um substantia panis, et vini, quae se habet per modum termini a quo recedit Eucharistia, quae sunt 2um species sacramentales, seu accidentia panis et vini, quae se habent per modum tertii communis utrique substantiae nempe substantiis panis, et vini recedentis, et corporis et sanguinis advenientis. transeunt enim accidentia ista de esse cum substantia panis et vini ad non esse cum substantia panis, et vini, sed cum substantia corporis, et sanguinis Domini, et quae antea non continebant corpus et sanguinem sed substantiam panis et vini, nunc corpus et sanguinem continent. non vero substantiam panis et vini. 3um corpus et sanguis Domini, quae se habent per modum termini formalis ad quem (nam totalis, qui vocari solet id quod est integra Eucharistia quam partialiter componunt ipsum corpus et sanguis Domini) et cum haec antea non essent sub accidentibus panis et vini, seu sub speciebus sacramentalibus, nunc denuo inci-

pi

incipiunt esse subiti, et ab eisdem contineri. Tum verba consecrationis quae habent ex virtute productiua Corporis et Sanguinis Dni, seu actiue illa continens sub accidentibus panis et vini. Tum denique usus ipsius Eucharistiae qui habet per modum comestionis et manducationis.

Ex his sola accidentia, quae antea continebant substantiam panis et vini, et nunc continent Corpus et Sanguinem Xpi. ac ipsum Corpus et Sanguis Xpi constituunt intrinsece Eucharistiam potumque spiritualem et cibum, non vero substantia panis et vini, verba consecrationis, aut usus ipsius Eucharistiae, et in his non constituit intrinsece Eucharistiam substantia panis et vini, quia cum sit terminus a quo destruitur ex Eucharistia, et non est quando Eucharistia existit, cum tamen de ratione constitui intrinseci sit esse quando constitutum est. Deinde non constituunt intrinsece verba consecrationis quia cum sint ex virtute productiua Eucharistiae se habent per modum agentis, quod non constituit intrinsece terminum quem producit; nec denique usus Eucharistiae illam intrinsece constituit, cum comestio et potatio spirituales supponant constitutum cibum et potum spiritualem non vero ideo, quia unus manducat et potat alius, sed e converso.

In mea sententia, maiori qua potui claritate proposita illam defendunt DD. relati sect. praecedenti pro 1a sententia et plures non omnes exprimant antea illa, species sacramentales, Corporis et Sanguinis Xpi dicunt intrare in recto constitutionem Eucharistiae. ego opinor omnia intrare, atque ita sentiunt P. Suarez et P. Valencia pro 2a sententia relati, satisque id ipsum indicat P. Vasquez.

An autem species seu accidentia panis et vini se habeant ex parte Corporis ac Sanguinis Xpi ex materia 1a et 2a res est levioris momenti, alii enim affirmant, alii aliud. Crediderim tamen species habere rationem formae (eo modo quo esse potest absque inexistentia et informatione) attenta proportione similitudine et proportione, nam accidentia erant forma verum substantiae panis et vini, et substantia panis et vini se habebant ex materia, cum autem Corpus et Sanguis Xpi succedant loco substantiae panis et vini etiam succedunt loco substi-

aut

aut neq. corp. absq. recept.e in et integra. Sed quia ptiorem aliam
substentatione, modo explicando inferius.

Vellem tamen aduertas, quod quando ad quare constitutio
Eucharistiae per species sacramentales, et Corpus, ac Sanguinem
Christi D. non excludo ab unione inter utramque partem, alias hoc
Sacramentum esset omnino per accidens, si tam in esse physico, quam in esse
morali partes carerent unione, et essent tamquam Corpus dis-
solutum. ast. quia unio non tam est constitutiva, quam attributio non tam intr-
inseca causa, quam intrinseca causalitas non illius, sed constitutivorum men-
tionem feci sicut et fecit Athanasius cum in Symbolo dixit
anima rationalis et Caro est unus homo, non obstante quod absque
unione nequeat esse homo, quamvis anima et Caro sint. Sed
et noto me delinquere circa nomen speciei, et accidentis indiffe-
renter cum de constitutivis Eucharistiae loquar. quia accidentia illa
ipsa panis et vini, quae ante consecrationem non appellantur species
sacramentales post consecrationem species sacramentales sunt. unde dicere species
ante et post consecrationem tenent esse ante sacramentales non nisi
post consecrationem quia vel ab illa, vel ab eo quod intra sacramentum
sint accipiunt denominationem sacramentalium.

Solum superest ut singula quae in nostro discursu af-
firmavimus, aut negavimus seorsim in propositionibus ponemus. affir-
mationes autem, aut negationes reducuntur ad sex. 1a. substantia pa-
nis et vini non pertinere intrinsece ad constitutionem Eucharistiae. 2a.
neque etiam pertinere ad intrinsecam constitutionem verba consecrationis. 3a. species
sacramentales seu accidentia panis et vini intrinsece Eucharistiam constitue-
re. 4a. etiam illam constituere intrinsece Corpus et Sanguinem Christi D.
5a. tam species quam Corpus et Sanguinem Christi intrinsece in recto
constituere Eucharistiam. 6a. usum seu sumptionem non constituere
intrinsece Eucharistiam, sed illam supponere constitutam. et quia ex
his propositionibus 1a. sufficienter constabit cum inferius ostendemus
perfecta consecratione nihil substantiae panis et vini remanere
in Eucharistia. propositiones inchoabimus a 2a. propositione.

Sect. 4 Verba consecrationis nec alti-
um intrinsecum Eucharistiae.

Probatur 1.° transactis verbis consecrationis perseverat Eu-
charistia, ergo hoc non continetur intrinsece per verba consecrationis. patet
sequela quia nihil potest perseverare ultra eo quod perseverat intrin-
secum ultimum illius. Sed non continuum est quod fieri post esse
structum. Probatur ante tum quia in hoc differt Eucharistia a ceteris
Sacramentis, quod Eucharistia sit permanens caeteris autem in
usu et actione consistant atque ideo transeant et esse desi-
nant absoluta applicatione eorum ad suscipientem, ut recte
observavit Illustrissimus Magister in suis Floribus verbo Eu-
charistia num.° 4. Tum etiam quia transactis verbis consecrationis
vere continetur Corpus Domini in Eucharistia, atque non contineretur vere si non
ea si non vere perseveraret, cum nihil possit vere contineri
in eo quod verum non est, tum denique quia id videtur suppo-
nere Trid. Sess. 13. Cap. 6 quando dicit Sacramentum Eucha-
ristiae in Sacrario servari, deferri ad infirmos, quae tamen
non exequeunt si verba sint ultimum intrinsecum Eucha-
ristiae. Siquidem nec verba in Sacrario servari neque ad
infirmos deferri possunt.

Respondetur 1.° cum Suarez durationem Eucharistiae
dici manere transactis verbis non quia maneant omnes suas
partes, sed quia aliquid illius, sicut res successiva dicitur perse-
verare eo quandiu aliquid illius est. ad 2.° quia eo tempore
dici possit Eucharistia esse quo verba inchoantur, sicut eo tempore
dicitur circulus esse dum inchoatur quia in utroque casu aliquid de essentia est
et propterea dicitur tempus esse in instanti quia in illo ali-
quid temporis est. et quod clarius ostendit falsitatem solu-
tionis hoc est ex ea sequi successione esse in instanti siquidem in
eo est aliquid continens successionem.

Prop

Propter hæc resp. 2.o Supposito Eucharistiam manere transactis verbis manere in quantum quoad id quod dicit in recto nempe quoad Corpus et Sanguinem Christi D. quamvis non maneant verba, quæ dicit in obliquo et hoc sufficeret ut absolute dicatur manere: 2.o inde quia etiam dantur in Esse Corporis et Sanguinis Christi D. quæ ratione Eucharistiæ so importantur in recto, et tunc datur in Esse Eucharistia post peracta actu transactis verbis non ideo absolute peribit Eucharistia, sed etiam species sacramentales, quæ absolute hoc ante in obliquo possunt deficere et manere dumtaxat ut rectum non darent esse integrum Eucharistiæ quoniam ut denominationes debent dari quæ afferunt intrinsece vel in obliquo: quibus si dicatur non omnia prædicata postulare præsentiam ad sui veritatem, cum dicamus obiectum esse cognitum, et amatum, quamvis cognitio et amor non sint præsentes, dicatur has esse denominationes extrinsecas intrinsecas autem semper requirere formam esse præsentem rei denominatæ atque ideo verba consecrationis debere esse quoniam Eucharistia est sicut illam intrinsece constituerent

Probatur 2.o totum nequit existere sine suis partibus ut manifestum est: nec non dabitur hoc deficiente forma totama, sed Eucharistia est quoddam totum ergo nequit existere sine suis partibus, nam constat ex partibus, cuius esse verba consecrationis ergo transactis verbis consecrationis non manet Eucharistia aut Eucharistia existit sine suis partibus quod plane repugnat.
Confirmatur bene valet a negatione alicuius partis constitutivæ ad negationem totius: ergo si verba consecrationis sint pars Eucharistiæ, quæ est quoddam totum actuale valebit ad negationem verborum ad negationem Eucharistiæ atqui transactis verbis negatur [illegible]: ergo negandum etiam erit esse Eucharistiam.

Probatur 3.o quod intrinsece non pertinet ad rationem actionis, et potius spiritualis non constituit intrinsece Eucharistiam sed verba consecrationis non pertinent intrinsece ad rationem actionis, aut potius spiritualis: ergo non constituunt intrinsece Eucharistiam. maior patet

q.a conceptus quidditativus eucharistiae est divinum spirituale ci-
bus &c, et potus. minor probatur tum quia verba sunt causa effici-
ens quia, ut constat ex corporalibus non constituit intrinsece potus
aut cibus quorum causa; tum etiam quia sicut cibus et potus
corporales adequate constituunt ex accidentibus et substantia pa-
nis et vini, ita spirituales adequate componunt ex ijsdem accidentibus
et ex substantia, quae succedit loco substantiae panis et vini, suc-
cedit autem substantia corporis et sanguinis Christi d. quod ex hac
et accidentibus non verba ex verbis consecrationis componit intrinsece
divinum spirituale, potus spiritualis, et spiritualis cibus

Probatur 4.o Christus dedit totum et integrum sac-
ramentum suis discipulis et totum ac integrum sumitur a sa-
cerdotibus celebrantibus; sed non totum et integrum dedisset
discipulis nec totum et integrum sumeretur a sacerdotibus ce-
lebrantibus si verba consecrationis essent pars intrinseca illius
ergo non sunt. minor probatur quia qui non sumit totam et integram rem, quia
aliquam partem rei praetermittit, sed tam discipuli quam
sacerdotes celebrantes praetermittunt in sumptione (saltem)
aliquam partem eucharistiae nempe verba consecrationis cum so-
lummodo species sacramentales et Christum d. non autem verba
consecrationis ergo.

Probatur 5.o ex C.C. Conink et Vasquez nihil
potest esse causa efficiens, et formalis intrinseca eiusdem rei constitutiva
sed verba consecrationis sunt causa efficiens eucharistiae ergo nequ-
eunt esse causa formalis intrinseca eiusdem rei constitutiva. consequentia est
manifesta. minor sufficienter colligitur ex decreto Eugenij
4i in concilio Florentino post ultimam sessionem. maiorem isti
si non probant sed supponunt. post autem probari quia causa ef-
ficiens adequate distinguitur a re quam efficit. neque
non saltem causa post etiam partialis. causa autem formalis
intrinseca constitutiva rei non distinguitur adequate a re quam

constituit. ergo non minus implicat aliquid esse causam efficientem et formalem intrinsecam eiusdem rei constitutivam, quam adequate et inadequate distinguam ab eadem re.

Contra alij probant (et forte probationem sumpserunt ex P. Vasquez aliquibus mutatis) Eucharistiam esse signum practicum gratiae sanctificantis; ergo quod non constituit intrinsece in ratione signi practici gratiae sanctificantis non constituit intrinsece Eucharistiam. atqui verba Consecrationis non constituunt intrinsece in ratione signi practici gratiae sanctificantis cum nec illam immediate significent, nec immediate efficiant, sed mediate Corpore et Sanguine Christi D. ergo. Confirmatur si verba constituerent intrinsece Eucharistiam darent illi effectum formalem in ratione signi sed de facto non illi non possunt dare effectum formalem in ratione signi ergo non constituunt intrinsece Eucharistiam. forte aliquis redarguere posset ex impossibili concessionis istud probatum non est et in facie quod voces factae signa et res sint.

Sectio 5.a

Species Sacramentales intrinsece constituere Eucharistiam.

Secunda pars nostri discursus erat species sacramentales panis et vini intrare constitutionem Eucharistiae, et esse illius partem intrinsece constitutivam. probatur 1° quod constituit intrinsece Sacramentum saltem ut pars quod in eo est Sacramentum tantum, ut in penitentia confessio, in Baptismo ablutio etc.; sed Eucharistiae species invisibiles panis et vini sunt Sacramentum tantum, ut docet Innocent. 3 Cap. Cum Marthae de celebrat. Missar. et illa ratione quia signant et non signantur ergo eiusmodi species intrinsece constituunt hoc Sacramentum.

Probatur 2° Sacramentum Eucharistiae pro se

et

essentialiter est signum sensibile gratiae sanctificantis ut habetur ex Trid. sess. 13 c. 3 et ex desc. com. omnib. sacramentis. Sed solum corpus et Sanguis Xpi D. ut condistinguuntur ab speciebus non sunt per se et essentialiter signum sensibile gratiae sanctificantis. ergo Eucharistia claudit species in suo intrinseco, et quidditativo conceptu per quas sit signum per se sensibile gratiae sanctificantis. patet consequentia quia si eas non clauderet nihil haberet per quod esset signum per se sensibile gratiae sanctificantis cum verba consecrationis quae per se sensibilia sunt non claudantur intrinsece ut probatum est, nec corpus Xpi habeat ibi quod per se sentiri possit, sed per se insensibile est et solum sentiri potest per aliud nempe per species. ergo species sacramentales intrinsece et essentialiter clauduntur in conceptu Eucharistiae ut per illas sit per se sensibilis.

Probatur 3.o ex Trid.o sess.e 13 c. 3 et can. 1 in Eucharistia continetur vere et realiter Xpus D. sed non continetur vere et realiter in seipso immo nec contineri potest cum continens debeat distingui a re contenta. ergo Eucharistia aliud intrinsece habet quod non sit Xpus et ratione cuius possit dici continere Xpum D. sed non est aliud nisi verba aut species. ergo cum non sint verba ex ea quae adduximus sect. praecedenti erunt species.

Probatur 4.o id est intrinsecum constitutivum rei quo praecise ablato, et ceteris persistentibus non manet res ut multoties est ostendi, et mihi clarum est, sed praecise ablatis speciebus sacramentalibus et reliquis persistentibus non manet Eucharistia. ergo species sacramentales sunt intrinsecum constitutivum Eucharistiae. minor in qua tota difficultas consistit probatur non solum quia sublatis speciebus non manet signum sensibile gratiae sanctificantis, sed etiam quia Xpus est in caelo et non est in caelo Eucharistia. sed quia ibi deficiunt species quae illam constituunt.

Probatur 5.o cum primum adveniunt species sacramentales corpori et Sanguini Xpi D. primo incipit esse Eucharistia absolute et simpliciter non ante erat antea absolute et simpliciter

ut

vt clarum est: scilicet incipiunt esse absolute et simpliciter Cor-
pus et Sanguis Christi D. vt auctoribus Catholicis evidens est
quia non solum Corpus et Sanguis Christi D. sed etiam species constituunt
intrinsece Eucharistiam per totum; quia si solum Corpus et Sanguis
Christi D. constituerent Eucharistiam, haec non absolute et simpliciter inci-
peret esse, sicut non incipiunt absolute et simpliciter alius alti-
ua, quod ...ter non species sed Corpus et Sanguis Christi D.
Dices Corpus et Sanguinem Christi D. absolute et sim-
pliciter incipere esse sub speciebus, et hoc sufficeret vt absolute
et simpliciter incipiat esse Eucharistia. Contra 2.º quia absolute et simpliciter
inciperet esse sub speciebus non est absolute et simpliciter incipere esse Corpus
et Sanguinem Christi D.; 3.º esse Eucharistiam dicit in recto aliud
esse quam esse Corpus et Sanguinem Christi D. cuius ista absolute et sim-
pliciter non incipiat incipiat 2.º absolute et simpliciter illud
Aliquis forsan probaret 6.º quia id quod in
conversione est commune termino a quo et ad quem constituit intrinsece terminum
totalem ad quem vt communiter est quia alimentum conuertitur
in substantiam aliti, lignum in substantiam ignis; aqua in
aerem et materia nostra quae sunt communes formis corruptis quae sunt termini a
quo et formis productis quae sunt termini ad quem constituunt intrinsece
composita de nouo producta, quae dicunt esse termini totales ad
quos. Idemque cernitur in conversionibus accidentalibus, quia
album conuertitur in nigrum, dulce in amarum, humidum
in siccum; sed in conversione panis et vini in Corpus et Sang-
uinem Christi D. species sacramentales sunt communes termino a quo et ad quem
quia intrinsece constituunt Eucharistiam, quae est terminus totalis ad quem.
Alius iam probaret quia Eucharistia instituta est
per modum convivii spiritualis, et quidem humano sensibilique
modo. Seclusis autem speciebus non manet Eucharistia per modum conui-
uii humano et sensibili modo: quia Eucharistia claudit intrinsece
species in suo conceptu. Maior inde constat, quia omnia Sacram-
enta instituta sint in rebus sensibilibus ad captum nostrum

hu-

humanum aptis. nam omnino insensibilia, et pure spiritualia non hominibus, nec angelis apta, et proportionata sunt. Minorem hanc ratio ostendit, quia Christus sacramentaliter existens, nec tactu, nec cibi, nec potus, nec sensibiliter manducari aut potari potest.

Sect. 6

Corpus et Sanguinem Christi D. etiam pertinere intrinsece ad Eucharistiae constitutionem.

Haec est alia pars nostrae resolutionis, quae 1º. probatur: si per verba consecrationis fit Eucharistia, ut docuerunt Eugenius Pontifex in Concilio Florentino, et tradit D. Ambrosius lib. de iis qui initiantur c. 9, sed per verba consecrationis neque species conficiuntur, nec ~~corpus et sanguis Christi D.~~ Ergo Eucharistia aliquid aliud intrinsece claudit praeter species, nempe Corpus et Sanguinem Christi D. atque ideo est compositum totum ex speciebus, Corpore, ac Sanguine Christi constitutum, quod per verba consecrationis fit et conficitur tanquam ex termino a quo, et materia remota ex pane et vino. Probatur 2º. per conversionem panis et vini in corpus et sanguinem Christi Eucharistia de novo est, seu de novo incipit existere, et non incipiunt de novo habere species sacramentales, aut corpus et sanguis Christi D., cum iam antea essent; ergo Eucharistia non est solum corpus Christi, nec solum species, sed compositum ex corpore et ex speciebus, quod revera incipit esse; atque ideo consequenter intrinsece intrant corpus et sanguis constitutionem, quam species.

Probatur 3º. Eucharistia intrinsece et essentialiter claudit rationem cibi et potus spiritualis, siquidem instituta est per modum convivii spiritualis et refectionis animae, sed corpus et sanguis Christi sunt quae habent rationem cibi et potus spiritualis; ergo corpus et sanguis Christi constituunt essentialiter Eucharistiam, ac proinde

de

de fide est coniunctum seu compositum ex speciebus et corpore et sanguine
Christi D. maior colligitur ex Trid. sess. 13. c. 2. minor tradi-
tur Christus D. Joannis 6. dum vers. 35. dixit Ego sum pa-
nis vitae, et vers. 51. Ego sum panis vivus, et vers. 52
Si quis manducaverit ex hoc pane vivet in aeternum et panis
quem ego dabo caro mea est pro mundi vita. et vers. 56. Caro
mea vere est cibus et sanguis meus vere est potus etc.

Probatur 4.º coniuncto ex speciebus et corpore et san-
guine Christi D. convenit definitio legitima cum sit sacramentum, et ex hac
parte signum sensibile corporis et sanguinis Christi D. pro munere cibi-
que spiritualis in specie panis et vini divinitus institutum etc.
et non convenit alteri ex partibus illius quae legitima est illa pars illius
coniuncti, sed convenit ex utraque tota; igitur minor probatur. Species
solae ut a corpore et sanguine Christi condistinctae licet sint quid sensibile
non sunt sacramentum corporis et sanguinis Christi pro munere perfecti cibi
spiritualis. Deinde corpus et sanguis Christi ut condistinguuntur ab
speciebus non sunt signum sensibile pro se, ut supra diximus et oportet
... ut rem amplius explicemus corpus et sanguis Christi cum su-
... et substantia panis et vini dant legitime esse cibum spiritualem
et potum et signum quod sit communionis. accidentia vero dant quod
hic cibus et potus sint sensibiles et signum quod legitime commu-
nionis sit sensibile. quem ambo substantia panis et vini dant
esse communionis, quod autem communionis sensibile sit praestant accidentia
eiusdem panis et vini.

Probatur 5.º P. Suarez ex corpore et speciebus
media unione sacramentali fit aliquomodo unum, quemadmodum
ex accidentibus et substantia panis fit etiam aliquomodo unum,
ergo fit unum sacramentum. probatur consequentia, quia non potest signari al-
iud unum quod fiat nisi legitime sacramentum. et probatur ex ...
ex Cap. Hoc est de consecr. dist. 2. ubi dicitur Sacrificium
ecclesiae duobus modis conficitur, duobus constat visibili elementorum
spe

spue et Sanguine et Corpore Xpi.]

Pbat 2.º Vasquez roe deducta ex ... doctrina; quam toca? Evidente Eucharistia ē Corpus Xpi, aut constat Corpore Xpi, ut ait S. Ignatius hoc Sacramentum ē Eucharistia ē. Eucharistia est Corpus Xpi, aut constat Corpore Xpi. deinde hic loq. sd spiritualis cibus, atq aut ē Corpus Xpi, aut constat Corpore Xpi hoc sacramentum ē n loq. sd spiritualis cibus, atq ergo hoc sacramentum est Corpus Xpi aut constat Corpore Xpi.

Pbat 7.º Cõ. Conine q.ª hoc sacramentum ... est adorandum vero cultu latriæ ut statuit Tridentinum Sess.º 13. C. 5. sd solæ species ut distinctæ a Xpo n debent adorari adorone latriæ etiam si considerentur cum habitudine ad Corpus seu relatione signi ad Xpum; ergo Eucharistia claudit intrinsece et reg. se Xpum. ... minor probatur ex 7.ª Synodo; quæ semel ac sæpius docet neq imagines, neq Crucem Xpi neq ullam rem a Deo distinctam, sed solum ipsum Deum posse adorari adoratione latriæ.

Quod si ais reapse species sacratas continentes Xpum posse adorari adorone latriæ, et ipsum ratione se nequeant sic adorari, et negare consequenter probari quod Xpus contineat sub speciebus, n quod constituat intrinsece Eucharistiam. instatur ex eo quod Xpus contineat sub speciebus, solum sequi quod Xpus sub illis constitutus possit adorari adoratione latriæ, n vero quod adorari possint species; sicut ex eo quod sit in domo n sequitur quod possit adorari ea adoratione domus.

Pbat 7.º ex patribus na 1.º S. Ambr. lib. 4. de Sacram. c. 4. ... Cap.º ... de ... loquitur: in hoc sacramento Xpus est q.ª Corpus Xpi est ... spiritualis alimonia q.ª Corpus Xpi spirituale est ... ratio de pane fit Corpus Xpi. et Cap. 5. rursus ait antequam consecretur panis panis est ubi verba Xpi accesserint Corpus ē Xpi. Secundo Tertullianus lib. de resur.º Carnis nº 8. hic

caro

Caro Corpore et Sanguine Xpi vescitur, et anima saginatur. 3. Theodorus Dialogo 3. contra inquit Eucharistias et oblationes non admittunt quod non confiteantur Eucharistiam Carnem esse Salvatoris nostri Jesu Xpi 4.° S. Greg. relatus Cap. multis - 1 sic ait: Voluimus panem hoc est Corpus Xpi quod sordidi audivimus ad altare 5.° denique S. Irenaeus lib. 4 adversus haereses Cap. 34 hyc tradit: qui est a terra panis percipiens invocationem Dei iam non communis panis est sed Eucharistia, ex duabus rebus constans, terrena et caelesti. Et quae ad Eucharisticam est S. Thomas in 4. dist. 8. q. 1 art. 1.° dicens: Ex speciebus et Corpore Xpi fit hoc Sacramentum.

Sect. 7
Tam species, quam Corpus et Sanguinem Xpi importari in recto.

Ostendimus species sacramentales, ac etiam Corpus et Sanguinem Xpi constituere intrinsece Eucharistiam; non tamen probavimus utrasque intrare constitutionem in recto, quo notandum non esse idem importari intrinsece et importari in recto: sicut neque est idem idem importari in obliquo et importari extrinsece. multa enim importantur intrinsece et in obliquo ut in his concretis Albo videns, Albedo et visio importantur quidem intrinsece cum sint partes constituentes, sed non in recto quia nequeunt praedicari in nominandi casu de quo praedicatur concretum. multa etiam importantur in obliquo, et non extrinsece ut in praedictis concretis etiam patet. videns enim importat visionem in obliquo, at non extrinsece, sicut importat obiectum, quia per constitutionem constitutiva non per obiectum, quamvis illud aequaliter connotet in obliquo.

Hoc praemisso probandum nobis modo est, tam species quam Corpus et Sanguinem Xpi pertinere in recto ad Eucharistiae constitutionem et probatur primo sic: id afferri in recto ab aliquo toto seu composito quod post de illo cum veritate affirmari in nominandi casu quia

qui ē rectus) x.a sequendum in mā de Trinit.e Sed tam spes
Sacratas, quam Corpus et Sanguis Xpi D. possi cum veritate af
firmari de Eucharistia in nominandi casu: et tam spes Sacra
mentales quam Corpus et Sanguis Xpi D. afferuntur in recto
ab Eucharistia. Solo minor eget pbatione. pbatur sic: tam spes ē Eu
charistia est spes Sacramentales, Corpus et Sanguis Xpi D.
datur n. identitas recti prati cum recto subti. Cum ō n. eet vera
[illegible] quis sō afferret in recto alteram partem ex parte subti
[illegible] ex sequenti parebit, et amplius ex dicendis cōstabit

Secundo Eucharistia venit in recto ēē signum nutri
tij spiritualis et rursus ēē nutritium spirituale. Ideē signum
nutritij spiritualis dicet + spes Sacramentales et ēē nutritium dicet
+ Corpus et Sanguinem Xpi D. q.o Eucharistia venit in recto, tam
spes Sacramentales, quam Corpus et Sanguis Xpi D. maior sub
adebatur quoad priorem partem, tum ex Trid.o Sess.e 13 c. 3: tum
q.a de roe cuiuslibet Sacramenti est ēē signum ē. mi sue insti
tutionis, nam Baptismus q.a institutus ē p modum ablutionis
signum ē ablutionis spiritualis aiae, et Poenit.a quae institu
est p modum iudicij signat iudicium spirituale aiae et sic de re
liquis. q.o Eucharistia, quae instituta est p modum nutritij erit sig
num nutritij spiritualis aiae. Tam quoad posteriorem partem
eadem maior pbatur, tum q.a id indicat Tridentinum Sess.e
13. cap. 2 et Patres passim appellant hoc sacramentum re
fectionem spiritualem aiae et eiusdem spirituale nutrimentum
tum etiam q.a in hoc differt Eucharistia a reliquis Sacramentis
quod illa sunt signa, sed n. res signata, Eucharistia vero ē n. sō
signum, sed res signata + signum q.a n. sō ē signum nutritij, sed
etiam ipsum nutritium

Restat pbemus minorem, quae duas partes
continet, et quidem 2.a in qua dicebatur Corpus et Sanguinem
Xpi D. ēē ipsum nutritium spirituale facile ostenditur post ex
verbis Xpi D. afferentis Ioannis 6 Suum Corpus ēē cibum et
San

Sanguinem suum ee potum. Caro, inquit, mea vere e cibus
et Sanguis meus vere e potus. prior 2º in qua apparebat
species et signum triticei divinij. probat 9. Eucharistia nihil intr-
inseci continet tanquam partem nisi species, corpus ac sanguinem Xpi D. N. superius dicta, et inferius dicenda, sed
n. potest ee signum divinij pro corpore et sanguine quod sunt
ipsius divinum idem est signum sui ipsius quod impo-
ssibile est. ergo hic ee signum divinij pro species
Probat 3º. de nulla parte intrinseca constituente
eucharistia posset cum veritate absolute predicari quod sit eucharistia. ergo nulla est totum rectum eucharistiae, sed oes simul. patet cons. quia si
aliqua esset totum rectum de illa posset cum veritate absolute predicari
quod sit eucharistia, cum ad verum et absolutam predicationem sufficiat
identitas totius recti predicati cum recto subiecti. neg. n. aliunde absolute et simpliciter est verum hoc. Petrus e albus
nisi quia cum Petro qui e rectum subiecti identificat totum rectum
predicati, nempe ttens, quamvis ipsa albedo habitari
identificet, quia cum afferat in obliquo n. affirmat illius identitas neque curat ans. 2º. probat quia nunquam posset absolute dici
quod species sint eucharistia, cum species sint sacramentum, species vero n.
sint divinum sed signum divinij. neque item de corpore et sanguine Xpi posset dici quod sint eucharistia, quia eucharistia e signum divinij pro spirituali, corpus autem et sanguis Xpi n. sit
signum pro de se et ipso divinij spiritualis sed ipsum divinum. pro de sensibile
Probat 4º. D. Bellarminus, quia quod e potus
et spiritualis cibus e proprie istud sacramentum sed utrumque
simul nempe species et sanguis, ac corpus Xpi e potus et
spiritualis cibus. ergo utrumque simul ipsa intelligit in recto e proprie istud sacramentum. ergo eucharistia sacramentum
importat utrumque in recto. confirmat 2º ex S. Ireneo, et 2º
ex S. Aug.
Probant alij S. quia in entibus artificialibus oes

par

partes integrantes important in recto. Deinde non omnes partes quae constant signant in recto, et in aliis Sacramentis ab Eucharistia idem contingit. ergo contingere etiam idem in Eucharistia cum illa partificatione et diminutissime sit et infinitus excedat opera artefacta

Sect. 8. Usus seu Sumptione Eucharistiae non pertinere intrinsece ad ipsam Eucharistiam.

Probatur 1°. Sacramentum Eucharistiae est cibus spiritualis animae, et ejusdem cibi spiritualis signum per se sensibile: sed ante usum et sumptionem Eucharistiae est cibus spiritualis, et illius signum per se sensibile ergo ante usum et sumptionem est Sacramentum Eucharistiae maior et minor ex dictis constant, Cons. etiam patet quia si ante usum constitua, consequens est dici etiam constitutum. Confirmatur quia sumptio in hoc Sacramento, se habet sicut manducatio in corporali alio sed manducatio non pertinet intrinsece ad constitutionem corporalis cibi, neque ab eo includitur, sed supponit illum; ergo neque sumptio hujus Sacramenti pertinet intrinsece ad illud, neque ab eo includit sed supponit illud.

Probatur 2°. Si sumptio et manducatio intrinsece constituerent Sacramentum Eucharistiae non solus Sacerdos illud conficeret, sed ad conficiendum illud concurrerent Laici cum iste non minus pertineat ad intrinsecam constitutionem Eucharistiae manducatio quam ponit Laicus, quam consecratio, quam ponit Sacerdos unde ulterius sequitur utrumque Laicum scilicet et Clericum esse Eucharistiae ministrum et quidem legitimum quod dici nequit. Sequitur 3°. Probatur quia ideo Sacerdos dicitur minister Eucharistiae quia conficit aliquid vel confert intrinsece ad illam pertinens, vel efficiat totam Eucharistiam, aut totum conferat quo Eucharistia constat

Probat; atqui Laicus etiam efficit aut confert aliquid ad Eucharistiam intrinsece pertinens, videlicet Sumptionem, licet non efficiat totam Eucharistiam aut totum conferat, quod solo Eucharistia constat e utroque nempe Laico et Sacerdote, tanquam ministro huius Sacramenti.

Probatur 3.º illud est Sacramentum Eucharistiae, quod sub specie panis et vini Christus suis discipulis dedit; sed quod Christus dedit sub specie panis, et vini suis discipulis, praecessit usum; ergo Sacramentum Eucharistiae praecessit usum, quod est non constitui per usum, cum impossibile sit rem constitui per aliquid quod supponit rem constitutam. Confirmatur per consecrationem fit Sacramentum Eucharistiae, sed consecratio perfecta est ante usum, imo etiam consecratione facta; ergo et Sacramentum Eucharistiae.

Probatur 4.º auctoritate Patris Valentiae quod ad refectionem spiritualem sub specie panis et vini sumitur omni eo tempore est Sacramentum Eucharistiae, quia est Corpus Christi Domini; sed est Corpus Christi Domini quamdiu manet, et est quid permanens; ergo extra actionem sumptionis et manducationis est Eucharistiae Sacramentum; maior probatur ex verbis Christi Math. 26. Accipite et manducate hoc est Corpus meum; nam cum sit et Sacramentum Eucharistiae datum a Domino ad manducandum in caena in qua suum Corpus et Sanguinem dedit, et nunc etiam dat per suos ministros petitam substare debet eadem, ut tunc fuit et nunc est Corpus et Sanguis Christi esse Eucharistiae Sacramentum. Minor etiam probatur ex illis verbis Hoc est Corpus meum, nam quamdiu manet illud quod Dominus per pronomen Hoc demonstrabit et deinceps affirmabit esse Corpus suum, tamdiu manet verum hoc quod affirmavit Dominus. Omnino dixerit restricte hoc est Corpus meum quamdiu haec quaenam actio seu manducatio durat [sed absolute et permanenter (ea vim verbi est) affirmavit esse Corpus suum id quod habebat in manibus, quamdiu perduraret.

Probatur 5.º Si sumptio esset pars intrinseca Eucharistiae, et actionem intrinsecam illius, nullus sumeret aut

re

5. 2.

recipere Eucharistiam. quo quid absurdius? Sequella proba[tur]
q[uia] nullus sumit aut recipit sumptionem ipsam, cum sumptio
distinguatur ab eo quod sumitur, sed qui non recipit sumpti
onem non sumit aut recipit o[mni]a activa Eucharistiae, ergo nullus
sumit aut recipit Eucharistiam, cum impossibile sit ab eo recipi
rem qui non recipit o[mni]a activa rei &c.

Probatur 6.o q[uia] si sumptio est de conceptu intrinseco
Eucharistiae multa quae concilia tradunt praesertim Tridentinum
de Eucharistia verificari non possunt, et in his Tridentinum sess.
13 c. 1. dicit in Eucharistiae Sacramento post panis et vini con
secrationem D[omi]num n[ost]rum Jesum Christum vere realiter et substantialiter conti
neri. 2.o Cap. 5. ait pie et religiose inductum fuisse ut
singulis annis peculiarem hoc, et venerabile Sacramentum in
processionibus veherent, et honorifice per vias et loca publica
circumferrent. Tertio dicit cap. 4. et antiquam consuetudinem
(manavit n. a concilio Niceno) servandi Eucharistiam in sacra
rio, ut deferatur ad infirmos, et diligenter in Ecclesia hunc
morem servari, sed tunc esset falsum: nam post panis et
vini consecrationem non est Eucharistiae Sacramentum donec accedat usus
in Sacramento autem quod non est contineri non potest vere realiter et
substantialiter Corpus Domini. 2um etiam esset falsum, nam cum processio
nes fiant ante usum, et ante illum non sit Sacramentum, hoc in
processionibus deferri non posset cum non deferatur usus, qui nondum
est. denique esset falsum 3um q[uia] nec in Sacrario servaret
neque ad infirmos deferret Sacramentum, cum ante usum non sit
Sacramentum, quod servari possit, nec quod possit deferri; ergo
ut vera sint quae Tridentinum docet fateri oportet extra
sumptionem, et usum dari integrum Eucharistiae Sacramentum atque
sic credendum, et tenendum definivit Tridentinum citatum
Can. 4 et perpetua Ecclesiae traditio patrumque consensus ita
observarunt.

Sect. [illegible]

Argumenta, quæ probant verba sacerdotis non esse intrinsece ad Eucharistiam solvuntur.

Cum ipsum ordinem servaturimus in adversariorum obiectionibus dissolvendis quem in propositionibus nostri discursus probandis hactenus observavimus, ut omnia ponantur et singula singulis perspicue reant. Unde cum 1.a propositio de fratri exclusit a constitutione intrinseca verba sacerdotis prius argumenta obijciemus, quibus hanc partem impugnare et enervare conantur.

Primum est, quia Concilium Florent. in decreto Eugenij dixit omnia Sacramenta perfici materia, forma, formam autem Eucharistiæ esse verba Salvatoris, idest verba quibus Salvator consecravit: ergo verba sacerdotis intrinsece constituunt Eucharistiam pro tota. Itemque forma intrinsece constituit rem cuius est forma siquidem causat sui exhibitione et informatione, tum præterea quia si aliunde quam ex verbis completa et perfecta est Eucharistia, ergo non perficitur verbis contra statutum a Concilio in decreto Eugenij.

Resp. 1.o hoc argumentum eadem vi probare panem et vinum intrinsece constituere Eucharistiam. Nam idem Concilium in decreto Eugenij dixit omnia Sacramenta perfici materia, et forma et materiam Eucharistiæ esse panem et vinum, ergo panis et vinum intrinsece constituunt Eucharistiam pro tota. Itemque materia intrinsece constituit rem cuius est materia siquidem causat sui exhibitione, tum præterea quia si aliunde quam ex pane et vino completa et perfecta est Eucharistia, ergo non perficitur materia et verbis contra statutum a Concilio in decreto Eugenij.

Resp. 2.o Concilium non dixisse omnia Sacramenta constitui, componi verbis sed perfici, perficere autem non [illegible]

rio

nario dicit c-stione intrinsecam, sed aliquando actualitatem quanoc la dicit efficere effectum causalitatis ex efficacia operis. Unde dictum non urget. Credimus non abstraxisse ab intrinseca c-stitutione, atque ideo nego antecedens. Contra, ad probationem dico non esse formam intrinsecam, comparatam in cognitione rerum obiecti; sed duntaxat a vere verborum sensu informantis, aut dicere in subiecto recepto, quod terminis explicant dico. 2º dictum loqui de Sacramentis non in facto, sed in fieri, et indicant verba efficienter aut sacramentorum, fatemur verba esse partem intrinsecam, sicut diximus de causalitate rerum c-positarum in fieri, cum eis non rerum facti, de quibus in praesenti loquimur et supra notavimus. Tertio adverto discrimen luctis ad reliquum Sacramentis quod reliqua cum transeuntia sint, et consistant in fieri, semper illis intrinseca erunt verba. Lucta autem cum aliquando sit in fieri aliquando in facto verba erunt illi intrinseca quatenus in fieri non quatenus in facto.

Secundum est, quamvis forma decrescentis non perseveret physice postquam transeunt verba non labuntur, et transeunt, perseverant moraliter, quod sufficit et videre est in ceteris Sacramentis, quibus existunt, quamvis ultima syllaba forma duntaxat physice existit, esto tota applicatio perseverat et in deseque matrimonii qui sufficit ad Sacramentum matrimonii quo minimum perseverat, quia etiam post multos menses moraliter perseverat. Ratio autem est quia omnia Sacramenta sunt composita moralia, atque ideo non requirunt partes physice existentes, sed existentes moraliter.

Retorquetur 1º retorquendo argumentum, nam eodem modo probari posset species sacramentales postquam destructae sunt posse constituere lucta, quia licet non sint physice existunt moraliter, quod sufficit ad constituendum Sacramentum quod est compositum morale. Retorquetur 2º. Sicut contingit in aliis Sacra-

amentis sua posset durare moraliter, sicut perdurat consensus matrimonii, qui post manere dicitur esse habituale: ratione cuius dicitur homo adhuc velle (aut sicuti loqui quod ultima syllaba duntaxat existit) sua verba voluntatis postquam ablata est physice per irritationem manet habitualis, tamquam diceret Sacerdos illa adhuc, ferre et per illa loqui, et durare sicut dicitur velle, qui consensit in matrimonio et non retractavit consensum.

Tandem vero negando ad dubia sufficere existentiam moralem verborum consecrationis, dato quod finita plane moraliter existant quia dum Eucharistia non solum existat moraliter, sed etiam physice in Sacrario physice manducetur, ad aeris infirmos physice deferatur, requirunt partes physice existere quae destituantur, nec satis esse credimus quod existant moraliter: nec adhuc sensu dicimus Sacramenta composita moralia, quod constent partibus quarum aliquae existant tantum moraliter, vel saltem non exigant quod existant physice sed quod constant partibus quae licet existant physice, non tamen simul physice et materialiter reciperentur, et sua species in ... earum unio physice talis est, sed in prudentum existimatione tantum, obquandam proportionem et similitudinem ad physice composita.

Contra: Eucharistia est signum densitatis gratiae et nutritionis spiritualis, sed hoc habetur per species sacramentales, neque per Corpus et Sanguinem Christi Domini sed per formam consecrationis vel verba consecrationis intrinsece constituunt Eucharistiam, cum id etiam intrinsece constituant, quod constituit illam in ratione signi gratiae, et nutritionis spiritualis. Minor probatur quia ... videamus hostiam consecratam non deveniemus in cognitionem gratiae et nutritionis spiritualis nisi sciamus super illam fuisse prolata verba consecrationis: ergo indicium clarum est species sacrales

Corpus et sanguine Christi D. cohaeret est signum independens a verbis, sed est ipsa verba

Resp. negando quod Eucharistia habeat est signum gratiae et nutrimenti spiritualis, formaliter per verba consecrationis, nam licet illa habeat, sed per significationem quam Christus voluit dependentem a verbis et ex supponente vitis (?) significationi corporis: ergo quandoquidem ipsis verbis Deus confert vim consecrandi dependenter ab intentione legitimi ministri et tamen intentio est vis consecrandi solo ordine ordo requisita; quod si vera hostia consecrata non venimus in cognitionem gratiae, ignorata verborum prolatione et consecratione, ideo ergo non cognoscimus significationem quam Christus instituit habere hostiam consecratam tanquam a verbis. Si non illam cognosceremus, utique in cognitione gratiae et nutrimenti spiritualis veniremus etsi verba ipsa ignoraremus.

4. Verba consecrationis sunt signum sensibile gratiae sanctificantis nos; ergo est Sacramentum, vel saltem pars intrinseca Sacramenti constituta alterius quam Eucharistiae constituunt intrinsece Eucharistiam. Resp. distinguendo antecedens. Sunt signum sensibile gratiae sanctificantis nos per applicationem Mortis, negando antecedens (et hoc opus erat ut esset Sacramentum, vel pars Sacramenti intrinseca) non per Mortis applicationem, sed per applicationem terminis quae ducunt, vel quae post Mortis significationem regulatur concedo antecedens. (et hoc non sufficit) unde tantum adest quaedam verborum consecratio et non ipsa verba sunt Sacramentum Eucharistiae.

Quintum. quod est causa non modo rei Sacramenti tantum, sed rei sive et Sacramenti est verum Sacramentum, sed verba consecrationis non modo causant gratiam quae est res Sacramenti tantum, sed Corpus et Sanguinem Christi D. quae sunt res sive et Sacramentum in Eucharistia: ergo verba consecrationis sunt Sacramentum Eucharistiae, vel saltem illa constituunt pars. Resp. negando maiorem, nam pro eo per quod est Sacramentum aliquod ministerium quod est causa rei et Sacramenti esse Sacramentum requiritur ipsum quod sit causa formalis signi applicandi recipienti Sacramentum, quod non convenit verbis consecrationis siquidem pani et vino

sino applicant, ni coicanti &c. manifestum est.

Sect. 20

Argta quae pbant Spes Sacrales ni ptinere intrinsece ad Eucharistiam refellunt.

Tertia pars nra qua fuit spes sacrales ptinere intrinsece Eucharistiam nunc adversa illa 1.º obijciunt Adversarij Corpus Xpi D. (idem e de sanguine) e signum sensile gratiae refectionis spiritualis: ergo e Sacramentum Eucharistiae: atque ideo spes ni intrant constitutionem illius. ans. pbr. 9.ª Vel corpus ni habet p se ee signum sensile habet extrinsece ab speciebus sicut obiectum habet extrinsece ab cognitione quod sit cognitum. & hoc sufficit ad ratione Sacramenti. Resp. distinguendo ans. habet p se et quidditative ee signum sensile quod nego ans. p accidens et extrinsece concedo ans. et nego cons. 9.ª Sacramenta ni extrinsece sed quidditative habent ee signum sensile; unde id quod solo p accidens e sensibile nequit ee Sacramentum: atque ideo vltra Corpus et Sanguinem Xpi D. requirunt spes p se sensiles.

Obijciunt 2.º instando solutionem p cedentem Corpus et sanguis Xpi D. sunt maior pars intrinseca essentialis Eucharistiae et tamen ni sunt p se et quidditative signum sensile sed extrinsece p spes ergo poterunt ee integrum Sacramentum quamvis ni sint intrinsece signum sensile sed extrinsece p spes: eadem n. videt ee ratio totius et partis. Resp. negando cons. quia de ratione Sacramenti Eucharistiae idem est de alijs solo est quod sit quidditative signum sensile, quod habere post ratione unius partis, quamvis ni omnes sint p se et quidditative sensiles sicut homo e quidditative corporeus quamvis ni omnes partes sint corpus, aut corporeae; atque ideo salvatur quidditas Sacramenti cum una salten parte quidditative sensili ni autem salvaret si omnes essent p se insensiles, vel si nulla esset p

se

sensibilis: qualiter eveniret si spes non continerent intrinsece lucidam; sed Corpus et Sanguis Christi adequate illa continent; ergo hec adequate non illam continent.

Obijciunt 3. Sacramentum Eucharistie est id quod nutrit animam; nam est potius et cibus spiritualis; sed solum Corpus et Sanguis Christi D. et non spes sacramentales nutriunt animam; ergo solum Corpus et Sanguis Christi D. est sacramentum Eucharistie non vero spes: minor probatur ex naturalibus: in quibus sola substantia nutrit conviventes non vero accidentia: ergo in supernaturalibus substantia Corporis et Sanguinis Christi nutrit non spes sacramentales quae sunt accidentia.

Respondeo concessa maiori negando minorem ergo spes partialiter nutriunt animam quia partialiter efficiunt et causant gratiam quae est nutrimentum spirituale: nec probatio ex naturalibus valet ratione materiae quia cum nutritio naturalis fiat per conversionem alimenti in aliud ~~vivens~~ * extrinsecus corpus fit intrinsece ex substantia alimenti ~~et~~ substantia aliti, quod est nutriri, ex accidentibus autem nequit ~~nutriri~~ intrinsece fieri substantia aliti; atque ideo hoc nequit ex accidentibus corporalis nutriri. Nutritio vero spiritualis non fit per conversionem cibi in substantiam aliti sed productione gratiae quae est vita spiritualis animae quae vita cum causari optime possit supernaturaliter ab accidentibus actua nutritione possunt supernaturaliter actu spirituali animae: imo in hoc servatur quaedam proportio cum agentibus naturalibus, nam ut substantia naturalis sed cum accidentibus producit immediate substantiam ita substantia Corporis Christi cum speciebus producit nutrimentum spirituale animae vel gratiam.

Obijciunt 4 accidentia panis et vini non habent vim productivam gratiae (quia cum haec sit supernaturalis, et illa naturalia non causarent proportione requisita et debita) sed solum Christus D. ergo solum Christus D. est hoc sacramentum et non spes: probatur consequentia: quia id solum est sacramentum quod habet vim productivam gratiae

Respondeo dupliciter: 1. negando antecedens quia ut accidentia

ex

ex se, et physice non habeant virtutem productivam gratiae naturaliter, habent ex institutione Christi Domini supernaliter illam producere (nunc non disputo an sint productiva physice vel tantum moraliter) unde S. Cyprianus sermone de cena Domini: Cibus hic verus et syncerus per species et sacramentum nos nos tacta sanctificat, ad quod ideo negatur consequentia.

Respondeo 2.° omisso ante negando consequentiam: ad probationem dico non solum Christum sed rationem illius habere virtutem productivam etiam gratiae, quam gratiam coniunctim ex accidentibus et ex Christo Domino. Ad probationem ideo hoc coniunctum est sacramentum, non si vel scilicet id solum esse sacramentum cuius ratione illius habeat virtutem productivam gratiae, negandum est assumptum, quia non est de ratione sacramenti habere virtutem productivam gratiae omnes partes quae constat, nam sufficit non solum habeat esse productivum gratiae sed esse signum per se sensibile, quod satis quia ab una parte habet signum et aliud ab alia. Ab accidentibus quod habeat signum per se sensibile, a Christo Domino quod sit productivum gratiae et ab utroque sit quod sit Eucharistiae sacramentum.

Obijciunt 5. sacramentum Eucharistiae debet adorari adoratione latriae; sed solus Christus, et non species quae quid creatum sint, possunt adorari adoratione latriae, ergo solus Christus est sacramentum Eucharistiae. Respondeo quod licet species seorsim a Christo Domino nequeant adorari adoratione latriae, potest nihilominus coniunctum ex speciebus et Christo Domino adorari, quod coniunctum nos appellamus Eucharistiam, quae claudit et habet in se obiectum et terminum adorationis.

Obijciunt 6. in Sacrificio incruento solus Christus est hostia non minus quam in cruento, ergo et solus Christus erit sacramentum Eucharistiae. Respondeo omisso ante quod multa

multa e laude obijcienda in materia de Sacrificio
missae) et dato quod hostia sit consistat in re
oblata et non in actione aut modo speciali obla-
tionis, nego Cons. quia Sacramentum [illegible] solum est
res oblata sed signum et res simul quae
in Eucharistia diximus esse species.

Obijciunt septimo: id non est Sacramentum
in quo reperitur effectus Sacramenti ut
patet in Baptismo: sed in speciebus
reperitur effectus Sacramenti Eucharistiae
semper Christus Dominus: ergo species non sunt Sa-
cramentum. Confirmatur Sacramenta
cum sunt causant gratiam ut in aliis et
ab Eucharistia constat. Species autem
cum sunt non causant gratiam: ergo non
sunt Sacramentum Eucharistiae.

Respondetur hoc solum probare quod
species non sint completum Sacramentum non
vero quod non sint pars. Nec probatur est omnia Sa-
cramenta tum conferre gratiam cum sunt, sed
cum applicantur disposito, reliqua autem
applicantur cum sunt, quia cum consi-
stunt in fieri non sunt nisi in ipsa applicatione
Eucharistia vero quia consistit in facto etiam
extra applicationem est et esse potest
quin causet gratiam cum est.

Obijciunt 8 varias locutiones Sanc-
torum Patrum absolute asserentium Eucharistiam
esse Corpus et Sanguinem Christi Domini
quod

quod dici n. potest, si clauderet sl. species. Aliàs de toto diceret quod sit pars non secus ac si de homine diceres quod est anima. Respondet Patres acceperunt Sacramentum in complexo adeo ideo loquuntur in sensu formalis includendo etiam accidentia quæ includeretur non secus ac si diceres Hominem esse corpus, i. corporeum.

Sect. LL

Argta. quæ suadent Corpus et Sanguinem Xpi D. n. ptinere intrinsece ad Eucharistiam

Obijciunt 1.° id est Eucharistia Sacramentum in quo Xpus continetur, sed Xpus continetur in speciebus et non in seipso; ergo species et non ipse est Sacramentum Eucharistiæ. Maior colligitur ex Concilio Tridentino et patrum; minor negari non potest, ergo patet. Respondetur distinguendo maiorem: id est Eucharistia Sacramentum in quo tamquam pars in toto Xpus continetur, concedo maiorem; in quo tamquam in puro signo vel alio quam pars in toto, nego maiorem; eodem pacto distinguo minorem: Xpus continetur in speciebus tamquam pars in toto, nego minorem; tamquam in signo, aut non tamquam pars in toto, concedo minorem, et nego consequentiam. quia cum Xpus non sit pars specierum, sed coniuncti ex ipso et illis, nilleque sed coniunctum est Sacramentum Eucharistiæ.

Obijciunt 2.° illud non est pars Sacramenti quod neque est forma neque materia Sacramenti; sed Corpus et Sanguis Xpi Dni neque sunt forma neque materia Eucharistiæ Sacramenti; ergo Corpus et Sanguis Xpi D. n. sunt pars illius. maior patet quia Sacramentum constituitur ex materia et forma. minor probatur quia materia Eucharistiæ sunt panis et

et vinum aut alia quæ panem et vinum repræsentant, frangi, subs
tantia accidentis. Ratio: forma consecrationis est extrinseca Eucharistiæ; panis
et vinum materia remota, quæ ad illius positionem destruuntur, ac
ideo nequeunt Eucharistiam intrinsece constituere: at 2.º Corpus et
Sanguis Christi se habent per modum materiæ intrinsecæ quæ succedit
pani et vino, et manet dum Eucharistia est.

Obijciunt 3.º Sacramentum tantum in Eucharistia solum
est tantum species SS. Sacramenti Eucharistiæ: patet ex Concilio Triden
tino et Regulis Canonum: quod probatur ex Innocentio 3. cap. cum Marthæ
celebratione missarum, ubi dicit species visibiles in Eucharistia esse Sacramentum
tantum, Corpus vero et Sanguinem Christi esse rem et sacramentum; in eo ipso
equivoce nisi in superioritate... in anti... Sacramentum
restricte non restringitur... tantum, nisi in contrario ubi ...
non restringitur... sacramentum... alia quæ non sint species ab illo non
deducuntur ... quod signat in Eucharistia et non signatur... Sacri tantum) SS. Species. Genuinus vero sensus est species SS. Sacramenti Eucharistiæ in illo
aspectu esse Sacramentum Eucharistiæ] qui diversimode, nec inde infero ex 1.º quod valeo ant
dicto nego Conseq.m

Obijciunt 4.º Corpus et Sanguis Christi sunt res et Sacramentum; sed aliquid est res et sacramentum
non est pars intrinseca Sacramenti: ergo Corpus et Sanguis Christi non sunt pars intrinseca huius Sacramenti. ma
tradita ab Innocentio 3. ... minor probatur aliorum Sacramentorum inductione, nam in Baptismo
et ordine Caracter est res et sacramentum, et non autem est pars intrinseca illorum, ideo ipso... ut
minorem ea generaliter accepta: nam per... quæ in ... non probatur ... et sacramentum
sacramentum est, et non pars intrinseca... in Eucharistia ostendimus ex conceptu ...
spiritualis ... Corpus et Sanguis ... res et sacramentum est ...
... in ... Sacramentis, unde patet ad probationem.

Obijci. 5.º Eucharistia est signum per se sensibile ... ergo quod non participat ratio
nem per se sensibilis non participat rationem Sacri Eucharistiæ, nec est pars illius: atqui Corpus et Sanguis
participant rationem signi per se sensibilis cum ... sunt sensibilia per accidens ratione specierum, ergo.
distinguo antecedens clarum quod est signum per se sensibile ratione ... partium quæ intrinsece ...
... ratione alicuius saltem concedo antecedens ... distinguo etiam ... consequens ergo non participat rationem ...
Sacri concedo consequens ... nego consequens unde licet Corpus et Sanguis Christi non participent ratio
nem signi per se sensibilis non inferetur quod non sint pars intrinseca Eucharistiæ, sed solo quod non
sint integrum Sacramentum Eucharistiæ.

+ ergo Corpus et Sanguis Christi ... non participat rationem Sacri Eucharistiæ, nec est pars intrinseca illius, sed totaliter constituit Eucharistiam in speciebus

Seu

Sect. 22 Arguta probantia spes Sacrales, corpus et Sanguine Xpi D. non pertinere in recto ad Eucharistiam.

Obijciunt 2.° Adversarij argum. desumptum ex authoritate Patrum, nam hi nunc Eucharistiam statuunt in recto, dicendo illam de corpore Xpi, nunc corpus Xpi de Eucharistia; quod falso fieret, si Eucharistia ultra corpus Xpi importaret in recto species sacrales. q.° so importat in recto corpus Xpi cum ad veram praedicationem requiratur identitas inter rectum subiecti et praedicati rectum et non detur identitas, sed distinctio inter species et corpus Xpi. probatur C. Lugo in eo quod Ecclesiae Patres nunc Eucharistiam praedicent de corpore Xpi, nunc e contra. nam 1.° Amb. lib. de ijs qui initiantur cap. ait Sacramentum quod accipis Xpi sermone conficitur et in illo sacramento Xpus est quia Xpi corpus est] deinde S. Iustinus apologia 2.a dixit Hoc alimentum, quod nos vocat Eucharistia] quod postea dicit esse Carne et Sanguine incarnati Iesu 3.° S. Greg.us relatus Cap. multi. 2. q. 1 Dicitur pollutimus panem hoc est corpus Xpi quando sordidi accedimus ad altare] 4.° S. Ignatius ad Smirnenses sic loquitur Eucharistias et oblationes non admittunt quod non confiteantur Eucharistiam Carnem esse Salvatoris nostri ac tandem illa verba Xpi Panis quem ego dabo Caro mea est.] et versus illa Caro mea vere est cibus et Sanguis meus etc.a] idem confirmant

~~idem confirmant~~ Respondeo post hos Patres loqui de illa praedicatione speciali et differentiali ex parte principio huius Sacramenti: atque ideo non praedicatione adaequata, sed inadaequata ita ut affirmando Eucharistiam esse corpus

aut Carnem Xpi non negent, esse signum sensibile ejusdem
Carnis aut Corporis, et vere non negant; et quando asserunt
Corpus aut Carnem esse in Eucharistia, non intelligant Corpus aut Car-
nem in sensibili acceptam, sed sensibilem, hoc est enarratam
signo per se sensibili: quia eo tendebant suis locutionibus
ut ostenderent vere esse Corpus et Carnem Xpi in Eucharistia
et hanc intrinsece constitui Corpore et Carne Xpi D. adf.
ideo supponendo quod hoc erat huic et reliquis Sac-
ramentis, nempe esse signum per se sensibile quod in Eu-
charistia per species est expressere quod erat speciale.
Adhuc in re ... singulos patres spe-
cialiter expendendo, et quidem S. Ambrosius recte dixit
hoc sacramentum Xpi sermo conficit; nam componitur
Corpore et speciebus quod est Eucharistia verbis consecrationis, quibus
sermo Xpi conficit; nec minus recte addidit in eodem
Sacramento Xpum esse quia Xpi Corpus est quoniam corpus ergo quod
in Eucharistia est Corpus Xpi per naturalem connexionem et actu divina
reliquum Xpi esse et signo illius Xpus. S. Justinus non
urget dicens non ... alimentum non sumi nude Carnem
et Sanguinem (aliis ibi non possent demonstrari pronomine
hoc) sed sensibilia, quae includunt signum sen-
sibile ejusdem carnis, quod est species, de composito autem
ex Corpore et speciebus vere praedicari Eucharistia quae vere est.
S. Greg. facile etiam potest exponi nam ex illius verbis
solo colligitur quod Corpus et etiam huius panis polluatur quando
sordibus audimus ad altare. Vocabat veritate quomodo
non solo Corpus Xpi sed Eucharistia, sed Corpus et species quae Eucharistia
ultra esse panem spiritualem qui polluitur et est Corpus Xpi
hoc esse signum per se sensibile ejusdem panis. Reliquum
argumentum ejus urget S. Honorius. Sed dicit ibi ... esse
esse per continere quasi diceret Eucharistiae et Ollandines
non admittunt quod non confiteantur Eucharistiam Carnem continere

re

re salvatoris. Denique verba Xpi non sunt contra nos, siqui-
dem non probant carnem illius esse cibum et sanguinem esse po-
tum, quod libenter concedimus. addimus in Eucharistia non esse
cibum et potum, sed signum sensibile eorundem ut dictum
est.

Obijcies 2°. Eucharistia succedit pani et vino, sed pa-
nis et vinum dicunt in recto solam substantiam et in obliquo
accidentia; ergo Eucharistia dicit in recto solam substantiam et in obli-
quo accidentia. atqui non est alia substantia in Eucharistia nisi cor-
pus et sanguis Xpi; ergo Corpus et Sanguis Xpi importantur
in recto ab Eucharistia et accidentia panis et vini in obliquo. Respondeo
Eucharistiam succedere pani et vino non quoad omnia, alias quippe im-
portaret substantiam vere recipientem accidentia et accidentia vere
independentia substantijs. Succedit ergo tantum quoad proportionem
non tamen omnimodam similitudinem, et unus in quo deficit si-
militudo est modus importandi accidentia obliquus ut dicta

Obijcies 3°. Si species sacrales importarentur
in recto Eucharistia confecta ex vino albo differret specie
ab Eucharistia confecta ex vino rubro atque ideo esset mul-
tiplex species Sacramenti Eucharistiae. quod videtur absurdum
Sequela probatur quia Eucharistia confecta ex vino albo claudit
in recto aliquid specie distinctum quod non claudit Eucharistia
confecta ex vino rubro. claudit enim accidentia vini albi
quae specie differunt ab accidentibus vini rubri quamvis
quidem non tamen substantia utriusque vini specie differat
quod est utrimque probabile

Respondeo negando idem sequi. ad
probationem dico accidentia vini albi et rubri contrahere posse
Eucharistiam ad differentias specificas quas in esse entis
habent tamen non in esse moralis importantur et so-
lum sequuntur rationem formalem Sacramenti, quae quia in
accidentibus utriusque est eadem in specie tamquam
rem

separata, qua, quod mus significandi per modum potus spiritualis diversificatur a corporali, lucta, quas gratias in... princip(ali) constituunt, sed non materiali.

Sect. 2. Tandem occurritur argumentis quae probare intendunt sumptionem pertinere intrinsece ad lucta(m)

obijcies 1.

Obijcies 1.° id constituit lucta(m) intrinsece quod constituit illa in ratione causantis gratiam; sed sumptio constituit illa in ratione causantis gratiam, ergo sumptio constituit intrinsece lucta(m). minor probatur, quia ... significat lucta(m) gratiam, nam cum requiritur manducatio ... in ... nec recipienti conferret lucta(m) gratiam quod est in ... salis absurdum ... distinguendo minorem: quod constituit illam in ratione causantis gratiam per modum principij aut virtutis, concedo maiorem; per modum applicationis aut conditionis sine qua non, nego maiorem; distinguo etiam minorem: sed sumptio aut manducatio constituit lucta(m) in ratione causantis gratiam per modum conditionis, concedo minorem; per modum principij, nego minorem, et consequentiam. manducationi est virtus producti(va) gratiae ... id applicatio virtutis non est causa sed conditio.

Si autem petas unde colligamus sumptionem esse conditionem, applicationem et meram conditionem, non autem partialem virtutem: id a nobis colligi ex institutione huius sacramenti quod ... institutum per modum cibi et potus spiritualis, sicut in cibo et potu corporalibus manducatio et potatio sunt conditio ad nutritionem, non pars intrinseca cibi aut potus, ita in cibo et potu spiritualibus sumptio non est pars intrinseca constitutiva, sed applicatio et conditio.

obijcies 2.° et est instantia solutionis praecedentis: Sacramentum extremae unctionis institutum est per modum medicinae. men

mentis et corporis et nihilominus consistit intrinsece per usum seu applicationem quae est ipsum sacramentum, et non per se oleum benedictum quod solum sit etiam instituta sunt per modum cibi et potus potest consistere intrinsece [illegible] usum seu applicationem, quae est ipsa manducatio et potatio: ergo sicut cibus, qui alioquin consistit in ratione cibi, ita medicina quae sanat non consistit in ratione medicinae per usum, atque ideo stat usum non pertinere intrinsece ad rationem virtutis sanantis et nutrientis, et non pertinere intrinsece ad rationem sacramenti

Respondeo extremam unctionem non solum institutam esse per modum medicinae, sed etiam per modum, ut sic loquar, medicationis quia est instituta sit successive et transeunter non permanenter, et instar [illegible] per modum operantis et non solum per modum operati; Eucharistia vero instituta est permanenter, atque ideo per modum virtutis operativae et nutritivae non per modum operantis et nutrientis, quale applicatio, quae est usus, est intrinseca olei sacramentis, quia non est nisi cum illis utimur non vero Eucharistiae, quia adhuc quando illa non utimur, et extra usum est.

Obijcies 3° Eucharistia consistit in toto illo quod Christus instituit et Apostolis et eorum successoribus imperavit ut facerent in illius commemorationem, sed tota illa actione et series rerum, quas Lucas narrat includendo ipsum usum seu panis consecrati manducationem, Christus instituit et Apostolis ac eorum successoribus imperavit ut facerent in illius commemorationem; ergo Eucharistia partialiter consistit in usu seu manducatione. maior probatur quia Christus non aliud praecepit facere tempore institutionis quam Eucharistiam; minor patet quia non dixit Christus hoc facite nisi postquam dixerat accipite et manducate, similiter et [illegible] subiunxit hoc facite praecepto subsequente fieri manducationem et potationem.

Respondeo 1° negando maiorem ad mentem haereticorum, qui hoc utunt argumento, non omnia illa praecepit quae tunc

oc

occurrerunt neque opus est in toto illo consistat Eucharistia quod Christus instituit et iussit. nam et accurate observavit Valent. Christus instituens Sacramentum Baptismi iussit Apostolis ut proficiscerent ad omnes gentes et eas Baptizarent; num in aliquis Apostolus dixit ut dicatur illa profectio Apostolorum esse intrinsece constitutivum Sacramenti Baptismi, et illius partem et in. Sicut dixit accipite ita dixit euntes Baptizate.

Respondetur deinde data maiori negando minorem illud praeceptum hoc facite non cadit super omnes circumstantias quas in Eucharistiae institutione observaverunt, nam in esse instituta fuit vespere et coram omnibus Apostolis quae distributa fuit in generali, et tamen non fuit praeceptum quod vespere consecraremus, nullo non omnibus Apostolis, nec in generali. Ergo non omnia quae illa verba hoc facite praeceperunt instituta et praecepta sunt accipiendo nec usus, sed substantiale quod pertinet ad communicandum spirituale per medium signi sensibilis.

Obiicies 4. Si Deus per operationem ministerium poneret Eucharistiam in hominis stomacho absque oris manducatione Eucharistia non conferret gratiam: ergo usus seu manducatio constituit intrinsece Eucharistiam. Probatur consequentia quia si absque manducatione habetur integra sua essentia completa Eucharistia nec eo quod in stomacho posita non conferret gratiam siquidem est causa naturalis, et tunc nullum est impedimentum nam supponimus hominem esse dispositum et aliunde datur applicatio ad stomachum, tamen suo modo consueto sed supernaturali. Confirmatur: quia si cibus corporalis poneretur in stomacho supernaturaliter absque manducatione sine dubio nutriret quia tota essentia cibi, et virtus nutritiva datur independenter a manducatione. Sed per nos tota essentia cibi spiritualis scilicet Eucharistiae et tota virtus productiva gratiae datur independenter a manducatione: ergo si supernaturaliter applicaretur ad stomachum spiritualiter nutriret et gratiam conferret.

Respondetur ante esse controversiam nam Pater Suarez disp. 63

de

de Euch.ª Sect. 7. art. 2 q. 3 de Mendoza dict. C. Lugo di u. 7 q. 3 sitq. sibi n. dis. p. licere cot. n. omisso negocio a. Gratia + missa est n. bene... manducanti, qui manducat hunc panem vivet nisi manducaveritis carnem filij hominis n. habebitis in vobis (ridere etiam bere aliam explicat., sed capax e idem locus plurium explicat. literalium) et illi datur est virtus producendi gram n. quomodocumq. sed dependenter a manducatione, ea autem q. supe pendeant ut operetur ab eo agno n. pendeat ut ipse tene et integre sint virtute non e si eucharia pendeat ab ipsa et manducatione ut gratiam operet. quin pendeat ut sic. ad positionem iam diximus non convenire cibo huic spirituali ac corporali: atq. ideo in hoc differre ex voluntate Xpi D. sic constituentis. eucharistiae

C.º 3.

De Unitate et Distinct.e Eucharistiae

Sect. 1.ª

Eucharistia est unum specie atomo Sacramentum.

Est communis sententia cum D. Thoma hic: ita C. Jannenus disp. 5 de Euchar. c. 1 dub. 2 C. Vasquez plures referens, disp. 168. de Euchar. cap. 1. C. Suarez disp. 1 etiam de Euchar. sect. 2. C. Gregorius 3. part. q. 73. art. 2. C. Lugo disp. 2. de Euchar. sect. 1 num. 1. C. Valentia to. 4 disp. 8 q. 1 punc. 4. C. Henriques lib. 8. de Euchar. cap. 8. num. 1 C. Fagundez 3 praecepto Ecclesiae lib. 1 c. 2 n. 8. Reginaldus lib. 29 praxis num. 6. C. Coninc. Buchananus et alij qui patrocinantur Catechismus in ep. V. sic aientis. Non plura sed unum tantum Sacramentum Ecclesiae auctoritate docetis fieri quare audiendus non e Gabriel in 4.º dist. 8. q.ª 2ª art. 1 asserens species panis et vini declarare non e unum absolute unitate Sacramenti sed plura. neque item Maior ibidem q. unica q. 2ª dicta

Oppone 2º. aggrediens ei duo Sacramenta alterum Corporis alterum
Sanguinis quod etiam sensit Wicleffus si credendum est Wal-
tios.

Verum non omnes eodem modo explicant hanc nostram et com-
sententiam nam aliqui ita rigide philosophantur ut non solum negent
species panis cum Corpore Christi, et species vini cum Sanguine esse diver-
sa Sacramenta in specie totali et completa, verum etiam negent
esse partes diversas in specie eiusdem Sacramenti alii vero melius
explicant admittentes species panis cum Corpore Christi et
species vini cum Sanguine differre quidem specie inter se, non tamen esse
plura specie Sacramenta totalia et completa, sed partes uni-
us Sacramenti completi quoad eiusdem in specie constituendum ordinatas
ex divina institutione quemadmodum in Sacramento poenitentiae plura
concurrunt specie distincta Contritio, Confessio et Absolutio, nec tamen
sunt tria Sacramenta poenitentiae in specie sed unum per eas partes consti-
tutum. et in naturalibus Materia et forma corporea specie differunt inter
se, et tamen non sunt simpliciter plura composita in specie sed plures
partes unius compositi quoad illud constituendum ordinantur ex
natura sua.

Principaliter fundamentum huius sententiae ex eo desumo
quod huius Sacramenti, et aliorum duo adaequate constituunt, esse
convivium perfectum spirituale, et esse perfectum signum
sensibile eiusdem convivij. atqui nec sunt duo perfecta convivia
spiritualia in specie neque duo in specie perfecta signa sensi-
bilia eiusdem convivij. ergo non sunt duo in specie huius Sacra-
menta: consequentia patet. Maior partim ex dictis partim ex doc-
trina doctiorum et patrum. Minor nota minore probo quia perfectum
convivium claudit in suo conceptu cibum simul et potum: cibus
autem spiritualis est corpus Christi potus vero Sanguis illius
ergo cum non dentur plura corpora Christi diversa in specie, nec plures
specie sanguines non dantur plura perfecta convivia spiritualia
in specie. Deinde signum perfectum convivij est quod signat ci-
bum

bus et potum: ast spes solius panis non signant potum sed solo cibum neque spes solius vini signant cibum sed solo potum: ergo cum non dentur plures spes panis et vini, quae formaliter in ratione signi distinguantur, spe non dantur plura signa perfecta cuiusque spiritualis in specie.

Probatur 2°. amplius explicando rationem praecedentem nihil habet unum plurium Sacramentum Eucharistiae in specie quod non habeat in specie aliud. ergo non si plura Sacramenta Eucharistiae in specie cum e[...] gratia et duo specie differant oportet ut eorum alterum habeat aliquid quod in specie non habeat aliud antecedens probatur gratia si quodlibet Sacramentum Eucharistiae acciperet completum ex propria sua specie clauderet corpus et sanguinem Christi Domini et item spes panis et vini sed nullum est quod utraque quidquam in specie claudat: ergo nullum est quod claudat aliquid in specie, quod in specie non claudat aliud maiorem [...] gratia si non clauderet corpus Christi non esset quidditative cibus spiritualis, si non clauderet sanguinem non esset quidditative potus spiritualis. si non clauderet spes tritici esset quidditative signum sensibile cibi spiritualis. ac denique si non clauderet spes vini non esset quidditative signum sensibile potus spiritualis ergo cum quodlibet Sacramentum Eucharistiae completum et quidditative cibus spiritualis, spiritualis potus, et signum sensibile spiritualis cibi et potus quodlibet ex propria sua specie claudit haec omnia et sine aliquo eorum mutilum est, et imperfectum.

Probatur 3°. Si Eucharistia non clauderet spes panis et vini cum corpore et sanguine Christi non esset unum integrum Sacramentum sed plura nullum eorum esset ex ipsis signum Sacrificii cruenti Christi ex Christi institutione habeat, ut constat 1°. ex illis verbis Lucae 22 hoc facite in meam commemorationem. 2°. ex illis epistolae ad Corinthios 11 quotiescumque manducaveritis mortem Domini annuntiabitis. 3°. ex Dictis ac Sanctis Patribus. Sequi autem probatur gratia neque spes panis cum corpore signant

ex p[ar]te effusionis et separationis Sanguinis a b[?] Corp[or]e meo,
item sp[eci]es vini cu[m] Sang[uin]e, s[ed] simul ex o[mn]ib[us].

Pbat 4.º Ex Suarez ab inconvenienti q[ui]a si utraq[ue] sp[eci]es constituerent plura sp[eci]e Sacramenta, essent plura Sacramenta quam septem contra Concilium Florent. et Trid. pbat seq[ue]la q[ui]a ultra alia 6. essent duo hu[i]us q[ue] numerum septenarium augerent, quod si reaq[ue] a Conciliis numerari sub voce aliqua generica qua ratione est unum Sacramentum ordo, ut plures ordines spe[cie] infima n[on] sit unum s[ed] plura in st[a]t[u] sic etiam posset affirmari plura Sacramenta Baptismi in s[pec]ie n[on] obstante Conciliorum de f[ide] assurentia, esse unum Baptismum.

Pbat 5.º Ex Layman q[ui]a in Sacramentis n[on] requiritur unitas naturalis, aut materialis, s[ed] tantum moralis, ac veluti artificialis ex Christi instit[utio]ne ad unum effectum et finem ordinatis, quo pacto una domus dicitur tametsi pluribus rebus ac partibus constet, ergo q[ui]a ad cuiusq[ue] Sacramenti concurrant plures species panis et vini, n[on] ideo erunt plura sp[eci]e Sacramenta, s[ed] plures partes eiusdem Sacramenti habentes partialem significationem et unam totalem constituentes.

Pbat 6.º Pereanus q[ui]a q[uan]do cumq[ue] dant[ur] multa realiter inter se distincta concurrentia ad constituendum unum signum practicum, q[uo]d signum tantum sit Sacramentum, at panis et vinum, item verba consecrationis. Hoc est Corpus meum, Hic est Calix Sanguinis mei, concurrunt ad unum signum practicum constituendum. ergo minor pbat[ur] ex eo quod utraq[ue] sp[eci]es et illa verba Sacrarum ordinant[ur] ad constituendum unum signum nutritionis spiritualis quæ fit p[er] ea.

Denique Suarez, Pereanus et alii pbat q[ui]a Concilia frequentius loquunt[ur] de hoc Sacramento tanquam de uno, quam ut de pluribus: atq[ue] ideo appellant in singulari, quod fieri n[on] posse, inquiunt, si essent plura siquidem plura qua talia nequeunt appellari unum

vel

verum, hoc dicitur posse in praedictos Atrerorquerig qᵃ. etiam decretum et CC. Ipse terminus frequenter appellat hoc sacramentum in numero plurali ut diximus Sect. 1ᵃ quod fieri non posset si esset unum cum de uno dici nequeat quod sit plura.

Sect. 2ᵃ.

Occurrit obiectionibus quae adversarijs fiunt.

Objicies 1.° si singulae liberae species eucharistiae essent integrum sacramentum laici communicantes sub una tantum specie non reciperent integrum sacramentum; neque in sacrario asservata eucharistia aut ad infirmos deferretur id tantum partem quod est absurdum imo videtur adversari Tridentino Sess. 13 c. 6 ubi hoc habet: Consuetudo asservandi in sacrario sanctam eucharistiam etc. et post pauca: Porro deferri ipsam sacram eucharistiam ad infirmos etc. atqui hoc sequitur contra sententiam probatam quia species panis quae a laico sumitur et in sacrario servatur non est sacramentum eucharistiae sed pars illius.

Respondeo cum P. Vazquez, P. Lugo et alijs laicos non recipere in rigore integrum sacramentum eucharistiae quod hoc est dictum est importare perfectam rationem dicitur quae non salvatur in altera specie tantum; neque integrum sacramentum in sacrario asservari, aut ad infirmos deferri; tamen dici in communi modo loquendi cui se Tridentinum accommodavit sacramentum dicatur recipi a communicante in sacrario asservari et ad infirmos deferri, quia unaquaeque species est signum rei sacrae sanctificantis nos et sub se continet Christum qui est res et sacramentum; et praeterea, quia ut ait Concilium totam rem divinam nempe corpus et sanguinem Christi continet sub ~~[illegible]~~ specie, tametsi dicendo utraque modo, aliter sub utraque sit ut mox dicam. Idem et P. Fagundez addit aliam distinctionem nempe laicum dici recipere per

Caalitatis ✝ effectus sacramenti in ratione ~~Corporis~~ sanguinis non in ratione signi ✝ diuinij

Obijcitur 2.º nihil continetur sub utraque specie quod non contineatur sub qualibet aut sub una tantum cum sub qualibet integre Christus, et non plus in una quam in alia, et utraque libet est integrum sacramentum Eucharistiae aut non erit sacramentum Eucharistiae diuinis ex utraque; sed consequens quod quaelibet species est sacramentum integrum erunt duo specie diuersa cum quodlibet habeat munus diuersum in specie significandi gratiae refectionis spiritualis, alterum non refectionis per munus cibi alterum per munus potus ergo.

Respondetur nihil contineri sub utraque specie quod non contineatur sub qualibet aut sub una tantum diuerso tamen modo contineri sub una; atque sub utraque, quia sub una continetur tantum ex vi verborum et augmentum ipsius et directe per munus cibi tantum sub altera est sanguis tantum ex vi verborum, augmentum ex ipsius, et directe per munus potus tantum sub utraque autem est ipsius et directe per munus cibi, et per munus potus, quod est de ratione integri sacramenti Eucharistiae refectionis totius Eucharistiae spiritualis.

Obijcitur 3.º in Eucharistia concurrunt duae formae, et duae materiae specie diuersae ergo sunt duo sacramenta specie diuersa. patet consequentia quia composita multiplicantur et distinguuntur specie ex multiplicatione et distinctione specifica formarum et materiarum: antecedens probatur quia ad sacramentum Corporis concurrit materia panis et haec forma Hoc est Corpus meum ad sacramentum Calicis materia vini et haec forma Hic est Calix Sanguinis mei, sed hae duae materiae, et formae distinguuntur specie ergo;

Respondetur distinguendo antecedens concurrunt plures formae et formae completae nego antecedens; plures incompletae concedo antecedens et nego consequentiam ad probationem dico et concedo eius ergo. materiae et formae quae multiplicant specie sunt completae secus non. in Eucharistia autem materia completa est panis et vinum simul, sicut materia conuiuij non est cibus solus, nec potus solus, sed utrumque simul) et forma completa est utraque illa hor

hoc est Corpus meum, hic est Calix sanguinis mei, addita dictione
multiplicat speciem materialem et formalem: addere aliis di-
versam materiem et formam tunc diversificare spe-
composita quoniam non intrinsece et formaliter, item alterum cuius neque
praedictum neque praedictus formaliter intrinsece diversificatur.

Obijcies 4.o species panis et species vini habent
diversas significationes et diversos significandi et efficiendi modos
ergo sunt sacramenta specie diversa, tenet consequentia quia diversitas sa-
cramentorum desumitur ex diversa significatione et diverso modo
significandi et diverso modo efficiendi practice suum effectum
significatum ejus non diversitatem exercent in ratione formali signi
quae est superior huius sacramento et numquam multiplicari potest
ratio superior sine inferiori. antecedens ostendo quia significatio spe-
cierum panis est significatio corporis. significatio specierum
vini est significatio sanguinis, modus significandi illarum
est per modum cibi, et modus significandi istarum per modum potus; modus
causandi illarum est per concomitantiam rationem sanguinis, et ex vi formali
rationem corporis; istarum vero est diverso, per concomitantiam rationem corporis
et ex vi formali rationem sanguinis.

Respondeo distinguendo antecedens habent diversas sig-
nificationes et diversos modos significandi totales nego antecedens
partiales concedo antecedens. significatio completa cuius est per modum in-
tegri convivii, adequate per modum cibi et per modum potus. unde
significatio quae est solius cibi, aut solius potus est incompleta
necessarius est quaelibet diversitas aut multiplicatio ratio-
nis formalis signi ut dicatur multiplicari integrum sacramentum
divinis multiplex ratio formalis completa, alias similiter di-
ceres multiplicari deum entia completa posita materia et forma
sine unione quia in illis multiplicatur ratio entis quae est
superior [illegible] ratione multiplicatur sacramentum cuius, quia
multiplicatur in speciebus ratio signi convivii spiritualis, aut
convivium ipsum, at multiplicatur solum ratio partialis: ergo

ad quod ideo sunt multiplex partialis lectrix Sacramenti ho
utroque partiali constituit unum totale

Obijcitur 1.° ut aliqua dicantur sive unum debent
uniri in aliqua ratione una; Sacramentum autem Corporis et
Sacramentum Sanguinis non uniunt in aliqua ratione ergo non sunt
unum ordinem, sed plura Specie Sacramenta. Maior sup-
ponitur tamquam certa inductione, et ratione minore probo, quia
neque uniuntur in re contenta, cum sub speciebus panis ex vi ver-
borum sit contineatur Corpus et sub speciebus vini Sanguis
quae inter se valde differunt; neque in ratione signi cum quae-
libet species suam habeat diversam significationem independenter
ab alia, neque in materia aut forma cum utraque species diver-
sas materias et formas habeant, nec in ratione alicuius causae unius species
est dicto independens ab alio.

Respondeo uniri quidem partes huius Sacram-
enti, unione morali, et Sacramentali unde nego mino-
rem ad probationem dico uniri in ratione signi quia licet quae-
libet species habeat suam significationem partialem independen-
tem ab alia non tamen independentem ab alia ut componat unum
totale. Siquidem species panis, quae seorsim habent sig-
nare cibum, dependet ab speciebus vini ut constituat sig-
num convivij, quod resurgit ex significatione utriusque speciei
inde uniuntur in re contenta quia quamvis res contenta ex vi
verborum sub una specie non sit res contenta ex vi verborum
sub alia ambae uniuntur moraliter quia Christi institutione ordi-
nantur ad unum convivium spirituale constituendum sicut pa-
nis et vinum moraliter uniuntur in ordine ad unum con-
vivium corporale componendum et illa mensa habitudo
quam species dicunt ad constituendum unum signum et corpus
ac sanguinem ad constituendum unum convivium est quaedam
moralis unio in prudenti aestimatione. sic et ipsae species
Sacramentales habent specialem unionem cum re contenta, cons-
tituendo

cum Corpore et Sang. Xpi ut inferius dicemus.

Dico secundo cum Chartag. in 3 in C. 24 et Africanus C. 4. et Caput Sacramenta altaris de consecr. dist. 2a. et Caput in Sacramentis Caput Suscepimus Caput tribus gradibus Caput Species et Caput Iteratur de consecr. dist. 2. appellant in plurali Sacramentum Corporis et Sacramentum Sanguinis Sacramenta quod Spes fecerunt S. Ambros. et Eccles.a quando in missa ait Sacramenta quae sumpsimus e. n. ts. omnium sed Spe pluria. ut appellare in plurali Sacramenta quae nominia Sacramentum sumitur pro signo sensibili quod continentis sub se Xpus D. qui est res et Sacramentum, (abstrahendo ab eo quod sint signa ad quasi 1. partialia cuiusque spiritualis huius mi aut signa plura significando) sermo est de sacramento totali appellatur in singulari Sacramentum ut constat ex Tridentino Florent. et pluribus Capitulis de consecr.

Sect. 3a Eucharistia ut Laudis utramque Spem est unum num.o Sacramentum

Hactenus dumtaxat probavimus utramque Spem Eucharistiae non constituere plura Sacramenta in Spe nunc addimus neque plura num.o constituere quam opinionem sequuntur Henriquez lib. 8 de Eucharistia C. 8. n. 1. Ehiquius Masseus in suis Floribus verbo Eucharistia num.o Suarez 3a part. C. 73 dub. 4 dico 2a. Joannes 3a part. disp. 5 de Eucharistia C. 1. dub. 2 assert. 3. Valentia tom. 4. disp. 6 quae est de Eucharistia C. 1 punct. 4 (et tota) Colloquio de sacramento formali accepto non materiali) Cor. de Sacramentis C. 73 art 2. q. minus adda pluralitate de Sacramentis C. 73 art 2.

2us quid.

~~Secundo qualibet specie Sacramentali deficiente~~

Ratio huius resolutionis eadem fere est quam pro unitate numerali quam ex specifica unitate attulimus sect. 2a. instaurata autem in hunc modum de ratione unius numero Sacramenti eucharistiae esse unum numero cibum spiritualem, et unum numero signum sensibile cibi spiritualis ex suppositione dicta. Sed unum numero cibum spirituale claudit Corpus Christi et eius Sanguinem tamquam cibus et potus, et unum numero signum cibi spiritualis claudit utramque speciem sacramentalem, species panis est signum sensibile cibi et species vini est signum sensibile potus ergo Eucharistia ut claudit utramque speciem est unum numero Sacramentum.

Secundo qualibet specie Sacramentali deficiente non erit unum numero signum sensibile cibi spiritualis, et deficiente Corpore aut Sanguine non erit unum numero cibum spirituale ergo neque erit unum numero Sacramentum Eucharistiae quolibet ex his deficiente cum de ratione Eucharistiae et quidditate sit esse cibum spirituale et signum cibi illius. Antecedens probatur quia deficiente specie panis non signatur sensibiliter cibus, deficiente specie vini non signatur sensibiliter potus, de ratione autem unius numero signi cibi est signare cibum et potum. Rursus deficiente Corpore deest cibus spiritualis, deficiente Sanguine deest potus; de ratione autem unius cibi spiritualis est cibus et potus. Ergo.

3. Si Eucharistia ut claudit utramque speciem simul cum Corpore et Sanguine Christi non esset unum numero Sacramentum sed plura, nullum corresponderet ex ipsis signum Sacrificii Cruenti; cum tamen ex Christi institutione quia habeat ut ostendimus supra. Ergo. Sequella probatur quia neque una numero species panis repraesentat expresse effusionem Sanguinis illius sub separatione a Corpore,

neque

vna num.º spes vini sed conieiunctim ex vtraq.

Alij probant alterius ex eo quod sicut ad vnum num.º Sacram.tum Baptismi concurrunt aqua ablutio et verba, quæ sunt res realiter distinctæ, ita ad vnum num. Sacram.tum Eucharistiæ concurrere poterunt Corpus, Sanguis, spes panis et spes vini quamuis sint res realiter distinctæ. Confirmatur 1.º ab inconuenienti quia Xpus instituisset plura num. sacram.ta quam septem. Confirmatur 2.º ex cap.º de Sacramento corporis et sanguinis et ex cap.º hoc Sacramentum pietatis de consecratione vbi in singulari appellatur Sacramentum. Confirmatur 3.º quia qui reciperent vtramque spem plus reciperent, si reciperent duo num. sacram.ta quorum quodlibet conferret propriam, et specialem portionem gratiæ. veram de materia huius conclusionis disputamus inferius.

Obijcitur 1.º impossibile est duo num. distincta esse simul vnum num., alias essent vnum num. et plura num. vnum et non vnum, quod implicat; sed spes panis et vini sunt duo num. distincta. ergo impossibile est quod sint vnum num. Eucharistiæ Sacramentum. Resp. impossibile quidem esse quod duo num. distincta sint vnum num. sub eadem ratione quia sunt plura. at sub alia ratione bene possunt esse vnum, nam plures homines num. sunt vnum num. exercitus, plures num. lapides et plura num. ligna vna num. domus: plures num. vnitates vnus num. Binarius aut ternarius et denique plures num. partes vnum num. totum: vnde quamuis spes panis et vini, sint duo num. spes realiter distinctæ non sunt duo num. Sacram.ta.

Obijcitur 2.º si non essent duo num. Sacram.ta singulæ spes non conferrent tantum gratiæ quantum ambæ simul quia non tantum operatur pars quantum totum, et plus potest totum quam pars. Resp. ideo argumentum soluendum esse; quamuis procedat esse plura num. sacram.ta; nam plura Sacram.ta

plus posse quam unus et non tantum operari unus quam plures quare cum periculo eum remitto conclusionem huius, quae in fervent. disputatione an plures eandem efficiant speciem quas quaelibet Lebrisim.

Obiicies 3°. numerica distinctio sumitur ex multiplicatione eorum quae importantur in recto; sed Eucharistia importat in recto species, ut supra docuimus, et hae multiplicantur numero in speciebus panis et vini, siquidem sunt duae numero species; ergo Eucharistia ut claudit species panis et vini multiplicatur numero. Resp. numericam distinctionem sumi ex multiplicatione adaequata eorum quae importantur in recto, non ex inadaequata; alias homo multiplicaretur numero quia multiplicantur partes quas importat in recto, nempe materia, forma et unio, et sicut sunt tres numero partes, essent tres numero homines. Cum autem species panis sit inadaequate recta et species vini solum, multiplicatio numerica specierum panis et vini est multiplicatio inadaequata, quae non sufficit, non vero adaequata quae requiritur.

Sectio 4a. Unde alii desumant Numericam distinctionem seu multiplicationem Eucharistiae.

Prima opinio ait multiplicationem numericam Eucharistiae desumendam ex multiplicatione numerica specierum, quando sumuntur plures numero species panis, et plures numero species vini, et hoc sive ab eodem sacerdote sint consecratae sive a pluribus, sive ante sumptionem fuerint divisae, aut diversae, sive post illam, sive ab uno sumantur sive a diversis; ita P. Vasquez 3. part. disp. 168 c. 2. quam allegat pro se Scotus. Unde hostiae quae in diversis altaribus consecrantur aut in diversis sacrariis reservantur, non sunt idem numero sacramentum.

2a

2.ª op.º ait pluralitatem, vel unitatem numericam Sacramenti Eucharistiae desumendam esse moraliter, ex eo quod omnibus inspectis censeatur una vel plures refectiones moraliter, species eiusdem loci multiplicentur physicae, moraliter, quemadmodum unus convivium reputatur, ex pluribus ferculis multiplicatis, si quando ad unam refectionem ordinantur; ita P. Tannerus disp. 5. de Eucharistia q. 2 dub. 2.º a num.º 32. Soto in 4 dist 8 q. unica art 2. vers. at 3.º et videtur eandem sententiam Caietanus 3. p. q. 74 dub. 4 vers. deinde

3.ª opinio ait unitatem vel pluralitatem numericam desumendam esse ex re contenta sub speciebus, nempe ex Corpore et Sanguine Christi D. ita Aloysius Mayfeir in suis floribus verbo Eucharistia n.º 5. Aegidius omine de sacramentis q. 73. ar. 2 n.º 29. quia sicut idem homo in pluribus locis, aut cum pluribus albedinibus non est multiplex, sed unus albus, ita neque duo Sacramenta idem Corpus et Sanguis Christi in pluribus locis sub variis accidentibus. Male inferunt hi DD. plures hostias non esse absolute plura Sacramenta sed unum tantum.

4.ª op.º non parum conveniens cum praecedente, ait non multiplicitatem numericam Sacramenti nec desumi ex sola multiplicitate specierum, sed attendendam esse multiplicitatem sumentium; neque desumi ex sola multiplicitate sumentium, sed attendendam esse etiam multiplicitatem Corporis Christi ita P. Suarez in mat. de Eucharistia disp. 2.ª sect. 2.ª quando dicit posse dici unum et idem numero Sacramentum, quod ubique terrarum ab omnibus fidelibus percipitur. et P. Suarez inferius referendus dicit hanc sententiam esse probabilem et theologicam, ac dignitati huius Sacramenti consentaneam et satis aptam ad explicandum hoc mysterium quia fovet pietatem.

5.ª op.º ait species separatas et multiplicatas esse diversa sacramenta physice sed physica tantum sit distinctio vel moraliter

14

Si separatio sit moralis ita P. Suar. 3. p. d. 40 s. 4 fine. x̃ p̃
q̃ sententiæ plures res physice erunt aliquando unus Sacramentum
numero in æstimatione morali, ergo per terminus unius moralis accipiuntur, quæ de ratione physica distincta sit, et si minus ab
de ratione unitas moralis. Illa plura physice quæ de ratione illorum
pluries physice non est physice unus.

Addi potest sexta opinio eorum, qui Sacramentum Eucharistiæ dixere directe distui intrinsece per verba directionis neque potest dici ea esse attendenda ad unitatem numericam Sacramenti imo ex solis illis desumenda cum sola illa important in recto quod ipsum apptari debet directioni si sola directionis important in recto.

Sectio 5ª

Multiplicatio numerica Eucharistiæ solum est desumenda ex multiplicatione eorum quæ importantur in recto.

Hæc conclusio est valde conformis Doctrinæ a me traditæ in physica quando de multiplicatione positorum agebam tam in theologica cum in materia de trinitate multiplicatione rectorum investigabam: ad quod ideo recognosco adeo explicari debet positio in hunc modum. Cum dixerimus Eucharistiam importare in recto species Sacramentales panis et vini Corpus et Sanguinem Christi D. ea ratione quæ quodlibet horum multiplicatum fuerit numero numerice multiplicabitur Eucharistia vel partialiter si partialiter, totaliter vel ad res ... si totaliter. physice si multiplicatio fuerit physica et moralis si moralis.

Conveniunt cum P. Vasquez et 1ª sententia in hoc quod sufficientem sumatur multiplicatio Eucharistiæ ex multiplicatione numerica specierum quia cum hæc importet in recto ex supra dicta et recte multiplicatio multiplex Eucharistiæ planum e multiplicatione specierum sufficere. Conveniunt etiam

cum

cum P.e Sannero et 2.a S.a in hoc quod sufficienter desumatur multiplicatio Eucharistiae ex multiplicatione morali refectionis quia cum divinum spirituale, seu spiritualis refectio importet in recto absolute eo ipso quod multiplicatur ratio divini multiplicatur Eucharistiae rectum. Ast si velit P.r Sannerus ex sola multiplicatione refectionis et non etiam ex multiplicatione signi per se sensibilis divinae refectionis posse sumi illi sane quo ad hanc partem dissentire: quia tam signum quam divinum intrant in recto. Convenio rursus cum P.e Conink et 3.a S.a in hoc quod multiplicatio Eucharistiae desumatur sufficienter ex re contenta sub speciebus. Differo vero in hoc, quod ex sola illa dicat desumi debere. A P.e Hugo et 4.a S.a differo. Cum P.e Suarez et 5.a S.a convenio omnino; dummodo negent ex Corpore et Sanguine Christi D. sufficere multiplicari Eucharistias si Corpus et Sanguis multiplicarentur. 6.a cum sententia in nihilo convenio.

Nunc probatur 1.a superior assertio ad veritatem propositionis attendi identitatem seu multiplicationem obliqui, sed solum recti ita ut quoties intercesserit identitas inter rectum praedicati et rectum subiecti sit vera quamvis non detur identitas inter obliqua; et quoties intercesserit distinctio inter rectum praedicati et rectum subiecti quamvis detur identitas inter obliqua propositio sit falsa ut in materia de Trin.e ostendi. Ergo ut propositio haec affirmativa: sunt plura sacramenta Eucharistiae aut unum censeatur vera aut falsa attendi non debet an pluralitas quae praedicatur conveniat recto vel non unitas, et toties erunt plura quoties fuerit multiplex rectum, et toties unum quoties rectum fuerit unum.

Probatur 2.o quia praecise multiplicato recto multiplicatur res, et recto non multiplicato manet immultiplicata; ergo ex sola unitate vel pluralitate recti desumitur unitas vel pluralitas Eucharistiae. Consequentia patet. Antecedens probatur: quia concreta adiectiva accidentalia ex eo multiplicantur, quod sola [illegible] q.a [illegible]

Trini

-beris important in recto, et res habitas in obliquo, unde non resultant plura alba ex eo quod plures albedines inhaereant eidem subiecto, et resultarent diversa, si diversis subiectis eadem albedo copularetur. Item dicta substantialia Homo, Equus, Leo, et similia ex eo multiplicantur, quia multiores formae, et rerum, multiplicatis psichis materiebus, quae tamen non intrant in recto, quia ex duplici forma equina et unica materia resultat duplex equus, et duplici materia et unica forma leonina duplex leo; praeterea persona ex eo multiplicatur in divinis multiplicata personalitas quia nunquam multiplicatur natura, quia personalitas importat in recto, natura et albedo in obliquo; quo casu si duae personalitates traherent eandem numero naturam daretur duplex persona una ut si eadem personalitas esset trium naturarum, ut in Christo D. Innocent. Ergo cum eadem inductio fieri possit tam in numeris, quam in aliis compositis, concludendum est multiplicationem fieri per ipsum multiplicatum in recto, et non fieri recto non multiplicato.

Probatur 3o. ab eo quod repugnat non esse dicitur esse una vel plures. Sed lucetia nihil aliud est, quam quod est in recto, ergo ab eo quod est lucetia in recto est una vel plures, atque adeo si in recto est una unaeritur, ab ea lucetia et plures si in recto fuerint plures. Consequentia videtur recta, minor constat ex superioribus, ubi omnia constitutiva intrinseca lucetiae diximus importari in recto: maior probatur quia esse unum vel plura positive sumitur ab ea rei cui repugnat unitas vel distinctio.

Probatur 4o. specialiter adversus 3am sententiam non est idem numerus sacramenti lucetiae in omnibus totius orbis ecclesiis, sed tot quot multiplicantur species, ergo ex multiplicatione specierum quae importantur in recto sufficienter multiplicatur numerus lucetiae. Antecedens probatur, quia in quavis consecratione denuo fit integra lucetia et sic denuo fiat integre res tota quod dicitur ex parte rei, et in

lum[...]

sumptis speciebus huius Ecclesiae, ig. destruitur Eucharistia integra
+huius Ecclesiae, etsi non sit tota, sed non fit denovo Eucharistia quae
antea erat, nec destruitur denovo Eucharistia alterius Ecclesiae,
ergo Eucharistia quae fit denovo non est illa numero quae facta erat.
Sequitur in hac Ecclesia destruitur, non est quia in alia Ecclesia
permanet aliquid idem numero Sacramentum, ergo esset, et non esset, destrueretur, et permaneret, quod videtur implicare.

Probant alii secundo eandem nostram sententiam, quia id unumquodque res distinguitur ab aliis, per quod intrinsece constituitur; sed per species numero constituitur una numero Eucharistia: ergo per eas distinguitur numero ab aliis quae in his et aliis numero speciebus constant. Confirmatur 3° quia ubi sunt plures numero definitiones, sunt plura numero definita; sed ubi sunt plures numero species, sunt plures numero definitiones Eucharistiae, plura signa sensibilia gratiae + muneris refectionis spiritualis, ergo plures numero Eucharistiae.

Sectio 6ª

Adversariorum argumentis satisfit.

Obiicies 1° potest dari unitas Sacramenti Eucharistiae cum pluralitate specierum, sed species afferunt in recto ab hoc Sacramento, ergo pluralitas huius Sacramenti non desumitur ex multiplicitate recti. Consequentia patet et minor est nostra, maior probatur. Quando sacerdos frangit hostiam in tres partes, species quidem triplicantur, non tamen triplicatur Eucharistia, alioquin triplicaret cibum spiritualem, et fercula; aliasque tria Sacramenta sumeret, imo et innumera, quando in unum unitur pene innumeras particulas traiicit simul in capsulis, quod videtur absurdum. Deinde qui unica sumit plures particulas, sumeret unum Sacramentum Eucharistiae, quia non plura, sicut qui plura poma simul ponit in mensa non dicitur absolute plures cibos ponere, idem enim, et tamen sunt plures numero species.

Ergo

R. negando maiorem cum roe quia si
fuerint plures erunt etiam plura Sacramenta ad quod
one dicunt as tres parlas hostiæ et Eseros alias qui
mus unius sumunt, est plura num. Sacramenta et
plura fercula omnis in sumptione est unica communio
qua in estimatione morali reputatur unica comestio, in
nullum continet absurdum; ad illud de declarante Sl. pl.
res fratres eodem modo dicens fiere plura Sacramenta sicut
qui plura poma Sl. ponit in mensa plures num.
bos ponit, omnes attendentes ad pr. unus soleant
appellare.

Urgeas. Si quis accedens ad Sacrum poenitentiæ
haberet duplicem actum contritionis et bis peccata singula
confiteretur non multiplicaret hoc sacramentum, et non multi-
plicaretur res. quia non sufficit multiplicatio rei ad mul-
tiplicandum Sacramentum, est ibi physice multiplicari in num.
Sacramentum poenitentiæ moraliter sed reputari idem sicut
bina percussio clerici iterata eodem impetu iracundiæ mo-
raliter reputatur una, et unus contrahit excommunicationem, ea
nis quia in estimatione prudenti, et contra omnia reputantur
una quæ per modum unius fiunt; quemadmodum si plures in fa-
mares unica detractione sl., aut in plures sl. adstan-
tes unum convicium iactares; aut eadem virga plures
sl. verberares, quod ipsum etiam dic quando integro delicto cri-
aut monasterio idem delictum adscriberes, non obstante quod
hæc omnia etiam in singulas personas deriventur et plures sint
offensæ plures verberati plures infamati et. ex quibus
etiam capit. plures existimant est unicum peccatum desiderare
eodem actu plures occisiones plura furta plura
sacrilegia, aut fornicationes; ad rem autem nostram deducta
repetitio illius confessiones, et replicatio actus contritionis pertinet
moraliter ad unicum iudicium delictorum

Obijcies 2o. Si pluralitas specierum sufficeret ad
plu

pluralitas Sacramenti lucebit darent plura Sacramenta lucebit, et non ex consecrationis, veluti si hostia consecrata frangatur consecratio non non fecit plura; sed unum Sacramentum; post fractionem autem sunt plura: deinde Laicus posset facere plura Sacramenta cum possit dividere species consecratas, hoc autem videntur absurda esse.

Resp. distinguendo assumptum darent plura Sacramenta quoad rationem pluralitatis et non ex consecrationis, concedo; quoad rationem Sacramenti, nego: est dicere quod consecratio fecit esse Sacramentum, et divisio esse plura, id est quod consecratio dedit rationem Sacramenti, et divisio rationem pluralitatis: quemadmodum Materia unio et forma hominis non facit esse hominem divisio vero facit quod sint plura non quia detrahat et acceptum homini, sed quia esse pluraliter. Unde patet quare Laicus posset facere plura Sacramenta.

Obijcies 3°. Si eadem numero hostia a duobus sumeretur duplex esset numero Sacramentum; ergo aliunde quam ex recto sumitur unitas et pluralitas Sacramenti. maior probatur quia tunc daretur duplex comestio et consequenter duplex convivium; resp. nego maiorem, ad probationem concedo tunc dari duplicem comestionem sed nunquam dari duplex convivium, aut duplicem rem comestam. ad quod Sicuti: Sumpto eodem numero pane a duobus non diceretur duplex cibus, sed duplex comestio eiusdem cibi. ita Sumpta eadem forma a duobus non diceretur duplex convivium aut Sacramentum, sed duplex receptio eiusdem Sacramenti, et duplex eiusdem convivij comestio

Obijcies 4° Si Verbum divinum duas humanas naturas assumeret resultaret unus dumtaxat homo, et de facto una tantum persona resultat ~~ex compositione~~ naturae divinae et humanae etiam, si Christus duas naturas contineat; ergo quamvis idem corpus Christi duas aut plures indueret assumeretque (ut ita dicam) species unum resultabit Sacramentum non plura: resp. negando paritatem, quoad priores

Infero 4° quod si duæ mediæ ex alia hostia consecrarent non secaretur linea continuatiua earum vel superficie, sed consecrata sine subiecto linea vel superficie sacramentali, nunquam esset duplex non sacrum, quia nec multiplicaret corpus et desse constat, nec species sacramentales dividunt, sed sola presentia interrumpere, per se autem solius interruptio non multiplicat sacrum, et nihil tiae ex circa, quod non importat in recto.

Infero 5° a contrario sensu quod si plures species sanguinis iungerent et unirent, nec in continuo denuo adveniente adesset sanguis Christi Domini (quod infra disputo) fieret ex pluribus unum sacramentum, quia vero sanguis perseverante cum presentia interrupta, ipsa tamen sanguinis est interruptus nec species sacramentales dividit, quod opus erat ut manerent plura numero sacramenta sicut antea, seu non multiplicarentur.

Infero 6°, quod si duo aut plures sacerdotes consecrarent eandem hostiam, ut solet contingere cum plures ordinantur presbiteri, non efficerent plura numero sacramenta quia nec consecratores nec verba consecratoria important in recto ad Eucharistiam, ut supra vidimus; atque ideo quod inius multiplicentur parum refert quoniam manet sine multiplicatione illud ex quo desumitur unitas et pluralitas sacramenti.

Infero 7°, ad multiplicationem totalem Eucharistiæ quatenus sacramenti Eucharistiæ non sufficere multiplicationem speciei, sed requiri etiam multiplicationem corporis Christi et totius quod importatur in recto eo non ipso quod aliqua pars non multiplex non multiplicat totum quod importat: atque ideo nec totalia hoc nihilominus non obstat, quod multiplicet Eucharistia in plura sacramenta totalia ex sola multiplicatione unius partis, quoniam idem est multiplicari sacramenta totalia, ac multiplicari

totaliter. patet hoc in numeris nam si duabus unitatibus A. B addas 3.am C dabunt tres ternarios totaliter diversos q. 2. q.a A B. B C. C A. n.i 2.i totaliter diversi quod ipsis lemmere esset quando duo fra reciperent in eadem materia aut duo animae informarent eadem fra ex fra n. leonis et Mat.a A. resurget integrum possidens substantiale leonis diversum a composito humano resultante ex fra coali et eadem num. Mat.a A. in tria ad eos et totaliter veros de his satis in Phya.

De Matre remota Eucharistiae vt pane et vino.

Sect. 1.a Pane et vinum est Materia licet remota Sacri Eucharistiae pane scilicet pro Corporis et vinum Sanguinis.

Hanc resolutionem universi Catholici sibi admiserunt et quidem ipse certum sit de fide definitum n. a Lateranensi relato in Cap.o Firmiter de summa Trin.e et fide Cath.a a Florent.o in decreto Eugenij. a Cartag.o 3. c. 24 ab Antissiodorensi c. 9. ab Aurelianensi 4. c. 4. et colligitur ex Trid. sess. 13 c. 21. et 22. ex Cap.o cum Martha de celebrat.e Missarum ex scis patribus quos dabunt Suarez et Vazquez et ex tradit.e Ecclesiae attendente ex facto Xpi Math. 26. Luc. 22. Marc. 14. et 1. ad Corinth. declarantis Corpus in pane et in vino sanguinem.

Non potest reddi firmitudo aliqua inconcussa ex ratione immo a priori nulla est ratio praeter divinam institutionem

ast posse exhiberi prudentes, et tanto mysterio digne con-
venientis: nam ut ait S. Thom 3. p. q. 74. art. 1 Corp. Si
attendamus ad usum huius Sacramenti qui est manducatio
sicut in Baptismo convenientissime assumitur aqua ad usum
spiritualis ablutionis quia corporalis ablutio communiter fit in aq.
ita panis et vinum ex quibus communiter homines reficiuntur assumuntur
in hoc Sacramento ad usum spiritualis refectionis manducationis
et potationis.

Deinde quantum ad memoriam et repraesentationem passionis Christi et Sacrificii cruenti in quo Sanguis fuit effusus, et a Corpore separatus, etiam reperit aliam convenientiam D. Thom. nam seorsim sacratur in pane Corpus et Christi verborum, et seorsim in vino Sanguis; seorsim sumitur species panis ut Sacramentum Corporis, et seorsim species vini ut Sacramentum Sanguinis.

Tertio quantum ad effectum consideratum in unoquoque sumentium optime etiam proportionem considerat in pane et vino Angelicus Doctor, quia ex S. Ambrosio hoc Sacramentum valet ad tuitionem animae et Corporis et significat Christum pro te utramque redemisse offerendo carnem pro salute Corporis et Sanguinem pro salute animae: quia Corpus Christi offertur sub specie panis pro salute Corporis et Sanguis sub specie vini pro salute animae juxta illud Levitici 17. Anima carnis in Sanguine est.

Tandem quantum ad effectum totius Ecclesiae hanc proportionem expendit D. Thomas quod sicut Ecclesia constat ex pluribus fidelibus ita panis conficitur ex pluribus granis et vinum exprimitur ex diversis uvis juxta glossam in illud 1 ad Corinth. 10 multi unum Corpus sumus et alia videlicet Augustinus tract. 26 in Ioan. S. Cyprianus epist. 63. et Beda super locum citatum 1 ad Corinth.

His convenientiis, quas desumpsimus ex D. Tho-
mo

Thoma accedunt alia. 1ᵘᵐ quod quemadmodum in pane et vino nihil est quod debeat abijci, sicut in alijs cibis cortex ossa putamina etc.ᵃ sed omnia manducari et potari possunt, ita in hoc divinissimo cibo et potu nihil est abijciendum, sed omnia tam sublimia quam abiecta passionis devorari et suscipi debent, cum fides omnia doceat et nobis omnia sint utilia.

Secundum, quod sicut corporalis divinius et temporalis refectio constat cibo, et potu, et usualiter pane et vino, ita hoc sacramentum constat corpore et sanguine, corpore et spirituali pane, iuxta illud hic est panis qui de cœlo descendit et sanguine et spirituali potu iuxta illud, et sanguis meus vere est potus. quod utrumque exprimunt tamquam signa ipsae sensibilia accidentia panis et vini sub quibus continetur.

Tertia denique et praetermittenda est etiam quod sicut est proprium panis confortare alere et vires augere, proprium vini recreare, et exhilarare ita proprium est corporis Christi fragilitatem et debilitatem nostram confortare augendo vires spirituales. proprium item sanguinis hilares et laetos reddere suscipientes. propterea D. Thomas in hymno huius solemnitatis cecinit dedit fragilibus corporis ferculum.
Dedit et tristibus sanguinis poculum.

Sectio 2ᵃ
Nulla obiectiuncula dissoluuntur

Levis momenti illa quae obijci et opponi possunt adversus superius dicta oportet iam soluere ne alicui offendiculum sint. 1ᵒ obijcit materia huius sacri debet esse mundissima quia ipsum nobilissimum est et sacratissimum et quia maiorem vel minorem dignitatem sacri debet crescere materiae puritas. at panis et vinum non sunt materia admodum pura cum panis habeat furfures et vinum feces. numquid deuerunt

exir

ut ille interfuerit sic in cuius aspectu Stellani simul
et librabant C. 25.

Resp. arguitur probare si quid probat nullam
materiam esse aptam huic Sacramento quia nulla est quae neque in se
alia purior imo quaecumque assignetur erit mixta per-
fectione et imperfectione, quia in creatura adeo defaecata
et mille non scateat imperfectionibus quare cum panis et
vinum sufficienter purificentur quantum humana industria
patitur (quamvis numquam tantum et nec pulvisculum
mixtionis permaneat) et aliunde aptissime repraesentent
quae Eucharistia continet, signant et causant, apta materia Eucharistiae
erit praesertim quia quod in nostra sententia neque corpus est interfuit
fuerit, neque Sanguis interfecerit cum panis et vinum sint
materia extrinseca quae destrui debet quando Christus sub ac-
cidentibus est.

Obijcies 2º quamvis vinum habeat proportiones
ad signandum aliquatenus effusionem sanguinis, panis
nullam habet ad signandum passionem Christi ergo saltem pa-
nis non est materia apta ad Eucharistiam quae signum est passionis Christi.
Resp. etiam panem habere proportionem ad signandam passionem
Christi quia sicut panis efficitur per contritionem et comminutio-
nem tritici ita Christus factus est noster redemptor et Salvator
ac materia cibi spiritualis per contritionem, flagellationem et pas-
sionem.

Obijcies 3º quo maior est perfectio Sacramenti eo ma-
ior debet esse simplicitas ex parte materiae: sed hoc ad dignitatem
rei: ergo ad dignitatem Eucharistiae spectat non habere materiam variam
scilicet panis et vini, atque adeo sufficiet vel panis
solus vel vinum solum. Resp. tunc pertinere ad dignitatem rei
simplicitatem quando cum simplicitate salvatur integra et
perfecta essentia rei, secus quando non salvatur cum simplicita-
te. nam id esset rem destruere et simplicitas esset et una

gratia

via destruere, quod alia adstruere conabamur, eucha-
ristiae autem essentia non salvatur absque illa varietate materiae
panis et vini quia licet sit primus effectus iudicij et effecti
signi iudicij opus est concurrant accidentia vini et po-
tus, et panis et cibi. atque ideo simplicitas ab aristotele inven-
ta non pertinet ad dignitatem eucharistiae aliasque eodem modo concludere-
res neque panem esse materiam eucharistiae quia licet sit quid compositum
carere simplicitate et habere maiorem perfectionem si materia sim-
plex esset.

Obijcies 4.o hoc sacramentum est ubique celebrandum
ergo debet constare materia quae ubique reperiatur panis autem et
vinum non ubique reperiuntur licet in plurimis terris non sit tri-
ticum et in alijs non pauci non sunt vites. respondet D. Thomas q.
74. art. 1. ad 2um quod licet non in omnibus terris nascatur tri-
ticum vel vinum facile tamen ad omnes terras defferri potest quantum
sufficit ad usum huius sacri. vide etiam de hoc iterum sect. 4

Obijcies 5.o sacramentum eucharistiae non solum institutum
est sanis et valentibus, sed et infirmis ut constat ex tridentino in
superioribus allegato. atqui vinum nocere solet infirmis
ergo non apte instituerentur in materia vini. respondet D. Thom. quod vinum
in modica quantitate sumptum non potest multum nocere aegroto.
praeterquamque quod si nocumentum timeatur non opus est quod
omnes accipientes corpus Christi accipiant etiam sanguinem
imo laici frequenter non recipiunt nisi panem

Obijcies ultimo hoc sacramentum expressius
debet repraesentare passionem Christi quam sacramenta
veteris legis tum propter rationem generalem sacra-
mentorum novae legis quae perfectiora sunt etiam in ratione sig-
ni, tum propter excellentiam eucharistiae inter cetera sacramen-
ta. sed carnes animalium quae erant materia sacrificiorum et
sacramentorum veteris legis expressius repraesentabant pas-
sionem quam panis et vinum ergo materia huius sacri potius de-

buit

debuisse caro animalis qua panis et vinum. Resp. negando maiorem, quia in eo sacramento debet maxime attendi, aut summa maior dignitas sacramentorum non solum, sed ex maiori efficacia quae ex nobiliori operandi modo, ex potioribus ratione unitatis fidei lib. ... et ... Christo ... capite quia quod ut ait D. Thomas carnes animalium minus pertinent ad ... usus huius sacri atque adeo licet carnes animalium occisorum ex ipsius referant passiones Christi non colligitur deberet in carnibus institui sacramentum.

Sect. 3.

Pane qui est materia corporis debere esse ex tritico, et vino quod est materia sanguinis debere esse ex uvis vitis

Sta. Cr. Conine de Sacram. q. 74 art. 3 num. 50. Cr. Suarez ... ibidem art. 3, et S. Cr. Laiman lib. 5 tr. 4 c. 2 num. 2 et 5. Cr. Lugo disp. 4 de Eucharistia ... in suis floribus verbo Eucharistia num. 22 et 43. Cr. Suarez 3 p. disp. 44 s. 1 et disp. 45. Sect. 2 Cr. Vasquez eadem parte disp. 270 c. 3. ... reginal. ... adversus Gabrielem s. 35 in Can. Missae ... lib. 4 Sententiarum dist. 22 q. 2 num. art. 2 existimantes materiam Eucharistiae necessario esse panem ex tritico, sed posse esse ex hordeo, et adversus Caiet. (qui annis ... puncto ... in rom. edit.) Argentinas et alios asserentes sufficere panem ex frumento in genere accipiendo sub se alias species diversas a tritico.

Verum post decretum Eugenii 4. in concilio Florent. indubitata est nostra sententia quod utramque partem ... ... de sacramentis ...

pro

praescriptione Graecis assignauit, ma communia lucis panem triticeum et Vinum de Vite: ad quod Vtram partem definiuit. Vnde Sa Gabriel Lauretra probabilius ait quamquam neque est probabile id, cuius oppositum definitum est ab Ecclesia. Vnde Charcius. Rom. edit. et decret. Triden. et iussu Pij 5. tractans de luce eadem confirmat, nam annumerans Varia panis genera ait, nullum aliud nisi triticeum esse ma lucis; id quod heri ex Apostolica traditione et Ecclesiae authoritate confirmari. Videantur Concil. Carthag. 3. C. 24. Matisconense 2um C. 4. Affric. Cap. 9. et Synodus 6 generalis C. 26

Est non modica difficultas inter DD. an nomen tritici debeat stricte accipi pro ea specie detracta quae communiter triticum appellatur, l. Latè, prout genus frumenti quod ex quo, communiter confici solet panis ex tritico hoc. et communiter hic cum stricto tritico, nec multi illud asserunt, si nulli hoc, quorum est Laiman et Sanchez, quin addant peccatum mortale quae relicta specie certa tritici strictioris, vtatur in hoc Sacro aliis speciebus minus strictis et incertis. hic quia si l. dubia eligere relicto certo tum quia illicitum est pertermittere specie mundiore et altiore, quae dignatur huius Sacramenti magis decet sordidiori, aut immundiori.
24

Prima ratio superioris dicis in hunc modum a nullis apponi solet ex dicto cit. Carth. 3. Cap 24. nihil amplius offerendum esse in hoc Sacramento quam Christus obtulit, sed Christus obtulit, seu Vsurpauit pane triticeo et Vinum de Vite: quod nihil amplius offerendum est. maior et supponunt maior Christus dicit seu facti norma superioribus minorem probant quoad priorem partem quia Christus de

secrauit in pane azimo, qui n̄ nisi ex tritico fi[illegible]
aliisq; [illegible] potest deseruiens ad magnae solemnitatis
[illegible] panes propositionis quos iubebat Deus offerre
Exodi 25 et iubebat esse ex simila tritici, idest, ex
medulla farinae triticeae. et quoad posteriorem etiam partem
quia id definiuit Concilium Aurelianense 4um C. 4 [illegible]
ex illis verbis Xpi n̄ bibam a modo ex hoc genimine vitis
verum hoc eodem magis [illegible] posset materiam huius Sacri
[illegible] debere esse panem azimum quia in eo Xpus consecrauit
et infra dicetur et nihil amplius offerendum quam
Xpus obtulit, et dicitur vinum rubrum aut vinum album
[illegible] esse materiam [illegible] licitam quia in aliqua parte [illegible]
Xpus consecrauit

Secunda est efficacior. Et quoad panem quidem
probatur sic illam informando. Certum est apud omnes panem
qui est materia licita debere esse ex frumento. Probat et
Decretum Chartag. 3 [illegible]: atqui in Sacris litteris
et in ipsa locutione patrum frumentum est idem ac triticum
et distinguitur a hordeo, aliisque speciebus, quae n̄ sunt
triticum. Quia materia huius Sacramenti est panis
triticeus [illegible] quia debet esse ex frumento, ut intelligitur
a Scriptura et Patribus. minor probatur ex Deuterono-
8. Terra frumenti, hordei, ac vinearum (ubi [illegible]
distinguitur frumentum a hordeo, et a vineis) ex Ier.
41 Thesauros in agro frumenti et hordei, ex Eze-
ch. 4. Sume tibi frumentum et hordeum et fabam et
Iob. 31. pro frumento oriatur mihi tribulus, et pro hordeo
spina. Vide Augus. Serm. de S. Laurent. Gregor.
lib. 22 moralium. Ambros. Serm. 3 ad illa [illegible]
nisi granum frumenti. Basil. hom. 5 examer. [illegible]
minus et aliorum. quoad vinum probatur etiam sic quia vinum
debet accipi ex intelligentia Scripturae et Patrum. Scri-
ptura

pura autem et panem so intelligunt per vinum quod est de vite. Et videre in Genes. 9. et 49. Isaie 63. Luc. 7. et apud Cyprianum epist. 63. et alios SS. PP.

3.a desumitur ex S. Thom. nam sacramentum hoc institutum est pane et vino quae magis sunt hominibus in usu et illis magis accommodata, nullus autem panis nisi triticeus et nullum vinum nisi de vite est huiusmodi cum nullus alius panis et nullum aliud vinum dicatur absolute tale, hoc est simpliciter panis hominum et vinum eorundem. minorem probo ex S. Hieron.o qui exponit locum Ezechielis citatum panem ex frumento appellat panem hominum ex hordeo iumentorum, ex milio altilium ex avena brutorum. idem reperit ad illa verba dies multos spectabis. Unde Martyrologium Roman. recte notavit panem confectum ex tritico absolute appellari panem, confectum vero ex hordeo et speciebus non sed cum addito esse hordeaceum. Id et S. Thomas 3. p. q. 74. art. 3. alias vero de rei dictura exhibuit nempe alios panes nisi ob penuriam tritici esse inductos, atque ideo non quia sint panes hominis sed quia deerant panes hominis in usum venerunt. quae aptari potest proportionaliter vino.

[illegible] cum sint necessaria panis triticeus et vinum de vite, et aliter consecratio irrita sit et nulla, non sed sit illicita, re tamen valeat? quod est dicere an necessitas praedicta materiae sit solum de praecepto vel de institutione ipsius sacramenti? rationes factas probare esse de institutione et secus consecrationem fore irritam, nec dubitari potest quin haec sit mens concilii Florentini in decreto Eugenii.

Sect. 4.

Aliqua in oppositum proferuntur

Sentientes panem, qui est materia apta et sufficienti.

ciens ad dicere non necessario debere esse ex tritico sed posse
fieri ex quovis grano frum.to et semine habente culmen
et aristas. Obijciunt 1.o ad materiam licitis sufficit panis
qui absolute, et absque ulla restrictione vel addito sic et dicatur
talis; sed ex alio frum.to, alijsque granis, quam ex
tritico conficitur panis qui absolute sic et dicatur talis
absque ulla restrictione et addito: ergo materia huius sacram
enti non necessario fit ex tritico sed sufficit panis ex quoli
bet alio frumento et grano habente culmen et aristas
maiorem probant quia ex farre, spelta, et siligine con
ficitur verus et absolutus panis qui absque ullo addito
appellatur talis. Resp. negando minorem; sed quoad illius
probationem ex predictis neg. spelta conficitur panis horde
aceus, speltitius, siligineus, non vero qui absolute et sine
addito dicatur panis praesertim [illegible]

Obijciunt 2.o Christus instituit licitis in pane
usuali, quem facile homines acquirere et tanto frueretur
sacramento: sed panis usualis quo aluntur homines non est tantum
triticeus, sed multiplex et varius pro varietate gentium
et regionum. ergo panis qui est materia licitis non necessario est
triticeus, sed esse potest ex alijs granis. minor probatur quia ap
ud Ethiopes panis usualis hordeaceus est. conficitur
ex milio teste Plinio lib. 18. c. 11. et apud aliquos etiam
ex radicibus arborum et vocant iñame: apud indos
conficitur panis ex Maizio. apud Arabes ex panico, hisp
pane panico; apud Sinas et Iaponios ex oriza, arroz
ergo etc. Resp. 1.o eandem difficultatem instaurari posse ad
versus singulas species panis numeratas cum non quilibet
sit in usu apud omnes nationes, neque ubique reperiatur, quod
si dicas ideo debere assignari pro materia licitis quodlibet
genus grani, ut sic facilius inveniatur in omni regione
dicam scilicet debere assignari pro materia non solum quodlibet genus
gra

grani sed etiam radicem, et si facilius adhuc inueniretur. 2°. materia triticea est magis consualis, et ad consus humanos effectus[?] lucubris[?] signandos aptiorem in cuius defectus quasi panem introductus si a[?] ijs speciebus[?] et dixit D. Thomas q. 74 art. 3 quod si alicubi non nasceretur triticum facile differri post in quantitate necessaria ad consecrationem huius Sacramenti

Obijciunt 3°. certius est Christum consecrasse in pane hordeaceo; ergo panis hordeaceus est materia apta: atque ideo ex facto Christi non colligitur debere materiam esse ex tritico. antecedens probatur quia eo uti solebat Christus ut constat ex Ioan. 6. ubi turbas pauit panibus hordeaceis qui pastus fuit figura... Resp. negando antecedens propter rationem dictam sect. praecedente. ad probationem nego 2° eo genere panis uti solere Christum nam illos panes non deferebant Apostoli pro alimento Christi sed aliquis etiam iuxta... commune depositorum. deinde rasso[?] quod eo uteretur nego omnino consecrasse quo uti solebat sed alio oblato ab hoste domus, qui eum hospitio excepit, et sine dubio panis is triticeus fuit, tum quia azimus, qui ex simila tritici fieri solebat, tum propterea quod ad celebritatem paschatis triticeum adhibebat; neque obstat quod panes illos hordeaceos fuisse figuram eucharistiae quia si fuerunt figura quoad qualitatem, sed quoad vim alendi absque diminutione et cum abundantia.

Obijciunt 4. quamuis Christus consecrauerit in pane triticeo, non inde colligitur illum esse materiam necessariam sicut de facto consecrauit in vino albo aut rubro et tamen nullus est determinate materia necessaria: ergo materia eucharistiae non necessario debet esse ex tritico. Resp. 1° propter similem rationem nobis non omnino planius[?] eam rationem sect. praecedenti. Resp. 2°. post definitionem Florentini constare facti illud induxisse materiam necessitatem

quod non constat de vino albo aut rubro.

Obijcit 5.° ex quolibet grano, et genere frumenti fit panis eiusdem speciei, sicut ex diversis cibis generat sanguis idem in specie: ergo quilibet panis ex frumento est materia apta lucubris. Patet consequentia quia alias ex pluribus individuis eiusdem speciei unum esset materia apta et aliud non quod videtur absurdum, cum eo ipso quod species sit apta materia individua sint apta. Resp. 1.° argumentum probare etiam radices et legumina esse aptam materiam, ut ex illis efficiatur panis eiusdem speciei, et ad lucubris idoneus; quia ex radicibus et leguminibus generatur sanguis eiusdem speciei cum genito ex tritico. Resp. 2.° negando antecedens.

Obijcit 6.° materia lucubris debet esse certa et est autem incerta si solum assignemus panem confectum ex tritico et certissima si assignemus confectum ex quolibet genere frumenti ergo hoc asserendum est. minorem probo quia aliquas species grani adeo similes tritico sunt ut vix constat an sint quid triticum an non triticum ut videre est in milio, spelta, tipha, et aliis. Resp. negando minorem. satis enim certa materia triticea. si autem dubium sit de aliqua specie an sit triticea incertum erit an sit materia lucubris et non licebit extra casum necessitatis ea uti ut generaliter dici solet in materia de sacramentis.

Sectio 5.ª
Multa colliguntur ex dictis

Colligitur 1.° ex certitudine sacramentum lucubris esse validum aut nullum, quando constiterit illius materiam fuisse aut non fuisse factam ex tritico unde si certum constiterit panem esse triticeum certum erit consequenter ex parte materiae esse verum et validum lucubris sacramentum si consti
te

terit ni fuisse triticu, certu exit Sacram[en]tu ee nullu
Si deniq[ue] dubiu fuerit etiam dubiu erit valor
Sacram[en]ti. ratio clara est q[uonia]m cu ad valore[m] euchari-
naria sit m[ateri]a triticea n[on] plus stare potest ee Sacra-
mentu, q[uam] substiterit occurrere id sine quo ne-
queat ee Sacramentu.

Ex quo infero 2°. cu[m] toi sa pane[m] con-
fectu ex siligine hispane Candeal, et ex alicastro
Hispane Trimesino ee aptissima m[ateri]a euchari[sti]ae q[uia] u-
traq[ue] ee triticu: et communi[ter] Angelus verbo eucharistia l[itter]a
Rosella ibide[m], Marsilius et Paludanus existi-
uerint panem siligineu ee ineptu sacrosancti mysteri-
gii q[uia] p[er] siligine[m], Auena[m] +, aut aliq[uam] speciem ex
tritici corruptione genita[m] intellexerunt, ac tamen vere- + et Sup[ra]
ra siligo est species illa selectissima tritici et optime
Laguna lib. 2. in Dioscoride C. 82. unde Plinius
lib. 18. Cap. 8. siliginem appellat delitias tritici
et S. Isidorus lib. Ethimologiarum C. 7. dixit sili-
ginem dici a seligendo, quasi sit spes tritici int[er] alias
selectissima, imo ex Celso n[on] significare, sed ipsa[m] me-
dulla[m] delicatissimi tritici, quas latini simila, et his-
pani la flor de la harina referunt semnare.

Infero 3°. panem ex Hordeo, Milio, oriza,
Maizio, fabis, amygdalis, glandibus, castaneis, si-
liquis (algarrobas vocant) radicibus (et mandioca)
fructibus arborum, leguminibus, et similibus aliis n[on] ee m[ateri]a[m]
apta[m]; q[uia] constat ea omnia n[on] ee triticu, et quod n[on] spicit
ex tritico n[on] e[st] m[ateri]a apta et in hac illatione nulla e[st] du-
bitatio apud Auth.

Infero 4°. sub opin[ion]e ee an panis ex
Cea, Farre et Spelta sit m[ateri]a euchari[sti]ae q[uia] sub opin[ion]e est
an sit triticeus, aliis n[on] asserant, hos ee spes tritici, et
alij

alij negant, et quidem de Cea que hispane et italice Espelta dicitur Laguna lib. 2 in Dioscor. cap. 80 ait, esse mediam inter triticum et hordeum - unde forsan Theophrastus dixit esse speciem simillimam tritico, Plinius autem et Dioscorides a tritico distinguunt, de Farre (quamvis antiquis hoc nomen fuerit generale ad omne genus frumenti teste Columella lib. 8 c. 5.) periti docent esse quoddam genus frumenti dictum adoreum eo quod vehementer adolescere ut optime Plin. lib. 18. cap. 8, et huiusmodi Far hispane dicitur Escandia quae sine dubio est triticum.

Alij vero ex Plinio loco allegato Far usurpant pro massa quadam durissima longe diversa a tritico, et hanc D. Thom. Sylvester, Marsil. et Angel. negant esse materiam idoneam Eucharistiae; quod a fortiori dicendum erit, si Far accipiatur pro edimento ex hordeo cuius meminit Laguna lib. 2 in Dioscor. C. 87. et nos hispane vocamus Farro - denique de typha id notandum est esse in duplici differentia, alia enim est Typha cerealis, quae hispane dicitur Centeno quasi centeno [?] grano reddat [?], et alia valde diversa, quae hispane dicitur Espadaña hanc posteriorem omnes negant esse triticum, de priori Victoria et alij probabiliter affirmant, tamen si addantur alia perfectiora accidentalia. Ledesma V. et alij probabiliter negant.

Infero 5.o Vinum Pomorum, Malorum granatorum, radicum, et fructuum quarumcumque arborum esse materiam ineptam Eucharistiae, quia non est vinum de vite et ideo nec absolute Vinum, - id dicitur tamen [?] sub... ob defectum veri Vini, quae ad mundi finem [?] de alijs generibus panis a triticeo distinctis, ob penuriam in illius locum suffectis.

Hic nisi apta materia sequentia vina [?] quod in Indis novis hispanis vocatur Pulque, et ...

et

ex liquore cuiusdam arboris seu plantae quam naturales vo-
cant Metl. et hispani Maguey; 2um quod in in-
dia orientali vocatur Sura, et fit ex succo fructus
acerbi palmarum silvestrium hispane Cocos nuncu-
pat tamen generis est sed triplicis ut bene advertit
Pinelo in suo tractatu de Chocolate. p. 2. q. 2. §.
3. n° 3. et sequentibus. 3um quod apud peruanos vocatur
Chicha, apud Chiles Mudai fit in regno peru-
ano ex Maizio et in insulis Philippinis ex oriza.
4um quod apud peruanos vocatur azua apud Chiles
porper. 5um. quod apud Brasiles vocatur Cabuin
et fit ex radicibus plantae vulgo dictae mandioca pos-
sent quae referri alia, ut Zora seu ~~mas~~ Sinapu, chu-
pos, Pombe, vide si placet patrem Acosta in sua
historia naturali; Licenciatus Antonius de Leon, et Pli-
nius lib. 24. c. 16.

Infero 6. Sicera cuius mentio
fit in Deuteronomio, Judicibus et Proverbiis nec non in aliis
nec Leviticis; juxta 1am 2am mentem et expositionem D. Hyeronimi
Sycera, ostendit quidquid inebriare potest id quod docet
probat Silla reel in judices. c. 13. quare sub se conti-
net vina factitia, seu fictitia, nuper memorata, et
alia plura de industria hominum permixta quae nec sunt vere
nec absolute vina, sed in defectu veri vini, ut docuit
Antonius de Leon nuper memoratus.

Eadem ratione est illa apta Cervisia
quae ex hordeo fit, et apud Egiptios vocatur Cythum apud
Illiricos Sabaia. apud Alemanes apud Pla-
cos Paraula apud Barbaros culmi, et apud Francos
vulgari economiae Cervisia, et est familiaris Egiptiis
indis, Ethiopibus, Bohemis, Moscovitis, Anglis
et genti partis Septentrionalis

Sext°

Sect. 6

Non quilibet panis ex tritico nec quilibet liquor ex uuis uitis est apta Mā Eucharistię

Hactenus probauimus panem qui mā sacrosancti Corporis debere naturaliter confici ex uero, ac legitimo tritico, et uinum quod sacri Calicis ex uuis uitis; restat nunc uideamus an satis sit panem confici ex uero ac legitimo tritico et uinum aut liquorem confici ex uuis uitis ut censeantur mā apta Eucharistię, et rei titulus negatiue cui assentire debent oēs Catholici ut ego puto iurar.

Probatur 1.° ut panis et uinum sint apta mā Eucharistię debent eē usualia, sed nō sufficit panem eē ex tritico et liquorem seu uinum eē ex uuis uitis ut sint usualia. ergo nec sufficit ut sint apta mā Eucharistię. maior constat, minorem probo: quia panis et uinum usualia petunt naturaliter certum modum coctionis, et dispositionis qui deficere pot pani triticeo et liquori confecto ex uuis uitis. Ergo nō satis est panem eē ex tritico et liquorem aut uinum ex uuis uitis ut sint usualia.

Probatur 2.° dat panis ex tritico, et liquor ex uuis uitis qui sine controuersia nō sit mā Eucharistię. ergo nō satis ē panem eē ex tritico et liquorem ex uuis uitis ut sint apta mā Eucharistię. Consequentia ē euidens. antecedens probo: quia panis triticeus subactus nō aqua sed Butyro, oleo, melle et cētera certissime apud oēs et sine controuersia, ut ait P. Vasquez ē mā inepta, item Sapa hispanē Arrope ex succo uuarum calore ignis decoctoe, et aqua uitę, hispanē aguardiente ex uino stillato nō sit mā apta.

Prob. 3.° quod non est absolute panis et absolute vinum non est materia apta Eucharistiae: sed non satis est esse panem triticeum et liquorem ex uvis vitis ut sint absolute panis et absolute vinum ergo non satis est esse panem triticeum, et liquorem ex uvis vitis ut sint materia apta Eucharistiae minor patet ex ijs ipsis rebus quas proxime memoravimus. Etenim panis triticeus butyro subactus aut melle conditus dicitur placenta non absolute panis: Sapam etiam et aquam vitis quis unquam vinum appellavit? Praeterea quia quod Sapa cibus est non potus, licet non vinum absolute et simpliciter sit potus non cibus et ideo non violat ieiunium ut verissima sane fert. quidquid non nulli ex antiquis senserint et quidam moderni iudicaverint.

Nec parum posset confirmari 2.a pars superioris tituli si uvis acerbis, seu immaturis dent absolute uvae Agresta n. hispane Agraz est succus ex uvis vitis et tamen non est materia idonea Consecrationi ut habetur in missali romano in defectibus missae et tradit D. Thom. loco sa. licet non sit absolute vinum, sed ciborum condimentum, si vero uvae immaturae a maturis differant in specie, et non sint absolute uvae, sed uvarum embrio, velut S. Nysenus dixit in simili uvarum praemium, non solo agresta vinum inepta erit, adventibus quia non est vinum, sed quia non est ex uvis vitis contra Ricardum Alexandrum, Paludanum, et Gabrielem.

Restat videamus quid habere debeat panis triticeus ultra hoc quod est effici ex tritico, et quid item habere debeat vinum de vite ultra hoc quod est esse succum aut liquorem ex uvis vitis ut dicantur et sint materia idonea Eucharistiae, et quidem quantum ad panem attinet esse illum debet esse ex farina tritici subacta aqua naturali ut bene P. Vazquez 3. p. D.a 170. c. 4. P. Suarez disp. 44 de Eucharistia Sect. 2. P. Laiman lib. 5. tract. 4. c. 2. q.e 3 P. Henriquez lib. 8 de Eucharistia Cap. 9. Angelus verbo Eucharistia 1. n. 7.

66

Sylvester v. Hides c. 2. & alud. Scot. hyo Valencia
& posius, Reginal, Alanus, Ricar. et Cons. S. Lux. d. Tho
ma. 3. part. c. 74. art. 7 ad 3um aduersus Caietanum
in expositione dicti S. Thomæ asserente sufficere quam
cumque aquam stillatam, et aduersus Alexandrum 4. p.
c. 32. memb. 5. art. 2 asserente panem subactum aqua
non naturali esse materiam aptam, sed illicitam.

Deinde Farina tritici subacta aqua naturali et
in massam conuersa debet naturalis esse cocta, scilicet assa per igne
quoniam nisi hoc modo fiat non est absolute et simpliciter panis vulgaris.
atque ita sentiunt P. Vasquez, P. Suarez, P. Salmant.
P. Henriquez. P. Reginaldus, et alii nuper citati. unde
describens P. Vasquez panem usualem materiam huius idoneam
dixit esse: [Panem confectum ex tritico molæ aut alio modo tri
to, et in farinam conuerso admixta aqua naturali, et facta
massa calore ignis decocta] nec per omnino excludendum
est a pane usuali aliquid salis, ut bene P. Suarez cum
frequenter misceri soleat, quominus dici non sit simpliciter naturalis.

Quantum ad vinum autem videtur id naturalis post
re, quod Valles de Sacra philosophia c. 27. sua definitione
comprehendit dicens Vinum est succus uuæ maturatione perfectus.
Unde requiruntur tria. Primum quod sit succus, aliàs non esset
potus, secundum quod sit uuæ, nam si ex aliis exprimatur non erit
vinum. 3um quod sit maturatione perfectus, si n. uuæ non sint
maturæ non erunt absolute uuæ nec earum succus vinum. an
autem illud maturatione perfectus non tam referatur ad matura
tionem uuarum (quod videbatur iam indicatum per illud uuæ siquidem
dem immatura, ut dixi, non est absolute uua), quam ad coctionem
succi ut videtur sentire Laurentius Beierlinc lib. 9. theatri
vitæ humanæ verbo Vinum dicens est succus
uuarum siue succus de vite qui feruendo vires acquiri
rit. Statim infra cum specialiter agamus de musto

in

interim devoneto. Lis pdictis sicuius n debere ee spe aliqua extranea adulteratus 2a. dicenda inferius, 2us panis referre albus ee aut rubeus bui. t. illius spei fctus q divino absolute sit 2inus esuale.

Sect.a 7.
de ducenda ex dictis Sect.e pcedente

Deducit 1.o ex quinque spebus panis quas enumerat Galenus lib. 1. de alimentis nempe panis siliginei, hispani Candeal, similaginei de est ex simila hispane de la flor de harina, autopyros hispane de harina apurada n nihil n admixta furfure, cibarij secundarij, seu sordidi hispane pan Bazo et demu omno furfuracei Canibus dumtaxat deservientibus, hispane Perrunas, so quatuor priores spes ee aptam ma lucharistie q.a ts ultima fiat ex tritico n est absolute panis sd ea additio panis Canum et ipsum nomen hispanum q defert. pr2 1 qua quod furfures n tamen videntur ee pars tritici quia operimentum illius.

Deducit 2.o panem e factum ex Amido seu melius ex amilo, quasi sine mola parato n ee ma Lucharistie ut bene Suio Valencia Vasquez Suarez Henrriquez P2 pdictus et cor Sa Aug. Thoma adversus Palud. in 4 dist. 11 q. 1 art. 4, ratio illationis est, q.a panis fiat ex tritico n e usualis nec fit ex tritico sano, sd diuturna madefact.e corrupto unde n retinet saporem com. sd alius longe diversus notat S.r Henrriquez, vacillatione debere intelligi q medica amydu, seu amidium hispane almidon retinet pxia fram. si n. nova confessione, et coctione ad panem usualem reduceret (quod an fieri possit n dispeuto) eet ma apta Lucharistie

Deducitur 3.° panes ex massa frixa Butyro,
oleo, aut alia aqua non esse materiam aptam huius; et tradunt
pluries positos Suarez, Lugo, Valentia et Coninck DD. ratio
quia eiusmodi panis non est absolute panis verus et usualis
sed placenta pultes, aut aliud genus obsonii. Plinius
autem lib. 18. c. 8 panem distinguit a pulte. panis
vero refert, quod panis torreatur in furno, aut sub cinere
aut intra vas ferreum vel fictile, et advertit quod sub
rez dummodo igne solo coquatur.

Deducitur 4.° panes subactus aqua rosa-
cea, distillata ex aliis floribus herbis aut succis ar-
xu non esse materiam aptam et tradunt DD. allegati Leit.e pla-
centi versu textus videamus adversus Alexandr.
et Caietanus ratio ex dictis facilis est quia panis ex
succo confectus non est usualis, nec satis est dicere cum
Caietano aquam non manere sub propria forma in pane
quia vel omnino extrahatur per coctionem vel abit in substantiam substan-
tiae panis, at quod ideo non est de substantia panis non
satis est, quia sicut farina tritica non manet sub forma
panis, sed est materia transiens per conversionem in substantiam
panis, et tamen est quidditative petita a potente instituente
quod sit ex tritico, ita aqua naturalis erit petita quamvis
non maneat sub propria specie sed in substantiam aliam substantiam
transeat. imo hinc est notandum discrimen inter aquam
miscendam vino pro consecratione Calicis et miscendam pani
pro consecratione Corporis, quod aqua naturalis, aqua non sit de essentia
vini usualis sicut est de essentia panis usualis si deficiat
in pane, et substituatur alia artificialis non manet materia
manet vero materia apta vini quamvis loco aquae naturalis
illi admisceatur alia artificialis.

Deducitur 5.° vinum dulce quod apud nos
vocatur bastardo esse materiam idoneam, quia est succus vini
ma

maturatione fructus: atque ideo est abbtē vinum usuale quamuis propter dulcedinem non usuarius ad intinctum panem mā-ducandum: neque aliud speciale hic, quam fieri ex uuis Semipassis, quamuis in desertibus Itali fieri soleat ex vino cocto, et mixtione quarundam specierum aliudque quod vocant Bastardo reperire uera longe diuersum detor-tis obstabit inferius.

Deducit 6. Vinum albanum cuius meminit Horatius et apud nos dicitur moscatel si credimus Antonio de Leon remanet aptum: quare est vinum abbtē usuale sicut et Tarentinum, Opianum, Biblinum, et alia quorum meminere Plin. Lib. 14. a Cap. 14. Galen. Dioscor. Mercurial., Boekius, et Formentio in iure ciuili lege Si quis vinum. 9, ~~de~~ ff de tritico, vino, et oleo legato.

De Vino autem Greco, quod extat in insulis maris Egei post est difficultas, nam ut testatur Andreas Baccius Lib. 1 de natura vinorum Cap. 9. ~~Pr~~ Iam crassum erat ut unguentorum instar, vel mellis non nisi aqua dissolutum potuisset idoneum, et forsan de eo loquebantur etc. Greci cum dicebant vino solui ieiunia lectisque, atque ideo videri esse cibus potius quam potus, et ideo erit materia inepta pro consecratione Calicis. De vino autem Greco insulae Sardiniae aliud sentiendum est cum longe sit diuersum et abbtē usuale.

Sect. 8.

Commixtione alteratione, seu corruptione reddere materiam ineptam quae faciunt ne sit panis triticeus abbtē usualis et vinum de vite abbtē usuale.

Habemus ex dictis necessario requiri pro materia idonea Eucharistiae panem triticeum usualem, et vinum usuale ex uuis viteis, sed

cum

huiusmodi panis et vinum vitiari possint mixt.e alter.e
corrupt.e restat videamus, quae mixtio, alter.o aut corrup
reddat materiam ineptam sacrificij. Et censemus eam solam quae
facit ne panis triticeus sit absolute panis usualis, et
vinum ex vitis vitis sit absolute vinum usuale ita Ange
lus verbo sacrificia 1. Silvester, et Armilla ibidem
Suarez 3. p. t. d. 44. s. 2. Vazquez ibidem disp. 170 c.
et disp. 175. c. 2. D. Thomas hic art. 3. ad 3um, Sot.
palud. et Coninck sententia.

Ratio est meridie manifesta suppo
sitis dictis quia cum ad materiam sacrificij necessario requiratur panis
triticeus usualis, et vinum vitis usuale, quidquid destru
xerit rationem panis triticei usualis, et rationem vini vitis usua
destruit essentiam materiae sacrificij quod in hunc modum ostendit, tandiu
datur materia idonea sacrificij, quandiu datur panis triticeus usua
lis, et vinum vitis usuale. sed quandiu tanta est permistio vel e
nearum specierum alteratio aut corruptio ut non maneat pa
nis triticeus absolute usualis, nec vinum vitis absolute usua
non datur absolute panis triticeus usualis, nec absolute vi
vitis usuale. ergo tandiu non datur materia idonea sacrificij.

Urgeri si per mixtionem aut corruptio
nem destrueretur panem triticeum esse usualem, et vinum vi
tis esse usuale, adhuc non destrueretur a pane et vino
esse materiam idoneam. ergo ut sint materia idonea non requiritur quod sit
panis triticeus usualis, et vinum vitis usuale. patet
consequentia, quia id non requiritur ut sint materia idonea sine quo esse
possunt materia idonea posse esse materia idonea quamvis non habeant
esse panem usualem et usuale vinum. ergo.

Si autem petas unde colligamus mixtionem,
alterationem aut corruptionem esse tantam, ut nec panis ma
neat absolute triticeus et usualis nec vinum absolute de
vite et usuale, ratio id colligi posse ex qualitatibus color

odore sapore, necnon ex effectibus cum ex his omnibus colligamus substantiam, cuius dispositiones aut passiones sunt, neque ad aliam motiuam regulariter recurramus quando distinctione specifica unius compositi ab alio, unius partis ab alia, rei corruptae ab incorrupta inuestigamus.

Specialius vero rem enucleando aduertere mixtionem posse fieri tripliciter. 1.º ita ut quantitas quae miscetur modicissima sit comparatione alterius cui miscetur ut cum amphorae vini miscetur una vel altera mellis gutta, seu cum modio farinae gutta olei. 2.º ita ut quantitas, quae miscetur magna sit comparatione alterius cui miscetur, ut cum amphora mellis miscetur exiguae portioni vini, vel cum pugillo farinae olei. 3.º ita ut ex aequo res misceantur vel fere ex aequo.

Si priori modo fiat mixtio sine dubio maxime procederet assertio, et optime D. Thom. hic art. 3. tum quia maior quantitas praeualet et vel absumit et in se conuertit paruam, vel saltem ita ad se illam trahit ut in aestimatione morali non reputetur, ideoque habeatur ac si non esset iuxta ea, quae traduntur lege Seio ff de in integrum restitutione, tum etiam quia in iure parum et nihil aequiparantur ex lege quamuis ff de conditionibus et demonstrationibus et ex lege 1.a ff de edilitio edicto. Si 2.º modo fiat magis vitiatur, et redditur inepta iuxta D. Thomam primumque ratio est illa ipsa, quam nuper fecimus a contrario sensu cum oppositum idem operetur in opposito, quod oppositum in opposito iuxta legem qui quartam ff de legatis 2.º legem si ex toto ff eodem. lege finalem § finali ff de legatis 3.º quo plures Aut. refert Decianus de axiomatibus iuris verbo oppositum. Si denique 3.º modo fiat credidit diuus Thomas speciem mutari quia compositum ex mixto resultat non est absolute id quod miscetur neque

de

necessabrit, quod nunquam ar[illegible], sed moralis requirat 3am aliq[uam]
ab utroque extremo distincta atque ideo ipsius mixtum [illegible]
ni inepta; quia nunquam desunt qui dicant eam partem
quae arrecedat materia apta, et postea, manet sine sui
corruptione intra mixtum esse materia apta, et posse conver[ti]
quo deferri solent Alexander 4. p. te q. 32. memb.
4. ad finem; Maior dist. 11. q. 2. Palacios ibidem.

2do Dico immutatio [illegible] non distingui a mixtio
nem sed per alteratione, et corruptione; deteranda est
an alteratio tanta sit ut destruat dispositiones sufficientes
ad formam panis triticei et usualis (idem est de vino) et
corruptio talis ut formam destruat, et sic reddit materiam inep
tam; secus non sed conservat apta; quia nunquam nihil au[t]
taliter variet, aut via corruptionis aliqualiter distra[hat]
et in illa inchoative tendat.

Sect. 9
Corollaria ex dictis Sect. praecedenti

Infero 1o. cum [illegible] Vazquez, et
aliis, eas omnia quae ex massa triticea notabiliter mixta
ovis, saccharo, oleo, butyro, et melle fiunt non esse materia apta
licet his quia per mixtionem species panis usualis destruitur
et in moralis aestimatione variatur. unde deceratio [illegible]
[illegible] fieri in iis rebus, quas hispane vocamus
Ojuelas, Almoxavanas, Rosquetes, Ojarascas, Biz
cochos. Si autem panes Biscocti dicuntur ex illis quos
saccharo et ovis Moniales conficiunt, sed quos in navi
gatione paramus pro militum alimonia, sine dubio esse materia
apta quia sunt panes usuales quamvis duriores, et per re
coctione sicciores. tantum [illegible] posset esse [illegible] in
carbones verterentur et tunc forma panis destructa

omni

redderent ma inepta.

Infero 2º. hostia mixta cinabrio qua solemus epistolas sigillare non esse materia apta lucubris quia mixtio illa talis est ut non relinquat in hostia rationem panis usualis sed extrahat a conceptu talis, et ad alium longe diversum transferat sic quidem Lugo allegatus, nec ut opinor possit dissentire alius.

Infero 3º. non esse materia apta lucubris vinum illud conditum quod matriti est in usu per sentim hyeme et vocatur Hypocras, nam ut narrat Pinelus in tractatu iam citato prop. stud. 2. § 4. quando fit infunditur vino usuali magna copia saccari, et plures alias species condimentorum admiscentur quae crassescit, dulcescit et reddit aromaticum quare longe est a vino absolute usuali nimisque assimilatur defruto, quod iuris auctores dicunt comprehendi sub nomine vini sed potius esse loco conditurae ut videre est lege si cuius vinum idem citata

Aliud genus Hypocras referunt At quod non est materia inepta ut arbitror. Etenim dicunt ex quadam portione aquae vitae (dixi iam quid sit) et ex pluribus speciebus aromaticis quas ipsi memorant fieri quandam infusionem et commixtionem, ex qua si duas vel tres guttas iniciant in urnam vini usualis fit Hypocras ut non apparet mixtio est exigua, et parum potest vinum usuale immutare.

Infero 4º. Lora seu acynaceum hispane Aquapie cuius meminit Plinius lib. 14. c. 10 non esse materiam aptam lucubris sic quidem Vazquez Suarez, Lugo, propositis et aliis DD. ratio est quia non est absolute vinum usuale, sed aqua infusa racemis expressis. quod ipsum dixero de vino raspato hispane Carraspada quod est valde affine lorae propter magnam copiam aquae, de eo agit Andreas

Lib. 1 de rã vinoru C. 10. nec aliud sentire debes de vino adeo limphato ut maior l. equalis pars aque infusa aut mixta fuerit.

Infert 5.° acetu non esse ma. apta ut C. Vasquez, Suarez, Conine, Coninch, Laiman, Valentia, et alij docuere. Cu D. Thom. hic. et hic in missali rom.° in defectib. missæ qm vinu vsuales a corruptela vini; et si fas est ita loqui est cadauer vini: q.a ut eleganter comparauit Arist. metaphys. C. 5. sicut cadauer generat et viuente corrupto, sed n. est viuens ita acetu generat ex vino corrupto sed n. est vinu quare n. est audienda glossa in Cap. 2. de Consecr. dist. 2. contrariu docens imo ratione illius opinione usq. expungi. C. pag. 713.

Infert 6. vinu acidu seu acescens et in corruptione vergens esse ma apta q.a est vinu vere vsuale ut tradunt Coin. At imo de hoc vino benigne intelligi possit et intellexit D. Thomas B. doru qui dicunt acetu esse ma apta lucius, nam vinu acescens et in corruptione tens hispane solemus appellare Vinagre sic n. Inocent. 3. lib. 4 de myster. missæ Cap. 30 cu dixisset posse confici Eucharistia in vino acido addidit quod acetum appellamus, n. q.s. absolute sit acetum, sed q.a tendit ad esse, et in via est, peccaret tn qui extra casu necessitatis in vino acido celebraret tum propter irreuerentia tum propter periculu cui se exponeret irritandi celebrone forte n. cu verba proferunt exit omnino corruptu et sic frustrabit suo affectu. Sect. 10

Sect.

Sect.° 10.

Mustum recent expressum ex uvis est materia apta consecrationi Calicis, massa vero recenter subacta non est materia apta consecrationi Corporis Christi D.

Est com. inter DD eam docet quoad utramque partem. P. Vazquez 3. p. te partim disp. 170 c. 4. partim disp. 175 cap. 2. P. Coninck q. 74. in 3. part. art. 3. P. Reginaldus in praxi lib. 29. n. 22 et 24. P. Hugo de Lugo de Eucharistia disp. 4. P. Suarez 3. p. d. 44 de Eucharistia sect. 2. Arriaga disp. 45. sect. 2. Laiman in sua theologia morali lib. 5. tract. 4. c. 2. n. 3. et 6. D. Thom. et alii promissi habent. Cau. et ut in pluribus sit discursio con. unitate aut distinctione specifica massae crudae a pane cocto ut inferius ostendetur non est dissensio in hoc, quod sit materia inepta consecrationi si excipiatur Maiorem in contrariam partem inclinantem.

Probatur prior pars 1.° ex Iulio Papa epist. ad episcopos per Aegyptum missos relata Cap. Cum omne crimen de consecratione dist. 2. ubi ait, si necesse fuerit posse botrum in calice exprimi, et aquam misceri, et ita confici. consecrationem quod refert et approbat concilium Bracharense 3. sentiunt ergo Pontifex et concilium mustum esse materiam aptam alioquin neque in casu necessitatis posset licite adhiberi, nec ullius momenti esset ad valorem sacramenti quia natio pendet ex materia apta.

Probatur 2.° quia in sacra pagina vinum appellatur mustum, et mustum appellatur vinum commutando indifferenter vocabula ergo non est minus

vinu musta, qua mustu vinu esto vnum
s3 alio defecatius: patet Coa qz alias voca
ulus vinus n applicaret ab te alteri: ans ostr
q.a autoru 2. vsurpat mustu p vino qz Inaps
pleni sunt, et ille Isaie 49. quasi musto sa
guine suo inebriabunt. et D. Lucas 5. vinu
vsurpat p musto nemo mittit vinu novu in
vtres veteres. item Jeremie 48. vinu de to
rcularibus sustuli.

Rbr. 3. q.a mustu a vino so differt
neq maiore, aut minorem defecatione: fervore n. et co
ne partes crassiores deorsu tendunt, et in fundo quiescente
deponunt feces: et quem admu si coctione facta iterus fece
excitarent vinu vere eet vinu q mus turbidus, imo an
coctione, seu fervore separant partes crassas et ter
treas a subtilioribus et purioribus: neq dulcedo musti argui
n ee vinu, tum q.a vinu ex uvis semi passis dulce etia
est, et tn absolute est vinu, tum q.a n magis vider dis
re dulcedo musti a roe vini quam acor vini acescen
sd acor n arguit vinu acescens n ee vinu ergo neq du
cedo arguit mustum n ee vinum.

Rbr 4. q.a mustu het effectus et pprie
tes vini est n. potus calidus et si in magna quantitate
vas incendit et vrit inebriat, ab intrinseco et pprie
viporificat, loquitur, seu ad pfectus status reducit, n
vident requirere ee subtiliatu vinum, tamen si in
pfectum est ee mortale ex suo genere vti musto in
consecrone extra casus necessitatis, vt recte Pr. Suarez
Laiman, et alij notarunt.

Rbr. nunc 2.a pars vt massa ante
coctionem n ee mat apta, qz ante coctione nec dicit absolute
panis, nec, si panis dicat, est qualis; ad lucubiq auc
re

requirit panis abte usualis q.° massa ante Coctionem n'é ma apta. Et quidem panem post Coctionem Substiali differre a massa Cruda inde potest colligi, quod si so differret accidalir fra panis et acidens atq. dici posset ideo abte manere post Osecrone fra panis Cum maneant oia accidia illius, quae ni dependent detrati à loco hoc autem durum est et ni post sine absurdi ut vidi

Quod si fra panis substialis est et diversa a fra substiali farine et tritici, manifestum erit Xpum d. n instituisse hoc sacrum in pane ut henti fra substialem grani triticei, sed ut henti alia fra in cuius ma' posset fra Substialis grani, aut farine tritiçe atq ideo ut valeat Osecratio X.ª qsentem institutione debet prius destrui fra substialis tritici ut induat noua panis

Sect. 11.

Doctra sup.ior a Columnijs vendicatur.

Maior difficultas dotre pcedentis in eo osistit quod videar eadem ratio pportionis musti ad vinum, quae massae ad panem; atq. ideo, aut utrumq erit ma apta, aut utrumq inepta. Etenim massa ideo ni est ma apta q.a ni het Coctionem mustum etia ni het Coctionem, q.° ni erit ma apta l. e o.ª sic: mustum ni het coctionem et nihilo minus e ma apta: e.° q.muis massa ni heat Coctionem, erit ma apta, tota vis huius argti osistit in paritate atq. ideo tota ratio solutionis osistet in reddenda disparitate, quam in Coi sa putamus eé quod massa ante Coctionem ni est abte panis usualis est ut vinum abte Specialem mustum.

At urgemur sic: Coctio mutat speciem massae tem l. phycam ut multi volunt, l. saltem moralem et usualem q.° Coctio mutabit etia speciem musti l. phycam ut

n

8.

cum nulli volunt l. saltem morale et visuale
Coam q.a n minoris efficaciae est Coctio in musto ad mu
tandam speciem visualem, quam Coctio in massa. unde
massa in specie massae n est absolute panis, nec ma licitus
nec talem speciem mutet, et induat aliam panis. mustum in
musti n exit absolute vinum, nec ma licitus, donec talem
speciem mutet, et induat aliam vini, quare immerito
negasse mustum esse vinum. Paulus de Castro et An
nius Pinelo, reo dato l. vesso, nunc ante (quod ma
negant) negando Coam, discrimen est q.a Coctio massae est
violenta, et ab extrinseco agente Coctio vero vini est
et ab intrinseca et natica vi; unde licet extrinsecum agens
possit violenter agendo speciem passi mutari nihil
posit in seipsum agendo naturaliter speciem
mutare mirum n est, quod massa cocta ab igne mutet
speciem, mustum vero coctum per virtutem innatam n mutet
quare n tam separandum est mustum massae coquendae
quam aquae calidae, sed reducenti per innatam virtutem
ad perfectum et natalem statum frigiditatis, sicut n. aqua
ita, absolute est aqua visualis, quamvis n in statu perfecto
et naturali, nec dum calida est differt specie physica aut
morali a seipsa, cum iam se reduxit ad statum perfectum
natalem frigiditatis ita mustum recenter expressum absolute est vinum visuale
quamvis n in statu perfecto purificationis naturalis, nec dum est sine pu
rificatione differt specie physica, aut morali a seipso cum per nativam
virtutem se reduxit ad statum perfectum et natalem praedictae pu
rificationis.

Instabis mustum intra duas clausas et n dum
expressum mustum est, sed intra duas clausas n est ma apta
Consecutio, et omnes fatentur cum D. Thoma adversus Ri
Cardum tamquam probabile referentem oppositum q.a n satis
est esse mustum ut sit ma apta, sed opus est quod sit perfecte
Vi

binus; patet consequentia quia sacramenta sufficienter est mustum posito intra uuas mustum deceraret ans ebri; quia mustum expressum et inexpressum eiusdem speciei est.

Respondent 1o. aliqui dato antecedenti negando consequentiam, quia ut sit materia apta conversioni non satis est quod sit mustum, sed requiritur quod sit demonstrabile per nomen hoc intra uuam autem non potest demonstrari hoc per nomen. Cum signata uua nequeat dici hoc est mustum. Respondetur 2o. Mustum expressum specie distingui a non expresso quia ante expressionem est cibus et post expressionem est potus ante expressionem est uua non mustum post expressionem est mustum non uua; et sicut probabile est vaporem distingui specie ab aqua in quam resolvitur et nivem etiam ab aqua in quam convertitur ut videri potest apud PP. Conimbricenses, et alios ita eadem probabilitate dici potest uuam specie distingui a musto in quod resolvitur; nec mirum est leuem expressionem fieri in substantia uuae specificam mutationem quod non nulla sit facilis transmutatio ut in stuppa cernitur, quae facile convertitur in ignem et in aliis rebus quae occultis formis cuisi

Respondetur 3o. Mustum et uuam saltem distingui specie morali et in prudenti hominum aestimatione, nam mustum bibitum violat ieiunium ecclesiasticum, non violat vero uua, et nobis sufficit in praesenti, quod intra uuam non sit per modum potus, sed per modum cibi extra illam vero non sit per modum cibi sed per modum potus.

Obijciunt deinde si mica panis praesertim non nimis cocti digitis comprimatur molescit in massam, et tamen post talem compressionem est materia apta ergo massa est materia apta. Confirmatur quia particula hostiae postquam in calicem demersa Christi sanguine madescit convertitur in massam

nec n. amittit consecrationē, sed retinet Corpus Xpi ut an
tea retinebat. ergo massa est apta consecrationi, et potest
sub se continere Corpus Xpi. Resp. cum Caiet.o Soto, et
alijs micas panis desiccatas posse mollescere, sed n. venire
in massam quoniam adhuc retinet coctionem et rōnem pa
nis consuetam, quod l. ex esse veri massi et illius par
mollefacti facile discerni poss. quod ipse dic de par
ticula madefacta hostiae. atque ideo mirum n. est si retineat
Xpum.

Dico 2.o si supra panem infunderes copiam
aquae ut n. solum omnino penetrarent, sed etiam natarent posse
consecrari: neo videndo locum quantus ad valorem consecrationis
attinet. quia adhuc vere est panis; peccares in mortali
quia absque urgente necessitate eam materiam consecrares et in
faciendum est nec non ita est panis madefactus ut co
rumperet quod citissime poss. contingere in particula hos
tiae madefacta, ob tenuitatem n. et levem coctionem quam
habet parum retinet resistentiae, et ita facile corrupt. in
tant.

At si n. aqua, sed oleo, aceto, melle, cera, aut la
cte dictus panis penetraret n. maneret aptus consecrationi quia
tali mixtione quaedam species obsonij resultaret, quae n. est
solum panis, sed longe diversa a pane. atque ideo nomen sor
tiret diversum ut cuique notum est. ratio autem est post quam
aqua cum sit de essentia panis, nihil extraneum miscet, si mi
sceat aqua, dummodo n. diuturna humiditate corrumpat, alij
vero liquores extranei sunt, et contrarij constitutioni panis. atque
ideo nisi modica quantitas sit quae miscet destruit speciem
consuetam panis ut supra dictum est. Sect. 2

Sed

Sect. 12

Tam panis azimus quam fermentatus est materia apta, neutra tamen ad valorem eucharistiae materia necessaria.

Sic quoad utramque partem D. Hugo de S. Victor de eucharistia sect. 1. P. Suarez 3 p. d. 44. sect. 3 et Vazquez ibidem disp. 174. c. 3. P. Laiman in sua theologia morali lib. 5. tract. 4. de eucharistia c. 2 n. 4. P. Conink de sacramentis q. 74. art. 4. dub. 2 n. 94 et 95 P. Valentia t. 4. D. 6. q. 2. punct. 1. P. Praepositus 3 p. q. 74. art. 4. dub. 1. et 2. P. Henriquez, Bureau, Bezerline, et ceteri DD. catholici cum D. Thoma hic. Et est de fide nam eam definivit Eugenius 4. in concilio Florent. in litteris unionis et Leo 9. epist. 1. adversus praesumptiones Michaelis. Idemque tradit Innocent. 3 lib. de sacr. Missae c. 4. fuitque veritas indubitata usque ad annum Christi millesimum quingentesimum 1500. in quo Michael Patriarcha Constantinopolitanus coepit increpare Latinos quod in azimo consecrarent.

Quod si semel constiterit tam panem azimum quam fermentatum esse ad valorem eucharistiae materiam sufficientem, et aptam manifestius fiet neutrum esse necessario postulari, cum ex bona philosophia et summulistarum regulis, quando plura seorsim sufficiunt nullum determinate postulatur. Quare solum probandum erit utrumque panem azimum scilicet et fermentatum esse materiam sufficientem et aptam: immo quia de fermentato res est certa, tam apud Graecos quam apud Latinos cum omnes fateantur esse materiam aptam tota controversia ultimari videtur ad probandum idem de pane azimo.

Probatur 1. Illa est materia apta et sufficiens ad valorem eucharistiae, quae est vera, et absolute panis triticeus, sed panis azimus

ē vere et absolutē panis usualis, quia panis azimus ē materia idonea
et sufficiens ad valorem eucharistiae: maior ē certa et cōa, ligua[?]
minor probatur: quia iudaei tota paschali festivitate utebantur
pane azimo, ut constat ex cap. 12 Exodi, et hoc quidem non
in defectu fermentati: ergo quia[?] forma et absolutē est panis u-
alis.

Probatur 2°. id ē absolutē panis, et consequenter materia apta
eucharistiae, quod in Sacra Scriptura vocatur absolutē panis; sed in Sacra
Scriptura panis azimus vocatur absolutē panis: ergo panis azimus
absolutē ē panis. minor probatur ex Luca c. 24. vers. 30 ubi
dicitur, quod in Castello Emmaus Christus accepit panem et
benedixit. constat autem id accidisse 2a. l. 3a. die paschae,
quo tempore ex praescripto Legis reperiri non poterat panis
fermentatus. deinde 1. Regum 22. panes propositionis singu-
lariter appellantur panes; et tamen fuisse azimos non solum affirmat
Josephus lib. 3. antiquitatum cap. 10 alias 9. et Philo lib. de
vita contemplativa, verum etiam colligitur non obscure ex c.
2° Levit. ubi haec sunt: Omnis oblatio, quae offertur Domino absque
fermento fiat.

Probatur 3°. quia ut Leo 9. testatur epistola ad Im-
peratorem Constantinopolitanum (habetur tom. 3 conciliorum) ecclesia
tam Latina quam Graeca in utroque pane diversis temporibus
consecravit; nam usque ad haeresis Hebionitarum et Nazaraeorum
tota Ecclesia in azimo consecravit. propter illorum autem haeresim
docentium omnes cerimonias veteris Legis necessario esse serv-
andas omnino reliquit azimum, ne eius usu, mi. haeretici vi-
derentur consentire consecrando in azimo, cum omnia ea fuerit una
ex principalibus cerimoniis antiquae Legis. extincta vero
praedicta haeresi Ecclesia Latina rediit ad panem azimum
tenuitque retinente Graeca fermentatum.

Hinc eliciti haec ratio: ille panis ē aptus et
sufficiens materia consecrationis in quo utraque ecclesia per longa tem-
pora

pora consecravit quis non audeat dicere toto eo tempore utramque Ecclesiam fuisse deceptam et invalide consecrasse sed in pane azimo utraque Ecclesia in azimo consecravit per longa tempora ut constat ex Leone 9. ergo panis azimus est apta et sufficiens materia consecrationis

Probatur 4° quia Christus Dominus consecravit in azimo, sed non consecravit in materia inepta, aut insufficienti ergo panis azimus est materia apta et sufficiens consecrationi. Tenet consequentia et minor est clara. maiorem probo quia Christus Dominus exactissime observavit praecepta legis, ex illud Matthaei 5. non veni solvere sed adimplere unum autem ex praeceptis erat celebrare pascha 14. luna. absque et quidem sub poena mortis non habere in domo aut alio loco fermentatum per septem dies incipiendo a luna 14. ut constat exodi 12. et Deuter. 16. quod adeo exacte observabatur ut nec mica maneret in universa terra israel teste Abulensi in 2ª parte defensorii, quae lex Christus Dominus instruxit Eucharistiam hac eadem luna. Fatendum est ergo eum celebrasse in azimo ne dicamus contra praescriptum legis reservasse panem fermentatum vel eo uti ab aliis reservato

Hinc constat panem azimum non solum esse materiam idoneam ad valorem Eucharistiae sed esse congruentius in illo celebrare tum quia ut vidimus Christus consecravit in azimo tum quia diu durat immunis a corruptione tum quia magis repraesentat puritatem quam habet Corpus Christi Domini et quam habere debent Fideles, qui accedunt ad communionem. tum denique quia facilius conficitur et decentius paratur.

Quare concludo errare in Fide graecos dum asserunt panem Fermentatum esse materiam necessariam ad valorem Eucharistiae; nam cum ex definitione Ecclesiae constet azimum sufficere huic definitioni aperte repugnat. Deinde errare glossam in Caput litteras de celebratione missarum asserentem nec Latinos posse valide consecrare in Fermentato, nec graecos in

in azimo consecrari. Dicit non eidem definitioni. Tandem errare Cal-
vinum aliosque hereticos asserentes panem fermentatum
esse aptiorem et congruentiorem materiam:

Sectio 13.a
Obiectiones aliquot contra doctrinam praedictam

Obijcies 1.o consecrare in azimo est iudaizare; ergo panis azimus non est materia apta. Aliqua materia celebritatum Iudaicarum erat apta licet, quod videtur ex se indecens et absurdum. Antecedens probatur quia est observare antiquae legis caerimonias. Siquidem tunc praescribebatur in azimo celebrare. Respondeo ex antecedente solo inferri illicite in azimo consecrari de quo nondum diximus, non vero invalide. Respondeo 2.o negando antecedentem quia iudaizare est aliquid facere ex vi Legis Mosaicae, quod minime facimus. Licet non faciamus quia Moises praecepit in azymo consecrare, consecramus in azimo sed quia ex se est materia idonea, et Christus novae legis author in ea ut opinamur consecravit. Tum etiam quia ad iudaizandum non satis est in azimo celebrare, sed eo ritu quo celebrandum erat iuxta legem mosaicam; nos autem minime ita consecramus. Illud quod addis nullius momenti est: concedimus (quid enim absurdi est) esse materiam eucharistiae aptam, id quo in suis celebritatibus Iudaei utebantur.

Obijcies 2.o panis qui non est usualis non est materia apta: panis azimus non est usualis; ergo non est materia apta. Minorem probo quia rarissime utebantur Iudaei eo genere panis, et nos numquam nisi in sacramento altaris. Respondeo negando minorem: ad probationem negamus rarissime eo genere panis usos Iudaeos, nam in celebritatibus paschae, in mensa propitiationis [illegible] eo genere utebantur. Adde quod licet de facto non uterentur eo pane sicut nec nos utimur, ipse ex se et natura sua est usualis. Aptitudo autem aut ineptitudo panis ad Eucharistiam non debet desumi ex actuali usu sed ex aptitudine

ob

Obijcit 3.° Leo 9. praecepit ut tota ecclesia tam La-
tina quam graeca consecraret in fermentato: hoc praeceptum ge-
neraliter potuit fundari in alio nisi in hoc quod azimum
non sit materia apta; ergo non est materia apta. resp. negando minorem
nam id eo posuit fuit ne haeresi hebionitarum latina eccle-
sia consecrando in azimo videretur consentire; ut ex lege quae diximus
circa animam sectione praecedenti ratione 3.a

Obijcit 4. ex Burgensi Christus coenavit cum
discipulis et instituit eucharistiam ante diem festum paschae
iuxta illud Ioannis 13. ante diem festum paschae etc. sed ante
diem festum paschae non erat panis azimus sed fermenta-
tus ergo Christus non instituit eucharistiam in azimo, sed in fer-
mentato, et cum post institutionem praecepit suis discipulis
ut idem ipsi facerent praecepit ut in fermentato et non
in azimo consecrarent quod est facere fermentatum ma-
teriam. resp. evangelistam usurpare diem festum paschae
non pro tota celebritate paschae, sed pro die quem vocamus
specialem (notandum enim evangelista dixit ante diem festum
paschae et non ante festum paschae, nam dies festus incipi-
ebat ab ortu solis lunae 15. festum vero a vespera lunae
14.) atque adeo proinde est ibi ante diem festum paschae atque
in vespera lunae 14. cum autem ab hac vespera urgeret
obligatio manducandi panem azimum et mittit iam ... et
fermentati, Christus in azimo instituit eucharistiam non in fer-
mentato; neque praeceptum discipulis datum detrahit panem
azimum aut fermentatum, sicut nec vinum rubrum aut
album ut iam notavi.

Obijcit 5. adversus aliam partem de pane
fermentato: fermentum de se non est materia apta eucharisti-
ae cum sit massa corrupta: ergo neque panis fermentatus
propter eandem causam quia corruptio fermenti pervadit totam massam
illamque corrumpit iuxta illud 1 ad Corinth. 5 modicum fer
menti.

totam massam corrumpit] ter° omisso ant. negando consequentiam ad probationem quamvis fermentum totam massam quando non statim totam corrumpit, sed aliqualiter incipit disponere ad corruptionem. Quamvis non loquitur de effectu et absoluta corruptione substantiali, sed inchoativa, et accidentali, sicut vinum acescens dicitur corrumpi, adde quod Apostolus ibi sumit corrumpit pro fermentat atque ideo ex nullo capite nobis adversatur auctoritas adversariis favet.

Sect. 14.

Latini tenentur consecrare in Azimo et Graeci in Fermentato.

Vidimus tam panem azimum quam fermentatum esse materiam idoneam ad validitatem consecrandi, nunc addimus non omnibus utrumque panem esse permissum, sed Graecos teneri praecepto ecclesiastico consecrare in fermentato et Latinos ex simili praecepto teneri consecrare in azimo ita ut Graeci peccent consecrando in azimo extra proprias ecclesiam et Latini consecrando in fermentato. ita Suarez C. Vasquez C. Graecos positus Hugo et Lorinus supra allegati est pro cos sed adversus eos qui docent tam Graecis quam Latinis esse praeceptum panem azimum et item adversus eos, qui sentiunt Latinis quidem esse praeceptum panem azimum Graecis vero neutrum esse praeceptum sed posse pro arbitrio, nunc azimo, nunc fermentato uti.

Fundamentum nostrae assertionis est quia Graeci et Latini tenentur sequi propriam consuetudinem sed consuetudo Graecorum est consecrandi in pane fermentato et non in azimo e contra vero consuetudo Latinorum est celebrandi in azimo et non in fermentato. ergo Latini tenentur consecrare in azimo, et Graeci in fermentato: minor est certa clarem-

ma

maiore, probo ex Concilio Florentino in decreto Fidei sic aien-
tes; definimus in azimo, seu fermentato pane triticeo corpus
Christi veraciter confici, Sacerdotesque in altero ipsum Domini
corpus conficere debere unumquemque scilicet iuxta ecclesiae suae, sive oc-
cidentalis, sive orientalis consuetudinem] et post comprobari ex Cap.
non decet dist. 12 ubi dicitur turpe esse caput non concordare
toti, et ex Cap. illud et sequentibus ubi dicitur consuetudi-
nes cuiuslibet ecclesiae non repugnantem fidei, aut praeceptis
divinis, et apostolicis qualiter non repugnat hic obligare
eos, qui in ecclesia vivunt.

Sed hic posset dubitari an Graecus non apud
suos, sed apud latinos existens, vel Latinus non apud ap-
ud suos, sed per Graecorum terras transiens teneatur propriae
patriae et gentis consuetudinem observare, vel possit se accom-
modare moribus, et consuetudinibus loci in quo est, vel per quem
transit. Pro huius quaestionis decisione ab ea quae pendere
quae late, et docte tractat P. Thom. Sanchez tom. 2 in
decalogum an scilicet advenae et peregrini possint se accom-
modare legibus loci in quo sunt vel teneantur adhuc servare
leges patriae.

Nostro quidem nobis magis probatur valeamus ar-
bitramur Graecum per latinorum terras transeuntem apud
latinosque existentem per modum transitus posse se accommoda-
re moribus latinorum atque ideo celebrare in azimo non tantum teneri
sed posse optime retenta consuetudine patriae celebrare in fer-
mentato, quod vice versa dici debet servata proportione de
Latino apud Graecos existente vel per modum transitus commor-
ante. Ratio est quia consuetudo aeque lex non obligat ultra
proprium territorium atque ideo graeca consuetudo non obligat suos
extra graecorum terras, deinde neque consuetudo neque lex obligat
nisi subditos qui autem per modum transitus sunt, non sunt sub-
diti

nec quod — q. n. tenent legibus illius loci: at quod ideo graecos existentes apud exteros, vel apud latinos commorantes per modum transitus tenere propriis legibus, et consuetudinibus, nec legibus et consuetudinibus loci in quo morantur, sed poterit pro sua voluntate propriis vel alienis vel nullius rum se accomodare.

Excipe nisi graecus apud Latinos existens velit celebrare in aliqua ecclesia eiusdem Graecum ritum servante, vel latinus apud Graecos in ecclesia latinum morem retinente, nam tunc unusquisque quod teneretur propriae patriae consuetudinem observare, licet nec ratione loci existimatur, siquidem locus vel ecclesia in quo celebrat, sit quasi territorium propriae patriae et illius legibus subiaceat; quare latinus consecrans apud Graecos in ecclesia ritus Latini in fermentato peccaret mortaliter, sicut et graecus apud latinos celebrans in azimo in ecclesia ritus graeci ut apte docet Leo 9. in epist. supra allegata.

Sect. 15.

Vinum congelatum est materia apta consecratione Calicis.

Ita P. Praepositus 3. p. q. 74. art. 5. dub. unico n. 46 consecrans n. 47. Angelus, Sylvester, Sotus et Sa communiter ibidem. P. Vazquez d. 175. de Eucharistia cap. 2. P. Suarez d. 45. sect. 1. § ultimo. P. Laiman lib. 5. Theologiae moralis tract. 4. cap. 2. n. 6. et Card. DD. adversus Alanum lib. 1. de Eucharistia c. 11. Armilla verbo Eucharistia n. 19 Ledesma 1a. 1ae quarti ~~[illegible]~~ c. 15. art. 1 dub. 1o. quorum doctrinam ut sub dubio amplexus est Henriquez lib. 8. de Eucharistia c. 12. n. 3.

Ratio 1a. quod ad materiam Eucharistiae consecratione Calicis solo requiritur quod sit vere et absolute vinum vitis ut constat ex Concilio Florentino. Sed vinum congelatum tale est cum absque

lemus vinum: ergo est materia apta pro consecratione calicis. Confirmatur quia si post consecrationem species congelentur adhuc sub illis perseverat sanguis Christi: atqui hoc esse non posset si sub congelatione vinum non esset materia apta: ergo vinum congelatum est materia apta. Probo consequentiam: quia tamdiu sub accidentibus vini desinit esse sanguis Christi, quamdiu sub illis nequit esse naturaliter materia apta, sed postea sub congelatione nequiret esse materia apta consecrationi sanguinis ergo vel facta congelatione post consecrationem non perseverat ibi sanguis vel facta ante consecrationem est materia apta.

Quod si dicas non sufficere ad secundam consecrationem quae sufficiunt ad consecrandum sub speciebus corpus vel sanguinem Christi post illas: ergo non ex eo quod perseveret sanguis sub speciebus congelatis sequitur posse licite consecrari vinum congelatum, atque ideo esse materiam aptam. Contra, propositum quod licet verum sit ante quando apparet aliqua ratio diversitatis: at est falsum quando nulla apparet ut creditur non apparere in praesenti.

Obijces 1º. Vinum substantialiter corrumpitur congelatione. 2º. Si non corrumpitur, saltem non est potabile, cum materia luchis debeat esse substantialiter vinum, et vinum potabile vinum congelatum nequit esse materia apta; respondetur negando antecedens quoad priorem partem et distinguendo quoad 2am: saltem non est potabile proxime concedo antecedens remote nego antecedens. Et similiter consequentiam quia materia luchis non necessario debet esse proxime potabilis quia proxima potabilitas requiritur ad usum luchis non ad illius valorem et essentiam, quae ut diximus non consistit etiam partialiter, in usu.

Obijces 2º. instando solutionem praecedentis: si sufficeret materiam luchis remote esse potabilem, ut apta esset consecrationi, mustum intra uvas esset materia apta, quia licet intra uvas non sit proxime potabile, est remote, nempe si expressum liquescat, et dissolvatur, quemadmodum vinum congelatum ideo est remote potabile quia licet sub congelatione non sit proxime potabile est si calore aut agitatione liquescat et dissolvatur.

Resp.º negando paritatem obiectionis, nam mustum intra uvas est cibus, vinum congelatum non est cibus; mustum intra uvas non appellatur mustum, neque vinum, vinum congelatum appellatur vinum, atque ideo ut utrique conveniat esse remote potabile cum maxima sit differentia, nam ante proximam potabilitatem mustum non dum expressum non est vinum, vinum vero congelatum adhuc ante proximam potabilitatem habet esse vinum, quod est vinum congelatum esse materia Eucharistiae D. Florentinum sine aptitudine proxima ad usum, mustum vero esse materiam ineptam tam ad valorem quam ad usum.

Obijcies 3.º glacies seu aqua congelata non est materia apta Baptismo ergo nec vinum congelatum est materia apta Eucharistiae. Probo consequentiam quia aqua congelata non minus est aqua, quam vinum congelatum vinum. ergo ac non obstante quod materia Baptismi sit aqua et aqua congelata habeat veram rationem aquae, aqua congelata non est materia apta, non obstante quod materia Eucharistiae sit vinum, et vinum congelatum habeat veram rationem vini, vinum congelatum non erit materia apta.

Resp.º negando consequentiam ad probationem dicendum est quia cum Baptismus consistat in usu, et habeat pro materia proxima ablutionem, cui est inepta, aqua sub congelatione, neque est materia apta Baptismi sub congelatione. Vinum vero cum non consistat in usu, nec habeat pro materia proxima potabilitatem, ut licet sit ineptum sub congelatione adhuc est materia apta ad Eucharistiae valorem.

Obijcies 4. Sanguis ponitur in Calice per modum potus, vinum congelatum non est potus. ergo nequit sub illo poni sanguis. Resp.º hanc obiectionem convincere ad summum nullam specialem difficultatem, ideo contineri; nihilominus dico vinum congelatum aptum esse potum, ex se et natura sua per modum potus; neque refert quod dissolvatur sicut vinum uvae obsignato inclusum, aptum est potus, per modum ad ...

potari non possit nisi vase separato.

Q. 5.

De Terminis magnitudinis et parvitatis Materiae remotae Eucharistiae panis et vini

Sect. 1.a notantur aliqua et referuntur Sententiae

Notandum 1.° Eucharistiam duplici statu hic re de quo possit procedere per sensus controversia: etenim potest considerari in fieri seu in consecrari, et in facto esse, seu in conservari, et sensus quaerit an Eucharistia ut 1.° consecretur, vel ut facta consecratione subsistat et conservetur praescribat sibi certum aliquem terminum magnitudinis et parvitatis in pane et vino ita ut neque in maiori quantitate, neque in minori valide consecrari possit, aut conservari.

Notandum 2.° Sermonem minime esse de termino proveniente in pane, et vino ex defectu praesentis requisitis ad veritatem sacramenti, nimirum quia tanta, aut tam exigua est panis et vini quantitas ut in morali aestimatione non reputetur praesens, cum tamen praesens esse debeat consecranti ad verificandam formam ut infra suo loco dicemus: quare cum huiusmodi terminus non nascatur ex aliquo per se petito ab Eucharistia; siquidem Eucharistia non petit per se, quod ea quantitas non sit praesens, sed per accidens illi contingat, per accidens etiam contingit hic et huiusmodi terminus; in praesenti autem loquimur non de termino per accidens, sed de petito per se.

Notandum 3.° neque sermonem esse de termino magnitudinis et parvitatis, quem forsan habent panis et vinum ex natura rei ratione formarum quas obtinent, et illis exigunt, sed quem Eucharistia ex se, et ratione sui praescribit, et petit, ita ut sensus sit an panis et vinum sibi certam aliquam magnitudine-

et parvitate, praescribant ut deserviendi sint, nec in maiori aut minori esse aut consecrari queant, sed quid de hoc sit an Ecclesia ad sui valorem exigat quod panis et vinum habeant praedictos terminos ita ut si non starent panis et vinum quominus maior aut minor quantitas daret, adhuc staret per Ecclesiam quominus consecratio eius valeret eo quod excederent metas proprii termini.

Notandum 4.° nos esse sermone esse de partibus panis et vini, quando sit in toto sufficienti ad Ecclesiam videre conficiendam, constat enim apud Catholicos DD. consecrato toto singulas etiam partes, quantumvis minimas manere consecratas, at ideo in eo statu, nullum est de parvitatis, est tamen difficultas, an quaelibet pars quantumvis imperceptibilis exacte, quae est in toto consecrari possit non consecrato toto? de qua nos suo loco dicemus.

Notandum 5. nos esse sermone esse de partibus solum sensibilibus sic ut rogemus, an Ecclesia inter sensu perceptibiles aliquam minimam sibi praescribat ita ut in minori aliqua sensu perceptibili nequeat licite esse, aut consecrari. Conveniunt enim DD. omnes partes sensibiles, quales ac quantulae illae sint valide posse consecrari, est tamen dissensus, sit an pars consecranda debeat esse sensibilis ipsi consecranti, vel sufficiat esse aliis?

In hoc igitur tota controversia consistit, an Ecclesia possit valide confici in qualibet panis et vini quantitate quantumvis maxima ita ut nulla sit adeo magna ut per se loquendo, nequeat valide confici in maiori, similiter an possit valide confici in qualibet quantitate exigua etiam sensu non perceptibili, ita ut nulla sit adeo exigua, ut per se loquendo, nequeat valide confici in minori? vel non, sed tanta magnitudine, et parvitate terminetur ut nec sub maiori, nec sub minori valide possit fieri

exi consecratio Eucharistiae, et perseuerare.

Quibus notis 1.a opin.o asserit Eucharistiam non posse confici in qualibet quant.e panis, et vini quantumuis magna at que ideo habere terminum versus maximum, ita ut detur certa quantitas, qua maior nequeat valide consecrari; minor vero posit ita Alexander Alensis 4. p. q. 34. membra 1. art. 3. alias q. 10. memb. 4. art. 2. Paludanus in 4. dist. 11. q. 1 art. 3. Angelus verb. Eucharistia 1. n. 25. et alij, et putat probabile D. Thom. opusculo 59.

2.a docet in qualibet quant.e panis et vini quantumuis magna posse Eucharistiam confici, et in quantumuis minima si post consecrationem separetur conseruari, non vero in quauis exigua .. fieri et consecrari. atque ideo Eucharistiam in facto non habere terminum magnitudinis, aut paruitatis in fieri vero carere termino magnitudinis, et habere terminum paruitatis, illam vero panis micam .. guttulam vini, quae sensibilis est, et infra quam omnes sunt insensibiles. unde plus requiritur ad 1.o inducendum Corpus sub speciebus, quam ad illud retinendum. ita P. Suarez disp. 43 de Eucharistia. sect. 7 et 8. P. Conine de Sacramentis q. 74. art. 2. P.r Vazquez 3. p. disp. 171. cap. 2. V. P. Hugo d. 4. de Eucharistia sect.e 6. P. Tannerus d. 5. de S.ma Eucharistia q. 2 dub. 2.

3.a opinio censet Eucharistiam neque 1.o fieri, neque conseruari posse in particula panis et vini adeo exigua, ut nullo sensu percipi posit: atque ideo tamen fieri quae in conseruari habere terminum Eucharistiae paruitatis. ita Maior in 4. dist. 11. q. 2 § 5.a istud. unde in hac sententia non perseuerare Corpus Christi sub accidentibus panis, si post consecrationem hostia diuideretur in adeo tenuissimos puluisculos, ut nullus sentiri posset, etiam si sub singulis substantia panis esse posit.

4. opin.o tradit Eucharistiam esse, et seruari posse in qualibet magna quant.e panis et vini, et iterum in qua libet

minima p.te separata, si posit separata servari, atque
intieri et servari carere tco magnitudinis et parvitat.
ita Sotus in 4. dist. 9. q. unica art. 2 et P. Valentia
4. d. 6. q. 2 punct. 2. quamuis hic ultimus addat, du
revelar. l. rone aliqua certa seu probabili vere ibi
ibi eē eiusmi particulas, et verbo aut nutu. l. signo
sensili indicar adeē, et sine dubio idem tenet P.te Fill
tom. 1. tract. 4. de euchia c. 3. n. 73 et 75 ac vir
mens patris Henrriquez lib 8. de euchia c. 24. si res q
ant minimo, et pars panis aut vini minor minimo se
parari posit.

Fatent. v. omnes DD. n. licere euchiam conf.
in aliqua ingenti quant., aut in aliqua fere in ceptibi
portione, et ex suo gen. mortale propt irreverentiam no
bilem, sive effusionis, sive sculloris, sive corruptionis
ue indecentis tractionis, cui exponeret sacramtu, quoz
disputant et int se discordant de valore n. de honesta
confectionis, quæ ad mas morales spectat

Sect.o 2.a

Euchia n. sibi pscribere ...tu magnitudinis in pane, et vino.

Ita oes quos sup.a memoravi (praes. DD. q. 1
q. q nunc addo D. Thoma hic art. 2. Patrem Vazquez 3 p.
d. 171. cap. 2. ac P.m Henrriquez lib. 8 de Euchar.
cap. 23. n. 4. et intelligo. scilicet tam de euchia qui fa
quam in facto, atque ideo statuo, nulla eē tam magnam
quantitatem, ut sub maiori, nequeat valide fieri consecrati
Corp. ac sanguis retineri; dummo temp. consecrationis n.
desit moralis p.ntia

Prob. 1.o q.a in quacumque magna quante hic
pote

post Eucharistia quidquid ex institut. Xpi habere debet sive in 1º. fieri, sive in conservari: ergo Eucharistia in 1º fieri et conservari caret tota magnitudine. Cons. patet: quia ideo habet tantum magnitudinem, quia in maiori quantitate non habet quidquid ex institut. Xpi debere habere debent; ans. probatur quia ex instit. Xpi solum requiritur quod materia consecranda sit panis triticeus, et vinum vitis, quod materia sit praesens, quod minister habeat intentionem consecrandi, et quod proferat verba consecrationis; sed haec omnia possunt occurrere in quacumque magna quantitate panis et vini: ergo. Minor probatur quia occurrit quod sit panis et vinum possunt proferri verba, et minister potest habere intentionem de ipsa autem probatur dupliciter; 1º quia potest Deus tota illa materia penetrare et coram sacerdote ponere. 2º quia potest sacerdotem collocare in pluribus locis ita ut praesens sit toti materiae praeterquam quod sacerdos potest successive tota consecrare, nunc usque ad tantam partem sumendo, deinde accedendo ad aequalem et post aliam, et sic de reliquis: parum non refert, quod sit tota materia, aut pluribus vicibus consecret.

Probatur 2º quia data qualibet magna quantitate panis et vini dummodo praesens sit (nam ut dixi defectus praesentiae non petit sed auditus Eucharistiae) possunt rite proferri verba consecrationis super totam illam materiam: ergo et poterit tota consecrari. patet cons. quia ad totum consecrandum post super quod possunt rite proferri verba consecrationis ans. ostendo in sacerdote est potestas, materia est apta, et aliunde sensibilis et ideo adverbiis hic et hoc demonstrabilis: quid deest ut rite proferantur.

Probatur 3º quia termini Eucharistiae desumitur ex materia panis et vini, vel ex intentione sacerdotis, seu ex usu fidelium qui est finis institutionis (praesentialitas non deest, nec deesse supponimus praesens sic) sed non desumitur ex 1º capite tunc quia ut notavi panis et vinum habent totum tamen non habet Eucharistia. quia haec non petit quod panis non sit in maiori quantitate quam habere potest, sed esse potest quantum de se est si maior quantitas daretur tamen etiam

quia

q.ª opinamur res [illegible] et inanimata carere tō mag-
nitudinis et parvitatis ut in physica diximus. Neque ex
2.º Cap.º q.ª intentio ministri ad totum id potest extendi
ma[teri]a[e] de qua est capax, nec constat a Xpo limitari intentionem
sacerdotis ne ultra tantum quantum extendat: non denique
ex 3. q.º usus lucris non [illegible] essentiali ad [illegible] ideo ancillandum
ora activa lucris atque ideo non restringitur ab usu.

Sed q.ª ad [illegible] haec insistunt et colligere
solent terminum magnitudinis ex eo quod Eucharistia sit insti-
tuta ad usum fidelium, ad quem non quaelibet magna quantitas
est accommodata, placet ostendere ex hoc cap.º non posse restri-
ngi ad certum terminum, imo potius indecente colliget D. Thom.
Theologos carere. Etenim si instituta est Eucharistia ad usum fidelium
cum fideles possent esse plures et plures, nec dari certus ter-
minus qui [illegible] si maior et maior potuerit esse quantitas
lucris, nec ulla dabitur determinata, quae negari eam [illegible]
apta consecrationi, et lucris consecrationi.

Confr. 1.º q.ª ex contraria si occurreret quod
semel [illegible] consecrare sufficientes hostias ad usum fi-
non posset ulla alia consecrari, quod quidem absurdum est. Se-
q. [illegible] ipse non posset certo definiri usus fidelium, et ideo
quot hostiis debeant illis parari et consecrari, semper
in dubio essemus an possit fieri nova consecratio. Confr.
q.ª consecratio maioris quantitatis quam conveniat usui fidelium
non est irrita sed valet, atque ideo non datur terminus magnitudi-
nis in fieri aut facto ex institutione Eucharistiae. Minor [illegible]
q.º si sacerdos diceret per incantationibus, aut turpi [illegible]
[illegible], aut vana gloria valebit consecratio, ut nemo negari
quit, unde ulterius confirmatur q.ª potestas consecrandi omnes
est data est ad consecrationem per incantationem quas ad conse-
crationem maiori quantitate quam usus fidelium exposcat.
q.ª sicut valet illa consecr. valebit ista, ubi potestas consecrandi [illegible]

magis accederet ad consecrationem, quam in cantat. quae ~~maiori~~ quantitate quam usus Fidelium exposcat; mitto quod in contraria sententia plus potestatis haberet [illegible] plures subditos quam [illegible] pauciores.

Hinc colliges, quod si infinita quantitas panis et vini a Deo penetraretur intra brevem extensionem coram Sacerdote collocaretur, posset valide consecrari, et post consecrationem adesset Corpus et Sanguis Xpi D. sub speciebus. Sicut si infinita ea quantitas in sua extensione maneret, et Sacerdos a Deo in tota illa collocaretur, valeret consecrare, sicut et si Sacerdos diuinitus penetraretur, quia in omnibus his casibus daret legitima potestas consecrandi, materia apta, et potens consecranti, atque ideo nihil stabit quominus valeret consecratio.

Sect. 3.

Leues Aliquot obiectiones dissoluuntur.

Nec ea quae adversarij obiiciunt omnino omnia referre et soluere operae pretium erit. 1. obijciunt: potestas Sacerdotis non potest extendi ultra intentionem Xpi D. illam concedentis. Sed intentio Xpi D. non extendit ad maiorem quantitatem panis et vini quam usus Fidelium exigit. maior videtur certa, cum nihil habeat Sacerdos nisi a Xpo D. concessum, neque ad aliud habet potestatem quam ad id ad quod Xpus concessit.

ne

Cum etiam quia facultas et potestas sacerdotis de ordinat. intentioni Xpi ab illa quod dependet cum Xpo d. sit principale agens, et l. in iure civili actus agentium nam quis ultra intentionem eorum operantur [illegible] Legem nonnunq. ff. si certum petat. et [illegible] Leg. agris de acquirendo rerum dominio. Minor p. [illegible] intentio Xpi est ut consecr. fiat constitutione et institutione fidelium, nisi fieret si in maiori quantitate [illegible] usus opus est ad usus fidelium q. [illegible]

Resp. in Xpo d. duplicem reperiri posse intentionem et re vera reperiri. 1. ut valide fiat consecratio. 2. ut honeste et licite fiat. Lex semper Xpus d. quando sup. legitima m. quantum magna sacerdos profert verba consecrationis, n[illegible] [illegible] quia [illegible] utilitas fidelium et adsit periculum irreverentiae prohibet consecr. et [illegible] prohibet [illegible] omino invaliditatem ut in consecrante ob vanam gloriam l. alium pravum finem patet, nos q. in [illegible] legibus late extendimus aliquas l. legem pure prohibentem factum valere. Unde in [illegible] [illegible] [illegible] minore, intentio Xpi circa valorem non extendit ultra [illegible] nego minorem, intentio circa honestatem concedo minorem, quia [illegible] consecratio evadit valida quia non excedit sed conformat intentioni circa valorem non v. evadit licita quia non conformat sed difformat intentioni circa honestatem.

Obijciunt 2. omnis virtus creata et finita nata sibi determinat certam quantitatem et sphaeram ultra quam nequit extendi sed talis virtus consecrandi quae in sacerdote reperitur nem

nempe Caracter, qua quus in verbis Consecrationis exis
tit est finita: ergo detrahit sibi Certa quantitatem
Virtutis, extra quam nequeat extendi quod ihabere
tamen magnitudinis. Respondetur distinguendo mino
rem; Virtus propria Sacerdotis et verborum
concedo minorem, Virtus Dei nego minorem. Etenim
infinita, et ipsius Dei nomine tam Sacerdos quam
verba operantur, ut instrumenta.

Obijciunt 3. non potest dari Eucharis-
tia sine Pane, Vino. Sed panis et Vinum nequit da
ri sine termino magnitudinis: ergo Eucharistia nequit da-
ri sine termino magnitudinis. maior constat: minorem
probant quia omnis res naturalis habet terminos mag
nitudinis et paruitatis aliàs esset illimita
ta quod est contra essentiam Creaturæ. Respondetur concedendo
maiorem, et negando minorem, ad Cuius probationem
negatur assumptum, non omnes res Creatæ habent terminos
magnitudinis maxima id est de ratione Creaturæ sed
solum quod sit ab alio, et limitatis perfectionis non
limitatæ extensionis, sed dato quod panis et
Vinum non possent dari sine termino, id per accidens
esset ratione Eucharistiæ quia non peteret quod illum haberent
et optime conficeretur consecratio de se est, in maiori
quantitate darentur quam petunt

Obijciunt 4. Si non daretur terminus mag-
nitudinis ad Consecrationem Eucharistiæ requisitus, sed
quaelibet magna materia posset valide consecrari
non requireretur ad valorem Eucharistiæ materia determinata
Cum neque hæc neque illa maior, neque alia requireretur
et sic nec consequenter requireretur materia determinata ut dicamus
in

77

inferens ergo datur terminus magnitudinis, et non qualibet maior et maior sine termino potest valide consecrari ut in nostra sententia asserimus.

Respondeo distinguendo maiorem non requireret valorem calicis magnitudinem determinatam idest determinatae magnitudinis (cum ut maior non sufficeret si daretur) aliam maiorem, non requireret materia designata a sacerdote nego maiorem simul cum tota. determinatio ad validitatem calicis requisita non est prioris generis, sed posterioris, et haec stat cum assumptis nullus terminus magnitudinis

Obijciunt quinto ut consecrari possit vinum debet de eo affirmari quod sit hic calix (sunt enim verba ipsa consecrationis) ut autem verificent verba ipsa requirit determinata et limitata magnitudo. ergo consecratio calicis petit determinatam magnitudinem. minor probatur quia nomen calix dicit determinatam magnitudinem mensuram. Respondeo dupliciter, primo nomine calicis non venire determinatam mensuram cum calix possit esse maior et maior sine termino ita ut nullus sit tantus, ut maior esse non possit, atque ideo sicut non est terminus magnitudinis in calice non exit in materia consecrationis. Respondeo secundo ibi calicem accipi pro vino continens ut pro contento. Sectio 4. Calicis de se exigere in fieri aut consecrari terminum parvitatis

Sect.

Sect.° 4.

Euchia, an se n exigere in fieri aut conservari tantum Paruitatis

Ita DD. relati pro 4.a Sa quibus addi potest
P. Laiman lib. 5 Sum theologiae moralis tractatu
4. c. 2. n. 11. Siquidem ait nec multitudinem
nec magnitudinem materiae neque item paruitatem
obstare p consecrand, quominus valide consecre-
tur, Et quidem enim de utroque termino loquit
D. Tho. 3. p. q. 74. art. 2. in Sdo et etiam
corp. ibi enim haec habet, nulla est itaque parua qu-
antitas panis aut vini quae non possit consecrari,
q. etiam nulla est ita magna quae consecrari non
possit. Trid. licet ibi abte loquat et n restringat ad partes
sumentes dicens de omnibus affirmare et Trid. Sess. 13
canone 3. idem clare indicat de Eucharistia
in facto; ait enim sub qualibet particula
separatione facta totum Christum contineri.

Pro maiori huius rei claritate habit
Tria supponenda sunt ante probatione me iudice
necessaria 1. quaestione ceden vel in aa Sa (mi-
hi quidem vera et omnibus probabili) quae as-
serit panem et vinum sicut et caeteras res homo-
geneas et inanimatas carere minimo nali quam-
libet q. particulam quantumuis minimam posse
persistere separatam ab alijs vel in Hy-
po

Hypothesi quod per possibile l. impossibile sic persisteret. Si enim ideo Eucharistia non detur in qualibet minima parte quia substantia panis et vini nequirent ea conservari, et non quia ratione habere nequiret valide conservari per accidens Eucharistiæ advenire, tum parvitatis, ni ipsa illas exigeret aut de se haberet, l. contra vero si qualibet minima particula data nequeat Eucharistia in illa consistere aut conservari ob innatam incapacitatem istius terminos per se esse in omni et [illegible] per accidens advenire.

2um quamlibet partem panis et vini quantumcumque tenuem et exiguam habere qualitates de se sensibiles nempe quantitate, colore, sapore, liquiditate, humiditate, atque ideo esse per se sensibile quidquid sit a nobis sua tenuitate actu non sentiri quemadmodum integer panis longissime distans de se sensibilis est ob qualitates quas habet visibiles, tangibiles etc. quamvis ob nimiam distantiam actu non sentiatur; aliud enim est de se et in actu 1o aliquid esse sensibile, aliud in actu 2o sentiri, illud enim dari potest sine secundo.

3um eandem particulam non esse eodem modo ratione omnium proxime sensibile, sed crescere, aut decrescere penetratione, illius qua crescit et decrescit acumen et perspicacitas sensus ita ut potest quod acutissima sensa perfectissime sentiri, quod a minus acuta minus perfecte, et ab debiliore nullo modo sentiri, et aliter autem apprime memus esse ut partes absolute proxime sensibiles, non opportet quod ab omnibus sentiri absolute possit satis est quod ab aliquo, neque negat, non potest nalissi ne [illegible] liditatem sensibilitatem opposite ad illius dexteritatem quod a nullo sentiri sit,+ quod si sermo sit non de sensibilitate proxima sed de ea quod +

+ atque ideo notanda est quod absoluta nunc non est quod ab uno solo sensu sentiri possit

p intrinseca quia obstat habet ex se independenter a sensu aliquo
tenuissima particula minutissima sensibilis est, quamvis nullus sit sen-
sus qui eam percipere et sentire possit, non sensus ac obiecta hujus
naturae sensibilia de se sensibilia esset casu quo Deus omne sensu
e medio tollere seu annihilare

His praemissis, probatur multipliciter superior assertio 1.º quia ut ali-
quid sit materia susceptibilis apta tam in fieri quam in conservari, duo
tantum requiruntur scilicet panis et vinus, et esse ab se sensibile, sed
nulla est particula adeo exigua panis et vini quae non habeat utrumque
quia nulla est quae non sit apta atque adeo per se loquendo et quantitate e se parte
cum nullus habet limites tam parvitatis minimae. Quoad priorem partem
probatur quia quaelibet pars panis (idem de vino) cum sit homogenea, ejus-
dem rationis cum toto, est panis. Quoad posteriorem etiam quia Beati angeli sen-
sibus et gravioribus dispositionibus percipi nequeat, potest saltem percipi
ab oculis glorificatis, cum de se sensibilis sit, et oculi glorificati
perspicacissimi.

Probatur 2.º hac calculatione. Quo magis crescit acumen
perspicacitatis sensus, eo minor pars panis sentiri et percipi potest. Sed acumen
perspicacitatis sensus crescere potest magis et magis sine termino, et non sit assig-
nabilis aliqua perspicacitas finita qua major esse non possit. Ergo minor
et minor pars panis et vini sentiri potest et percipi sine termino. Limitia tam in
fieri quam in conservari caret in pane et vino termino parvitatis. Patet consequentia quia
si aliquam haberet, certe esset illa pars maxima exigua quae sentiri non posset
seu illa minima quae sentiri non possit. Sed nulla est adeo minima
quae sentiri non possit, nullus habet limites tam parvitatis in fieri et conservari.

Probatur 3.º Quod magna quantitas panis et vini non possit ob ni-
miam distantiam sentiri ab aliquo sensu, non facit eam esse per se tam aut magis
insensibilem et ineptam fieri et conservari, sed adsolum dicere aliquam conditionem
extra actu concurrere. Ergo quod aliqua parva quantitas nequeat ob nimiam
tenuitatem sentiri ab aliquo sensu, non facit eam per se tam aut magis insensi-
bilem et ineptam fieri aut conservari, sed adsolum dicere conditionem extra actu concurrere. Patet consequentia a
paritate quia tam insensibilis est ea magna quantitas ad tantam distantiam quam ad
multo minorem [illegible] ad nullam pars minima exigua. Probatur antecedens quia [illegible] obs-
tante

obstante quod ad tantam distantiam sentiri non possit ob magnam quantitatem intra quam materia insensibilis est inepta. quia quod sentiri non possit non arguit ex parte se sit insensibilis; sed quia sensus debilior est quam requiritur ut sentire possit ad tantam distantiam. similiter quod parva quantitas requirens in tanta parvitate sentiri non est quia de se sentiri non possit, cum de se sit quantitatibus per se sensibilis, sed quia sensus debilior est quam requiritur.

Probatur secundo. sensibilitas quam lucentia per se exigit in ne[cessitate] dividi fieri et servari eius quam debet habere in se sed non venit quod habeat in se sensibilitatem proximam, sed sufficit habere remotam quatenus sit sensibilis ex se; quia sensibilitas quam per se requirit in parte divisionis proxima sed remota, in qua tamen non datur terminus parvitatis quia quaelibet pars minor et minor semper non est de se sensibilis sed tantum sensibilis quantitative non dabitur terminus parvitatis in parte divisionis maior in lucentia, maior inde constat quia ideo exigit non maximam sensibilitatem quia sola maxima habet lucentiam quod sit intrinseca per se sensibilis, non autem quia sensibilitas quam habere debet lucentia est illi essentialis et intrinseca, haec autem non est sensibilitas remota quam habet ab aliis entibus quae constat, non quia convenit sensibilis extrinsece. deinde de [illegible] quia de ratione lucentiae solum est esse signum sensibile per se, potest autem non sensibile per se non sit aptum per se sentiri quia nullus sensus [illegible] [illegible] ne sentiant aut sentire possint.

Ex his facile deducitur quod quaelibet pars minima divisibilis, deinde sit, possit quantitative esse intra totum et seorsim non separato toto, tum quia quaelibet divisa a toto possit sentiri possit ab aliquo sensu, et ideo intra totum lucere non. tum hoc facilius sit quam illud? tum etiam quia intra totum augetur a partibus maiore sensibilitate, et partes seorsim existentes de se sensibiles non sentiebantur, intra totum sentiuntur quia unum conjunctum aliis partibus, non aliquo [illegible] facta divisione simul videntur illae audiri ab aliis. tum nihil sit quod ad conditionem coniunctionem neque maiorem mutare; conditione fiet in illis quae supernaturaliter supplere quod praestabat substantia quod quidem distincte ... connaturalia mutaret.

Sen[illegible]

Sect.° 5.

Amplius roboratur superior Doctrina argumentorum solutione.

Obijciunt 1.° ut pars aliqua panis et vini dicatur non satis est de se esse sensibilem, nisi sentiri etiam possit a consecrante; sed non quaelibet pars minima sentiri etiam post a consecrante, sed tantum ea quae detracta, et certam magnitudinem habet: ergo nisi tantae magnitudinis sit non poterit consecrari. ad quod ideo Eucharistia se habet terminus ~~magnitudinis~~ parvitatis in fieri et conservari. minor est certa ergo ut experientia constat non quilibet consecrans percipe post quamlibet partem minorem, et minorem sine termino. Maior autem ostenditur quia nequit sensibiliter demonstrari per Hic et Hoc quod non sentitur a demonstrante, vel saltem quod proxime sentiri non potest. nam demonstrare sensibiliter per ea pronomina est ostendere rem praesentem in ordine ad sensum.

Ex adversae partis fortissimum argumentum. Respondetur data gratis pronunc maiori, negando minorem acceptam generaliter de omni consecratione, nam tantae perspicacitatis esse potest consecrans, quod minima percipiat quod si aliquis non penetret valde tenuissimas partes nec eas sensibiliter demonstrare possit, non fiet consecratio. at non quia particula tenuissima sit terminus per se ab Eucharistia petitus in pane et vino sed quia per accidens accidit quod in consecrante deficiat perspicacitas sensus qua percipiat et sentiat obiectum per se sensibile.

Hoc ut melius penetres adverte duplici ex capite posse provenire non consecrationem fieri alicuius particulae panis et vini 1.° ex defectu se tenente ex parte ipsius particulae. 2.° ex defectu se tenente ex parte ipsius consecrantis. ex parte ipsius particulae impediretur consecratio quando ea non esset panis ~~vel~~ vinum, aut non esset ex se sensibilis, ita ut per ipsam staret ~~quominus percipi...~~, et non alium se

quominus sentiret, ex parte ipsius Sacerdotis impediret consecra-
tionem quod ipse careret perspicacitate sufficienti ad percipienda partes
de se perceptibiles, ita ut non stet per ipsam sed per defectum sensus in
Sacerdote existentem quominus percipiatur. Dico hoc posteriori
impedit consecratio non arguit materiam lucis esse incapacem aut hec
sectam sed adesse defectum conditionis requisitae ex parte consecrantis
quemadmodum magna quantitas panis et vini longissime posita
non potest consecrari, consecratio impeditur non quia ibi est talis, aut
incapax sit materia, sed quia datur defectus praesentiae requisitae, aut
perspicacitatis sensus, qui ad tantam distantiam nequit ob suam
imbecilitatem extendi.

Obijciunt. 2°. Materia humano modo insensibilis
nequit esse materia consecrationis, sed non quaelibet particula minima est
humano modo sensibilis, sed plures, nedum infinitae, sunt eo modo insen-
sibiles ergo non quaelibet minima pars potest esse materia consecrationis
ut quod ad certum terminum et detractum veniat infra quem nequit sensus
descendere. maior inde constat quia quod humano modo est insensibile
humano modo est indemonstrabile, et quod humano modo est indemon-
strabile humano modo est inconsecrabile. Deinde etiam quia Sacramenta
instituta sunt ad usum humanum accommodata, et talia non essent
non constarent materia humano modo sensibili. minor est quia nostri sensus
hebetes admodum sunt, nec unquam videmus adeo linceos ut minimis
et minoribus athomis, qui in infinitum decrescunt, aliquis
sit quem non percipiant semper non haerent in particula aliqua
infinitis aliis plane maiori, quamvis in se tenuissima et subti-
lissima.

Respondeo 1°. negando minorem: quaelibet est humano modo sen-
sibilis saltem ab oculis glorificatis: imo a non glorificatis sen-
tiri posse adeo minutas res, ut in admiratione sit quod. Nemo enim
non videret qui quadrigam fecit ex ebore, et quam musca suis
alis tegeret et navim quam apicula alis abscondi posset
ut Plin. Miron. Vererline referunt neque constat nam hic

stetisse, exunt alij forsan piscaciores multo omnibus nobis iam noti
Resp. 2º minorem distinguo. non quaelibet minima particula est humano modo sensibilis omnibus de se est aut ex parte sua nego minorem ex defectu pot. aut debilitate sensus concedo minorem et nego cōam. quia ad materiam aptam eucharistiae solum requiritur sensibilitas intrinseca, quae de se et per suas qualitates intrinsecas, quaelibet minutissima pars sentiri posset, ita ut per ipsam non stet quominus actu sentiatur, quidquid sit an aliunde stet per imbellitate sensus, id non per accidens est. quare cum minor et minor pars sine termino sit de se sensibilis et dicta et de se demonstrabilis, de se etiam est consecrabilis atque ideo caret termino ex se; quod si minutissima pars non posset a consecrante sentiri aut demonstrari et consequenter nec consecrari. certe non est propter ineptitudinem materiae, sed propter ineptitudinem sensuum non potentis sentire quod de se sensibile est, nec demonstrare, quod demonstrabile est.

Obijcitur 3º. Materia Baptismi habet terminum per se ergo et materia eucharistiae cum eadem videatur utriusque ratio. antecedens probatur. quia non satis est esse aquam de se sensibilem, sed ulterius requiritur quod possit abluere, non autem quaelibet imperceptibilis aquae particula potest abluere, sed requiritur et minimum tanta qua minor nequeat. ergo habet terminum infra quem aqua non est materia apta. Resp. dato anti negando cōam. discrimen. l. ipsius argumentum attinet, nam materia proxima Baptismi est ablutio et ideo portio aquae de se inepta ablutioni est materia de se inepta Baptismo. eucharistiae vero materia est panis sensibilis atque ideo quidquid est panis sensibilis de se, est etiam de se materia apta eucharistiae

Dices. sicut materia Baptismi est aqua apta ablutioni ita materia eucharistiae est panis aptus manducari sed ergo non quaelibet pars minima aquae est apta ablutioni non quaelibet est materia apta Baptismi, sed usque ad certum terminum parvitatis. ergo ergo non quaelibet pars minima panis est

apta manducationi ~~manu~~ non quaelibet pars panis erit apta materia consecrationis. resp. 1.º negga paritatem, et negando quod non quaelibet parti minima panis sit apta manducationi, ablutioni necessaria. non opus est quod dentibus teratur, aut teri possit, sed satis est quod mixta, et involuta saliva glutiatur; resp. 2.º negando ꝗ. Sicut est maxima differentia, nam ablutio est actio essentiale Baptismi, cum hoc sacramentum consistat per usum, manducatio vero non est actio essentiale Eucharistiae, cum haec ex sup.ª dicta non consistat per usum, sed illum praecedat. Unde ineptitudo ad ablutionem est inepta ad essentialem actionem et designationem adipsum Baptismum: ineptitudo vero ad manducationem non est ineptitudo ad essentialem Eucharistiae actionem, sed ad aliquid illi accidentale, et designationis. adest ideo disparitas aptitudo ad Eucharistiam.

Q. 6.

De praesentia, et de ratione materiae remotae Eucharistiae vel panis, et vini

Sect. 1.ª Notationes pro quibus circa praesentiam panis, et vini ad consecrationem.

Notandum 1.º sermonem in praesenti esse de praesentia requisita ad demonstrandam rem per nomen *Hic*, et *Hoc*, cum necessitas praesentiae panis, et vini oriatur ex indigentia, quam ad demonstrandum habent proxima haec nomina. Certe non alia praesentia futurus est sermo, quam de requisita ad ipsam, quam ostendere solemus demonstrandam. Et de praesentia panis, et vini sufficiens ad verificandam demonstrativa *Hic* et *Hoc*, sufficiens etiam erit tota forma verificanda, et valide efficiendum Eucharistiae sacramentum, nec in hoc potest esse dubium.

No

Notandum 2.º pronomen quia de qua futurus est sermo esse illam quae sufficiat ut res demonstrari possit per ipsum pronomen Hic aut hoc nude acceptum hoc est ex vi ipsius pronominis independenter ab alio nutu vel signo extrinseco coadiuvante ut bene Suarez supra communiter et alij animadvertunt, ratio est: quia si praesentia talis sit, ut nequeat res per ipsum demonstrari pronomen Hic aut Hoc nisi aliud signum externum aut nutus adveniat verba accedens demonstrans panem et vinum includere illud signum, aut nutum tanquam demonstrativum partialem sine quo non teneret effectum et consummatum sensum: atqui hoc repugnat formae accedentis, quae ex Christi institutione consistit in solis verbis proprie dictis, nec valet per nutum, aut gestum etiam partialiter. Ergo praesentia, de qua futurus est sermo, debet esse accedentis proxima ea est, quae sufficiat ut demonstret rem per pronomen Hic aut Hoc independenter ab alio signo vel nutu extrinseco coadiuvante.

Notandum 3.º nomina Hic et Hoc debere verificari de praesentia proprie et stricte accepta, et non sufficere quod verificentur de praesentia lata, veluti si dico de homine qui paulo ante erat praesens, et iam non est hic homo est sapiens vulgariter non censetur adhuc praesens ob parvam temporis distantiam inter discessum illius et nostram demonstrationem rigorose non est praesens: atqui ideo non verificantur nomina stricte et proprie ut oportet est accedente neque non supposita materia panis et vini nunc destructa, et paulo antea existente, proferre proprie possumus verba Hoc est corpus Hic est sanguis

Unde notandum 4.º non esse accipienda nomina Hic et Hoc in sensu a Dialecticis saepe usurpato quo non illis ut unimur minus proprie nempe ad signandum nomen cui praeponuntur accipi pro re singulari, sive haec praesens sit sive absens, sive existat in rerum natura sive non proprie autem usurpantur

q.º ad rem p̄sentem, et sensu p̄ceptibile, demonstrandæ designant, neq. n. agimus in p̄senti de intellectuali demonstratione sed de sensibili n̄ de demonstratione ad intellectum sed ad sensum.

Notandum 5. p̄sentiam panis et vini n̄ debere esse omnino physicam, quæ physicam iunctionem importet cum demonstrante sed sufficere moralem dummodo sit propria et stricta ut dictum est. quis n. dicat solem id a nobis demonstrari quod attingimus aut manu palpamus? certe demonstrari p̄ propriè, quæ a demonstrante physicè distant l. separantur quando moralis n̄ censent distare.

Sed dices ut panis rem et controversiæ punctum exprimamus agimus de p̄sentia quæ ab re et in ratione possit substantia panis et vini dici in prudenti æstimatione p̄bens consecranti ut nom.ª Hic et Hoc p̄cisse et sine aliquo alio signo aut circumstantia aut nutu sensibili demonstrari. item p̄cisse ex verbis consecrationis devenire possimus in cognitionem rei p̄sentis demonstratæ et ideo inquirimus substantia panis et vini debeat esse p̄sens consecranti h̄ genere p̄sentiæ ut consecratio valeat?

Sect.º 2

Substantia panis et vini debere esse p̄sentem consecranti, ut consecr.º valeat

Sta. PP. Vazquez 3. p.te d. 171. c. 4. Suarez ibidem disp. 43 de Eucharistia Sect. 6. Lugo d. 4 de eodem myst.º Sect. 7. n.º 121 Conink de Sacramentis q. 74. art. 2. dub. 1. n.º 8. Valentia tom. 4. d. 6. q. 2 punc. 3. Aragonius 3. p.te q. 74. art. 2 dub. 2. Laiman lib. 5 theologiæ moralis tract. 4. c. 2. n.º 10. Filliutius tract. 4 de Eucharistia c. 3 n.º 67. Henriquez lib. 8 de Eucha

chiã c. 14. et cum D. Thoma in 4. dist. 11. q. 2 art. 1 Alexandrus, Cajet. Sotus. Victoria Clictius Maffeus et cons. DD. S.ta Maiore qui eidem sententiæ oppositum dicens posse consecrari panem a tergo i. post parietem positum, et tamen panis post parietem existens n. censeat moraliter præsens. cit.

Probatur 1. ex instit.e Xpi perpetua Ecclesiæ traditione confirmata ita ut semper intellexit ecclesia essentialiter præsentiam panis et vini ad consecrationem, ut sine illa irrita omnino sit et vana unde illud hoc quotiescumque feceritis et Hoc facite in meam commemorationem refert ad mat. præsentem adhibendam tanquam ad rem substantialiter requisitam ut rite fiat consecratio: atque ideo ni dedit Apostolis potestatem consecrandi in mat. absente, sed in præsente qualem Xpus adhibuit, neque Ecclesia potest in hoc dispensare.

Probatur 2. quia ut valeat consecratio requiritur quod forma consecrationis sit vera stricte et proprie accepta, sed ut stricte et proprie accepta vera sit postulat panem et vinum esse præsentia, ergo ut valeat consecr. also requiritur panem et vinum esse præsentia. minor in qua est difficultas ostenditur, quia ut vera sit postulat quod sit obtentum in quod pronom.a illa demonstrativa Hic et Hoc rigorose accepta ferant, atqui rigorose accepta feruntur in rem sensibiliter præsentem, nam si quis demonstraret per lingue ex vi pronominis, et n. adesset præsens aliquid quod demonstraret, cui dubio falsa demonstratio et irrisoria. Ergo ut forma consecrationis stricte et proprie accepta vera sit postulat panem et vinum esse præsentia. putaret

Probatur 3. quodvis sacrificium hactenus a Deo institutum ex generatio exigit ut hostia sit moraliter præsens sacrificanti, ut facile constabit discurrenti per singula

tempora, et multiplicia veteris testamenti sacrificia.
Sed consecratio talis est ex institutione Christi ut possit haberi ratio
Sacrificii: ergo requirit materiam panis et vini taliter praesentem
qualiter requirit ut possit offerri verum sacrificium.

Probatur 4. quia semel concesso quod non requiratur praesentia
poterit fieri valide consecratio in majori et majori distantia
ita ut ego hic existens possim consecrare materiam panis
et vini existentem Romae, aut apud Indos, quod nullus
ausus est dicere, nec sine ingenti temeritate et stultitia
dici potest. ergo ratio requirit praesentiam, antequam probatur
quia nulla ratio est cur possit tantum distare et non amplius
ut non requiratur quod sit praesens. quilibet n. [illegible]
voluntarie et gratis assignare nobis.

Probatur 5. quia pronomen Hoc (idem intellige
de pronomine Hic) in eo differt a pronomine illud quod pronomen
Hoc non destinatur ex se ad rem absentem, sed praesentem demonstrandam.
pronomen vero illud ordinatur ex se ad demonstrandam
rem absentem non vero ad praesentem: ergo sicut
rigorose acceptum pronomen illud nequit verificari
de praesenti, ita rigorose acceptum pronomen Hoc nequit
verificari de re absenti, atque adeo ut tota locutio
qua continetur vera sit requirit materiam panis (et vini
si sit pronomen Hic) in quam fertur esse moraliter praesentem.

Imo ex eisdem pronominibus potest confirmari. dices nam
ut aliquando utamur pronomine Hic Haec, aut Hoc ad demonstrandam
rem moraliter absentem, et pronomine illud ad demonstrandam
rem praesentem velut existens digito in civitate valde distante
per duas aut tres leucas, quam oculis videmus dicimus haec
civitas est Corduba, illustris et dives, et aurum praesens
nos existens digito ostendimus dicendo illud est aurum non
mare illis et aliis adiunctis, siquidem pronominibus
hic

Hoc, et illud adiungimus ... extensionem seu demonstrationem cuius nulla alia ratio est, nisi quod pronomen Hoc, aut hoc non est demonstrativum rei absentis sed praesentis; atque ideo ut ad absentem ferat debet adiungi aliud signum externum quod a proprio signato, et signandi modo extrahat et ad improprium seu ut ita dicam alienum transferat. Pronomen autem illud et vice versa quia non est de se demonstrativum rei praesentis sed absentis, ut ad praesentem ferat debet illi adiungi aliud signum quod a proprio signato, et signandi modo extrahat transferatque ad improprium. Unde cum in verbis consecrationis pronomina hic et Hoc de se et independenter ab alio signo ferant in panem et vinum necessario exigunt praesentiam panis et vini.

Probatur 2°. Puteanus quia Clemens 8. definivit absolutionem sacramentalem datam absenti esse nullam, cuius rei ratio a plerisque Scholasticis haec assignatur quod sacerdos dum absolvit debet necessario retinere verba illa absolvo te et illud te est pronomen demonstrativum quod designat reum seu poenitentem praesentem sacerdoti absolventi: ergo ob eandem rationem verba consecrationis non valebunt cum materia absente, cum eadem ratio militet in pronominibus Hic et Hoc.

Sect. 3.

Objiciuntur aliqua adversus dicta

Obijcies 1° praesentia panis et vini requisita ad valorem consecrationis non est alia, quam praesentia ad sensum, nam talis debeat esse praesentia rei demonstrandae qualis fuerit demonstratio et demonstratio pronominum Hic et Hoc in verbis consecrationis sit sensibilis, seu ad sensum praesentia panis et vini non debet esse alia quam sensibilis seu ad sensum. atqui praesentia sensibilis seu ad sensum nihil aliud est quam quod aliquo sen-

sa

possit res sentiri ergo cum hec possit stare absque presentia morali, et cum praesentia distantia sufficit per duas leucas ut patet in civitatibus et turribus, quas semper a longe videmus, praesentia panis et vini requisita ad consecrationem valorem ... non est moralis, sed absque illa poterit consistere valor consecrationis, et solum requiritur quod aliquo sensu percipiatur.

Respondetur, quod ut vult Henrriquez lib. 8. de ... chia. c. 14. n. 1 et 2. et duo ex ingenioribus huius ... cum magistris extimaverint satis esse rem aliquo sensu ... tiri, ut dicatur praesens et apta ad consecrationem mihi et tibi ... oppositum omnino placet. atque ideo nego maiorem, et licet ... generaliter accepta praesentia non est stricta et propria ut ... ad veritatem verborum consecrationis et ad ... demonstrationes per pronomina Hic et Hoc.

Instabis cum eodem Henrriquez. absolute dicuntur praesentia, quae sunt oculis ..., et videns, nam angelo in caelo existenti praesentes sunt homines, quos custodit existentes in terra, et res alias ... visibiles videt deus suis oculis praesentes: ergo satis erit videri panem et vinum, ut dicantur esse praesentia, et consecrari ut demonstrari possint et consecrari. Respondetur quae oculis vident dici quidem aliquomodo praesentia, sed ... et in ... dicuntur esse in mente ... quae ab illa cognoscuntur ... intra nos esse, quae a nobis cognoscuntur ... ad demonstrationem autem per hic et hoc non ... praesentia sufficiens sed stricta et propria requiritur unde licet homines terrae existentes dicantur esse praesentes angelo non ... taliter ut ab angelo demonstrari possint ... hec verba istis homines quod ... praesentia ... attendendo ... ad ... et non ad immensitatem.

At vero ... cognitiones ... sunt intuitivae ... abstrahunt ... cognitio intuitiva est rei praesentis

tis. ergo cognitiones sensus sunt rei praesentis: ergo eo ipso quod res cogn
oscatur a sensu est praesens cognoscenti. resp. data maiori, quam aliqui
in controversiam vocant existimantes posse sensus praescindere, de
quo videri potest Hurtado, negando minorem: nam non cognitio intuitiva
habet habere praecise quod talis est rei praesentis, sed existentis, quod vi prae-
sentia fundatur cum existentia, arctius extra chorum saltat praeterquam
quod si cognitio intuitiva debeat esse rei praesentis non requirit strictam
praesentiam qualem exigit demonstratio pro Hic, et Hoc

Obijcies 2. demus panem et vinum praesentia et
convenit Sacerdoti statimque a Deo auferri omnes ubicationes
status panis, vini, loci &c. relictis entitatibus omnino intactis
tunc posset Sacerdos panem et vinum consecrare, neutrum panis, et
vinum esset praesentia: ergo non requiritur praesentia panis et vini ut pos-
sint consecrari, minor probatur. tunc quia Sacerdos non posset di-
cere hic est panis, posset autem si panis esset illi praesens, tum etiam
quia praesentia est coexistentia ubicationum earum rerum quae sibi mutuo
sunt praesentes, tunc autem deessent eiusmodi ubicationes; atque ideo nec
Sacerdos pani, et vino, nec panis et vinum essent praesentia Sacerdoti.

Posset 1. responderi, quod ut tunc panis et vi-
num non essent praesentia Sacerdoti etiam non essent absentia, seu
distantia ob eandem rationem, et hoc sufficeret ad consecrationem cum
rem esse et non esse absentem ab aliquo sit esse praesentem physice
negative, et eo ipso moraliter censeretur praesens. Resp. aliter. 2°
tunc ut panem et vinum non esse physice loquendo formaliter praesentia
Sacerdoti, esse tamen fundamentaliter quatenus entitatibus ut sic coe-
xistentibus deberentur ut radici, ac fundamento ubicationes quae ab illis
effluerent nisi impedirentur, et quas si darent Sacerdoti
coexisterent panis et vinum cum mutua praesentia formali.

Obijcies 3. quo maior est quantitas panis et vi-
ni eo ad maiorem distantiam posset consecrari ergo cum quantitas pa-
nis et vini possit esse maior, et maior sine termino poterit conse-
crari ad maiorem et maiorem distantiam sine termino: ergo ex vi demo

nis

n. requiri p. sic panis et vini sed decrescere posse ad quan-
cumque distantiam sine absentia

Resp. 1. eodem argumento probari visum posse naturali
ordine ad infinitam distantiam quia quo maius est obiectum eo ad ma-
iorem distantiam posse naturali ordine, sed obiectum posse esse maius
et maius in infinitum ergo posse ad maiorem et maiorem distantiam
in infinitum naturali ordine, sed et probari similiter, quod entia
naturalia non habere terminum suae sphaerae sed tam in extensione quam
in extensione in infinitum protendi, recurre ergo ad ea quae de his diximus in
libris de generatione.

Resp. 2. distinguo maiorem eo ad maiorem distantiam
proportionalem et servatis aliis requisitis posse decrescere, concedo ma-
iorem eo ad maiorem distantiam aequalem, aut non servatis aliis re-
quisitis nego maiorem; est dicere quod distantia [illegible] ad de-
crescendum non crescit per partes aequales cum augmento quanti-
tatis [illegible] decrescendi ita ut si ulna panis possit decrescere
ad 4. passus duae ulnae possint ad 8. et sic deinceps; sed per
partes proportionales ita ut si una possit ad 4. passus
decrescere, duae ulnae non ad 8. passus possint, sed ad 4. cum dimi-
dio [illegible] et quattuor ulnae ad 4. [illegible] 4. quarte passus [illegible]
ri, et sic deinceps cum proportione decrescendo usque dum finiat
sphaera [illegible] decrescentis. Cuius ratio est, quia partes quae
adduntur pani non solum augent illius quantitatem sed distantiam
cum ea parte magis distat quantitas panis, quae fit maior
(si augmentum non tendat versus [illegible]), et plus aufer-
unt partes panis additae de [illegible] distantia quam adferunt
per augmentum ut experientia patet [illegible] ideo panis per augmen-
tum non fit tantum praesens quantum fit magnus, nec crescit
tantum in esse praesentis quantum in esse magni. Sectio 4. Substan-
tia panis et vini solere esse praesente sub [illegible] ut
[illegible] valeat decrescere

Sect.

Sect. 7.

Substantia panis et vini debere esse praesente[m] secundum se tota[m] ut secundum se tota valeat consecrari

Ita P. Suarez 3. p. d. 43 de Euchar. Sect. 5 §. ultimo. P. Conink de Sacramentis q. 74. art. 2. dub. 1 n. 22. P. Praepositus ibidem. P. Filliucius tract. 4. de Euch. c. 3. n. 69. Pitteanus 3. p. q. 74. dub. 3. et alij, quamuis contrarius sentiat Vazquez 3. p. disp. 171 c. 4. n. 25. ubi asserit sufficere quod substantia panis et vini sit praesens secundum aliquam sui partem ut tota consecretur: neque oportere quod secundum se totam praesens sit, ut secundum se tota valeat consecrari cui fauet Lugo dum neutri parti satis assentit dicens rem esse dubiam.

Prob. 1. quod non est praesens sacerdoti non potest consecrari quod si substantia panis et vini non sit praesens secundum se tota non poterit secundum se tota consecrari. patet consequentia quia si secundum se tota consecraretur, et non secundum se tota esset praesens secundum aliquid quod non est praesens consecraretur. antecedens probatur quia ut iam ostendimus ad consecrationem requiritur praesentia moralis consecrandi. et deinde quia quod non est praesens non potest demonstrari per nomina Hic et Hoc. quod autem non est demonstrabile nequit consecrari. probatur 2. potentia sacerdotis ad consecrandum ex ipso applicatione morali sicut potentia agentis naturalis applicatione passi seu subiecti intra sphaeram ita ut neutra potentia operari possit absque tali applicatione: atqui applicatio moralis consecrandi fit per praesentiam sicut applicatio passi per approximationem intra sphaeram: ergo sicut potentia agentis naturalis non agit in totum passum secundum totum si solum applicatum secundum partem, et non secundum totum; ita neque potentia ad consecrandum

agit in materia consecranda, si hec sit presens secundum partem, et non secundum totam.

Probatur 3.º ab inconvenienti, nam si a Deo crearetur infinita quantitas panis et vini, et Sacerdos haberet presentem aliquam illius partem dumtaxat, posset totam illam infinitam consecrare; quod quis dicat? numquid qui existens in littore maris diceret hec est aqua demonstrare aquam que est apud indos? certe nullus dicet. nec hunc sensum quis conceperet, sed de aqua morali presenti intelligeret. Cum nulla alia possit esse ratio nisi quod pars maris existens apud indos non est presens demonstranti. esto alia pars presens sit. ergo quia quando non est tota quantitas presens secundum se totam, non demonstrari, nec consecrari potest secundum se totam, sed solum secundum eam partem que fuerit presens.

Probatur 4.º si adstans Sacerdoti cuius tota quantitas que videretur esse vinum, reliqua vero aqua diceret Hoc est vinum proprie, et in ratione diceret propositionem veram sicut falsam si diceret Hoc est aqua: ergo quia ad veritatem demonstrationis ex vi solius pronominis Hic, Hec aut Hoc solum attenditur id quod presens est, non id quod absens est. Si enim tota quantitas demonstraretur utraque propositio esset falsa, cum nec tota esset vinum nec tota aqua.

Probatur 5.º Cursanus: quia nulla potest assignari ratio cur potius una pars quam alia debeat esse presens, et quamvis ipsa nulla alia ratio reddatur, redditur potius quia si partes posteriores et partes valde remote possunt consecrari quamvis sint absentes poterunt etiam omnes etiam si absentes sint, cum semel admissa consecratio valida absque presentia nullus restet titulus negandi valorem consecrationis prorsus omnium partium; quod urget sic. Si aliqua quantitas panis et vini secundum se totam absens non possit consecrari, maxime quia nulla illius pars esset presens, ast non requiritur de esse quod sit p

præsens mihi conservanda. Siquidem conservari post absens: ergo poterit valide conservari cum sit totum, seu cum omnes partes quod si non potest, ideo sane est, quia ea est pars conservari potest quæ non est absens, sive coniuncta, sive separata ab aliis.

Notabis. Licet, quod totum præsentia unius partis non faciat simpliciter præsentes omnes alias, inquantum est distantia posita ita ut possint demonstrari, nomen hoc simpliciter, illatum innuant tamen et aliquid adducunt ut quæ seorsum forsan non esse præsens ob sua exiguitate in tanta distantia, coniuncta cum aliis sit præsens in eadem distantia; cuius ratio esse potest quod sicut partes in agendo taliter coadiuvant ut quæ sola solis non poterant agere ad tantam distantiam possint ad eandem si coniungant cum aliis, ita in ratione obiecti, taliter coadiuvant ut quæ tantum ad distantiam non poterat se sola mittere speciem quæ est præsens ei mittat, ut sit præsens coniuncta cum aliis.

Sectio 5. Obiectis adversæ partis satisfit.

Obiicies 1°. Si opporteret quod quantitas conservanda esset præsens cum sit tota, et non sufficeret quod cum partem non posset conservari cumulus formarum in altare positus, nec panis integer aut vini amphora: quod est absurdum et contra ecclesiæ praxim. Probatur sequela, quia cum in cumulo formarum solum videantur quæ in superiori parte sunt, nec in pane integro, aut vini amphora cernantur partes fundiores, sed superiores dumtaxat, hæ solæ partes præsentes erunt, et consequenter eædem solæ poterunt conservari, quod ipsum dici posset de quorumque corpore quantumvis parvo cum cum Augustinus et veritas (?) tollitur sit quod cum sui partem omnem sentiat, et omnes comprehendat, quod est necesse præsens cum sit totum sed cum ex

exteriore superficie tantum. Resp. aliud esse non omnes fra-
Cumeli, aut partes panis et Vini videri, aliud non esse praesentes
sum. n. stare potest sine 2o cum ad praesentiam non requiratur, quod videatur
obtus, nec ideo praesens sit, quia videtur esse praesens, sed potius e converso
ideo videatur esse praesens quia praesens aliunde est. quare negatur illa-
tio et ad probationem dicitur ex nuper dictis.

Obijcies 2o. negari non potest quin totus panis dicatur
videri quamvis non videantur omnes partes, sed tantum extimae
profundiores enim non videntur. ergo similiter dici poterit
totus panis praesens licet non omnes illius partes sint praesentes, sed
solum aliquae. patet consequentia paritate, nam quae maior ratio esse
potest unius quam alterius. 2o. resp. eodem a toto probatur
posse totum panem esse intra sphaeram agentis, quamvis solum
aliqua illius pars sit intra sphaeram; at profecto ideo posse
agens agere in partes, quae sunt extra propria activitatis
sphaeram sicut sacerdos potest consecrare partes quae sunt extra
sphaeram praesens. nam si dicitur totum panem videri quia aliqua
illius pars videtur cur non poterit dici totum panem esse
intra sphaeram quia aliqua pars illius est intra sphaeram.

Resp. 2o in consequentia loquendo totus panis videtur
sensu esse specificativum ad modum quo dicimus totum hominem
esse album quamvis anima non sit alba. Si enim sensus esset redu-
plicativus super singulas partes hunc equivalens
totus panis videtur secundum omnes et singulas partes esset
omnino falsum. at in nostro casu sensus est reduplicati-
vus diximus enim totam substantiam panis et vini debere esse
praesentem secundum se totam ut sacerdos secundum se totam valeat consecra-
re, non autem diximus totam substantiam debere esse praesentem
secundum se totam ut tota specificative dicatur seu denominetur
consecrata

Obij. 3. Hostia clausa in sacrario non potest
vide-

consecrari et facere consisa, q. sic n. est moralis presens
si autem sacrarium tenebrosum ita ut aliqua pars hos-
tia a sacerdote videatur poterit tota consecrari; q. post
hostia tum se totam consecrari quamvis solo aliquam illius
pars sit presens pariter contra quia ea sola pars redditur
presens quae est per foramen videtur. Resp. negando conseq. q. quod
per foramen videri post hostiam tum aliquas sui partes
tota fit moralis presens, et non solo illa pars est in illud
foramen, veluti ostium angustum seu fenestra sacrar-
rii qua hostia paret consecranti cui non obest non vide-
ri totam hostiam cum diximus aliud esse non videri
ac non esse presens at quod ideo licet non tota videatur poterit tota
esse presens.

Obij. 4. post totam aliquam quantitatem distare quam-
vis non omnes partes distent; q. poterit tota aliqua quan-
titas esse presens quamvis non omnes partes sint praesentes
q. si quantitas illa sit panis aut vini poterit tota
consecrari ut pote presens, quamvis non omnes partes sint
praesentes; ant. probatur quia quantitas duarum ulnarum quae
mihi utrinque est tota a me distare per duas ulnas
cum non eadem sit, nec partem mihi utrinque nec utrinque
proximas, nec quae est post ultimam distare per duas ul-
nas.

Resp. non posse totam aliquam quantitatem tum
omnes et singulas partes distare quin omnes et sin-
gulas partes distent, et consequenter neque posse totam aliquam
quantitatem esse presentem tum omnes et singulas partes quin om-
nes et singulas sint praesentes; neque probatio oppositum evin-
cit; nam quod dicimus eam quantitatem duarum ulnarum dista-
re a me per duas ulnas sensus est extendi ad duas
spatij ulnas, non vero quod inter ipsas duas ulnas sing-
ulasque earum partes et me sit distantia duarum ulnarum

quo do pasera ut diceres illa quantitas rum se tota adaequare ad mensuram duas ulnas; cum autem ad consecrationem requiratur praesentia secundum id, quod consecrandum est, ut tota quantitas panis et vini possit consecrari rum omnes sui partes debet esse praesens rum omnes, et nulla que non sit praesens poterit consecrari.

Obij. 5. Tempus coalescit ex aliis et aliquo praesenti, et non praesenti, hoc est ex partibus praeteritis ex futuris, et ex momento dumtaxat praesenti existente, et tamen dicitur tempus praesens cum tamen non sint praesentes partes sed momentum tantum; ergo materia consecranda dicetur sufficienter praesens, quamvis non singulae partes sint praesentes sed tantum aliqua.

Resp. non dici tempus esse praesens rum se totum, sed rum aliquid materia autem ut diceretur rum se totam ~~...~~ debet esse praesens, rum se totam et non solum rum aliquid. atque ideo debent omnes partes esse praesentes.

Sect.

Possit panis et vinum valide consecrari etiam si recludantur in aliquo continente

Sta. P. Hugo d. 4. de euch. sect. 7. n. 123. P. Coninck de sacramentis q. 74. art. 2 dub. 1. n. 17. P. Gregorius eadem q. et art. dub. 1. Filiucius Masseus in suis ... verbo eucharistia n. 15. P. Vazquez 3. p. d. 171. c. 4. P. Henrriquez lib. 8, qui est de eucharistia c. 14. n. 2 P. Suarez 3. p. q. 74 dub. 3. P. Tannerus. P. Reginaldus P. ... et cons. DD. tametsi alij latius alij aliquantulum strictius hac de re stant ad varios casus.

Ante probationem, advertendum esse intelligendum panis, aut vinum ita claudi in continente, ut nulla pars ...

percipiat, veluti cum intra pyxidem operculo tegunt, frequenter aut cum vino intra calicem posito superimponitur mappa. Si non aliqua ex parte panis aut vinum sentiri possit, visu, tactu, odoratu etc. nulla est difficultas et DD. communiter conveniunt.

Sed et conveniunt in hoc, quod continens debet esse praesens consecranti; nam si non esset praesens sine dubio neque materia contenta esset praesens ut oportet esse diximus ad consecrationem. part. 9. cum non sit praesens aliter quam in continente; numero vii ut ita loquar, sed ratione continentis eo casu quod continens non sit praesens materia contenta non erit praesens, quale autem debeat esse continens ut sit praesens, censeat etiam praesens materia contenta non erit facile definire nam plura sunt, quae non sufficiunt, si non arca sit praesens, et panem contineat inclusum non poterit valide consecrari panis, sicut neque si esset clausus in cubiculo cui sacerdos adesset praesens.

Mihi placet cum quodam communiter supra allegatis, tunc sufficere ad consecrationem panis et vini quod continens sit praesens quando continens ex communi usu destinatur ad panem et vinum immediate continendum, ita ut continente viso in his circumstantiis facile possit concipi talis iudicio contineri, secus si panis et vinum contineantur non in destinato loco ad res eiusmodi continendas, sed ad alias longe diversas ut contingit in arca et cubiculo continente panem.

Quia ita ut hujus pr. 1. superior tituli assertio ut panis et vinum possint consecrari sufficit quod possint ff. praesentia et absente demonstrari communiter communi usu ex vi pronominis Hic aut Hoc: sed panis et vinum dum sunt immediate in continente ad id ex communi usu destinato possunt absente et praesentia demonstrari communi usu ex vi pronominis Hic, aut Hoc: ergo possunt valide consecrari. maior est communis nostris, minor est qua tota vis pendet pr. 9. a non alio ex capite viget lex sa plena aureo veritatissimo loquendi modo dicimus de

demonstrando Hoc est aurum; et ipsa amphora plena vi-
no apte dicimus demonstrando Hoc é vinum. Ipsa autem
statua cava plena auro non dicimus demonstrando Hoc
é aurum; nisi q.a statua non destinatur ex communi usu
ad continendum aurum sicut vasa destinatur et u-
res possit apte et proprie demonstrari sufficit eē imme[diate]
in continente ad id ex com. usu destinato non autem in con-
nente ad id ex com. usu non destinato e.o panis et vinum
dum sit immediate in continente ad id ex communi usu des-
tinato possunt apte et proprie demonstrari.

Probatur 2.o q.a ideo per accidentia panis et vini possumus
et apte demonstramus Corpus et Sanguinem Christi q.a accidentia
panis post consecrationem continent Corpus Christi, et accidentia vini
Sanguinem, ad idque destinantur per consecrationem ex Christi institutione
e.o sicut poterit panis aut vinum proprie et apte demonstrari
in aliquo continente, ad id ex com. usu immediate desti-
nato, et Christus poterit optime demonstrari.

Probatur 3. q.a idem tam signato, et demonstrato
per nomina Iste, et Hoc, quam magis accipiendi rem per longe
ut dicatur apte demonstrari pendeat ex institutione com[m]uni
hominum, res proprie, et apte dicitur demonstrari, si ea re de-
monstretur, qua ex consuet. et com. usu hominum poni solet
demonstranda. atqui res ostenta in aliquo [con]tinente ex consuet.
et com. usu hominum ad eam immediate continendam destinato, ab
consuet. et com. usu hominum ponitur ita demonstranda. e.o poterit ita demon-
strari minor probatur q.a ex consuet. et com. usu hominum accipitur tunc
continens pro ostento, et substituitur tamquam vicarius [illegible]
res illius. unde ostenso calceo includente pedem dicimus hic
est pes ostenso dolio includente vinum dicimus hoc est vinum osten-
sa cista continente uvas dicimus hic sunt uvae

Dices Hostia posita in Sacrario non potest demonstr-
ari, sicut neque involuta Corporali; et in Corporale, et Sacra-
rio

rium destinant ex Coi vsu ad continendam Hostiam. q. n. satis e
ad consecratione ee in continente destinato ex Coi vsu ad conti-
dam materiam consecrandam, nec admittendo n. posse consecrari hos-
tias clausas in Sacrario q.a n. e in illo tamquam in immato
continente ad sic continendas destinato vt ee debet. x. supius dic-
ta Sacrarium n. censi destiner ex Coi vsu ad ~~continendam~~ contin-
enda Custodia n. immate ad continendas sacras vt pyxis
ordinar. atq. ideo valet consecratio panis in pyxide, seu
Custodia clausi seu contenti: q. ob eandem rone valet con-
cratio Vini in Calice coopto. de pane vero inuoluto corpo-
rali credo valere consecratione cum p. Vazquez et alijs
q.muis contrarium sentiant q.r Laym. et q. Coninc Corporale
en. ex Coi vsu destinat ad continendas immate hostias
et ad tegendas et inuoluendas particulas decidentes.

Sect. 7.

Aliquorum regulae q. ad sia Ma. consecrandae repudiantur tamquam falsae.

Cum conuenerit apud omnes vt sup.a ordinem ma. consecranda debere ee p.sente, siue in se immate, siue in aliquo continente. Alterum alijui egregij sis p.scribentes contractantes dist.a materia vt ma. censeat p.sens, et consecroni apta collocata ad quod tradunt generales regulas hic breuir examinandas, imo et tamquam omnino incertas aut falsas repudiandas.

1.a est ~~cora~~ asserentium ma. consecranda debere minuta anni, aut aliquo sensu p.cipi, vt p.sens reputari possit. Verum hoc sine fundo asserit. nam post eip. sens Sacro, et p. captum audiandi illud implere, qui orbat omni

sa

demonstrando Hoc est aurum, et Vasa amphora plena vi-
no absolute dicimus demonstrando Hoc est Vinum. Visa autem
statua concava plena auro non dicimus demonstrando Hoc
est aurum; nisi quia statua non destinatur ex communi usu
ad continendum aurum sicut vasa destinatur; et ideo
res possit absolute et proprie demonstrari sufficit esse immediate
in continente ad id ex communi usu destinato non autem in conti-
nente ad id ex communi usu non destinato; ergo panis et vinum
dum sunt immediate in continente ad id ex communi usu des-
tinato possunt absolute et proprie demonstrari.

Observa 2° quod ideo per accidentia panis et vini per quae
absolute demonstramus Corpus et Sanguinem Christi, quia accidentia
panis post consecrationem continent Corpus Christi, et accidentia vini
Sanguinem, ad idque destinantur per consecrationem ex Christi institutione
ergo sicut poterit panis, aut vinum proprie et absolute demons-
trari in aliquo continente, ad id ex communi usu immediate desti-
nato, et consequenter poterit optime consecrari.

Observa 3. quod cum tam significato, et demonstr-
per nomina Hic, et Hoc, quam minus accipiendi rem per contentum
ut dicatur absolute demonstrari pendeat ex institutione et usu
hominum, res proprie, et absolute dicitur demonstrari, si ea ratione de-
monstretur, qua ex institutione et communi usu hominum proponitur solita
demonstranda. atqui res contenta in aliquo per se consueto
et communi usu hominum ad eam immediate continendam destinato, ex
institutione et communi usu hominum proponitur ita demonstranda. ergo poterit ita demons-
trari. minor probatur quia ex institutione et communi usu hominum accipitur tunc
continens pro contento, et substituitur tamquam vicarius ad gerendas vi-
ces illius. unde ostenso calceo includente pedem dicimus hic
pes ostenso dolio includente vinum dicimus hoc est vinum osten-
sa cista continente uvas dicimus hae sunt uvae

Dices Hostia posita in Sacrario non potest consecr-
ari, sicut neque inclusa Corporali, et in Corporale, et Sacra-
rio

xium destinant ex Coi usu ad continenda Hostia. q. n. satis e ad conseczone, e in continente destinato ex Coi usu ad continendam mam consecrandam, nec admittendo n. posse consecrari hostiam clausam in Sacrario q.a n. e in illo tamquam in immato continente ad sic continendum destinato ut e debet x. Supius dicta Sacrarium n. etsi destinetur ex Coi usu ad continendam Custodiam n. immate ad continendas Formas ut pyxis ordinatur atq ideo valet consecratio panis in pyxide, seu Custodia clausi seu contenti: e ob eandem rõem valet consecratio Vini in Calice cooperto. de pane v.o inuoluto corporali credo valere consecrationem cum P. Vazquez et alijs q.muis contrarium sentiant P.r Lugo. et q. Comune Corporale n. ex Coi usu destinatur ad continendas immatè hostias et ad tegendas et inuoluendas particulas decidentes.

Sect. 7

Aliquorum regulæ pro spa Mæ consecrandæ repudiant tamqua falsæ.

Cum conuenerit apud omnes ut sup.a vidimus mam consecrandam debere e præsente, siue in se immate, siue in aliquo continente. Alterius aliqui progressi sunt præscribentes contrariantes distam neciam ut ma censeatur præsens consecrationi apte collocata ad quod tradunt generales regulas hic debito examinandas. imo et tamquam omnino incertas aut falsas repudiandas.

1.a est com asserentium mam consecrandam debere meruntarij, aut aliquo sensu percipi, ut præsens reputari possit. Verum hoc sine fundamento asseritur. nam post e præsens Sacro, et præs capax audiendi illud implere, qui orbat omni

Sic

ut Cas. docet Sa q. 2 potuerit et rex ee p. sens consecrari
etiã si consecrans sit privatus omni sensu: atq. ideo
Sacerdos qui cus Surdus, Mutus, et Carens oi odoratu, g
tactu posset consecrare Hostiã prope se positã si de
proximitate illius certior fiat ex 2ª D. D. Sup.ª allegatorũ
q.ª quoad hoc n. est maior ratio unius quã alterius
omnium hic est quod sensus n. faciunt abte ess-
res ee p.sentes, sed p.sentes supponunt, et so eis dant
quandã p.ntiã intentionalẽ sine qua nequit possi sim-
plici p.ntia, ut nus vidimus et ... qua poss n. ee ab-
p.sentes, ut si rem a tergo positã odoratu pcipias, a
manu teneas n. censet in tali vsu abte p.sens, nec
valide consecrari ut docet melior Sa q. ibi Vaz quem
p.ponit et aliorum: imo q.r p.positus addit hoc eã secum
stiã si panis a tergo positus videat in speculo.

Secunda ẽ eorum qui licet n. exigant ad p.ntia-
m consecrande, quod actu manu teneat, nec quod pcipiat
sensu exigunt tn, ne in tanta distantia sit ut n.
sensu pcipi possit atq. ideo credunt, tunc ee p.sentẽ
quando l. manu t. visu l. auditu l. odoratu pcipi-
tur; neq. hic regula veritatẽ stinet. etenim diffi-
plura pcipi et distanter pcipi post quis n. sit nobis abte p.sentia
nec posi fit p.nomina Stis et hoc nude accepta demons-
trari ut in superioribus diximus. et sic licet magna copia
divini impetu pcipitata post eminus adduci et tunc
exit abte p.sens, nec poterit consecrari: q. n. eo ipso p.nti-
ma sensu aliquo possit pcipi dicat p.sens et consecrabilis
quare impobanda est cuiusdam docti iunioris Sa q.
qui audaciter asseruit posse consecrari a Sacerdote panẽ
existentẽ Romæ, si a Deo hic existens elevaret ut ibi
panem videret. credebat n. eo ipso fieri p.sentem

quod

quod a alt. supnalis videret

3.ª regula est eorum qui ap. Vasquio de institutionibus theologicis Cap. 16 dicunt mam debere ee ita ppinquam ut verba conseccrationis possint usque ad illam pervenire l. vim seu realis seu ee reale l. intentionalis vim speciam sensibilem sui. Ejorum hoc etiam regula a decretare exorbitat. 1.º q. ex pou Coelestis fistlarentes sub alijs consecrant, et sacrari posi in custodia tecta sicut vinum intra coopertum calicem, nec tn nec ad vinum nec ad pdictas spas devenire post sonum verborum, vim speciem sensibilem, neque vim ee reale. 2.º tn requirit huiusmodi ppinquitas ut ma consecranda censeatur psens.

Quod si Trojan dixerit in hijs capibus pervenire usque ad vinum immat, et ad spas, quae aliqs tegunt et hoc sufficeret. Dª. 3.ª q. hoc requiri sine fundo asseritur cum n dd ex vicinª verborum neque ex instit. Xpi; neque ex indigª sacralis efficacitatis. 5.º independens ab eo, quod verborum sonus vim ee reale l. intentionalem perveniat ad attingendam ma indicanda et definienda est mo pria, neque oppositum pbant verba Augustini tr. 80 in Ioanne: Accedit verbum ad elementum et fit Sacramentum, cum sensus n sit trinitas verbum usque ad mam et ita fit Sacramentum sed hic pfert verbum sup.ª mam psentem (quam dicit elementum) et fit Sacramentum. Quod verificari post etiam si verba n perveniant usque ad mam

Quarta e eorum qui dicunt mam distantem p centum passuum n ee psentem. at quod ideo consecrari n posse, distantem p decem ee psentem et consecrari posse, distantem vero p quinquaginta ee dubium an sit psens, et an posit consecrari. Certe hac regula ex authore cerebro definit pdictas distantias cum nulla ratio pbabilis talis assignationis et detractionis possit assignari. Cur n. n posuit aliquanto maiorem aut minorem distantiam si phycae definienda e

Propter hoc cum DD. concludit nullam certam regulam praescribi posse qua pinguitas naturalia physice finiatur, atque ideo horrelinquitur iudicio prudentis, ut ex perpensis omnibus circumstantiis, necnon et magnitudine et paritate materiem hic et nunc moraliter definiant. de Duran. et Salmant. dixerunt solo Christus D. qui sacrum instituit posse hunc praecise certum terminum designare, nam a nobis solum moraliter diiudicandum est. vide si placet Suarez. Pater mag. Lugo et alios. ego iam dixi sect. 1. quod satis est quod quantitas praecise sit ad visionem sensum requisita.

Sect. 8

Substantia panis et vini non necessario debet esse praesens ab initio prolationis verborum consecrationis, sed satis est quod ante finem sit.

Sta est Vazquez 3. p. d. 201. c. 4. n. 22. 23. et dicunt probabilem Pater Suarez 3. p. d. 45. sect. 3. § ultimo. et Pater Iann. d. 5. de Euch. q. 2 dub. 6. n. 21. verum sed nihilominus ac reduxi ex aliis qui censent [illegible] men hoc et [illegible] referri ad finem prolationis et temporis sequentis, haec suspensa suam significationem [illegible] trationem quamvis Pater Lugo d. 4. de Euch. s. 5. oppositum 3. p. 2. 7. art. 2 dub. 2 n. 7. amplectantur oppositum ut probabiliorem probabilius Pater Suarez loco allegato.

Probatur 1. si propositio aliquam rationem materia debet esse praesens ab initio prolationis verborum, et non sufficeret praesentem ante finem eorum maxime quia pronomen hoc vel hic demonstrant cum proferuntur materiam consecrandam scilicet panem et vinum, et cum demonstratio proprie hic et hoc sit rei praesentis quam demonstrant debet esse praesens. atqui haec ratio nulla

q. non requirit quod mā sit p̃sens ab initio prolationis, sed satis er-
it si ante finem sit. Maior ē Adversariorum, cōa ē recta; mino-
rem probo: quia ut ostendam quod verba consecrationis ex vi p̃dictorum
pronominum agam hic et Hoc non demonstrant directe substantiam
panis et vini (alias verba consecrationis essent falsa) neque conten-
tum sub accidentibus panis, et vini quod ea nomina referuntur, nam etiam
essent falsa siquidem de suo signato directo affirmarent quod
sit Corpus et Sanguis Xpi. &c. Et hoc non spectat contento tunc sub
accidentibus, sed contento in fine prolationis atque ideo demonstrati-
onem referunt ad finem prolationis.

Probatur 2°. quia verba consecrationis non exigunt mā
eē p̃sentem ab initio prolationis, ex significatione doctrinali quam
habent, neque ex significatione sacramentali; ergo ab illis non exigitur quod mā
sit p̃sens ab initio prolationis, sed sufficit et p̃sens ante
finem verborum. Tenet cōa: quia p̃sentia mā nascitur ex verborum
exigentia ratione signorum quam habent. Ans probatur quoad pri-
orem partem. quia significatio doctrinalis verborum est quam ex
institutione humana habent, et haec cum sit significare demonstrare Corpus
et Sanguinem Xpi sub accidentia sensibilia panis et vini ut patet ex for-
mis consecrationis: Hoc est Corpus meum, Hic est Sanguis meus. refert
ad illud tempus quo Corpus et Sanguis Xpi sunt p̃sentia sub accidentibus
sensibilibus panis et vini, non autem sunt p̃sentia ab initio sed
in fine prolationis ut certum est. atque ideo ex vi huius signific-
ationis non exigit mā p̃sens ab initio prolationis

Quoad posteriorem etiam probatur quia significatio sacramentalis
quam habent ex institutione Xpi est quod Xpus sit sub accidentibus
panis et vini non ut cumque (hoc enim verba habent ex significatione
doctrinali) sed per transsubstantionem et conversionem panis et vini
in Corpus et Sanguinem Xpi: atqui neque ex vi huius significationis
exigitur mā p̃sens ab initio prolationis: ergo. minor probatur quia
ut Xpus sit per conversionem panis et vini sub eorum acciden-
tiis, satis est quod ad positionem Xpi sub talibus accidentibus

3. e.

(ut inferius explanabo) destruat substantia panis et vi-
ni tamquam terminus a quo ad hoc autem sufficit quod immediate
ante ultimum instans verborum in quo ponitur praesens
Christus fuerit substantia panis et vini ut patet ex
conceptu conversionis. ergo neque [illegible] est ex vi huius non
realis requirit materiam esse praesentem ante finem prolatio-
nis verborum sed sufficit quod sit praesens ante finem ver-
borum.

Probatur 3.º adversus primum Tanner et alios
admittunt aquam conversam in vinum ante finem prolationis
et post inchoata verba, addito pronomine [illegible] converti
in sanguinem Christi per consecrationem cum tamen aliunde dicant
esse validam consecrationem si nulla materia sit praesens ab initio
prolationis isto sit ante finem mihi non videntur posse respon-
dentem cedere. arguitur sic: non minus est materia consecrationis
pars illa vini existens solum ante finem prolationis quam
reliquum ab initio existens. siquidem totum consecratur
et non solum quod ab initio fuit ergo non minus debet
praesens pars illa quam reliquum [illegible] ex ratione [illegible]
[illegible] praesentia ergo si non requiritur quod pars illa sit prae-
sens ab initio prolationis neque requiritur quod reliquum
sit ab initio praesens, et ideo ut nihil fuerit prae-
ab initio prolationis dummodo totum sit ante finem illius, tot[um]
erit sufficienter praesens ut consecrari possit

Confirmatur 2.º ideo requirunt quod aliqua materia
sit ab initio prolationis, quia pronomen demonstrativum hoc
debet habere aliquid, in quod vim suam exerceat: sed
vim suam etiam exercet in illam partem quae ponitur an-
te finem prolationis. ergo quamvis nil aliud fuisset ab initio ha-
beret in quod vim suam exerceret. minor probatur quia vim
suam exercet in omnem materiam consecrandam, cum consecretur
tam ea quae fuit ab initio, quam quae conversa est in

vi-

vinus ante fine.

non. 2. quia pronomen hic demonstrat illam partem vini, quae specialiter ponitur in fine formae, non 2. Si dicas demonstrare, quia ex vi demonstrationis requireret quod aliquid materiae sit ab initio praesens, hoc potest demonstrare quod ab initio non fuerit praesens, et non demonstrat, praesertim quamquod hoc est falsum, quia ex vi demonstrationis quae infert in totam materiam consecrandam et non potius in unam partem quam in aliam, et ideo aut nullam demonstrat, aut certe omnes inferendo quod aliqua pars materiae consecratur, cum non demonstretur. Et eadem ratio sit de quibus aliis, potuerunt consecrari etsi nulla extiterit ab initio, quia ut ab initio deberent existere ut possent demonstrari, sed non requiritur quod demonstrentur ut possint consecrari, consecrari poterunt omnes etsi nulla fuerit ab initio praesens. Hinc infertur quod si ab initio nihil esset in calice, et esset aqua post inchoata verba, et post pronomina hic infunderet vinum, et aqua miraculose in vinum mutaretur ante finem formae, valere consecratio, quidquid alii negent, quia sufficit materiam esse praesentem ante finem formae, et non requiritur quod ab initio sit, ut supra diximus, neque pronomen hic demonstrat praecise in quo est, sed ad finem formae refertur.

Sect.

Conveniunt fundamenta partis adversae

Obj. 1. Si ad consecrationem non requireretur materia praesens ab initio formae verborum, neque etiam requireretur praesens ante finem eorum, et ideo posset fieri consecratio nulla materia panis et vini praesente existente, quod absurdum et erroneum est, quia enim quod ab initio formae sit

sit p̃sens m̃a dictionis sequella p̃pri: q̃a idem
requirer p̃sens ab initio q̃ pronomen Hoc et Hic
demonstrat subst̃tia panis et vini sed corpus et san
guinis Xp̃i, et Hic quidem in ultimo instanti p̃ferri q̃a ni
substantia panis et vini e[st] ne[cessari]o ante finem p̃fer
demonstrat substantia panis et vini sed corpus et san
guinis Xp̃i in ultimo instanti q̃do n[on] e[st] substantia panis
vini n[on] requirer quod sit p̃sens ante finem p̃fer

Hoc ar[gumen]tum multi obieci in g[rat]ia adversa
qui forsan necdum poss[unt] ... maioris efficaciis ut
gando sequellam. ad p̃batione distinguo maiore, ideo q̃a ...
in recto neq[ue] in obliquo demonstrat m̃a p̃ eo instanti quo p̃fe
runt sed do maiore q̃a nullo instanti aut tempore anti finem
p̃lationis demonstrat m̃a saltem in obliquo neg[o] maiorem
imo et suppositum: numquam tale dixi. demonstrat ... in obliquo
quo m̃a ante finem p̃lationis et in recto corpus ac sanguine
Xp̃i in fine verborum. atq[ue] ideo n[ecessa]rium est quod m̃a sit
p̃sens ante quam finiantur verba ... quando in
choantur.

Hoc ita explico et illustro. verba ex insti[tutione]
Xp̃i signant et demonstrant corpus et sanguinem
Xp̃i existere in fine p̃lationis sub accidentibus panis
vini ex vi transsubstantionis. atqui demonstrans e[ss]e c[orpus]
et sanguine Xp̃i sub accidentibus panis et vini in fine ...
tionis ex vi transsubstantionis simul demonstrat in obliquo
immare p̃cedere substantiam panis et vini tamquam ...
a quo talis transsubstantionis quin posit intelligi ...
mus existendi corporis et sanguinis Xp̃i sine co...
panis et vinum p̃cedant, at post intelligi quin p̃
cedant ab initio p̃lationis quia demonstratio p̃dicta
n[on] fertur ad m̃a, neq[ue] in recto neq[ue] in obliquo, p̃ tempore
quo p̃feruntur nomina, sed p̃ instanti ante finem p̃lat[ionis]

Dices m̃a debet e[ss]e rigorose p̃sens ...

vt. ff. nomen Hic aut Hoc possit demonstrari: sed quando
in fine prolationis demonstrat in obliquo substantia panis et vini
non est rigorose praesens, sed fuit immediate antea iam iam
destructa quia et vi transubstantiationis defecerit. ergo non demons
trat etiam in instanti ante finem prolationis, et designo neque
requiret quod tunc sit praesens. Item nomen Hoc (idem
est de Hic: vel vini et sanguinis) tria demonstrare tangens
Xpi. et Hoc in recto. 2um: accidentia panis, et in obliquo tan-
quam id sub quo continetur Corpus Xpi; 3um: substantia pa-
nis tamquam id quod destruitur, et a quo receditur, atque ideo
in obliquo. Primi significatio seu propria demonstratio ref-
fertur ad ultimum instans prolationis quia tunc habet sibi rigo-
rose praesentem rem demonstratam; 2i propria demonstratio
non solum refertur ad ultimum instans in quo est sub accidentibus
corpus, sed etiam ad tempus immediate ante in quo [illegible] debe-
at [illegible] substantia panis etiam debent esse accidentia illius. atque
ideo nomen demonstrans rigorose habet sibi praesentia
accidentia panis ante ultimum instans. 3ii tandem demons
tratio propria refertur ad tempus immediate ante ultimum
instans, quia tunc est proprie praesens adverbio demons
tranti res demonstrata nempe substantia panis.

Quare 2um varios respectus comparatio erit
propria, aut impropria demonstratio praedictorum nomi-
num, si nomen Hoc accipiatur in ultimo instanti prola-
tionis, et comparetur ad Corpus Xpi proprie tunc illud de-
monstrabit: si autem ad accidentia panis etiam illa tunc
proprie demonstrabit (hoc in recto discrimine quod corpus
Xpi demonstrabit in recto accidentia panis in obliquo) quia
in ultimo instanti corpus et accidentia panis existunt, et
proprie praesentia sunt; ~~non~~ si fiat comparatio ad substantiam panis
tunc propria demonstratio in ultimo instanti quia tunc non est rigo-
rose praesens. si vero accipiatur immediate antea proprie demons

tratio

demonstrabit substantiam panis et alias actiones quae ... substantia
quamdiu existunt tunc ... praesentia. at corpus Christi
in ... tunc demonstrabitur ... et non ... tunc ...
... ... immediate post

Objici. 2º in Baptismo et Confirmatione
(idem erit de caeteris sacramentis) requiritur quod persona
...ecta sit praesens actioni baptizandi aut confirmandi.
Si enim parvulus baptizandus aut confirmandus
... non esset praesens ... initio ... inferretur forma esset invalidum
sacramentum Baptismi et ... confirmationis esset praesens circa
... finem et ... ungeretur: ergo similiter in
Eucharistia nisi materia sit praesens ab initio forma non erit valida
... sacramentum, ... praesens sit antequam finiatur.

Resp. dato antecedente negando consequentiam: quia in forma
Baptismi et confirmationis ego te Baptizo etc. ...
te signo cruci etc. aliud ... non suspenditur significatio
ad finem formae sed ... signat ... ... et
ideo subiectum quod signatur ... demonstratur debet
iam tunc esse praesens. De aliis ... ... quae
de subiecto ... supponente, et demonstrante quod
pronomen hic aut hoc in consecratione non significat tunc cum profertur
sed quasi suspendit et refert suam significationem ad finem, et non ... ...
... ideo ut vera sit forma consecrationis, sufficit quod materia sit praesens ante
finem, et non opus est quod sit praesens ab initio quando profertur
pronomen hic aut hoc.

Objicies 3 de ratione sacrificii est quod res oblata sit praesens ab initio illius, atqui consecratio est sacrificium,
et res oblata non solum est Christus ... sub speciebus, sed etiam quodammodo
substantia panis et vini ut Bellarm. et Suarez ... ex
SS. PP. offerunt enim et immolant panem et vinum quatenus
per consecrationem destruuntur in honorem Dei: ergo materia consecrationis debet
esse praesens ab initio verborum. Resp. data maiori et ...
nem

non (in intellecta secratione verbis) negando tamen quod vera consecrationis non sit sacrificium, sed tantum moralis illius. Constitui non sacrificium in actione, qua immolatur res oblata, qua actio cum non sit ab initio verborum, sed in fine incipiat, eo ipso quod materia sit praesens ante finem existit praesens sacrificio ab initio illius, ipso non existat ab initio verborum.

Sect. 10.

Materia consecranda non solum debere esse praesente sed determinata ex intentione consecrantis.

Ita P. Lugo d. 4. de Eucharistia Sect. 7. Coninc. de Sacramentis q. 74. art. 2. dub. 3. n. 32. P. Praepositus ibidem. P. Valentia tom. 4. d. 6. q. 2. punct. 3. Aliique Magistri in suis P.toribus verbo Materia n. 17. P. Suarez 3. p. d. 43. sect. 6. Reginaldus in praxi lib. 29 n. 16. Henriquez qui est de Eucharistia cap. 14. n. 5. P. Laiman lib. 5. Theologiae moralis tract. 4. c. 2. n. 12. P. Filliutius tract. 4. de Eucharistia c. 3 n. 70 et est communis sententia imo P. Lugo dicit esse certam et quidem iure.

Ut autem legitimus sensus eius capiatur advertere data opera a nobis inquiri non materia debeat esse determinata ex intentione consecrantis, et non, an debeat esse determinata in se, nam cum omnia in se determinata sint, siquidem habent determinatas quidditates et essentias et solum detur indeterminatio rerum nostri qui nunc confuse, nunc sub disiunctione cognoscimus quae in se determinata et certa sunt. Rogamus an sufficiat materiam esse determinatam in se, ut consecratio valeat, vel requiratur alterius quod modus cognoscendi, et modus quo intentio consecrantis ad illam dirigitur sit certus et determinatus ita ut non sufficiat

vell.

aut intendere consecrare in confuso, indeterminate disiunctive aut
vage veluti si dicat volo consecrare materiam adstantem, volo conse
crare aliquam partem ex ijs quae sunt in altari, volo consecrare hanc
vel illam formam, hanc vel illam hostiae partem sed opportet quod
sibi praescribat ac certo determinet, quam velit prae alijs consecra
re,

Quo adnotato probatur 1.o conclusio quia de fide est requiri in
tentionem ministri ad valorem sacramenti ut constat ex decla
rantur in decreto Eugenij et ex Trid. Sess. 7. Can. 11
quod autem haec intentio debeat esse determinata super materiam
determinatam probatur quia illa intentio adhibenda est quae requi
ritur ut forma sit efficax, et non irrita, atqui ut forma sit
efficax et non irrita necessaria est intentio determinata super materiam deter
minatam. ergo requiritur intentio determinata super materiam determinatam
minor probatur quia vel intentio consecrantis fertur circa totam materi
am, quae est coram, et tunc etiam determinat totam et
intentio determinata, aut super nullam? et sic intentio esset
nulla et consequenter inepta ut consecratio et forma valeant
cum nequeat esse intentio sine objecto, et objectum intentionis
huius sit materia. aut super unam partem determinatam materiae et non super
aliam? et sic illa pars etiam est materia determinata, ex intentione
consecrantis. aut super aliquam partem vage, et sic forma
esset inefficax, et nulla pars consecrabitur cum non sit maior
ratio quare una consecretur quam alia. ergo ut forma consecratio
nis sit efficax et non irrita necessaria est intentio determinata
consecrantis super materiam determinatam.

Confirmatur quia vel consecrari potest aliquid aliter
te quod non intendat determinate sacerdos consecrare vel non
si hoc dicas? ergo requiritur necessaria intentio determinata
consecrantis quod est requiri materiam determinatam ex intentione
illius. si primum? ergo consecratio excedit intentionem
consecrantis cum consecratio se extendat determinate ad

quod

quod non se extendit intentio consecrantis, quod tamen dici non
potest, cum tota ratio consecrationis pendeat ab intentione mi-
nistri consecrantis.

Probatur 2°. intentio vaga Sacerdo-
tis super materiam consecrandam non sufficit ut valide fiat con-
secratio: ergo requiritur determinata super materiam determinatam
patet consequentia, antecedens probatur. illa intentio non sufficit ut va-
lide fiat consecratio sub qua quaelibet materia vel pars
eius simul, et aequaliter includitur, et excluditur, neque est maior ratio
ut includatur, quam ut excludatur: intentio autem vaga est huius
modi, quia quaelibet hostia vel particula illius potest esse inclusa sub illa
intentione, et exclusa ab illa: ergo. Minor ostenditur quia quae-
libet hostia vel particula partis est sufficiens, omnes excludant
alii, et alii sufficiunt omnes excludat quaelibet. quia ista in-
tentio nullam determinat, sed indifferenter indeterminate et vage
feratur in quamlibet nulla erit magis inclusa quam exclusa
quia quaelibet erit indifferens, ut includatur quam
ut excludatur quia non est maior ratio pro una quam alia sufficiunt.

Probatur 3°. in reliquis Sacramentis requi-
ritur quod subiectum sit determinatum ex intentione ministri. Si en-
im Baptizans, confirmans, absolvens non dirigeret suam intentionem determinate
in aliquam singularem personam, sed vage, et in confuso vel-
let baptizare unum ex praesentibus nihil efficeret: ergo similiter
in Eucharistia requiritur materia determinata ex intentione Ministri
consecrantis. antecedens admittunt omnes, nec negari potest.
Consequentia probatur quia quod in aliis Sacramentis est subiectum recipiens
in Eucharistia est materia, sed tantum ad genus intentionis requisitae
quoad [illegible] in aliis subiectum determinatum requiritur ex intentione Minis-
tri in Eucharistia erit requisita materia determinata ex intentione eius.

Probatur 4. Ex regula generali quia Agens naturale sem-
per requirit determinatam materiam in qua agat, nequit non agere
et operari actu in materia indeterminata: ergo et Agens morale quia

qualis è Sacerdos consecrans debet requirere ut oper et altu consecret mãs determinatam. Prob. coam q. agens mo rale in hoc assimilat. nali. confirm. 1.° Lugus Mas sius q.ª actiones sunt particularium. Confirm. 2.° Ex Vazquez q.ª certissimum est verba consecrationis debere respondere intentioni Ministri et intentionem ve bis. Cum autem verba sint demonstrativa, quae per significatio postulant aliquid certum et determinatum, talem etiam debet esse intentio: ad quod ideo ex intent. mat. be. ãe determinata.

Urget. q.ª si demus Ministrum dum verba profert, habere intentionem confusam et indeterminatam aut vagam nihil consecravit: ergo requiritur intentio determinata ex parte consecrantis, et n. sufficit confusa indeterminata, aut vaga. Caret. coa. et ans probatur q.ª n. aliter fert. intentio confusa in mã, quae dicis consecrari, quam in eam quae non consecratur, atque hic qui consecrat magis determinatur ab intentione consecrantis, sed. sic illius quae n. consecrat n. e. sufficit ex vi sua posse consecrari: ergo neque sufficiet ex eadem vi posse consecrari, quae ã n. sunt consecr.

Sect. 11.

Occurrit Adversiorum obiectis

Obij. 1.° Sacerdos post offerre sacrificium pro illa aia quam Deus voluerit, ergo et poterit consecrare illam hostiam ex multis praesentibus, quam Deus voluerit, sed sic nullam determinat Sacerdos, sed ad summum committit Deo determinandam, ergo n. opus est ad valorem consecrationis, quod mã sit determinata ex intent.ᵉ consecrantis. ma

tiplio solum post argutum. 1.º n. negari post argum ut multi negant, nam detratio a nobis pendet, nec deus vult determinare, nisi nos detrahimus, et nisi aliud detrativum addat prout voluntatem dei nulli sacrificium applicabit. 2.º veri post; dato ante negando conseq. quia eo ipso quod nos illam eligamus atque quam deus elegit illam, id est detrahimus a prae ceteris assumimus ut sacrificio fruatur, ac proinde non obstat in applicatione sacrificij requiri detrationem ex intentione applicantis, sed quod detratio non debeat nasci independenter ab alterius volte, sed sufficere quod fiat dependenter a volte et detrat. dei. Veri post 3.º nego consequentiam et dando discrimen quia applicatio sacrificij animabus purgatorij non fit per demonstrationem ais, ac proinde non opus est ut nobis constet quas anima a deo eligat ut illi fit applicatio, consecratio autem fit per demonstrationem pronominis Hic aut Hoc, et non post sic demonstrari a nobis quod ex intent. non est non detrat.

Objicitur 2.º si sacerdos auditis pluribus peccatis vellet absolvere a duobus non detrahendo a quibus, tamen intendendo verum sacramentum conficere, revera illud conficeret et ab omnibus absolveret. 2.º si habeat presentes plures formas et velit duas consecrare, non detrahendo quas, simul tamen intendendo conficere verum sacramentum illud vere conficiet et consecrabit omnes. ergo absque detrat. materiae post valide fieri detratio.

Respondetur negando ans. quia nisi detrat omnia peccata ex confessis intendat absolvere irrita exit absolutio; imo si mortalia sint debet intendere absolvere ab omnibus, nec sufficit intendere absolvere a duobus detractis relictis ceteris quia cum sint mortalia nullum unum sine alio remitti possit, non est legitima non

progrendo in absolutione, ita mediata, re intendendo conficere
verum Sacramentum cum praedicta intentione intendo rem fa-
cere sine requisito essentiali, quod est impossibile, sicuti habens
decem foeminas non conficeret verum matrimonium si diceret
duco unam ex his; ita neque absolvere, neque consecrat qui di-
ceret absolvo te a duobus peccatis, intendo consecrare duas ex nu-
meris nullam determinando.

Dices 2. moribundus aut moriens in genere confi-
tendo peccavi potest absolvi, et tamen nec poenitens nec minister
determinat peccatorum, nec numerum aut circumstantias
cum absolviens ignoret qualia peccata commiserit. Ergo sic
poterit consecrans valide consecrare si sciat materiam
nec esse omnia, non determinat, nec determinare possit numerum, quan-
titatem vel individua. Respondeo in casu necessitatis posse qui-
dem moribundum absolvi non tamen sine omni determinatione intentionis
cum Sacerdos determinate intendat absolvere, ab omni pecca-
to quod sub illo genere moribundus commiserit, et omnis
hic determinatio non sit sufficiens ad demonstrationem, nec tamen
sit sufficiat ad Eucharistiam, adhuc poenitentia valet, quia
debent demonstrari peccata absolvenda sicut materia
consecranda.

Obiicies 3. Si sint praesentes plures hostiae
creatae, et una non consecrata immisceatur et cognosci
terminari nequeat a consecrante poterit consecrari; et
requiritur quod materia sit determinata ex intentione consecrantis.
Respondetur forsan aliquis tunc esse determinatam intentionem
circa hostiam non consecratam eo ipso quod excludat conse-
cratas, et sic feratur circa non consecratam illam determinate
et eligit. Respondeo tamen aliter cum Patre Vazquez et [illegible]
hostia — ad negando illam formam posse consecrari quia sufficit
in ratione nequit illa sola demonstrari. [illegible] aut
[illegible] tamen dici si intentio ferretur in tales quod

ipsi de ctinet sub cdit.e Str si non sit cseratu, q. a ea mg omnib. detrahere et demonstrare totum contentum et quod non est cseratum cseraret.

Obij. 4. post Sacerdos cseraret medietatem hostiæ, et tn non post illam perfecte determinare cum non cognoscit lineam determinativam quæ est terminus medietatis cserandæ, et sl nexus utriusque q. ad cseracione non requiritur retrata intentio cserandi c.m mg cserandum. Resp. Sep. cessa maiori negando minorem moraliter et hum. mo loquendo, q.d licet metaphysice non cognoscat ultimus medietatis indivisibilis, parum obest q. non requiritur metaphysica demonstratio, sed sufficit moralis et hum.a ut cum demonstramus hanc domum hunc ea q. est non cognoscamus metaphysice terminos indivisibiles earum, sed moraliter et hum. mo.

Obij. 5. Sæpe fit cseratio absque intentione cserandi, sed tunc non dat retractio intentionis c.m mg cserandæ: e.o non requiritur huiusmodi retractio ut cseratio valeat. Maior ostenditur q. sæpe celebrans non advertit sed tempore cserationis distractus est. Resp. quod licet in casu distractionis non adsit intentio actualis cserandi adest virtualis quæ sufficit x.a Coes DD: et cum illa sit retrata cserandi mg illam præsentem, nihil concludit adversus doctrinam superiorem. Sed et dici posset tunc existere moraliter, virtute, et intentionis retratæ cserandi mg illam præsentem retrata q. volentes celebrare voluimus etiam cserare illam mg præsentem, et hæc voluntas non retractata censetur moraliter perseverare.

Sect. 12.

Speciales obiecti, adversus idem

Obijcies. Primo Si Sacerdos intendat cc

consecrare omnes partes impares alicuius hostiae v. g. 1as 3as, 5as, 7as, 9as etc. non autem pares, impares consecrabit non consecratis paribus, et in ea intentio non determinat materiam proprie, et stricte ita ut secernat consecranda a non consecranda: ergo non requiritur quod materia proprie stricte determinetur ex intentione consecrantis ut valide fiat consecratio. Maior supponi solet; minor probatur in sententia Aristotelis asserentis quamlibet partem continui esse in infinitum dividi in partes impares, mixtas et conjunctas cum paribus, ita ut nulla sit pars impar quae non includat infinitas pares neque ulla par detur, quae non includat infinitas impares, atque ideo secerni nequeunt impares a paribus aut pares ab imparibus: ergo ea intentio non extrahit materiam proprie et stricte, ita ut secernat consecranda a non consecranda.

Infirmatur: quia sicut ex duabus medietatibus hostiae potest quis unam consecrare non consecrata alia ut diximus dub. praecedente, ita potest quis ex quatuor partibus hostiae consecrare unam et non aliam, 3am et non quartam, et sic in infinitum cum proportione quia quaelibet pars ex infinitis est infinite divisibilis, et consecrari potest dividi in 4 partes; intentio autem tendens in quartas partes interpolatas dictarum partium non extrahit proprie et stricte materiam cum nequeat Angelis demonstrari per hic et hoc infinitas illas 4as partes interpolatas sicut neque hostiae non consecratae interpolatae et permixtae cum consecratis: ergo non requiritur materia extracta ut consecratio valeat.

Respondeo negando maiorem, tum quia totum in minori, tum quia [illegible] implicat ut sic ostendo. 1º quia implicat dari plures partes impares et non dari pares quia aliud sint pares quam duplicatus, seu repetitus numerus

imparium. v. g. duplex unitas duplex ternarius duplex quinarius duplex septenarius &c. impossibile est decerni eas partes impares quin decernantur pares. 2º quia si decernantur omnibus imparibus maneret decerata aliqua par vel non. si 1um ... non ... decerata omnes partes impares contra suppositum; si 2um ... dantur plures numeri, seu unitates non ... Binarius, seu duae unitates quod est impossibile. patet consequentia quia ... Binarius aut duplex unitas daret numerum parem contra suppositum. 3º quia nulla est pars impar divisibilis quae non includat infinitas pares; ergo tam impossibile sit decernari includens, et inclusas, impossibile erit decernari partes impares et non pares. Antecedens ostenditur quia licet quaelibet pars divisibilis sit divisibilis in infinitum intra se habet infinitos Binarios partium proportionalium infinitos quaternarios, infinitos senarios &c. ut dixi n. 3. physicorum in quolibet infinito numero dari infinites singulas species finitas numeri ostenditur demonstrari posse. 4º sublatis per esse omnibus partibus imparibus non manerent in hostia partes pares, ergo in hostia non dantur de facto partes pares (quod est evidenter falsum) vel partes impares non possunt accipi quin simul accipiantur pares. Antecedens probatur quia si sublatis omnibus imparibus adhuc manerent pares etiam manerent impares contra suppositum quod ablatis omnibus ... patet consequentia quia pares constituunt essentialiter ... imparibus, et nequit dari constitutum absque essentiali constitutivo.

Tandem quia omnes illae partes impares includerent, et excluderent ab intentione decerantis quod repugnat intentioni requisitae ad valorem decerationis et conditioni materiae decerandae. Probatur assumptum quia quaelibet impar est Binarius est pars et alterius seu constitutiva parium et est 3ª. Item quia ex eo quod sint impares ... maior de lege ... unitate indivisibili si forsan est includunt ... in Binario sint partes parium, ergo ...

decerant

deberet excludi, ne aliqua includeret et deceraret impari bus, ius partes maneant etiam de necessitate includi... totum non decerari decerantis inclusis et omnibus illius partibus quod est impossibile.

Itaque nisi tota proxima par impar et indivisibilis seorsim a reliquis et separatim accipiatur, omnes impares includantur in partibus, et ideo pares desumunt ex imparibus, ad quas ideo ratione decerantis imparibus ratio decerandi pares, quia ex illis desumunt.

Adeo sermone ter 2.º casus implicare, quod cum illae quartae partes proportionales sint concurrentes, una quaeque omnino in se decernetur et non decerat tam et de necessitate esset tota decerata et non esset aut non decerarent omnes 4 quae supposita, quod sic ostendo. Secunda 4.ª pars est tota decerata vel non. Si sic, quia illa divisibilis in 4 quartas et quaelibet iterum in alias 4.ª decerantes in infinitum quartas absque impossibile. Si non sit decerata tota sed pars, quia quod decerat non est quarta pars, et dicis sed pars quartae, quaequae quod illa particula decerata? Nunc est eadem difficultas cum habeant 4 quartas partes simul deceratas, et non cum impossibile. Adde quod simul in subtilis panis est divisio in omnes partes sit non difficile ostendi possit.

Ter 2.º cas. P.ª Vazquez, Suarez, Hurtado, nine, et Lugo omissa possibilitate ... negando quod possint eo modo decerari praedictae quartae partes licet non possit morari et humano modo demonstrari per hoc sicut oportet ut valeret decerata et quidem si hostia non decerata, nequit dici immissa ...

seu ipsa cum consecratis seorsim consecrari, quia nequit et distincta demonstrari multominus poterunt infinitae illae quartae cum aliis mixtae et interpolatae.

Dices: Si eae quartae partes dividerentur, et aliis destructis, in suo proprio loco persisterent, possent consecrari, ergo quamvis sint unitae reliquis, cum unione [illegible] fusione, et indeterminatione, sed potius ordine et [illegible]. Respondeo, missio ante negando conseq. discrimen est quod destructis aliis possent sumi per modum unius, et seorsim ab aliis demonstrari ut sacerdos intendat consecrare totam illam materiam quam sine mixtione potentem habet; non sic demonstrari possunt quando sunt unitae, quia cum sint mixtae, et interpolatae cum aliis, quas excludunt, nequeunt per modum unius accipi, et ut distinctae ab aliis demonstrari.

Dices iterum non minus sunt interpolatae et permixtae illae quartae partes, quam sunt interpolatae et permixtae partes farinae triticeae cum pulveribus [illegible] et aliis partibus aliorum seminum incapacium consecrationis, ergo sicut illa nonobstante hac mixtione et interpolatione possunt consecrari et demonstrari partes materiae triticeae non consecratis aliis, ita poterunt illae quartae partes demonstrari et consecrari non consecratis aliis cum quibus interpolantur. Respondeo negando consequentiam; discrimen est quia intentio consecrandi et demonstratio fertur in primo casu ad totam illam materiam per modum unius quamvis ob incapacitatem non consecrentur omnes partes. In posteriori vero neque intentio consecrandi nec demonstratio fertur in totam per modum unius, sed solum in illas partes, quae sicut diximus nequeunt seorsim demonstrari. [box] Praemonendus es lector sequentia a Sect. 2. 3. 2. usque ad cap. 4. 20 de [illegible] non ita summarim ab ipsius operis Auctore tradita fuisse scripta, quae sequuntur; atque ideo si qua notanda occurrant, ea potius exscriptori quam auctori tribuenda sunt.

Sect. 13.
Aliqua colliguntur ex dictis

Colligitur 1.º quod si Sacerdos ex decem hostiis
exp. 3.ª intendat consecrare duas .l. omnes una excepta non illam
determinando sed relinquens in illa consecrare reipsa. quia sub illa in-
tentione omnes ipsae excluduntur et includuntur. sed neque
si retraheret quales vellet consecrare. Adde quod si duae
(ex exp. 3.ª) ideo dixiquis cont. et adhaerentes sint ut illae
quasi una tantum reputaret Sacerdos, si Sacerdos proferens
verba consecrationis re vera omnes maneret consecratas.
quia speculativus ille Sacerdotis error non excludit in-
tentionem practicam saltem virtualem consecrandi omne
quod ibi praesens erat.

Colligitur 2.º quod si duo
Sacerdotes ita se gerant ut uterque intendat consecrare
medietatem hostiae sic quam alter designaverit, et alte-
riius, neuter consecrabit, si non spectata designatione
aut determinatione verba proferant quia nullus determinat
sufficienter materiam consecrandam. Si vero intendat medietatem
sibi proximam uterque consecrabit quia sufficienter determinat.

Colligitur 3.º quod si Sacerdote celebrante
Minister afferret hostias vel formas consecrandas
et super altare eas collocaret Sacerdote vidente, etiam
si ponantur extra corporale valebit consecratio. quia Sa-
cerdos advertens [illegible] formas habet voluntatem conse-
=Ca crandi illas suo tempore. et ideo [illegible] voluntatem non
retractet etiam tempore consecrationis illius consecra-
rat, cum nullum requisitum deficiat eas [illegible]
cro.

consecratio. Quod si dicas Sacerdotem videntem fragmenti extra corporale habuisse intentionem ponendi illas intra corporale ut illas consecraret, at postea dico non habuisse intentionem consecrandi extra corporale. Respondebo absolute habuisse intentionem illas consecrandi, quamvis si haberet voluntatem collocandi supra corporale, haec vero retenta voluntas fuit concomitans et non causa intentionis consecrandi

Colligitur 4.o quod si tempore consecrationis Calicis, aliquae guttae remanerent adhuc parietibus interius Calicis, nec Sacerdos advertat, illas etiam consecrari, quod quod contra sentiant Laiman et Suarez. quia intentio Sacerdotis virtualis fertur in illas cum regulariter intendamus totum quod intra Calicem existit et capax est consecrationis, consecrare. Notant vero aliqui difficultatem esse quod Sacerdos non intendat consecrare eas omnes guttas quia in illis fit consecratio in mero vino, cum non teneatur ex praecepto Sanctae Ecclesiae aquam miscere. Nollem tamen hanc metaphysicam scrupulos injicere Sacerdotibus totum illud vinum quod intra Calicem est moraliter accipitur per modum unius existentis, et licet mixtio non fiat in singulis guttis fit tamen in toto iuncto quod sufficit.

Colligitur 5.o et ultimo ex praedictis quod si quis intenderet consecrare eas solum particulas quae fractis rebus mansurae sint in continuo hostiis non vero eas quae excident, nullam partem consecraret. quia cum non constet humano et sensibili modo quae partes mansurae sint, non possit humano et sensibili modo demonstrari, nec potest esse valida consecratio. licet dicant aliqui oppositum. nec refert quod Deus illas cognoscat.

Nota denique cum P. Vazquez quod si remittat

remittatur Sacerdos ad alterius voluntatem detractionis, prius debet constare de illius detractione facta, quae fiat declaratio ut sic materia declaranda demonstretur. non demonstrare possumus, quod omnino ignoramus, et ut probabile sit materiam declarandam non debere esse notam sanguini declarantis sed tantum in quod aliorum sensu nota sit ... illam demonstramus non in probabile ... menti demonstranti non debeat esse nota: de ... de aqua miscenda ...

Quaestio 7.ª

De Aqua miscenda Vino post consecrationem Calicis

Sect. 1 Aqua miscenda est Vino ante consecrationem Calicis

Sic cum S. Thomâ 3 p. q. 74. art. 6. Corpore. Suarez alij DD. est Q. de fide ut constat ex Tridentino Sess. 22 C. 7 ex Florent. in decret. Aug. ex Cartagi. Cap. 24. ex Bracharen. 3. Can. 1.º ex Aurelia. 4. c. 4 ex Synod. Trullana Can. 32 ex Africano Can. 4 ex Iulio Papa relato Cap. Cum omne crimen de consecratione dist. 2 Alexan. 1 epist. 1. C. 4 ex Cap. in Sacramentorum ex Cap. Sic in Sacrificando ex Cap. Non oportet ex Cap. Panis est. ex Cap. in Calice de consecratione dist. 2 quibus subscribunt Ecclesiae Patres.

Probatio superioris assertionis de summi principalis ex modo citatis Concilijs, Canonibus quibus praecipimur aquam miscere Vino, quae probari post in aliquibus congruis. quia ut ni dicti ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ Christus Dominus quem imitari debemus, miscuit vinum aqua ante consecrationem ut constat ex Lyturgijs S. Iacobi (6 tom. Bibliothecae) et S. Marci Evangelistae cum P. Clem. Rom.º Cyril. et alij. Sed ab ipso exordio Ecclesiae ciriquit consuet.º miscendi aquam Vino de consecrando ut colligere è ex Concilijs citatis, Irenaeo, Cypriano. Cyp. Aug. Amb. Ieroni. Chrysost. Euseb. Emiss.

ori

Drig. Theophi. Beda, sicut et Rabano videat Bel-
larminus qui vult Lib. 4. de Euchia cap. 10

Ibi deinde quia Xa. caput nono ponit
et Caput in Sacrosa. de Cons. dist. 2 et Cc. Tri.
sess. 22 Cap. 7 signat aqua quae de Christi latere
fluxit in Cruce. Sic en. ibi ait. [non enim debet
ut a PP. accepimus et ipsa ratio docet in Cali-
ce Dni aut vinum solum, aut aqua sola offerri, sed utrum-
que permixtum quod utrumque ex latere eius in passione san-
guinem fluxisse legitur]

Nec minus contrat resolutionem proinde
id quod desumptum est ex D. Amb. lib. 5. de sacramentis
c. 6. aquam ut mixtam signare peccatorum ablutio-
nem ut Christi D. sanguis nostram redemptionem significat
et quod ideo per utriusque mixtionem exprimitur Christum
redemisse et peccatis abluisse sui sanguinis
et aquae effusione.

At denique quia mixtio aquae significat
Christi unionem cum fidelibus. seu Ecclesia cum enim aqua sig-
nificet populos ut constat ex Apocal. 17. Aquae quas
vidisti populi sunt et gentes, et ipsi fideles vino
Christi sanguine apte respondeat populorum unio cum
Christo D. unio. et quia aqua signat gratiam
in hoc Sacramento, quae est aqua saliens in vitam aeternam
et quia per vinum mixtum aqua indicatur unitio hypostatica
duarum naturarum divinae et humanae cum eadem persona. et
quia Coeli miraculo confirmatur satis est cum non quodlibet
conveniens tempore sacrificii carere aqua eam Deus

obtulit miraculosè ne absque aquae mixtione sacrificium fieret.

Quod si objicias ex Lutero et Chemnitio mixtionem aquae pessimam heresi significationem ex Isaiae 1: Vinum tuum mixtum est aqua qua siliterd. denotat propheta syncerentatem fuisse a Iudaeis corruptam. Respondetur non esse novum in Sacris literis eandem rem interdum malum aliquid interdum aliquid signare bonum. Leo bona significatione habet Apocalipsis 5. Vicit Leo de tribu Iuda malum verò 1a Petri tamquam Leo rugiens.

Si verò institeris cum eisdem ex aqua quae de Christi latere fluxit non posse probari et ostendi mixtionem faciendam cum Vino siquidem tempore passionis non exiuit aqua mixta cum Sanguine sed seorsim alioquin non posset ab Evangelista discerni. Respondetur a nobis non probari mixtionem dictam ex eo quod aqua fluxerit de latere Christi, sed ex eo quod fluxus ille aptè signet per mixtionem aquae cum Vino. neque opus est quod signum eodem modo se habeat in se quo res per illud repraesentata cum sacrificium missae sit incruentum et nihilominus aptè signat cruentum quod fuit in Cruce.

Sed

Sect. 2.ª
Aquae mixtione ee de necessit. praecepti n. v. de essa Sacramti, seu necessit.

Mixtione ee naria necessit. e praecepti, q. praecepto nos ad illam cogi, ita ut si omittatur peccatu fiat, n. tn irritum reddat Sacrum. Ee naria necessit. Sacramti, e ita requiri ad illud ut si omittatur, irritum sit Sacramtum. Et hic e differentia quae datur inter necessitate praecepti et Sacri,

Dico 1.ª hic igr in si asserimus mixtione aquae ee praeceptam n. tn requiri ad valore Sacri. 1.ª partem pbo. ex Trid.º Sect. 22. Cap. 7. ubi monet deinde S.ta Synodus praeceptu ab Ecclesia Sacerdotibus aquam vino in calice offerendo miscerent. constat ex Florent. et aliis.

2.ª pars pbr. qa absque tali mixtione sufficienter materia Eucharistiae quae pbr quia qa. ad materiam (ut constat ex Florent. in decreto Eugenii ad Armenos) solo requiritur quod sit panis triticeus et vinum vitis: sed ~~panis triticeus~~ vinum ~~vitis~~ absque mixte. aquae e ~~merum~~ vinum vitis: ergo.

2.º pbr. qa id n. ptinet ad Sacrum, cum a cuius nec. Sacramti, quod n. natio pertinet ad essentiam significationis illius mixtio n. ptinet ad essa. ad significationem Sacramti Euch. qa pbr minor qa aqua significatio Sacramti Eucha est signum refectionis spiritualis animae hic sufficienter salvatur absque mixte. aquae, ergo

Minor huius ultimi syllogismi probatur quia mixtura vini et panis sufficienter significant refectionem spiritualem atque in sinu cibus et potus.

3. Probatur quia vinum et aqua ex oblivione aquam non miscerit vino, et tamen in defectibus Missae §. 7 de defectu vini dicitur quod si post vini oblationem advertatur aquam non fuisse mixtam non admisceat. Cuius ratio est quod mixtio non sit de necessitate Sacramenti.

4. Probatur quia cum [illegible] et Biblia de aquae mixtione loquuntur nullam indicant necessitatem essentialem, sed consuetudinem istam servandam.

Sect. 3.

Impugnationes contra doctrinam traditam

1. desumitur ex cap. in sacrificio de consecr. dist. 2 ubi Alexand. Pontifex inquit: Si vinum tantum quis offerat sanguis Christi incipit esse sine nobis, si autem utrumque misceatur et adunatur, populus Christo copulatur, tunc Sacramentum spirituale et caeleste perficitur. Sic et calix Domini non est aqua sola aut vinum solum, nisi utrumque misceantur, quomodo nec corpus Domini potest esse farina sola nec aqua sola nisi utrumque adunatum fuerit et commixtum etc.

Respondetur cum glossa ad praedictum cap. per corpus Christi intelligi Ecclesiam seu fideles, qui sunt membra Christi et corporis mystici (cui explicationi favet caput Hoc sacramentum de consecratione dist. 2) et cum nota marginali per esse intelligi apparere seu significari atque ideo legitimus sensus est Si vinum tantum quis offerat sanguis Christi apparet sine unione Ecclesiae seu fidelibus cum deficiat mixtio aquae per

aqua

301

talis Unio significat. cum quod significatio huius modi Unio
nis non sit essentia huius Sacramenti, sed id quod ...
infert hoc Sacramentum fieri tantum quoad essentialia ...
complementum ... ~~Sacrio~~.

Inde notare debet mens ...
esse quod Ecclesia mixta aque sanguinis Christi in...
at esse sine corpore mistico ~~sine ...~~ et ho
nomine sed in repraesentatione tantum qua calix ...
per mixtionem aque. Insuper notari debet ...
...st dixisse: **Perficit non conficit**. Perficit autem
supponit rem confectam. Sic Christo conficit per ... ...
... et Unionem perficit ... per ... ... in ...
Eucharistia per repraesentationem corporis Christi Domini et Sangui
nis constituitur per repraesentationem aque fluentis ex
Lateri Christi, Unionis nostrae divinae et huius cum Sup
... et Unionis fidelium cum Christo perficit. ...
nisi tam necessaria esse mixtionem aque cum vi...
~~ae mixtione aque cum ...~~ loquendo de ...
cramento perfecto et completo tam ... quam ...
non ... loquendo de Sacramento ut praecise sum
... essentiale quod dicit, ac necessaria est mix...
Farinae cum aqua. ut essentialiter conficiat. nos ...
negamus mixtionem aque esse necessariam ... Sacramenti
perfecti ut perfecti, sed negamus esse necessariam ... Sacr
amenti ~~necessitate~~ et ad valorem illius

Impugnat 2. idem ... est de necess...
Eucharistiae quod Christus in eo consecravit, et nos ...
facere praecepit. Sed Christus consecravit in vino
mixto aqua seu lympha et ... nos idem
facere praecepit. ergo etc.

Re...

Resp. negando maiorem. plures n. asserant Xpm. cum vinum lymphatum consecrasse, et idem etiam possis te, nihilominus tn. n. esse necessariam istam mixtionem aquae necessitate Sacramenti. quia n. quidquid Xpus fecit neq. quidquid fieri praecepit spectat ad quidditatem huius Sacramenti. unde licet omitterem minorem, (postea n. examinandum est an de divino an humano praecepto sit haec aquae mixtio) neganda esset consequentia.

Impugnas 3. id pertinet essentialiter ad institutionem Christi quod pertinet essentialiter ad rationem potus usualis. ad rationem potus usualis pertinet essentialiter aqua mixta vino: cum aqua mixta vino n. minus sit ~~essentialis~~ in usu communi uiciora quam merum vinum. ergo etc.

Resp. dist. maior. quod essentialiter pertinet, idest, quod essentialiter est sufficiens et aptum ad potum usualem neg. mai. (unde omnis concedere meliori in hoc sensu negare consequentiam) idest quod essentialiter petit tamquam necessarium ad rationem potus usualis concedo maio. et nego deinde ~~...~~ minorem, et consequentiam. Non quidquid enim sufficit ad rationem potus usualis requirit, et solo requirit ad ~~...~~ Christi institutionem quod ad rationem potus usualis requirit tn. quod sufficit. Sufficit vinum album aut nigrum, neutrum tn. requirit, requirit tn. vinum de vite atq. ideo solo vinum de vite ut abstrahit ab his differentiis (ipso cum dixero de lymphato) est materia necessaria. aliasq. obiectiones facile diluas si hoc innitaris puncto. nempe n. posse sine peccato vinum merum consecrare: posse tn. ita ut n. irritet Sacramentum et invalidum faciat.

Rogabis hic ad extremum. si neq. ex eo quod Xpus miscuerit neq. ex eo quod praeceperit

colligendum est an pertineat mixtio ad essentiam. Unde id colligere oportebit? Ex eo quod est substitutionis et quidditate rei instituendae. Etenim cum Christus instituerit hoc Sacramentum per modum convivij spiritualis et quidditas convivij spiritualis sit cibus et potus spirituales, ea sola pertinebunt per se et essentialiter ad institutionem huius Sacri, quae essentialiter requiruntur ad cibum et potum spirituales.

Unde cum ad potum et cibum spirituales non requiratur essentialiter quod panis sit huius vel illius speciei physicae, sed quod sit absolute triticeus, neque quod vinum sit album aut rubrum, lymphatum aut merum, sed quod absolute sit vinum de vite, solum pertinet per se et essentialiter ad hoc Sacramentum panis triticeus et vinum de vite. Et per accidens est quod vinum sit lymphatum, ex qua regula colliges circumstantias, et plurimas alias ceremonias Christi D. Apostolorum etc. et alias ... non pertinent essentialiter ad rationem cibi et potus spiritualis.

Sect. 4a

Praeceptum miscendi aquam in vinum esse Ecclesiasticum.

Non asserimus mixtionem aquae incepisse ab Ecclesia, sed ab Ecclesia praeceptam fuisse. Nam a Christo D. incepta primo fuit. Inde illam Apostoli secuti sunt et successores non ex obligatione quousque tandem Ecclesia attendendo ad factum Christi et ad

mys

mysteria repraesentata per illam mixtionem imposuit praeceptum: quod eo ipso non declarare dicitur fuit sed humanum et ecclesiasticum.

Haec veritas probatur ex Tridentino Sess. 22 Cap. 7. ex Florentino in decreto Eugenii, ex Concilio Brachar. Tyburiensi, et Augormatiensi. Hoc etiam probat Suarez ex Alex. 3. L.o epist. 2 Cap. 7.

Probatur hoc quia quando non constat certo de lege aut praecepto non datur obligatio talis lege quia et praeceptum in dubio non. Stat possessio pro libertate sed obligatio miscendi aquam non certo constat ex divino praecepto quia non datur talis obligatio. Sed solum est ex humano et ecclesiastico praecepto, quod satis constat ex nuper citatis conciliis.

Sect. 5.
Adversiorum fundata.

Primum ex concilio Africano Can. 4. ubi sic dicitur. [In sacris Corporis, et Sanguinis Domini nihil amplius offeratur quam quod ipse Deus tradidit, et hoc est panis et Vinum aqua mixtum] idem docet Chartag. 3 canone 24.

Respondeo concilium praecipere quod faciamus quod Christus fecit, non quod Christus praecepit. Nam si verbum illud tradidit referatur ad mixtionem aquae, ita est intelligendum nihil amplius offerat quam quod ipse Deus tradidit de facto et exemplo suo. Unde et exemplum dicitur est praeceptum non quod id imitari cogimur ecclesiastice.

Urges: 6. Synodus generalis in Canon. Trull. 32. prohibens aliud offerri quam quod Christus D. tradidit, sit panem et vinum aqua mixtum. subdit enim quod Sacrilegium iudicat aliud offerri quam quod mandatis Sacratissimis Salvator instituit. ergo praeceptum divinum est non humanum.

Resp. haec Synodus general. non habet in omnibus infallibilem auctoritatem eo quod haeretici illius repugnaverint et Sergius eius post aliquot haereses fuerit insertas. ut Refert Beda lib. de 6 aetatibus. et Paulus diaconus lib. 8 de gestis romanorum.

Resp. 2. in iis praeceptis Sacratissimis non includi praeceptum de mixtione aquae. sed praeceptum de adhibendo vino vitis, quod positivum est. et aliud negativum de non miscendo vino alio liquore nisi aqua casu quo celebrandum sit in vino mixto. itaque ex divi institutione divinitus prohibitum manet ne alio liquore praeter aquam vinum mixtum conficere casu quo in mixto sit celebrandum. ergo eo ipso quod Christus D. instituit eucharistiam in pane et vino usualibus, tamquam in materia necessaria praecepit apponi vinum usuale, et prohibet apponi aliquid quod non est pars vini usualis qualis non esset alius liquor praeter aquam ut mel lac etc.

Resp. 2um fundamentum. Christus D. celebravit in azymis symptomis. sed Christus praecepit quod faciamus quod ipse fecit: ideo etc. Resp. praeceptum Christi non cecidisse super omnia quae ipsum praecesserant. at ecclesiae conce super mixtione aquae aliosque praecipere etiam quod celebraret in vino mixto aut celebrare in albo celebraremus quod quis credat. etc.

3 fundam. Illud praecepit. quod ecclesia vini quam

quod misceri vobis. quae verba multi de sacro altaris intelligunt. Sed obiectione ex extraneis (datur adhuc quod de Eucharistia intelligat quod multi negant) neque ibi nullum praecepti vestigium apparet; sed solo factum ipsum.

Affirmativa sententia est S. Cyp. epist. 63 sic aientis [Calicem vero docuit exemplo magisterii sui vini et aquae coniunctione misceri] et inferius [quod si a Dno praecipitur et ab apostolis hoc idem confirmatur et traditur, ut quotiescumque biberimus in commemoratione Dni hoc faciamus, quod fecerit Dnus non invenimus observari a nobis quod mandatum est] en vocat mandatum et a Dno praeceptum. ergo

Resp. Conc. Tusc. mente S. Cyp. colligendam ex intentione illius epistolae in qua totus est in confutando errore eorum qui sola aqua consecrabant, quod sit contra et docet praecepto Dni contravenire non quod Christus iusserit aquam et vino misceri, sed quod iusserit aquam sine vino non consecrari

Sect.

De Quantitate, Qualitate, Loco, tempore Mixtionis aquae

Circa quantitatem certum est non debere esse tantam ut vinum superet et corrumpat. Sed non maneat vinum conveniente aestimatione morali. itaque debet esse minor pars aquae, et in parva quantitate misceri parva in aquae respectu ad vinum.

Quota autem pars dici debeat parva

S.

L. modicissima respective ad vinum sub dubio est. C Suarez S. L. 6. p. praescribit Cr. conveniens 8a l. 10a aliq illius partem adeo exiguam quae tempore oblationis sit divulsa in vinum (verum quaeris hoc agnoscat?) ego existimo non esse procedendum in hac materia scrupulose ita ut labente una gutta timeamus eam addere, sed cum in rebus moralibus 3.a pars dici soleat modica respectivas (si omissio 3ae partis horae sacrae veniale reputatur ob parvitatem ut ex hoc cap. a gravissimis DD. communiter habere regulam generalem non omissionem ad plures missas, sed solo ad respectivam) infra 3am partem dicitur minor modica, vera 4am modicissima atque adeo a sap. morali taxata ipsi omnino scrupulus.

Circa qualitatem constat apud omnes DD. debere aquam naturalem seu elementarem modo frigidam modo callidam non reliquas aquas ex floribus stillatas aut alias non elementares non sunt absolute aquae, sed succi odoriferi. Si tamen aut aliquis stillatam aquam et non elementarem iniiceret, peccaret non tamen irritaret sacramentum quia non requiritur aqua necessitate sacramenti

Circa locum mixtionis dicendum est non esse faciendam in dolio, lagena aut alio vase sed in calice. Constat ex rubricis et praxi quotidiana Ecclesiam praescribere aquam non nisi in calice faciendam

Circa tempus mixtionis dici debet esse certum quod facienda sit tempore sacrificii non domi aut ante ... in hoc est missa. ratio est quia caerimonia sacra de tempore debet fieri quo praescribit Ecclesia. Ecclesia autem praescribit ~~[illegible]~~ fieri tempore sacrificii

Sed restat videamus in qua parte sacri fi

fcij. dicendum e q. alijs opinionib. missis, cum P. Ex-
posito et P. Suarez, Equius ee conformari nost. Eccle-
siae consuetudini, in qua ee praeceptum pro se loquendo mis-
cendi aquam in aliqua parte de tota temporis antij obla-
tionem. Advertendum tn cum dicto Suarez quod si aui-
dat ante oblationem aquam n misceri vino id q. adver-
tat post oblationem sed ante consecrationem debet statim
admisceri ut mox fiat consecratio. q. a praecepta debent
impleri comeliori modo quo possunt q. ex toto et omnino
impleri n possunt; Si v. advertat post consecrationem n debet
misceri, q. ea mixtio ordinatur a Xpo D. et Ecclesia
ad consecrationem;

Sect. 8,

Aquam mixtam vino n converti in aquam quae ex latere Xpi fluxit, nec facta consecr. manere sub speciebus speciei Aquae.

Quod prius est probatur q. aqua quae fluxit ex latere Xpi n est de consepte lucchis. q. ex vi verborum n conver-
tit aquam mixtam in aquam quae de latere Xpi fluxit. patet
tum q. terminus ad quem conversionis e in tribus lucchis. atq ideo
ex vi verborum nihil convertitur in id quod n e de intro consepte
lucchis. Arg. probatur q. absq. illa aqua stat veritas
verborum. et stare negetur absq. intro ostivo lucchis
q. aqua fluens de latere Xpi D. n e de consepte lucchis
Quia probatur q. verba consecrationis n significant
hanc conversionem aquae in aquam de latere Xpi. sed n po-
test fieri talis conversio nisi ex vi significationis practicae verborum
consecrationis q. minor constat. maior probatur q. demonstrimus

Hic

Hic sō designat. sanguinem l. d. de quo affirmat quod sit Sanguis. ergo.

Quicquid sit de hoc. 2º quia aqua mixta vino ē mō apta ut vertatur in sanguinem: ergo vel per verba non stet, neque per intentionem ministri, per nihil stabit cominus de facto vertatur in sanguinem et consequenter non manebit in propria specie. quod facile confirmant verba Ambrosij lib. 4. de Sacris c. 4. Nec etc aqua in Calicem dñi mittitur sed fit Sanguis consecratione Celesti.

demonstrat — Obiec. 2º. quia nomen Hic signat totum illum liquorem qui in fine consecrationis continetur in Calice et deo affirmat quod sit Xpi Sanguis, sed hoc non esset verum si maneret adhuc aqua in propria specie ergo. Confirmatur 1º quia consecratione peracta totus Calix proponitur populo adorandus. Confirmatur 2º. quia post sumptionem Calicis Sacerdos censetur ieiunus ad iterum celebrare ut patet in die Nativitatis dñi

Neg. 2º. Nam ista confirmationes faciunt probabilem illam opinionem quae asserit posse licite fractionem traijcere quae accepta aqua ut formam palato inhaerente separare aquam prius traiicit quam formam: quia tunc censetur aquam et fractionem in morali aestimatione traiecisse simul, atque ideo cum violatione ieiunij naturalis designat in ipsa sumptione et non prius moralis, non impedit celebrationem

Communione — impedit tamen ne alia fiat at v. in casu quo quis die Nativitatis celebrant dato quod ibi maneret aqua in propria specie non posset iterum Sacrum celebrare quia aqua sumpta in 1ª missa non sumitur etiam in aestimatione morali per modum unionis cum Calice de missa, sed moraliter praecedit.

Sect. 8
Aquam mixtam vino etiamsi non sit conversa in vinum converti immediate in Sanguinem

Primo probari ex Amb. lib. 4. de Sacris Cap. 4. et Damasc. lib. 4. fidei Cap. 24. quod idem plures alij asserunt.

Resp. probatur 1.° totum id converti immediate in sanguinem quod est vinum usuale, seu quod pertinet tanquam pars ad vinum usuale. sed totum poculum constans ex vino et modicâ aquâ, est vinum usuale etiam antequam aqua convertatur in vinum et cursus aqua mixta pertinet ad vinum usuale tanquam pars. ergo etc. minor probatur totum poculum ex vino et modica aqua, sic totum vinum modice lymphatum absolute appellamus vinum nec in usu nominum frequens est quâ mixtum vinum. nec usus huius poculi est ob defectum vini mixti sicut si alij cibi a tritico ob defectum tritici. ergo etc. + qui vices gerunt panis

2.° probatur quia si propter aliquam rationem aqua mixta vino non posset immediate converti in sanguinem maxime quia seorsim accepta non posset converti ne[?] consecrari. hec ratio nulla est quia probatur minor. plurima aliqua sunt quae seorsim accepta non possunt consecrari nec converti in corpus Christi et tamen mixta cum pane cocto possunt. ergo minor probatur quia furfures ad mix

admixti pani convertunt, et cum illo in Corpus Christi, et solùt aqua naturalis, qua massa subigitur, et in seorsim nequeunt consecrari, neque possunt converti in Corpus Domini, igitur.

Sectio 3.

Aliæ rationes opponunt

Ecclesia præcipit apponi aquam in circumstantiis in quibus moraliter certum est non posse converti in vinum ante consecrationem: ergo censet posse immediatè converti in sanguinem. Consequentia patet ex missali romano de defectibus missæ, ubi præcipit quod si sacerdos consecrata hostia animadvertat aquam non esse infusam calici, statim infundat et consecret. Ergo conclusio probatur quia non est credibile Ecclesiam præcipere misceri aquam in iis circumstantiis, si aliunde non indicaret, aquam absque eo quod conversa fuerit in vinum non posse consecrari. Cum valde credibile et certum sit in tam parvo temporis morula aquam non posse in vinum converti.

2.ª ratio est quia si non convertatur immediatè in sanguinem, sacerdos post consecrationem calicis et communionem illius non manere ieiunum, nec posset 2.am missam celebrare in die natalis Domini: ergo cum hoc falsum sit, dicendum est oppositum. Sequela probatur quia aqua propria specie sumpta violat ieiunium naturale, et in 1.a missa posset sumere aquam in propria specie aut substantia: ergo etc.

Respondetur ex Vasquez quod ut propria in substantia sumatur non violat ieiunium quia

ut ex precepto ecclesiae fiat mixtio haec ad signandum mysterium non credendum velle quod sumpta in propria substantia quae commode converti non potuit in vinum obstante praecepto de ieiunio naturali

Contra non debebat inferre quod non obstante praecepto de ieiunio naturali ad communionem ideo ecclesia iubet aquam miscere in debitis circumstantiis in quantitate moraliter certum est non convertendam in vinum quae credit posse immediate in sanguinem converti.

Sect. 10
Ultima Ratio ex Philosophia desumpta.

Aqua naturaliter non potest converti vi et activitate vini in ipsum vinum ergo sicut tradit ab Arte lib. 1 de gener. cap. 5 tex 34. consentiente philopono et aliis vetustioribus interpretibus. Philo Iudaeus lib. de opificio mundi sub finem. et Paulus Arezius lib. 1 de gener. cap. 10. et 52 Sect. 2 ubi late rem probat — quae calicis infundit

Ratione probatur idem anus. 1. quia experientia constat aquam post mixtionem posse artificio aliquo iterum a vino separari. sic Plinius et alii. 2. quia aqua est tenacissimae naturae. ut post colligi copia. si non eam in ardentem ollam ferream deiiciaas et vapores deinde excipias totam omnino integram iterum accipies quia nec violentia ignis potuit sola agendo minuere ne transmutare in aliam naturam. quae ratio maiorem vim habet in sententia asserente vapores non distingui ab aqua substantialiter

2.º q.ª Ut vinum ageret in aquam illam, et in se converteret, non totam aquam in se convertit sed relinquet necessario plures partes non conversas. multo altiora sunt agentia stomachus ad convertendum alimentum quod sumunt nos sugamendum et ignis ad convertendum pabulum valde calidum, sed neutrum totum alimentum convertunt ignis totum pabulum convertunt, sed plures partes relinquent quae in feces abeant. Ergo neque vinum totam aquam in se convertet, sed plures partes manebunt de quibus dicendum est aut in materia conversionis in sanguinem aut manere sub quantitate sanguinis consecrati. etc.

3.º q.ª ut facile quisque experiri si guttam aquae infundas vino inter guttam et guttam tantillum ponens articulo et spatio quantum requiritur ut quaelibet convertatur in vinum plane species earum perit vinum vires amittere, quae aqua infunditur, et ad eo puncto magis redolere aquae quam vini.

Sect. 11
Adversae partis argumenta

Obj. quae aqua mixta vino dividitur in partes tenuissimas quae convertit in vinum. probatur q.ª ... partes tenuissimas et valore ... aquae ... per se virtuti vini. Resp. negando quia ... vini, ut generari nequeat nisi intra venas ... per nutritionem quae solet ... sanguis non convertet in se particulas aquae quae illi miscentur ... quae sint quia non aliter generatur sanguis quam intra venas per nutritionem.
Secundo rogandum est ... an si vino infundan-

dant tenuissimi pulvisculi Lapidis aut gris, conver-
tant in vinum, nam mixtum est quod resistant activitati
vini quod si ita tanta est post tenacitate pr. ne lapidis
ut vel maiore vini activitate videat. idem dicimus
de N.a aque:

2.o m.a huius Sacri e vinum. Aqua non si
num: ergo aqua manens in sp.e aque, non e m.a, nec converte
immate in Sanguinem. Patet distinguo maior. e vinum s.
pars vini usualis, concedo maiorem, est merum vinum et non
pars vini usualis nego mai. Aqua non e vinum, mix
ta in vino e pars vini usualis: ergo vinum lymphatum
usuale e et componitur ex aqua. discrimen inter partem
usualis vini, que non e vinum, et inter vinum e quod hoc sit
m.a naria necessit Sacri pars vero illa precepti. etc.

3. Si Xpus aqua calici infudisset, et in
sua substa manerent, et nihilom. converteret immate in
sanguinem. Sine dubio ad substam m.e pertinere videtur, si
quidem manens in propria substa efficeret substam con
versionis. Patet aqua pertinere ad substam
m.e apte eo ipso quod Xpus in ea consecraverit, non ad na
tam. ergo Xpus de suo facto fecit quod possit in illa
consecrarino consecrari non quod requirat nario. ad valorem
neg. ex eo quod Xpus celebraverit et consecraverit in vino
albo dic ergo facit quod vinum album requirat nario: neque
ex eo quod in pane azymo: panis azimus erit m.a
naria detrahi. ~~[illegible]~~: s.d quod vinum album sit
m.a apta, et panis azimus sit materia apta. Mastrino

4. illa so e m.a immate conversionis in
Sanguinem inqua dedit potestate Apostolis Xpus Dnus

sed

sed non dedit potestatem Apostolis convertendi aquam immediate in sanguinem: ergo minor potestas quam Christus non percepit apostolos dat aquam. ergo. Respondetur transeat maior, nego minorem. ad probationem concesso antecedente, nego consequentiam. in pluribus non mag phy di dist dedit potestatem quam neutram detractam percepit. Numquid potestatem non dedit in vinum album, et panem fermentatum ergo neutrum percepit?

5. in solo Sacro permittitur datur mixtura libera seu voluntaria: ergo etiam. Consequentia patet quia si non est necessaria etc. l. nos dicimus erit voluntaria. Respondetur nego antecedens ea generaliter nam vinum album est mixtura voluntaria cum sit sufficiens sed non requiritur. Similiter panis azymus idem dicendum de aqua mixta vino: etsi sit necessaria necessitate praecepti, non sacri. sed adverte non illam fecisse necessariam ad valorem, seu non illam percepisse quia sine illa valor sit nullus

6. Aqua non signat Christi Sanguinem sed aquam de latere fluentem: ergo non convertitur in sanguinem: quia in id non convertitur immediate quod non signat. Respondetur disting. antecedens aqua dicta mixta vino, et dicta est pars vini sualis: nego antecedens. separata a vino concedo antecedens separata signat aquam de latere Christi. dicta est in ipso tunc leri unione populi cum Christo, ut est pars vini sualis signat Sanguinem ipsiusmet Christi D.

7 magna copia aquae convertitur in sanguinem tam vini: ergo est convers. o. nego consequentiam. quia vinum eget potentia nutritiva quae produceat sicut sanguis tamquam coctrice aterat, aquae vero productio nullius per nutritivae facultatis eget. numquid valet dicere

pro

potest convertere in separare: ergo et Christus in se dividetur?

8 ex nostra sententia sequitur esse duas actiones in Calice cum sit duplex materia. deinde esse diversas actiones quae fit in vino ab ea quae fit in aqua. Respondeo neque ex ea sequi quod vinum lymphatum non est morale diversum a mero sicut nec album ab albo, et vinum quod cum a Rhenano. neque sunt duae actiones diversae vini meri et lymphati quia unum est moraliter non est diversa una ab altera. sicut nec unum est moraliter sunt duo vina diversa sed eiusdem naturae

Sect. 12
Ultima obiect. ex Trid. et Florent. desumpta.

Trid. sess. 13 can. 3 de Euch. sic ait [Si quis negaverit in Eucharistiae sacro sub unaquaque specie, et sub singulis cuiusque speciei partibus separatione facta totum Christum contineri Anathema sit] ex quibus verbis sic argumentatur totus Christus continetur sub singulis partibus specierum etiam separatis, sed non manet Christus sub speciebus aquae separatis ab speciebus vini. ergo ante separationem non erat Christus sub speciebus aquae. Probatur tota ergo si esset, separatione facta maneret sub illis totus Christus. Minor probatur quia si sub speciebus aquae separatis esset Christus aqua esset de se sed materia apta consecrationi. et non est maior ratio consecrationis quam conductionis tu, etiam sub statu separationis species aquae nisi speciei vini nec pars illarum Christus autem solum post est sub speciebus vini non autem sub illis quia sit actu pars specierum vini, neque satis

5 . .

fuisse, tum denique q: si non esset Christus sub speciebus vini quoad valorem mutationem habent post separationem et sub illis sub iis tibi non posset esse substantia vini naturaliter multo minus poterit esse sub speciebus aquae separatis. Siquidem sub illis sic stantibus impotentia esse substantiae vini

Confirmatur 1.o q: Concilium eadem sess. 13 c. 2 dicit substantiam vini converti in sanguinem, quod non dicit de substantia aquae: ergo quia sentit aquam non converti. Confirmatur 2.o ex eodem ibidem ait non substantiam vini converti in sanguinem manentibus dumtaxat speciebus vini ergo non manent species aquae. Confirmatur 3.o ex Florentino asserente materiam Eucharistiae esse vinum de vite cui modicissima aqua misceri debet, en distinguit aquam a materia Eucharistiae

Respondeo ad 1.um dist. mai. totus Christus continetur sub singulis partibus specierum separatis quae in statu separationis adhuc sint species vini vel pars actualis specierum vini conc. mai. [est n. hic sensus mens] quae nec sint species vini nec pars actualis specierum vini nego mai. quod idem argumentum posset retorqueri in ~~[illegible]~~ partibus specierum separatis panis, qui constat ex furfuribus, aqua, sale quorum omnia species manent separatae a speciebus farinae

Ad confirmationem respondeo quod dixerit vinum converti in sanguinem comprehendit partes vini, et consequenter aquae non extra, quae vinum usuale constituit tamquam pars quemadmodum dicit panem converti in corpus et non dicit furfures, aquam, et salem

Ad 2.am confirmationem Concilium intelligit per species vini, ~~intelligimus~~ etiam partes specierum vini, sicut per species panis partes specierum panis. Cum autem species aquae mixtae ~~vino~~ speciebus vini sint pars specierum vini conve-

qualis, sicut species furfuris, aquae, et salis si pars speciei panis qualis non eas excludit Tridentinum.

Ad 2 ratione, resp. Florent. distinguit in ordinaria necessit. Sacri, ab apta, sed non naturalia misgi ex plepto solo (quasi diceret materia naturalis est Vinum, sen abstrahit ab albo et rubro, lympato, et mero). huic autem misceri est modicum aquae quae fiat mixtus lymphatus. quae licet non requiratur ad Sacrorem, est tamen aquam aequale, ideo scriptus per ipsi ob mysteria quae continet etc.

De Accidentibus Panis, et Vini quae post conversionem remanent in Eucharistia.

Sect. 1.a Supponenda pro statu quaestionis

Supponendum 1.o in Pane, et Vino esse accidentia triplicis generis: 1.o modalia, qualia sunt ubicationes, inhaerentiae, actiones quae accidentia abstracta dicuntur etc. 2.o accidentia absoluta sensibilia quae appellari solent species sacramentales et albedo odor sapor frigiditas et calor et color. 3.o accidentia absoluta non sensibilia occulta.

2.o Supponendum est ea omnia accidentia modalia quae immediate afficiebant substantiam panis et Vini non manere post conversionem.

3.o de fide constat in Ecclesia manere

ac

manere accia sensibilia absoluta quæ docent spes de ... apud Chatolicos non est doctrina. Cujus rei hæc post esse ratio inter alias plures: quia si non manerent eiusmodi accia non maneret Sacramentum, quia Sacramentum est signum sensibile, et hoc hoc (scilicet esse sensibile) ab accidentibus. Qui audit quod non possit perire ... tio per verba consecrationis, nominatim per Hic et Hoc ... ad rem sensibilem per sensum.

Sect. 2.a

Omnia Accia absoluta manent in Eucharistia finita consecratione

Probatur 1. quia solum pereunt et destruuntur ea quæ impediunt veritatem verborum et pendent ... ab substantia panis et vini quæ destruit. Sed tam accia absoluta sensibilia quam absoluta insensibilia non impediunt veritatem verborum, nec natio pendent a substantia panis et vini: ergo non destruuntur. Maior certa est nam destructio nascitur ex incompossibilitate cum veritate verborum. Minor probatur quoad priorem partem quia veritas verborum salvatur ex eo quod ad destructionem totius substantiæ panis et vini substituatur Corpus et Sanguis Christi ... substantialiter nec requiritur quod omnia accia ... absoluta pereant. quoad 2am partem quia solum accia modalia habent natione connexionem cum substantia quam afficiunt

Probatur 2. Concilia loquuntur indefinite quando dicunt manere accia panis et vini quæ comprehendunt omnia absoluta. Probatur consequentia quia indefinita in materia ... ri

doctrinali, indefinita locutio equivalet universali, itaque quod actus nullus excludant. Deinde credendus est omnia comprehendere

Sect. 3

An omnia accidentia panis et vini maneant sine subiecto

Manere quantitatem absque subiecto cui inhaereat apud omnes certum est quia cum substantia cum subiectum accidentale nequit in alio accidenti recipi, neque sit substantia in qua possit recipi cum substantia panis et vini destructa sit, neque alia subrogetur nisi corpus et sanguis Christi in quibus non potest recipi, ne modo dixit, mediante post cum Sacra Scriptura efferant manere sine subiecto accidentia panis et vini.

Ut de ceteris quid tenendum sit ostendatur suppono non omnia subiectari in materia neque omnia subiectari in sola quantitate ut probatur lib. 1° de generatione c. 2 c. 7. Sed eas quae disponunt ad formas substantiales subiectari in materia, ut calor frigiditas tertia gravitas aliaque eiusdem rationis in quantum in quantitate eas recipiant, ceteras vero quae consistunt ut color lux albedo nigredo et tertia immediate soli quantitati inhaerere.

Unde quae in materia recipiebant manent sine subiecto inhaesionis sicut ipsa quantitas, ceterae vero quae in sola quantitate subiectabant eodem modo manent, sed sine subiecto mediato substantiali. + Substantia panis et vini

Prima pars probatur quia dico quantitas ma

ne sine subto q.a erat immate recepta in substia destructa. Sed accia quae ind fra panis et vini disponebant erant in eadem substia recepta e.o Adde quod nulla substia subrogatur loco substiae destructae nisi corpus et sanguis et in his n poss substari. e.o

Quoad 2am pte probr. q.a accia quae sit immate inglae sustentur in illa recipiuntur a gnte sic sustant e.o ut destruat substia panis et vini pseverabunt cum suo subto immediato cum mutatio exerceatur c.a inhaerentiam sic gntis in substia. 2.o q.a nisi destruat inhaesia talis accidis in gnte non manebunt l subto n destruit e.o minor pbr q.a sicut pendet ab extremis, ita et agente ea unio et inhaesio accidis in q.e extrema pseverant; sed q.a accia ipsa et gntitas pseverat in sua agens ut nemo negat e.o. Dsr q.a ea unio n hbt oppone cum verit verborum. e.o illa.

Differentia Miraculo, ~~[illegible]~~, quod contingit in psistentia accidis mate et impate receptorum in substia panis, ea est quod miraculum existentia immate in substa panis et vini immate exercet in ipsis.* aliorum media receptorum, ~~[illegible]~~ exerceat immate n in ipsis sed gnte. Sect

*miraculum

Sect

Sect.^o 7.
obiectis Respondet.^o

1.º Deus n. potest supplere genus q. fra lis neq. mat. lis: ergo nequit facere quod sint sine subto. Resp. dist. ant. n. potest Deus supplere in eodem gen.^e q. suo in diverso c. nego. puta efficientis: quo eidem modo locus distinguendus

2.º q.^a ea accid.^a erunt tanquam supp. distoluta q.^a n. vnirent inter se sed penetrarentur (puta accid.^a quae manent s. subto immato) Ergo etc. Resp. negando assumptum q.^a sed n. vnirentur inter se neq. enthymant in subto aliquo: adhaerent tamen cor pori et sanguini xpi Dni. etc.

3.º q.^a n. poterunt corrumpi accid.^a n.alia quae immatae subto amisserunt cuius oppositum tes tantur sensus: nam modo hostia quae calefit, mox frigescit etc. sequi probatur q.^a corruptio fit per introductionem contrariarum qualitatum destructis: in troductio contrariarum qualitatum n.alium n. potest esse s. subto ergo cum nullum sit subtum n.ale n. poterunt corrumpi vna, nec alia induci.

Resp. experientia solum convincere de accid. quae immate inhaerent quanti: qualitates v. quae im mate subtis panis et vini inhaerebant n. destrui im

immate et fraliter ab agente nali. at destrui
deomittis, ob connexionem secu sequella quas
habent cum mutationibus exercitis in accidentibus qu
titatis

2

Cum enim omnia ea actia sint intime penetrata et
ut bene agenti applata, et destruenda essent que in subs
tantia essent si substantia panis esset, destruentur ijs, que in
qte. si, etiam destruerent substantiam panis absente, quod
Deus etiam illa conservat quatenus si adesset substantia panis conser
uarent, et statim a conservatione cessat. At quid verum
est quod substantia panis si adesset non conservaret sed violenta
a contrarijs impugnatione dimitteret. quare agens in qntem
etiam ageret in substantiam panis si adesset, et ipsam
actibus spoliaret. ita ac nunc in qntem, destru
do illius actia, quas prius acquirit, ne Deus ulterius
conservet actia substantia panis, sed in ea mensura de
struat, suspensione concursus sui, qua destruerent
si adesset panis substantia, illis inhererent.

4.o miracula multiplicantur sine necessi-
tate possint facile omnia actia esse in subiecto si in qnte si
recipiant, in qua naliter reciperent. quod tamen. Prob.
Non multiplicari miracula absque necessitate. quod cum
Supponatur quod actia que in substantia erant immate
reciperent in qnte, et si penetrarent sine necessitate
naliter in illa recipi: atque ideo novum miraculum esset
si denuo reciperent in qnte.

Sed 3.a non daret actio frigoris, calor
in hoc sacro cum non daret subiectum cuius denominatio
Prob. obiectum habere vim ... ex qua nullus accidenti
qte ponit necessitas. ast ego pono in qte ... ...

nigredine etc.ª atq. ideo l.t n. sent. aliqui frigidus
p. accia subsistentis panis l.t sint eisdem xois: dari tri
p. accia quantitas.

Ob. si accia panis et vini manerent s. subto et n. reciperent in se carerent extens.
locali et n. impedirent aliorum penetrationem: quod c.ª
experientiam est q. et.ª pbr. quia q. ext.º conveniat q. se
nec illa locat nisi tris, quas recipit aut subto cui
inhaeret, aut iis quae in eodem subto s. illa accia
n. recipiunt in se q. q.

Resp. 1. Neg. q. Deus quae deus
conservat extensionem quam antea illis tribuerat quantitas.
et concedendo 2.ᵐ q. accia quantitas e. extensa non
impediunt penetrationem cum conveniat q. se. sed cum exper.
tia videmus n. dari penetrationem talium accium cum
aliis corporibus quantitas ideo est q. cum ibi sit quantitas
adhuc, si penetrarent accia penetraretur ipsa
quantitas cum in eodem loco sint

Sect.

Quantitas et Accia quae s. subto existunt tranᵉ novam actionem
qua in esse retinentur post coⁿse
crationem

Itaq. asserimus deficiente substantia panis et vini
cessare actionem qua illius quantitas et immaterialia accia nalis
conservabant, et advenire novam actionem qua retinent in esse

Pbr. 1.º Actio qua quantitas et q.ª accia
panis et vini conservabant ante conversionem p. se et na

sua

pendet a s[ub]s[tanti]a p[ri]ma panis et vini tanquam a sub[iec]to in-
hesionis: ergo perit actio pereunte m[ateri]a. 2° quia est mus
illa actio m[ateri]e dicta mus. Nec debet ab[stract]a post manere
sine eo cuius est mus ergo [...]. 3° quia talis actio
est eductio. 2a creatio: ergo actio quae conservans post
destructionem m[ateri]e est distincta a p[ri]ma act[io]ne. Probatur ant[ecedens] quia
natio p[ri]ma actio fit dependens a sub[iec]to m[ateri]a 2a non: ergo distincta.

Obij. p[ri]ma actio quae servabat accidens ante
conversionem dabat illi [...] esse sufficit, ita ut ex vi illius
poneret in rerum na[tur]a. ergo si perseveret post conversionem dabit
etiam sufficientiam esse non obstante quod sit extra sub[iec]tum. Resp.
eodem argumento probari posse conservari unionem sine extremis ea
dem act[io]ne quae servabatur cum illis. Resp. 2° illa actio
one dare suff[iciente]r esse quantum attinet ad suum genus, depen-
dens tamen ab alio quod sine quo nequit natur[alite]r accidens esse
nempe dependens ab inhesia ad sub[iec]tum

Obij. 2. auferre inhesiam accidentis non est fra[ma]liter
auferre actionem aut aliquid de sufficientia illius: ergo
adhuc manet actio cum sufficientia. Resp. concedendo quod
auferre inhesiam non sit fraliter auferre actionem aut
intrica aliquid de sufficientia illius, et tamen auferre aliquid depen-
dens a quo erat suffi[cien]s

Sect. 6

Quantitas et Accidentia quae sine sub[iec]to existunt acquirunt post conversionem veram et physicam unionem fr[ma]lem cum Corpore et Sanguine Christi.

Suppone primo inter res ab[stract]as tria unionis gen[e]-

reperiri (praetermittimus nunc unionem intensionis) 1a est unionis quod datur solum inter homogeneas res et in nullo subiecto recipitur. 2a est unionis: datur inter magis et fragile, inter fragile et subiectum, recipitur in utraque. 3. hypostatica quod datur in humanitate et verbum divinum. solum recipitur in humanitate.

Nulla ex dictis generibus reperitur in Eucharistia ob maxime dicta: unio in titulo asserta magis assimilatur hypostaticae. quae unio accidens ad corpus Christi est entitas sacramentalis. in solis accidentibus recipitur. nulla est mutatione intrinseca in corpore aut sanguine Christi non recipitur in illo. sed vere et realiter adhaeret ut puro termino est corporea, diligenter unio per singulas sui partes totum corpus Christi singulis partibus specierum sacramentalium, et per singula individua totum singulis individuis. partes quas habet alias ab aliis sunt independentes illas in receptas in corpore Christi (idem de sanguine) corpus Christi succedit loco substantiae panis, et facit sustentando accidentia panis quod existant positive non substantialiter, sed accidentaliter absque inhaesione ad subiectum. Haec transsubstantiatio naturalis cum substantia panis in ordine ad accidentia illa qua excluditur natura rei eo quod sit ratio formalis qua corpus Christi (idem de sanguine) absque receptione accidentium panis praestat illis altiori modo sustentationem quam substantia panis praestaret si adesset. adaequat utrique extremo quod non habet hypostatica; ita ut quocumque ferunt species ferat et corpus Christi et quocumque corpus Christi ferat ferant et species. est etiam sacramentalis unio accidentalis eo quod actus extremorum accidentalis sit

Ex quibus omnibus haud difficulter definies unionem sacramentalem [Est modus accidentalis corporeus supernaturalis dilectus et extrinsecus corpori (aut sanguini) Christi intrinsece adhaerens ut materialiter termino. 2. ut pure extrinseco, in speciebus sacramentalibus receptus, qui utrique extremo adaequatus totum corpus unit omnibus et singulis partibus specierum, eosque facit existere accidentaliter, positive per se, hoc est absque inhaesione ad subiectum]

Ut sacramentalis

Sect. 7

Fuentes quo ducimur ad praedictam unionem adstruendam.

Unicum e. Sit quod admissis Speciebus Sacralis Corpus ac Sanguinis Xpi admittenda sit aliqua unio ut omnes Catholici fatentur, neque ordinant sive in recto, sive in obliquo (ta. explicata supra) ad adstruendum Eucharistiae Sacrum talis ea debet abstrahi ut atque ex se non repugnet saltem cum maiori ... etate qua fieri posset omnia quae Xa dicta. Sed et Albos DD. admitti et salvari debent in hoc Sacro sed unio talis Sect. praedicti definita hoc habet: ergo admitti debet.

Minor in qua est difficultas quoad ea probabilis ex solutione argumentorum. quod argumentum sufficiens est. Secundo quoad eius sic. ergo talis unio salvat expresse intra connexionem et sequellam Specierum cum Xpo, et Xpi cum Speciebus in ordine ad ... localem, ergo magis uniunt unione reali quam alia item meliori modo salvat quod Xpus succedat loco substantiae panis per modum continenti substantiali sub accidentibus propter hanc unionem. propter quam non si sicut sunt dissoluta ipsa actio per quam strictius demonstrat sensibiliter Corpus et Sanguinem Xpi tali unione posita, cum magis stricte demonstret accidentia quod illis realiter unitur, quam quod solo illis praesens est.

Confirmatur ergo. Strictius salvat rationem continentis rerum Specierum in Corpore et Sanguine Xpi D. et quod de novo sit Sacramentum Eucharistiae communis nec Species nec Corpus et Sanguis Xpi de novo sint.

Sect. 8.
Resp. obiectis

Obij. 1. absque hac unione formali physica salvari posset unio sacramentalis, per mutuam actionem extremorum qua unum atrahat aliud quemadmodum magnes atrahit ferrum. certe species ita poterant elevari ut per qualitatem indistam atrahant ad se corpus Christi et corpus Christi sic sistentia efficiens species velut ad se trahat et sic retineat ut quocumque ferat corpus species quoque ferant.

Resp. quod ni ita sufficienter salvat ea mutua actio, sicut unio formalis, et cum facilius sit ponere istam quam illam mutuam actionem in utroque extremo, rectius est ponere veram unionem quam illam actionem, qua etsi summus salvat esse utrumque extremorum in eodem loco, et per se localis, ni unio

2. Sufficit unio moralis seu quaedam inseparabilitas ex pacto dei decernentis, ne corpus moveatur sine accidentibus, et est a quo plus cum axiomate frequentia tra[illegible] ans. ex eo quod sacramentum est compositum morale sufficit haec coniunctio inter species.

Resp. ni ita sufficienter salvari per talem inseparabilitatem multa quae in hoc sacro sufficienter sunt solvenda ac salvantur per unionem a nobis positam ut supra probatum est. atque ideo negatur ans.

3. Sufficit salvat unio specierum cum Christo per mutuam ~~separationem~~ impenetrabilitatem de novo supposita tamen 1a. quam corpus Christi habet cum accidentibus et ans probatur quia

Sal

4. pro obiectione. Deinde per species nequit corpus Christi supponi aliqua ratione corporis, sed solum unio, ut debet suppositi. Tunc accidentia panis et vini haec ... ratione ... humanitas Christi absque propria substantia ... naturali complemento, ita accidentia carentia naturali inhaerentia carent naturali complemento: quod supplet per corpus Christi alteri modo, sed alteri modo supplet per verbum naturale complementum substantialis sustentationis humanitatis Christi D.

Salvetur tamen mutua connexio naturalis in ord.e ad motum, mutua dependentia, et inseparabilitas quae sunt proprietates unionis naturalis. Si enim Deus poneret duo corpora penetrata, unum nequiret moveri sine alio, aut ab eo separari absque novo miraculo, quia ut moveretur deberent partes posteriores corporis existentis per motum penetrari cum partibus quiescentis, quae penetratio non potest naturaliter: ideo quod evenire supposita ita unita ut corpus Christi.

Resp. neg.do ans. quia per unionem sacramentalem non solum debent salvari connexio cum ord.e ad motum sed etiam dependentia substantialis succedentis substantiae in loco et officio sustentandi accidentia quod non probabatur ab impenetrabilitate. Deinde quia Christus prout est in eucharistia non impedit penetrationem supposita tamen penetratione corporis Christi quae sunt sub speciebus ante. + 4.o ob.

Sect.

Specialis obiectio

Fra abstracta a loco intrinseco inextensa substantia alicuius intrinsece unita alicui substantiae debet naturaliter esse ubicumque est tale extremum seu extremum. ideo non accidentia quae Christus habet in eucharistia et quae sunt sub speciebus panis et non sub speciebus vini, et concomitanter, ob naturalem connexionem. Ergo sed unio sacramentalis est abstracta a loco. Ergo ubicumque fuerit Christus debet existere unio naturalis. atque ideo existit in ipsis etiam partibus ubi sacra sunt. et in eisdem speciebus existunt extra eam concomitanter unione.

abstracta +

et unit corpori Christi etc.

Resp. dist. mai. fra abstracta a loco inextensa substantia per se naturaliter seu naturaliter existenti debet esse naturaliter ubicumque est tale substantia. do mai. inextensa substantia non

existenti naturaliter seu naturali modo, ~~quod~~ et repugnanti cir-
cumscriptio nali quod ē ubi tale ... nego maio. dist
etiā min. si de unio sacralis ē absoluta a loco et unit
corpori xpi quod naturali mō extenti nego min. quod exis
tenti supranaliter et mō circumscriptio nali quod ē ubi tale unio
mem ... concedo min. et nego conseq.

Etenim xpus in eucharistia ē inextensus
et cum unio conveniat illi ut inextenso et quod ibi est non
cirnali mō, n̄ debet transferri ubicumque ... et
ēsus, neque ad alia loca ubi sacratus ē. Item etiā est
quod impotentia ad agendum et patiendum ab ag. nali n̄ conve
niat corpori xpi de in esse quatenus conveniat hoc ab inex
tensione quam habet in eucharistia sed id habebit in eucharistia.

Adverte tamen n̄ ēe idem formaliter convenire
subito cirnali mō extenti ac convenire naliter. ut patet
in gratia sanctificante quod forma supranali mō potest convenire subito
mō cirnali extenti. etc.

Adverte deinde Item etiā sequi quod impotentia
ad agendum et patiendum ab ag. nali actione et passione corporis
quas xpus habet quod in eucharistia, n̄ futura in xpo ubi mō extenso
et cirnali esset cum adhuc erat passibilis. quia cum conveniret xpo
quod extenti mō n̄ cirnali, et nali repugnanti n̄ debebat trans
ferri. imo mō necesse in esse habet talem impotentiam n̄ solum quia gloriosus
et incapax passionis sed quia talis impotentia convenit xpo quod
mō n̄ cirnali et nali repugnanti existenti

Quod si dicas talem impotentiam convenire xpo quod in
eucharistia ac proinde pendere a loco: unde nil mirum quod n̄ transferri
dicatur ē quia etiā si muteretur locus eucharistiae et species de loco ad locum trans
ferantur adhuc manet eodem mō xpus cum tali impotentia. deinde
si auferas ubicationem qua totus xpus ē in puncto spatii et maneat cum inextensione
radicali vere n̄ posset pati aut agere naliter. quia talis impotentia n̄ dependet
a loco: cum inextensio radicalis n̄ pendeat a loco, ~~quatenus oritur~~ quatenus oritur talis impotentia
ab hac n̄ dependet, licet quatenus oritur ab inextensione formali dependeat a loco

Q. 9

De ijs quae agere et pati poss. accia Panis et Vini in Euchia

Sect. 1

Quaestionis Status.

Agere et pati multipliciter potest sumi. 1º intentionaliter. 2º. agere et pati per alterationem realiter. 3º. agere et pati trans substantialiter realiter. et propter idem quando. .. corrumpere et pati realiter. quae omnia fere praestarent accia quando erant in subiecto sed statui. mittebant enim species intentionales ad externos sensus et sensorium pelloggenius? patebant. calefaciebant et frigefaciebant etc. quod est alteratione realiter pati et agere. corrumpebant accia et corrumpebantur etc.

Quaestionis igitur status est. an eadem possit agere et pati naliter in Euchia, accia panis et Vini quae agebant et patiebant naliter extra illa .. ita ut illorum virtus ad omnia expedita aeque sit ac erat antea.

Sect. 2ª.

Quantitas et Accia alia quae in illa subsistant posse agere et pati quae antea poterant.

Probatur 1º. quia causa generaliter et dicta accia requirunt inhaerentiam in substantia ut patiantur aut agant quatenus requirunt illam ut existant et sint. ex quocunque capite supponatur esse capere

eé poterunt quæ antea; cum habeant quod requirunt ad agendum. cum só requirant eé, si detrate ab hac Ca'billa

Pbr 2. Virtus actiua quæ sí in qntte é expedita: ergo ... ante nihil virtutis amissum est passus supponimus aptus et approximus et concursus ... dei. dicere vero materiam inexistentiam in substantia eé conditionem sine qua non ad agendum ... é ad libitum

Infert 1. posse naliter frangi qntte (Caput quod 1. substa. ... Hoc supponimus] idem intelligere de motu locali. ipsa enim qntas é ratio diuisionis et sub ... aptus motionis quantus de se est.

Infert 2. actiua quæ sí inmaterialis in qntte posse augeri, et remitti naliter. 3. posse eodem modo qntte et actiua quæ in illa sí mittere species sensiles ad sensus et sibi percipi. 4. actiua qntas eodem modo posse agere alterare substa diuina. augendo qualitates habitus et ... minuendo disponere ad formas substantiales ad quas ... rea.

5. posse naliter exercerint ... pugna contrarios

Sect. 3
Actiua quæ substis inexistebant inmaterialem posse agere oia quæ antea, non tamen oia pati ab agente nali corporeo

Loquimur de qualitatibus (de sp.ibus ...) quæ in oia pati posse quæ antea ab agentibus corporeis ... Scti virtus non antea poterant corrumpere post non. sed 1. deus de solo corrumpit, 1. aliud agens eleuat ...

Pbr. 1a pars quia inexistentia in substa non é ratio agendi. neque conditio requisita pro le: sed só requirit quæ postulat naliter, ad ~~agendum~~ existendum: sed aliunde

sup

Supponunt here ee, quod so requirunt, mo si ab
hac ca L. illa ff.

ff. 2a. pars ph q. qualtes ni possi
ti ab agente corporeo nisi p stranietate. Nā cautes
negiut exerari absq subtho cui agenti et patienti.+ ff.
ca hoc subta ni det pati ni poterunt.+ minor ph
q.a stranietas exercat cc.a ida subta. 2o. q. ca nu
subta in quo exerceat corruptio si Agens nāle cor
rumpere possit. poterit annihilare. ca talis corrup
tio ni sit nisi annihilao. quas p post agens nāle
3o. q.a ut agens nāle pducat nova actia de strui
di vetera et nova pducere pducendo unionem
supnalem qua uniant corpori xpi. sed agens nāle
1. corporeu ni post eius mi unionem pducere ff.

Infert 1o. q. ab agenti nāli corporeo move
qualitas aut alterat, accidens motus qualtes 1. destr
uctionis qualtes que in illa si, ~~unioni~~ pduci motus qualit
que sine subto si 1. easdem destruit. alis ni et alt
motus pduci ab ag.e nāli aquo movent ni v. dis
truunt ab eodem, sed a Deo 1. solo 1. elevante ins
trumto q. ad motu qualitas mota e nale subta nu
unione indiget supnali ut illa recipiat. ad corruptione
ni est nale subta et qualtas corruptiva ~~[illegible]~~ eget in lucia
un.e supnali

infert 2o. quod si pducti sunt de novo aliq
qualitates in q.te pduc alis extra subta. ut ex illis
q. 1. immato manent et quas si pducerent reciperent
in substia panis si adeet et qq disponerent ma ad nova
fra suscipiendas ni pducunt nalit ab agente. sed sup
nalit a solo Deo 1. ab illo ca creato elevante
ut instrumentalit agat p creatione quod ab opinionibus
pendet.

Marginal note: pre ipsa ca et intro ducendos
+ stantia

Dices autem quae denovo recipiunt in qualitate prio
ra destruunt poterunt destruere seipsas alia quae
sunt in subiecto sicquidem si illa non destruunt et contrariis
oppositis. Resp. id esse impossibile cum non detur subiectum in quo
fiat corruptio quod requirit: et in quo non sint qualitates
expellendae. insuper efficientes nequeunt destruere quia
efficiens destruere est aliquid producere in subiecto
rei destruendae quod illam formaliter expellat; quia propter
quam res producenda debet uniri unione personali
quam nequit naturalis qualitas.

Sect. 4.

An ex speciebus sacramentalibus generetur compositum substantiale quin non sit subiectum formae substantialis

Obiicitur 1.° quantitas extra Eucharistiam non habet capacitatem receptivam formae substantialis, ergo nec intra. Contra 2.° Deus non potest facere quod intra Eucharistiam quaedam forma accidentalis suppleat vices formae substantialis ut ex illa et nova materia quasi infra generetur compositum substantiale: ergo nec quod substantia accidentalis suppleat vices substantialis subiecti ut ex illo et nova forma substantiali resultet compositum. 3. quia si generatur vermis aut ignis ex hostia consecrata quantitas intraret compositionem ve[illegible] niti vermis non esset vermis et ignis non esset ignis, id quod mere apparens. Et monstrum quoddam. Nam vermis est compositus ex solis partibus ab [illegible] substantialibus absolutis ut quod

Confirmatur vermis homo nutriri longissimo tempore solis speciebus sacramentalibus cum tandem non esset homo Christo domino cum magis forma substantiale et utriusque unione [illegible]

de q. cessabit, qui vero nutriretur speciebus sacramentalibus longiss. temp. cum ~~nutritio fiat~~ acquirat novas et ~~[illegible]~~ remittat antiquas, sic stabit quantitas et forma substantialis [illegible]: unde non est idem numero homo, licet homo specie similis

Ad 2. quod facilius est quod deus creet novam materiam sive antiquam reproducat quam reddere quod quantitas gerat vices materiae negatur. Ratio patet quia id quod facilius est, est asserendum, non quod difficilius. quia materia de novo creata vel reproducta cessabit miraculum quantitatis quo sine subjecto existit, et illa non creata tale miraculum durabit usque ad finem mundi; et unde [illegible] materia sed non modica pars universi constans ex multis corporibus ex sola quantitate et forma, cum hostiae paene innumerae manducatae et absumptae fuerint et corruptae;

[illegible] [illegible]

Sect. 5.

Modus quo ex speciebus sacramentalibus generatur corporis substantia

Duo genera accidentium relinquuntur a substantia panis et vini dum destruuntur per conversionem. Alia inhaerentia immateria quantitate, alia per se existentia absque inhaerentia ad subjectum, et absolute adhaesione ad corpus Christi et sanguinem. Et haec diximus esse quae disponebant ad formas substantiales panis et vini. praeterea sic producuntur ad agendum naturales qualitates in quantitate, quae expelluntur [illegible] inhaerentia calor albedo etc. sed a Deo vel solo vel elevante agens creatum producuntur aliae [illegible] substantiae ad quarum positionem destruebantur vel ex parte vel ex toto dispositiones ad formas panis et vini.

Hinc [illegible]

[illegible]

qualitas extra substantiam ut adquirat ultima forma dispositionem ad formam novam, cessat dispositio ad formam panis l. sustentandi, et hac cessante a Deo producitur materia l.a l. nova l. antiqua cui uniuntur per novas integras tamdiu formas ad novam formam qua quantitas. et qua materia iam q.ta et dispositio educuntur l. educitur a Deo cum concursu generali l. supplens vices agentis naturalis, de potentia materiae forma nova, l. unio si sit forma alia realis. atque ideo ultimo desinit Christus esse sub accidentibus, et cedit non per motum localem, sed per instantaneam desitionem qua hic in loco

X.a quod ultima dispositio ad novam formam prius producitur quam corrumpatur dispositio antiqua panis. et prius est produci novam dispositionem quam materiam creari; et prius est formam creari quam formam educi ex potentia materiae et prius est formam educi de potentia materiae quam quod Christus desinat adesse ab speciebus. sed hae prioritates non est realis. nam omnia in eodem instanti reali contingunt. quorum omnium ratio eadem est, quae in physica defenditur prius esse produci unam prioritate naturae quam aliam formam expelli et eiusdem nihil sunt.

Dices si prius producitur substantia nova quam quod Christus desinat esse in sacro ergo Christus non desinit esse in sacro cum l.o desinit esse dispositio sustentans ad formam panis etc.a

Respondetur illud cum primo potentis dupliciter potest accipi. l.o l. instanti reali desitionis dispositionis ad formam panis. 2.o pro l.a prioritate naturae seu independentia eius desitionis. X.a priori acceptione neganda est conclusio nam Christus desinit esse cum l.o realiter desinit dispositio ad panem. X.a posteriori concedenda est conclusio quod in prioritate dicitur prius est corrumpi dispositionem ad panem, et produci novam substantiam quam desinere Christum sub accidentibus esse cum hoc dependeat ab illo, non e contra

Dices 2º si prius e corrupta disp.º ad par[illegible] et educta nova subst.ia quae Xpus designat: g.º simul tunc illis occurrit Xpus. quod e absurdum.

Resp. quod si Xpus prius temp.e ect corrupta disp.º tt. quae designent Xpus si occurrerent; n tn si prius prioritate nq. aut independentie q. corruptione ee probe, hoc prioritas gen.e n dicitur Xpus n ee expulsus, sd ee expulsus dependenter a corrupt.e dispositionis et educt.e nove substan.tiae quae instantia possit fieri in expulsione peccati p gratia sanctificantis. et videmus obiecti falsitatem.

Q.º 10

De praesentia Sacramentali Xpi Sub speciebus panis et Vini

Sect. 1. Corpus et Sanguinem Xpi vere, et realiter contineri in hoc Sacramento

Haec n est omnium Chatolicorum, sed prius a definit a Sa[n]ctis Concilijs (adversus quendam Ioannem Scotum n illum quem vocamus Subtilem, sd alium cuius meminit Lanfran[cus] et adversus Bereng. Wiclef. Zuingl. Ecolamp. Calvinum et alios) nam eam statuunt Concilium Alex. in ep. ad Nest. recepta, et approbata a Ephes.º 7. Synodus act.e 6 Concilium Romanum sub Leone 9. Vercelense sub eodem Leone

Concilia, Lateranense sub Innoc. 3. Constantiense sess. 8 Viennens. sub Clem.te 5. Florentinum in decreto Eugenij et denique Trid. sess. 13

Consentiunt unanimiter SS. PP. videlicet Ireneus lib. 4 advers. heres. c. 34 Tertul. lib. 2 ad Uxor., et lib. de resurrect.e Carnis. Cypr. serm. 5 de lapsis. Hilarius lib. 8 de trin.e Ambr. tum alibi tum lib. de myster. initiandis c. 9. Nissenus lib. de Moysi. Nazian. orat.e 2 de pasch.e Basilius lib. 2 de Bapt. c. 2. August. lib. 9 Confes. c. 13. lib 3 de Trin.e c. 5. et saepe alibi. Cyril Alex. lib. 4 in Ioan. a Cap.e 13 usque ad 17. et lib. 11 Cap. 26 Greg. Hom. 22 in Evang. Damas. lib. 4. de Fide c. 14 Paschas. lib. de Corp. et Sang. D. Ansel. in C. 11. 1a ad Cor. ut omittam alios quorum testim.a late refert Bellar. t 2 lib. 2 de Euch. ubi usque aetates ab institut.e Huius Sacri probat ita intellexisse veritatem ab Eccles.a Dei, et ab eadem receptam

Probatur ex illis verbis Ioannis 6. vers. 52. Panis quem ego dabo caro mea est pro mundi vita clare non tantum promittit panem Eucharisticum. et dein affirmat esse Carnem suam: ergo est vere Caro Christi; nam id vere est quod Christus promissit, aliasque non dedisset quod promissit, aut falsum dixisset cum non esset Caro illius quod dixit esse Carnem suam. nec satis est esse Panem Eucharis. esse figuram Carnis seu Corporis Christi. nam etiam Manna erat signum Eucharistiae et non dicebatur nec potuit, Eucharistia. et Agnus paschalis similiter.

Confirmatur ex eodem Ioan nam cum vers. 53. Iudaei audientes verba Christi de vera et reali manducatione Carnis illius litigarent dicentes, quomodo potest hic nobis Carnem suam dare ad manducandum Christus non dixit se non loqui de vera manducatione Carnis suae. quod sane fecisset ut scandalum audientium tolleret si de figurata et symbolica manducatione Carnis essent illius verba intelligenda

Sed supponens legitime quoad hoc verba Iudaeos intellexisse, subdidit amen dico vobis nisi manducaveritis Carnem filii Hominis et biberitis eius Sanguinem non habebitis vitam in vobis.

Nunc primo haereticorum insaniam hoc argumento: quod vere et realiter in hoc Sacramento vere et realiter manducatur aut bibitur in illo: ergo si iuxta Calvinum et alios Caro, et Sanguis Christi nullo modo sunt vere et realiter in hoc Sacramento, nullo modo vere et realiter Caro manducatur, aut Sanguis bibitur. atqui Christus vere manducari et bibi dicitur: ergo vere et realiter continentur Caro et Sanguis in hoc Sacramento.

Probatur 2º ex aliis verbis Ioannis c. 6. vers. 56. quae sic habent. Caro mea vere est cibus et Sanguis meus vere est potus. qui manducat meam Carnem (atqui in Eucharistia nam alibi non manducatur Caro Christi D.) et bibit meum Sanguinem in me manet etc. Unde sic arguitur si Christus voluit explicare in Eucharistia contineri vere et realiter suam Carnem et suum Sanguinem non posset aliis verbis clarioribus id exprimere quam dicendo suam Carnem vere esse cibum Eucharisticum et Sanguinem suum vere esse potum: ergo si id dixit credendum est absolute affirmare Eucharistiam continere vere et realiter suam Carnem et Sanguinem.

Quod sic urgeo non alibi manducatur Caro Christi, aut bibitur Sanguis nisi in Eucharistia: ergo si in Eucharistia non manducatur Caro vere et realiter, nec vere et realiter bibitur Sanguis Caro non est vere et realiter cibus, nec Sanguis vere et realiter potus. Siquidem esse vere et realiter cibus et esse potus stare non potest cum non vere esse aut contineri in eo quod dicitur cibus, et manducatur, nec vere esse aut contineri in eo quod dicitur potus et bibitur.

Probatur 3. ex verbis consecrationis. nam verba consecrationis panis sic habent Hoc est Corpus meum. quae Mattheus

et

et alios evangelistas verba v.g. dicentes Vini hic
Hic est Sanguis meus &c. Marcus 14. Hic est Calix San-
guinis mei. quae habent eandem vim &c. Itaque ex quo-
cumque adversus haereticos arguitur. Christus clarissime per haec
verba affirmat id quod tenebat in manibus in forma conse-
crationis esse Corpus et Sanguinem suum: ergo ita est. Figura autem
non est res figurata. atque ideo ibi est Corpus et Sanguis illius
vere et proprie non figurate, nam licet absolute loquutus sit, et
non addiderit vere aut proprie nihil obest quia omnes communiter
et communiter loquimur etiam quando proprie et non figurate loquimur non ad-
dimus Vere et proprie. quid scilicet. Sed simpliciter rem affirmat
quis enim dicat non sufficere absolute affirmare quod homo sit subs-
tantia, aut animal rationale ut vere et proprie credatur esse substantia
aut animal rationale, quin opus sit addere Vere et proprie
alias fere semper non loqueremur in sensu proprio sed figurato
cum fere semper non addamus illas particulas vere et proprie
quod quis dicat?

Amplius hoc confirmatur et superior doctrina
roboratur. Verba Scripturae et traditionis Augustini et ratione
omnes patres ac SS. PP. ratio quod ipsa docet debent accipi et in-
telligi in sensu proprio suo nisi alius locus aut aliqua ab-
surditas cogat in contrarium: nihil tale hic occurrit: ergo
verba praecedentia accipienda sunt in sensu proprio et rigoroso
de Corpore et Sanguine Christi non figurate. Deinde quia quando
Scriptura loquitur de Corpore Christi Domini semper loquitur scilicet de na-
turali illius Corpore scilicet de mystico: praedicta autem verba non possunt
intelligi de mystico, sive Ecclesia cum haec non fuerit nobis
oblata: ergo debent intelligi de naturali Corpore quod est vere et reali-
tate.

Probatur 4.o Secundo Conclusio et quidem efficaciter: id quod
pro nobis fuit effusum in remissionem peccatorum fuit verus Christi
Sanguis, et non sola figura eius, sed id quod erat in Calice a Christo

discipulis oblatum fuit id quod pro nobis effusum est in remissionem peccatorum: quod erat vere sanguis Xpi nam apud omnes certa est. min. probatur ex verbis Luc 22. [Hic est calix novum testamentum in meo sanguine qui pro vobis effundetur] et addit Math. in remissionem peccatorum.

Arbitror quod non sunt clariora illa verba Ioannis 1°. Verbum caro factum est ad significandum verbum sumpsisse nostram carnem, nec illa Luc 1°. Ecce concipies in utero, et paries filium ad significandam conceptionem et partum, nec illa Math. 27. postquam autem crucifixerunt eum ad significandam crucifixionem Xpi quam illa omnium evangelistarum Hoc est corpus meum. Hic est sanguis meus. s. calix ad significandum suum corpus et suum sanguinem, et illa Ioan. 6. Caro mea vere est cibus et sanguis meus vere est potus. qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem etc. ad significandam veram manducationem et potationem carnis et sanguinis Xpi quare sicut in prioribus locis non accipis carnem pro carne figurata sed pro vera, nec conceptionem et partum pro conceptu et partu figurato in corde per fidem sed pro realibus et veris nec crucifixionem Xpi pro mystica et figurata sed pro vera ita neque in posterioribus debes accipere corporis et sanguinis potationem et manducationem figuratam, alias eadem facilitate diceremus nec verbum sumpsisse verum corpus, nec virginem vere concepisse et pepisse nec Xpm vere fuisse crucifixum. sed ea omnia dixisse in figura, et pro mero symbolum, atque ideo corruerent omnia fundamenta nostrae fidei Sect. 2a. argumenta Hereticorum adversus realem praesentiam corporis et sanguinis

Sect. 2a

Argumenta Hereticorum adversus realem praesentiam Corporis et Sanguinis Xpi in Eucharistia

Cum Calvinistae primario credant Xpm du-
pli

spiritualiter tantum sumi in Eucharistia spiritualiter 1° hoc est per fidem sacramentis, et participatione coniunctione Christi cum anima efficacia Spiritus Sancti. 2° Sacramentaliter hoc est tamquam in signo quod ore Corporis sumitur non tamen realiter, multis impugnant.

1° id quod Christus Dominus habebat in manibus dum proferebat verba consecrationis, et pronuntiabat pronomina hic et hoc erat panis et vinum; ergo pronomina Hic et Hoc demonstrant panem et vinum. Atqui de illo quod pronomina Hic et Hoc demonstrant dixit Christus esse suum Corpus et suum Sanguinem; ergo cum panis et vinum nequeant esse vere et realiter Corpus et Sanguis Christi sed tantum signum Corporis et Sanguinis Christi loquitur figurate, et non de vero Corpore aut vero Sanguine.

Respondeo pronomina Hic, et Hoc non demonstrare panem et vinum cum proferuntur sed referri ad finem prolationis quod tota prolatio est perfecta, et de eo quod sub speciebus continetur in illo ultimo instanti prolationis dicitur esse Corpus et Sanguinem suum, et vere et proprie Corpus et Sanguis Christi id quod continetur sub speciebus panis et vini in fine prolationis: atque ideo non loquitur figurate, sed proprie, et rigorose. Neque novum est in forma consecrationis quod demonstrativum Hoc non demonstret id quod profertur sed quod est in fine prolationis ad quem refertur magis ut bene notat Conink faciens diversas figuras proprie dicit hic est triangulus hic est circulus quamvis non demonstret figuram circularem aut triangularem dum dicit Hic sed in fine orationis ad quem sua significatio refertur, et usque tunc suspendit.

2° de pictura Petri dico esse Petrum et de imagine Regis dico esse Regem sicut etiam dico esse Christum imaginem illius, quam video praesentem: ergo quamvis Christus dixerit in Eucharistia esse suum Corpus, et suum Sanguinem non ideo vere erit, sed sufficit salvabitur illa locutio

ex hoc quod sint panis et vinum quae sunt signa corporis et sanguinis Christi, non imagines corporis; non appellato corpus, sicut cum imagine regis appellet regem, et imagine Christi, Christum.

Praeterea, quod ut in iis quae quodammodo totum esse habent in repraesentando alterius possit aliquid vocari nomine repraesentati, quia non habent aliud usum nisi repraesentandi, ideo praedictae imagines dicuntur Christus; praeter Petrus secus est quando non habet totum suum esse situm in repraesentando alterius. Ut vere non habet panis et vinum; ratione cuius non dicatur manna esse Eucharistia, aut Isaac Christus, licet manna Eucharistiam repraesentet, et Isaac Christum. Ad quae habent aliud esse praeter repraesentare non possunt sortiri nomen repraesentati absolute.

Aliter ratione secunda Judaeus nempe in eo priori locutiones accipi in sensu improprio, quia absurditas infert ex eo quod accipiant proprie, nullum vero absurdum sequitur ex eo quod accipiamus proprie verba Christi *Hoc est corpus meum, Hic est sanguis meus*: ad quod dico ut illas locutiones non accipiamus proprie, debemus proprie accipere locutiones Christi.

3. quod est simpliciter panis non est proprie corpus Christi; sed Eucharistiam appellat Apostolus 1 ad Cor. 10 et 11 simpliciter panem, ergo non est proprie corpus Christi. Praeterea non appellari ab Apostolo panem in re, sed in apparentia, eo quod habeat species panis, et nihil extrinsecus appareat quod non sit panis. Qui modus nominandi res ex eo quod apparent usitatus est in communi usu, et etiam in divina Scriptura, in communi quidem, nam colores nubium appellamus colores cum veri colores non sint, sed appareant esse, in Scriptura etiam divina genesis 3. Daemon appellatur serpens, eo quod apparuerit in figura serpentis. Deinde dicit Valentia appellari panem quod confectus ex pane, sicut dicitur exod. 7. Virgam Aaron devorasse virgas magorum, non

n. g. tunc eent virgae, id q. vo tamen eent dracones erant sane confecti ex virgis.

~~4. [illegible]. [illegible]~~

~~[illegible]~~ 4. Si Xpus vere et realiter eet in Eucharistia Xpus semper nobiscum eet, et illum semper haberemus cum semper nobis cum heamus Eucharistiam. ~~[illegible]~~ at non semper habituri sumus Xpum Xpum iuxta illius verba Math. 26 me autem non semper habebitis. Resp. nego mai. neg. min. de Xpo in forma immortali et invisibili de qua ibi non loquitur Xpus. cum dicat Math. ultimo ego vobiscum sum usque ad consummationem saeculi. sed de mortali et visibili in qua eum non hemus in Eucharistia sic interpretatur Augustinus illa verba Ioannis 16 ad patrem vado et iam non videbitis me. ubi quem sic ait. quid est ad patrem vado et iam non videbitis me nisi quomodo sum cum vobiscum sum. tunc enim adhuc erat mortalis in similitudine carnis peccati qui esurire poterat et sitire et tunc ergo Xpum, cuius talem Xpum cum transisset de hoc mundo ad patrem non erat iam visuri

Sect. 3
Argta reliqua dissoluuntur.

Obij. denuo 1. Xpus solum dedit suis discipulis quod accepit et fregit, sed quod accepit et fregit fuit panis et non corpus Xpi ergo vere et realiter non dedit corpus Xpi, sed figuram corporis Xpi atque ideo quando dixit Hoc est corpus meum fuit loquutus figurate. minorem probant ex illis verbis Math. 26. accepit Iesus panem benedixit, fregit dedit que discipulis suis.

Resp. dist. maio. solum Xpus dedit illud quod accepit et fregit absque illa mutatione, conc. maior. neg. mai. quod accepit sed conversum iam in corpus suum sub. mai. dist. etiam min.

s'd qd accepit, et fregit fuit panis ante conversionem et
Corpus secundo min. post conversionem nec. min. et Corpus. nec
vi verborum panem quem accepit consecravit, et conversionem
convertit in Corpus et conversum in Corpus fregit et dedit

Obij. 2o sicut Script.a Math. 26 id quod Xpus tenebat in manibus appellavit Corpus suum. Hoc est Corpus meum ita 1. Corinth. 10 Petram appellavit Xpus. Petra autem erat Xpus nec minus diserta sunt verba posteriora quam priora. ergo sicut ex posterioribus non evincitur Petram esse vere et realiter Xpum ita neque ex prioribus quod tenebat in manibus esse vere et realiter Corpus Xpi.

Resp. dupliciter. 1o Cum Card. Comune ibi Paulum Loqui non de qualicumque petra, s'd de Spirituali ut clare ex textu. Bibebant autem de Spirituali consequente eos petra, Petra autem erat Xpus. ast Petra Spiritualis non metaphorice, s'd vere et proprie erat Xpus. 2o neg. Sequelam sicut antej. aliter non apud Aplum Petra appellatur Xpus, et aliter apud Math. Eucharistia Corpus et Sanguis. Nam non apud Aplum ita appellatur petra Xpus, ut statim addatur Haec autem in figura contingebant illis. ne quis crederet fuisse locutionem propriam s'd figuratam, nihil tale additur apud Math. atque ideo non cogimur recurrere ad locutionem metaphoricam

Obij. 3. Hebraei ut ait Apost. 1 ad Cor. 10 eundem (nobiscum) escam spiritalem manducaverunt et eundem potum Spiritalem biberunt. s'd non manducaverunt aut biberunt vere et realiter Corpus et Sanguinem Xpi s'd signa, figuras, et Symbola Corporis et Sanguinis Xpi ergo nec nos aliud manducamus quam signa et Symbola

Resp. Aplum non asseruisse Hebraeos eandem nobiscum escam Spiritalem manducasse, s'd eandem manducasse inter se ut evidenter colligitur ex duobus versibus antecedentibus.

Ad

Obij. 4. id so asserendum e in Euchia qd sensus vident, percipiunt et palpant. at neqz oculi vident neqz gustus percipit, aut tactus palpat Corpus et Sanguinem Xpi, sed panem et vinum, quae sunt figura Corporis et Sanguinis Xpi: ergo in Euchia non e asserendum ee Corpus et Sanguinem Xpi sed signum, et figa Corporis et Sanguinis Xpi. mai. pbr qa si aliud eet asserendum, quam sensus percipiunt, neqz illorum experimentum eet argum certum, frustra Xpus D. Luc. c. 4. obtulisset Corpus suum palpandum ut tactu convincerent, se non ee Spum ut discipuli arbitrabantur.

Rer neg. mai. nam Verbo Xpi magis credendum e quam sensibus qui et in Euchia non proprie errarent, siquidem ibi vere sunt accia de quibus soli ipsi iudicant sed tri occasio errandi intellui, ad illud quod affert 4 Luca rer Comune palpatione non sufficere per se sola pbare veritem Corporis humani compositi ex Spu offerre palpandum Corpus apparens ut constat in angelis apparentibus Loth. et manum eius aprehentibus, voluit tri hoc experimentum q. multum displorum animi signis externis movebant praeterquam qd attestationem suam etiam addidit sufficientem attrectationi, ut fidei veritem suadere pbaret

Obij. 5. finis Corporis et Sanguinis Xpi in Sacro Euchiae, e spiritualis nempe nutritio aiae non Corporis: ergo et manducatio Corporis et Sanguinis Xpi in Euchia e Spualis per fidem et non Corporalis per realem perceptionem Corporis. pant. coa qd fini dent ee proportionata media. Rer eodem argto pbari Corporalem ablutionem Corporis in Bapto ee superfluam cum attineat ad solam ablutionem aiae, itemqz convinceret de oe sensibili aliorum Sacramtorum quae omnia ordinentur ad finem Spiritualem, ideo dic. so omnino ad fructum Sacramenti percipiendum non sufficere nudam perceptionem Corporalem sed

Atius requirit ut fide viva percipiamus et post addit quod hoc Sacramentum non solum sumamus ad nutrimentum animae sed ad alios etiam effectus corporeos de quibus infra.

Obij. 6. Si Corpus Christi vere et realiter contineretur in hoc Sacro Corpus idem esset simul in pluribus locis hoc autem est impossibile: ergo et quod Corpus Christi vere, et realiter sit in hoc Sacramento. maior patet quia tum tunc illa simul sit in pluribus locis Corpus illi ubique praesens esset necessario esse praesens locis in quibus ipsi adessent minorem probant: quia inde concluderent plura contradictoria ut quod esset frigidus et non. si in uno loco frigefieret in alio non sed calefieret: quod moveret et non si in uno motus reciperet et in alio quiesceret quod elevaret et non elevaret si in uno loco sursum tolleret, et in alio deprimeret deorsum. ergo

Respondeo hoc argumentum continere materiam quam late discussimus 4. physicorum quare concessa maiori et negata minori remitto Lectorem ad praedictum locum ubi omnia argumenta desiderare post soluta inveniet.

Sect. 4.

Excepto Triduo mortis totus Christum contineri sub singulis speciebus.

Vidimus Corpus et Sanguinem Christi Domini contineri realiter in hoc Sacro Corpus quidem sub speciebus panis, et Sanguinem sub speciebus vini nunc addimus non solum Corpus sub una specie et Sanguinem sub alia sed totum integrum Christum sub singulis speciebus contineri quod non solum recipitur ab omnibus catholicis videantur Valentia tom. 4. d. 6. q. 4. puncto 2. Suarez d. 51. de Euch. Sect. 1. propositione 3. p. q. 76 art. 2 et ibidem D. Thomas. et a cuius Theologis videantur h

Amb. lib. de myst. altaris c. 9 Cyril. Jeros. Cathecesi 4. S. Nazi. or. de S.ta Gorgonia S. Dionis. c. 3 de Ecclesiastica Hyerar. Verum certissima fide tenendum est.

Pbr. 1.o ex Joanis 6. ubi sic ait Xpus ego Sum panis vivus utiq. in Euchia sub spe panis, et qui manducat me vivet ppr me in se totum Xpi appellat panem Eucharisticum, et se totum dicit cibum manducari: ergo sub spebus panis totus Xpus continetur aliaqn ipse ex pars illius eet panis nec ipse sed pars illius manducaretur contra tenorem verborum Evangelistae. ni autem mo discutimus an totus Xpus ex vi verborum sub hostia sit an partim pcomitantia. de hoc in inferius.

Pbr 2.o ex dictis et in Sgo ex Florent.o in Decreto Eug. 2.o ex Constanc. Sess. 13. 3.o ex Basil. Sess. 30. 4. ex Trid. Sess. 13 c. 3. ubi sic hr statim post consecrone verum Domini nri Corpus verumq. eius Sanguinem sub panis et vini spe vna cum ipsius aia et divinitate existere. clariusq. Canon. 3. Siquis negaverit in venerabili Sacro Euchiae sub vnaquaq. spe ~~tot.~~ totum Xpum contineri anathema sit. nec minus pspicue Sess. 21 c. 3. id declarat qmuis, inquit, Redemptor nr ~~xr tto.~~ in Supma illa ~~coena~~ coena Hoc Sacrum in duabus spebus instituerit et Apostolis tradiderit tn fatendum ee etiam sub altera tantum spe totum atq. integrum Xpm sumi. Accedunt Cap. Ubi pars Cap. qui manducat Cap. invitat et Cap. Singuli de consecr. dist. 2.

Pbr. 3.o roe qa ex dictis et ex dictis sub Speciebus panis est Corpus Xpi, et sub spebus vini Sanguis Xpi sed ubi est Corpus Xpi aut Sanguis Xpi oia illa

Si

que vniunt illi, aut nali vnex. coniuncta sit: ergo licet
oia que constituunt Xpus vniant nunc, aut nali vnex.
coniuncta sint Corpori, et Sanguini Xpi ut pote viuis
oia que constituunt Xpm (et consequenter totus Xps) erunt
sub speb. panis ubi est Corpus et oia sub speb. vini
ubi est Sanguis. in triduo autem mortis non fuit totus
Xps sub speb. panis, neque totus sub speb. vini: quia
tunc neque cum Corpore mortuo, neque cum mortuo effu-
so Sanguine herent oia que constituunt Xpm viuentes
aut nale connexione.

Probatur aliquis 4. ex doctrina Patris
Henrriquez non aliter verba consecrationis dum trahunt
Corpus Xpi ad spes panis, et Sanguinem ad spes vini
se gerunt circa Xpi quam si manu apprehensum Corpus per mo-
tum localem traherent ad spes panis et Sanguinem intra Corpus
clausum pellerent ad spes vini, neque enim connexionem mutant, quia
cum partibus servat totum sit relinquunt: atqui Corpus ma-
nu apprehensum traherent ad spes panis sic comitanter trahe-
rent totum Xpm ut manifestum est, et similiter si Sanguinem intra Cor-
pus pellerent ad spes vini: ergo verba consecrationis dum tra-
hunt Corpus ad spes panis ex comitant. trahunt totum Xpm
et similiter dum trahunt Sanguinem ad spes vini. Verum
hec ratio plus probat quam par est probat. n. etiam Xpm habitum
in lucchia calceos aut vestes quia si quis manu apprehen-
sum traheret per motum localem calceos et vestes sic tra-
heret ut manifestum est.

Probatur 5. P. Suarez quia non est
consentaneum nisi verum ut Corpus alicubi vivum alibi sit ab
aia separatum, neque quod Corpus aiatum sit exangue: atqui
hec evenirent si non esset totus Xps sub speb. panis: ergo. Probatur
minor probatur quia Xps est in Ipso vivus et sub speb. pa-
nis esset Corpus separatum ab aia et exangue sic neque de vi-

He

here aiq neq sanguine; imo bene colligit Conine futurus in Euchria mortuus d. illud ad Rom. 6 Xps resurgens ex mortuis iam n morit. at n bene ut in ptrio ostendi.

Pbat 6. d. Conine qa Ex. Ioan c. 4. ois spus qui soluit Jesus ex Deo n est et hic e antixps. sd ponere corpus sub una spe et n totus Xpm e soluere Jesum: ergo asserens corpus e sub spe panis et sanguinem sub spe vini n tn totus Xpm sub qualibet n e ex Deo. sd e antixps. mir. pbr. qa diuidit et separat corpus et sanguinem a Xpo

Sect. 4a.

Totum Xpm contineri sub singulis cuiuscumque spei partib. post diuisionem separatis.

Ita oes chatholici et e veritas diu. fide credenda nam expsse definit a Concil. Trid. sess. 13 c. 3. et Canone 3 ubi sic hr: Si quis negauerit in venerabili sacramto Euchy sub unaquaq. spe et sub singulis cuiuscumque spei partibus separat. facta totus Xpus contineri anathema sit] a Florent. in decreto Eugenij. et concordat Cap. Singuli de Consecr. dist. 2. His verbis Singuli accipiunt Xpm D. et in singulis portionibus totus e nec per singulas minuitur sd integrum se pbet in singulis] et Cap. inuitat eodem tit. cuius verba st Manducat Xpi me qd manducat partes de illo facimus [illegible] partes manducat. et manet integer totus.

Pbr. 1o. 1o manna erat figa. et quidem celebris huius sacri, et in nullo magis expssa quam in hac quod n erat estimanda illius qntitas sd virtus quia tanta erat

in parua quantitate, quam in magna quantitate; nam ut Scriptura testatur, non qui plus colligebat habebat amplius, neque qui minus parabat recipiebat minus. unde Hilarius confirmat Cap. Ubi pars de Consecr. dist. 2. sic ait: Qui plus collegerat non habuit amplius, neque qui minus parauerat habuit minus; non enim est quantitas visibilis in hoc aestimanda mysterio, sed virtus Sacramenti spiritualis.] Neminus (?) Eusebius Emissenus Homil. 5. de paschate luculentissime (?) explicat non in quantitate sed in virtute consistit; nam Corpus Sacerdote dispensante tantum est in exiguo quantum esse constat in toto. [idem] etiam sonat Basil. epist. ad Caesareae patriciam, totum est virtute sive unam partem quis accipiat sive plures.

Et facit quod scribit Philo Alexandrinus Lib. 2. Alegoriarum legum de manna, quod communis in minutas partes diuersum seminaret tantumdem excrescebat de qualibet particula quantum de integro grano, eo quod perfecta virtus saluaretur in qualibet particula, quo totus Christus totaque illius virtus continetur sub singulis speciebus separatis. non secus ac continetur sub specie tota. alias consideranda esset quantitas in hoc Sacro cum plus acciperet virtutis et Christi qui plus acciperet de speciebus, nec totus Christus aut illius integra virtus contineretur in singulis particulis cum non contineretur in tota.

Obiicies 2° quod, sed in singulis partibus quas per diuisionem separant est aliquid Christi, sed nihil. hoc dici non potest, nam diuisio partium non tollit per se diuisione quando partes quas manent tales sunt ut ... dispositae et quantitate posset esse substantia panis aut vini alias Sacerdos non acciperet Corpus Christi fracta hostia, nec parte illa quas calici inijcit contineret Corpus Christi, imo nec communio dari fidelibus, quando partes ad id per se assignatas ex hostia sed fractas in fragmenta diuersas colligere ...

xigit Sacerdos quod é absurdũ et manifeste 𝑐ᵃ praxis Calicis gesisquam qd Xps d. post oscurione Calicis illũ dedit apostolis ut dividerent, s. dicens accipite et dividite inter vos et singulas partes divisas accipiendo verum Sanguinem Xpi sub illis acceperunt quod stare n posset si sub singulis prtibꝫ divisi facta nihil eet Xpi. ac tandem q. tandiu Xps n deserit speciés Sacramentales quãdiu sub illis posset ée substa panis aut vini; at sub singulis prtibꝫ specierũ adhuc separatae facta posset ée substa panis et vini: ergo adhuc illas n deserit Xps. ac pro inde sub illis est aliquid Xpi.

Quod autem n sit sub illis aliqua pars tantũ, sd totꝫ Xps. pbr. tum q. n é maior rãtio quare sit Caput et n pedes, quare manus et n pectus, tum etiã q. cum ante separatione fuerit totꝫ Xps sub singulis partibꝫ ut ostendemus inferius quid Cg ée post ut facta separaẽ dicet sub hac parte specierũ una pars Xpi et n alia. n. ne singulãs indifferenter posse tenere singulas? n. ne quælibet pars separata eque ca par est partis abeuntis et pmanentis? tum praeterea, q. absurdissimũ é asserere accipientes partes hostiæ quam Sacerdos dividit n recipe totum Xpm, nec fideles integrũ Corpus participare qdo formas frangit Sacerdos, et partes porrigit Communicantibꝫ. ac etiam q. si quælibet pars divisa posset saltem sd cum aliis adunari cur n poterit oscurione retinere divis. facta; et consequenter Xpus.

Primo denique q. tandiu totus Xpi fuerat sub specibꝫ panis et Vini quãdiu sub illis posset nalir ée substãa eorũ; sd sub singulis partibus adhuc separataẽ facta posset nalir ée substãa panis et Vini: ergo sub singulis prtibꝫ adhuc separataẽ facta pfecerat totꝫ Xps.

Prob. 3. ijs ipsis rōnibus quibus Sect. pcedenti ostendimus totum Xpm contineri sub singulis speciebus, nam si ideo sub singulis spebus ē totus Xpus quia ibi ē Corpus viuus et sanguis viuus, sī oīa quae vnione vel nali connexne illa comitant, si ad minus sub singulis partibus speciem panis separatione facta est Corpus viuus aut aliquid Corporis viui et sub singulis partibus speciei vini separatione facta est sanguis viuus, aut aliquid sanguinis viui sub singulis partibus speciem panis et vini exeunt oīa quae vnione v. nali connexione comitant Corpus viuus et sanguine viuus: eorumque pontes atqui singulas partes Corporis et sanguinis viui comitat totus Xpus: ergo totus Xpus est sub singulis partibus speciem separatione facta. ad quem mu pōs accomodari ijsdem rōes Sect. nunc dicto facto.

Sect. 5.

Totum Xpm contineri sub singulis cuiusvis speciei partibus ante separationem factam.

1. Non est hic res adeo certa sit pcens, nam Alexander in 4. q. 10. memb. 7. art. 3. §. 5. Gab. in Canone missae Lect 80. in responsione ad 4. dub. et Bonau. in 4. dist. 10 in 1. pte distinctionis, art. vnico q. 5. existimarunt n. ē totum Xpm in oībus et singulis partibus diuinis quae pportionales dicunt, et infinitas sī. sed in illis so quae dicunt minima nalia hoc ē ptes sub quibus si legerent et dicant posse ēē nalis substantia panis aut vini sub minoribus v. nalis ēē n posse. Vnde suadentes quod sub singulis ptibus minimis sī sit totus Xpus negant ēē

totus sub qualibet parte inclusa in minimis et illegnis, affirmant Xpm esse totum semel sub singulis minimis et non pluries replicatum, neque plures replicationes agnoscunt in tota hostia aut Calice, quam sint partes quae vocant minima naturalia.

Nihilominus certa est nostra conclusio quam communiter docent D.D. Vazq. 3. p. D. 188. c. 3. Suarez D. 52. de Euchar. Sect. 2 Lugo D. 6. de eadem sect. 3. Valentia tom. 4. D. 6. q. 5. p. 2. Gregorius de Valentia c. 7. 6 3ij partis art. 3 dub. 1 Aliquis Magnus in suis floribus Verb. Euchar. n. 22. Granado. Controv. 6 de Euchar. tr. 5 D. 1 - n. 4. Filliutius tr. 4 de Euchar. c. 5. n. 137. Reginal. lib. 29 pra xi. n. 38. et Albertinus et apud hos alij. imo ut dogma credunt hanc veritatem de fide. Totus non minoris esse erroris, aiunt, hanc negare quam si negaret totum Xpm esse sub singulis partibus post separationem. et Valentia dicit contrarium sententiam putari erroneam. et Suarez dicit esse errorem, sententia erroris proxima. Gregorius de Valentia non modo esse improbabilem verum etiam erroneam. Vazquez esse non solum temerariam, sed etiam errorem. S. Thomas ubi non exprimat nostra sententia videtur pro illa stare.

Probatur 1º ex Trid. sess. 13 c. 3. ubi ita habet. Totus et integer Xpus sub panis specie et sub panis ipsius speciei partibus totus item sub vini speciem et sub eius partibus existit. Ubi loquitur absolute et sine restrictione ad partes separatas factas, et Can. 3. si autem esset totus, et integer Xpus sub quacumque speciei parte si aliqua esset quantumvis minima sub qua non esset totus et integer Xpus. ergo nulla est sub qua totus non sit.

Probatur 2º totus Xpus est sub singulis partibus specierum divisionem (quae fieri potest in minores

et minores in infinitum) facta. ergo et ante divisionem est in minoribus et minoribus in infinitum. Probo consequentiam nam antecedens ex dictis, consequentia vero quia si indivisus esset denuo constitui esset per sui mutationem, et non per meram mutationem partium; per mutationem autem sui non potest esse absque nova consecratione aut novo titulo concomitantiae. at divisio ut ex se patet non est consecratio nec novus titulus concomitantiae cum nec sit nova, nec nova connexio partium inter se. atque ideo non potest esse ratio quare totus Christus sit sub aliqua parte speciei sub qua non erat antea. Probatur quia quod divisio solum habet tollere continuationem partium. ergo si partes antea non habebant totum Christum: neque postea cum auferre unionem non ponere Christum, aut novum titulum ut ponat, quod clarius patebit a contrario. si singulae partes divisae quae continerent totum Christum continerent non desinerent continere totum Christum. unio non est ablatio Christi, neque est unde illa inferatur. ergo ante divisionem non continerent totum Christum, nec post illam ideo ergo post divisionem continent quae antea continebant.

Probatur 3. totus Christus succedit sub speciebus panis et vini, et nulla est pars speciei panis sub qua ante divisionem non fuerit substantia panis, et nulla pars speciei vini est sub qua non fuerit substantia vini. ergo nulla est pars speciei sub qua ante divisionem non sit totus Christus. Maior inde patet, quia substantia panis et vini convertitur in totum Christum (si attendamus etiam concomitantiam) neque potius convertitur in caput quam in pedes, neque Corpus potius sicut pars succedat caput quam manus et pedes. minorem probo quia cum substantia panis sit homogenea, idem de vino totum conceptum specificum, et essentia panis retinet sub qualibet parte dicti quantumvis exigua neque est diversa ratio a toto pars dicti panis valde exigua; neque habet diversam dispositionem.

Secundo Bene constat et urget amplius ...

ad

aduersarios totus Xp̃s e ante separatione sub ijs partibus sub quibus separatis posset ee substantia panis et vini sed nulla est pars quantumuis exigua sub qua separata non posset ee substantia panis, et vini: ergo nulla est quantumuis exigua sub qua ante separatione non sit totus Xp̃s: minorem probaui in physica ubi ostendi huiusmodi substantias homogeneas a vere minimo, eo quod in quauis parte inueniant sufficientes dispones, et eiusdem rois cum ea quae in toto.

Obr. 1. Xp̃s in hoc sacro non existit modo quantitatiuo et diuisibili, sed modo spirituali et indiuisibili: ergo ante diuisionem e totus sub singulis speciebus partibus quantumuis exiguis. probo Coam. quia sub illis partibus, ratio cuius e semel totus Xp̃s, et non totus in singulis earum particulis non e modo spirituali, et indiuisibili, sed diuisibili et quantitatiuo, hoc est totus in toto et pars in parte non totus in parte.

2. quia quamuis concedant minima in Homogeneis ut aduersarijs concedunt, cum ea minima possint varijs modis designari per partes tocantes in infinitum diuisibiles non erit potior ratio quare in hoc minimo sit totus Xp̃s quam in alio: quare in minimo ex dimio huius et dimio alterius quam ex parte 4.a huius et tribus alterius. 1. ex 4.a huius et tribus alterius, sicque in infinitum siquidem quocumque ex his modis minima designes possit aequaliter retinere substantia panis ergo totus Xp̃s e non solum in minimis finitis ab Aduersarijs designatis sed infinities in infinitis quod negant.

Adde cum P. Suarez Xp̃m existere hoc modo sub omnibus et singulis partibus cuiusdam speciei e possibile ut ostabitur ex solutione argumentorum et aliunde dicentibus magis consentaneum principijs fidei et ijs quae

sci

dilia dment. q. assirendus e Xpus ita exi. stereaq
Deo infinities replicari in singulis partibus in infi-
nitum divisibilis, et nec semel totus in aliqua q.te infinite
divisibili, quam appellant minimum naturale.

Sect.
Arista d. Dō Lucen

Obj. 1.a Verba consecrationis ad sui veritatem so[lum]
exigunt, quod totum Xpi corpus sit sub integra hostia
non autem quod sub singulis hostiae partibus: ergo non
ponendum integrum corpus Xpi in pluribus locis
aut partibus quam veritas verborum exigit. ergo
non est ponendum sub singulis hostiae partibus, sed semel
in tota hostia. maior patet quia si totum Xpi corpus
esset in tota hostia et non esset totum sub singulis partibus
esset verum dicere hoc est corpus meum, id est contentum sub
speciebus huius hostiae est corpus meum. minor probatur quia
verba non operantur nisi quod cum veritate significant.
Resp. 1.o eodem argumento convinci quod si pri-
ca consecrata consecrarentur plures hostiae non poneretur totus
Xpus sub singulis hostiis, quia satis esset ad veritatem ver-
borum quod totus Xpus esset sub toto illo cumulo et
non esset totus in singulis cumuli partibus et deinde quia
cum non requiratur ad veritatem verborum quod potius
sub hac parte sit caput quam sub illa dicendum esset
neque esse sub hac neque sub illa cum solum ibi ponenda sit ea pars corpo-
ris quae ad veritatem verborum requiritur mitto quod neque esset opus
esset ponere totum corpus in singulis minimis quia ad veritatem
verborum sufficeret quod in tota hostia esset semel totum corpus
Xpi. Resp. 2.o neg. maiorem. nam verba significant contentum sub
speciebus panis esse corpus Xpi, quod indefinite dictum veritati
ne

nequit si aliqua pars specierum panis sit sub qua non sit corpus integrum Christi nam cum quaelibet pars specierum sit ablè species et potè homogenea et eiusdem rationis non minus decet quam de integra specie afferre quod contentum sub illa sit corpus Christi at quidem ideo ut ita sit per verba significantur totum corpus debet esse et non sola pars.

Obij. 2º. Si totus Christus esset in singulis partibus etiam minimis specierum Christus haberet in qualibet hostia infinitas praesentias adaequatas, quod est absurdum. Sequela patet quia tot haberet praesentias quot sunt partes specierum sub quibus est; partes autem specierum sunt infinitae, et quaelibet praesentia quaelibet constituat totum Christum omnes erunt totales. Resp. concedendo sequellam quoad infinitatem praesentiarum et negando quoad adaequationem ablata quia licet ex parte subiecti sint totales, ex parte speciei sunt partiales nam quemadmodum licet anima rationalis tot habeat praesentias ex parte sui totales quot sunt partes spatii in infinitum divisi cui correspondet et tot uniones quot sunt partes subiecti in infinitum divisi quod informat nec tamen uniones aut praesentiae illae sunt absolute totales quia licet ex parte animae quaelibet unio uniat totam animam et quaelibet praesentia reddat praesentem totam animam non quaelibet unio unit totam animam toti subiecto sed partem neque quaelibet praesentia reddit praesentem totam animam toti spatio sed toti parti, ita in nostro casu.

Obij. 3. Species continuatas repraesentare Christum per modum unius tantum, quia semel tantum est sicut illis affirmatur: conclusio quia non plures ergo sunt quae repraesentant eum. Resp. cum Patre Suarez repraesentari quidem Christum per modum unius tantum, sed non repraesentari modo extenso, sed potius ut quid indifferenter existens in toto et in partibus, cui modo praesentiae non repugnat unitas tantum quemadmodum licet continuitas et seu unitas corporis humani indicat unam animam, non ideo illam indicat ut extensam cum possit esse una et tamen tota in toto et tota in qualibet parte.

Objicies 4. Repugnat spiritui exsistere divisibiliter et modo quantitativo, ergo et corpori existere indivisibiliter et modo spirituali, puta toti et parti. Ergo non magis repugnat spiritui esse corpus quam corpori esse spiritus, si ergo ex modo existendi corporis infertur spiritus esse corpus, sicut ex modo existendi spiritus non infertur corpus esse spiritus. Respondetur negando consequentiam, quia existere modo quantitativo et divisibili est ita commensurari spatio ut totus toti et pars parti respondeat, quod intelligi nequit absque partibus. Atque ideo repugnat spiritui carenti partibus hoc modo existere. At existere indivisibiliter non dicit carere partibus, sed sive careat sive illas habeat, ita correspondet spatio ut totus respondeat toti et totus parti; atque ideo non infert modus existendi indivisibilis corpus esse spiritus, tam minus quantitativus divisibilis infert spiritum esse corpus. Melius tamen colligerent adversarii: quod sicut spiritus, v. g. Angelus, potest esse in loco et spatio divisibili non obstante quod careat partibus, poterit corpus existere in loco indivisibiliter non obstante quod habeat partes.

Objicies 5. Hic modus extendendi est intelligibilis. Nequit non intelligi quare eadem numero res infinities replicetur et sui multiplicatione in pluribus locis sit. Ergo non est hic modus. Suadendus erat nostrarum angustiarum non coarctare magnitudinem divinarum operationum, neque huius esse mensuram captum nostrum. Plus Deus potest quam mens nostra capere potest; neque ideo negandum quod non capit, cum potius inde arguatur profunditas huius mysterii, altitudo sapientiae Dei, et imbecillitas nostri intellectus.

Deinde respondetur 2. nos antecedens satis conformiter ad principia philosophica posse intelligi, et nos suo loco ostendemus. Interim autem unum vel alterum exemplum adducere libet, quo usus est Aeneas Episcopus Gazensis, et post ipsum Bellarminus in suo theatro verbo Eucharistia, ne rem hanc omnino sine luce relinquamus. Etenim si speculus saxo allidatur

et in fragmenta minuta figuras, suas et imagines videbis in omnibus et singulis fragmentis integras et saluam nec aliam in uno et aliam in alio sed eandem in singulis et eandem in omnibus. deinde verbum quod loqueris innumerabiles audientes percipiunt (nec verbum stat quod ab infinitis audiat ita ut illud ipsum verbum, quod singuli audiunt, audiant omnes et cum unum sit totum est ut ita dicam in omnibus et totum in singulis. unde ut concludere cum Innoc. lib. 4. de myst. altaris c. 27. mireris quod verbum Dei, id est Sacramenti veritatem, totum sit in diversis locis existat, et mireris verbum hominis id est vocis non totum sit esse in auribus diversorum

Sect. 7
Etiam sub singulis indivisibilibus specierum sacramentalium continetur totus Christus.

Ita P. Suarez d. 52. de Euch. sect. 3. Pater Granado contro. 6 de Euch. t. 5 d. 2. P. Valen. t. 4. d. 6 q. 4. p. 2. P. Pesp. posit. 3. p. q. 76. art. 3 dub. 2 Aluersin. tom. 2 in praedam. Ubi Corol. 2 dub. 5 n.º 6. Arriaga d. 24. physica sect. 6 n.º 105. et apud patres Vazq. Capreol. in 4. dist. 10 q. 4. art. 3 ad 2um Scoti conclusione 1am concl. Domini Sot. ibidem d. 49 q. 4. art. 6 §. unde ad argta Durandi. communis ipse Vazq. d. 189 c. 4. n.º 24. sentiat oppositum cum Scoto dist. 10 q. 9. Ricardo art. 6. q. 2. et Egid. Theorem. 11. quod auctor Henricus lib. 8. c. 27.

Supponi autem debet ex physica dari in quantitate superficies, lineas et puncta nam si heterogenea esset res sabit cum sit de subiecto non supponente. manifestum est n. non posse Christum esse in eo quod non est quandiu non est

Pbr.o 1. Nihil e subst.ij panis et Vini in hoc sacro cui n. succedat Xp.s sed indiulia si aliquid subst.ij panis et Vini e. indiuisibilibus succedit Xp.i atq. ideo est suspensus indilib.. coa liquet: minor est certa X.a nra et coa pria philosophica. maior pbatur qa nihil est subst.ij panis et Vini quod n. conuertatur in Xpum (partim ex Xpi verboru, partim ex comitis alias non conuerteret tota substa panis et Vini in Xpm. D. Trid... conuerti autem in Xpu e Xpm succedere loco conuersi; e. nihil est subst.ij panis et Vini in hoc sacro cui n. succedat Xp.s.

Nec dicas succedere aliquid Xpi indilib. subst.ij panis et Vini ut indiulia, n. tn totu Xpm, nam da hoc est, quod Xp.s n. e in hoc sacro mo diui sed indiuisibili, est autem mo diui, si so rere correre eiq indiulia indilib.: namq. aliud est ee mo dili, quam rere eiq partes solum partibus, et eiq indiulia so indilib..

Pbr.o 2. quoties pluro si penetrata ad se e p.tens uni e p.tens aliis, Sequens penetrat eiq uno penetrat cum aliis ut mihi manifestu e; sed partes et indiulia Xpi si inr se penetrata, alias Xp.s ee extensus in hoc sacro cum partes eent extra indiulia et otegnt mediis indiuisibilibus a se distantes et separat; e. tes indiulia spera sacr aliud sint p.sia indiuisibilibus Xpi, et cum illis penetrata etiam erunt p.sia partibus Xpi et cum illis penetrata, quod e totu Xpm e p.tentem indilib. spertum cum q q ut ~~supra diximus~~ dug diximus h. ~~cuniuue~~ phystam

Pbr.o 3. n. rat nir improprio in hoc qd indiulia Xpi correant partibus dilib. spatij, quae in hoc

quod partes divisibiles Christi correant indivisibilibus spatii: utroque ni-
mo comparat divisibile cum indivisibili, sed non obstante impenetra-
bilitate partium, indivisibilia Christi correunt partibus divisibilibus spa-
tii, ergo non obstante posteriori partes divisibiles Christi correbunt
indivisibilibus spatii: ad quod ideo totus Christus erit in indivisibilibus specierum
quia est in indivisibilibus spatii.

Et modo si dixeris non ideo a te neg-
ari totum Christum esse in indivisibilibus quia extra hanc impenetratio-
nem, sed quia totus Christus non succedit nisi pani, et vino indivisibilia
autem moralia non sunt panis neque vinum: contra nam etiam
pani et vino non succedit nisi Christus, indivisibilia autem mo-
ralia Christi non sunt Christus: ergo non succedent pani et vino: ad quod
ideo non erunt in partibus specierum cum in illis solum sit, quod
succedit pani et vino.

Dices iterum quod licet indivisibilia Christi non sint
Christus sunt aliquid Christi et cum succedat pani totus Christus debet etiam
illis succedere quia quod est Christi aliás non succederet totus Christus.
O bene! etiam indivisibilia panis et vini sunt aliquid panis et vi-
ni: ergo ut succedat totus Christus indivisibiliter toti pani et vino
ut vere succedit debet totum succedere omni eo quod est
aliquid panis et vini, et consequenter in segnis indivisibilibus, quod negabas.

Probatur 3. ideo affirmas singulas partes Christi
penetrare indivisibilia eiusdem quia affirmas singulas partes
Christi penetrare singulas partes eiusdem. ergo cum affirmes
singulas partes Christi penetrare singulas partes specierum
affirmare debes singulas partes Christi penetrare indivisibilia specierum
quod est quantum ad praesens attinet totum Christum esse per se in
indivisibilibus specierum, probatur consequentia quia non est facilius penetrare singu-
las partes divisibiles specierum non penetrando indivisibilibus earum, quam penetrare
singulas partes divisibiles Christi non penetrando indivisibilibus earum, sed ideo
affirmas penetrationem indivisibilium Christi quia aliter difficile capis penetrationem par-
tium: ergo idipsum affirmare debes de penetratione indivisibilium specierum

ob eandem difficultatem.

Probatur 5. Suarez si duratio Angeli si illa interrupte coexistit nostro tempori continuo, necesse est, ut tota sit in toto in omnibus partibus nostri temporis, sed etiam in indivisibilibus illius nunc potest dici quod duratio Angeli coexistat omnibus partibus temporis, et non etiam instantibus, eo ipso quod alicui instanti non coexistat, necesse est, ut saltem in illo interrumpat durationem, ergo similiter ut totus Christus coexistat per se spatio continuo opus est ut totus coexistat per se non solum partibus sed etiam indivisibilibus, probatur consequentia quia servant proportionem, sicut enim totus Angelus sua duratione diffunditur continue per tempus et continue durat quamdiu illud durat, ita totus Christus sua presentia diffunditur continue per spatium hostiae et est ubi illud est.

Probatur 6. Granados, quia si Christus deberet esse presens solis partibus specierum et non indivisibilibus, foret eius presentia discreta et omnino discontinua non minus quam si partes alicuius continui essent absque suis continuationibus. Sed impossibile est aliquod continuum carere omnibus indivisibilibus continuantibus, quia id esset continuum esse divisum in omnem suam partem, quod manifestam involvit contradictionem: ergo impossibile est Christum esse presentem solis partibus specierum, et non indivisibilibus earum.

Sect. 8

Argumenta dissoluuntur

Obiicies 1°. cum Vazquez ex Ricar. et Egid. substantia corporis et sanguinis Christi succedit substantiis panis et vini: ergo solum ubi erat substantia panis et vini est postea corpus et sanguis Christi, et ubi substantia illa non erat non est post corpus et sanguis Christi: atqui in indivisibilibus non erat substantia panis et vini sed quia

quidem punctum Linea, aut Superficies panis non est panis quia in his indivisibilibus non est Christus.

Respondetur Substantiam Corporis et Sanguinis Christi succedere Substantiis panis et vini non solum quoad totalitatem sed et singulatim quoad ea quae intrinsece claudit in sua entitate. Cum autem claudat indivisibilia, etiam illis succedit, quin ad hoc opus sit, quod sint panis et vinum; satis est quod sint aliquid Substantiae panis et vini alias falsum foret, quod tota substantia panis et vini totaliter convertatur in Corpus, et Sanguinem Christi cum aliquid talis Substantiae non convertatur.

Objicies 2°. quia si indivisibilia converterentur in Corpus Christi, per hoc posset esse sub illis, etiam posset Sacerdos consecrare externam solam Superficiem quam videt, quod impedit si est materia capax conversionis, et sufficienter applicata, intentio quod ministrantis ad illam solam terminatur. Hoc est absurdum quia manente Substantia panis et vini non posset per solam Superficiem fieri demonstratio et praeterea posset addi, quod iam fieret consecratio in aliquo quod non est panis.

Respondetur P. Suarez 1°. posse aliquem concedere Sequellam, quia nihil in eo casu includitur contradictionis. Respondetur 2° negando Sequellam quia Christus non est per se in indivisibilibus, sed quasi per concomitantiam partium, et ideo eblato eo quod est per se, necesse est auferri quod concomitatur.

Verum ego 3° nego Sequellam quia ut supra ipsa objectio dicit, illa Superficies non est scorsim a partibus demonstrabilis per Hic et Hoc nam unionis termini non demonstrantur per Hic et Hoc nisi cum partibus, et consequenter non nisi cum partibus consecrantur, siquidem consecrari debent per demonstrativa Hic et Hoc. Unde patet ad id quod ultimo addebatur non negamus Superficiem posse consecrari absque partibus quia consecraretur aliquid quod non est panis, cum tamen aliquid panis quod Superficies sit quia nequit demonstrari Superficies per Hic et Hoc non demonstratis

partibus subea contentis, et si demonstrent, dicunt contrarii ne forma reddat falsa.

Dicas saltem poterit excogitari casus in quo Xps conservet in sola illa superficie externa, ramus nequeat licet ee in illa sola consecratione, nam post Deus sub partibus specierum producere substantiam, cui ordinario intersperant non producendo superficiem substantialem sub superficie specierum, et tunc desinet ee Xps sub partibus specierum, cum a substantia ibi producta excludatur: perseverabit tamen sub superficie specierum quia sub illa nihil substantiae producitur, a quo Xps expellatur.

Respondeo negando eum casum posse contingere secundum ordinarium institutionis et de facto esse, quod quidem si dicatur absolute quoad rem presentem nihil refert, nam vel illa substantia quam Deus produceret sub partibus specierum esset panis et vini vel non; si non necesse esset dispositiones sufficientes ad panem et vinum ee corruptas, (nisi forte dicas talem substantiam produci absque sufficienti dispositione et sub dispositione ad contrariam vel diversam formam) et consequenter ee corruptas dispositiones sufficienti ne credamus ministrativas existere secundum presentem modificatam, et traram, corrupta autem dispositione sufficienti ex natura huius institutionis, desinit ee ibi Xps atque loco producta substantia sub partibus specierum non perseveraret in superficie Xps. quia quamquam ex partibus substantiae productae emanaret superficies substantialis, quae Xpm expelleret a superficie specierum nihilominus quam partes eiusdem substantiae eundem expellerent a partibus specierum.

Si dicas ee substantiam panis et vini etiam esset secundum presentem institutionem, quia exigit ut producatur post consecrationem durante dispositiones sub quibus posset naturaliter ee substantia panis et vini, perseveret Xps et non redeat substantia panis et vini, praesertim quia etiam ex natura rei oriretur naturaliter substantia panis et vini

qui

quae in partibus Suffficies Substialis tratiua que n minus excludere Xpm a sufficie Sperum, quam partes substi excludunt, a partibus Sperum

Obij. 3. ex nra Sa Sequitur facta diuisione Sperum panis oseerati (idem est de Vino) xpm nouiter incipe ee in extremis indilibus, que ex diuisione pullulant. l. fiunt, Corrupto n. otinuatiuo Stim naroo exit a qualibet parte tratiuus, ut in philosophia docui, aliqua illa indilia eent sine xpo, et sine suo substiali subto vel indilia tratiua substi, que eent subtus eent sine partibus quarum mi ss. quod est manifeste impole. Sequella aut videtur satis absurda cum nequeat xps sub aliquo ee denouo in hostia sine noua oseeratione uti diximus de partibus Separatis

Rer 1o hoc argtu Soluendus ee in Scli ab Aduersarijs, nam cum ipsos species patiantur alteratione a otrarijs, et Corruptis aliquibus partibus sub quibus erat xps, alijs otrarijs qualitates induantur veluti cum de calida fit hostia frigida de alba nigra Argtur. n. ex tua sa Sequitur facta aliquali alteratione Sperum panis aut Vini oseerati xpm nouiter incipe esse sub aliquibus accidibus, que ex alteratione fiunt: negari n. negari pot sub illis presentem ee. hoc aut videtur absurdum, cum nequeat xps sub aliquo denouo ee in hostia sine noua oseeratione

Rer 2o. Dicendo Sequellam cum Granado Suarez et Ceriori sa et negando quodque absurdi otinere ad probationem dicendo: dupliciter videri poce xpm denouo sub aliquo ee sub quo antea n erat. 1. per mutatione sui. 2o. sine mutatione sui. per ipsius mutationem alterius, quod ipso immutato alterum denouo incipit ee l. acquirit Ubi, quo xpo sit denouo presens. Si priori

modo incipiat ita quidem est, quod nequit Xps denovo
esse absque nova conversione vel saltem absque novo titulo
concomitantiae sub aliquo sub quo antea non erat, et ideo
diximus supra non posse esse totum Xpm sub singulis
partibus divisis si non fuerat totus sub singulis conti-
nuis quia deberet esse per mutationem sui, et non per meram muta-
tionem partium, quae iam antea erant. Bene tamen si,
posteriori quia hoc non est mutari Xpm ut ita dicam sed
species non est adduci Xpm ad species, sed species ad Xpum
et sicut haec extrinseca mutatio frangi et aliis accidentibus
quae Xpo immutato hostiis adveniunt absque nova conversione
vel novo titulo concomitantiae, ita simili extrinseca mutatione po-
terit absque nova conversione rei denovo advenientibus, vere
et praesens esse. quia non respondisse antea non fuit defectu sui, sed quia
non erant termini qui sicut essent vere, quemadmodum Deus denuo
coexistit rebus in tempore productis absque sui mutatione. quia non respon-
disse antea non fuit defectu sui, sed quia res antea non erant
quae coexisterent utique sicut essent ex sua immensitate quam habebant

Hinc ut amplius explicem adverte corpus quod
per conversionem Xpi sit in aliquo indivisibili continuante partes
deberet necessario esse extra locum singularum partium per unius
indivisibile, et ex vi institutionis huius sacri peteret individe
per unius indivisibile extra locum singularum partium quod modo
extra locum earum fuerit dispositio sufficiens ad indivisibile pa-
nis aut vini. Unde cum interrupto indivisibili continuante
quod per adveniens trahebat utramque partem, succedant
duo trahentia per se, quae si sufficiens dispositio ad indivisibilia pa-
nis aut vini adhuc perseverat Xps per unius indivisibile extra
locum singularum partium, et desinit sub novis indi-
visibilibus, trahentibus, esse sub uno, quatenus est ~~sub~~ extra locum
unius partis et sub alio quatenus est extra locum alterius.

Nu

Nec mirum videatur quod existens prius sub uno indivisibili tantum nunc existat sub duobus, hinc quia lux ut potens unitiva utramque partem sibi trahebat, atque ideo aequivalebat duobus tum etiam quia Corpus Christi, ex vi consecrationis, quae ponitur in indivisibili unitivo, petit esse extra singulas partes panis indivisibile. quod autem indivisibile unius sit sive indivisibile alterius (atque ideo commune) vel diversum (atque ideo proprium) pro parte illi est, sive pro parte est quod existat tribus sub gradibus intensionis qui sufficienter disponunt ad panis vel sub quatuor

Sect. 9.

An quando Christus miraculose apparet in Eucharistia vere ibi videatur, vel solo apparenter

Ob varios fines solet Deus plures apparitiones facere in Eucharistia. nunc enim eas facit in confirmationem fidei et veritatis praesentiae sub speciebus ut legimus apud D. Thomam apparuisse cuidam Hebraeo forma carnis, et cuidam Seni fuisse ostensum parvulum manibus Angeli sacrificatum testatur Metaphrastes et Trithemius narrat visam hostiam in quercu conversam ~~in~~ ~~lucem~~ qui huc per fugam Coelos ascendit, nunc in consolationem et devotionem fidelium sic affirmant apparuisse pio Sacerdoti puerum super aram sedentem, D. Thomas et Paschasius Corbeiensis; nunc in delicti poenam ut multoties contigit Iudaeis qui hostiam sceleratam pungentes et vulnerantes Sanguinem viderunt patentem ex puncturis manare. et S. Cyprianus refert aliquando hostiam versam in cineres, Ioannes Diaconus et Sozomenus aliquando versam in lapidem intra ora indigne sumentium vide Beierlinck in suo theathro verbo Eucharistia ubi de apparitionibus pro veritate Sanguinis

quod

guidmundus et alios

Difficultas nunc est an in eiusmodi apparitionibus vere sit corpus Christi qui videtur aut vera caro et sanguis illius, an vero sola mera repraesentatio. Triplex est sententia: 1a affirmat, et pro ea referri solent Alexander in 4. parte q. 11 memb. 2 memb. art. 4. § 3. et Gabriel in Canone Missae lect. 51. communis hic utcumque non loquar resolute. 2a. negat, pro qua S. Thomas 3. parte q. 76 art. 8. P. Vasquez in notationibus huius articuli, pro se refert Ricardus, Durandus, Paludanus, Egid. et Marsil. P. Granadus de novissimis 3. parte disput. 13 tract. 3. D. 8. sect. n. 7. et disput. 6 de Eucharistia D. 2. sect. 2. n. 17. Suarez D. 55. sect. 2 Filliuc. tract. 4. de Euchar. c. 5 n. 145. et alii. 3. nec absolute et universaliter negat, nec absolute affirmat absolute et universaliter. credunt non aliqui in huiusmodi apparitionibus nullo modo videri Christum aut illius carnem, vel sanguinem, imo probabile esse contra non videri, aliqui dicunt verisimile esse quod vere videatur ita Coninck de Sacram. q. 76 artic. 8. dub. 1. Si 2o petas ab hoc authore unde colligi aut dignosci possit num vera sit apparens Christi dicit 1o non credendus esse vera apparitione quando in specie alicuius pulcherrimi pueri aut similis apparet ad videndum aut parvi alicuius viri, quia Christo id est facile ratione corporis et aliunde est conveniens illius amori in tales personas.

Mihi non est dubium quin si Deus vellet posset has omnes apparitiones veras efficere nullam enim in hoc invenio repugnantiam: atque ideo posset divina potentia Christum qui splendidissimus in caelo est visibilem in Eucharistia collocare in cruentatum corpore veluti occiso, non quia uniones partium quae in caelo absolute corrumpantur sed quia quae in caelo sunt non haerent sic in Eucharistia. Item 2o posset carnem Christi aut partem aliquam corporis ostendere in Eucharistia non osten

Sig

sis reliquiis Xi. eaque tradidimus 4. physicorum 3. posset in eadem magnit. quam in C[hri]sto habet. vel in minori manifestare. ss n. haec primis phylosophis satis consentanea.

Difficultas est an de facto ita contingat? et opinor cum p. Vazquez longe aliter contingere ne pe apparitiones quae in Eucharistia fiunt esse meras apparitiones nec vere illa videri quae apparent esse sicut in iride et nubibus apparent colores, qui vere tales non sunt. ratio est quia ex duobus id dicendum debet quod sufficit et facilius est facilius autem est fieri meram apparitionem quam fieri id quod repraesentat apparitio et ex se pars; et aliunde sufficit apparitio ad finem, quem Xps intendit in huiusmodi apparitionibus. cons. minor probatur quia mediis iis apparentiis potest Deus confirmare suam praesentiam in Eucharistia, post consolari pios et viros, terrere sacrilegos, ac punire delinquentes, nam cum miraculose fiant, et quod libet miraculum probet id in cuius confirmationem fit patratum ad probandum reale praesentiam Xpi sub speciebus illam vere probat. patratum ad ostendendum amorem erga pios homines magnam devotionem generat, et terrorem incutit delinquentibus, si ad ostendendum divinam iram patret.

Probatur 2o. quia si ob aliquam rationem credendum foret vere, ea esse, quae apparent et non meras apparentias, maxime ne deciperentur fideles cum ostenderetur esse quod non est. atqui haec ratio etiam hic deinde locum suadet non esse meras apparentias. ergo nulla ratio est cur veras esse credamus. maior est adversariorum minorem probo; quia aliter est Xpus in hoc sacro, quam in eo loco apparet, et non sicut est apparet. etenim nunc apparet caro sub figura humani corporis et taliter non est in hoc sacro, nunc cruentata et lacera, nec etiam talis est. nunc apparet puer, nec talis est nunc vir sanguinolentus

et

nec talis est. g.

Prob. 3m quod semper apparet cum extensione in caret in hoc sacro si g. hec salvas absque decept. cur non salvabis absque illa mera apparias, quoniam sic ostendant sufficit ad quod fiunt Christus non decipit ... si illa August. apud D. Thom. dicit Quando simulat ad aliquid verum significandum refert non e mendacium quod si pauci rudes discipuli credendo ee sit appo erunt a doctis instruendi.

Prob. 3. vel ... Vazquez q. ... ibi ... Christi ... in sacro ... hoc non q. sacro e modo indivisibili, et ... modo divisibili. 1. ... ut est in coelo. nec hoc q. 1. relinqueret coelum ... fuerit dicet ... in coelo, et hoc ipse iudat impossibile ... idem corpus ee in duplici loco adequato extensio ... autem qui hoc non credamus impossibile ex eo impugnare hanc novam ... dicitur ... absque necessitate ponere et est plus ponere quam ad finem Christi opus est.

Sect. 10

An de ... hec apparent desinat ee Christus sub speciebus.

Tripliciter modo fieri posse supradictas apparitiones ... S. Thom. duplicitur ... exprimat ... 1. ... immutationem ... 2. per immutationem medij ... speciebus panis et vini. 3. per immutationem ... speciebus sacralis de quibus ... brevi dicemus ... credunt magis ... conformia tum prijs ... tum institutioni hujus sacri

Dico 1. quod apparitiones fiunt per mera

sic

Sine mutone qualiter cotigisse credendum e cum discipulorum oculi tenebantur, ne Xpm agnoscerent ut Evangelista narrat, n desinit ee Xpus sub spebus, sed durat eodem modo ac antea erat ita D. Thom 3. p. q. 76 art. 8. et ibidem PP. Vazquez. Fr. Granado Ctrova 6 de lucchia D. 1 Sect. 2 et sine dubio omnes ratio e manifesta qa n fit ulla mutatio intrinseca in spebus sacratibus neque aliqua corruptio de dispone requisita ad panem l. vinum sed tota mutatio fit intra sum. durante autem dispone ad panem et vinum Xpus fuerat sub spebus ergo etc.

Dico 2. qdo contingunt p immutonem medij, et absque mutatione sperum n deserit Xpus spes sacrales, sed eodem pacto existens quasi novo velamto tegitur qualiter Angeli et demones teguntur corporibus assumptis absque sui mutatione ita a fortiori sententia dent. S. Thomas, Vazq. Gran. Suarez et alij qui docent etiam cum aliquali mutatione sperum posse celari sub illis Xpm, nec tamen post ab aliquo negari nrum assertum pbatur qa si desineret ibi ee Xpus maxe qa tempore apparitionis mutatae essent spes et disposo sufficiens ad panem destructa. at n ita est quoniam supponimus nullam fieri intrinsecam mutonem circa spes sed omne contingere extrinsice in medio; atque ideo perinde est, ratione sperum ac si nulla apparitio l. mutatio fieret ergo cum Xpus durat sub spebus quandiu ipsae immutatae durant, ita ut retineant sufficientem dispones ad panem non deserit spes sacrales p transeuntem apparitionem.

Dico 3. n desinit ee Xpus sub spebus sacramentalibus si apparitiones contineant cum aliquali mutatione sperum dummodo ea tanta n sit ut naliter conservari nequeat substantia panis sensibilis, ita DD. sup. citati

et insup. omine de Sacris q. 76. art. 8 dub. 2 et
e tarde et sepe repetitis in hac ma. Xpi Indum
uerat in luchia quandiu pseuerat dispositio suffi
ad panem. q. si apparitiones quae fiunt cum a
qualitatis mutatione speciei non destruunt dispone suffi
ad panem compatiens cum Xpo in luchia et non cogu
tamillam desinere.

Dico 4. quod apparitiones fiunt cum totali
destructione speciei et cum tanta illarum immutatione
ut sub illis non pseueret suffi dispositio ad panem
per tales apparitiones Xpus amittit psentiam sacramentalem et
sacri Euchari. ita ultra DD. citatos Durandus
4. dist. 10. q. 4. et docere debent omnes. paret
quia cum Xpus succedat loco panis ubi non est dispositio
sufficiens ad panem non est Xpus, nec aliter recedit ab
Xpo nisi ex desitione dispositionis ad panem (idem
semper intelligo de vino.

Si 2º petas unde colligendum
sit an apparitiones fiant per solam immutationem sensuum,
specierum. et quod pseuerante Xpo sub illis speciebus
illas desererente? Dico 1º colligi apparitionem fieri
per immutationem sensus quod non omnes vident apparentem
nam si in medio et speciebus immutationem fieret et mu
et spes omnibus obijciunt etiam obijcerent apparitionem
neque esset maior ratio quod hic quam alij illam viderent
(potius) ex parte sensuum nisi differentia, et ex parte medij et speciei a qua sint eadem
nisi dicas obtum alit mitere spes ad hunc quam ad alium.

Dico 2º. quod apparitio fit orbus, et eodem modo contingit non per
immutationem sensuum sed medij aut speciei. Prob. quod non est cur ponantur tot
immutationes quot sunt videntes cum sufficiat unica ex parte medij aut speciei
frustra enim fiunt per plura quae possunt fieri per pauciora, si omnes videant
Sacramentum omnes eodem modo sed huic appareret Xtus, illi caro, huic
in forma pueri, huic in forma viri, huic in specie gloriosa et huic
illi in tristi et passibili; crederem fieri per immutationem sensuum, neque
unica et eadem mutatione obti in tanta diversitate appareret, sed si omnes

fierent in toto, oes ad eandem dictis et ex eadem pt ab ab vide
rent (nisi ad nova miracula recurram) atque ideo credibile
e singulis apparere q̃ speciales immutatis suorum sensuum.

Dico 3.° q̃ appar tes l immuts si perpetuis ita ut amplius
in statu regressus ad pristinum specis panis, l vini, sed permaneant
cineres, lapis, caro, sanguis etc credi pote immuts ee totalis
aut tantum ex pte obti ut Xtus affuerit ab speb, si v ad breve
tempus n. ed credderit, sed presumi poterit appar contigisse.
In medio aut cum exigua mutat speciem; quo diu aut durat appa
n tenet sacerdos eucham sumere sed post restituis in pristinum
statum: quod si mut sit perpetua debent ex praxi ecclesie
asservari in sacrario ed docente et notante d. Thoa, et
cum eo coi sent

Si v° petas an debeat adhiberi nova ma, quis denuo
consecret si stingat apparitio post consecratis utriusque spei, et sit per
petua? Sent Antonin et alii debere adhiberi ut sacrificium per
ficiat; at P. Suares cum aliis censet n opus ee q denuo consecrare
utraque specie, n e perficere sacrificium prius sed novum inchoare.
quod n e preceptum ex vi prioris consecrationis, si v immut° stingeret
in altera spe tantum credit Suarez sufficere illam sumere,
sed ad alia magis scholastica transeam.

C.° 11. De Corporis accidentibus Xti sub speciebus panis et vini.

§ 1.ª Stat quest et DD. sent.

Jandum totum Xtum cum sub.lia ee gravis sentis n sol speciebus sacramentalibus
sed etiam singulis ptis et indivis specierum; nunc videm e an idem dicendum
sit de accidtis quae het in caelo, videlicet an oia illa conveniant in
eucha? et in primis supponendum e, hic n ee sermonem de accidtis quae
a loco pendent et cum loco hent nexum connexis, qualia sunt, ubi,
situs (?), motus locales, relationes distantis, aut indistantis, et sic quae si alia.
Conveniunt n. coit DD. huiusmodi accia n posse transferri ad eucham

neq sub specieb⁹ distinctis, neq eo ipso n penderent a loco nec ab
illo nexo connecterent, siquidem et alicubi reperirent sine loco a quo
pendent, q e apperte cõ suppositum et destruit ng talis accius; ...
n. n e indifferens ad vocandus hic et alibi, nec capax e mobilitatis
etc in ordine ad pas absolutus dei et media alia ubicui, ut in ...
docui:

Unde Xpt d. Thei in Euch.a existens hispali ubi sacr...
q het in euch.a exist.e Romæ; neq extensione locali quam het in
cælo secum defert ad Euchar., q ei sit presens per sacros et ...
pars ubivis qua Xptus ponit sub una pte speciei n comitat ...
sub alia, neq n. totus ubi sacramentale Xpti, e sub singulis pte
speciei, sed totus sub tota pte, et pars sub pte ob predictis immo-
bilitis et dependentis a loco:

E. q sermo de qualitib, gt, et alijs accidentib quæ ab-
vivunt a loco, eo q neq ab illo pendeant nec cum illo heant nexum
xiony, sed sint indiffa, et hic et alibi collocent, possitq subiti co-
tari quocumq ferat per motus localis, aut per mutatis instan-
tis hic aut alibi sbicat, quin et de fig.a Xpti dixerit, an vult
retineat in euch.a, ingerit n. n paucis difficultates speciales
n ... mentit d. Thom.

His adnotatis 1.a Sa abtis ad acta abta ...
involuendo etiam qntez, comitari Xpm in Euchia ...
illo sl contineri sub spebg sacralibus. ita P. Valent. ...
D. 6. q. 4 p. 1 oppositam appellans erroneam. Fliguez ...
in sua florib. verbo Euch. n.o 22 P. Suarez 3. p. D. ...
Sect. 2. P. Granado Contro.a 6. de Euch. tr.a 4. D. 3. Sect...
P. Vasq. 3. p. D. 187 c. 2. et e locis Sa cum D. Tho.

2.a Sa docet omia actia tam transeuntia
quam manentia includendo etia qntez dumnalia
quam sucesnalia comitari Xpm in hoc Sacto dummodo
ad dignitatem illius ptineant. nam quæ n ptinent velu-
ti dolores et alterationes, quas tempore passionis patiebatur
credit n collocari in Euchia neq sub spebg Sacrali...
contineri

ita omnine de Sacris q. 76. art. 7 ... 1.a 2.a 3. et 4.a
et alijs n. displicet haec restrictio

3. sa negat quantitatem Christi comitari illum sub speciebus panis, credit n. quantitatem n. esse in Eucharistia. ita Durandus in 4. dist. 10. q. 2. et alii ... ibidem, multum ... facit Gabriel in 4.o Dist. 4. q. 2.a art. 2 et alij. Ut Ocam ibidem q. 4. in resp.a quaestionis, quantumuis reuera ... huius opinione, aliis placent de quantitate ac Durandus ut obseruauit ... Vazq. nam Durandus simpliciter negat quantitatem esse in Eucharistia, Gabriel vero et Ocamus non negant simpliciter quantitatem Christi esse in Eucharistia, sed non esse ibi cum suo effectu formali, hoc est non reddere ibi Christi corpus extensum cum partibus extra partes. et patet in horum ... sa negari n. posse absque eo quod quantitas sit in Eucharistia quia opinantur quantitatem n. distingui a re quanta. quod ... negandus foret corpus Christi esse in Eucharistia ... in ea esse corporis Christi quantitatem

Loquendo autem in speciali de figura Christi aliqui asserunt Christum habere illam ipsam figuram in Eucharistia quam habet in caelo, alij negant. 1.a sa docet S. Thomas in 4. dist. 10 q. 1. art. 3. q.la 1. D. Bonau. art. 1. q. 4 ad 2um, Sotus q. 1. art. 4. Henriquez lib. 8. Summae Cap. 27. n. 7. Palatius Scotus ... et alij. 2.am tenent Ocamus in 4. q. 4. ad 4um, et alij. probabile ... requiratur eadem ... citatus et solet citari Gabriel quamuis melius reuocabitur ad sequentem sam

inter hanc utramque mediat alia partim conueniens cum singulis, distinguit n. duplicem figuram alteram organicam seu entitatiuam, quam partes habent in ordine ad se, quatenus ita disponuntur ut caput immediate uniatur collo et n. humeris quia inter humeros et caput mediat collum, manus immediate uniatur brachio sed n. collo, quia inter collum et manum mediat brachium

altera

situale, seu correntia ad Locum et spatium quae ita disponuntur per vt spatio reat capiti sursum et pedes deorsum. 1am figuram dicunt haere Christus in Euchia non 2am vt P. Suarez D. 48. de Euch. Sect. 1 ad 2am obiect. P. Conink de Sacris q. 76 art. 4. n. 71. vers. ex dictis P. Gran. tom. 1 Sect. 3. et alij et vt haec sa conciliare duas par[te]s adeuntes, in ut 1a loquatur de figura intrinseca. 2a de situali, quam P. Henriquez venire nequeat in hanc Storiam.

Sect. 2

Quaenam et qualis actio abta a loco comitari Christum in Euchia.

Coroll. 1. theolog. ex fundamentis traditis in 1a qq. suffragatur P. Albertin. et dub. 6. n. 2. probr. 1. quia ideo dicimus totum Christum esse sub speciebus panis et totum sub speciebus vini, quia debent ibi esse per sanguis sibi debent esse omnia, quae cum illis vniuntur naturaliter, ac quibus etiam mutatur ipsi ratio in gnre et religiosis auctoribus quae absoluunt a loco, sed minore ergo quia quantitas et praedicta actio vniuntur, naturaliter concomitantur cum Corpore et Sanguine Christi viui, nam video cur vnio alterius partium substantialium Corporis Christi cadat concomitantur, et non illa causa et vnio actuum eiusdem Corporis.

Probr. 2. quae naturaliter vniuntur cum Christo non negantur si illa esse cum illo in Euchia nisi per repugnantiam cum modo existendi Christi in hoc Sacro, aut per necessariam dependentiam a loco extrato in quo, sed actio de qua loquimur non habet repugnantiam cum modo existendi Christi in hoc Sacro vt constabit ex solutione

ar

argtorū. nec etiā hent nātiā dependentiā a loco ē contrarō in quo sī, vt patet ex dictis: ergo cū aliunde heant natalē cnexionē cū Xpo (siquidē sī realiter sī proprietates sī dispones, sī quid realiter cnitū) negandū nō ē sī eē cū illo in Eucharia

Pbr 3. a priori & aliā. nam certū ē recte deduci ex verbis Xpi D. eum totum eē, imo quoad sua subs. tiā in hoc Sacro cū illis vt firmisso fundto ad transire probandū oculiā et quoad litanr. atqui eādem medis et eadē ratio suppetit, vt ex eisdem Xpi verbis colligamus eē cū totū etiam quoad accidā: ergo affirandū ē eē hic etiā oīa Xpi accidā. minore probat quia prīa colligit ex verbis Xpi cum totū quoad substiā eē in hoc Sacro quia reliqua oīa quae ad Xpi substiā ptinent sī realiter cuncta cum illius corpore et sangē quae vi verborū sī in hoc Sacro. et ptea quia partis Meus et meus subindicant in Sacro tale corpus Xpi eē quale reipsa illud erat in se et nunc etiam est, sed accidā etiā realiter sī cuncta cum corpē Xpi et cū illa quo erat Xpi corpus et nunc est in se reipsa tale ergo

Pbat 4.° idem Author quia cū Xpi dixit Hoc ē Corpus meū ita corpus suū signauit vt aliās iuxta communē loqndi mū solet signari et demonstrari ad cū corpus humanū ditrari et singulari dicimus. vt ratio quidem signemus substiā. ratio tū et quasi ex obliquo etiā accidā solemus signare p quae nim. cstituit corpus organicum partiū membrorū que varietē distinctū &c. tale corpus suū accidentibus pditum Xpi in Sacro adeē affirauit et quotidie verbis Xpi affrat

Pbat deniqz 5. quia ex dtiā

Sa Sequit Xpm in Euchia eē quiddā plane difformes, et multo magis quam sit rudis aliqua et informis massa, siquidem careret oī figura et ornatu quantum, qd repugnat cōi sui fidelium qui reformarent si audirent Xpi corpus eo mō ra substituuni corporis eē quod nunquam corpus humanum venit in hoīs cogitonē, seu imaginoē, semper n. corpus humanum cogitamus quite et qualitibus pr dictum neqz aliter cogitare possumus.

Hę tres roēs Patris Valentię n̄ equali efficacia pbant de oībus accidibus quę absolutum a loco nam Vt 1a, quę ordē ē 3ia equali energia pbat de oibus 2a. n̄ sit, sd efficacius ḡcillis quę ad organizoē ptinent, inefficacius de reliquis. 3. dicenda est qd saltem eam partem pbat in favorem nrę Sę. quę vniualior est.

Sect. 3.

Obiectiones diss. Soluuntur.

Obij. 1o. Si qntas Xpi ieē in Euchia, n̄ eēt totus Xpus in singulis hostię partibus: eo qntitas Xpi n̄ ē in euchia. pare Sa qd in Euchia totus in tota hostia et totus in qualz pte illius, ans pbr. qd si eēt qntitas Xpi in Euchia Xpus redderet quantus. sd oi. fraliter eēm hēre quantitē et eē qntum, et Negnē impenetralis cum suis partibus. siquidem eē qntus et eē impenetrale suertunt et hę essia quantis ē eē impenetrale,

atqui

haret quante facere, ne totus Xpi sit in loco partium nec totus sub singulis speciei partibus: &-si quantitas Xpi eet in eucharistia, n eet Xpi in singulis hostiae partibus-

Resp. neg. ans. ad prob. Xpi quidem eet quantum per quante quam habet in eucharistia quam- et bene probat objectio, idem e formaliter habere quante et ee quantum, sicut habere calore et ee calidum habere albedine et ee album. nego tn quod sit idem ee quantum et ee impenetrabile in ordine ad quamcumque poam includendo etiam dinam et supernaturalem ad summum tenebis id in ordine ad poam nalem ut 4 physicorum ostendi 2e quam- nego etiam quod de essentia quantitatis sit ee absolute impenetrabilem alias neque Xpus nasceretur illeso virginis utero neque resurgeret ut resurrexit clauso sepulchro ut enim ibi potuit deus dina sua potentia quante Xpi cum ea virginis et sepulchri penetrare ita poterit quam- tandem quante Xpi penetrabile cum eius quante panis et vini partes quantitatis sibi inter se

Obj. 2o. Si quantitas Xpi eet in eucharistia vel eet tota vel sola pars- n sola pars cum eadem rao militet in parte quae abeet, et in illa quae dr adesse n etiam tota nam si tota eet utique tanta quantitas haberet Xpi in ipso, sed n sic est cum in caelo habeat quante statuarum hoc effecti in eucharistia ut quante hostiae parvique

Resp. ee in eucharistia tota quante Xpi ad id quod inferebat dic in hoc sacro ee tanta quante quantam Xpus habet in caelo si tanta n denotet extensionis magnitudinem sed cumulus partium. si vero denotet magnitudine extensionis nego bene inferri tanta

et

extensione quantitatis fruetur hic, quantitas Xpi habet in Cœlo et ex eo quod tota quantitas Xpi in Eucharistia collocetur, quod non collocatur modo extenso et divisibili quo est in Cœlo.

Obiic. 3. quantitas sine ext. localis non est radix illius ut communiter dd fatentur, sed Xpus non habet quantitatem in Eucharistia, probo consequentiam quia Xpus haberet in Eucharistia extensionem localem quod contra principia fidei est satis absurdum, siquidem si extenderetur formaliter per ipsam quantitatem tamquam formalem rationem extendi, si a quantitate naturaliter oriretur extensio sacramentalis. Resp. dist. ant. quadrat quamvis non est radix unde naturaliter oritur ext. localis attenta natura rei, sed est attenta potentia absoluta Dei nego ant. si quantitas collocetur modo naturali in Eucharistia Xpum extenderet. at non sic quoniam sed modo supernaturali et valde diverso ab eo quem ex natura sua exigit

Obiic. 4. de ratione quantitatis est reddere subiectum divisibile: sed in Eucharistia corpus Xpi non est divisibile: ergo in Eucharistia corpus Xpi non habet quantitatem, probo consequentiam quia si illud haberet redderet divisibile. non plus habet difficultatis hoc obiectio quam praecedentis. Resp. de ratione quantitatis esse quod reddat subiectum remote divisibile, non autem quod naturaliter extendi nisi in ord. ad modum extendi formaliter constituat, corpus Xpi in hoc sacramento non caret remota divisibilitate, sed quamvis quantitas non constituit modo formaliter. atque ideo non destruitur natura quantitatis

Obiic. 5. quae sunt in Eucharistia servant formalem modum existendi: modus autem formalis existendi in quantitate est divisibilis, sed in specie indivisibilis. ergo si quantitas non est in hoc sacramento est in illo modo divisibili, quod negamus: maiorem probant quia anima Xpi et divinitas formalitas servant suum naturalem modum existendi, quod et reliqua. Resp. nego maiorem si loquatur universaliter. ad probationem dico ea solum servare formalem modum in hoc sacramento quorum modus formalis non repugnat modo existendi et extendi in Eucharistia. modus formalis rerum spiritualium non repugnat modo existendi Xpi in Eucharistia, siquidem est indivisibilis. modus vero formalis quantitatis repugnat quia est divisibilis: atque ideo mirum non est quod anima et reliqua servent formalem modum, non vero quantitas.

Obiic. ult. plura accidentia, quae Xto inerant extra Eucharistiam non spectabant ad illius perfectionem, neque ad ornatum, sed casualia erant: ergo saltem illa non naturaliter debebant poni in Eucharistia,

ut

ut qd n. ea translat. facienda? Rer dato anti neg. Quam q. nalis iunctio erat titulus suffrag. concomitis, et maioris congruentia ut ad euchia transferrent, quantumvis n. pertinerent ad perfectionem s. ornatus Xpti.

Sectio 4.

Aliqua deducuntur ex sup. dictis

Deducitur 1. in euchia esse oes actus vitales quos Xpus hēt in Cœlo: atq ideo ē amore beat. visione beatā ē volitem et intelleg. Deducitur 2. ē oes actiones et uniones rerum abstractas a loco sive corporales illae sint sive spirituales, sive diuturnae, sive breves, nesp. n. ē cur n. transferantur translatis terminis, aut extremis. nec sufficit si dicas actiones et uniones ē modos et modos habere alligationem n. vo. terminos qui si res abstr. n. inquam sufficit; nam et oes actio habet alligationem ad terminum s. ad agens, et oīs unio ad extrema n. tn ad locum; atq ideo lz oes mi habeant alligationem aliquam, falsum est oes habere alligationem ad locum: imo q. actiones habent alligationem ad terminos et uniones ad extrema, aliquis extimaret qd translatis extremis aut terminis deberent transferri simul actiones et uniones.

Deducitur 3. gratiam sanctificantem, habitus luminis gl. virtutes supernales et alios habitus p se infusos q. Christus debeo rai in Cœlo, illum comitari in euchia; q. etiam si anima abstra a loco, nec aliud dixero de dotibus corporis gloriosi, subtilit. agilit. claritat. etc. eadem n. ē omnium rao ut manifestum ē. neq q quis erat hi e Xto esse in hoc augustiss. sacro ubi gloriosus existit.

Deducitur 4. qd si temp. passionis euchia conficeretur aut Apostoli partes aliquam consecratam reservarent in ea haberet Xpus cruciatus et dolores quos flagellao, terebratio manuum et pedum causant in corpore Xpi. patet ex dictis (qd qd sentiant Cocinine et B. Wadingus qui disp. 13 de incarnat. dub. 8. §. 1 no 107. n. so credit Xtum n. subiturum in euchia p dictas mutiones verum nec destruendam in hoc sacro unionem aiae cum corpore quamvis in

145

in Cruce destructa fuerit, ergo a[nte]quam constes sensibiles haberent titu-
lum concomitantiae et in speciebus dicemus nempe ratione conjunctionis,
et absolute a loco. Motus vero vocales flagellorum et clavorum
penetrantium seu terebrantium pedes, ac manus non erant in Eu-
charistia quia detrahi alligantur loco in quo fiunt. atque ideo in
Eucharistia Christus pateretur sed non in ea flagellaretur. &

Nota vero Dominum Patrem Wadingum nunc citatum
quod uniones spinis, clavis et punctionibus corruptis extra
Eucharistiam tempore passionis etiam forent corrumpendae in
Eucharistia quia quod alicubi corrumpitur ubique corrumpitur
siquidem absolute desinit esse in rerum natura. Saltem non species uni-
ones sed ubicationes earum corrumperentur

Deducitur 5. quod verba quae Christus Dominus locu-
tus fuit post orationem non fuerint in Eucharistia, eo quod non inhae-
rerent Christo neque ad illius corpus naturaliter connecterentur. atque
ideo carebant titulo concomitantiae; species tamen intentionales quae ad au-
res missae quae Christus auditionem formavit, erant in Eucharistia
quia illarum esse non dependet detrahi a loco (siquidem motu
aëre in quo recipiuntur ipsae quoque moventur, et nunc ex proxi-
miori nunc remotiori loco accurrunt) semper in auditione
detrahuntur ad certum locum et ibi verba percipiantur ubi
prolata sunt.

Deducitur 6. conformiter ad dicta quod si extra Eucharistiam
Christus audiret musicas gemitus, ac deplorationes etiam musicas
gemitus et deplorationes audiret in Eucharistia quia cum earum auditio
fiat perceptione actus in potentia auditiva, et haec receptio non
pendeat ullo pacto a loco in Eucharistia etiam esset et deinde non
Christus audiret, non tamen audiret esse in Eucharistia musicas, gemitus
et deplorationes sed in Eucharistia audiret ibi esse ubi revera erant
neque enim per translationem ad Eucharistiam mutatur auditionis neque ad receptionem
actus, sed eodem prorsus modo actus recipiatur ubique quo
extra Eucharistiam recipiebatur, quem admodum si Deus visionem quae

pre

petrus vidit Romæ, quin fieret, requireret in intellectu eiusdem petri tamen existentis Corduba nihil aliud videre quam petrus ... illam nisi quin fieret et hunc non existente Corduba sed Romæ.

Deducitur 7. quod si in triduo mortis Christi Eucharistia esset et Sanguis Christi effusus congelaret etiam in Eucharistia esset congelatus quia ... illud concretionis subsequentis Sanguini absolvit a loco, et aliunde haberet naturalem conjunctionem cum Sanguine ad quod ideo haberet titulum concomitantiæ ... supra dicta et inferius explanda.

Quod ... adverto quod cum dico Sanguinem futurum congelatum in Eucharistia intelligo sub speciebus vini, non panis quia ... tunc fuerit Sanguis separatus a Corpore etiam ... concretio, et ideo tamen haberet ... careret titulo concomitandi Corpus quod est tunc sub speciebus panis duntaxat.

Sectio ...

Christus in Eucharistia habet figuram entitativam seu in ordine ad se, caret vero situali seu in ordine ad locum.

Hoc ... defendit a DD. citatis sect. 2 § ultimo ... a ... Suarez, Conink et Granado ... adde patrem Albertinum coroll. 2 ex primo ... n. 24. et 25.

Probatur prior pars. Figura entitativa Christi est certa dispositio partium in ordine ad se qua taliter ordinat et caput non uniat pedi immediate sed collo, et collum non immediate cruribus sed humeris, humeros non uniat manibus sed brachiis. hanc autem dispositionem habet Christus in Eucharistia. ergo ... maior est certa quia ... explant figuram entitativam quotquot illam distinguunt a situali. Minorem probo. quia Christus in Eucharistia non ... defendit unionis partium ita ... inter se uniant in Sacro.

extra illud.

Obi. 2.° q.a ut totus Xtus sit in tota hostia et totus in singulis partibus n. opus e. ut singulae p.tes Xpi uniant.r immate. cum singulis: e. ut totus Xpi sit in tota hostia et totus in singulis partibus n. opus e. q.d amittat figuram entitativam s. q.d ibi ea careat p. Co.a: q.a ut illa ibi careret opus erat q.d ibi singulae p.tes unirent.r immate. cum singulis. an. pbo: q.a ut totus sit in tota hostia et totus in singulis partibus illius sufficit penetratio et intima p.ntia totius Xpi cum tota hostia et totius cum singulis partibus illius: impossibile n. e. q.d hac mutua penetrat.e data et q.d totus Xtus n. sit in tota hostia, et totus in singulis partib. illius ut q.d e.o sunt addendae istae uniones immatae singularum partium Xti int. se?

Obi. 3.° s. p.tes Xti talis ss in Euchia ut singulae immatae uniant cum singulis s. n.: s. d. ita ut caput cum pectto, et collum cum humeris &c. Si hoc dixeris das intentum, q.a nihil aliud intelligimus p figuram entitativam: e.o in Euchia Xtus habet figuram entitativam. Si dixeris tu: d.a e. 2.o: q.a nullum id dixit. n. q.a s. fundo dicis 3.o q.a neque veritas verborum id genus unionis exigit, cum salvari possit absq. illo, etiam sola singularum partium reciproca p.ntia et divina sub speciebus. 4. q.a id est Xpm habere aliud esse substiale ab eo q.d ht. extra Euchiam cum uniones partium substialium, quas in Euchia et n. extra substiales sint. 5. q.a s. illae uniones novae unirent.r p.sonaliter divus Xti. s. n.: si uniant das novas uniones Hypostaticas seu incarnationes, si n., das aliquid substiale Xti q.d n. sit unitum verbo.

Iam 2.a pars sic p.bo: 1.o q.a figura ~~hominis q.d est~~
situalis est quaedam species ubi ut dixi c. physicorum et facile p.bari post nam e. id quo integrae p.tes fraliter disponi.ur ut

ut caput situat super humeros et non infra. pedes infra et non supra. quod totum praestat ubi ... nullum ubi quod Christi habet in corpore comitatur Christum in eucharistia ergo figura situalis quam Christi habet in corpore non comitatur eum in eucharistia. minor probatur. quia ut supra et etiam 4. phys. ostendi ubi est immobile nequit ... migrare ex loco in locum.

Probatur 2. Figura situalis importat extensionem locales partium, sed non habet Christus in eucharistia ergo Christus in eucharistia non habet figuram situalem. maior probatur. quia figura situalis importat correntiam corporis ad spatium ita ut si figura sit rotunda partes distent equaliter a centro inequaliter si sit longa et partes ... superiores corporis debent correre partibus superioribus spatii et inferiores corporis inferioribus spatii quin alias ... sit corpus habere figuram

Probatur 3. Si Christus in eucharistia habet pedes ubi habet caput, manus ubi habet pedes et brachia ubi habet oculos et nares aut non. si primum. das intentum. si non. illa ... patiuntur cum figura situali ... ne singulae partes sint in loco singulari. si 2um. ergo non est indivisibilis in hoc sacro Christus. totus in tota hostia, et totus in qualibet et singulis illius partibus quod supra ostendi repugnare definitionibus ecclesiae et aliis. Dominum igitur Christum in eucharistia carere figura situali

Dices de ratione corporis quanti est trahi figura situali: ergo cum Christus in eucharistia sit corpus quantum habere debet ibi figuram situalem. Resp. de ratione corporis quanti est terminari figura situali quando existit in modo naturali et extenso, secus quando modo supernaturali indivisibili et inextenso: neque enim magis est de ratione corporis quanti trahi figura situali quam habere partes extra partes, et tamen in eucharistia non habet partes extra partes: cur debet habere

Si

figuram sensibilem, unde habere figuram sensibilem est proprietas naturalis corporis quanti quae aliter deficere potest, ut extensio localis.

Quod diximus de figura sensibili dicendum etiam est de situ. Et quemadmodum non habere in Eucharistia situm quem habet extra illam, et ideo non stat ut in caelo quod quidem senserunt Henricus, neque sedet neque cubat neque est supinus ratio est quia situs importat extensionem localem et ubi, et ideo cum quod Christus habet extra Eucharistiam non illi conveniat in Eucharistia neque in ea habet extensionem localem.

Disp. 42

De iis quae vi verborum et per concomitantiam ponuntur sub speciebus panis et vini

Sect. 1.

Quid sit poni ex vi verborum et per concomitantiam?

Etiamsi ex dictis totum Christum et omnia illius adesse sub qualibet specie et sub singulis speciei partibus, nondum tamen diximus qualiter ibi sint, nam sive omnia ex vi verborum an aliqua per concomitantiam, et quae? quod in hac disputatione expendemus, tamen si prius explicemus quid sit poni ex vi verborum et quid per concomitantiam, nam vocibus Lutherani et Calvinistae hanc diversitatem ... ant curandi non sunt sed deridendi cum illam approbet Concilium Trid. sess. 13 c. 3. receptumque a communi Catholicorum et utilissime sit ad declarandam sententiam nostram.

Non omnes eisdem terminis rem explicant quidam

ut

uis ciis, tri videant idem signare: atque ideo oes videntur convenire de re, quamquam in modo illa explandi aliquantulum differant. Sed Vazq. 3. p. d. 185. c. 2 censet poni ex vi verborum nihil esse aliud quam poni ex vi ex ipsius signois, aut quam est terminus in quem fit conversio poni vi concomitantiae nihil est aliud quam poni ex nali connexione non ex vi ex ipsius signois. Unde dicitur ea solo poni in eucharistia ex vi verborum quae verbis ipsis consecrationis expresse signantur, et in quae solum dicitur fieri conversio, cum ex vi verborum de tenuta signois ad modo interius per se efficiunt, in quantum signant per concomitantiam vero quae licet non signentur expresse per ipsa verba conficiunt tamen nali cum iis quae signantur expresse. Sed Valentia tom. 4. d. 6 quaest. 6 censet poni ex vi [illegible] in eucharistia p. 4. p. 2. censet poni ex vi verborum p. inde est ac poni ex vi larius signois, poni vero per concomitantiam perinde est ac poni per tacita et tacitam signoe, unde ea solo dicit poni sub speciebus ex vi verborum quae verba tario et expresse signant ea vero per concomitantiam quae tacito et tacite qualiter putat signari quae redeunt conunctione cum iis quae signant lario.

Sed Suarez D. [illegible] § 1 de euch. sect. 3. Conin. de Sacris q. 76 art. 2. Card. Meratius Hu de euchar. D. 21. et 23 sect. 1. Card. Gran. Mon. de euchar. tract. 4. D. 4. sect. 1. Arriaga D. 5. 6. de euchar. tract. 4. D. 4. sect. 1. arbitrantur poni ex vi verborum nihil esse aliud quam poni tamquam quod natio petitur ad verba, ex connexione poni vero per concomitantiam idem est ac poni ex reali connexione aut nali connexione. Unde ex iis quae in hoc sacro reperiuntur ea solo sit ex vi verborum, quae per verba illa consistere non possunt, cetera vero per concomitantiam.

Sed Scortia lib. 4. de Sacrif. Missae c. 27 n. 1

partim conuenit cum 1.a et partim cum 3.a quae erat
Patris Suarez. Ait enim poni ex vi Sacri, seu ex vi verborum Sacra-
lium Sub speciebus nihil aliud esse quam contineri tamquam id cuius praesentia necessaria
est ad veritatem verborum, seu quod exprimitur in forma Sacri quae transubstantiationis
consecrationis qui vero Sequuntur ab aliis ipsi tamen vi existere, poni vero
per concomitantiam dicitur esse contineri tamquam quod est formaliter ... non est necessarium
per verba, nec directe sed ex vi Signorum verborum in ... realem
unionem, Servato ordine naturali cum eo in quod producta conversione ...

Ceterum qualiter alii discurrant. Nos autem ut maio-
rem lucem afferre possimus, huius rei expendendum prius iudica-
mus quid sit vis formalis verborum et inde declarabimus adesse quod
sit poni ex tali vi, et ajo vim vis formalis verborum consecrationis
nihil aliud esse quam vim enuntiativam, quae cum sit practica et
est activa (physica aut moralis per vario opinandi genere) tota et
enuntiat ponendo et ponat enuntiando imo ipsorum enuntia-
re practice est ponere quod enuntiat:

Hinc facile deducere est poni aliquid ex vi forma-
li verborum nihil aliud esse quam ideo poni quia practice enun-
tiant esse per verba consecrationis: nam cum dixerimus et verum est
vim formalem verborum consecrationis esse enuntiationem practicam
ea quae ideo ponuntur quia practice enuntiantur per vim ipsorum en-
untiativam practicam ponuntur, et consequenter per vim formalem ver-
borum qua ratione intelligendum est quod P. Vazquez ut illius
sit vera. Et quod dixit ea poni ex vi verborum quae ex-
presse Signantur, utique significat enuntiativa practice.

Ceterum cum ea, quae enuntiantur necessaria sint
ad veritatem enuntiationis recte dixit P. Suarez ea poni ex vi
verborum quae requiruntur ratione Sub speciebus ad veritatem illorum
at non explicat rem a priori sed a posteriori per inditium
aut Signum cum non ideo ponat ex vi formali quia ad veritatem
requiruntur, sed e contra ideo ad veritatem requiruntur quia po-
nuntur ex vi formali quamvis recte intelligamus quod ponentur
et

ex vi frali ex eo quod requirant sub speciebus ad veritatem sacramenti quam ex eo quod aliqua requirant ad veritatem enuntiationis colligimus quod enuntientur, si tamen ideo enuntiantur quia requirunt sed potius e contra ideo requirunt quia enuntiantur.

Nos vero a priori explicuimus per ipsa quod illa concomitantur in hoc sacramento ponuntur, quae ex vi frali ponuntur, et est prior aliquo genere prioritatis. Restat videamus quod sit poni per concomitantiam.

Et opinor esse idem ac poni non quod enuntiantur practice, sed quod comitantur, aut comitari debent ea quae enuntiantur practice esse sub speciebus et sub illis ex vi verborum ponuntur. Unde autem oriatur quod comitentur aut comitari debeant, credo oriri posse ex triplici capite. 1º ex reali unione cum iis quae ponuntur ex vi frali, nam per unionem realem extremo fuit connaturali modo existenti (ita in rem intelligo dicta superius dicta) si tamen illi adsequuntur et a loco absolvantur, sequi debent ex natura rei extremum cui uniuntur, et quasi iure nali exigant afferri ad locum sui extremi. 2º ex nali connexione nam connexio non minorem vim habet ad inducendam concomitantiam quam unio cum importet inseparabilitatem a subiecto cum quo datur connexio. 3º ex dependentia seu exigentia nam ea a quo realiter pendet secum affert, afferri exigit, ideo iure quod violaretur si secus fieret.

Dixi realem unionem esse titulum concomitantiae si extremum comitans adsequitur alteri nam si non adsequetur eo quod alterum aut virtualiter aut eminenter habet maiorem ex ipso quod illi unitatem realiter debet ubique comitari. Unde manus et oculus quamvis uniantur eidem animae in illa comitatur in pede si anima habet maiorem extensionem virtualem quam manus et oculus, adsequetur ideo neque manus neque oculus illi

adsequuntur

Deinde corpus Xti quamuis Hipostice vniatur Verbo diuino, non illud comitatur vbique, quia Verbum diuinum ratione immensitatis eminenter est maioris extensionis quam corpus, et ideo hoc illi non adequatur. Ergo non Verbum ubicumque corpus Xti est, et anima rationalis ubicumque manus, quia Verbum corpori, et anima manui non adequatur, ut veritas exigit.

Sect. 2.

Alioru[m] Sententia in prescribendis quas specialiter ponunt ex vi verborum et per concomitantiam.

Cum ex sect.ª precenti constet in genere quæ ponantur ex vi verborum et quæ per concomitantiam in speciali non constat adhuc; ideo examinandum erit in sequentibus. Sed primo oportet referre aliorum sententias quarum prima docet sub speciebus panis solo poni ex vi verborum rationes materiæ. Ita tribuit Gabrieli lect.ª 42 in Canone. § post etiam dici et in 4. dist. 11 q. 1 art. 1. Maiori eodem dist. 10. q. et fauet Marsil. in 4. q. 8. art. 1. et Ægid. theorem. 28. 29 et 30. sed hic ut recte obseruat P. Vazquez non ponit nudam materiam, sed eam ut habet certam quantitatem et alijs accidentibus. Fundamentum huius sententiæ est quia corpus quod positum ex vi formæ est in hostia nihil aliud est quam materia.

2.ª docet ex vi verborum poni materiam cum forma substantiali corporeitatis tribuit Scoto in 4. dist. 10 q. 4. et dist. 11 q. 3. art. 2. Henricus quodlib. 4. q. 3 et 9. q. 8. et quodlib. 12. quæst. 10. eamdemque sequitur P. Conine de sacris q. 76. art. 2 ita tamen intellecta ex doctrina P. Dandini lib. 2. de anima tex. 11 digress. 8. § 3. ubi puta quod ex vi verborum est in hostia cum sit substantiale organicum et non habeat esse substantiale organicum per solam

mat. 1a. neque p anima neque p aiq. roalem. Siquidem hac, mortem discedente, perseverat Corpus organicum constitutum p quandam formam Corporeitatis incompletam, quae ex pluribus partibus ijsque Hetherogeneis constat, quarum una sit in ossibus continens ossa, alia in Carne continens Carnem, alia in nervis continens nervos et sic de alijs.

3.a docet ex vi verborum poni mat. connotando formam roalem, ut dantem illi esse Corporeum ita P. Vallia tom. 4. D. 6. c. 4. §. 2. pro eo citans Scotum dist. 10. q. 1 art. 2. et Alanum lib. 1 de Euchar. c. 28. et P. Vazq. addit Palud. in 4. dist. 11. q. 3. art. 3. quam Sententiam ita exponit P. Conink ut non asserat quod vi verborum ponatur anima roalis sub roe aiq sed sub roe formae quae p̄cisse ratione mat. roe Corporeis: et addit insinuari ea a D. Tho. et com. Aesnedi a thistis. Verum haec expos. non vir multum conformis Paludano

4.a non multum distat a p̄cente aia n. sub spebus panis poni ex vi verborum non solum mat. 1a. connotante formam, seclusa ipsa forma substantiale non ut tribuente roem viventis, sensitivi aut hominis, sed p̄cisse tum roem coem dantem esse Corporeum. atque ideo compositum ex utraque esse substantiale ex vi verborum ita P. Suarez D. 51. Sect. 4. prefereferens Caietanum et D. Thom. ideoque Palud. in 4o. dist. 11 q. 3. circa finem et Capreolum dist. 10 q. 2. art. 3. ad argumenta Scoti contra 1a. concl. quae addit P. Compositum Durandum eadem dist. et q. art. 1. et ego P. Granadum controv. 6. de Euch. tr. 4. D. 4. Sect. 2.

5. docet ex vi verborum poni mat. 1a. cum organizatione substantiali sufficienti ad diversitatem partium Carnis, ossis, Cordis &c. atque ideo Corpus organicum substantialiter sive cum forma substantiali non abstracti ut vivum neque abstracti ut mortuum sed ut abstrahit ab utroque

ita P. Lugo D. 8. de Euch. Sect. 4. n. 78. P. Hy-
positus 3. p. q. 76 art. 2 dub. 1. P. Sfortia lib. 4
de Sacrif. Missæ c. 27. n. 3. P. Meratius t. de
Euch. D. 22 Sect. 2 et 3. et docti aliqui iuniores
quia s. valde conformis est explicationi praeterea Concilii
2a. s. citati.

6a. docet poni ex vi verborum magis loquendo
et aliis accidentibus requisitis ad distinctionem organorum seu
organizationem corporis humani. ita P. Arriaga D. 3.
Sect. 6. Subsect. 1 n. 52. et 53. et P. Vazq. quoad
primum 3. p. D. 186. c. 3. communis etiam ex parte con-
venientia s. praecedentis, quoad posterius D. 187. c. 4. te-
nent eos docere ii, qui negant in homine organizationem substantia-
lem consistenti sola accidentali proveniente ex variis dispo-
sitionibus carnis ossis cartilaginis etc. et quod accidentia illa
sint ex vi verborum sub speciebus panis docet etiam P. Me-
ratius sup. Sect. 5. nota 2. fine et P. Vazquez
quod quantitas et alia accidentia externa organizationis corporis humani
quae important ex vi formali non esse detrahi illa quae sunt in cor-
pore vivo neque detrahi illa quae sunt in cadavere seu corpore mor-
tuo opinatur non remanere accidentia geniti incorrupto sed alia
diversa supervenire, sed disiunctim haec vel illa, aut alia
quaesunt quae possunt dant organizationem corpori humano vivo et
vivo et mortuo.

Sect. 3.

Corpus Christi organicum organizatione accidentali est ex vi verborum sub speciebus panis.

ita DD. relati n. 6. s. ante probationem adverte-
me in hac s. loqui de corpore organico non quatenus organizatione
detrahatur corporis vivi, neque detrahatur corporis mortui
sed

ad utramque utrique Coitate reali ac sic ideo quod praescindit et abstrahit ab utraque. Unde sub est Corpus Christi ex vi verborum sub speciebus panis cum manibus auribus oculis Brachijs pedibus Carne ossibus, nervis, venis Corde Hepathe et alijs quae membris et organis Corporis humani proprijs, quae habuit in vita et retinet post mortem non tamen cum proxima et ultima dispositione requisita ad vitam rationale vel actuale, neque cum requisita actuale ad formam Cadaveris, sed cum remotiori quae est indifferens ad utramque non tamen indifferens ad aliud genus formae extra utramque.

Hanc autem organizationem et membrorum distinctionem esse accidentalem constituimus non per formam aliquam substantialem distinctam ex ame dictis in physica. ubi ostendi sola anima sufficere cum materia 1.a nam haec figura auris, oculorum, naris etc. formaliter convenit ab accidenti; et rursus duritiei ossis, mollities Carnis, flexibilitas nervi, omnium membrorum Color, Heterogeneitas, temperamentum ab accidentibus immaterialiter et formaliter convenit. ex varia ex dispositione et qualitatum temperie. varietas illa diversitasque membrorum in materia resultat.

Nunc probatur 1.a pars. ex vi verborum ponitur sub speciebus panis Corpus proprium hominis seu humanum rationaliter loquendi et vulgare acceptione huius vocis Corpus humanum sed Corpus proprium hominis seu humanum rationaliter loquendi est Corpus organicum ut praescindit a vivo et mortuo vel ut est indifferens ut sit vivum et ut sit mortuum ergo huiusmodi Corpus ponitur ex vi verborum sub speciebus panis. maior patet quia alias si Corpus Christi esset redactum ad cineres adhuc poneretur ex vi verborum quod est contra omnes. patet quia ut ut sic non dicatur proprium hominis neque humanum id non requirit ut aiunt. minorem probo quia Corpus cum ea organizatione ita proprium est Hominis ut negatur dici alterius

tiem ex nã rei nequeat reperiri in alio in hoie vivo aut mortuo.

Probr. 2º. ex vi verborum ē sub spebus panis aliquod corpus s. aĩ nuda mã 1ª. neq mã cum quã fra substiali: g. corpus organicum organizoe accidentali quam nuq diximus. maiore nemo nega minore pbo quoad priore p̃ᵗᵉ p. q. ex vi verborum est sub spebus corpus 2ª. coem acceptione et muq loquendi humanum: mã 1ª. n ē corpus humanum 2ª. acceptione et muq loquendi, alias etiam si corpus conbureret et in pulvere converteret mã eet ex vi verborum sub speciebus panis q. adhuc eet corpus hum. hoc est homines antea et nunc alterius corporis s. indifferens ad utrumq. q. quoad posteriore vᵗ p. pbo tum q. ut docui in phia n dat fra substialis organizans, tum q. ut dicemus inferius nulla alia substialis ponit sub spebus panis ex vi verborum

Pbr. 3. id ponit ex vi Fiali sub spebus panis cum quo sub illis verba si vera, et si sub illis verba n si vera, sd ponit corpus organicum indifferenti ad vivum et mortuum verba si vera et illo n ponito verba n si vera q. corpus organicum ponit ex vi verborum sub spebus panis. maior est ex sup. dictis unde n. colligimus a posteriori aliqd ex vi verborum poni, ex eo q. requirat sub spe ad veritatem illorum. minore pbo tum quoad priorem p̃ᵗᵉ q. vere hunc dicet ostentum sub spebus panis ee corpus xti nisi forte dicas ee alterius aut si demonstrato, verissi dicit xtus s. illius nomine sacerdos. Hoc ē corpus meum. tum quoad posteriore q. si n sit corpus organicum sub spebus panis n ē verum quod corpus

Corpus in Coena acceptum, hoc est humanum, quare est Corpus Xti, sic sub speciebus atque Ibidem demonstrato quod diuinum sub speciebus non posset cum veritate Xtus dicere Hoc est corpus meum.

Specialiter 2° ostendit Corpus hoc organicum quod ex vi sacramenti ponitur sub speciebus panis non debere esse detractum viuum, neque detractum mortuum, sed quod indifferens ad utrumque statum. nam si deberet esse detractum viuum non posset fieri consecratio in triduo mortis cum tunc corpus Xti non esset viuum, si detractum mortuum ante mortem esset inualida consecratio panis cum tunc Corpus Xti non esset mortuum: dicere autem quod debeat esse simul viuum et mortuum res est absurda et in se impossibilis 2° ostendit 4. physicum. accedit authoritas Coenae Patrum dicentium idem esse corpus Xti quod est in hoc sacramento et quod iacuit in sepulchro et quod fuit assumptum in Caelum quod non esset verum si Corpus quod ex vi verborum est in hoc sacramento non esset indifferens ad viuum et mortuum ~~[illegible]~~

Deducitur ex dictis poni ex vi sacramenti sub speciebus panis ea omnia quae sacramentaliter constituunt organizationem Corporis Xti patet quia cum diceremus ex vi verborum poni Corpus cum organizatione ratio deinde est poni ex vi verborum id quod sacramentaliter constituit organizationem alias cum constitutum non poneret ponitur constituens quod est impossibile.

Dices quia ea poni ex vi verborum sub speciebus panis sine quo sub speciebus panis nequeunt esse vera verba consecrationis, sed sine quantitate et aliis accidentibus constituentibus organizationem Corporis Xti sub speciebus panis nequeunt esse vera verba consecrationis ergo quantitas et alia accidentia organizationis ponuntur sub speciebus panis ex vi verborum minor probatur quia sublatis praedictis accidentibus non manet sub speciebus panis Corpus organicum nec humanum, quale requiritur ad veritatem verborum.

Sect. 4.ª

Arguitur Adversa pars. et ex nra retur

Arguit. 1.° ex vi verborum so ponitur sub accidentibus panis Corpus qd e de essentia xti illumque constituit quidditative, ex parte sed sola ma 1.a et nulla bis accidentali organizatione e Corpus, qd quidditative constituit xtum ut pars et e de illius essentia. alias etiam accidentia constituerent quidditative xtum tamquam pars, quo nihil absurdius ergo sola illa et non organizatio accidentalis ponitur sub accidentibus panis ex vi verborum. R

Resp. neg. maiorem. si loquatur de corp. qd e de essentia xti 2um et precisse qd physice loquendo est de essentia xti. nam ex vi verborum ut ostensum e ponitur corpus humanum 2um acceptionem com.; hoc est 2um qd communiter reputatur humanum et est corpus hois ut organicum constans ~~carne~~ ossibus, carne, nervis cartilaginibus &c. et huiusmodi ~~alia~~ Corpus addit ultra materiam primam certa quaedam accidentia organizationis. Arguitur 2.° si et vi verborum poneretur &c. Nil deficit hic.

ponerentur — Arguitur 2° si ex vi verborum ponerentur non so ma 1.a sed illa organizatio accidentalis non so converteretur substantia panis in Corpus substantiale xti sed
cum — in ma 1am. sed in accidentia organisationis in id convertitur substantia panis qd ex vi verborum ponitur sub accidentibus illius hoc autem e plusquam falsum cum iam conversio eucharistica non esset transsubstantiatio sed transaccidentatio 2a. et qd conversio in Trid. patet quod esset conversio substantiae in accidentia, l. in compositum accidentale ex substantia et accidentibus

qd

q[uo]d in idem recidit &c.

Resp[ondeo] ex doctrina Patris Arriag. supra alle-
gati concedendo maiorem et negando minorem: ad rationem transaccidentationis est conversio accidentis in accidens (qualis non est conversio panis in corpus Christi organicum) sed ad summum est conversio substantiae in purum accidens et non in substantiam (qualis non etiam est conversio dicta) sed est transubstantiatio quae est conversio totius substantiae panis in substantiam corporis Christi. quod autem sit in accidentia non obstat quia ad transubstantiationem solum requiritur quod ex parte termini ad quem detur substantia non vero quod non detur accidens.

Sicut enim Actio accidentalis, et Actio substantialis in hoc distinguuntur quod accidentalis tendat ad accidens; substantialis vero ad substantiam non tamen ita ut sicut accidentalis debet tendere praecise ad accidens substantialis debeat tendere praecise ad substantiam sed ita ut substantialis debeat tendere ad substantiam quidquid sit an simul tendat ad accidentia nam si fingamus eadem actione indivisibili produci substantiam et accidens talis actio diceretur substantialis quoniam ut esset accidentalis debebat tendere ad purum accidens. ita transubstantiatio et transaccidentatio videlicet distinguantur in hoc, quod illa tendit ad substantiam, et ista ad accidens non tamen ita ut illa debeat tendere praecise ad substantiam sicut ista ad purum accidens sed ita ut illa debeat tendere ad substantiam quidquid sit an simul tendat ad accidentia.

Arguo 3. in gratiam adversariorum sequitur. si praecise auferatur a corpore Christi organizatio illa accidentalis et reliqua omnia perseverent quae substantialia sunt, vere maneret Christus constans essentialiter substantiali corporeitate unione et anima: ergo posset de illo substantiali corpore quo essentialiter constat affirmare Hoc est corpus meum (nam si hoc non posset cum veritate verum esset affirmare oppositum scilicet quod non sit corpus suum illud ex quo essentialiter constituitur quod est satis absurdum) ergo verba illa Hoc est corpus meum quae sunt praecisa conversionis nihil aliud exigunt ad sui veritatem

neq ex vi fxali enuntiant, quam Corpus Substantiale

Resp. dist. Conseqns. q. posset physice loqu-
endo Cōam, in Coi accept.e et usu nego Cōam in vulga-
ri et Coi usu n stat Corpus humanum ania Xti p sola ani-
da ma, hanc n. cognovere phi. n v. ij qui vocem Corpus
Humanum induxere ad signandam molem illam organicam
quam videmus, et attrectamus in hoie constantem ma et anib
quare cum Xtus in concione n mutaverit Coem acceptione vocis
sed Xtus ille loquutus fuerit n vere diceret de pcissa ma
ee Corpus suum nisi Coem usum et acceptione vocis desereret
et ad loquutione physicam transferret.

Arguo 4. in favorem eiusdem: quæ po-
nunt ex vi verborum constituunt intrinsice et essalr lucharistiam; sed ania
Xti n constituunt intrinsice et essalr lucharistiam sed sola ania panis et
vini Corpus et Sanguis Xti q. ania organizatio Corporis Xti n po-
nuntur sub specibus ex vi verborum maior vr clara
quod lucharistia ponat, et requirant ad veritatem verborum nihil aliud requirat, quam
ponunt ex vi illorum, frt planum ea quæ ponunt ex vi ver-
borum ee de quidditate et essentia lucharistiæ, minore probo tum q. a
multi dixerint lucharistiam constitui p ania panis nullus dixit
quod constituat p ania Xti tum pt ea q. lucharistia adeq.te constitui
p ee convivium Spirituale aiæ et signum p Sensibile huius convi-
vij; utrumque autem hoc absque ania Xti, nam p substantia
Corporis Xti hoc ee cibum p Sanguine ee potum et p utrumque
ee convivium p ania autem panis et vini ee Signum p Sensi-
bile huius convivij q. ttc.

Resp. concedendo maiorem quoad quod omnino ee in
aliorum principijs, et negando minorem, vel quod ania Xti quæ
constituunt humanam organizationem n constituant intrinsice et essalr
lucharistiam ad priorem probationem dic eos oes qui dicunt poni ex
vi verborum Corpus organicum organizatione accidentali teneri di-

di

dicere si dicunt Eucharistiam constitui non solo per species sacratas, sed etiam per Corpus et Sanguinem Christi tum Corpus quod constituit non debeat esse aliud, quam quod ex vi sacramenti ponitur. ad illud quod addebatur per 2a probatione dico inde potius nos colligere minime importari nudam materiam 1am in verbis consecrationis per vocem Corpus quae importat corpus quod sit cibus et nuda materia non est cibus siquidem nec est caro ut patet si Corpus Christi ipso permittente aliquis combureret et in cineres converteret nullatenus non tunc illud corpus esset caro et cibus ut du-bitari nequit cum non Christus per corpus suum quod constituit Eucharistiam et spirituale nutrimentum prius appellaverit carnem et deinde cibum Caro mea vere est cibus requirit ergo ad nutrimentum spirituale Eucharistiae quod Corpus Christi illud con-stituens sit organicum, ut sic habere possit rationem carnis et consequenter cibi nec sine organico constare post Eucharistiam nutrimentum.

Dices: si accidentia organizationis ponerentur ex vi verborum sub speciebus accidentia substarent accidentibus, quod cum dici non possit non debet affirmari quod accidentia organizationis sint ex vi sacramenti sub speciebus. Respondeo quod sicut accidentia quae immediate recipiuntur in substantia panis non dicuntur proprie substare accidentibus quae sunt in quantitate ita nec accidentia Christi dicuntur proprie substare accidentibus panis cum Corpus Christi organizatum et dispo-situm huiusmodo succedat pani et quodam genere proportionis substan-tia Corporis substantiae panis et accidentia organizationis accidentibus dispositivis panis. Deinde quamvis sint accidentia Christi in contrarium sententia sunt sub speciebus panis saltem per concomitantiam, et non substant ita in vi verborum sicut ex vi verborum et non substant, sed dato quod substarent certo aliquo genere distincto ab eo quo substantia substat (quemadmodum ac-cidentia panis panis existunt per alio distincto genere ab eo quo substantia existit) quid inde?

Sect.

Nulla Materia substantialis est sub speciebus panis ex vi verborum.

Convenio in hac conclusione cum Doctoribus, et licet quam vehementi Scotus 2. et probat 1o quod non ponit ex vi verborum sub speciebus panis

q[uo]d n[on] enuntiat[ur] tibi esse; seu q[uo]d idem est q[uan]tum ad p[rae]sens attinet, quod n[on] requirit[ur] esse sub speciebus panis ut verba sint vera: sed neque enuntiat[ur] esse sub speciebus panis aliqua forma substantialis neque requiritur q[uo]d sub eis sit ut verba sint vera: ergo nulla forma substantialis ponitur ex vi verborum sub speciebus panis. Maior ex dictis patet: minorem probo quia verba solum enuntiant esse aut contineri sub speciebus panis corpus seu hoc est humanum et organicum corpus autem huiusmodi n[on] claudit ut sic formam substantialem sed tantum cum organizatione accidentali: unde ut verba sint vera satis est q[uo]d sub speciebus panis sit corpus Christi corpus autem Christi erit corpore q[uo]d sit materia organizata organizatione accidentali quamvis nulla assistat forma substantialis: ergo verba erunt vera absque ulla forma substantiali.

Declaratur hoc amplius: et 2° probatur: q[uo]d n[on] requiritur ad veritatem corporis Christi in triduo [illegible] et acceptione corporis humani n[on] requiritur ad veritatem verborum nec ponitur sub speciebus panis ex vi formali illorum: atqui ad veritatem corporis Christi in triduo [illegible] et acceptione corporis humani n[on] requiritur ulla forma substantialis: ergo nulla forma substantialis requiritur ad veritatem verborum nec ponitur sub speciebus panis ex vi formali. minorem probo quia si praescindamus ab eo formam substantialem et solum relinquamus corpus cum organizatione proprie nominis abstrahens a vivo et mortuo vere diceretur illud corpus esse humanum et q[uo]d unitum verbo divino diceretur esse Christi: ergo ad veritatem corporis Christi tunc n[on] requiritur ulla forma substantialis.

Probatur 3° specialiter 2a positione, ait: ex decisione Trid: sess. 13 c. 3 ubi ait corpus Christi poni ex vi verborum sub speciebus panis animam vero et divinitatem per concomitantiam unde arguitur sic: [illegible] affirmat n[on] poni animam ex vi verborum sub speciebus panis, item dicis poni ergo adversariis [illegible] nec dicas [illegible] loqui de anima ut rationalis est n[on] de anima ut per ipsam est anima dans esse corporis

9ª instto scilicet absolute dico n dari animam ex vi verborum quia dicere
non Sub ratione reali sed sub ratione aliqua n tollit quod absolute det animam
(cum aliud sit n dari aliud n dari sub hac sed sub illa ratione)
quod n tollit quod tunc sit adversari Concilio. adde eodem modo posse
dici sanguinem poni ex vi verborum sub speciebus panis n rem
quod sanguis est sed rem quod est pars corporis humani
nam hoc pacto n adversabit Trid.

Quarto probabit aliquis in universum de esse forma
substantiali n poni ex vi verborum formam aliquam substantialem in
particulari et determinate; neque in corpore neque hic .l. illa sub disiunctione
quod absolute et simpliciter n ponitur ex vi verborum forma
substantialis patet corpora quia si poneret utique aliquo ex his
tribus modis atque probatur quoad tertium quia nulla forma determinata
requiritur ad veritatem verborum cum rem adversarius sufficit
quaelibet disiunctione quia verba n potius enuntiant hanc quam illam
quia n potius ponunt hanc quam illam ex vi sua. quoad 2am etiam
quia Tolardo corpus forma n potest esse terminus actionis verborum consecrationis
cum actio versetur circa singularia et attingat rem ultimam differentiam
quam sistere posset in gradu aliquo pro corpore per mentis
nam praecisione abstracto ab aliis gradibus.

Rursus sacramentalis forma versatur realiter
circa rationem communem et differentialem forma vel non. si primum
quod tam ratio communis quam ratio differentialis ponuntur
realiter ex vi verborum atque ideo in hoc sacramento ponatur
ex vi verborum tota realitas atque Concilium Tridentinum. si rem quod
ratio communis et differentia n sit idem realiter quia si essent quod
quod realiter una attingitur, attingeret realiter alia. quoad tertium
nam ex nisi quia actio practica qualis est consecrativa nequit
versari circa rem indeterminatam cum sit versatur circa id quod
ponitur in re, et in re ponat rem certam et determinatam nec posse
ponere indeterminatam, atqui forma disiunctive imperfecta n est certa sed in
determinata

q. vis verborum practica non versetur cum forma disiunctive, sed cum aliquam determinatam s. cum nullam.

Dices altius debere versari cum singularia, sed non necesse est quod versetur eodem modo cum illis, quod est in singulari. Sed satis est quod cum rone[illegible] ex vi formali et cum differentiis et concomitiis, quia requiritur poni ratio corporis s. differentia. Contra tamen est, quia quae ponuntur per concomitantiam ponuntur per naturalem connexionem, ut ait Tridentinum, et non quia sit idem cum posito ex vi formali; at ratio differentialis formae substantialis quae ponitur non ponitur per naturalem connexionem, sed quia est idem cum rone[illegible] quae ponitur ex vi formali, ergo etc. Imo hinc desumitur post nova huius confirmatio, nam ratio differentialis formae quae de facto ponitur sub speciebus panis non adaequatur cum rone corporis, ac proinde non habet connexionem cum illa, ita ut ubicumque sit ratio corporis forma debeat illa comitari, alias esset illa in omnibus formis particularibus, neque ratio corporis indiget illa rone differentiali ut sub speciebus sit, cum posset sufficienter esse in alia differentia formae substantialis. Ergo ratio differentialis determinata quae de facto ponitur non ponitur per concomitantiam rationis corporis, sed s. ex vi verborum, s. nullo modo, quae ratio cum possit fieri in qualibet differentia nulla ponetur per concomitantiam rationis corporis, et cum non admittas poni ex vi verborum nullam omnino erit, et dentur nec ratio corporis quae reipsa reperitur posita differentiali.

Sect. 6

Nonnulla obiecta dissolvuntur

Obijcies 1. Ex vi verborum ponitur corpus humanum sub speciebus panis. Corpus non humanum nec de illo poterit Christus cum veritate affirmare quod sit suum; atqui esse humanum constituitur formaliter per animam rationalem quae est forma hominis; ergo ex vi formali ponitur anima rationalis, alias poneretur effectus formalis humani s. forma per quam est talis. Minorem probo quia materia s. est corpus de se indifferens ut sit humanum, loquimur s. Leoninus

et

& detrat ad ēē humanū ꝑ frā̄ rōale, quam recipit, et
ad ēē equinu ꝑ frā̄ equi quam etiam recipit

Rēt duplir posse accipi Corpus humanum
1.° ꝑ eo qd claudit frā̄ substāle hominis. 2.° ꝑ eo qd natio
exigit hīre frām hominis licet illam n̄ claudat. priori mō
n̄ est Corpus humanū sub spēbus panis ex vi verborū
sd posteriori, ast posteriori mō nihil aliud claudit, quā mā
tām & accidale organiz̄one, rōe cuius mā exigit natio formā
Hominis quamvis n̄ detrat̄ vivi aut mortui.

Obij. 2.° nequit mnalr corpus esse
Humanū nisi & n̄ ēē detrat̄ vivū aut detrat̄ mor-
tuū g.° nequit ēē ex vi verborū sub spēbus panis quin
sit detrat̄ vivū aut detrat̄ mortuū. sd ēē detrat̄ vivū
hēt Corpus humanū ꝑ aīā rōale, et ēē detrat̄ mortuū hēt
ꝑ frā̄ substāle Cadaveris: g.° nequit ēē ex vi verborū
sub spēbus panis Corp. humanū quin ex vi verborū hēat
l. detrat̄ aīā rōalem l. frām substāle Cadaveris.

Rēt ans ēē verū nalr loqdo. neg. seqnā
abstā opt.° posset ēē Corpus organicū humanū absq ūi frā subsāli
distinguo tn seqns. g.° nequit ēē ex vi verborū sub spēbus panis
quin ꝑ ɔcomitia sit detrat̄ vivū aut detrat̄ mortuū sedo Cōam
quin ex vi trāli sit detrat̄ vivū aut detrat̄ mortuū. neg.° Cōq
nam sō infert ex anti natia ɔcomitia tīq ob nāle mexionem
n̄ positio illius ex trāli. ad ꝑbone ɔcessō anti, neg.° Cōam, secus
eodem mō ɔcluderes debere ēē detrat̄ frigidum aut detrat̄
Calidum ex vi verborū, nam nalr nequit Corpus humanū ēē
quin sit l. detrat̄ Calidū l. detrat̄ frigidum: g.° nequit ex vi
verborū ēē sub spēbus panis, quin sit detrat̄ frigidū aut detrat̄
Calidum; sd ēē detrat̄ Calidum hēt ꝑ Calore, et ēē detrat̄ fri-
gidum hēt ꝑ frigire, g.° nequit ēē ex vi verborū sub spēbus
panis Corpus humanū quin ex vi verborū hēat l. detrat̄
Calore l. detrat̄ frigire; sd & ɔa Tridinū debere ob tuus

argtū

622

conderi ex vi verborum esse sub speciebus panis Sanguinem: ergo etc.
non sic.

Nequit Corpus humanum dum vivit esse sine Sanguine ergo nequit Corpus humanum dum vivit poni ex vi verborum quin ex vi eorum ponatur Sanguis.

Obiicies 3. in homine datur forma substantialis Corporeitatis quae mihi dat esse Corpus organicum et humanum, sed eiusmodi forma ponitur ex vi verborum ergo ex vi verborum ponitur forma substantialis sub speciebus panis. minor et Consequentia patent quia debet poni ex vi formali id quod formaliter dat Corpori esse Corpus organicum et humanum. maior probatur tum ex philosophia, tum quia post mortem Christi non fuit introducta aut de novo genita forma Cadaveris alias Corpus Christi vidisset Corruptionem contra illud actorum 2. neque Caro eius vidit Corruptionem. et psal. 15. non dabis Sanctum tuum videre Corruptionem [cum illud dicatur vere Corrumpi quod in alia substantia diversa mutatur, et tunc non fuit materia 1a. sed cum forma substantiali Corporeitatis quam prius habebat, et a qua accipiebat rationem Corporis organici et humani....

Respondeo negando maiorem probatur dicta in philosophia ubi Reiecimus formam Corporeitatis ~~...~~ impugnando 1. ex eo quod repugnet componi ex alia forma, 2. ex completum, 3. ex eo quod non sit necessaria ad rationem Corporis humani nec ad organizationem. Ad probationem nego post Christi mortem non fuisse genitam formam Cadaveris fuit utique et in materia Christi successit formae rationali; id quod inferebas videlicet Corpus christi visurum Corruptionem exigui momenti est si duplicem Corruptionem distinguas alteram quae est pure physica et fit per meram separationem partis a parte, 2. formae a materia alteram non pure physicam, quae fit per putredinem et conversionem in vermes. Lam negare nemo potest in Christo D. alias Christus non

n̄ fuisset mortuus, neq. inca ullum ē absurdū - 2ā negat Script.ª Carni Xti; et iure quidem opt.º nec nos tenemur illam ↄcedere ↄessa fr̄a Cadaueris denuo genita cum 2ª sit separabilis ab alia

Obij. 4. Iruuis qui ponit ex vi verborum, debet eē aliquid quod nalr̄ possit existere ex vi suæ substiæ, s'd n̄ ē huiusmi sola mā, nec mā organizata accidalr̄ nisi addat fr̄a substialis saltem ut abstrahit à illa in particulari. g.º n̄ sō ponit ex vi verborū mā 1.ª cum organizone accidali, s'd cum fr̄a substiali ut abstrahit ab hac l. illa in particulari, resp.º negando maiore: etiam mā 1.ª cū fr̄a substiali n̄ post nalr̄ existere absq. subsistentia, nec tn̄ hæc ponit ex vi fr̄ali ut mox dicemus

Sect. 7

Nec sanguinē nec p̄sonalitē verbi nec diuinitē poni ex vi verborū sub spēbus panis.

1.º Sta Vazq. 3. p.te D. 185. c. 2. P. Suarez D. 54 de eucharistia Sect. 3. et 6. P. Granado ↄtrou. 6. de Euchiā D. 4. Sect. 1. et 4. et D. 5. n̄ 3. P. Faquundes 3. p̄cepto eccliæ lib. 1. c. 2. n̄ 10. P. Scortia de sacrif. Missæ lib. 4. c. 17. P. Lugo D. 8 de euchiā Sect. 6. et Coīr DD. cum D. Thā 3. p.te q. 76. art. 1. ad 1.m et art. 2.º Corp.º est q.d quoad 1.ā et 3.ā p.tē s.t de fide cum definita sit in ↄcil. Trid. Sess. 13 c. 3. ubi expresse statuit Corpus ex vi verborū. sanguinē v.º aīā et diuinitē poni sub spēbus panis p̄ ↄcomitā: imo p̄ diuinitatem vr̄ etiam ↄp̄hendere p̄sonalitem verbi, tumq.ª ibi numerat oīa substialia Xti quæ s.t in hoc sacrō; at q.a ideo necesse est sub diuinit.e includat p̄sonalitem verbi alioqui n̄ oīa

numerarent, cum nullam aliam mentionem faciat verbi h[uius]
etiam quia alias diceret divinitatem esse in hoc sacro concomitan-
ter ratione verbi cum tamen non id dixerit sed [propter admirabilem illam
eius cum corpore et anima hypostaticam unionem] Hypostatica autem unio
propria est verbi ad corpus non divinitatis ad corpus nisi mediate et
ratione personalitatis verbi. quamvis non omnes hoc admittant, nu[nc]
sit omnino indubitatum. Etenim aliqui valde probabile personalitatem
verbi esse ex vi verborum sub speciebus panis nec desierunt nostri
qui cum verisimilius id probant ut sect. sequenti patebit.

Probatur 1.° quia id solum ponitur ex vi verborum sub
speciebus panis cuius praesentia sub illis requiritur ad veritatem verborum
sed neque praesentia sanguinis, neque personalitatis verbi aut divinita-
tis requiritur sub speciebus panis ad veritatem verborum: ergo neque sangu-
is neque personalitas aut divinitas ponitur sub speciebus panis
ex vi verborum. Consequentia est nota. maior ex dictis manifesta. Mi-
norem probo quoad priorem partem. quia corpus Christi in Triduo mortis
erat omnino exangue et tamen vere erat corpus illius, veri[que]
essent verba consecrationis si tunc super hostiam proferrentur
neque non est de ratione corporis humani abstrahentis a vivo
et mortuo (qua ratione solum est ex vi verb.) habere sanguinem
esto sit de ratione corporis vivi (qua ratione solum est per concomitantiam)

Quoad 2.am etiam probatur: quia ut corpus humanum
dicatur alicuius personae satis est quod sit immediate unitum tali
personae, quamvis persona cui unitur non sit ubicumque est corpus,
ut patet si Deus meum corpus quod existit Hispali
collocaret Romae non tamen meam personalitatem certe corpus exi-
stens Romae diceretur meum: ergo ut dicatur alicuius personae non
opus est quod persona cuius dicitur sit ubicumque est corpus
sed satis est quod illi immediate uniatur: ergo cum persona verbi
non aliunde requiratur sub speciebus panis ad veritatem ver-
borum quam ut dici possit quod corpus sub speciebus panis ex-
istens est Christi: ergo si ut hoc dicatur non requiritur, absolute non re-
quiritur.

quir ad veritatem verborum, atque ideo nec ponitur ex vi verborum

Deinde urgeo, quod unio personalitatis verbi divini non est sub speciebus, corpus tamen quod ei unitur in esse ponitur sub speciebus, et ad istorum sensum verba illud corpus est corpus Christi s. non verum dici non potest cum supponamus nullum alium fuisse positum sub speciebus quam illud [illegible] quod Christus habet in esse sibi unitum, et illud est Christi talia ex eo quod res aliqua poneretur in duplici loco non esset eadem, sed a seipsa realiter distingueretur, s. non esset eiusdem per solam mutationem loci existente titulo possessionis qui in praesentiarum est unio corporis ad personalitatem Christi. Si dicas ergo quod ut verba quae affirmant illud corpus esse Christi sint vera non requiritur quod sub speciebus sit personalitas Christi cum minime pendeant ab eo quod ibi sit verificetur illud est corpus Christi.

Concedo 3um denique probat quod plus requiri debet ad veritatem verborum personalitas verbi quam divinitas: siquidem personalitas immediate unitur corpori existenti sub speciebus non vero divinitas, imo divinitas non habet cum corpore connexionem ratione sui, sed ratione personalitatis verbi, cum qua identificatur et a qua virtualiter distinguitur. sed personalitas verbi non requiritur ad veritatem verborum (ut vidimus) sub speciebus neque ex vi eorum ponitur sub illis sed per miram concomitantiam ergo multo minus divinitas requiretur aut ex vi verborum ponetur. Et quidem si fingas corpus Christi uniri personalitati verbi et nullo modo divinitati esse sub speciebus, proinde certe vera verba [illegible] cum non enuntient divinitatem esse sub speciebus sed corpus Christi, quod tam nunc, quam tunc esset sub speciebus ut verba enuntiarent

A fortiori colligitur ex his patrem et Spiritum S. communicare personalitates non esse sub speciebus panis ex vi verborum, tum quod ab existentia talium personarum, et personalitatum

sub speciebus non pendet veritas verborum, hinc quamvis magis intrinsece pertinet formalitas Verbi ad Corpus Christi quam Patris et Spiritus S. et tamen non est ex vi verborum, tum denique quia huiusmodi duae personae non significantur per verba, sed ad summum habent titulum mediatae unionis quatenus identificantur cum divina quae identificatur formalitati verbi quae tandem formalitas unitur corpori sub speciebus panis existenti: Cui accedit ita sentire inter omnes imo et plures negant Patrem et Spiritum S. esse in hoc sacro per concomitantiam, ut dicemus infra.

Sect. 8.
Expediuntur Argumenta

Obij. 1. dices, corpus per nostras si ex vi verborum poneret sub speciebus panis integrum Corpus Christi: sed poneret integrum Corpus Christi sub speciebus panis si sub eisdem non poneret etiam Sanguinem: ergo Sanguis ponitur ex vi verborum sub speciebus panis. Consequentia est evidens, maior inde patet quia non est maior ratio de una parte quam de alia cum non potius significetur una quam alia et praeterea in corporibus hetherogeneis non salvatur nomen totius in parte sicut in homogeneis: ad hoc ideo ut salvetur esse sub speciebus panis Corpus Christi organicum et hetherogeneum debent ibi esse omnes partes nec satis est esse unam aut aliquam minorem probo quia Sanguis est pars corporis humani non minus quam os, nervus, aut caro: confirmatur quia magis pertinet ad constitutionem corporis humani Sanguis quam anima cum haec animalis, ille contineat substantialiter sed per nos anima organizationis sed ex vi verborum sub speciebus panis quae pertinent ad constitutionem organizationis corporis animalem ergo a multo potiori iure erit ex vi verborum Sanguis.

Resp. 1. distinguo maiorem ponit integrum Christi corpus quoad solidum concedo maiorem: quoad fluidum nego maiorem: et ad hoc

ostenditur

constatur ex Trid.° distingo omnino a Sang.e Corp. quod sub speciebus panis ponitur ex vi verborum. distinguo etiam minorem si non poneret Sanguis non poneret integrum Corpus quoad solidum nego minorem quoad fluidum concedo minorem, et sic conam: nam ut ex dictis iam notavi sic ponitur integrum Corpus integritate solidi non integritate fluidi: atque ideo non opus est quod ponatur Sanguis ex vi verborum.

Resp. 2.° dist. rursus maior. ponit integrum Corp. quoad integritatem praecise requisitam ut absolute et simpliciter sit et dicatur Corpus humanum abstrahendo a vivo et mortuo concedo maiorem, quoad aliam integritatem nego mai. dist. similiter minor. sed si non poneret Sanguis non poneret integrum Corpus quoad integritatem praecise requisitam ut absolute et simpliciter sit et dicatur Corpus humanum nego minorem, quoad aliam integritatem, mitto minorem, non ponitur ex vi verborum quamcumque integritatem, sed quoad illam quae sufficit ad veritatem humani Corporis et hanc diximus esse, quae resultat ex materia 1.a et organizatione animali adhuc excluso Sang.e

Hinc patet ad confirmat. Sanguis non magis sed minus pertinet ad constitutionem Corporis humani (accepto Corp.° humano praecise quoad quod per se requiritur ut sit humanum com̃e vivo et mortuo nam hoc pacto Sanguis non constituit Corpus humanum sed omnino est extra, ... quia vero organizationis constituunt, adde quod Sanguis solo constituit Corpus humanum vivum quia vero organizationis vivum et mortuum. atque ideo potest reperiri Corpus humanum exsangue non vero destitutum organizatione.

Obi. 2. adversus 2am partem quod ponitur ex vi verborum sub speciebus panis quod per verba consecrationis signatur sed suppositum divinum ac personalitas verbi signatur per verba consecrationis ergo ponitur ex vi formali sub speciebus panis maiorem supponunt ex dictis idem enim est poni ex vi formali atque formaliter signari: minorem probant quia illa verba

ista

Hoc ē corpus meum, referant nomen Xti, illud meum refert personam illius, nam refert personam loquentem, seu cuius nomine Xti loquitur, et proinde est ac dicere Hoc ē corpus mei suppositi aut mei personae.

Res. P. Vazquez nomen meum non referre suppositum sed naturam humanam cuius dicitur esse corpus sive vivum sive mortuum. verum contra. Si haec solutio, quod si natura humana Xti non esset unita supposito divino adhuc verba illa essent vera cum vere posset natura humana dicere illud corpus esse suum. atqui hoc falsissimum ē, deficiente unione hipostatica ad corpus Xti desineret corpus esse Xti et Xtus nequiret asserere illud esse corpus suum. ergo verba quae nomine Xti proferuntur falso dicerent illud esse corpus Xti. Deinde quia si ideo aie. P. Vazquez illud meum non referre suppositum quia deberet ut per verba significatum poni ex vi verborum, debere in illius sacramento poni naturam humanam Xti. Scilicet dicam quod illud meum refert naturam humanam et designet significat illam, quod ... referre naturam humanam sive in hoc sive in alio supposito, sive in hoc sive alio in loco extente, eodem pacto dicam refero suppositum Xti sive in hoc, sive in alio loco extens. atque ideo non inferri quod detrahi continuatur sub speciebus panis ... stendebat.

Res. ... dist. maior. id ponitur sub speciebus panis quod per verba Xtum quod significatur nego maiorem, quod per verba significatur esse aut contineri sub speciebus panis, ... maior. et nego ad hunc sensum minorem, nam ut bene P. ... Meum signet corpus illud trahi persona Xti ... nomine significatur sub speciebus esse id per quod corpus habet esse illius qui loquitur atque ideo veritas verborum salvatur ex eo quod sub speciebus sit corpus quod ... personalis loquentis esto ibi ... vinculo unde ... unio Hipostatica non esset in ... etiam per

Domitiis fra Deieronis persisteret vera.

Obij. 3. adversus eandem partem; ex vi formali destruitur non solum substantia panis sed etiam subsistentia panis ergo ex vi formali ponitur non solum Corpus Xti sed etiam subsistentia Xti. Probo Conseq.am quia destructo ex vi formali debet succedere aliquid ex vi formali subsistentiae autem non succedit nisi subsistentia, quae in Xto est personalitas divina. Resp. 1.o concesso posse solum probari quod aia Xti ponatur ex vi formali sub speciebus panis: nam ex vi formali destruitur non solum materia 1.a panis sed forma substantialis individua illius cum ulta differentia; sed destructo ex vi formali debet succedere aliquid ex vi formali; formae autem substantiali individuae non succedit nisi forma substantialis individua quae in Xto est aia rationalis.

Resp. 2.o concesso anteced. negando Conseq.am ad probationem dico succedere aliquid ex vi formali destructo; sed nego subsistentiam debere necessario succedere subsistentiam sicut non in tota sua forma individuali panis non succedit forma individualis sed Corpus Xti aut Corpus cum ratione cui formae; ita ego dicam toti substantiae panis; at quia ideo materia forma et subsistentiis succedere Corp. Xti neque opus est illa proportionali correntia partis ad partem; cum neque servet proportio in hoc, quod sit ex vi formali destruitur compositum substantiale totale ex vi formali succedat compositum substantiale totale.

Obij. 4. adversus eandem Corpus proprie signat naturam Corpoream subsistentem supponit non subsistentem in na Corporea ergo ex vi verborum ast. Corpus subsistens cum sit id a quo supponitur vox Corpus et respondere debet succedi quod ex vi formali sit suppositum Corporis Xti aut subsistentia divina cum ibi debeat esse ex vi formali forma, ubi est ex vi formali veretur ex illa

Resp. negando quod vox Corpus ex proprii illa sua significatione adhuc in verbis Ocieronis significet naturam Corpoream subsistentem ut talem; dixi ut talem, quia parum refert an sicut illam quae in re subsistens est. Sic si Deus separaret Corpus Xti organicum a subsistentia verbi verdici posset

Corpus

humanam, et humanitas importat Corpus et animam rationalem, tamen importat Subsistentiam, veneratio Christi dicitur defectum ex Diuinitate; non tamen habet Subsistentiam ex vi illius actionis qua conceptum est, sed ex vi alterius qua unitum fuit Verbo.

Sect. 9.

Speciatim numerantur quae Sub speciebus Panis ponuntur per Concomitantiam.

Facile ex dictis colligemus, quae sint sub speciebus panis per meram concomitantiam; nam si solum ex vi verborum est quod per verba ipsa enuntiatur ibi esse, et solum enuntiatur ibi esse Corpus Christi organicum organizatione accidentali quae praescindit a vivo et mortuo, idque sufficit ut verba sint vera: manifestum est omnia alia a Corpore Christi organico organizatione accidentali esse sub speciebus panis per solam concomitantiam. Ne tamen subtiliter generaliter relinquantur, breviter singula referam.

Primo: Sanguis Christi est sub speciebus panis per solam concomitantiam, idque definit Tridentinum et defendit communis sententia. An autem si in triduo mortis aliquid sanguinis remansisset intra corpus Christi, et panis tunc consecraretur, adesset eiusmodi sanguis sub speciebus panis per concomitantiam, controversum est: nam P. Henriquez lib. 8 c. 27. et P. Gregorius 3. p. q. 76 art. 2. dub. 2 affirmant, eo ducti fundamento, quod si moveretur tunc Corpus, commoveretur Sanguis intra illud contentum. Cur non si ad [illegible]. At P. Granado contro. 6. de Euchar. tr. 4. d. 5. n. 5. P. Suarez et alij negant, quia Sanguis non habet unionem cum Corpore mortuo sed cum vivo, neque inter mortuum et sanguinem datur illa dependentia quam naturalis exigit, atque ideo deest titulus concomitantiae: neque obstat: satis est non posse moveri localiter sine eo quod etiam moveatur Sanguis contentus;

nam

nam ea requeta fallax i et ad absurda deducit nisi forsan dicant etiam ponendos Calceos aut vestes sub speb. q. Si Xtus localiter moveret secum differret Calceos et illum comitarent. vestes.

2.o aia Xti, divinitas et personalitas verbi sub speb. panis, ex mera concomitantia ponitur ex Tridentino, et defenditur a Cois D.D. n. n. hoc sit quia signanter ibi ee, qa. unitur, aut connectitur cum Corpore quod verba enuntiant ee sub speb. et ex vi formali sub illis est. unde in triduo mortis si consecratio fieret n. esset sub speb. panis per concomitantiam aia Xti et sanguis q. deest unio et nalis connexio cum Corpore. an verum sit divinitas et personalitas verbi seu verbum per concomitantiam sit sub speb. panis ita dem. sic etiam ee personalitatis seu personas patris et Spus S. atq. adeo totam trinitatem conveniunt apud omnes. Nam P. Vazquez D. 185. P. Sugo D. 8 de Euchtia sect. 6. P. Praepositus 3. p. q. 76. art. 2. dub. 2. P. Suarez. D. 51. de Euchtia sect. 1.a P. Toletus P. Benedictus Iustinianus. P. Ludovicus de la puente apud P. Scotia lib. 4. de Sacrif. Missae c. 27. n. 4. credunt ee sub speb. panis per concomitantiam earum dicti quod habeant saltem mediatam unionem seu nexum cum Corpore Xti siquidem identificantur cum divinitate et haec cum verbo quod tandem unitur hypostatice Corpori ad concomitantiam autem sufficit mediata unio ut patet in aliis intus Xti qui sunt per concomitantiam ex eo quod uniantur aiae quae unitur Corpori. et praeterea q. ex Tridentino divinitas i per concomitantiam sub speb. nec tn. unitur immate Corpori sed media personalitate.

Et urgeri pot. ex circumincessione divinarum personarum omnes n. sunt in singulis et singulae comitantur reliquas ex eo quod habeant communem essentiam Dei tamquam nexum concatenantem. Si ergo una earum i in Euchtia illa mihi comitabuntur reliquae. accedit authoritas Bernardi exclamantis. O Sacramentum in quo P. et Filius et Spus S. dantur quae vera ee n. possunt si personae Patris

Et filiis

et Spus S. non esset in hoc Sacro saltem per concomitan.

Ex D. V. P. Granado tract. 6 de Euchia T. 4. D. 5. n. 8. P. Henriq. lib 8. c 26. Hugo Cardinalis et alij arbitrantur, nec per concomitan esse quia Tridentum ait divinitatem esse sub speciebus per concomitan per admirabilem eius cum corpore Hypostatica Unione et non realiter non uniatur identice et materialiter unione: sed nullo modo potest dici P. et Spus S. Hypostatice uniri Corpori aliorqui diceren assumpsisse Humanitatem quod non sit per concomitan. Deinde quia P. et Spus S. non dicunt manducari in hoc Sacro aut Sumi: diceren autem si esset nam quod quod est etiam per concomitan in hoc Sacro: et Sumi dicitur. atque ideo dicitur Sumi Sanguinem atque et divinitatem sub speciebus panis.

P. Scotia nec citatur mediam viam sequuntur est. Credit enim quod licet non sint presentes euchie per concomitan ratione unionis nihilominus, si presentes maiestate ut loquitur August. alij denique Credunt hanc questionem multum tenere descripsisse mihi satis est aacculum sub esse periculo sive affirmativa, sive negativa parte sequuntur.

3. Sub speciebus panis est per concomitan ex mente Patres Vazquez. Patris Gran. et aliorum Ungues Capilli et Barba quamvis nec animent nec ab illis vita Christi pendeat, quod attinent cum illo iunctione et possit addi magis velut non solo ornamenta sed complementa; adeo ut aliquis forsan contendere pertinere ad constitutionem Corporis humani perfecte organisati non minus quam alia atque ideo non solum per concomitan sed et vi realiter debere esse sub speciebus panis quod non definio.

4. Sub speciebus panis sunt alij humores a Sang. et quicumque alia Christi, quae non dicunt dependentia a toto nec constituunt organisone. sive abstracta sive modalia, sive naturalia sive supernalia, sive Corporea, sive spiritualia, sive

tran

transeuntia, sive permanentia; ad quod ideo illa omnia quae per septem Corollaria numeravimus, quae praecedenti Sect. 4. ubi videri possunt, neiterum repetantur. ratio est quia si sub speciebus panis etiam non ex vi verborum, neque ut quid requisitum ad veritatem illorum, sed titulo realis unionis.

An vero alia quae erat in stomacho Christi tempore institutionis lacrymae, saliva, sudores et alia eiusmodi, quae unione carent et censentur non substantia et excrementa, sint per concomitantiam in hoc sacramento? credit P. Granados et bene non esse satis probatur ex dictis pro sanguine qui in tridua mortis relinquitur intra corpus Christi. Aerem vero itaque intra illius corpus tanquam quid requisitum ad locutionem in caelo credit P. Suarez esse in hoc sacramento per concomitantiam quod ipsum dicit satis probabile P. Granados quia cum sit necessarius ad locutionem et haec sit innata, ad complementum et perfectionem, haec ab illo quodammodo pendet et non dependenter ex quo concomitantur.

Q. 13.

De iis quae vi verborum et per concomitantiam ponuntur sub speciebus vini.

Sect. 1.a

Sanguine esse ex vi verborum sub speciebus vini

Ita P. Vazquez 3. p. D. 185. c. 3 et alii. estque de veritate fidei ut patet expressissimis verbis definita in Tridentino Sess. 13. c. 3. ... Christi 1. a ponitur ex vi verborum sub speciebus quod verba consecrationis enuntiant ibi esse et contineri sed verba consecrationis enuntiant contineri et esse sub speciebus vini sanguis Christi. Ergo. Deinde ad veritatem verborum consecrationis calicis ~~requirere~~ est necessarium quod sanguis Christi sub speciebus vini sit, 2. 1mo loco pate

q. id e ex vi tralit qd nequit e ibi sin dt verba sint vera. ant q.
q. si n cerit Sanguis Xti nihil eet de quo vere affrari posset eê San-
guine suu. G. vt vere id affirt vti ipsi verba consecrationis affirmativa nam
est qd sit ibi illius Sanguis

Pbr. 2. id poni ex vi verbrum sub speb.
vini qd p se requirit vt Christus essale luchg p mus potes: sd San-
guis Xti ita requir. G. maior minor Gtare doctis de Christus
luchig: et ex illo Ioan. et Sanguis meus vere e pot. maior pbr.
et in tis qd p se requir vt Christus essale luchig n ponit p meram
concomitiâ aut luchiam Christus q id qd ponit p concomitig, sd ex
vi verbrum: vars. qd te hêt vt Christus p mus potus n po
nit ex vi verbrum sub speb. panis. G. sup. dicta g. si poni debe
ex vi verbrum in luch. debet vti qd poni sub spebus vini.

Pbr. 3. p cisso vi eo qd e in luch. p con
tum merus n aufert luch. sd p cisso Sang. ab speb. vini
manet luch. G. maior patet q. qd e p merus concomitig e in
loco si auens et Stanqui qui extra Capt. Sacri luchig tale
p si ab eet ducmo reliqua manerent persistere ad huc luch.
min. pbr. g. si minus ptinet ad luchig Sanguis sub speb.
vini p Corpus sub spebus panis sd p cisso Corpore ab
spebus panis n manet luch. g. nec manet p cisso Sang. ab
speb. vini tz etiâ q. p cisso Sang. ab speb. vini n manet sig
sig vivus spiritis qui e de p ceditate luchig ut supp. di
ximus G.

Nec satis e dicere sanguine eê de Capta luchig vim
detrahe sub speb. vini sd & Sat illius S. Sub speb. panis
Cont. tri e q. numquam pot eê Sanguis sub speb. panis ex vi verbis
p senti in stte supposita sd p merus concomitig. G. si e de Capi
ta luchig e vtri G. sub speb. vini: G. si n eet de Capta
luchig detrahe sub spebus vini abt ei eet de Capta
luchig. prat quam qd ex hac sa infert adeqe et integre pleti
et totalir Salvari luchig sub una tantu spê qd dici nequit.
Sed.

Sect. 2.

Occasione 2e obiectionis expenditur an totus Sanguis ponatur sub speb. vini ex vi verborum.

Obiic. 2°. Si Sanguis poneretur ex vi verborum sub speb. vini, poneretur totus, sed solo pars. nec totus post dici. Cons. min. quoad prior. part. patet. quia ex vi solo dixit poni sub speciebus vini Sanguinem qui effundendus erat, qui pro vobis et multis effundetur, et non totus effusus fuit, licet remanerit aliquid intra venas. tum quia advertentia verborum de termino calicis non requirit quod totus Sanguis sit sub speb. vini. Siquidem vera erunt eo quod adsit etiam ibi Sanguis Xti. 2° quia spus vitales et aiales, Sanguis sunt et quidam purior et subtilior, attamen nec tamen ponuntur in Calice ex vi verborum ut tenent Meratius Suarez et alii. quoad posterius cons. patet quia non in maiori ratio de una parte quam de alia, nec plus una requirit advertentia verborum quam alia licet non enunciet una plus quam alia &.

Putant aliqui non totum Sanguinem esse sub speciebus vini ex vi verb. sed solum quod notis effusus est. nec quia totus effusus. nec reassumptus quando resurrexit Xtus, eo quod non eam tota quantitas gloriosus indigeat quam passibilis aliter fuit. Ad solutionem in dum esse totum Sanguinem esse ex vi verborum sub speb. vini. ita P. Vaz. Suar. Meratius et alii. Ratio est quia probabilius est sanctum Xtum D. totum suum Sanguinem fudisse in nostrum dilectorum redemptionem, et pretium tanta non fuit minus in nos dilectio et charitas.

Resp. 2°. ex dictis quod Sess. 13 C. 3 loquens de eo quod quod ex vi verborum sub speb. vini est ait esse sanguinem (sub intelligi Xti) quae locutio licet sit indefinita

neq.

Similiter ad hunc potius quam illum, et aliis etiam extenderetur omnem sanguinem qui sit Christi dico qui sit Christi nam ut bene praedicti doctores quando adverti si aliquem Christi dimisisset ... in verbis cum tamen non sit Christi proprie loquendo. nec sacerdos in persona Christi posset ea verba afferre Hic est sanguis meus sed hic fuit sanguis meus ... De Lugo ... dicunt sufficere unionem praeteritam ut ... dicere et sunt ... S. Petrus posset ... dicere hoc est corpus meum

Sed ... illa verba qui pro vobis et pro multis effundetur non pertinent ad essentiam formae consecrationis calicis ut mox dicam nec suspendunt ... sed supponunt formam ... quia ... aliquis ... non pendet ... Si ... verba ... eodem modo fieret consecratio ... consecrationis omnem sanguinem ... sub speciebus vini ... limitat ... ab aliqua limitatione ... cum tamen supponat ... consecr. independenter ab illis ...

... quia ... finiuntur illa verba Hic est sanguis meus ... est totus sanguis sub speciebus vini ... aliunde quam ex verbis qui pro vobis et pro multis effundetur limitat ... consecrationis ut manifestum est ... certe ... omnis sanguinis sub speciebus vini ex vi formae

Unde ... maiorem ponit totus sanguis ex vi verborum ut probat ... a posteriori ... minoris ... impugnat ... totus ... effusus ut ... qui effusus est totus ponit ... qui effusus est non est restrictione sed enuntiare

+ Synecdoche de toto qd effusus sit quamvis non omnes partes sit effusus quemadmodum de toto hoie dicitur quod generetur et qd corrumpatur tamen si non omnes illius partes generentur et corrumpantur.

Ad 2am impugnationem nego sufficere ad veritatem verborum qd abre ibi sit aliquid sanguinis Xti nam cum loquutio sit indistincta et ostis loquitur de toto integraliter extenditur ad totum ita ut perinde sit ac si diceret Hoc est quidquid est meus sanguinis L. Hoc est totus meus sanguis quae loquutiones manifeste st falsae si pars tantum esset sub speciebus vini et non totum. quo eodem excepto probares certe non esse totum corpus Xti ex vi talis sub speciebus panis q. ad veritatem verborum sufficit qd sit corpus aliquod manu L. pede Si in Xto eo membro careret tempore duccionis et carnis et quibus verba essent vera. Et nunc quo omnia sua membra habet erunt vera quamvis non ponantur omnia. absit.

Ad 3. impugnationem dico L. ponitur ex vi verborum si abte appellantur sanguis. L. si non appellantur abte sanguis est ipse nominis vel quamvis accidentalis differat Sed non esse a grandi mirum non esse qd non ponantur ex vi verborum posito toto qd abte appellatur sanguis.

Hinc opinionem licet ut Suarez D. 51. de Euch. Sect. 3. Vers. dico 2o prope finem qd si in triduo mortis Xti consecraretur calix non solum contineret ex vi verborum sanguinem qui effusus fuit quamquam per varia loca dispersus sed etiam qui in corpore esset aut venis (ut multi volunt) aliquis mansisset* et tam effusus quam non effusus est sanguis et forma indefinite loquitur nec a verbis posterioribus restringitur. Unde totus poneretur ex vi propriae significationis verborum praecisis quae habet Sect. 3 occasione abstractionis. Discutit an sub speciebus vini ponatur sanguis Xti continuus.

*si fortasse in iecore

Sect. 3

Occas.e 2æ obiectionis discutit an sub speciebus vini ponatur Sanguis Xti continuus

Si Sanguis Xti poneretur sub speciebus vini et vi verborum, deberet esse continuus sub speciebus vini si tempore tridui consecraretur Calix, quo Sanguis erat divisus; Sed dato utroque contingit in nobis qui intra Corpus Xti possibilis non esset continuus, esset divisus et discretus. neutrum potest dici. quia 1.a assumptio

extra species* minoris probatur. quia si esset continuus* 2.o quia extra species divisus erat aliud substantialis poneretur sub speciebus quam in se erat; quod absurdum est. praeterea sub speciebus essent aliquando continuæ sanguinis partes, nubi ratus alibi in rerum natura erant. 3.o quia [illegible] forma consecrationis panis non ponunt sub speciebus [illegible] partes separatas omnes Corporis Xti quæ erant divisæ, sed solum illæ quæ erant continuæ ut patet in [illegible] Xti quod non fuit positum quia non erat tunc unitum Corpori. ergo solæ partes unitæ Sanguinis ponerentur. quoad posteriorem etiam probatur quia totus Sanguis poneretur sub speciebus indivisus [illegible] approximatæ localiter imo cum intima penetratione [illegible] necessario deberent continuari, cum ea sit natura rei fluidæ ut continuentur cum singulæ ut cernere est in partibus vini aquæ, [illegible] quæ si conjungantur cum loco continuantur. et inde quia forma significat totum Sanguinem per modum unius non autem esset unus sanguis omnis partes non unitæ. ergo ideo forma esset falsa.

Censeo non poni continuum quod continuus non est, sed ea ipsa ratione qua est continuus, ideo quando est continuus et divisus quando divisus et discontinuus est sub speciebus Xti poni. Sic [illegible] et alii. ideo probant rationes factæ [illegible] pro parte minoris supponens.

Probatur deinde quia ad veritatem verborum non requiritur quod Sanguis totus sit continuus sed quod substantia

sit totus qui in Xto, quod ans probr. quod. Et de illo extra Sacrum potuit dici dixit. Totus dicere totus hic Sanguis est meus non obstante quod careret continuat. ita etiam quando est intra Sacramentum cum supp. ideo quod habet extra solum requiratur intra Sacrum modus existendi indivisib. sub omnibus et singulis partibus specierum.

Obtr. 2°. Si partes Sanguinis poni deberent continue sub speciebus vini maxime quia erant fluidae et indistantes et quatales et si tales sic statim continuarent. Solutio ratio nulla est quod min. obtr. quia alias omnes et singulae partes Sanguinis et si continuarent immediate sub speciebus vini cum omnibus et singulis ejus . . . omnes et singulae si fluidae et indistantes ab omnibus et singulis aequiabundas in aggregato quod omnes et singulae immediate continuent sub speciebus cum omnibus et singulis cujus quantum non sic continuabant. Et.

Rei hujus ratione redditur P. S. Ctys. quod omnes res fluidae quae obdistig loci priusquam erant dicit. Si etiam in loco . . . continuant, sicut . . . dicuntur . . . totum habere dicendo res in loco retinent modum existendi naturalem ita ut tota earum entitas sit in toto spatio et pars in parte, secus quando non retinere modum naturalem sed alium indivisibilem et spiritualem sparsum, quo tota entitas sit in toto spatio et tota in singulis partibus illius ut in nostro casu addit continuatione debere fieri per extra quod adeo ordinatur partes non debere esse intra locum alterius, et supaddit hoc quod hic partes sanguinis non habere statum patiendi ab agente naturali, atque ideo nec naturaliter continuari.

Superest reamus ad objectionem neg. min. pro nobis si duas rationes ibi adduxit. Pro ad probandum priorem ejus partem 4a exigit ut demus discrimen quia non omnes partes Corporis solidae et coeunt prout ponunt sub speciebus panis, et debeant poni ideo partes Sanguinis, et illud est quod exhibitur hoc et datti . . . P. Saz. . . . nam Corpus . . . in ratione Corporis humani importare continuitatem et unionem partium inter se Sanguine . . .

n importare ex sua significatione tale continuo partium inter se. Sicut nec illam important aqua neque alia huiusmodi

Ad rationem posteriorem patet quod directe pugnat contra nostram sententiam fere nihil superest reddendum nam ex dictis constat id tantum solo fluido convenire ob eandem quia in rerum natura non existendi divisibilem naturalem qualem non est continentem partes sanguinis. Ad 2am dico quod tota sanguis significat omnium continuis unionem specifica aut collectionis non omnium continuis physici individui continuus ut ex longo [illegible] collectionem

Sect. 4.

Occasione 3iae obiectionis resolvitur an sub speciebus vini ponatur ex vi verborum forma substantialis

Expositione sanguinis ex vi sub speciebus vini et ex vi verborum sequeretur idem quod ex vi verborum sub speciebus vini esset forma substantialis quod non est admittendum 1° quia sub speciebus panis non ponitur forma aliqua substantialis ex vi verborum. 2° quia ad veritatem verborum sufficit materia cum suis accidentibus. Aliis sit magis de ratione sanguinis humani forma quam de ratione corporis humani ad veritatem verborum secretionis calicis sufficit materia cum suis accidentibus. 3° quia iam ex vi formali sub speciebus vini poneretur compositum substantiale ex forma et materia et [illegible] non mera pars huius. quod autem sequatur ponendam esse formam substantialem ex vi verborum. Probant quia sanguis quidditative constituitur ex forma substantiali et materia sicut semen: ergo si ex vi formali verborum est sanguis sub speciebus vini subtilis debent esse omnia constitutiva essentialia sanguinis atque ideo non solum materia sed forma. praeterea id debet poni ex vi verborum sub speciebus vini (si subtilis ponitur sanguis) quo praesciabilis non erit subtilis sanguis, ergo forma substantialis sanguinis debet poni sub speciebus vini si semel ponatur subtilis sanguis.

Certe qui in physica docuerunt sanguinem animatum
Sem-

Seu inferri aia ea rone hic dr succurrere posset cca. ponitione tq subs-
tialis ex vi verborum quaq. plenti cca. ponitione corporis sub speb.
panis: at nos qui lib. 2 de aia q. 3 sect. 4. existimauimus
naiari sed poni ex ma et fra substiali ñ minus quam ponuntur
oleum, lac, mel, et aqua; dum indicamus ex vi verborum poni
sub speb. vini fra substialem, ergo nobis dicent sicut conire
de spiritibus vitalibus.

Rño est quod non obstat attingi quia
sanguis quid. ditur ostitui ex fra substiali et ma, ommino
quam lac, mel, etc. ergo sic ex vi verborum et vi est sub speb.
vini debet ee fra substialis qua essa ostituit, alias
dicere tota illius essa quin conc illius oia ditiva. quod e imposble
nec minus implicat sub speb. vini ee sanguinem et ñ illius
fram substialem qua ditat, quia ce vinum et ñ ee fra substi-
alem vini.

Neque iones in speciebus multum dirigent ad
ea, quod assonant neque tota discrimen est quia veritas in specie
crones corporis saluat absque ulla fra substiali sub
speb. panis ut supra ostendimus ergo quod nulla fra substialis
sit de intrinseco ratione et quid. dit. corporis, ñ autem
saluat veritas ditionis sanguinis absque fra substi-
ali sub speb. vini, cum de intrinseco ditione et quid.
dit. sanguinis sit fra substialis.

Aduertus istis reddamus, et nego consq.
quod ideo veritas ditionis corporis sufficiat ma cum accibus
ñ sufficit ad veritatem ditionis sanguinis q. ad veritatem
ditionis corporis ideo sufficit ma cum accibus organizatis
quia corpus organicum humanum quod exigit veritas verborum
proprie ditionis corporis ñ ostituit fra substiale, sed salt.
natur cum ma cum accibus organizatis. ast ñ saluat san-
guis quem veritas verborum exigit cum ma cum accibus
absque fra substiali quia est fra ostituit essalis et ea sesi
Dt   cienee

n. e sanguis sed materia dispositiva ut si adveniret forma daret sanguis.

Ad 3um secundo novum poni compositum substantiale sed quod natura sua ordinatur ad integrandum et complendum hominem; et ideo non omnino completum quemadmodum gravissimi DD. censent Corpus humanum constitui per formam organizationis seu Corporeitatis; atque ideo esse compositum substantiale non tamen omnino completum cum ubertius ordinetur ex natura sua ad compositum humanum constituendum; nec opus est in hoc amplius immoremur [illegible] a nobis expectatis tam sic in libris de anima.

Si petas an eadem forma substantialis permanet nunc Christi verbis sub speciebus vini quae sanguinem informabat intra venas Corporis Christi viventis quam habuerit in triduo quo effusus fuerat et positus extra Corpus. Ratio difficultatis est quia multi existimant non informari sanguinem seu constitui eadem substantiali forma quae est in sanguine [illegible] quae est in alio statu quemadmodum Corpus dum est intra hominem vivum habet formam viventis, cadavericam vero quam per mortem separatur. Pro Suarez dicit eam formam dici constitui sub speciebus vini quam tunc habuerit sanguis Christi; atque ideo poni nunc sub speciebus formam quam Christi habet [illegible] Corpore in triduo aut [illegible] illa quam sanguis effusus et veluti mortuus habebat.

Sanguis*

Certe non dico hanc naturam ponendam sic forma substantialis in sanguine Christi effuso. Cum possit prior [illegible] retineri; neque enim sanguis ut sic [illegible] dependentis habet a vivente quod integrat et constituit quae ab illo habet vitam ut sit; esto ut sit quasi vividus et vitalis exigat cordis [illegible] et venas et receptaculis corporis separatus, [illegible] amissit, [illegible] tempus est [illegible]

Hic tn̄ ē mutatio accid̄alis. in qd. ex̄timo ponendu[m] eandē tq̄ tamcum Sanguis erat effusus, qua[m] cu[m] existit intra venas dummō sub statu effusionis erat abq̄ Sanguis.

Sect. 5.

Breuit attinguntur quæ ad Concomitantiam sunt Sub Speciebus Vini.

Quamuis ex ijs quæ diximus de Concomitantibus Corpus sub speciebus panis facile possit colligi quæ comitant Sanguinem sub speciebus Vini ad hoc autem vtile indicarbimus breuit oīa p̄currere ne aliquis indebite faciat applicationem.

Primo sic. Sub speciebus Vini ponit p̄ concomitq., quando Xtus viuit, aīa realis et Corpus Xti. vt ex decreto Trid. sess. 23, c. 3. dixit quando Xtus viuit quā si in triduo Calix consecraret, neq. aīa esset p̄ concomitq. cum Sanguine neq. Corpus quā hinc p̄ separatione hazy... ...ditionis dissolutione natalis connexio deesset rōe ...ius

Cuius concomitantia sedet.

2.° Per concomitantiam sub speciebus vini divinitas et personalitas verbi prout plane constat ex Trid.° et ratione supra dicta colligitur. 2.° neque ad hanc concomitantiam opus est quod vivat Christus tunc adhuc adhuc quod vera mortuus daretur si tunc fieret calicis consecratio patet 1.° tunc uniretur immane sanguis personalitati verbi, et ratione illius [illegible] divinitati atque ideo erit titulus concomitantiae, ac etiam per concomitantiam sunt aliae personae divinae vt Pater et Spiritus Sanctus sub speciebus vini nihil invenio addendum supra ea quae diximus per concomitantiam harum personarum sub speciebus panis est enim eadem difficultas et eodem modo probari debet.

3.° per concomitantiam sub speciebus vini illa vita actiua quae independentia a loco est Christo habet siue abta [illegible] moralia siue naturalia siue supernalia siue corporea, siue spiritualia, siue transeuntia siue permanentia. atque ideo in calice est gratia sanctificans, dotes beatae luminis gloriae et vitales actus vitales [illegible] hoc tamen intelligendum sanguis est intra corpus Christi viuentis a tempore Tridui si calix consecraretur tunc hic adessent ratione corporis a quo tunc erit separatus [illegible] naturali [illegible] destitutus

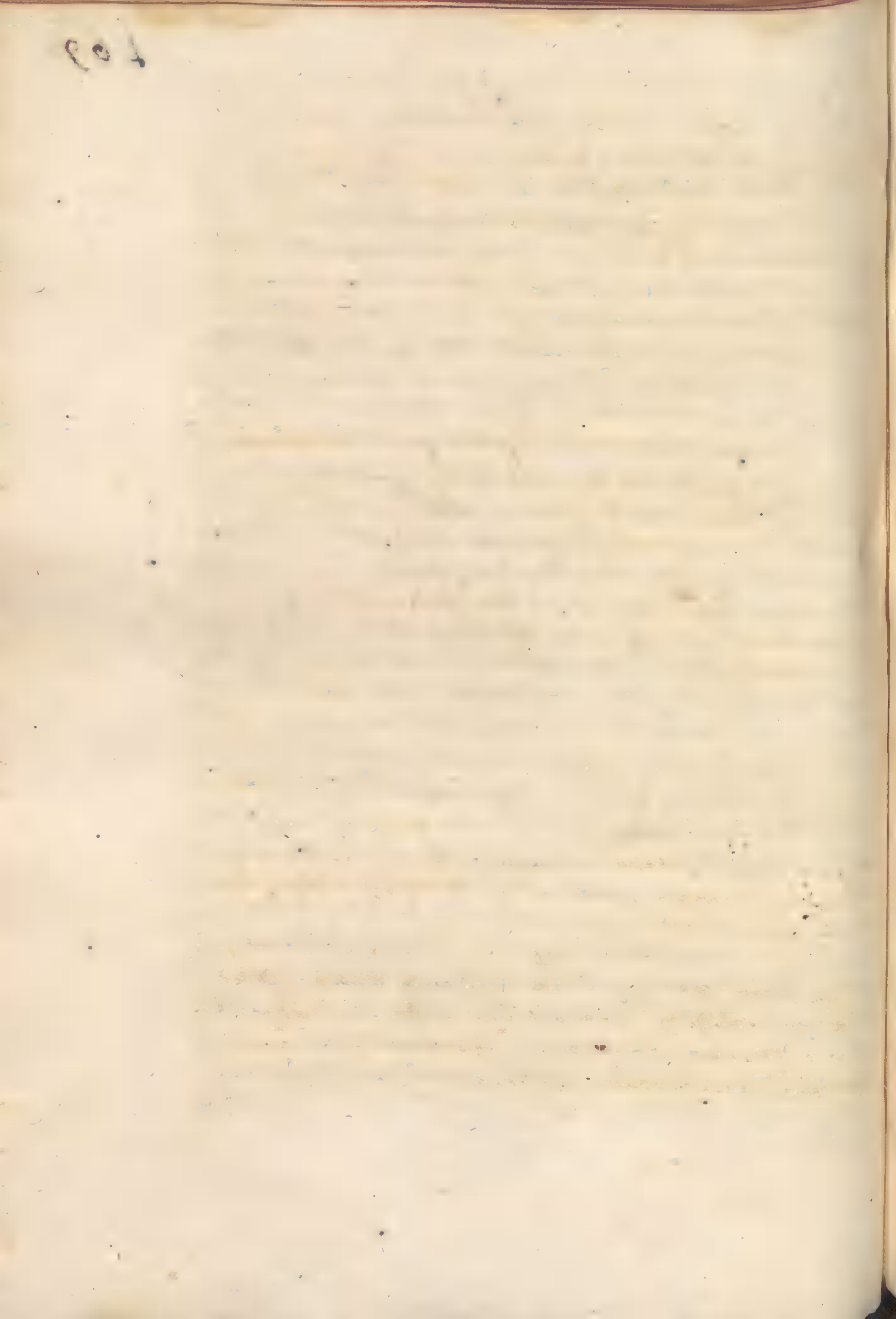
4.° Per concomitantiam sub speciebus vini barba, vngues, et capilli Christi quae habent naturalem connexionem cum corpore [illegible] quod est sub aliis speciebus at in statu separationis sanguinis a corpore horum concomitantia deesset quia cum comitantur sanguinem ratione corporis, et hoc non foret tunc sub speciebus

vini

Domini neque capilli, ungues, et barba essent corporis Domini de tribus aliis humoribus, distinctis a sanguine si illi in triduo mortis non unirentur.

Denique non fuit concomitanter sub speciebus Domini alimentum quod in stomacho Christi erat tempore institutionis, neque saliva aut alia etiam subtiliora excrementa, sicut neque erant lachrymae aut sudores ob rationem alibi dictam. De aere autem quem Christus intra se habet in corpore ad formandam loquutionem dixi non nihil supra ad quod cedere non opus est hic iterum inculcare. Vide si placet P. Suarez in quaestio 14. de Verbi Incarnatione

Locari sub speciebus Sacramentalibus sed Christus poni sub speciebus per verum locum intrinsecum, ubi dicit indigere alio ab illius quantitate.

Q. 14.

De Ubi quo Xtus locat. sub speb. Sacramentalibus

Sect. 1.

Xtum poni sub speb. per verum et intrinsecum Ubi realiter distinctum ab illius entitate.

Diximus totum Xtum tam quoad partes ~~substantiales~~ essentiales quam quoad accidentia poni sub speciebus communis non quoad eius Ubi vi verborum, sub sui qualis nunc addimus poni per verum et reale Ubi intrinsecum Xto distinct. ab illius entit. realiter distincto (quod ut dicta 4. physicorum est mus accidentalis positivus rei ubicatus intrinsece inhaerens) in qua re convenio cum communi sententia quam tuent. pr. Suarez d. 47. de Eucharistia. sect. 2. et 3. pr. granados contro. 6 de euch. tr. 5. d. 3 n. 3. pr. propositus 3. p. q. 76. art. 5. dub. 2. pr. Lugo d. 5 de eucharistia sect. 7 dub. 1. pr. Meratius tr. de eucharistia d. 18. et per plures alij. adversus pm. Conincx de Sacris q. 75. art. 4. dub. 1 et 2. Albertinus in p. damnt. quantitis et Ubi Corollar. 1 theologico dub. 13 n 3. Caietanus apud ipsum. et alios asserentes Corp. Xti non acquirere novum Ubi intrinsecum, sed moveri et ubicari extrinsece per motum et Ubi specierum quod tamquam probabile tuer. pr. Wadingus in disp. proxime ad mat. de incarnat.

Obr. 1o. Superior assertio ut Xtus dicitur sit sub speb. sub quibus antea non erat opus est habeat aliquid nunc de novo per quod determinetur ut potius sit sub speb., quam sub alijs accidentibus, et ut potius nunc sit sub illis quam antea. hoc aliquid vocamus Ubi, et nequit esse solo Ubi extrinsecum specierum, neque ipsa entitas Xti aut complexum ex utroque

ergo est novum intrinsecum quod acquirit: maior mihi est certa, si non nihil haberet per quod detraheret non esset potior ratio quare sub illis esset quam sub aliis, nec cur nunc potius quam antea. Minor probatur ut 4. phys. quoad priorem probatur modo eandem probo quoad posteriorem, quia ubi specierum et Christi entitas indifferentia sunt ut Christus sit sub speciebus et ut non sit: ergo ex se non sunt ultima determinalis ratio adaequata detrahendi Christum ad esse sub speciebus patet tota: quia si essent non minus detraherent antea quam nunc: ergo non solum per ubi extrinsecum specierum et entitatem Christi, sed per novum ubi intrinsecum detrahitur Christus ut sit sub speciebus.

Probatur 2. de novo datur ubicari Christum sub speciebus ut certum est ex principiis fidei, et non datur de novo ubi specierum aut entitas Christi, ut apud omnes constat: ergo solum ubi specierum et entitas Christi non sunt ipsum ubicari Christum sub speciebus. Probo consequentiam: quia si essent sicut ipsum ubi specierum, et entitas Christi non darentur de novo non daretur de novo ubicari Christum sub illis atque ideo vel Christus ante consecrationem ubicaretur sub speciebus, vel dare ubicari Christum sub speciebus, absque eo quod esset sub illis quorum quodlibet implicat in terminis: ergo Christus acquirit de novo aliquid per quod ubicetur sub speciebus, quod sit realiter distinctum ab entitate Christi, et ubi specierum, hoc nequit esse aliud quam ubi intrinsecum ergo ponitur sub speciebus per ubi intrinsecum Christo realiter ab eius entitate distinctum.

Probatur 3. non potest aliquid transire realiter a contradictorio negativo ad contradictorium positivum absque aliqua mutatione reali positiva. Si enim res eodem modo positive essent ac antea erant, non aliter essent positive ac antea; atque ideo non transissent in contradictorium positivum, cum transire in contradictorium et mutari idem sint: sed Christus dum ponitur sub speciebus transit realiter a contradictorio negativo in contradictorium positivum, contra non esse in loco specierum ad esse positive in illo: ergo fit aliqua realis mutatio positiva, sed non mutatur locus specierum neque

species

spes mutant locum ut contineant sub se Xtum, ergo mutat ipse Xtus atque ideo acquirit aliquid intrinsecum per quod positive sit in loco specierum ubi antea non erant, et quo fit ut realiter sub illis

Confirmatur quia dum spes mouentur localiter Xtus de novo mouetur per motum extrinsecum specierum, sed per intrinsecum, nam motus extrinsecus rei non mouet rem, ut patet in multis quae manent immota, quantumvis moueantur ambientia quae continent. sed motus localis habet pro termino a quo destruendo seu amittendo ubicatione rei immotus intrinseca, et pro termino ad quem aliam novam intrinsecam acquirendam ut patet ex ante dictis in physica ergo Xtus ponitur sub speciebus per ubi intrinsecum, vel per illud, quod dum mouetur amittitur ut sic per motum acquiratur et non per ubicationem extrinsecam specierum;

Probatur 4. Ubi, seu modus quo spes sunt et ubicantur est divisibile et quantitativum, ubi vero Xti, (seu modus) quo sub speciebus est est indivisibile et non quantitativum ergo ubi quo Xtus est sub speciebus non est ubi quo spes ipsae sunt sed aliud illi intrinsecum: maior patet quia ubi specierum est ratio formalis ponendi totum subiectum in toto spatio et partes in parte non vero totum in parte ubi vero Xti est ratio formalis ponendi totum subiectum in toto in spatio et totum in qualibet parte coram corpore quia sicut idem, idem per se praestare atque ideo non minus construere indivisibiles spes quam ipsum Xtum, neque potest dici hunc modum indivisibilis existendi sub speciebus esse ipsam entitatem Xti nam Xtus esse potuit et fuit absque isto modo inesse ut nunc, et interea ante quam instituerit Eucharistiam non tamen potuit esse absque sua entitate ergo iste modus non est eius entitas sed aliquid ab ea realiter distinctum

Probant 5. aliqui ablato et variato quovis extrinseco maneret eadem praesentia Xti ad locum specierum si deus illas annihilaret et nihil aliud, sed ablato, et variato omni extrinseco manet eadem praesentia petri hic et illic eorum invariato

vi extrinio Xtus desinere ee in loco Sperum si Deus ee posi-
ti Xtum movere localiter, aut subtrahere ab Spebus: q°
Xtum ee sub Spebus aut in loco earum, non e mera denomin°
extrinica ab illis sed fus intrinica quam vocamus Vbi
pare Loci: q. si eet denomin° extrinica, queniens ab Spebus
illis ablatis aut variatis non manere Xtus. nec valet
si dicas destructis Spebus Xtum nario desinere ee ibi
nam hoc est via connexionis ex divin. instit. non tn via connexionis ita ut
idem sit aufferri Spes, et aufferri Xtum; sic ablata disposit. per nexio-
nem desinit fra ee in ma non tn via connexionis q. non e idem aufferri dis-
pong et fra non ee in ma

Sect. 2

Id ipsum amplius roboratur diluendo Adversari Solut.

Obij. 1. ex doctrina P. Pasqualigo 1. p. te q. 8. de na Dei art. 1 sub. 6. n. 52. et art. 4. n. 5. P. Wadingi disp. praeliminari ad ma de incarnat. Ocami et aliorum per hoc p ciise qd Xtus et Spes sint in eorum ma, sed mutuo tangant, aut a se invicem non distent simulue sint localiter intelligitur Xtus ee presens Spebus cum nequeat intelligi absq mutua psia corpora se tangere aut non distare q° absq puncto et necessario superaddit nova entitas ubi ab Spebus loco et intrinsec Xti dista.

Resp. ita ee qd ex eo p ciise qd non distent fraliter aut fundamentaliter, aut qd mutuo se tangant .s. sibi sint localiter ex eunt sibi presentes Xtus et Spes; nego tn hoc p ciise quenire ab Spebus loco et Xpto, aut ab oibus tribus sl. sed ab Vbi quod fraliter facit quod se tangant quod sl sint localiter et quod non distent. pbr q° si ee sl localiter, non distare, et mutuo se stingere separabilia ss ab illis tribus ut Spebus loco et Xto cum antequam Xtus eet sub Spebus darent Spes, daret locus et etiam Xtus, conceptum. alijs

hocus

horum [illegible] incipit, et in Xtus et species non se tangebant, nec [illegible] erant localiter, sed distabant [illegible] superaddendum fuit aliquid realiter distinctum quod nos appellamus Ubi.

Dices cum Wadingo non oportere quod superaddatur positiva entitas Ubi sed satis esse quod per ipsum Xtus et species existant [illegible] quod nequeat corpus intercipi eo modo [illegible] quod inter extra nequeat corpus intercipi in materia indistantia et [illegible] [illegible].

Atqui non posse corpus intercipi est mera negatio et non positiva entitas, ubi quia addita sola negatione de novo absque positiva entitate Ubi Xtus est praesens speciebus en unicum et firmissimum fundamentum partis adversae quod magni facit [illegible] Wadinguus.

Sed me iudice inefficax est innumeris quae ex positis impugnationibus. nam [illegible] de novo ponitur Xtus sub speciebus ut ex fide manifestum est. at non ponitur de novo illa mera negatio, quia Xtus non est sub speciebus per illam negationem, patet [illegible] quia non potest de novo poni nisi per aliquid quod sit de novo. minorem ostendo quia non potest incipere [illegible] esse de novo aliqua negatio nisi de novo destruatur [illegible] seu entitas positiva ut multoties ostendi: negatio enim formaliter ponitur per ablationem positivi et tollitur per positionem positivi [illegible] medium inter esse et non esse. at nihil positivum destruitur de novo per hoc quod Xtus ponatur sub speciebus siquidem poni sub illis non est aliquam entitatem, seu realitatem positivam destrui. praeterea quod [illegible], ut [illegible], destruitur, quod interiaceat, seu intercipiat possit corpus hoc autem est [illegible] aliquid negativum. [illegible] nihil positivum destruitur sed mera negatio.

[illegible] impugnatur [illegible] alterius corporis inter Xtus et species quam negat illa [illegible] negatio per quam dicis Xtum esse praesentem sub speciebus [illegible] dicitur ut corpus quod interiacet species, et negationem alterius interiecti per quam interiacet seu ibi est praesens: sed [illegible] Xti sub speciebus non negat duo priora positiva [illegible] per emotionem corporis interiecti, nec pereat ipsum corpus nec species [illegible] negat [illegible] negativum. [illegible] ideo [illegible] Xti sub speciebus

erit

172

negatio negationis qd̃ ē ridiculum, imo inde colligam p̃sẽtiam X̃ti debere ẽẽ aliqd̃ positiuum quia ē realis destructio illius negationis contradictoriũ negatiuum n̄ destruit̃ realiter per negationem, sed per positiuum, aliàs ex duobus contradictorijs neutrum eet positiuum, sed utrumq̃ negatiuum qd̃ implicat.

3.º Qa ut bene P. Arriaga, me ēẽ hic ē actio expellens hinc alia corpora. Sic frigus expellit calorem a subiecto. Ergo prius ē me ẽẽ hic, quam alia corpora expelli hinc. Ergo non sum hic per expulsionem seu negationem aliorum corporum, sed per aliqd̃ positiuum ante expulsionem, sic calor qui est ca expellens frigus n̄ consistit in carentia frigoris, sed in aliquo positiuo p̃sente, ubi sit frigus: Ergo similiter X̃tus eẽ sub speciebus n̄ constituit̃ per expulsionem aliorum corporum, sed per aliqd̃ positiuum ante, siquidem ē ca ne alia corpora sub speciebus sint, ideo n̄ expelluntur quia X̃tus sub speciebus ponit̃.

4.º Si X̃tum ẽẽ p̃sentem speciebus, aut quod idem est p̃sentia X̃ti ē aliqd̃ negatiuum: Ergo X̃tum amittere p̃sentiam, et desinere ibi ẽẽ erit mera negationis amissio cum n. solo amittat̃ quod antea acquisierat, et antea acquisierit negationem absq. destructione positiui, solo amittet negationem absq. ulla productione positiui: atq. ideo dabitur transitus ab uno contradictorio in aliud, et e contra, nempe ab ẽẽ sub speciebus ad n̄ ẽẽ sub illis, et a non ẽẽ sub speciebus ad ẽẽ absq. ulla productione aut destructione positiui quod manifeste implicat̃ siquidem contradictoria n̄ sunt int̃ extrema mere negatiua.

5.º Si demus omnia omnino corpora quæ[illegible] possint int̃ ipsa, et omnes negationes int̃cepti corporis destrui nulla erit negatio int̃ceptibilis corporis, seu int̃cepti, et nihilominus X̃tus posset ẽẽ p̃sens speciebus, vel saltem illius anima. Ergo aliqd̃ ẽẽ p̃sens speciebus n̄ ē per meram negationem corporis int̃ceptibilis, seu int̃cepti: Minorem probo quia posset X̃tus vel illius aia penetrari cum omnibus illis corporibus usq. ad species, qd̃ n̄ resisteret penetrationi, cum species sit, et penetratis illis

usq.

usque ad spes esset praesens speciebus ergo

Dices: eo ipso quod Xtus D. illius animam penetraret cum omnibus corporibus interiectis usque ad species verum esset dicere quod nullum corpus interjaceret, nam si ad species usque pertingeret, nihil mediat inter Xtum D. illius animam et species ergo eo ipso dabitur negatio corporis interiecti, per quam sit anima praesens speciebus: Contra tamen est quia cum nullum corpus ex interiectis destructum sit, nec a proprio loco in quo erat amoveatur nulla negatio corporis interiecti denovo posita exit, cum tamen de novo positum sit hoc quod est Xtum esse praesentem speciebus neque nos urget quod post penetrationem illorum corporum possit dici quod inter Xtum et species nullum corpus interjaceat quoniam hoc non nascitur ex negatione posita denovo sed ex destructione antiquae positionis novae ubicationis positivae, nam cum ante penetrationem in haeret Xtus ubi immatus speciebus seu quo ibi figeret ubi species sit dabat negatio illius postea vero acquisito denovo eiusmodi ubi destructa fuit per illud modo negatio opposita, quae antea erat, et Xtus factus praesens et continuus et immatus speciebus ab illis quae reverra indistant.

6. Xtum esse praesentem speciebus et cum illis penetrari valde diversa sunt et unum potest abesse ab alio separari ut evidens est, data ergo Xtum esse immatum praesentem, et continuum speciebus, et non penetrari cum illis sit eo sum praesens spatio in quo sum et corpori, quod contineo, nec tamen penetror cum illis. Certe per talem immediationem praesentiam, et contiguitatem ablata est omnis negatio corporis interiecti, seu interceptibilis cum nullum queat intercipi. Finge modo Xtum penetrari cum speciebus vel id quod stringebat, et cui immatus erat, per quod hoc fiet non per negationem corporis interiecti aut interceptibilis quia per contiguitatem et indistantiam priorem omnis eiusmodi negatio ablata erat, atque ideo nulla superest per quam sit possit constitui et penetrari: ergo addendum erit aliquid positivum quod sit

ratio

tralis existendi Xtus in loco ipso intimo per quod positivus appellam. ubi. q. Xtus est sub speciebus per verum et positivum ubi.

Sed et cum Xtus movetur in Eucharistia motis speciebus toties mutat ubi, quoties movetur; quod cum nunc sit hic postea ibi et deinde alibi opus est acquirat successive diversas ubicationes; quia aliter nunc adesset hic: deinde adesset ibi etc. militant non eadem rationes ad ponendas successive ubicationes diversas. quia sit in diversis locis ad quod apponenda aliqua permanente, quia absque ubicatione positiva nequeat esse in loco, et quia hic fixus nequeat transire ad alium locum, aut in alio loco figere, alias esset indifferens ad plura loca, et non determinata ad hunc, quod est contra naturam ubicationis.

Ex quibus et aliis quae adduci possent concludo contrariam sententiam devorare plura et ingentia absurda, nec pauca principia in bona philosophia hactenus evidentia destruerent. nam in his absurdissimum est dari veram et realem negationem negationis, et rem existere in loco non esse mutationem positivam sed negativam, hoc devorat contraria sententia. rursus principia evidentissima sunt in bona philosophia non posse denovo auferri negativum nisi per positionem novi rei positivi, item non posse dari contradictoriam negativam; rursus non posse dari transitum a contradictorio negativo in aliud absque mutatione aliqua positiva. Haec destruit contraria sententia. ergo

Sect. 3.
Reliquis obiectionibus satisfit

Obiicies 1. ex nostra sententia sequi Xtum habere sub speciebus infinitas ubicationes tot scilicet quot sunt partes spatii aut specierum et item tanta, esse singulas quanta est ipse Xtus

xtus cum totus sit in singulis partibus et toties sit replicatus totus, quot sunt partes spatii et spirum sunt autem infinitas.

Resp. 2°. eandem difficultatem solvendam esse in motu Locali, xª. sam Aristotelicam nam cum movetur Corpus tot partes acquirit quot sunt puncta spatii et tantas quantus est mobile. partes autem spatii sunt infinitas. Ideo 2°. diruit adobiectionem negando absolute sequellam. nam infinitas illas replicationes constituerent absolute unus ubi quia non sunt adequate quoad subiectum, non quoad spatium adequate ideo non sunt ex ... puncta ... ut ... bebunt id absolute infinitas ubicum...

Obiic. 2°. ex nostra sententia sequitur Sacerdotem non posse naturaliter movere xtum D. quod est contra Concilium Trid. sess. 13 c. 5. et 6. et Can. 6. asserens nos Corpus xti in processionibus et ad aegrotos deferre et circumferre. sequela a contrario ... quia Sacerdos non potest naturaliter producere ubi supernaturale quo totus xtus constituatur in puncto spatii quod acquirit, nam id esset toties contrahere Corpus quantum et divisibile ad punctum, quoties xtus movendo ponit illud in puncto. 2°. Cum videamus xtum naturaliter moveri a Sacerdote dicendum est non producere ubi, sed in spatio et sub speciebus constitui per solam coniunctionem ut vult Comm.

Resp. 2°. eandem difficultatem habere argumentum in sententia negante modos ubicos nam agens naturale nequit contrahere Corpus quantum et divisibile ad punctum sive per ubi, sive absque ubi. ergo nec moveri poterit xtus D. a Sacerdote naturaliter, nam toties illum contraheret ad punctum quoties movendo ponit in puncto. Resp. 2°. negando ex nostra sententia quidem sequi non posse Sacerdotem naturaliter movere xtum immediate physice producendo ubi indivisibile per motum in illo xª eaque dicemus inferius at non inferri quod movere non possit Sacerdos xtum tamquam causa moralis saltem mediate et per quandam connexionem ex divina institutione decrevit non Deus

xtus

physicè movere Sacerdotis, movente physicè spes et in vol
unt.e Sacerdotis posuit motus Xti mediante motu specier
at q. ideo è cãa moralis motus Xti, quod etiam aliud
contendit Scilicet cum sò dicat moveri, aut circum
ferri a Sacerdote ■ n tn physicè.

Obij. 3. ut Spatium et Spes sint p̃sentia Xto
n acquirunt in se novum et intrinsecum ubi: ergo neque ut
Xtus sit illis p̃sens debet acquirere in se novum et intrin
secum ubi. ants supponunt q. a neque Spes neque Spatium
mutantur et saltem id a nobis n negatur. probant loq.
q. n est maior ratio q. Xtus debeat acquirere in se
novum ubi ut sit p̃sens spatio, quam Spatium ut sit
p̃sens Xto nec difficilius è ~~eum quam~~ primum quam
2um.

Urgeri: q. a bene posset Xtus eè p̃sens Spebus absque
eo quod denovo acquirat ubi intrinsecum; ergo Xtus n
fuit p̃sens Spebus p acquisitione ubi intrinseci: ants
probatur q. si Spes saltem differrent ad eße et ap
proximarent Xto illi fierent manifestè p̃sentes, et
illis Xtus, et nec tn Xtus sentiret ullam mutationem
intrinsecam aut receptionem novi ubi. ergo.

Respondeo dicendo anti neg. Cham: imo ideo de
bet Xtus acquirere in se novum et intrinsecum ubi q. a ut
fiat p̃sens spatio et Spebus debet fieri aliqua mutatio in
Xto aut in Spatio et Spebus. cum ergo supponas nullam
fieri in Spatio, aut Spebus: necesse est illam dari
in Xto alias si neque in Xto, neque in Spatio aut Spebus
mutatio sit eodem modo erunt ac antea. atque ideo si
antea n erat Xtus p̃sens Spatio, aut Spebus neque
postea erit.

Ad urgentiam dico: n posse Xtus fieri p̃sen
tem Spebus absque proprio ubi: imo neque absque novo
intrinseco

intrinseco, si species non moventur, ergo illis fit denovo praesens posse videtur absque novo ubi, si ipso immutato moventur species: nam tunc novitas praesentiae contingeret ratione ubi quod species denovo acquirunt. itaque nos non negamus posse abstracte Christum esse denovo praesentem speciebus absque novo ubi intrinseco sed non posse absque ~~novo~~ ubi intrinseco, neque absque novo, si ut de facto contingit immotis speciebus et non adductis ad Christum Christus illis denovo fiat praesens, dum deferatur ad illas.

Obijcies 4. ut res aliqua sit in hoc tempore non indiget aliquo modo intrinseco reali superaddito sed seipsa immutata est in hoc tempore: ergo neque ut sit in hoc loco indiget aliquo modo reali superaddito. Respondeo negando consequentiam. Discrimen est quia coexistentia rei et temporis est detractio ut res sit in tempore, nequit enim concipi rem et tempus coexistere, et non coexistere rem tempori, seu in illo esse; at coexistentia rei et loci non est detractio ut res sit in loco cum plura coexistant in rerum natura locis in quibus non sunt atque ideo super coexistentiam rei et loci addendum est ubi per quod detur inexistentia rei ut sit in loco.

Obijcies 5. si per hoc praecise quod Christus sit intra species aut concipiatur esse etiam si alia omnino modi praescindantur ratio concipitur esse praesens speciebus: ergo non est necessarius modus superadditus. Respondeo rogando adversarios quid respondeant ipsi ad hoc argumentum per hoc praecise quod corpus sit calidum etiam si praescindantur omnia omnino alia superaddita concipitur esse calidum ergo non necessarium accidens superadditum ut corpus sit calidum. Dicent me implicari terminis nam cum esse calidum fiat formaliter per accidens nequit mente concipi posse esse calidum praeciso omni accidente. Dixerim ego idem esse Christum intra species fit formaliter per ubi si ergo praescindis omne ubi non poterit mente concipi intra species atque ideo implicaris terminis.

Sect. 4.

Xtus D. non est sub speciebus per solum suum ubi intrinsecum

Ante probavimus Xtum esse sub speciebus per ubi intrinsecum non posse absque illo constitui, nunc addimus non sufficere per se solum ut Xtus dicatur esse vere sub speciebus, sed aliquid aliud addendum esse. Probatur 1°. Stare potest Xtus cum ubicatione intrinseca quam modo habet sub speciebus absque eo quod sub illis sit: ergo esse sub speciebus non habet Xtus per solum ubi intrinsecum. patet consequentia. quia si per solum ubi intrinsecum esset sub speciebus, stare non posset cum ubicatione intrinseca absque eo quod esset sub speciebus. Antecedens probatur quia si per impossibile destruerentur species maneret Xtus cum ubicatione intrinseca quam modo habet, alias non per se isti ferrent species quod supponitur, et tamen non manebit sub speciebus esse nequeat sub eo quod non est, ergo etc.

Probatur 2°. Xtus esse sub speciebus est per praesentiam localem ad species, sed praesentia localis Xti ad species est realiter distincta ab ubi intrinseco Xti, ergo Xtus esse sub speciebus non est per solum ubi intrinsecum. maior certa est, minor probatur quia praesentia localis consistit in mutatarum ubicationum rei quae praesens est, et rei cui praesens est, sed alibi ostendimus consistere ubicationum Xti et specierum realiter distinguitur ab ubi intrinseco Xti tanquam ... praesens ab includente ergo. Confirmatur quia Xtus et species sunt ... praesentes, quo per se isti posito in Xto et speciebus fiunt praesentes, et quo non posito non manent praesentes: sed per se isti posita ... ubicationum immutatarum Xti et specierum sunt ... praesentes, et ea non posita non sunt praesentes. nemo enim dicet esse praesentes si tollatur ubicatio Xti immutata, quamvis maneat ubicatio specierum. et similiter si tollatur ubicatio specierum quamvis maneat ubicatio Xti.

3. Si Xto praeexistente indivisibiliter in loco species distarent non esset illis praesens. Si autem eo immutato Spē[…]

ad illum adducerent denuo fieret illis praesens ergo per aliquid
novum sed non per novum ubi intrinsecum Christo cum terminatio illi-
ga(tur) solum in speciebus et non in Christo. ergo per aliquid extrinsecum. ergo Christus
non fit praesens speciebus per solum ubi intrinsecum sed per hoc simul ex
ipso et aliquo extrinseco, ut ex ubi specierum: confirmatur hoc
amplius: Christum esse praesentem speciebus duo importat, et esse ibi
et quod ibidem etiam sint species sed Christus per datum solum per illud
ubi intrinsecum Christo alterum vero ubi extrinsecum Christo et intrinsecum
speciebus. (Cum species esse ibi liceant a suo ubi intrinseco, et
non ab ubi Christi, immo adeo independenter ab ubi Christi ut si
Christus desineret esse ibi non ideo species ibi esse desinerent) ergo Christus
esse praesentem speciebus non est per solum ubi illi intrinsecum, sed etiam per
aliquid superadditum ut ubi specierum.

Hinc colligo 1º. Christum esse sub speciebus non esse de-
nominationem adaequate Christo intrinsecam sed partim intrinsecam
et partim extrinsecam patet quia illa denominatio non est omnino
intrinseca sed partim intrinseca quae convenit a forma non omnino in-
trinseca sed partim intrinseca, et partim extrinseca: talis est
coexistentia immediata ubicationum quae est formalis praesentia, seu forma
denominans Christum esse praesentem speciebus: ergo haec denominatio
non est omnino Christo intrinseca sed partim intrinseca, partim extr-
insecam quod ipsum dixerim de speciebus nam pars praesentiae quae
Christo est intrinseca speciebus est extrinseca et vice versa.

Colligo 2º. quod licet demus ubi Christi sub
speciebus esse entitatem supernaturalem omnino indivisibilem et inextensam (de
quo inferius) adhuc Christi sub eisdem non erit adaequate supernaturalis en-
titas, neque adaequate indivisibilis et inextensa sed partim intrinsece et inad-
aequate patet ex dictis quia cum praesentia Christi adaequate resurgat ex
ubicatione Christi et specierum licet ubicatio Christi sit entitas supernaturalis
indivisibilis et inextensa ubicatio specierum est entitas naturalis
divisibilis et extensa.

Collige 3. non recte loqui eos qui ubica-
tionem

Xti dicunt eē illius p̄sēa, fundunt in vna, & altera parte in, ex dictis eē ab inuicem separabiles, et plus dicere p̄siam Xti quam illius vbicone intrinseca, siquidem p̄sia ē totū et includens vbicatio vt pars & inclusus ad quod ideo valet a p̄sia Xti ad vbicone illius intrinsecam n̄ vero e converso nisi forte velis valere a p̄ actuali ad totum actuale sm̄ regulas ruta argumentorū, qd si dicimus aliquando p̄siam Xti sub spēbus eē indivilem n̄ loquimur de tota p̄sia vt totū qd intrinsece claudit, sed vt eam p̄ quae intrinsece se habet in Xto et in eodem sensu dicimus p̄siam Xti sub spēbus eē supernale p̄ quia quod vtile quod totū dicat simpliciter supernale satis ē aliqua pars eē supernales cum neque queat dici illud totū eē debitum cuius n̄ omnes partes si debitae cum autem p̄sia Xti spēbus claudat intrinsece vbicone Xti tamquam partes a Deo supernali tota p̄sia di supernalis

Sect. 5.

Quid alij sentiant circa divisibilitatem vbi, quo Xtus ē in Eucharistia

Suppone 1.o Cum communi sa n̄ eē dubium quin vbicatio totius Xti sit divisibilis cum alia sit vbicatio corporis alia sanguinis, alia aiae, alia vnionis inter corp. et aia. 2.o neque eē dubium quin vbicatio aiae sit indivisibilis nam cum sit spiritualis sicut vbi angelicus carens quatenus non caret partibus, ita et illa ad quod ideo ē indivisibilis ea indivisibilitate quam ipsa aia vnde so[lum] quaeritur ad vbicone corporis sub spēbus panis, et ad vbicone sanguinis sub spēbus vini an sit divisibilis, an potius indivisibilis. res sane obscura adeo qd difficilis vt n̄ so supra nam

id

sed etiam supp. in trib. Viza a Vieexir Bonauq Alensi, et Aloysio Sucensi unde pro variis declarandi modis dispersi sunt Aut.

Aliqui dicunt Vbi Corporis Xti esse divile in ord. ad subtum et tot partes habere, quot in Corp. Xti sunt; qua illi commensuratus indivisibili in ord. ad spatium quia non commensuratur spatio. Unde pars ubicationis capitis ponit totum caput in toto spatio hostiae et sub singulis illius partibus, et pars ubicationis manus ponit manum in toto spatio hostiae et in singulis illius partibus; idque de aliis quo fit ut neque pars ubicationis capitis modificet manum, neque illam constituat in hostiae spatio, neque pars ubicationis, quae manus modificet caput illudve constituat in hostiae spatio singulae v. partes constituant partem quam modificant in toto spatio, et in singulis spatii partibus, quas ita ut patris Suarez disp. 48. de Euch. sectione. 1. ad. n. Ubi Corporis Xti (ipse vocat praesentiam) habere divisibilitatem, et extensionem ex parte subti quia est tam in subto proportionatum eo quod alia sit ubicatio sit partialis in manu alia in pede alia in Cap. tto. per spationem v. ad spatium non habere intrinsecam divisibilitatem quia ubicatio totius Corporis et omnium partium eius non habet naturam titudinem ad diversas partes spatii neque ad spatium divile cum per hanc ubicationem pars non ponatur extra locum partium sed totum subtum ponatur ubi ponitur pars nihilominus postea sedit non repugnare huic ubicationi aliquam divisibilitatem in ord. ad spatium non per commensurationem partium Corporis ad partes spatii, sed quasi per reduplicationem eiusdem Corporis in pluribus partibus spatii.

P. Lugo D. 5. de Euch. Sect. 7. docet ubicationem Corporis Xti esse divilem ex divisibilitate ipsius Corporis ita ut distincta partialis sit ubicatio pedis ab ubicatione manus, et ubicatio manus ab ubicatione Capitis deinde esse divilem ex divisibilitate spatii cui species correnit ita ut per distinctas partem ubicationis sit Xtus in hac parte spatii

et p distinctz in illa cum una posit manere, cum alia
Inde infert in qualibet p.te spatij ee multiplex p.siq
seu ubicone, hentez tot p.tes quot sunt p.tes corporis Xti ibi
existentis, et quamlibet partem corporis Xti here tot
p.tes p.siq seu ubicois, quot sunt p.tes spatij cui coexi

Si v.o petas, que partes uniant.r ad 2.am
rect. ubicone manus v.g. in hac p.te spatij uniri cum
p.sia seu ubicoe brachij in eadem p.te spatij, et cum
p.sia manus in p.te pxima spatij uniri cum p.sia bra
chij in p.te pxima; et ratione subdit, q. illa so uniones
ponende sunt que exigunt.r ad hoc ut in eadem p.te spatij
sit corpus Xti p.sens per unam ubicone, et ut eadem ma
nus sit p.sens toti spatio per unam ubicone. ad hoc au.
n. requirit. qd ubicat.o manus in hac p.te spatij unia.r
cum ubicone brachij in alia, quemadmodum n. gradus
intensionis unit.r cum primo et continuat.r cum partibus
sequentibus eiusdem secundi gradus, et 3.ius unit.r cum 2.o
et n. cum 1.o continuat. autem tam partibus sequentibus
eiusdem tertij

P. Conine loco cit. art. 3. et Lessius
n.ri lib. 12 de perfectionibus divinis. extimant ubicone corpo
ris Xti ee in tot partes dilem, quot sunt in ipso corp.e adeo
tenues ut industria hum.a n. sint dilas ubicones v.o singu
laris harum partium ee indiles, atque ideo conflari unam
ubicone dilem adequatz ex tot indilibus quot sunt partes
corporis hum.a industria indiles, quod si contingat
aliquam partem ex his sl dividi cum alijs dicit Conine
amittendas p.sias indiles quam hebat et extendas p.sias
partium pximarum, communius etiam credat posse a Deo
disponi eas p.sias ab initio in ijs particulis, quas no
uit numquam dividendas.

P. Albertinus corollario 1.o thorico ex

p̄y

p. fundamento quantitatis et ubi dub. 7. opinatur ubi corporis Xti esse prorsus indivisibile in ord. ad se, et in ord. ad locum et ideo totum reddi in toto corpore Xti et in qualibet eius parte et facere quod totum illud corpus sit indivisibiliter in tota hostia et totum in qualibet parte eius sa. s. dubio est patres Vasquez 3. p. d. 188. c. 4. n. 27. cum dicat sic ubi corporis Xti sub speciebus esse in se indivisibile sicut est praesentia Angeli habens in ordine ad corpus et quantitatem continuam ita ut faciat corpus Xti esse in omnibus partibus quantitatis, quae sunt inuicem distinctae, nihilominus permittens praesentiam suam sed in singulis quantumvis parvis totum existens

P. propositus hic credit ubicationem corporis Xti sub speciebus esse totam in toto spatio et totam in qualibet parte illius quod sequitur modum existendi quem habet quantitas Xti quae tota est in toto, et tota in qualibet parte spatii quo forsan dixit quod credidit ubicationem corporis Xti esse in se indivisibilem ut Albertin. et P. Vazquez aiebant, nam si caret omnino partibus et esse debet in toto spatio ubi hic est corpus et in qualibet parte illius utique tota debet esse in toto, et tota in qualibet parte.

Sectio 6.

Nexus in hac re tuitus explatur

Quamvis negare non possim sat probabiles esse probabiles cum habeant Auctores graves quidem et plane doctos mihi tamen non placent. ad quod ideo teneo cum P. Granado tract. 6 de Euch. 1a. 5. d. 3. ubi corporis Xti (et de ubi sanguinis) esse in se divisibile et extensum ad quod ideo habere partes extra partes. partes lineas, et superficies, per commensurationem ad spatia, non vero per commensurationem ad corpus ubicatum ita ut partibus spatii respondeant partes ubicationis superficiei superficiei

lineis, et p^tis p^ta. Unde hic trinas dimensiones sit spes & elem
quas correntia et commensurat. partium deest in ordine
ad corpus Xti cum illius partibus non reane. sed partes
ubicationis, et punctis puncta; sed toti corpori reane sin
gulis partes, et toti singula puncta. Unde tam p
ubicationis quam superficies lineas et p^ta. sit aequalia in ordi
corpus Xti, cum eorum singula totius corporis affi
ant modificent et figant.

Hoc ut amplius explemus mente concipe
ubicationem quandam extendi per totius spatium specierum sacrali
cum correntia ad illas, ita ut partes ubicationis sit sub parti
specierum, superficies ubicationis sub superficie specierum, linea
ubicationis sub linea specierum et punctus ubicationis sub p
accidentis, et deinde comprehende p^tes. quamlibet unius ubi
cationis stitui et subiectari a Deo in toto corpore Xti ubi
in partibus, superficiebus, lineis et punctis corporis Xti
item quamlibet superficiem eiusdem ubicationis in toto corp
corpore Xti; similiter quamlibet lineam et quodlibet punctum
ubicationis in toto corpore Xti, hoc in partibus superficiebus
punctis et lineis corporis Xti. Certe iam totum corpus Xti
tum partes superficies p^ta et lineas erit sub tota hostia
et totum sub singulis partibus superficiebus lineis et punc
tis illius quia cum ubicationis figat subiectum quod modificat
seu in quo est sub illa parte hostiae superficie linea, aut
p^to sub quo ipsa est, partes p^tes ubicationis quae sunt sub partibus
hostiae sunt in toto corpore Xti, illudque modificant situsque
corporis ipsius totius sub eis de partibus hostiae et superficie
ubicationis quae sunt sub superficiebus hostiae et totius corporis
Xti afficiunt, situatur totum corpus sub superficiebus hostiae
similiter quia totus per lineas sub lineis, et per puncta sub punctis om
de partes ubicationis pendens, non potius e detracto partis corporis Xti
ut sit sub speciebus, quam superficiei eiusdem corporis puncti

aut lineę. q.a cum equaliter omnia afficiat equaliter omnia detrah.
ast in ord. ad spatium et spes potius e detractio ut sic in
partes spatii et sub puncto spectum, quam in linea et suf
ficie, aut puncto spatii, sub linea superficie aut puncto speciei
corporis non equaliter respiciat partes puncta, et lineas spatii
aut speciei sed detrahit solo partes. quemadmodum species inten-
tionales in sententia probabili, quae asserit esse indivisibiles obiective, divis.
vero subiective, singulas partes, equaliter detrahunt sed intendunt
omnes partes, superficies, lineas et puncta ubi quia singulę totus
indivisibiliter representant. at non equaliter detrahunt (loquamur ita)
sabbatus, cum non equaliter sit in toto subito nempe potentia visiva
aut auditiva etc. sed hic in hac puncto et illa in alia puncto
sub lo superficiebus lineis et punctis etc.

Sed et taliter una pars ubicationis detrahat totius
corporis Christi ad partem speciei et alia ad aliam earundem
ut nulla in suo esse ab alia pendeat. Si enim dictia pars
hostiae corrumpetur etiam corrumpetur pars ubicationis qua corpus
Christi constituebatur ibi, adhuc tamen manebit ubicatio alterius
medietatis hostiae eodem pacto constituens ibi corpus ac antea
constituebat, eandemque independentiam servant singulę partes
rerum creatarum puncta rerum punctorum, et lineę rerum linearum. atque
uno quod verbo dicam tam independentes sunt partes ubicationis
puncta lineę et superficies inter se, ac sunt partes speciei puncta lineę
et superficies inter se.

Nec tibi videatur impossibile quod pars minutissima
et imperceptibilis ubicationis subiiciter in toto corpore Christi singulas quod illius partes
et puncta modificet et quod plus est quod punctus indivisibile ubicationis sit in
infinitis partibus et membris corporis Christi tamquam in subiecto quod afficiat
et modificat nam licet sit mirabile nihil tamen putandum est impossibile
propter quamquam quod etiam in naturalibus habemus exempla, quae si difficultatem non
exhauriant tempirent tamen ac leniant

Et in tes punctus concentricus sphaerae [illegible]

quivis

indivle sit afficit et modificat infinitas Lineas (in vertici so-
Acis) ad periferiam tendentes easque unit et mediat, id, q. Ori-
git in puncto ubicumque eiusdem Sphaerae Centri. unit. n.
et quidem immediate modificat, et afficit infinitas lineas ubi-
cumque ad limbum porrectas, id etsi de centro omnes loqua-
mur multi existimant subiectari in partibus extremis li-
nearum quas unit Centri sint infinitae, q. mirum vide-
ri n. debet si supernaturaliter possit fieri quod unum indivile
(et a fortiori quod una pars subiecto in omnibus partibus Corpo-
ris Xti easque afficiat quamvis sint infinitae. Si n. indivile
quantus et omnes lineae colligit infinitas lineas quas afficit in
unum punctum ita indivle ubicumque colligit omnes partes et
infinitas Corporis Xti in unum punctum spatii et Sperum
Deinde indivle unionis intensionis q. extra afficit et
modificat ubi unam partem vi graduus intensionis
alterius hi quas unit intensive, et alteram partem uni-
onis ~~tamen alteram~~ quae extensive unit cum altera. Denique
et in motu locali hominis indivle quando successione afficit
et subiectum totum hominem unum omnes et singulas partes illius
quae infinitae sunt, easque modificat ut dixi lib. 4. Phy-
sicorum c. 5.

Cuius accedit quod in sa Thomistarum. aia
Cogni quae Corporea est scelerat tota in toto subiecto
et tota in qualibet parte illius. Nec ex ipsa Corporea di-
minuabit etiam aliquid si per oculis habeas aiam rationalem
quae cum indivis sit tota e in toto subiecto Corporeo, et
tota in qualibet parte et ita informat totum subiectum ut
si infinitae infinitas partes in illis reciperet et in sin-
gulis plenus sit. Sect. 6. probatio haec doctis
Sect. potentem relatum.

Sect. 6

Probat.° nrae doctrae Sect.° p̄centi relatae

Unicum fundam nrae opinionis ex hoc duplici capite sumimus, nempe qd p̄ dictus ubi ex se n̄ implicat et qd facilius sit. [illegible] a[illegible] sic illud ubi admittendum est et ponendum in corp.e Xti sub speb.s qd licet ex se n̄ implicet facilius sit: ubi a nobis assignatum ex se n̄ implicat et facilius est: ergo ubi a nobis assignatum ponendum est. maior patet q.a frustra fiunt p plura que fieri poss. p pauciora tum autem plus [illegible] ponere qd difficilius est quam qd facilius frustra recurremus ad ponendum ubi difficilius, relicto faciliori [illegible] qd tum ubi difficilius augeat difficultatem huius mysterii, illud p̄ reddat obscurius imprudenter [illegible] qui relicto ubi faciliori difficilius vuleret; [illegible] mysterium ex se difficile et obscurum reddere obscurius et difficilius minusq. credibile et perceptibile quando posset reddi clarius et facilius ru [illegible] et [illegible].

Tota difficultas stat in minori in qua [illegible] ad priore p̄ [illegible] ex solut.e arg.orum quoad posteriore n̄ aliter melius probab.r quam facta collat.e cum [illegible] opinionib.s et quidem si nrae hac 1.a conferamus aiente ubi ee dicte [illegible] et indivile obiectivi, hoc [illegible] tot partes et [illegible] quot hic corpus Xti et p singulas partes ubi poni singulas partes corporis Xti sub omnibus et singulis partibus ac punctis spatii et specierum inveniemus in hoc ee pares quod s.t nra admitti singulas [illegible] aut [illegible] correspondentes ac [illegible] spatii [illegible] in toto

corpore et in singulis illius indiuisibilibus ac partibus ita 1 sa quadrant
singulas partes, et singula puncta quae correspondent punctis aut partib.
corporis esse in toto spatio et in singulis illius indiuisibilib.
ac partibus. non autem minus difficile est quod punctum ubi sit
in toto spatio, quam in toto corpore. atque ideo ex hac parte sunt
aequales difficultates.

Differunt tamen in hoc quod ubi Lq aequiparat
singulas partes et puncta in toto spatio extenso et indiui-
sibilibus partibus quarum quaelibet est extra locum alterius. nostrum
vero ubi ponit singulas partes et puncta in toto corpore et in
singulis illius partibus, non tamen in illo extenso neque in par-
tibus quarum quaelibet sit extra locum alterius sed in corpore
inextenso cuius omnia puncta et partes intra se mutuo indiuisibiliter
penetrent. quis autem dubitat multo difficilius esse
constituere indiuisibile in toto et partibus extensis quam in toto
in partibus inextensis. maior igitur difficultas est in ubi
locali quam in nostro ubi.

Existeret tertio secundo ubi Lq Sq secundum
quod per quamlibet diuisionem hostiae destrui ubi totale corporis
Christi et alia totalia denuo produci quae sint in medietatibus
et cum hostia possit multiplicari diuisiones per multiplicem diui-
sionem continuatam. patet quod destructa per diuisionem linea
diuidente in qua erat totum corpus Christi destruitur prius ubi
per quam erat ibi, et in tota hostia minus et pars per quam
totum erat ibi et in tota hostia erat caput, et pars per quam ibi
et in tota hostia erant pedes, ac tandem omnes partes ubi
corporis, quod est contrarium totius ubi. cum autem haberet
totum corpus sub qualibet parte hostiae oportet denuo produ-
cat duplex ubi; alterum quo totaliter sit in una me-
dietate et alterum quo totaliter in alia. sed et addo quod
denua esse infinita ubi totalia, quae producerent sae-
ce

cesiue et destruerent si semel fieret hostia aburas, aut
corrumperet spatio: nam cum qualibet pars proportionalis pes
tructa destruatur totum ubi antea cuius omnes partes ab illa
pendebant et nouum totale producitur aequaliter pendens ab
ibus et singulis quae remanent eius proportionales destruerent
et producerent ubi totalia, quae infinitas partes hostiae proportio-
nales destruerent et producerent, aburerent aut corrumpe-
rent; et pars corrumperent et producerent infinita ubi to-
talia; quod absurdum non habet locum in nostra sententia quae solum dicit
destrui infinitas proportionales ubi, ea ratione quae infinitas
proportionales hostiae nec admittit ulla de nouo productione.

Iam si comparatio fiat cum sententia quae supra sequitur
inueniemus illam conuenire cum nostra in asserenda distinctione
inordinata ad locum, commensuratam ad spatium, addere vero distinctionem nor
de ad subiectum commensuratione ad corpus Christi, quod non est necessaria
siquidem nostrum ubi absque illa saluat totum mysterium. De
inde inueniemus admittere infinitas replicationes seu ubicationes
ordinarias sed superfluas, nam cum multiplicantur partes termini
partis subiecti quae spatii in singulis partibus et punctis sphaerae
tot partes ubicationes, tot superficies et puncta admittit
proportionalia corporis Christi cum in praemissa partem obtineat
ubi totum corpus in parte sphaerae et in unico puncto totum corpus
in puncto eius. Vnde corporis etiam admittere sequitur
et corrupta linea sphaerae corrumpuntur tot partes, tot
lineae tot superficies et puncta quot habet corpus Christi nos autem
tamen solo cogimur admittere corrumpi lineam ubicationis
mitto etiam in hanc sententiam difficile posse percipi quomodo
partes hae replicatae necessario, atque ideo laborat et sudat quae sequitur
dum explicat, in nostra autem facillime.

Si 3. fiat comparatio
cum

cum [illegible] sa Patris Comini sperienua [illegible] in partibus perceptilibus deuorare tota difficultatis Sententiarum praecedentium, quae asserentes ubicationes in ordine ad subiectum admittebant illas infinitas replicationes ubicationum in singulis partibus et punctis spatii et speciei producendas corruptibiles, at quae ideo deuorat infinitam illam productionem et corruptionem ubicationum totalium quam adversus primam inferebam quoad successiuam conuersionem aut corruptionem Hostia, et rursus difficultates alias quibus utramque eam excludebam in partibus v. sensu imperceptilibus deuorarent totam difficultatem P. Patris Aluertini mox impugnandae asserentis ubicationem unam indivisibilem et totam esse in toto subiecto et spatio et totam in singulis subiecti et spatii partibus, unde hic sa v. deglutire difficultates omnium.

Aluert. Denique si tract. separat. eius sa ipsi cinquan ni fallor inter opin. propositi sibi (?) rebus eam deuorare quod totas ubicationes totales corrumpat et alias totales producant quot pro puncta aut partes proportionates speciei corrumpant, quod eius quaestio ubicationis indiuisibilis dependeat in suo esse ab omnibus punctis et partibus speciei seu spatii, quolibet puncto aut parte deficiente deficiet tota ubicatio: ab illis pendens, unde corrupta aut conficta successiue hostia infinita ubi totalia producerentur, et corrumperentur ut aduersus alias sententias referebam.

Rursus

Rursus hoc ubi indile e spirituale rum q.m Albertinus q.d n e ponendum q.d sufficit corporeum quale nostrum dum q.d n est recurrendum ad plus q.d sufficit minus tum q.d corpori magis connale est, et proportionatum ubi corporeum, tum denique q.d multi arbitrant impole q.d ubi spirituale afficiat subiectum corporeum illudque intrinsece at que ideo multo plures difficultates locum hent in hac sa quam in nra; si v.o concederet hoc ubi indile ie corporeum aliae pullularent n inferiores nam eet corpus completum et neque constaret trina dimens.e neque illa intrinsece constitueret q.d repugnat corpori ut in phia docui. praeterea eet totum ubi corporeum in toto subto, et totum in qualibet p.e totum in toto spatio, et totum in qualibet p.te cum sufficiat ee totum in toto spatio, et partem in p.e sicut in nra apparet.

Sect. 7

Difficultatibus occurritur

Obij. 1.o nrum ubi n posset constituere totum corpus Xti in tota hostia et totum in qualibet p.te sed ubi Eucharisticum corporis Xti dët constituere totum corpus sub tota hostia et totum sub qualibet p.te q.d ubi eucharisticum corporis Xti n e ut a nobis delineat. maior e certa minorem pbo: q.a ut constituere totum corpus sub tota hostia et totum sub qualibet p.te deberet totum ubi ee sub tota hostia et totum sub qualibet p.te q.a e rao formalis constituendi corpus eo mo et rao formalis het in se ut quo id q.d praestat subto ut q.d. at n e totum nrum ubi sub tota hostia et totum sub qualibet p.te sed totum sub tota et pars sub p.te ergo

Resp. neg.do mai. ad pbat. dic n semper roes formales here ut quo (nisi forte q.o sit de nomine) effectus formales quos praestat subto ut q.d saepe

é distīs denom. nam Cognitio qua me cognosco de-
nominat me qui sum illius subtus cognitus et qd nemin
ipsa denominat cognita et quo cum n. sit ratio fa-
lis se cognoscendi, nec sup. se reflectat. Item dili-
tio dat subto eē amatus et qd tamen n. hēt in se amatus
et quo. Denique fra et unio .s. rōes formales reddens
subtus informatus et qd, nec tn ipse reddunt informat
et quo: qd est mirus qd ubi corporis xti dat illi
eē totus in tota hostia, et totus in qualibet pte ipsius
ipse n. sit et quo totus in qualibet pte &

Obij. 2°. Ubi dīle n. post dare subto
sit indivil. alias tribueret frali mus exi. Tendi
otrarium et p exhibitione divisibilis conferret indivilitas
qd implicat. Rñ neg. assumptus oppte n. post
ut exposuimus, neque hoc ē tribuere frali effectus
sibi otrarium sup tn otrarii ubi divili otribuere subtus
indivil., sd ad summus eē in se indivil., neque aursus
implicat qd p exhibitionem divilitatis formetur dixi sed
rei divil. cum essendo oferat indivilitas ex. Tendi in
spatio.

Obij. 3. in nra sa admittendas sunt infi-
nitas ubicones totales qd ē absurdum, pbr assumptum
q. quelibet pars nris ubicois facit totus corp. ubi
q. est totalis, huius mi autem sunt ptes infinitas
&. Rñ neg. sequellas ad pbatiom. li quelibet pars
ubicois sit totalis in ordine ad subtus n. in ordo
ad spatium. totalitas autem ubicois n. so. desumit
ex ord. ad subtus sd etia ex ord. ad spatium. inde
formius sunt infinitas partes in ord. ad subtus totales
n. sunt infinitas ubicones abte & simplr totales
sd una coalescens ex infinitis partialib.

Obij. 4. instando solutionem pcedentem.
si

si una só é ubicat. coalescens ex oibus partialibus sane Corpus Xti semel totus eet sub speb. u. sæpius dicta diximus n. infinities replicari. Sequi u. d. pbr. q. q unus ubi semel totus responit in spatio ret corpus Xti ee semel totalit ex pte sperum et ex pte spatij hoc ê semel replicat, liceat sic loqui, integre hostiæ et integrum hostiæ spatium infinities u. partialit in ordine ad spes et spatium, et si in ordine ad subtum et corpus ubicatum totalit: q. ut singulæ pes infinitarum fiecantrotum corpus n tn singulæ sub tota hostia, aut hostiæ spatio, sd dumtaxat sub pte omnes u. sl ostium sio tota hostia et hostiæ spatio: at q. ita omnes faciunt unam ubicones totales, quia corpus ê semel totalit in ordine ad spes et spatium. Neq hoc ê u. a dicta n n. diximus Corpus Xti infinities replicari totalit ex pte sperum et spatij, sd totalit ex pte corporis partialit u. ex pte sperum et spatij quatus totus corpus ostuebat sub singulis partibus sperum pr ubicones partiales.

Obij. 5. st admittentes diluiate ubi in ordine ad subtum tenent cedere infinitas replicones ubi unius in singulis partibus sperum vl infinitarum partium sebti cum omnes sint in singulis partibus sperum ita in nra debent admitti infinitis replicones in singulis prtibus sebti vl infinitarum partium spatij aut sperum: cum omnes partes ubicois spatij sint in oibus partibus corporis seu subti: q. ex hac pte equales difficultes devorat nra sa.

Rr quoad hoc ipsum pares ee ambas impares u. quoad corruptione partium nam cum ea replicatio se teneat ex pte corporis Xti qd neq dividit neq corrumpit, qmvis dividant spes et successive des truant

153

n' producuntur et corrumpuntur: infinitas replicationes to-
tales. atque ideo cuicto infinitas has aequales
entitates, quas non licet contrariam, ut vi
dimus quia pono replicationes non ex parte corporis
sed ex parte speciemque et spatiis.

Sect. 8.

An Corporis Xti existentia, et quoad substantiam supernale

Ita P. Suarez 3. p. tom. D. 48 de Euch.a sect. 1
Sequitur nihilominus P. Hurt. D. 5 de Euch.a sect. 7
n.o 163. P. Granado contr. 6 de Euch. tr. 5 D. 3 n.o 10
P. Arriaga tr. de Euch. D. 29 sect. 2. et alij. contrarius
contrarius sententiam P. Henrique 1 p. D. 48. c. 3 n. 40. P.
praepositus 3. p. q. 76. art. 5. dub. 2. P. Arriag. D. 1 de anima
sect. 4. subsect. 7 n.o 123. ubi etiam se remittit ad magistrum de
Euchia. Soto et Gabriel citati a P. Suarez ille in 4.
dist. 10 q. 1 art. 4. post argumenta contra. iste lect. 43 in Ca-
none.

Et sane Trid. sess. 13. c. 1. vi nostrae assertionis
efficacius adstruere his verbis. nec enim haec inter se pugnant
ut ipse salvator noster semper ad dexteram Patris in caelis assideat
iuxta modum existendi naturalem et ut multis nihilominus
alijs in locis sacramentaliter praesens sua substantia nobis adsit
ea existendi ratione quam etsi verbis exprimere verbis
vix possumus, possibilem tamen esse Deo cogitatione per fidem illus-
trata assequi possumus.

Obi. 1.o ratione: illud est entitas super-
naturale quod per suam entitatem excedit ordinem naturae debitum,

et excludit ordinem ab ipsa modum, tamquam naturalem pro-
prietatem intrinsece petitum sed ubi quod habet corpus Xti sub
speciebus per suam entitatem evertit ordinem non debitum et excludit
minus ab ipsa tamquam naturalem proprietatem intrinsece peti-
tum. ergo ubi quod habet corpus Xti sub speciebus est enti-
tative supernaturale. Maior videtur clara quia quod entitative na-
turale est, non evertit ordinem non sed illum constituit
neque excludit proprietates illius intrinsece petitas alias
non esset sibi ipsi contraria, sibi repugnans et seum
ipsa in spatiis. minorem probo quia ubi quod habet corpus
Xti sub speciebus per suam entitatem excludit a corpore
quanto extensionem localem. Siquidem per suam entitatem
facit partes esse intra partes, et totum corpus in toto spatio
et in qualibet parte spatii atqui ordo non debitus
et minus ab ipsa tamquam naturalis proprietas intrin-
sece petitus est quod corpora nostra habeant extensionem lo-
calem, et partes illius sint extra partes. ergo ubi
quod habet corpus Xti sub speciebus per suam entitatem ever-
tit ordinem non debitum, et excludit minus ab ipsa tam-
quam naturalem proprietatem intrinsece petitum.

Confirmatur quia quantitas nequit naturali vi
penetrari cum quanto ut ex dictis in physica patet
et ex physica ipsa suadet sed si ubi quod corpus Xti
habet in Eucharistia esset entitative naturale in natura esset vis ad
penetrandam quantum cum quanto. ergo ubi quod habet
corpus Xti in Eucharistia non est entitative naturale. minorem probo
quia si entitative esset naturale in natura esset virtus productiva ta-
lis ubicationis. virtus autem productiva talis ubicationis est po-
tens penetrare quantum cum quanto cum non ipsum
ubi sit penetratio quantitatis cum quanto. Seu ratio forma-
lis ponendi partes quanti intra partes potens produ-
cere ubi est potens ponere penetrationem seu penetrare.

Probatur 2.º Quia iuxta Suarez quod haec ubicatio Eucharistica corporis Christi est adeo supernaturalis iuxta D. Thomam ut non possit cognosci ab intellectu Angelico naturaliter videri quia est entitas supernaturalis probatur Consequentia quia intellectus Angelicus penetrat naturaliter omnes entitates et praesentias naturales sive ex vi sua naturali, nequit penetrare hanc ubicationem certe est quia in sua entitate omnino est supernaturalis consequentia quia si duo corpora penetrentur, certe posita hac qualitate Angelus naturaliter cognoscit ubicationes quae penetrantur, et praesentia intime sita, ergo si Angelus non cognoscit ubicationem penetrantem corporis Christi est quia rei suam substantiam seu entitatem est supernaturalem et non praecise quia non ubicatur partes penetratas.

Probatur 3.º Quia ergo praesentia seu ubicatio naturalis quam habet manus Christi in hoc spatio et post unire ex se cum praesentia Brachii in eodem spatio nam licet illa praesentia manus ex se sit partialis et incompleta ac unibilis cum praesentia Brachii non tamen est incompleta naturaliter in ordine ad praesentias Brachii in eodem spatio, sed in ordine ad praesentia seu ubicatione manus in Eucharistia unitur per se cum praesentia Brachii in eodem spatio et est incompleta per unibilitatem quam habet cum illa: ergo haec praesentia seu ubicatio non est naturalis sed entitatis diversi et altioris ordinis, ut supernaturalis

Probatur 4.º Idem etiam hoc praesentia seu ubicatio naturalis quam habet corpus Christi in hoc spatio est completa in ratione praesentiae seu ubicationis naturalis, nec petere ullo modo plexi per alias praesentias eiusdem manus in proximo spatio neque se perficere continuare cum praesentia Brachii non tamen praesentia eiusdem manus ad ultimo praesentia manus in Eucharistia in

nat

hac parte spatij non vero est completa, ut non possit uniri cum
presentia eiusdem manus in toto spatio. vera et ma-
nus in toto spatio habet plures presentias partiales ex quibus in aequo una
presentia totalis quam est manus in toto hoc integro spatio et
in qualibet eius parte: ergo haec presentia seu ubicatio est entitative diver-
sa a presentia naturali; atque ideo est entitatis naturalis.

Confirmatur, quia nulla pars presentiae seu ubicationis
corporis Christi in Eucharistia, quae est entitas, possit esse naturalis: ergo
tota presentia seu ubicatio est entitative supernaturalis: antecedens probatur quia
naturalis est, quae [illegible] non constituat plures partes subiecti corporei
[illegible] quanti in eadem parte spatij: seu eandem partem subiecti
corporei [illegible] in pluribus partibus spatij: sed nulla pars
huiusmodi potest esse naturalis: ergo [illegible] primare [illegible]
[illegible] naturalis et [illegible] corporis quanti est habere [illegible]
sed hoc ubi per suam entitatem faciat corpus Christi [illegible]
habeat figuram in Eucharistia: ergo per suam entitatem tollit [illegible]
tem naturalem et [illegible] illius: ergo est entitative supernaturale [illegible] naturale
esse nequeat corpori, eo quod abeo aufert proprietatem propri-
sam et naturam.

Probabiliter alij [illegible] ex proprijs quia [illegible] illud
est entitative supernaturale, quod per suam entitatem connectitur cum ordine
gratiae, sed ubi corporis Christi in Eucharistia connectitur cum [illegible]
entitatem cum ordine gratiae: ergo est entitative supernaturale [illegible]
supponunt aliunde probatam minorem probant: quia illud
ubi connectitur per suam entitatem cum sacro [illegible] quod non solum
est ordinis gratiae sed in se claudit intrinsece fontem ipsius gratiae
[illegible] et certe hae rationes facilius solui possunt quamvis
[illegible] forsan alicui placuerunt. Sect.

Sect.

Obiecta soluuntur

Obijcies 1°. Si ubicationes naturales quas habere potest suae

sicut

2 ⁄ 1

singulę p.tes Corporis X.ti in singulis p.tib. spatij ponerent̃ simul, et totus X.tus eet in toto spatio, et totus in qualibet p.te illius p. ubicationes entitive nales. ergo in est cur ponamus ubicationes entitive supnales, quandoquidem ad supnales entitates so recurrimus, qn deficiunt aut n sufficiunt nales, sed sufficit ponere omnes illas entitive nales: ans. pbt. q. eo ipso qd potuerint successive ee singulę partes Corporis X.ti in singulis partib. spatij p. ubicationes entitive nales, et omnes ponant̃ nulla erit pars spatij in qua non sint singulę partes corporis X.ti. p. ubicationẽ entitive nalem (atq. ideo totus X.tus eet in toto spatio et totus in singulis partib. illius) nam si aliquaeer cum illa etiam, an potuerit successive ee in ea p.te spatij p. ubicationẽ nalem X.ti si reliquę ubicationales illius partis non fuisse posita simul, ergo ex supposito, ergo si omnes ponant̃ sl totus X.tus sl eet in toto spatio et in singulis illius partib.

Explicat hoc amplius. si ubi X.tus hebat ante institutionem Eucharistię manus extensam. p. ubi entitive nale potuit here caput per ubicationem entitive nale. da q illud ubi capitis ponat̃, retento ubi manus, certe erit in eodem loco manus et ibidem caput, ergo ideo caput et manus erunt in eodem loco p. ubicationes entitive nales, ergo cum idem argumentum fieri possit de singulis alijs partib. Corporis X.ti et eiusdem loci in quo st caput et manus omnes poterunt ibi ee sl p. ubicationes entitive nales, et cum cursus eodem mo instaurari possit argumentum qualibet p.te spatij invenitur posse singulas p.tes X.ti simul eẽ in singulis partib. spatij p. ubicationes entitive nales p. illas scit ipsas, quas successive post here et p.

qui

dei poa supponim congregatas.

Ad hoc argum qd hic tantum in doctra Pris Arriaga, et me iudice est caeteris efficacius Resp. dando distinctionalem, ut qd si darent simul totus extenseret in toto spatio et totus in singulis partibus negando in quod idem potest poni etiam de poa abta Dei qua implat sicut poni simul in eodem spatio ubicones naturales quas successive acquirit una pars corporis in diversis partibus spatij ita implat poni simul in eodem spatio ubicones naturales quas diversae partes corporis possit successive esse in eodem. Ubicatio enim naturalis manus in hoc spatio non minus excludit ubicationem naturalem capitis ab eodem quam ubicationem eiusdem manus quam habere post successive in alio spatio unde si ubicatio naturalis manus in hoc spatio ita excludit aliam quam habere post successive in diverso spatio ut neque divina poa queant ambae poni sl in eodem spatio ita ubicatio naturalis manus in hoc spatio excludit aliam ubicationem naturalem capitis ab hoc spatio ut neque divina poa queant sl poni ambae in eodem. adde quod si possent poni simul omnes illae partes naturales adhuc illas non esset totus extensus in singulis punctis et indivisibilibus spatij etc speciebus ut nunc est sed ad summum punctum corporis Xti in puncto spatij et speciebus superficies in superficie et linea in linea paret quia nullum punctum aut indivisibile ubicationis naturalis ponit totus corpus in puncto spatij adque ideo partes naturales etiam sl positae non saluant hoc mysterium, ideoque ponenda est ubicatio intrinsice supernalis

obijcitur ... rem esse totus in toto spatio et totum in qualibet parte illius non acquirit supernaliter entitas in 2do sic quo eo modo esset - Anihil est in ubicatione corporis Xti sub speciebus quod arguat supernaliter entitas nisi qd obtineat totus corpus in toto spatio hostiae et totus in qualibet parte ergo maior probatur

q. Angelus et anima rationalis, et habent, nec tamen habent ubi supernaturale entitative. Resp. 2.° eodem argumento vinci ubi Eucharisticum corporis Christi non esse supernaturale quoad modum etiam etiam ipsum contra opositum. Nam Angelus est totus in toto spatio et totus in qualibet parte illius, nec tamen habet ubi supernaturale quoad modum essendi totus in toto spatio, et totus in qualibet parte illius; non arguit in ubi supernaturalitatem quoad modum. Resp. 3.° dist. maior. non arguit supernaturalitatem entitativam in ubi, quo corpus quantum ... est necessarium in spatio ... abstrahendo a ... formatione, concedo; arguit autem maxime ... supernaturalitatem entitativam ex eo quod res abstrahens a corpore ipsa sit tota in toto et tota in qualibet parte, nego, ex eo quod spatium sit ex eo quod corpus quantum et in infinitum divisibile habeat.

Obj. 3. Ubi naturale Angeli superat perfectione ubi Eucharisticum corporis Christi; ergo ubi eucharisticum corporis Christi non est entitative supernaturale. Probatur consequentia quia quod est entitative supernaturale nequit superari in perfectione a naturali. Antecedens probatur, tum quia ubi corporis Christi est corporeum, et Angelicum ubi est spirituale, corporeum autem a spirituali superatur in perfectione; tum etiam quia perfectio ubi desumitur a subiecto, subiectum autem ubi ... nobilius est subiecto ubi corporis Christi, cum subiectum huius sit ipsum corpus, subiectum vero illius sit Angelus.

Resp. neg. ... ad 2.am probationem dic: corporeum supernaturale bene posse superare ... spirituale ut vere superat unio hypostatica, quae ... Christi ... Verbo perfectione ... Angelicis ... cualis illa corporea, et idem est de dotibus supernaturalibus corporum Beatorum ... attenta perfectione corporis ... ab spiritualibus in ratione ... excedunt spiritualia ... supernaturalitate

qua

quam: ut adverto ad quaestionem praecedentem sectio ubi resumitur ... ex subiecto; sed vel ex genere etiam cum ... naturalibus ... ex ord. ... linea alteri in rem ... ex eo ... non sit indebitus unde ... ex ... ordine ad subiectum ubi corporis Xti excedat ab ... ex alijs capitibus excedit, et quidem multo plus

Q. 15.

De ijs quae agere et pati potest Xtus in Eucharistia

Sect. 1.

Xtus ut est in Eucharistia nec posse naturaliter agere nec naturaliter pati actione et passione corporeis

Ita P. Vazquez 3. p. d. 191. c. 3. P. Granado contr. 6 de Euch. tract. 6. a d. 2a usque ad ultimam inclusive. P. Suarez tota d. 53. de Eucharistia. P. Lugo D. 9 de Euch. sect. 2. Aegidius Mastrius ... verbo Eucharistia ... varios numeros. P. Valentia tom. 4. D. 6. q. 4. p. 3. P. Meratius tract. de Euch. D. 25 Sect. 1 et 2. alij ... D. Tho. 3. p. q. 76 art. 7. et q. 81 art. 4. adversus Ocamus in 4. q. 5 § aliter ego dico. Albiazensis ibidem q. 5 art. 3 asserentes posse quidem Xtum ut est in Eucharistia naturaliter agere in externam materiam et ab exteriore agente pati, nisi Deus ab observando meritum fidei utrumque impediret ... ex ... sententiunt ... propositus, ... contine ...

verit

137

3. p.[ae] ... art. 6. dub. 2 [illegible] affirmavi posse Xtus ut est in Eucharistia naturaliter alterari, prout quoque nihilominus abs[que] cessatione posse alterare id quod est probabilius iudicavit.

Ante probationem tria ... oportet animadvertere. Primum sermonem esse de actione et passione physicis immanentibus tantum ad Xtum ... immanentes ab eodem effluentibus et non de illis quae oriuntur ab ipsis et quandoque ad modum attribuuntur Xto in illum ... denominative derivantur de his non di... ... sumus inferius. 2.º esse sermone de Xto non ut est in statu glorioso et impassibili sed abstrahendo ab illo et considerando praecise modum quem habet in Eucharistia an ut sic contento agere et pati possit non existente aliunde ... quatenus non existeret tempore passionis et dum erat viator. 3.º denique non otiose sed maturo consilio fuisse additas illas particulas ut est in Eucharistia ut denotet non esse sermone de actione et passione quae in Eucharistia ... ... ratio et resultantiam ex alio loco, sed de ipsis, quae ... ... in Eucharistia exercent ibique ... ... et ad Eucharistiam transferunt, sed quae independenter a loco quo alibi sunt ibi exercent. ... 4.º sermone esse de naturali nam supernaturaliter optime posset Xtus ut est in Eucharistia agere et pati, ... agendo non dependeat Deus a loco aut extensione subiecti in quo agat, neque illa implicat sit in hoc quod Xtus ut est in Eucharistia supernaturaliter agat et patiatur.

His positis probatur prima pars. Agens corporeum debet requirere ut operetur naturaliter actionem corpoream extensionem localem, sed hac caret Xtus in Eucharistia, ergo licet sit agens corporeum debet nequibit agere actionem corpoream. ... est clara et minor certa maiorem probo quia ex ipsa constat Xtus ... a alterare ... ... est neque aliena corporea vicina ergo quia naturaliter agat

agat requirit extensionem, quae sola ibi deficit, nec dici potest Christum de se posse a Deo in impediri nullum hoc sic miraculum, neque ad illud sic urgenti ratione [illegible] necessario recurrendum, nulla autem est in praesenti ratio urgens aut necessaria quae ut ad cadendum actionem Christi suspendi per miraculum, cum sufficienter suspendi possit per defectum extensionis; si dicemus hanc esse requisitum ut actio talis corporea naturaliter operetur; ergo etc. Et urgetur sic quando deficiente aliquo quod erat in agente naturaliter operante suspenditur actio et dubium oritur an suspendatur quia deficit id quod [illegible] deficit erat naturale requisitum, vel potius quia per miraculum Deus impedit operationem, prudentia dictat potius esse asserendum suspensionem contingere, quia id quod deficit erat requisitum naturale, quam quia per miraculum; sed quando deficiente in Christo extensione locali quam habet Christus, dum naturaliter operatur suspenditur actio et subortum dubium an talis suspensio contingat quia extensio est requisitum naturale, vel potius quia Deus illam suspendit per miraculum, asserendum est extensionem esse requisitum reale et non quod contingat per miraculum, alias per plura fierent quae possunt per pauciora et ad difficiliora recurreremus quando sufficiunt faciliora.

Confirmat Pater Suarez quia corpora et qualitates corporeae, cum naturaliter existant, postulant naturaliter suam extensionem localem seu modum extensivum occupando locum; ergo ut operentur naturaliter postulabunt eandem extensionem et eundem existendi modum. Patet triplici ratione (nam ante videtur), primo quia modus naturalis operandi sequitur naturalem modum essendi in agente. Secundo quia naturale agens et patiens debent esse proportionata. Tertio quia cum actio ipsa sit naturalis et extensa videtur eam conditionem requirere in agente proportionatam et eiusdem ordinis

Pbr. 2.a eadem 1.a pars. Dum agens
nequit agere naliter q. nequit aliam actionem exer
cere nisi entitive supnalem; sed agens corporeum
divisibile et xtum et a fortiori illius corporea q. redu
ad punctum situat. xtus reducit scilicet prib. extensione
caret nequit aliam actionem exercere nisi entitive
supnalem. ergo agens corporeum divisibile (et de legne
xtus in libertia) extensione carens nequit agere
naliter maior est manifesta alias posset agere na
turaliter per actionem entitive supnalem quod implicat
minor pbr q. actio quam exercere potest q.d. ex
tensione caret e diversa xtus in sua entitate intr
insea ab oibus actionibus quas ss naliter possles, et quae
oriri pos ab eodem agente extenso: sed hoc e se
entitive supnalem, ut ex se patet ergo tunc nequit
aliam actionem exercere nisi entitive supnalem
Maior ex qua tota res pendet pbr.
q. oes actiones quae evenire pos naliter ab agente
corporeo dte et extenso per suam entitem intrin
secam respiciunt essentialiter oes partes influentes
inaequaliter et ab illis essentialiter pendent inaequaliter
nam cum ptes influentes sint inaequaliter applicatae
et aliae remotiores et aliae proximiores existant, omnes
inaequaliter agunt proximiores ut potius quam remo
tiores unde essentialiter plus dependent actiones a
partibus proximioribus quae plus influunt quam a re
motioribus quae minus, at actio quam exercere
post agens corporeum divisibile reductum ad punctum
et sic extensione carens nequit per suam entitatem in
trinsecam essentialiter respiciat omnes partes agentis
ni eas respicit inaequaliter sed aequaliter, dtus aequa
li dependentia ab illis quoniam oes ss aequaliter
a ...

applicatae et aequaliter indistantes quod actio quam
exercere potest agens corporeum divisibile quando extensione caret
educere totum in unica entitate intrinseca ab ubi actionibus quae si
naturaliter possibiles et quas omnipotens ab eodem agente extenso

Jam 2a pars [illegible] ubi quod agens na-
turaliter operans per actionem corpoream nequit producere effectum in-
divisibilem totum in toto spatio extenso et totum in qualibet
parte illius et constat ex supradictis [illegible] supernaturalitate intrinseca
ubi corporis Christi nequit potest totum producere in spatio indi-
visibili seu in puncto spatii, cum effectus corporeus divisibilis nequeat
absque omni extensione collocari, ideo si Christus naturaliter pateretur et
in Eucharistia agens naturale a quo pateretur produceret per actionem
corpoream totum effectum divisibilem in toto spatio extenso
et totum in qualibet parte in puncto spatii cum produceret illum
ad modum quo est Christus in Eucharistia, qui effectus patientis [illegible]
[illegible] ad modum recipientis recipitur Confirmatur quod ex [illegible]
fortiori magis requiritur extensio ad patiendum seu naturaliter
recipiendum quam ad naturaliter agendum, sed ut agat naturaliter
Christus requirit extensionem [illegible] ergo a fortiori ut naturaliter
patiatur: quod requirit naturaliter pati [illegible] in Eucharistia ubicatur
extensione locali

Sectio 2

Argumenta dissoluuntur.

Obiicies 1o adversus 1am partem [illegible] est praesentia in-
divisibilis et inextensa Christi potius iuvat quam impedit vir-
tutem activam naturalem illius: ergo potest in Eucharistia naturaliter agere
[illegible] minus sed melius quam extra ubi habet praesentiam extensam [illegible]
[illegible] ubi quod praesentia indivisibilis et inextensa melius applicat potentiam
ad agendum quam extensa: sic quidam inextensa omnes partes
penetrant inter se et singulas immediate [illegible]
virtutem quod alibi [illegible] hinc colligitur extensa virtus inae-
qualis

pter applicat aliquas vtis remotius aliquas, propius virtutes, sic illam dispergit atque ideo fortiori redditur virtute, potentia inextensa quam extensa.

Resp. neg. ant. et ad probationem nego potentiam inextensam melius applicare virtutem ad agendum quam extensam, non enim quia est maior approximatio agentis est melior applicatio, nec virtus quoquomodo collecta est fortior, siquidem distantia requiritur et terminus extremus qui si nimia approximatione tollatur, potius impeditur virtus quam iuvatur potius distruitur applicatio quam efficitur quemadmodum obiectum visibile melius perficitur si debito modo oculis approximetur. at si tanta sit approximatio ut omnino super oculos ponatur, non erit melior applicatio sed multo peior nec iuvabit ad visionem, sed illam omnino impediet. hoc idem evenit in penetratione et summata applicatione partium absque extensione eiusmodi enim applicatio tollit modum debitum agenti ut naturaliter patet.

Obj. 2. si potentia indivisibilis et inextensa quam Christus habet in Eucharistia impeditur ne ibi naturaliter agat etiam impedietur quod naturaliter agat in se ipso habitualiter et consequenter impeditur quod in Eucharistia naturaliter agat. maior probatur: quia potentia alicubi impedita manet impedita ubique quod sic ut patet in corpore existente, v.g. in duplici loco Hispali v.g. et Romae si enim Hispali habeat resistentiam in gradu intenso, et non ideo non minus impediet introductionem caloris Romae ubi non est quam Hispali ubi est. ac eo ipso quod omnis contrarius alicubi existens in subiecto impediat receptionem alterius et resistat eidem introductioni ubique impedit et ubique resistit.

Resp.

Resp. neg. mai. ad pb. d. Vt. assump-
tum pōa alicubi impedita abbi in se et sum independen-
dentia a loco manet vbiq. impedita, secundo alicubi
impedita nō abbi et cum independentia a loco, id res-
tribē et p ordine ad illa, nego. Sic dixi 3 phy. pōam
elevando Deo tntū pondera ri posse in duplici
loco situata 4. levare. q. elevat. terra in uno
loco shaurit vires et impedit pōa, abbi et in se ad alia
duo respi ideo vbiq. impedit et nō sō in illo loco posu-
vi pōa visiva s audititiva situata in duplici loco
ad duplo maiorem distantia videre quam in uno sivi
ste in uno loco ad tantam distantia nō impedit pōa visiva
abbi et in se, sed ad maiorem nō videat s de ordine
ad illa loca tntū vbi nō hēt conditionem requisitam nempe
applicatione quam in alio loco hēt. Sic in exten-
sio xpti in eucharistia nō impedit pōa activa abbi et
in se sed ibi tntū quatenus facit ut ibi hēat conditi-
onem requisitam naliter ad expandere, nempe extensionem
localem quam in cęlo hēt.

Obij. 3. redarguendo et
evertendo contra eam rōe q 1ᵃ p. at. Si duo ignes s
penetrarent calefacere sed tunc p maius unius actio
ine nali, et nō actio illa hīrē aliquā p. datam intrin
secum quod nō haberet vlla ex illis quas hēre possiq. de
ignes nō penetrati et q cuius p datam hēat actio
quam haberet ab eq. corporeo extensive, extensio q nō habe
rent aliquas actiones, quas posset hēre naliter dum e extensa nō ...
ait actione illa esse supnale, maior vr vera q. quia ibi hīt ex-
tensionem localem sibi debitam, quia nō dicat, cum ignes sic sine
penetratione impediri ab actione, sed agere supnaliter, minorem
ostende actiones quae venientes ab illis ignibus nō penetratis
conc. efficiunt inequaliter, dum magis influente ...

magis propinquus alter, et minus influens qui esset remotior, ad-
dito quod convenientes a illis penetratis respicerent eos aequaliter quia
aequaliter ducuntur distarent a passo.

Resp. neg. maiorem, nequeunt enim duo illa agentia primus, unius naturaliter agere ob rationem dictam, et possunt quodlibet divinae quoque bene agere naturaliter, dum penetrantur; ad quod non exacte penetrantur, quia exactionem convenientem a quolibet seorsim non exquirit, singulariter nec sit datus illud quod unum manifeste inferri, si occurrant ambo simul. Est nihilominus advertendum quod penetratis duobus ignibus non esse maiorem rationem quare unus quam alius agere in passum, atque ideo Deus iure et debito quo universalis tenetur detrahere concursum quo alias facit ... dicta in phaenomenis quia naturaliter ad operationem naturalem suspendatur actio ob copiam agentium et indeterminationem quae libertate destruitur, vel ex temeritate.

Dices ergo scilicet posset Deus detrahere unam partem corporis extensi, ut illa parti aliis agerent. Resp. quod cum singulae partes extensi sibi careant extensione locali in singulis est eadem difficultas: actio enim quae proveniret ab illa parte detracta, respiceret aequaliter in nutriones alias quas aequaliter claudit. Si autem, esset non respiceret actio quae ab eadem parte proveniret quia extensi cum extensione locali ergo ita ... longe diversa ... est indeterminatione partium extensi et ignis.

Obiic. 4. adversus 2am partem conclusionis: ut agens naturaliter agat in aliquod subiectum non opus est quod coaevat effectivum quod est tale subiectum, sed satis est quod aliunde constet illud esse in subiecto constituto in duplici loco Romae et Corduba, quod potest naturaliter pati ab agente Romae, quamvis nequeat idem agens operatione transfluere et collocare Cordubae, et potentia extensi quod patitur in lucubria pati ab agente naturali in aliqua parte spatii, a minus agere ne-

nequeat effectus quem producit ponere in singulis partibus spa-
tij ubi Christus est.

Posset urgeri ex doctrina P. Lugo effectus agentis naturalis debere producere ubicumque est passum per unam partem sui adaequatam et totalem qualiter Christus est in toto hostiae spatio non ubicumque est per plures totales et non adaequatas qualiter est illud subjectum Romae et Gardubi nihilominus dato antecedenti nego consequentiam nam licet agens et agat naturaliter in subjectum non debeat opponere ponere ubicumque est subjectum debet eius saltem ponere alicubi ubi subjectum est. nequit autem agens naturale ponere opponere corporeus dilectionem in Christo prout est alicubi in Eucharistia nam si poneret in illo prout est in sua dilectione spatii et sic poneret prout est totus in tota illa per et totus in qualibet parte partis quod est omnino supernaturale et non suum. si prout in individuo et sic ei ipso dilectionem ponet naturaliter illa ex terminis et in pro quo est impossibile quod alteri repugnat naturaliter Christus pati prout est in Eucharistia.

Sect. 3.

Infertur Christum prout est in Eucharistia non posse moveri naturaliter immediate et per se.

Ita P. Lugo D. 9 de Euchar. Sect. 1 n. 2 P. Suarez D. 53 etiam de Eucharistia Sect. 2 referens Palud. Capreol. Ricar. Marsil. et [illegible]. P. Fra-naudo Strou. 6 de Euch. [illegible] 6. D. 2. [illegible] et alij contra vero sententiae S. Thomae hic, imo [illegible] in 4. di-stinctione 10 q. 3 [illegible] Christum prout est in sacro hoc non per se nequaquam posse moveri et autem [illegible] illationis vera et legitima [illegible] intelligi [illegible] inniti [illegible] non dubitare quin motis speciebus Christus etiam prout est in Eucharistia

moveri localiter per virtutem immaterialem physice et per se recipi
endam in se immediate motum et ubicationem qua successive
vere et realiter mutet locum, ut dubium esse an eiusmodi
motus immaterialis et per se possit convenire ab aliquo agente
naturaliter operante et nos negamus in nostra illatione.

Quae probatur 1° quia nullum agens potest natura
liter agere in Christum prout in Eucharistia, neque Christus prout ibi
potest ab agente naturaliter operante ~~naturam~~ pati immateriali
et physice pati: sed si Christus prout in Eucharistia posset naturaliter
moveri agens naturale posset naturaliter agere in Christum prout
ibi est et Christus prout ibi posset ab agente naturaliter [illegible]
immateriale et physice pati: ergo nequit Christus prout in Eucha
ristia naturaliter moveri motu locali. minor probatur quia localiter
moveri fit per productionem alicuius rei receptae in immo
bili seu subiecto movendo atque ideo agens naturaliter
movens Christum deberet naturaliter producere in illo aliquid [illegible]
patiens.

Probatur 2° quia immaterialiter et per se movere Christum
prout in Eucharistia est, fit per productionem ubicationis Christi sacramentalis prout
in Eucharistia est, sed nullum agens ~~[illegible]~~ naturale est quod possit
naturaliter producere ubicationem Christi sacramentalem prout in
Eucharistia est: ergo nullum est quod movere possit naturaliter Christum prout
in Eucharistia est. maior [illegible] ceteris paribus constat: ubi quod
habet Christus prout in Eucharistia ~~[illegible]~~ [illegible] est enim supernaturalis [illegible]
supra ostendi, sed nullum agens naturale potest producere ubicationem
naturalem [illegible]

Obiicies 1° Hinc fit Sacerdotem non movere
Sacramentum hoc venerabile motis speciebus neque per vicos
et plateas, nec ad infirmos deferre [illegible] [illegible]
[illegible] probatur 1° nequit moveri Christus et omnia dicta sequere [illegible]
motus localis. Respondeo Sacerdotem omnia movere quae in Eucharistia
sunt [illegible] quae Christi corpus et sanguinem atque non omnia eodem mo
modo

nec actio quaecumque sit movet physice et immediate per se qualitates autem quas sit subiectum, Corpus et Sanguinem Christi sed per accidens physice quatenus movent quanta ad cuius motionem immediate ~~moveat~~ movens a Deo tamen sic moraliter moveat per se, nec eo ipso quod Deus decreverit, ut decreverit movere Corpus et Sanguinem Christi ad motum Speciei et quia inest ... tamen Corpus Christi et Species moraliter et in prudenti aestimatione inde reputatur ac si esset causa per se motus Christi qui est causa ut moveatur quo motu necessario movetur Christus, et quorum motionem movet Christus, eo quod pendeat in suo motu a motu illius nec Tridentinum adversatur cum solum asserat Eucharistiam deferri per viros, ... mos ... non autem quo pacto haec fiant.

Obiicies 2o: Eucharistia defertur ad infirmos, ... vere et proprie circumfertur per viros ... et Tridentinum ... restricte solo quia, et non vere mendicamus quod Eucharistiam accipimus et non vere et proprie sit quod per accidens fit, mediate et ad positionem alterius requisitam ... Tridentinum velle solo quod Eucharistia vere et proprie deferatur ad infirmos ... circumvehatur physice et immediate fiant ... et sub ... moventi ... et proprie dicitur causa alicuius effectus quas physice illius causa, sed moraliter et pluribus ... Cum autem sacerdos sit causa moralis motionis Corporis Christi ... post ... quod ab eo circumferatur Eucharistia ...

Obiicies 3o: Si Angelus qui est agens naturale nequeat producere speciem supernaturalem Christi in Eucharistia, potest auferre istas quas habet et producere alias naturales in spatio ... sed eo ipso moveretur naturaliter ergo potest sic moveri. Respondetur supponendo ... quod moveretur Christus ... ad ... spatium et sic est in ... in toto et totus in qualibet parte quod fit per speciem supernaturalem successive ... pars post partem ... illa pars habet

p̃ signale manentib. alijs lex p̃ sca supnali, q̃ repugnat q. aliq corpus dñnum penetrare exnaret eo[rum] sug p̃ tam dñnug: nequit auez dñnuari p̃ scã supnalis lex nali

Instas: neqt post Angelus mouere nalit aliq xti qro in lucha. q. L. corpus a quinde totus xtu aq neqpeat mouere anima immoto corpe: nisi anima dimitat et dissoluat corpus eius: q. aiam nege ubi supnali ut moueatur in lucha, neq fit supnale quod in lucha fiet. Resp neg. ant. q. stu Antonij ad corpus loq. q. ut ipsa obiecto aduertit neqt mouen retenta dn. ad corpus si n moueat corpus corpus autem ut ostensu e neqt moueri virtute nali atq. ideo neqt aia q tali stu. Sectio quarta

Sectio quarta alia

inferuntur corol-

laria ex doct-

ina supra

iacta

Sect. 4.ª

Alia inferunt Corollaria ex doctra sup.ª iacta.

infert.

Infert 1° quod Sacerdos frangens hostiam non frangit aut scindit, aut dividit Corpus Xti (idem de sanguine quando dividuntur species sacrales vini) ratio est quia Xtus et eius corpus sunt in hoc sacro impassibilia: addit quod deliramentum esse cogitare quod partes corporis Xti per tales fractionem discontinuentur seu frangantur, sed frangimus aut discontinuamus alterius substantiae partes.

Infert 2 Corpus Xti nec posse rarefieri, nec condensari existens in Eucharistia ab agente naturali quamvis species condensentur aut rarefiant naturaliter. ratio est quia condensatio importat mutationem intrinsecam et physicam quam patitur subiectum quod rarefit aut condensatur; Xtus autem existens in Eucharistia non potest pati ab agente naturali imo nullo modo condensatur Xti corpus aut rarefit existens in Eucharistia quia condensatio fit (ut docui loco de generatione) per intimam penetrationem indistinctionem modalium partium aliarum et rarefactio per explicationem earundem extra locum partium corporis; autem Xti non patitur quando species rarefiunt aut condensantur scilicet redactis ad minus spatium per condensationem Xtus amittit partem ubi quam tenebat spatio quod species deserunt, et rarefactis acquirit novas partes quasi sitio in nova parte spatii ab speciebus occupati.

Infert. 3. non posse esse mutuam actionem et repassionem inter partes Xti heterogeneas existentes in hoc sacro, v.g. inter Cor, Hepar, Cerebrum: quia sunt indivisibili modo et inextense atque ideo incapaces agendi et patiendi naturaliter per consequens actione et passione corporea. Unde nec quod Cor potest spiritus vitales calefacere et ad caput mittere aut per universum corpus distribuere neque Cerebrum spiritus animales ~~generare~~ creare.

Infert. 4. non posse Corpus Xti existens hic naturaliter augeri, aut minui quia ut sic hic non fiunt ~~[illegible]~~ naturaliter

sine alterat. partis corporei q[ua]s diximus repugnare nat[ura]li
Xti corpori ex[isten]ti in Euch[aristi]a. Deinde q[uia] minutio et augment[um]
important nat[ura]liter motus locales, quo aliq[ua]e partes transmi-
ttunt[ur] interne ad alias. ex ore motu cibus ad ventriculum
ex hoc ad iecur, ex iecore ad venas, ex hoc ad diversas p[ar]te[s]
corporis motus aut[em] locales fit p[er] actione[m] q[ua]s fieri cor
fieri repugnat nat[ura]liter ex[isten]ti hic existenti.

Infert 4o non posse Xtus ex[isten]s in hoc sacro occi-
di q[uia] ab intrinseco corrumpi n[on] pot[est] cum in illius partes nul-
la possit esse actio, neq[ue] ab extrinseco p[er] alteratione[m], q[uia] ut q[ua]m
maxime illius incapax, nec p[er] divisione[m] cum h[a]ec n[on] fiat nat[ura]liter
absq[ue] motu locali, s[ed] n[ec] p[er] positione[m] alterius corporis, q[ua]e
ratio supponit extensione[m] in loco q[uia] cum p[er] hos motus
n[on] sit alias q[uo]m[odo] nat[ura]liter humanum corpus corrumpi possit
nequit Xtus ex[isten]s hic nat[ura]liter occidi.

Tandem infert n[on] posse Xtum ex[isten]tem in Euch[aristi]a n[atura]-
liter amovere sp[ecie]s sacrales, neq[ue] extra illas exire q[uia] ex[isten]s
hic esse nequit se neq[ue] [illegible] aliud corpus localiter
movere. Unde cum digitus S. Thomae Xtus apparere
in Euch[aristi]a in hostia [illegible] digitus S. Xtus videat
de quo in superioribus satis n[on] se ibi nec digitus nat[ura]liter ex-
tendi neq[ue] pot[est]. Et ad hunc modu[m] inferri possunt alia
q[ua]e facile et facile expediri poss[unt].

Sect. 5.

Xtum ex[isten]tem in Euch[aristi]a non posse pati, nec percipi nat[ura]liter sensibus corporeis.

Prior altera pars q[ua]m graviter DD. n[on] aut
patrocinio Xt[um] ex[isten]tem in Euch[aristi]a nequire agere aut pati ab al[iis]
et p[ar]tes corporei ostendi, sed percipe et percipi sensibus
corporeis n[on] fit nat[ura]liter a loc[is] [illegible] actionis et passionis
cor-

corporei est minor patet. quia ut percipiat sensibus corporeis debet producere actus corporeos sensuum, quid est agere et pati. deinde ut percipiat aliqua a se debet producere et recipere eosdem actus aut species impressas ab obiecto in ipsum derivatas. tandem ut percipiatur ab aliis debet emittere species sensibiles quibus producat sensationem. Confirmatur quia Meratus nihil potest percipi per sensus corporeos internos aut externos quod non sit sensibile per se, proprium aut commune. Atqui Christus prout in Eucharistia claudit aliquid quod non est sensibile per se proprium aut commune quia nequit prout in Eucharistia percipi per sensus corporeos internos aut externos. maior patet. quia sensus nequeunt versari extra obiectum per se obiectum autem per se sensus est sensibile proprium seu commune. minor probatur Christus prout in Eucharistia claudit sacramentaliter quod non est sensibile proprium ut nemo negat, neque commune quia omnis individuis differt ab omnibus sensibilibus communibus quae quidem enumerantur supra.

Ex his deducitur Christum dominum prout in Eucharistia non posse videre adstantes, aut audire canentes. quia claudere oculos. neque tangere, neque gustare, olfacere, appetitu corporeo appetere, imaginari aut per sensus communes. Atqui iter non sensus representari, rursus neque posse a se et ab aliis videri, contrectari, tangi, audiri, gustari, olfieri, sensu communi, aut imaginatione percipi atque ideo nec posse dari in Christo prout in Eucharistia discursum ad phantasmata relativum.

Obiicies sensus corporis Christi existentis cum suis speciebus sacramentalibus prout in Eucharistia est hanc virtutem eliciendi actum sibi proportionatum et eorum modo existentem: pro loco quia si non possent maxime ex defectu speciem corporis ad illas pendere ab obiecto. sensus externorum Respondeo nego consequentiam. intellectus deest virtute physica et simplici in actu physico nam sic claudit omnes conditiones requisitas, et sensus corporis Christi nec sic prout in Eucharistia cum deficiat externum quod est conditio pars et conditio natio

petita.

Dices q. saltem non sus cor potentia percipere Xtum cum sua extensione locali tam ut agat quam ut actione recipiat nec non Xtus percipiat, an ob eius sui cori debet pati physice aliquid in se. Resp. nego conseq. quia ut non sus cor percipiat Xtum prout in Eucharistia opus est habeat spes Xti prout in Eucharistia: hanc autem habere non potest nisi concurrente subiecto tenoris illius percipientis: cum autem sus extenti non nequeant naturaliter Xtum percipere in hoc sacro, eo quod egeant speciebus intentionalibus, quas nequit Xtus emittere, nequit ipse sus cor naturaliter Xtum percipere prout in hoc sacro. Nec dicas nos habere in sensoria spes Xti nam eius memoriae spes dem non sine Xti prout in Eucharistia, neque prout in cultu [illegible], seu ex eis deservire non potest ad percipiendum ipsum prout sic extensum est in hoc Sacramento.

Obij. 2. tota difficultas percipiendi Xtum prout in Eucharistia oculis corporeis est in eo quod ibi est: quod poterit naturaliter ibi percipi cum sua substantia non viso modo quo ibi est. Resp. negando consequentiam primo tenor obiectionis est in ea, proinde ac si ego argutarer in his difficultas non videndi obiectum in tenebris est defectus lucis: quod poterit naturaliter videri cum sua substantia aut colore non viso defectu lucis quo ibi est, tunc ex quo videat prout ibi libet videri modo, secluso non modo non est prout ibi. 3. quod clare prout obiectum prout visu obiectum est non repugnat quod a visu corporeo percipiatur ut ibi non viso modo si haberet speciem Xti prout ibi adhuc abit repugnare naturaliter quod abit repugnare quod Xtus prout ibi emittat species sensibiles seu ad visum deinde quod videre rem cum substantia non visa specie illius seu modo, est prout in quo cum naturaliter [illegible] quod semper videat: quod non potest naturaliter Xtum videri hoc eo pacto.

Obij. 3. Xtus non posset prout hic emittere spes singularum partium ex omnibus, et singulis partibus loci in quo est: ergo ideo nequeat naturaliter videri totus in singulis partibus spatii posset mittere spes singularum partium seu ex omnibus partibus loci, sic capitis ex parte superiori, manus ex parte media, pedis ex parte infima et sic de aliis: ergo ideo potest naturaliter videri prout ibi non nisi quo si haberet extensionem. Resp. talem speciem missionem esse supernaturalem nequit non naturaliter fieri quod species mittat spes ex una parte loci et non ex omnibus in quo est et non est maior ratio cur ex una et non ex alijs mittat spes dicere autem quod Deus teneretur detrahere, falsum est nam ad detractionem Dei recurrimus quando agenti debet operari statuat autem Xti in Eucharistia non debet operari id potius ipsum negare: ergo ideo non tenetur Deus detrahere sed in detractione relinquere.

Obij. 4. Xtus habet in hoc sacro quantitatem, colorem et alia similia habens sensibilia naturaliter talia ergo. Resp. conseq. quod naturaliter sentiri potest quod est sensibile et naturaliter sensibile. Resp. nego conseq. ad formam dico: naturaliter sentiri potest quod est sensibile et naturaliter Xtus sensibile non sic est Xtus prout hic, cum illi desit extensio quae est conditio necessario requisita ut sentiatur: unde sic remota sensibilitate non secus ac potentia activa sic approximata est potens agere remote non proxime.

Obj. 5. Beati poss. videre Xtum prout in Euch.ª oculis corporeis glorificatis absq.
corpore illuminato. q. ansi fori. q. purificati sint et n. egent conditionibus q. nos egemus. Sicut
n. n. egent luce ut videant colores, sed in tenebris eos vident, ut nos n. nisi per species lumi-
nis videamus, sic videbunt corpus indivisibiliter constitutum: etsi nos illud ita constitutum n. videamus.
Resp. neg. ans. cum D. Thª. Salas. et alijs. Ut n. auctores sint et ad maiorem distantiam
sive in minori quantitate videre possint obiectum, n. tamen sine conditionibus naturaliter per se requisitis qua-
lis est in obiecto naturali et corporeo visibili, et species impressa quam nequit mittere Xtus indivisibiliter extensio
constitutus. Unde ex 2 capite impeditur beatorum visio corporea Xti prout in Euch.ª et ex defectu speciei
et ex defectu extensionis quae est conditio ex parte obiecti: ad illud quod addebat. Resp. quod lux est
obiectum formale et per se requisitum ad visionem coloris ut nos diximus in lib. de aia et sic
obiectum formale neque videri
negandum est a beatis naturaliter videri colores in tenebris: L. neque est obiectum formale neque conditio
requisita per se, et simul dona erit visio corporis visibilis constituti sine extensione passa visione colo-
ris in tenebris: quia extensio est conditio per se. addit Merasius n. posse percipi sensu quod
n. est sensibile per se per propriam aut com.: at ubi indivisibile sacramentale Xti n. est sensibile per se per propriam
aut com. quia hoc solo naturaliter est visibile et extensum.

Sect. 6.

Nec posse ab intellectu hum.º Xtum prout in Euch.ª naturaliter cognosci.

Intelligenda est sc. tum de intellectu creato homi. quam de intellectu ipsius Xti
naturaliter operantis dixi naturaliter quia supernaturaliter per fidem per scientiam infusam aut beatam bene potest quilibet
illum prout in Euch.ª cognoscere. Ratio est quia intellectus humanus n. cognoscit naturaliter nisi cum dependentia
ab objectis a sibi externis et phantasmatibus: at Xtus prout in Euch.ª nequit a se sive ab alio
homine percipi naturaliter sensibus externis, aut phantasmatibus cum nequeat mittere species corporeas
et sensus movere. et careat extensione locali quae in corporibus visibilibus est conditio per se
requisita ad agendum sive patiendum ut sup.ª ostendi. Confirmatur quia hoc mysterium adeo
sublime est ut lumen ipsis Angelis ignotum sit ut multi volunt attentis suis viribus
naturalibus: sed si possit Xtus prout in Euch.ª est naturaliter cognosci a virtute humana
posset naturaliter cognosci ab homine hoc mysterium cum tota difficultas Sacri Eucharistici
sit et consistat in cognoscendo Xto prout hic est.

Dices satis esse ad hoc ut Xtus naturaliter intelligatur prout in sacro quod extra illud naturaliter
extensus appareat sive intueri per illam operationem deserviat ut intellectus in quovis loco extensus appareret eo

qd

8 cuius operat. n. pendeat a loco: unde Xtus in sacram.to intelligi naliter
et independenter a phantasmatibus. Rec. neg. assumpt.: nam ea doctrina locum h.
posset in sententia asserentium concurrere phantasmata in genere causae eff. is ad cog-
nitionem repraesentando obiectum et media hac repraesentatione detrahendo. at ex mea sen-
tentia quae affirmat concurrere efficienter producendo speciem cum intellectu ag. spe-
cies intelligibiles locum n. habet, ... aliter phantasmatis quae Xtum hic in sacr.to
nequit concurrere naliter ad producendum speciem in loco distanti ubi est in Eucharistia est.

Dices 2° intellectus angelicus potest cognoscere Xtum ut est in Euch. ergo et humanus ...
aia habeat dum naliter cognoscendi adeo independenter a sensibus ac ipse angelus ut patet
in statu separationis, et n. videatur inconveniens quod hoc mysterium sit naliter cog-
noscibile ab angelo quam ab homine. Ant. probatur 1° positiuum quod corpus Xti quod est in hoc sacr.to
est res naturalis, et intra limitationem roti naturalis intellectus angelici. 2° quia dato, quod modus
quo Xtus est in hoc sacr.to distinguatur realiter ab ipso corpore, posset videri a descripto
Xti, ne vis, nisi eo modo quemadmodum humanitas Xti potest videri ab angelo [illegible] ...
hypostatice uniretur unionem ad Verbum, n. videtur. 3° quia peccata Xti et cetera ... eadem ...
naturales Angeli. 4° quia Angeli et daemones vident naliter species sacramentales sub substantia ... unde ...
potest ab eo Xtus ... itaque illa ... quam incredibile est n. posse Deus creari aliquam creaturam adeo perfectam
visu naliter posset videre corpus Xti in Eucharistia ... quod ... est.

Rec. omisso ant. nec. conseq. quia cum intellectus humanus naliter pendeat in suis speciebus
ab objectis suis, speciebus extensis localiter tam obiecti corporei ... quae sat. ... et fortasse
cognoscet angelus non ... excedat ... debet homo cognoscere Xtum ut hic. Sed videtur ...
... quod cognoscat ... praesentiae conveniunt Xto ut est in Euch. ... n. 1° ...
denominationes quae ... motum localem, existentiam in loco, ... cum speciebus
... praesentiae post convenire Xto ut extensum hic: Resp. 2° ... hoc ... 2. denominationes ...
praesentiam speciem et ... tribuunt Xto n. convenientur, ... in corpore ...
est ... physico n. habet Xtus ... denominationes. Unde ... in ...
... fractionem, visionem ... in ... 3. ex denominationibus quae speciebus ...
conveniunt ... possunt tribui Xto quae ex communi usu tribui solent ...
... detrahere, distineri, ... continendum. ratio quia denominationes ... speciebus possent ...
rivari in Xtum ... subtilitatis, ergo ... in illis ... quae ex communi usu attribui solent ... continendis. ... hic nota ...
omissa ... ex S. Thoma ... quia Angelus nequit cognoscere ... entitates ... Xti in Euch. ...
in Euch. 3° quia ... potest cognoscere naliter ... potest naliter ...
... quod ... ad quem ... hoc de Euch. cognoscere ...

Angelus

D. L. 6.

De tra Consecratione

Sect. 1.a

Aliorum placita circa formam consecrationis

Suppono 1.° nomine consecrationis formam a nobis intelligi verba virtute quorum fit praesens huic sacro corpus et sanguis Christi ex Christi consecratione et institutione. Unde negantes cum Calvino Beza et aliis requiri certa verba consecrationis negant consequenter requiri certam formam consecrationis.

Quo supposito censuerunt aliqui Christum Dominum nullis verbis usus fuisse pro forma consecrationis, sed sola sua voluntate aut tacite vel signo externo utendo sua divina potentia. hanc sententiam putant probabilem Innocent. 3. lib. 4. de myster. Miss. c. 6 fine. et alij

2.° senserunt alij Christum Dominum non consecrasse illis verbis Hoc est corpus meum Hic est calix sanguinis meus sed aliis nobis ignotis quibus ipse benedixit huius meminit S. Thomas nullus hic art. 1 qui eam refert et tem

3.° alij censent Christum consecrasse illis verbis quibus nos nunc consecramus, ceterum bis illa protulisse. semel secreto et tunc consecravit deinde publice post factam consecrationem, ipsum panem et vinum consecratum dedit discipulis et tunc eos instruxit quibus verbis fieri debet consecratio. huius meminit S. Thomas nullo auctore relato.

4.° communis sententia docet non alijs verbis Christum consecrasse quam illis Hoc est corpus meum Hic est calix sanguinis mei quibus nunc quotidie consecramus, et quidem semel prolatis ita S. Thomas hic Magister in 4. Dist. 8. Vasquez et alii Suarez ait oppositum defendi non posse absque temeritate.

Difficultas tamen est an illa sola verba sufficiant

per mortem suam, ad consecrationem ... alia requirant, et tamen non esse de essentia formae, ad valorem et effectum consecrationis non requiri. Scotus et Angelus putant verba praecedentia quae praeponuntur verbis in consecratione esse necessaria ita ut sine illis nec consecratio valeat.

Et multi alii contradicunt. 2.° Ex his qui existimant verba illa subsequentia vel ... aut aequivalentia in eadem consecratione panis esse de essentia formae.

B. ... Thomas communis a suis et alienis ... Petrus Soto et alii opinantur in consecratione calicis verba illa sequentia novi et aeterni testamenti mysterium fidei etc. pertinere ad substantiam formae et esse necessaria quae alia

Communis in scholis est sola illa verba Hoc est corpus meum in consecratione corporis, et Hic est sanguis meus in consecratione calicis esse de essentia formae et ad valorem sacramenti necessaria, ita ut si illa dicerent et omnia alia circumscriberent valide fieret consecratio communis Scotus ... ... et qui omitteret peccaret. Suarez, Vasquez et alii.

Sectio 2.a

Christus Dominus eisdem verbis seu tantum prolatis consecravit quibus nos de facto consecramus

Prior pars probatur ex Concilio Tridentino sessio 13 c. 1. Visum hic Christus in coena hoc sacramentum instituit cum post panis vinique benedictionem se suum corpus illis praebere ac suum sanguinem disertis ac perspicuis verbis testatus est; nullis autem perspicuis ac disertis verbis id testatus est nisi illis quibus nos consecramus de facto Hoc est corpus meum etc. ergo cum eum consecraverit, cum instituit eisdem verbis consecravit quibus nos nunc

nunc consecramus.

Objicies 2º contra q. Suarez [illegible] tunc lo-
quimur (citat Suarez) traditione aut eccl[esi]a. 2º q. dicunt
et verba quae nos consecramus ex Christi facto solemnes ritus tunc
sacr[amen]ti continenti vim transsubstantiandi acciperent. 3º q. prior
fuit prius ab ipso Christo collata efficacia et energia haurirent
quam in [illegible] [illegible] futura erant cum eius [illegible] et [illegible]
illius dicerent. 4º q. dicunt et hoc sacrum divinissimum et sanc-
tissimum primus [illegible] ab ipso Christo [illegible] ac sacrali ritu efficeret.

R[esponde]tur ad 1. q. per verba illa fuit consecratio
quae fit transsubstantiatio [illegible] eadem verba quae fit a nobis fac-
ta fuit a Christo transsubstantiatio. q. per eadem verba quae fit a nobis fac-
ta fuit ab illo consecratio [illegible] a nobis fit transsubstantiatio quae illa ver-
ba Christi Hoc est Corpus meum [illegible] quod cadens Christus [illegible] [illegible]
te colligit Trid. Sess. 13 c. 4. transsubstantiari panem in Corpus Christi
[illegible] eadem quae ~~[illegible]~~ fit a nobis facta fuit a Christo transsubst[antiati]o
lege si placet Trid. loco cit.

R[esponde]tur ad 6. q. quae illa verba Hoc est Corpus meum
sufficit fit consecratio et transsubstantiatio [illegible] consecraremus et alijs [illegible]
[illegible] [illegible] Christus illa [illegible] tempore institutionis non alia fra [illegible]
non quidem minoris efficaciae fuere in ore Christi quam in nostro [illegible].

Posterior pars nempe quod [illegible] [illegible]
[illegible] ea verba [illegible] q. semel proferre sufficiebat. 2º q.
non post collig[it] et sacra pag[in]a [illegible] dixisse. [illegible] ex alio [illegible]
fundo. 3º q. si prius secreto facta fuit consecratio et deinde
publice proferrent verba consecrationis [illegible] credendi
verba non esse proferenda ad consecrandum, sed ad significandum [illegible]
speciebus panis et vini Corpus ac Sanguinem Christi D. [illegible] priori
consecratione.

[illegible] obijcies 2º ad 1m consecrationem [illegible]
ni facta quod Christus dixit Hoc est Corpus meum [illegible]
ipso Christus per verba quae nos consecramus. R[esponde]tur [illegible] [illegible]
sectionis [illegible] obiect. 2.

Sect. 3.

An requisite ista 4. verba Hoc e Corpus meum et adsint forma essentialis Consecrationis panis.

Certum est dicta verba esse formam consecrationis non in integra. 1. Maior probatur ex Florent. in decreto unionis. Sed asserit forma huius Sacri esse verba Salvatoris quibus hoc conficit hoc Sacrum. Constat autem praedicta verba esse Christi D. et illis fuisse usum ad hoc sacrum conficiendum, ac Sacerdotes illa proferre in suo sensu Christi nomine. min. probatur. quia si non essent adaequata. max. quia etiam essent pars essentialis formae quae antecedit ut qui pridie quam pateretur etc. usque ad particulam Hoc exclusive ut volebant Scotus et quae sub sequuntur post particulam meum nempe quod pro vobis et pro multis traditur etc. ut Graeci asserebant. Sed neque quae antecedunt neque quae subsequuntur sunt pars essentialis formae. Ergo.

Minor huius ultimi syllogismi probatur quoad priorem part. quia essentia consecrationis non coalescit nisi ex verbis Christi ut Florent. vult, verba autem illa qui pridie etc. quae antecedunt non sunt verba Christi sed Evangelistae. Et licet alia sint verba quae antecedunt et sunt Christi ut accipite et manducate etc. ex hoc omnes non proferuntur in persona Christi sed historice materialiter et interrogative. at verba formae essentialia debent proferri formaliter in persona Christi et significative. Quod si non Christus post addere aliquid essentiale formae. Quod licet plura ex illis verbis antibus qui pridie etc. addita sint et non a Christo non erunt essentialia.

3. quia verba quae in consecr. non iubemur dicere, illud praeceptum Hoc facite non pertinent ad essentiam formae, sed illa verba antea non iubemur dicere. Quod min. probatur, quia praeceptum illud non est loquendi sed faciendi, atque id idem a Christo illius sic iubemur

bemus illa verba dicere quae ad factum ipsum exercendum necessaria sunt, ergo
sunt necessaria ad factum, quae supra diximus, Hoc est Corpus meum
cum haec practica efficiant conversionem panis in Corpus Christi

4. Dico 2a non est credibile Ecclesiam debuisse variare
in essentia formae variant autem in antecedentibus verbis. Nam Math. et
Paul. dicunt accipite Marc. sumite. Lucas utrumque
omittit ergo dici accipite panem etc.

Quoad posteriorem partem probatur, quia verba
quae sequuntur post particulam meum non est essentialia formae conversionis
Lucas 1o. illis consecrat Ecclesia Romana consecrare autem nequit
sine forma adequata. Ergo. 2. Quia non est credibile unumquemque Evan-
gelistam enarrasse sufficientem institutionem huius Sacramenti, si Ma-
theus et Marcus illa verba sequentia omitterent, ergo etc. alioquin
nobis insufficientem institutionem nobis tradidissent et occasionem
errandi praeberent, etenim cum Math. ante Lucam scripsis-
set Ecclesia consecrasset Christi forma a Math. tradita Ecclesia er-
rasset et insufficienter consecrasset. Ergo. 3. Quia illa verba Hoc
est Corpus meum sine sequentibus (addo et sine antecedentibus) sufficienter sig-
nificant praesentiam Corporis Christi et conversionem panis [struck] in Corpus Christi
sufficienter illis Ecclesia cum significatione practica et sequentibus ab
antecedentibus et consequentibus salvatur in illis completa forma essentialis
conversionis

2. Probatur post assertionem in titulo propositam
quod illa verba sint forma adequata essentialis quia praecise [struck] fiat
supra legitimam materiam et debita intentione fit sufficienter conversio
sed praecise prolatis illis 4or verbis supra legitimam materiam cum
debita intentione fit sufficienter conversio. Ergo. minor probatur quia
praecise prolatis illis 4or verbis supra substantiam panis exprimunt
tunc substantiam panis conversam in Corpus Christi et Corpus Christi adesse
sub speciebus panis. Ergo. Quia ea significatione practica et id fa-
ciant verba quae practice significant illis praecise prolatis supra
materiam panis fit conversio panis in Corpus Christi et hoc destruit speciem
substantiam sub speciebus panis quod est panem converti et sufficienter fieri conversionem.

3.º probatur post eadem Ass.º ex PP. et in his et S. Cypriano seu auth.e Sermonis de Cena Dni. sic aiente ante verba illa cibus communis erat sed ex quo a Dno dictum e Hoc e corpus meum etc. [illegible]. denique ex Tertul.º lib. 4.º 3.a Martione c. 4 dicente acceptum panem corpus suum illud fecit Hoc e corpus meum dicendo. ut alios plures omittamus.

Sect. 4.a
Obta diluuntur.

Obj. 1. ut valide fiat consecr.º debet vox illa meum referre corpus Xti et n ad corpus consecrantis, sed nisi praecedant alia verba quae praedicta etc. n refert ad corpus Xti: g.º intrant constitutionem formae, l. ad illius essentiam necessario requiruntur. [illegible] min. prob. q.a nisi praecedant illa verba n e unde debeat ad corpus Xti sed potius audientes intelligent Sacerdotem loqui de proprio corpore.

Rpr neg.º mai. nam licet proferat sua persona Xti illud meum refert ad corpus illius cuius nomine profert et n ad corpus proferentis. Sic quando Prorex [illegible] dicit nos Phylippus 4us Hispan. Rex illud nos n refert ad personam loquentis. Ad prob. neg. assumptum ex circumstantiis enim [illegible] proponis Sacerdotalis ordine sal. ex altum ipso exercitio satis constat n loqui nomine proprio sed Xti. Sic etiam in persona regis [illegible] neque opus e ut ante personae loquatur nomine regis dicat Le Regis nomine loquuntur. quod si aliquis *aliud intelligat simpliciter [illegible] [illegible] audiens accepit. Sic pauens e quando audit Sacerdotem dicentem ego te absoluo quod intelligat illum proprio suo nomine loqui et n Xti.

Obj. 2. quod Xtus protulit illa verba ~~[illegible]~~ Hoc e corpus meum tam consecrauerat ut probatur q.a antequam illa protulisset panem benedixit

ut evangelistæ testantur accepit Jesus Math. 26. panem
et Benedixit ut. Rm. Sed benedict. illa ex ver. sa. fuit
consecr., imo quia iam per illam facta erat consecr. panis in cor
pus Christi, Christus subiunxit hoc est corpus meum ostendens per sig
sui corporis quam benedict. causaverat sub speciebus quo?
Resp. neg. ans. ad probat. ideo cum Suarez
et aliis benedictionem ex propria ratione precessisse non per illam
consecrasse quia ex propria ratione dicta fuit a consecr. quod ipse
DD. inter se appellant benedictionem non est quia dicta benedictio
non precesserit. Idque ex circumstantiis nomen accipit. Ut spiritus
sanctus etiam appellari imposit. manuum. Unde poterit appella-
ri benedictionem quia est origo totius benedictionis. Ut gratia quia est ori-
go omnis uberr. gratiæ — obiicies 3. prius fregit Christus ac de-
dit discipulis panem quam proferret ver[illegible] Hoc est corpus meum
sed non prius dedit quam consecraverat. ergo prius consecravit quam
proferret verba. Resp. circa partem fregit controversia
esse an prius fregerit et fractum panem consecraverit
an prius consecraverit et postea fregerit. aliqui cum Gab-
riele hoc affirmant. alii cum Bonav. et Vazquez et aliis ~~negant~~
illud negant ac vi consequentias cum nil cogat immutare ordi-
nem textus, qui manifeste indicat: ad quod ideo credimus Christum
prius accepisse panem: deinde propria benedict. benedixisse
~~[illegible]~~ statim fregisse et in partes sufficientes distribuisse
in patino acommodatas consecrasse, et post ~~benedict~~ consecra-
tum discipulis dedisse
Quia autem prius dederit quam pro-
tulerit illa verba Hoc est corpus meum existimamus cum Suarez
et ceteris non prius sed posterius dedisse ab evang. autem per
anticipationem narrari prius quod factum fuit posterius, ita
cum S. Thom. quod Suarez cum aliis quamquam S. Thom. addat potuisse
hæc continuari fieri ita ut consecrando daret et dando consecraret
quem

Forma Bapt.ⁱ quæ ad modum in Bapt.ᵒ abluendo duo proferunt verba. Ergo hoc haec possunt locum reg moralis connexione: difficile illud habetur physicam.

Obij. 4. Verba illa Hoc est corpus meum sufficere ad consecrationem absque antecedentibus non arguit quod antecedentia non pertineant ad formam quia alioquin ex sacramento poenitentiae ubi absoluo valide bis dicere verbis absoluo te et non dicat Ego Ioanes te absoluo etiam Ego Ioanes constituit formam. Præter dist. duplicem ans. non arguit quod verba antecedentia non pertineant ad formam si verba antecedentia continent implicite aut equivalenter in illis Hoc est corpus meum sit in sacramento poenitentiae continetur Ego Ioanes in verbo absoluo attestatur a Ioane concedo ans. nam hoc pacto addi antecedentia non constituit novam formam siquidem magis exprimi quod implicite continebatur in aliam et addi solum idem et fortius conterrere. unde in iure idem operant tantum et expressum. Sit ubi addito quod implicite continebatur in alio. Si non contineant ut verba consistunt negatur ans. et et log. 2.ᵒ alio. Si verba antecedentia proferantur in persona Christi concedo ans. si non proferantur in persona Christi constituere non proferunt antecedentia negatur ans. et et log. Etenim ea sola possunt pertinere ad formam sacramenti verba quæ a Christo instituta et in Eccl.ª sic instituta sic a Christo forma verba quæ proferunt in persona illius nequeunt verba antecedentia pertinere ad formam consecrationis siquidem non proferunt in persona illius.

Sect. 5
Alia adhuc Dicta

Obij. 1.ᵒ particula Enim in utraque forma constituit formam et tamen absque illa consecratur valide consecr.ᵒ quod est absque verbis quæ anteeunt et subsequuntur illa Hoc est corpus meum datur consecr.ᵒ non ideo excludenda erunt a forma consecrationis. Confirmatur quia

tam partic. enim ~~multis~~ non a quibus Evangelistis refferunt sed tantum Math. in consecr. Calicis quia cum adhuc pertinea ad utraque formas non oberit verba antea qui pridie etc. non referri ab omnibus Evangelistis quomin. pertinere possint ad formas consecrationis, immo non unus Evangelista supplevit quod alius omisit.

Resp. cum S. Thoma Suarez. Scotus et alijs et communiter partic. enim non pertinere ad essentiam formas consecrationis, neque esse necessaria ad consecrationem necessitate sacramenti; sed ut ait S. Thomas addita est ab Ecclesia per consuetudinem a D. Petro derivatam ad continuanda verba antea et ad connectendum orationis non ad essentiale significationem formae.

Propono adverte haec verba hoc est corpus meum dupliciter posse haberi sensum: unum sub his accidentibus est corpus meum, dico ut accipiatis et comedatis corpus meum; vel [illegible]: corpus meum dico ut accipiatis et comedatis. Unus est [illegible] accidentalis, alius est essentialis formae consecrationis et necessarius ad valorem. Unus non sed accidentalis mox facile patet ex obiectione. Sed quaeritur an sit peccatum veniale partic. istam omittere: non conveniunt DD. nam Angelus Gerson aequum Scotus et alij putant esse mortale. Soto vero existimat esse veniale ob levitatem materiae; immo addit hoc esse verum etiam si addatur contemptus. At Silvester Marsil. et Lessius dicunt esse veniale si non adest contemptus si vero adest contemptus mortale.

Obij. 2. haec verba hoc est corpus meum aequivalent his hoc est corpus Christi siquidem illud meum refert corpus Christi: sed per ista non fit sufficiens consecratio. Ergo neque per illa. Resp. cum Alex. ea verba non esse orationes aequivalentes propter hoc quod ex proprio loquente, posteriora loquuntur nomine Christi et induerunt Christum nomine ex proprio loquente, priora vero non id indicant: potius indicant Christum loquentem nomine alterius.

Obij. 3. haec verba hoc est corpus meum designant corpus iam factum ex pane seu substitui sub speciebus non vero haberi per ipsa fieri: ergo supponit ante ipsa facta consecratio. aut ipsa [illegible] quia si non supponeret corpus iam factum ex pane sed faciendum esset per illa verba non vero dixisset Christus hoc est corpus meum sed hoc fit corpus

meum. Sicut dixit initio creaturarum fiat lux et facta est
non dixit Haec est lux hoc est firmamentum tuum.

Resp. neque ante verba n. illa neque designant

Corpus jam antea factum neque in actu exercito designant
simpliciter quod tunc fiat. Sed tantum designant corpus sine re subjecti pri-
mis, et in actu exercito faciunt quod contineat et verba fiant
unde ad probat. neque assumptum 2a. n. dicit Hoc est corpus meum
communis et logice in actu exercito fiat, ita est communis, non sicut
quod fiat quemadmodum et fieret Lux satis fuit imperare
quod fieret communis non imperatum fuerit ipsis imperationem

Prob. 4. S. Ambrosius qui assignans
cujus sermo esset Christi quo creatura mutaret dixit. est Acci-
pite et edite ex hoc omnes Hoc est corpus meum. Deinde S. Aug-
ust. Sic ait Sacerdos prius dicit Evangelistarum verba
assumens qui pridie quam pateretur etc.
Si verba Dei potestate et efficacia in efficientia plene
accipite et manducate Hoc est corpus meum. ecce ab Christo
efficacia et ab Ambrosio efficacia mutandi creaturas Stephanus
tribuit illius verbis accipite et edite. Puto quod istos
non credidisse illa verba accipite et manducate Sacerdo-
tem orationem cooperando sed retulisse et integras suas periodos
referrent.

Sect. 6

Possitne illa 4. verba Hic est Sanguis meus ab quibusdam
quantibus sit ad quantitatem fructuum calicis
essentialis.

Neque probandum nobis modo est quod verba quae dicta ante
non ni proferant ad esse formam cum ad satis dictam scribis cum sui
consecrationis. neque opus est probare quod quod illa verba sint
ante ad esse formam tum id sufficit. Certum sit. Sed hic dicimus
s

tum, ex illis subsequentibus novi et aeterni test. quas S. Thomas credit pertinere ad essentiam formae, et nos negamus ob significantiam.

R. illa quatuor verba praecisse significant conversionem vini in sanguinem Xti, et sanguinem continere sub speciebus vini: quia illa sufficiunt conversionem vini in sanguinem Xti, et praecisse hic poni sub speciebus vini: atque forma consecrationis calicis est praecisse illa verba per quae fit conversio vini in Xti sanguinem et hic poni sub speciebus vini. quia sola illa quatuor verba sunt forma essentialis et sequentia non pertinent essentialiter ad illam. ans. probatur quia ex illorum veritate colligitur Xri conversionem, hinc quia non tantum alia quae illam sequuntur tamquam stare nequeunt quin illa sint vera et quin fiat conversio vini in sanguinem. con. probatur quia cum significato verborum consecrationis sit practica ut efficiunt quod significant. cons. in enthymemate probatur quia illud praecisse est forma essentialis consecrationis calicis quod de solo sufficiat absque aliis ponere talem consecrationem. sed illa verba absque additis alterius se solis sufficiunt ponere talem consecrationem consecrare et ponere sanguinem sub speciebus vini, ex destructione vini idem sint quia illa verba per quae praecisse ponitur sanguis sub speciebus vini est forma essentialis. ad sequentia non pertinent essentialiter ad formam

Resp. fundamentum quod forma essentialis consecrationis calicis semper fuerit eadem in Ecclesia haec autem nequivit variari a Ecclesia praxi sacrorum addendo vel detrahendo, sed non semper fuerunt in Ecclesia forma consecrationis cum verbis illis sequentibus novi et aeterni test. quia nunc probatur quia ex scripturis, neque in formula praeter... novi et mysterium fidei ut videre in Eucharistia S. Iacob. et Mar. et S. Basilij. deinde apparet in missa Aethiopum desunt illa novi et aeterni testamenti, et mysterium fidei. et hanc ultima etiam missa Ambrosiana colo niensis quod

R. quia non e credibile Evangelistas narrantes for

dogmatice omnia verba frg. sacrorum, aliqua verba essentialia pretermisisse, cum alias occasionem dedissent errandi cum sciebant quod Christus protulisse et nos id faceremus, quod ipsi Sacerdotes omnes Evangelistae omnia verba illa quae nunc .... subsequuntur tradunt sed aliqua omnes pretermittunt et aliqui alia dogmatice narrantes frg. sacrorum ut videnti constabit ....

4.a quod id testantur ... S. Ambros. lib. 4 de Sacris c. 5. S. Aug. serm. de Cena Dni. S. Justin. Euseb. Emissenus. Adverto tamen quod quod dico frg. essentialem consecrationis calicis salvari in illis S. verbis: *Hic est Sanguis meus* non ita intelligo ut salvari nequeat in aliis equivalentibus v. g. *Hic est enim Calix Sanguinis mei* pater quod equivalenter ... eodem reputantur et non consentiunt diversa ideo dixi ... illa .... Si vero petas cur sequentia *novi et eterni testamenti* addantur. Respondeo tum ob maiorem declarationem tum ob multa mysteria quae videri poterunt apud .... Sarti lib. 4 de Sacrif. Missae. c. LL n. 28.

Sect. 7

Adversariorum fundamenta offero

Obiit. 1.o omnia illa verba pertinent ad essentiam frg. quae in missali ponuntur litteris maiusculis, et a Sacerdote offeruntur super calicem tempore consecrationis ... ...a sunt ... trado ... eodem modo notentur et offerantur quae velit essentia si essentialia non erunt.

Respondeo neg. ans. non inde sumitur ... exsecrationis ab ... nequeant fieri ... ad ... ideo ex ... verba ad valorem sacrorum quae bene ... essentialia requirerant ad ... conversionem et ... Sanguinis sub speciebus vini. quod autem notentur et offerantur sit essentialia ... quae pertinent ad maiorem explicationem quae ... magna mysteria quae ... damnata ... offerta tutius omnia

offer

fferre aci necessaria eius. quod totaque quae parta in natura eius
non efferret et tamen ut ... Ad non est de essentia ...

obiicies 2 verba illa novi testamenti pertin-
ent ad maiorem explicationem verborum essentialium: ergo pertinent ad essentiam
... paret ... obligationem ... absolu-
...

obiicies 3 ...

obiicies 4 ...

obiicies 5 plura pertinent ad formas essentiales
Sacrorum ...

adaequatis et concurrit tamquam pars essentialis quae datur etiam in sal-
vatur sufficere Baptismum unica immersione. Din forma cuius Baptismi
verba lego te Baptizo sufficere significare ablutionem et in-
currunt et pars illa in nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti
accedenique in quacumque forma Sacramentorum protractio verbo-
rum per longiorem mora temporis non est tanta ut ab
illa salvatur sufficere sicut et in quo moraliter concurrunt
quando dantur &c.

Resp. distinguendo ant. si quae implicite aut expli-
cite tantum aut aequivalenter negando. Si quae explicite aut for-
maliter concedo ant. ad bene probat. dico quod si alia aliqua requirunt
quae sufficiunt esse sunt quae aequivalent possunt quod alia prae-
stant sive positive in verbis aut caeteris sequentibus neque parti-
aliter possunt quod contra atque adversus particulariter concurrunt.

Ad primum explico dico quod a peccatis huius
forma finiatur concurrit tamquam idem magis expresse. ad 2um neque
trinam immersionem pertinere ad essentiam. sed pertinet ad essentia Bap-
tismi immersio (quando fit per immersionem). Ad 3um illa ver-
ba non significant nisi ablutionem atque nec si forma susceptionis
adderatur invocata Trinitatis quae ita in haec verba dicimus. Ad 4um
protractio verborum est multiplicatur. Si sabatur eius essentialis
concurrunt repetita. Hoc hoc est est corpus corpus meum meum non
est multiplicatur quia priores quam posteriores productiones concurrunt
ad quod ideo omnes concurrerent. Si dicis in absolutione hic
illud lego et explicite et implicite dico lego te absolvo

Obiicies 6 multa dicta et multos Euangelistas
forma concurris verba illa verba referentes. Resp. dicta
et Euangelistas omnia illa verba retulisse ut forma quae ut fra-
ctionem et illa subiungit alia in calice nam Hic est san-
guis meus pertinet ad essentialia Est vero ad accidentalia.

Sic

Sect. 5.

Mutat.° Substantialis rei, non et accidentalis vitiat ~~[illegible]~~ Consecrationem

Ita Gran.° et alij nec non pror. si in ponetur in dicto aucto loquor de mutat.° substantiali quocumque pacto contingat sive per vitiationem verborum essentialium, sive per additionem, sive per mutationem synon. equivalentibus.

Prob. 1. quoad prior. part. q. facta mutat.° substantiali rei non manet substantialis forma, sine forma autem substantiali non fit consecr.° ergo. Min. prob. q. mutatio substantialis rei facit q. non sit substantialiter res ipsa, sed alia. Min. ostendit q. solo post prae-xi consecr.° per formam a Christo D. traditam est.

Prob. 2. q. nequit fieri consecr.° nisi nisi per verba quae habeant vim transsubstantiandi, sed verba substantialiter diversa per quae ~~[illegible]~~ forma variatur non habent vim transsubstantiandi ergo. Min. prob. q. verba substantialiter diversa ponuntur propria authorit.° et proprio nomine ministri quae autem sic ponuntur carent vi transsubstantiandi ergo.

Prob. 3. qui forma substantialis mutata utitur omittit formam substantialem praescriptam a Christo institutam. Sed forma substantiali omissa actus, et illius valor corruit ergo.

Quoad 2.a part. prob. mut. pure accidentalis relinquit integram essentiam formae. Sed integra essentia formae sufficit ponere consecrationem ergo mut. accidentalis non vitiat consecrationem. Min. prob. q. si non sufficeret ponere consecrationem alicuius, quod excessit essentiale ad consecrationem, hoc autem appellamus formam essentialem sed quod forma non sufficit. adde accidentale esse quod sive abesse sive adesse contingat substantiam non destruens nec ruinam efficiens, ut ex Physica constat.

Hinc infert L. quod si loco pronominis

Hoc

Hoc ponat illud erit invalide, conseq.o quia mutat sub(stanti)alia, quia non illud non demonstrat extra sua termini,

Si vero quia non hoc mutaret in istud, sed non mutari forma substantialis, cognoscantur equivalebant ubi. Similiter si loco partis Hoc

Hoc dicentes, Hic etc. valeret, quod erit mut.o accidentalis. Secus

si diceres hoc quod est panis, S. hic panis, neque sic mutat sub(stantia)

substantialis. Rursus si loco pronominis Hoc poneret adver-

bium Hic erit certius substantiale. Non sic si loco generis neutri

poneret masculinum, quia error pure grammaticalis non mutat

substantiam sub. Sed solum spectandus locutiones, unde non minus vale

consecr.o panis per hanc formam Hic est corpus meum, S. meus, quam

Baptismus per hanc Ego te Baptizo in nomine patria, Fi-

lia et Spiritus Sancta, et poenit.ae per hanc absolvo tibi

Res est dubia an parola Ecce equivale-

at pronomini Hoc, atque ideo dubium est an per hanc formam Ecce corpus

valeat consecr.o Similiter dubium est an ponere parolam Caro

loco partis Corpus sit mut.o substantialis, neque dicimus esse termini

vel substantialis mut.o quia Caro non importat nervos et ossa

sicut vox corpus, et ex altera parte Christus Dominus Joan. 6. utitur

nomine Caro ad significandum suum corpus. Caro mea vere est cibus

et plures per eandem vocem usurpant, id certum est consecr.o

non valere, si parola est pro mat. et loco illius ponat erit

bum fit.

Quod infert certe atque dicenda in verba sanguinis servata

congruae proport.e Solum hic advertitur varias ab Evangelistis et Paulo declara-

tis sufferre accidentali. atque loco sicut Math. et Marcus dicens Hic est

Sanguis meus, sive cum Luca Hic est Calix novum testamentum in meo

sang.e variola substantiali quod prout sentiant alii. At in Eccle-

siae Latina tenemus uti forma Rom.a vel Hic est n. Calix sangui-

nis mei etc. aliàs peccabis ex solo Soto et Suarez et Divini

mortaliter, non solo ob scandalum, sed quia in re ad agere ... ordinem et tradit.e et

consuet.e illius

Sect.o

Sect. 9

An verba consecrationis dicantur formaliter et enunciative, seu tantum materialiter et pure recitative

Suppono 1.o tunc verba dici formaliter, seu enunciative quando proferens intendit significare quod ipsa formaliter significant, et enunciare quod ipsa formaliter enunciant; tunc vero materialiter, historice, et pure recitative quando non intendit significare aut enunciare quod ipsa significant et enunciant sed tamquam historiographus refert quod ille verba dixit alicuius veluti si dicas Bucerus dixit Christus non est in Eucharistia semper sed in usu tantum, non affirmas Christum esse in usu tantum sed refers a Bucero dictum atque ideo verum dicis quia licet quod Bucerus dixit non sit verum revera dixit sicut tu refers.

2.o omnes catholici confitentur verba consecrationis dicta a Christo enunciative et formaliter unde non quaeritur de verbis dictis a Christo. Sed de sacerdotibus qui illius auctoritate consecrant an scilicet consecrent enunciando sicut ipse consecravit, seu referendo verba quae ipse protulit enunciando — tantum

3. Controversia quaeritur de verbis formalibus non de accidentalibus interrogamus quod an verba illa essentialia quae sunt forma consecrationis utriusque speciei seu equivalentia dicantur a sacerdote tamquam lectio seu narratio rei a Christo gestae. Seu enunciative et eadem qua a Christo dicta sunt eadem intentione et vim exerceant in subiectum imprimendo practice effectum quem significant. Debet tamen notari discrimen inter utrumque quod dicendi modum dicendi verba neque utrumque conveniat sed hoc stare cum solo formali enunciativo quamvis absit recitativus. Et e contra cum solo recitativo non stare ... recitativum non facit quod sacerdos nomine Christi loquatur neque ... enuntiat consecrantis

sub speciebus panis est corpus Xti, et sub speciebus vini est eius
Sanguinem, ut opus erat ad transubstantionem et sacramentum
quis et veritatem practica verborum nascuntur varii 3°
libent referri, sed illis omissis nostram proponamus.

Sect. 2a
Verba consecrationis dici tralio enuntiative ac Historice sive recitative.

Quoad prior. part. probatur: Sacerdos consecrans quamvis Sacra non proprio ~~[illegible]~~ loquens et non propria persona consecrat velut is dicitur Lex de Baptismo ~~[illegible]~~ at hoc sacramentum consecrat non proprio sed in persona Xti loquens ut testatur D. Aug. flor. Euseb. Emis. at in persona Xti non loquitur recitative, sed tralio et enuntiative. Min. probatur: quia licet Xtus non recitaverit sed enuntiaverit, recitare nequit fieri nomine Xti sed proprio nomine Sacerdotis alterius narrantis res alias ac in ~~[illegible]~~ est, ergo consecratio esset falsa.

Probatur 2°: Si verba consecrationis dicerentur tralio et enuntiative sed solo recitative, starent possent vera quamvis denuo non esset sub speciebus panis et vini, quas sibi in manibus Sacerdotis, Corpus et Sanguis Xti. Probatur antecedens: quia licet non dicantur enuntiative sed recitative, sufficit quod Xtus tempore institutionis illa dixerit, et quod Corpus et Sanguis Xti ~~tunc~~ fuerit sub speciebus, quia cum Xtus illa dixisset et Corpus et Sanguis fuisse sub speciebus, consecrans denuo nunc non sint, starent vera. Sequitur: ad veritatem recitationis non requiritur id quod enuntiatur sed tantum id quod affirmatur. Confirmatur: quando Sacerdos recitat verba consecrationis cantando epistolam in festo Corporis Xti, verba sunt vera absque eo quod denuo sint Corpus et Sanguis Xti sub speciebus, quia ibi dicuntur recitative.

Probatur

Prob. 3 ex Conc. Trid. sess. 13 tenemus poni corpus in Euch. ex vi verbor. et quidquid per naturalem sequelam et concomitantiam, ast non potest commode explicari quid sit poni ex vi verborum nisi dicatur esse poni ex vi formalis enuntiationis, seu sermonis q. dum e verba sacerdotis etc. significare et enuntiare ea quae dicit dicit poni ex vi formali atque ideo proferri formaliter et enunciative.

Confr. Si diceret intuy narrative non demonstrarent species quas modo sunt in manibus sacerdotis, sed quae fuere in manibus Christi: atque ideo non consecrabit panis qui in manibus sacerdotis, sed narrabit fuisse consecratum qui fuit in manibus Christi licet ille solum panis consecraret cuius accidentia seu species demonstrantur per pronomen Hoc, et aliis verbis missalis [illegible] sui p. probemus.

Prob. 2. posterior p. q. ille sensus tribuendus e [illegible] verbis quam viri audientes ex illis percipiunt audientes autem illa dedit et dixit hoc est corpus meum viri audientes percipiunt q. sacerdos narrat q. ea illa et dicta a Christo. Deinde q. si in verbis illis dedit discipulis suis dicens Hoc est corpus meum attendas particula Dicens narrare cognosces sequentia a Christo dicta fuisse et ea quae Christus dixit esse recitative dicta id narrationem alia [illegible] referre q. Christus dixerit id narrative et [illegible] truncata, seu [illegible] perficiendo. Deniq. q. a particula Enim sumitur intuy recitative, nam reddit causam praecedentis verborum atque ideo [illegible] adest non post aliis formalis significare nisi reddat integrum sensum q. immarcabi [illegible] et subsequentia quae [illegible] recitative. Confr. q. [illegible] et subsequentia quae [illegible] dicere recitative.

Christus [illegible] sermo sacerdotis necesse est Christus [illegible] ille, et illa verba Hoc est enim corpus meum licet vera sacerdos ea affirmare intendat et audientes ista intelligant: q. revera [illegible] narrat. seu recit.

Sect. II
Obiecta Adversariorum

Obij. 1. Una pars nrae scientiae destruit alteram
q. probans q. dici materialiter et recitative ē n. dici in p̄l
tum significant et noē xti. dici autem formaliter et enuntiative
ē dici in genere significant et n. nomine Sacerdotis sed xti q.
Resp. neg. ans ad pbat. dist. ans dici pure materialiter et mere
recitative, ē n. dici in genere significant, conc. ans. dici n. pure
materialiter sed sub una consideratione intus, et sub alia formaliter
nego ans. idem dic de 2a. parte. nos n. dicimus verba
dicta dici pure materialiter sed sub una ratione materialiter et re
citative et sub alia formaliter et enunciative. et videre ē si ep. dī
cerem Ares dixit q. eō qō dico Christus ē incorruptibilis natu
ris. illa verba manifeste referunt ut dicta ab Ario et
illis idem eēt affirmō q. ī dl dici formaliter et recitative

2. si verba illorum dicerent formaliter
et enunt. eent falsa in ore Sacerdotis q. probans q.
n. posi in ore Sacerdotis aliud significare quam in ore xti
significarunt siquidem in eodem sensu intelligitur Sacerdos atque
ipse in ore xti significant per illa meum et meus corpus
et sanguinem offerentis. q. et in ore Sacerdotis. atqui eo
verba erunt falsa cum ostentum sub speciebus n. sint corpus
et sanguis Sacerdotis sed xti. Resp. neg. ans ad prob. conc.
maiorē de signato directo ut de corpore et sang. neg. illam
de speciebus quas si significaret indirecte q. in ore xti diversa sig
nificabant atque in ore Sacerdotis et corpus et sanguis eent ea
dem. sicut deinde mutuo indirecte. et dist. conc. q. et in ore Sacer
dotis significant corpus et sang.m offerentis* formaliter, scilicet cuius perso
nam induit Sacerdos cum offert et cuius noē offert; conc.
q. et in ore Sacerdotis significant corp. et sang.m offerentis materialiter

Seu

*offerentis

seu cuius nomine non proferuntur neque loquuntur. cum autem sacerdos
non loquatur nomine proprio sed debeat materialiter, et nomine Christi cuius
personam induit loquatur Christi. illud Lucae 22 hoc quotiescumque feceritis
in mei memoriam facietis et illud Lucae hoc facite in meam
commemorationem, particulae mei et meus in ore sacerdotis non signi-
ficant corpus et sanguinem illius sed Christi a quo idem proferuntur et
signant directe eadem.

3. tam verba quae antecedunt
quam quae subsequuntur verba essentialia formae dicuntur recitative ergo
et essentialia. Resp. neg. cons. est in disparitatis ratio, quia verba essentialia
quia cum applicari debeant ad materiam praesentem ut demonstrent
corpus et sanguinem Christi sub speciebus praesentibus debent accipi sig-
nificative [illegible] cum [illegible] non debeant applicari ad materiam praesentem
satis est quod accipiantur recitative.

4. potuit fieri consecratio per verba
dicta recitative tantum ergo [illegible] potuit Christus etiam insti-
tuere [illegible] verba recitata [illegible] a sacerdote sub
[illegible] ut [illegible] Resp. dato antecedente neg. cons. de facto
[illegible] ex [illegible] dictas [illegible] ratione.

Dices 2a [illegible] verba [illegible] non demonstrant
[illegible] substantiam sub speciebus quae sunt in manu sacerdotis sed sub
illis quas Christus habuit ergo sacerdos non accipit verba de-
monstrative [illegible] si acciperet sanctum non demonstra-
[illegible] recitative [illegible] si [illegible] hanc materiam [illegible]
[illegible] sub his speciebus [illegible] recitative [illegible]
[illegible] illius Christi [illegible] est cum omnia verba recitative
[illegible] alius significative [illegible] hanc
[illegible] idem recitat [illegible] materiam [illegible]
[illegible] sacerdos illa verba proferat [illegible] significative
[illegible] indicium [illegible] illa a sacerdote significative
[illegible] et non recitative. Resp. dist. [illegible] sacerdos non
accipit [illegible] recitative tantum [illegible]
non accipit [illegible] recitative neque [illegible] ad [illegible] dist. illud si
[illegible] id est, si tantum recitative [illegible] id est recitative et
non

n[on] tantu[m] sed et significatiue, neq[ue] q[uod] si dixerim utroq[ue] m[od]o sumi, quatenus significatiue accipiuntur debeant p[ro]ferri m[odo] et significari, detentis sub his speciebus quas sacerdos in manibus h[abe]t

et spe[cie]s quatenus u[ero] recitatiue referuntur ad m[odu]m quo Ch[rist]us hunc in manibus et ad quas se habuerunt, ~~recitatiue~~ in ore Ch[rist]i significatiui.

Sect. 2

Quid aliqui significent verba consecrationis pronomina Hic et Hoc.

1.a s[ententi]a ait substantiam panis p[ro]no[min]e hoc et substantiam vini Hic significare seu designare. Sic varie a[b] illius authoribus explicatur. Berengarius et Sacramentarii dicunt significare substantiam panis et vini ~~tantum~~ ut signum corporis et sanguinis Ch[rist]i. Bonau[entur]a autem dicit significare quidem substantiam panis et vini transitiue quatenus illae transeunt in corpus et sanguinem Ch[rist]i ita ut sensus illorum verborum: hoc est corpus meum, id est hoc transit in corpus meum. et similiter de verbis calicis.

2.a ait p[ro]no[min]e hoc significare aliquid co[mmun]e substantiae panis ~~et vini~~ et corpori Ch[rist]i ante ultimum instans consecrationis quod sit quaestionis et similiter p[ro]no[min]e hic aliquid co[mmun]e substantiae vini et sanguini Ch[rist]i ita Egidius theorem. 42 et alii.

3. ait p[ro]no[min]a hic et Hoc significare et demonstrare individuum vagum contentum 1. substantiae contentum sub accidentibus panis et vini non ante finem p[ro]lationis f[...] s[ed] divisibilo a[...] ideo suspendit suam significationem usque ad ultimum instans enuntiationis ita Lugo D. 7 de Euch.

4.a s[ententi]a ait significare seu demonstrare sub speciebus contentum in fine p[ro]lationis non vage sed determinate ut corpus et sanguinem Ch[rist]i, quomodo non explicite sub his tamen sed sub aliis qui-

eo

eam explanat per ordinem ad pr. sig. sub speciebus seu accidentibus ita ... 3 p. q. 78 art. 5 dub. 2 n. 34 ...
... sa docet per nomen Hoc species
panis, et per Hic species vini demonstrari. ita Ricardus
... apud ... art. 23 ... signare aum sensibilem ... contemp. quo fit designatio et manet ... efficit ver-
borum ... tota ... accidentia ... explicat
an demonstr. accidentibus sit in recto an in obliquo

Sect. 23.

Nostra sententia explicata et confirmata

Censeo duplex esse signatum pronominis Hic et Hoc
alterum directum alterum indirectum seu ut alii loquuntur,
alterum in recto et alterum in obliquo. signatum directum pronominis
Hoc est corpus existens sub ... tantum accidentibus panis
... verborum ... in fine ipsius) de quo
post dici ... quod sit corpus Christi obliquum ... accidentia
panis sub quibus substantia ... et ...
quaecumque adest ... substantia panis ...
... destruendam ex suppositione
antea fuerit. et similiter signatum directum ...
... Hic est existens substantia sub speciebus vini ...
... verborum ... in fine illius) de quo
... post ... quod sit sanguis Christi. indirectum accidentia
ipsa vini, et ... quaecumque adest sanguis Christi.
... pronomina Hic
et Hoc non signare aut demonstrare directe id quod est ante ...
... sed quod est in fine ... ideo ... suspendere
... ad ultimum instans. 2a. signatum directum est illud
existens de quo ... post dici quod sit corpus et sanguis Christi: et non aliud.

q. accidentia panis et vini est signatum indirectum secundum illius pro-
nominis sacramentalis, et hoc indirecte, et non illius signari.

Probatur 1.a 1.a pars. Illud quod directe
signatur pronomine Hoc (idem sua proportione de pronomine Hic) prae
fertur esse corpus Christi sed de nullo quod signatur aut sub
stantia panis demonstratur ante finem prolationis verborum post pro
lationem est corpus Christi ergo nihil quod sit ante finem
prolationis verborum directe signatur aut demonstratur pronomine Hoc.
Maior patet quia subiectum enuntiationis consecrativae panis est signa
tum pronominis Hoc. et praedicatum est signatum vocis corpus Christi.
Minor probatur quia ante finem prolationis non est corpus Christi sed substantia panis

Confirmatur. Hoc pronomen demonstrativum. Hoc directe de
monstrat aliquid singulare. sed nihil singulare est ante fi-
nem prolationis quod possit directe demonstrare nisi substantia panis
vel accidentia panis, vel utriusque coniunctum: nihil horum demon
strat ergo nihil demonstrat ante finem prolationis. Minor probatur
quia neque de accidentibus neque de substantia panis, neque de coniuncto
verificatur post prolationem quod sit corpus Christi in fi
ne prolationis. Quamvis tunc dicatur directe demonstrare q.

Probatur 2.a pronomina demonstrativa non hoc
demonstrare statim ac proferuntur sed non alio ex
adaequate signata assignant signatum pronominibus in fine consecra
tionis nisi quia ex se bene statim demonstrare possunt non statim de
monstraturum sed suspensam habent suam significationem
directam usque ad finem prolationis. Maior probatur quia si quis arrepto
calamo statim incipiat inscribere circulum et dicere Hic
est circulus illud, Hic, non demonstrat, nisi finita pla
quia usque tunc non est circulus qui demonstretur. Sic in
Ioannis 15. Hoc est praeceptum meum ut diligatis invicem,
non demonstrat aliquid pronomen Hoc ante prolationem totius orationis
ideoque postea alia verba explicationis probare.

2.a pars probatur. Totum illud contentum sub
accidentibus panis demonstratur directe pronomine Hoc in fine prolationis

quia

q. ē idem cū corp.ᵉ X.ti, p hoc corpus X.ti ē illud q. rōnat de
cū ipso corp.ᵉ X.ti q in fine p̄lōis ōnes sub accīb.
panis: q.ᵃ sō corpus X.ti sub accīb. panis ōtentū est
directe demonstratū p prō Hoc in fine p̄lōis. mai.
pbr. q.ᵃ cū ad veras p̄dicatione requirat p subm et p̄da
tū sint idem, et subm huius enuntiōis veræ Hoc ē
corpus meū sit sō q demonstrat p prō Hoc, p̄datū autem
sit corp. X.ti sō post directe demonstrare prō Hoc
in fine in fine p̄lōis q. ē idem cū corp.ᵉ X.ti

Pbr. 2.ᵃ p̄noa Hic et Hoc si accipien
da adiectiue in fris ōtiuuis, sd sic accepta sō signant
ex p.ᵗᵉ subti id ad q. determināt p̄dati. q.ᵃ cū nā p̄dati
detr. et ōtentū sub spebus sit illud cū quo post
dem. fari corpus et sanguis X.ti sō illud demonstrabūt
p̄noa Hic et Hoc ex p.ᵗᵉ subti. mai. pbr. 2.ᵃ q.ᵃ prō Hic
semp. ponit adiectiue in frā Calicis q.ᵃ et Hoc in frā
panis, cū eadem sit rāo et nā frā q. ideo demū accipi
eadē verba exponat p alia. 2.ᵃ pbr. eadem mai. 2.ᵃ
n̄ substiua [illegible] in hisce [illegible] ōuenit. [illegible]
q.ᵃ min. pbr. q.ᵃ in frā sanguinis ideo ponit Hic
q.ᵃ sanguis cū quo ōuenit ē masculinus. et in frā
panis ideo ponit Hoc q.ᵃ corpus cū quo ōuenit est
neutrum

Pbr. 3 pars p.ᵃ demonstr. quę fit
p dicta p̄noa n̄ ē pure mentalis sd sensibilis. demonstr.
autem sensibilis fit p accīa q.ᵃ cū n̄ p alia nisi p accīa
panis et vini p hsc fiat ad q ideo hęc nātio signabit
indirecte et oblique in recto n̄ nisi [illegible] signa
n̄ posi cū nec [illegible] accīb. p̄dat corpus X.ti
et designat directe certū ē [illegible]

Denique 4.ᵃ pars pbr. q.ᵃ dicta p̄noa
demonstrant demum sensibilr q.ᵃ saltem in obliquo signa
nātis

uoe trate p̄oiq Scup̄siq - pact vñ q̄ stab p̄ p̄oia nequit esse p̄sens via abs hij noe p̄teg neq uit signari ut p̄sens ans p̄bi ex ijs que dix im q̄ ex xi horu ynoiu ostendimus m̄g debere ee p̄sente sterrationi

Sect. 2.

Visarestrum Sidiru

Obij. 1 adhuc 2 p̄. m

uit xhs qd tenebat in manib et qd p̄lepio Aplis manducare: Sed hoc qd tenebat et p̄ Aplis manducare erat panis ante fine ... extens. q̄ ... pno Hoc signar ... Xti qui e infite ... subs panis qui p̄edie fine ...
q. Siquis heus in manu pane dicat mihi accipe ex hoc et comede et me manu extendere ... ostende ... dem 1. scripione nullus dicet dedisse qd ostendit ... inuitauit q. Si Xtus hebat in manib pane inuitauit Aplos ad comedendu dicens accipite et comedite ex hoc omnes pane ostendit pane et ad illum inuitauit aliqn non daret illud ad qd inuitauit si pno Hoc ad fine ... referret et tunc aliud daret q̄m in manib habuit q̄d inuitauit.

Resp. d. 1. mai. demonstrare id qd in fine ... tenebat in manib ... dedo mai. qd tunc tenebat in manib ... cum pno hoc ... neg. mai q. q̄noiu signi refert ad fine ... ut diximus. ad ... Sidem ... aulibi qui anteaderant ad manib ... in obliquo designant ... an ... id qd aut antea extens e in fine ... in luch.

accom dat^a exponit Xti sub accidentibus panis

Obj. 2. Contra eandem. in pane Xti est substantia panis, deberent substantiale in rõe demonstrativi absque hic panis q. illa ratio demonstrativi poterit esse signata per voces Hoc ante finem formae et in fine patet q^a si in ante finem pro[nomine] voce q deb^t q^d sit substantia panis in fine p dat^a [illegible] Xti lig. sit ratio lig. lig. utroque identifica. Resp. nego q^a loquamus q^a p nō Hoc demonstrare rem singularem quaelibet est illa ratio demonstrativi utriusque lig.

Obj. 3. potest demonstrare distincte utrumque demonstrativi sub. speciebus vel Hoc sive illud aeque adeo debet significatum ante finem formae sive principio alterius duobus tamen unum sit demonstrativum sub speciebus ante finem sive post est corpus Xti.
Resp. p nō Hoc sufficit demonstrare rem utramque differentem. aeque adeo signatum illius non posset esse aliquid vagum.

Obj. 4. p nō Hoc ponitur in fine demonstrativum substantive lig. sit extremum integrum propositionis, primus substantive est nequeat tale esse si ponitur pro adiective, ad p substantivum hic propositio significat p te statim esse. Ergo p nō Hoc significat statim esse est. et in fine formae.

Resp. neg. ma. nam diximus utrumque p nō accipi adiective neque d^a eo quod illud esse extremum ad p^a propositionis nam consequentiam est tale p se nisi quatenus includit ipsum p[rae]dicatum et quanto magis implicite q^a quam dum in ipso p[rae]dicato

Obj. 5. o^a n. p. sic et p. subiecti importat ipsum p[rae]dicatum vel corpus Xti p. lig. dico Hoc est corpus meum esset identica propositio lig. identica propositio est illa in qua idem q^d est p[rae]dicatum ponitur ex p. subiecti. Resp. neg. lig. ad probat. dicitur non satis esse ad propositionem identicam quod ex p^te subiecti idem importet quod ex p^te p[rae]dicati, sed requiri esse quod idem importet ex p^te subiecti atque eiusdem tamen seu eodem modo importet ex p^te subiecti atque

ex

p. p dati. ut petrus e petrus corpus est corpus ... adde n. impertare ... idem ex p. p dicato in verbis secreonis q. ex p. subiecti. nam ex p. ... p dati impertat ... corpus xti ex p. ... corpus xti ut stentus sub acci... ... p ... atq ideo sal... mino obliquo addit signos accus ... ad illa

Obij. 6 si ... hoc signaret ... corpus xti ... verborum ... illud ... quod e corpus xti e corpus xti. at nequit ... hec verbu ... min ... id efficiunt q ... significant, ... efficiunt ... corpus xti ... corpus xti ...

Resp. neg. mai. ad ... min. n. efficiunt q corpus xti ... accept... sit corpus xti ... min. n. efficiunt q corpus xti ut stentus sub acci... panis sit corpus xti nego min. ... efficiant quod ... efficiunt ... id quod antea n. erat ... sed abbe ... p ...

Urges ... hoc demonstrat id quod in ... pp conversione ... n ... conversione corpus xti p. signat corpus xti. Resp. ... mai. signat ... signat id ... q conversione ... mai. ... minori, neg ... hoc plura signat ... scione ... tamen ... quam ad ... requiruntur.

Sect. 2

... secreonis ... de p ...

infra secreonis Disting. e duplex ... * alia practica, alia speculativa; practica e ... ... ponunt ...

...

quomodo signat. Speculativa est conformitas enuntiationis cum obiecto unde veritas practica desumitur ex eo quod obiectum ita sit sicut enuntiatur a potentia ad hoc mandata per eventum; speculativa si de ex eo quod facta seu ponatur quod supponit enuntiatio speculativa ut in ex eo quod ponatur quod supponit enuntiatur sed ex eo quod obiectum ita sit revera sicut enuntiatur in utraque propositione completa enunt. et perfecta significatio quam veritas cum ideo quod enuntiatur quod speculativa ut vera est si ideo vera sit quod enuntiatur tamen si aut practice ut sit adiuncta ratio veritatis sola enunt.

Obr. si quando utraque sit illa enuntiatio est proprie vera de praesenti tam practice quam specul. quia facta seu ponitur de praesenti quod signatur et obiectum illius iam est de praesenti sicut ipsa enuntiatur. At enunt. futurorum contingentium facta seu ponitur de praesenti quod signat et obiectum illius iam est de praesenti sicut ipsa enuntiatur ergo. min. probo quia ut de praesenti facta quod signat et obiectum illius de praesenti sicut ipsa enuntiat abstracte. quando *enuntiat abstracte. quando in durat praesentatio enunti. abstracte nec vera nec falsa significatio tamen adhuc indifferens sic et alio addat quod fiat falsa seu vera) sed non ut instans pro illis quod abstracta est enuntiatio facta seu ponitur quod signat et obiectum illius est sicut ipsa enuntiatur quod

*sufficit quod tunc facta aut quod significat et tunc obiectum sit

Resp. tunc propositio esse vera de praesenti quod obiectum liberum non quam enuntiat extitit cum suo tempore quam enuntiatur de praesenti enunt. sed quia obiectum futuri contingentis liberatione qua enuntiatur extitit obiectum illius et min. probo enuntiat non seu est aliquid ut instans pro illis cum ut quod tunc non sint extra, et quod negatur esse seu antequam sint extremorum ut tunc instanti iam est obiectum liberum hoc in enuntiatione sit corpus Christi sub speciebus ut demonstrat propositio hoc quod min. quod ut non est enuntiatio bene est propria et praesentia extitit ex quo subsistimus in instanti pro illis in esse in tempore... quod advenit adamus pro re indifferens est libera aut contra dico. est etc.: dicat per se non ad... esse enuntiat... possit addere albus seu magnus seu est talis sicut se ut oratio et dicatur per adiunctum

Obr dicerius q. stone audire p̄ datum n̄ posse
verum l. falsum ex eo enim quod et enunt. est vera
deveniet dubio et ex eo falsa q. pratum devenit q.a est non
amus an quod sit q. vera de plenis videndum a animo
v. antea) sed ex instit quo ponit p̄ datum existat obiectum quod enunciat non
existit o obiectum enunciatum q. erat est. q. instant
quo ponit p̄ datum e ultimo q. vel obiectum in hoc ens
instanti est. non sola nec illi enunciati neque
est quin existat obiectum signatum etc.

Sect. 2ᵃ

Obiecta de sed o lucentes

Verba dicenti non operantur nisi quod ex plenis
signanti, nec sit frustra v.a anegitamen ens. sed post q.
sunt vera de plenis ... q. Dicendo
ab ultimo instanti ... diverent obiectum est. etiam
fideiunt tunc neque obiectum e ... non
deveniunt nisi q. tunc ... signae non haec
successione, non fit in ultimo instanti ... reale ... sit
... neque ... reale, neque ... in
...nati, non possunt in ultimo instanti ... in
significatione, q. sufficit ... actum
tunc in actu ... significationem
... significant ...

quinta q. obiectum sit, ... enunt. ... corpus Christi
sub accidentibus panis, nec ... in corpus Christi.
q. ...

ergo enunc.o e dicta f.ra e; i. paulo post; quia enunt. dicas. non i rigorose vã de p̃senti; [illegible] p̃bant, quia enunct. e i-psa copula verbalis, quae p̃ratum attribuit subto; su-mitur autem copula in tra dicas.ne e parla est, quia cum sic det ante ultimum instans; et non det ante ultimum instans corpus Chri sub ambus panis, nec dicas.o dicitur in corpus Chri, non dubit, corpus Chri sub ambus panis et. ergo enunti.o est.

Resp. disting. maior non e corpus Chri sub ambus panis, et. de enunt.o formalit ut talis e, nego maior; de e matr signat.e suspensa, conc.o maior. Ratio quam diff. est vã l. falsa si, quae deinceps sumunt, quia ita illa explico copula verbalis indifferens est se ad hoc l. illud p̃ramit, ut vere Stris, atque ideo ut hoc potius, quam il-lud attribuat subto, indiget adventu dicitur potius quam illius, et usque tunc suspendat suam significationem se tenet malr, cetera vere si formalit eet ante adventum p̃ati, da-retur unio sine extremis, et enunct.o sine re enunciata, quod e impossibile) adveniente autem p̃ato, iam e formalis communit, quia sit extra, quae uniat, et quorum unum attribuat alteri; ergo ut p̃ro sit vera de p̃senti, non requirit quod obtum existat, quando copula enunciativa existit ut-cumque, et malr, sed sufficit quod existat, quod copula enun-ciativa formalr uniens extrema, quod sit in fine p̃lationis.

Sect.o 17. An verba consecrationis causent et operentur ut vera

Quatuor invenio sententias, quarum prima affirmat operari effective significando, atque ideo rõe significationis duntaxat, non vero rõe veritatis. Ita l. Vasquez 3.a p. d. 101. c. 1. Et post ibidem q. 18. art. 5. l. Lugo d. 11. de Eucha. s. 6. n. 147. et alij.

2º docet operari ut
ra, atq ideo esse ve-
rari, ita Soars in
. dist. 11. q. 3. a. 5.
. Valen. d. 6. de Eucha
6. punct. 3. ^

^ qui cum ex plurib. dicant ad veritatem verborum [illegible]
poni obtum ut eam verit. admittant mutuam priorit. in
+ verba et obtum. 3º distinguit duas verit. alteram
practicam, speculativam alteram, et hanc dicit esse [illegible]
et illam, atq ideo verba causare ut va practice, non vero ut specu-
lative va. ita Card. Lugo s. 5. 4º supponit has duas
verit. in verbis consecrat. et dicit esse utrasq
atq ideo ut practice, et speculative va. ita P. Coninc d. Sacr.
m. q. 78. art. 5. dubio unico.

Ut rem hanc clari, et ex pluri decidamus
nulla suppono stante q. primum signatum consecrat. esse
transubst. panis et vini in corpus et sang. Xti, nam cum
forma corporis (idem dic de forma Sang.) signet totum
stinet substantr in fine [illegible] plationis substaliter accidens
sensibilibus sub quib immediate antea erat substa pa-
nis [illegible] corpus Xti esse corpus Xti, et totum quod stinet subs-
tantialiter sub accib sensilibus sub quib immediate antea
erat substa vini esse sanguinem Xti esse sanguinem
Xti significat corpus Xti [illegible] substantialiter sub
eisdem accib, et ad positionem illius primo [illegible] substan-
tialiter sub accib panis desitionem totius substantiae panis
quae panis in corpus Xti [illegible] et transubstantiationi

Suppono 2º quod verba consecrat.
habent significationem practicam id est efficiunt quod significant
[illegible] significant [illegible] substantiam panis in corpus Xti et posi-
tionem [illegible] sub accib primo [illegible] + efficiunt [illegible]
conversionem et desitionem [illegible] physice [illegible] opinor.

Substantialiter +

Suppono 3º in verbis consecrat. [illegible]
[illegible] necessario quamdam priorem [illegible] subordinata
1º significat. continentis corporis Xti sub speciebus et transubstantiatio-
nis panis 2º [illegible] ad ponendum corpus Xti sub speciebus
[illegible] et ad causandam transsubstantiationem panis in illud. 3º [illegible]
pro

pait corporis xti sub speciebus primis [illegible] et causat transsubstantionis panis in illud [illegible] veritas fralis verborum.

Et quidem hunc ordinem [illegible] prioritatis inter se servare [illegible] quod verba non solum signant quod Cant sed et [illegible] unde non ideo Causare post quod transsubstant. fit et ponitur corpus xti, sed potius [illegible] quod verba hanc vim enuntiativam et causativam [illegible] Unde non ideo Cant transsubstantionem et ponunt corpus xti [illegible] fralis v. [illegible] [illegible] fraliter verum quod Cant [illegible] ponunt in re quod signant. unde [illegible] verba [illegible] claudunt [illegible] fralis, nempe signi[fica]tionem transsubstantionis et ipsius transsubstantionis ponitam [illegible] in re.

Hoc supposito rogamus an verba [illegible] Cant positione corporis xti sub accidentibus et transsubstantionem, quam signant in quantum [illegible] illa signant. [illegible] [illegible] significat. hanc vim a xto inditam quam [illegible] ad Candum transsubstantionem. An vero [illegible] requirant quod [illegible] positionem transsubstantionis [illegible] ant vera et Causent.

Dico 1.º [illegible] signant non solum Causa ad positionis corporis xti sub speciebus primis [illegible] substantialis et transsubstantionis panis in illud [illegible] [illegible] quod ut [illegible] virtus [illegible] transsubstantionis et positionis corporis xti sub speciebus primis [illegible] [illegible] inditae verbis [illegible] ad ponendum in re [illegible] [illegible] transsubstantionem [illegible] virtus non [illegible] [illegible] pater quod ad xtum [illegible] virtute verbis [illegible] [illegible] elevarent ad [illegible] Candum quod [illegible] non [illegible].

Minor [illegible] Verba [illegible]

[illegible]

525

3 Virtute ~~abstracta~~ causativa a Xto D. et sig-
nificatione abstractis: q. signif. hic caracteres
a quo sequuntur alias abcd ~~[illegible]~~ habentis vel ut habent
significatione deinde habent significatione ante
institutione et non tale virtute q. deinde
signo non naturali vel ut indita a Xto supernaturali q.
substitutione rone Dico 2°. non solum verba Cant. habent
virtutis indita a Xto D. sed etiam
ad conditionem et rone signi rone significationis practice quam ~~tamen~~ claudit ut
unumquodque tempore significare et efficere

Supponit Scotus in primis q. verba
Cant. rone virtutis a Xto D. traditae q. idem probatur
ex praecedenti ad 2m. non causari formaliter et exclusive solum
sed etiam rone signi q. nunc ostendo. q. verba
Cant. cum sint signi et primum signi practici: q. in genere
tum signant. sed etiam signare indicant rone signi
nec causare possunt primum signi practici. 2° q. mensura
causalitatis est signi. verborum: neque enim aliud cau-
sant q. non significant, neque plus causant quam sig-
nificant per signum est ratio causandi effectus ergo. q. non
quia non est rone causandi cum generis motus physici
causalitatem nisi sacrae et verbi [illegible] q. ex ratione
a qua pendet et mensurat causalitas. 3 q. ex virtute
verborum formalium ponitur sub speciebus panis corpus Xti et
sub speciebus vini sanguinem sed in superioribus ostendi
virtutem formalem verborum esse significationem formalem eorum. 4°
q. virtus D. temporis instrumentis elevatur signum verborum
ad causandum illud [illegible] quod significabant: q. sicut significat
significant ergo q. elevari ad causandum est [illegible]
virtutis superioris ordinis adeo quod non poterat sic talis
[illegible]

Dico

Dico 3. virtus formalis verborum non scarrit ad causandum transsubstantiationem, ac proinde verba non causant formaliter vi qualitatis quod ea ratione cuius aliquid causat supponitur ab effectum causandum, sed formalis virtus verborum non supponitur ad transsubstantiationem ergo non est ea ratione cuius verba causant transsubstantiationem. maior est nota, nam prior est causa quam effectus. minor probatur quia virtus formalis verborum claudit formaliter ipsam transsubstantiationem siquidem consistit in hoc quod verba illa cognoscunt ea illa sic significant. atqui transsubstantiatio non supponitur ad se nec potest supponi esse ut proximo. Sit ergo 4. dicendum quod si in opinione formaliter vera causant quod prius si formaliter vera quam sit sub speciebus Christi quam substantia convertatur in corpus Christi, quod est impossibile. probo consequentiam quia sub ea ratione verba sunt prius sub quam causant sed qua formaliter vera causant conversionem et positionem corporis Christi sub speciebus quia sub ea ratione sunt priora ratione Christi verius in sensu quod sunt verba sunt formaliter vera requiritur ad corpus Christi sit sub speciebus nam quod substantia panis convertatur in illum probatur quia antequam hoc sunt causam vera supponunt vera et patet quod causa est independens in suo esse ab effectu.

Sect. 18

Prima diluo quae possunt obijci.

Objicitur 1. D. Th. hic art. 5. ubi ait veritatem supponere rem signatam, sed eam facit quod veritas formae est ea rei signatae ac proinde formaliter causat praeveram. Respondeo D. Thomam exponendum non de efficacia quae est causalitas quae est causa efficientis sed finalis quod res signata per formam ordinatur tamquam ad finem ad veritatem et ideo ponit formam ut sit vera, quae habeat veritatem in sua con-
unci

6.1.5.

enuntiatione a Deo prius est veritas intenta finis quam res significata executa a n. est prius veritas ~~intenta~~ ~~quam~~ ~~res~~ ~~significata~~ executa quam res ipsa signata

Obij. 2. Seil. Certum. Conc. Lat. 3 c. 4. Colligitur transsubstantione totius substantiae panis in corpus Christi ex eo quod Christus verè dixit esse suum corpus id quod offerebat ergo quia tunc verba causant ut vera alias non colligeret ex veritate verborum transsubstantione

Resp. 1. cum Pe. Praepositi Seil. Colligi ~~veritas~~ transsubstantionem ex veritate verborum non a priori sed a posteriori hoc pacto Christus ~~dixit~~ verè dixit id quod offerebat esse corpus suum ergo est: in qua argumentatione ans non est causa efficiens consequentis sed causa veritatis cum ita colligere possimus sed aliud non est causa effectus sed quia cognoscendi esse.

Resp. 2. cum Pe. Merato dici colligere transsubstantionem ex veritate verborum a priori tamquam a causa finali (ex. nunc dictis) et a posteriori tamquam ab effectu causae efficientis.

Obij. 3. Si verba essent falsa non causarent transsubstantiationem ergo ideo causant quia sit vera: consequentia patet verba significant transsubstantionem

Resp. eodem modo arguendi multa falsa concludi: ex. g. a Si causa non crearet effectum non causaret ergo ideo causat quia habet effectum sit ...

dicis

dies sol n lucerent: et ideo sol lucet quia est dies. Istae autem hae Causales et aliae similes sunt falsae si sumantur a priori quamuis a posteriori permittantur: nam ubi non redditur causa consequentis prius essendi sed cognoscendi quare infra.

Distinguo tum, cum consequens quod ideo Cant quia est vera si particula quia reddat causam unde cognoscamus quod Cant, tantum causam cognoscendi; si reddat causam unde oriatur Causalitas nego. Causam et alias quae deinde ponitur. [illegible] a priori a posteriori cognoscendi quod verba ut post praedicta Cant, non est prius Cant et a priori [illegible]

obij. 4 nulla [illegible] falsa quia nulla [illegible] vera et falsa in Causa [illegible] ... ergo [illegible]

Resp. 1. instari posse [illegible] in multis. Resp. 2. [illegible] quae [illegible] vera vel falsa [illegible], quae in priori ne [illegible] [illegible] [illegible] Causa [illegible] vera vel falsa [illegible] a veritate et falsitate et [illegible] ... ex illa oriuntur tamquam a principio ... dicimus esse veritatem [illegible] quae resultat ex positione obiecti signati quam [illegible] positione [illegible]

ut dictus in illa residens ad Candia unde pare fa religua

Dices in illo priori quo significat antiprositione obiecti enunciabili. [illegible] sicut in conformi diametro [illegible] posteriori in Lucis sed bene est falsa: ergo [illegible] tunc causa [illegible] falsa.

Resp. neg. [illegible] nam ut propositio sit falsa non sufficit quod negative conformetur diametro, sed requiritur quod positive difformetur (ideo non valet [illegible] per ipsa significatione cum non conformetur diametro quod per ipsa significatione difformetur) in illo priori possit intelligi negative non conformari quod tunc non intelligitur conformari. non vero posse intelligi positive et difformari utique dum intelligitur obiectum [illegible] et realiter aliud [illegible] ac propositione enunciat quod non intelligitur in illo priori.

Lib. 7.

De Act.e Transubstantiatiua, et Transubstantione.

Sect. 1.

Afferuntur aliorum sententiae circa essentiam Transubstantionis

Priusquam nostrum placitum referamus, aliena placet describere. 1a sententia docet transubstantionem panis in Corpus Christi idem sua proportione de transubst.e vini in sanguinem esse veram et realem actionem immanentem et formaliter terminatam ad entitatem Corporis Christi. ita Pater Vasquez disputatione 3. p.te q.e 75 art. 8 dub. 2. Pater Coninck eodem dub. 5. Pater Granad. tract. 6. disp. 3. d. 6. s. 3. pater Suarez d. 50 de Euch. sect. 5. et alij. qui licet conueniant in termino huius actionis explicando non conueniunt in explicanda natura immanenti huius actionis.

2a sententia docet Transubstantionem esse veram et realem actionem immanentem et formaliter terminatam non ad entitatem Corporis Christi sed ad vnionem realem illius cum accidentibus panis, et ideo Corpus non produci in Eucharistia: sed vnionem corporis cum accidentibus. ita Pater Monzerus. Pater Merezius tract. de Euchar. d. 13 per varias sectiones. tametsi non excludunt in obliquo saltem et de connotato conditionem, eorum requisita ad conuersionem. quod notatum velle tamen sententia praecipue propter ubi iecendis. q. n. dicunt consistere in act.e loquuntur de recto et essentiali non de conditionibus etiam ipsi repetitis, aut his connotatis

3.ª Tertia sententia docet transubstantionem esse actionem adductivam immediate tractam ad Corpus Christi non quidem producendum sed adducendum in praesentia sacramentalium specierum; adducendi inquam non per motum localem ita ut relinquat coelum et pergat ad sacrum, sed ita ut retinens praesentiam quam habebat acquirat de novo praesentiam sub speciebus. Sic P. Scortia lib. 4. de Sacr. Miss. c. 16. n. 3. Bellar. lib. 3 de Euch. cap. 18. Nec multum videntur dissentire ij qui docent conversionem esse actionem tractam ad ubi seu praesentiam corporis Christi sub speciebus ceu per praesentiam formaliter adductam.

4.ª Sententia docet esse successionem corporis Christi sub accidentibus in aliquo munere substantiae desinentis; ita P. Valent. tom. 4. D. 6. q. 3. p. 3 communiter; quod substantia destruatur et corpus Christi loco illius succedat in officio et munere. Ordo postea transubstantionem cuius[illegible] sed dubio si plures [illegible] modo loquendi aliud docere videantur.

5.ª Sententia docet esse actionem seu relationem substantiae ad substantiam, substantiae videlicet desinentis, ad substantiam corporis Christi succedentis; ita P. Vasquez D. 181 n. 118. et P. Torres sententia 2.ª D. 2. n. 71.

6.ª docet esse actionem introductivam corporis Christi sub accidentibus quae non debet dici adductiva, quia adductiva solum trahit ad praesentiam localem, haec vero est unitiva faciens quod corpus Christi in genere efficientis conservet accidentia quae substantia conservabat [illegible] substantiae connotando desitionem substantiae panis etc. Luc. D. 7 sect. 6. Plures alij sustinent [illegible] alias [illegible] adductiva audiamus

Sect. 2

Quid sit quaestio et quae ad illam ratio requirantur

A[illegible] difficilis est transubstantioni [illegible]

Adeo difficilis est transubstantiationis explicatio, ut nisi praemissa definitione et explicatione conversionis, cuius species est, viam exterminamus, fere impossibilis censeatur illius explicatio. 1o conversio est transitus ab una re positiva in aliam in speciali succedentem sub aliquo termino communi. Dicitur 1o transitus ut denotetur mutatio, quae adeo necessaria est in conversionibus, ut impossibile sit dari conversionem absque novitate et mutatione. Si enim nulla mutatio in rebus sit, nulla de novo transit in aliud, aut dicitur quod nunc singula entia non transeunt in singula: certe quod nunc transit et convertitur in aliud, non transiit antea, sic ut nunc transeat non requirit mutationem.

2o dicitur ab una re, ut denotet rem quae convertitur debere esse terminum a quo, absque termino enim a quo nec transitus nec conversio potest intelligi, ut manifestum est. Additur 2o hanc rem debere esse positivam, quia nisi praecedat positivum a quo non est intelligibilis conversio; neque enim quando Angelus creatur et sic ex nihilo datur conversio, et tamen datur transitus a non Angelo ad Angelum. Requiritur ergo ad conversionem terminus a quo positivus, sed eo ipso quod sit terminus a quo debet desinere in transitu ad terminum ad quem; non enim convertitur in aliud id quod manet, sed quod desinit esse quod antea erat et veluti incipit esse aliud quod non erat, et in quod convertitur.

3o dicitur in aliam, ut denotet ad conversionem requiri terminum ad quem: non enim minus repugnat dari, aut intelligi conversionem absque termino ad quem quam absque termino a quo. Unde si Deus destrueret omnia entia positiva et ad eorum destructionem nihil produceret, aut subrogaret, non daretur conversio, et tamen daretur terminus positivus a quo et transitus de esse ad non esse, quod si aliquando dicimus rem destructam converti in nihilum, certe improprie usurpamus converti, ut constabit ex inferius dicendis praerequisitis ad conversionem

p̃prie sn. tunc sic dac̃ q. transit res a positivo in po-
sitivum.

4. dr. incompatibilr succedens, ut denotet trm̃ ad quem debere succedere mo incompatibili cum trõ a quo s. ex nã rei si conversio nascat̃ ex ipsis rerum naturis, s. ex div. instit. si convers. nascat̃ so ex decreto dei. dixi mo incompatibili q. n̄ e necesse qd trm̃ ad quem sit incompatibilis cum illo, sed sufficit qd in ord. ad aliqd commune succedat incompatibilr, ita ut inferat destructionem tri a quo quam destructionem ex consequenti etiam denotat particula stando; ratio autem huius incompatibilitatis e q. requirit connexio int positionem tri ad quem, et destructionem tri a quo.

5. dr. sub aliquo coi obiecto ut denotet repugnantiam int trm̃ positivum a quo et positivum ad quem debere ee in ord. ad aliqd qd fuerit in trõ a quo et maneat in trõ ad quem. quod desinat destruendo et incipiat possideri a succedente, absq. tali mõ coi nequit intelligi conceptus conversionis p̃prie et in rigore. utrum autem hoc commune debeat ee substãle, s. accidãle, [illegible] nihil potest hic controversia stando 2. prĩs fidei dñ est sufficere accidãle conversiones inferius, nam to coe substãle sit semper mas id n̄ exigit ex conceptu coi conversionis.

Quod si petas an sufficiat qd hoc coe sit spatium s. reale s. imaginarium, tõ (?) stringat n̄ sufficere. neq. n. hõ dr converti in equum ex eo quod in ord. ad idem spatium realr repugnent, et desinit ee hõ succedat, imo neq. ex eo ipse equus occidat et pellat, debq. in illius loco constitu. id coe debet esse aliqd corrupti seu desinentis quod veniat trõ succedenti in quem conversio.

[illegible]

Hinc manifeste constat in qualibet conversione concurrere ad minimum duas mutationes, alteram quatenus positivus a quo transit de esse ad non esse, alteram quatenus positivus ad quem transit de non esse ad esse in priori mutatione terminus a quo est positivus et terminus ad quem negativus, in posteriori e contra terminus a quo est negativus et terminus ad quem positivus neutram conversio adaequat sed pars illius quae est [illegible] resurgit.

Si autem velis agnoscere quomodo appellanda sit conversio diligenter inspice terminum formalem positivum a quo et terminum positivum ad quem, illi succedentem, nam inde nomen desumendum est. Si enim tam terminus a quo, quam terminus ad quem illi succedens sit accidentalis tota conversio denominatur accidentalis, quamvis fiat cum subiectis substantiale, ut cum de calido fit frigidum, de dulci amarum, de sano aegrum. Si vero tam terminus a quo quam ad quem sit substantialis conversio dicitur substantialis, ut cum de vivo fit mortuum. Si tam terminus a quo quam ad quem est forma dicitur conversio formalis, ut cum lignum convertitur in ignem extracta forma ligni tamquam terminus a quo et succedit forma ignis de novo genita tamquam terminus ad quem.

Si tam terminus a quo, quam ad quem illi succedens sit materia, veluti si destructa materia ligni retenta forma accidentali materia de novo conveniret in qua reciperetur forma ligni: si denique tam terminus formalis a quo sit tota substantia et ad quem illi succedens sit etiam totaliter substantia, ita ut terminus a quo tota substantia destruatur, et dumtaxat relinquantur illius accidentia sub quibus alia substantia succedat, ut contingit in Eucharistia: conversio erit substantialis totalis, quod genus conversionis scilicet Lateranensis tenet cap. 3. C. firmiter de summa Trinitate. C. cum Marthae de celebratione missarum et Concilium Tridentinum, appellant transsubstantiationem

idest

Transitus totalis unius substantiae in aliam substantiam (quod ipsi impie realitatem Sacramentariis Calvini, et Confessionistae) Cuius gratia haec praemissa sunt: at petes num quaelibet res possit converti in quamlibet, et difficultas, Et regulariter conveniant DD. non posse quamlibet in quamlibet converti in assignanda ratione qua cognosci possit quae ex quas non conveniunt breviter dic cum omnia quae sola posse converti in omne id et solo quod potuerit illi succedere incompatibiliter sub aliquo communi desinenti, et succedenti patet hoc ex dictis accipiet quod confirmationes ex dicendis.

Sect. 3.

Deffinitio, et Quidditas transsubstantionis

Supponimus dari transsubstantionem ex def. Concilij Tridentini in decreto lugenis ex Trid. sess. 13 c. 4. et confess. Berengarij in concil. rom. sub Greg. 7 et ex com. concordi consensu Patrum. Has rationes attribuendas 1.a plus est rem creare ex nihilo, quam rem mutare in aliam; sed Deus produxit mundum ex nihilo: ergo potuit mutare panem in corpus Christi. 2.a quia Christus convertebat aquam in vinum; ergo Christus poterit per ministros consecrando, idem facere. 3.a multo plus est Deum fieri Hominem absque eo quod desinat esse Deus quam quod panis fiat corpus Christi non manente sed desinente substantia panis. Deus potuit fieri homo; ergo etiam.

4.a multo plus potest Deus facere quam mens nostra concipere: ergo ut Deus mens nostra nequit capere modum huius conversionis poterit illam facere: id est.

Prius

supposito quod detur, et non repugnet inquirimus illius
constitutionem. et

Et quidem adeo utilia sunt, quae sub praece-
denti praemissimus ad intelligentiam transsubstantionis ut ea
fere nullo negotio definiri et explicari possit. est igitur
transsubstantiatio transitus, seu conversio totalis unius
substantiae in aliam substantiam in praeexistentem succedente sub
aliquo communi contentis. Unde transsubstantiatio panis
in corpus Christi est transitus, seu conversio totalis
substantiae panis in corpus Christi in praeexistens positum sub
speciebus sacramentalibus, pani et corpori communibus. et similiter
transsubstantiatio vini in sanguinem est transitus
seu conversio totalis substantiae vini in sanguinem
Christi in praeexistentem positum sub speciebus sacramentalibus
vino et sanguini communibus

Sed cum dixerimus ad conversi-
onem multa concurrere ut terminum a quo, terminum ad quem
et tertium aliquid commune. sciendum oportet in hac speciali
conversione terminum formale a quo esse totam substantiam
panis quae tota illa est quae destruitur ad positionem
corporis Christi, et a qua recedit seu accedit ad terminum
ad quem, terminum vero formale ad quem, licet sit corpus
Christi in conversione panis et sanguinem in conversione
vini; at terminum formale productionis est unionem ipsam
sacramentalem corporis Christi cum speciebus panis et sanguinis
cum speciebus vini, quae ad modum in generatione substantialis privatio
fuit quae destruitur, et a qua recedit est terminus a quo forma
substantialis quae communicatur mediante unione est terminus formalis
eo, quae conversionis et ipsa unio est eius terminus formalis ad quem
productionis. Cum praeterea explicatur duo placuit adnotare
primum terminum formale appellari illum, qui est immediate, et ratione
sui creatur: at quod ideo terminum formale ad quem productionis esse

id

q̄d immaťe et rōe sui p̄duci. male v° q̄d n̄ immaťe
nec rōe sui. Deinde tēus fr̄alis ad q̄uē comparōnis
dici id q̄d immaťe et rōne sui comcat, ac deniq tēus
fr̄alis a quo ēē id q̄d immaťe et rōe sui destruit.
Unde cum in transubstiat° subsťia panis sit id
et rōe sui q̄d immaťe tēat destructionē, seu q̄d immaťe et fr̄alr
destruit, corpus v° x̄ti sit id, q̄d immaťe p̄ unio-
nem sacralem comcat° succedens pani sub sp̄ebus
illius et deniq unio sacralis sit id q̄d immaťe
destr̄onis p̄duit, subsťia panis ē tēus fr̄alis a q̄to unio
sacralis tēus vali ad q̄uē p̄ductionis et corpus
x̄ti tēus fr̄alis ad q̄uē comcōnis.

Hinc fit q̄d l° in transubstiat° fr̄ā
transit a cōpōsito accidentali ex subsťia panis
et accidētibus ad cōpōsitum ex corp° x̄ti. Deinde
illud q̄d totum dicat° converti in hoc totum. n̄ tn̄ q̄d
ē in toto ex subsťia panis et accib9 ē tēus fr̄ā-
lis a quo decisionis, q̄a n̄ totum q̄d ibi est tēat
immaťe et rōe sui destructionē, sd subsťia panis et
unio int̄ fiā et mā panis accid v° nullo mō, neq q̄d
q̄d ē in cōpōsito ex corp° x̄ti et accib9 ē tēus fr̄alis ad
quem p̄ductionis, et n̄ q̄d q̄d ibi ā p̄ducat° sd sola unio
sacralis (s ad sumus etiā corp9 x̄ti) accid v° panis
nullo mō; ipsā transubstione nihilominus tñ l̄ cū hoc
bene stat q̄d cōpōsitum ex subsťia panis et accib9 deno-
minet° tēus a quo rōe substii et unionis, q̄us des-
truunt et q̄d totum cōpōsitum ex corp° x̄ti et accidētibus
denominet° tēus ad quem p̄ductionis rōe unionis
sacralis, q̄us int̄cedit et immaťe p̄ducit.

Quod si dicas n̄ solam unionem sacra-
mentalem sd etiam corpus x̄ti vere et realiter p̄duci
atq adeo n̄ solam unionem sacralem sd etiā corpus

ēē

ie tres reales productionis in transsubstantione. Preo 1.° a multis denegari, nec sic gravi fundo: 2.° dato qunc et non dato q Corpus Xti perduat in Eucharistia ea productio non requiritur ad conceptum transsubstantionis cui sufficit q Corpus denuo speciebus destructa panis substantia substantiae illi in spatialiter succedens. Si non fingas corpus Xti esse a se, et omnino improductum: immo et in producibile denovo non vinciri speciebus ad destructione substantiis panis ob in spatialiter quam eius illa exercerent, procul dubio intelligeremus conversione substantiis panis in Corpus Xti ut esset transitus a substantia panis in substantia Corporis Xti in spatialiter positus sub aliquo communi

Superest ergo dicamus an omnia quae ad transsubstantione requirimus concurrunt sunt tres positivus a quo, sunt substantia panis destructa, tres positivus ad quem Corpus, sunt Corpus Xti in spatialiter illi succedens, terminus positivus ad quem productionis sunt unio sacramentalis, et tertius commune sunt species sacramentales seu panis accidentia) illa essentialiter constituant, ita ut non solum sint conditiones per se petitae sed partes essentiales, et proprie intrinsecae? Et opinor omnia esse constitutiva intrinseca et essentialia. Quod ita probo omne illud est constitutivum essentiale rei quo praecise ablato et caeteris persistentibus non datur seu aufertur res; sed praecise quolibet enumeratis, et caeteris persistentibus non datur, seu aufertur transsubstantiatio: ergo omnia illa sunt constitutiva intrinseca, et essentialia transsubstantionis. Maiore nullius probavi: et mihi est principium metaphisicum clare evidens: minorem probo; discurrendo per singula.

Et in primis si non destruatur substantia panis non fiet transitus ab illa in Corpus Xti neque illa in Corpus Xti converteretur. Si transitus autem

aut

aut convers.^o nequit intelligi, neque esse transsubs-
tiatio, et neque absque termino a quo conversio: ergo si non
destruatur substantia panis, non dabitur transsubstan-
tiatio. ex hoc n. capite nequit Deus converti in
aliud, quia nequit destrui. Deinde absque termino
ad quem, qui succedat formaliter termino a quo, nequit
intelligi unius converti in aliud, neque intelligi quod
recedat a termino a quo, et accedat ad terminum ad quem;
ut opus est ad quidditatem conversionis: atqui terminus ad
quem succedens termino a quo, et ad quem acceditur
recedendo a termino a quo est terminus formalis ad quem conversionis,
qui in transsubstantiatione panis est Corpus Christi: ergo
nisi succedat Corpus Christi tanquam terminus ad quem
conversionis non dabitur transsubstantiatio. 3.º nisi detur productio
sacramentalis non dabitur completus terminus ad quem succedat termino
a quo, cum haec successio fiat formaliter per actionem, eo modo
quem 3.º secundum con: ergo cum haec actio sit terminus formalis
positivus ad quem conductionis, deficiente termino formali
non erit transsubstantiatio, cum nequeat esse deficiente
termino formali positivo ad quem conductionis. Denique
nisi detur tertium commune non dabitur conversio. ut
ex dictis sect. 2. patet: ergo cum hoc totum substantia
panis absque illis nequit esse transsubstantiatio panis
in Corpus Christi quae est quaedam species conversionis.

Consequenter ad haec dicendum est quod quando
de transsubstantiatione dicitur, quod sit desitio seu destructio
panis, quod sit actio seu conductio termini ad quem, quod
sit positio seu constitutio Corporis Christi sub accidentibus,
quod sit adductio ad species etc. non explicatur completa
adaequata, nec traditur adaequata illius quidditas
sed partialiter et inadaequate. Cum complexa essentia
transsubstantiationis omnia illa complectatur ut diximus.

et

& ad oes illos tnos lec stenda ad subs tia quide
panis et destructio e ad substia in pori s xti
et circatio est ad animam naturale (et denomi
natur ad oppositis ex illa) et altio et quid hoc
est.

At queres num hae vra importent
in recto a transubstione? et res negative,
nam licet ea so importent in recto quae possit
praedicari in nominandi casu qui rectus est, et so
praedicetur de transubstione in nominandi casu
decisio substiae quae est terminus a quo et successio
substiae quae est terminus ad quem, so importat in
recto decisio substiae quae est terminus a quo et succe-
sio substiae quae est terminus ad quem, quod autem so prae-
dicetur in nominandi casu de transubst. deci-
sio substiae quae est terminus a quo, et successio substiae quae
est terminus ad quem probatur quia transubstatio est ratio
formalis conversionis unius substiae in aliam atque
ideo ipsius converti unius substiae in aliam in illa
ratione quae est terminus a quo in illa quae succedit terminus ad quem.
At dicimus ipsam converti unam substantiam in aliam nihil aliud
esse quam unam substiam destrui, et aliam ei succedere in parti-
bus sub eodem loco, non autem dicimus quod sit ipsum commune
cui ipse terminus succedens ergo non praedicatur in recto terminus ad quem
succedens neque aliud commune sub quo succedit sed in obliquo
initio dicimus transubstatio panis in corpus xti non impor
tat in recto ipsum corpus xti quod est terminus ad quem succedens
pani, nec accidentia quae sunt commune illud sub quo succedit
sed unionem corporis sub accidentibus quae est ratio formalis succeden
di et decisionem substiae panis orta ex tali succes.

Sect. 4.

Quid sit Actio transsubstitua et in quo differat a Transubst.

Opinamur actionem transsubstituam non posse aperti in transubstatione prædicari directa . ac inde eos falli qui has duo inter se adversi affirmant. Ergo . actio transsubstitua est qua producit successio unius substantiæ inseparabiliter cum tota priori substantia a qua tertio conveniunt utrique | est rectissima definitio et nulla actio transsubstitua cui non conveniat nec ulli conveniat quæ non sit transsubstatio – explanemus singulas partes ut illius veritas melius pateat. Dicitur qua producit quia si nihil illa produceret non esset actio siquidem de conceptu actionis est productio et dependentia, quod per illam aliquid producatur. Deinde dicitur successio unius substantiæ ut denotet terminum qui producitur per actionem transsubstituam producit debere esse successionem unius substantiæ non quidem localem sed substantialem hoc est terminus conveniens substantialiter quæ successio est unio substantiæ succedentis cum tertio conveniente ipsi quam alteri cui in officio succedit. Terminus ergo actionis transsubstituæ panis in corpus Christi est vera et physica unio corporis Christi cum accidentibus per quam sub illis corpus pani succedit.

qui | tertio

Tertio dicitur cum inseparabilitate ut excludatur si . hæc inseparabilitate actionem esse transsubstantiandi et consequenter esse transsubstantiatiuam

4. dicitur cum tota priori substantia ne quis existimet

sufficere in spatibilius, cum parte Vini per tialis ea in spatilius suffic. et ad actione, ter-
tiuam substiales ni tn sufficeret ad actione trans-
substantiatiua. 5° dr. Sub aliquo 3° utriq.
cni q. tota rão transubstantiandi é in ordine
ad aliqd commune.

Ex q. patet quae concurrere ad
actione transubstiua et tales qui concurrunt ad tr-
ansubstionem aliter tn et aliter; na ad actionem
transubstiua concurrunt in obliquo ea quae ad
transubstione concurrent in recto, et aliqd in re-
cto quod ad transubstione concurrit in obliquo. ad
transubstione n. concurrent in recto successio corporis
Xti sub spebus, quae é unio sacralis, et desitio seu
destructio substiae panis. in obliquo v. ipsa
productio unionis seu successionis. Ad actione v.
transubstiua é concurrit in recto productio successio-
nis corporis Xti seu unionis sacralis et in obliquo
ipsa successio seu unio panis et destructio. neq
n. dicimus de actione transubstiua qd sit destructio
panis et successio corporis Xti, sed qd sit fieri
successionis ex qua orit destructio

Hinc fit has propones ee falsas
Transubstiatio é actio transubstiua. Actio trans-
substiua é transubstiatio. pbr. qa ad veras et
legitimas pdicaones requirit qd rectus pdati et
rectus subti sint idem. at ni é idem rectus trans-
substionis, et actionis transubstiuae ex nup ostensis
é i. g.

Petes autem. Si actio transubstiua ni é trans-
substiatio q. re dr transubstiua? R. q. ab illa actione
orit transubstiatio: hinc fit 4 tio (partim immato, partim
mato)

ipsam transubstantiationem cum ipso quod immediate illa quae est conversio corporis Christi in quantum substantia panis sub accidentibus sub quibus sacralibus, sequitur destructio panis: atque ideo actio transubstantiativa immediate tendit ad conversionem seu unionem sacramentalem et hac mediante ad destructionem panis: Hac ratione dicitur virtus ignis calefactiva activa destructiva frigoris quia licet non sit formaliter calor, nisi calefactio, ab illa activa virtute calefactiva et hac mediante destructio frigoris

Quod si rursus petas a quo oriatur haec actio transubstantiativa tamquam a principio seu causa? Resp. a verbis consecrationis tamquam a principio et causa morali a Deo vero tamquam a causa et principio physico sed dicitur: Deus verbis consecrationis virtutem moralem activam, cui sua omnipotentia infallibiliter adest ut physice praestet quod verba physice nequirent, et ex divina institutione et decreto morali producunt et possunt.

At obiicies: Si actio transubstantiativa sortiretur pro termino immediato et formali conversionem corporis Christi seu unionem sacramentalem, non esset transubstantiatio cum de ratione transubstantiationis sit habere pro termino substantiam et conversio illa sit accidens et non substantia. Ante solutionem* actionis transubstantiativae nota tres terminos: alterum a quo et per ipsum activa destructio est, alterum ad quem et per ipsum productio est, alterum etiam ad quem et activa unicatio est; terminus a quo actionis transubstantiativae et per ipsam activa destructio est in substantia integra panis et per ipsam productio est unio sacramentalis et et unicatio est in substantia corporis Christi. Nunc respondeo negando assumptum quia actionem transubstantiativam seu conversivam substantialem non desumit a termino imme-

*advorte

ro productionis et p(er) ipsum productio est, id extra aquo destructionis et ad quem Corporis qui in una ma[teria] p(rae)senti substantia ii.

Sect. 2.

Proxima obiectio ex eo q(uo)d actio terminatè tracta ad Corpus Xti sit transsubstantiatio.

Cum ab iis sententiis quas de transsubstantiatione retulimus dissentiremus, ostensum est et nunc eo ipso ord. quo sect. 1a. relatas sententias earum fundamenta nobis obiiciamus et obiectiones refutemus, quo fiet ut nostra amplius confirmemus.

Dico 1a. argumentatio sic: conversio ista seu transsubstantiatio est actio realis: ergo per illam aliquid realiter producitur non aliud quam Corpus Xti: ergo conversio est actio tracta ad Corpus Xti. ans. ab anathematis supponitur: et cons. est manifesta: nequit non dari actio realis sine termino realiter producto. Nam 2a. probant ergo terminus qui producitur est terminus ad quem, terminus autem ad quem conversionis Eucharisticae est Corpus Xti: ergo non aliud producitur quam Corpus Xti.

Confir. 1. non post idem corpus esse in pluribus locis nisi [illegible] productionis; debet non [illegible] produci tum [illegible] sive semel producitur ut semel sit; ergo non solum producitur corpus Xti in coelo ubi semel est, sed etiam per transsubstantiationem in Eucharistia ubi iterum est. Confir. 2o. si Corpus Xti non supponeretur esse in rerum natura et verba conversionis proferrentur a legitimo Sacerdote ex vi transsubstantionis produceretur, et haberet esse sub speciebus: ergo transsubstantiatio est actio tracta [illegible] ad dandum esse Xti Cor

pori

Confr. 3. q.a Si transubstiatio n̄ ē actio tracta ad Corpus Xti sed mera successio atq. si panis n̄ destrueret, dummodo separaretur ab accidentibus succedente sub illis Xti Corpore haberetur vera transubstiatio (q.a daretur vera successio) qd est falsum.

Confr. 4.o Si sola successio esset actio, tracta ad Corpus esset transubstiatio successiva omnes substantiis in loco alterius esset transubstiatio; nihil n. ibi deesse pr actione, ad substantiis succedentes, quas n̄ requirit.

Confr. 5. ideo nihil post conversionem in essentiam diuina ex mente diui Thom. q. hic ē ingenerabilis et incorruptibilis; ergo q. generatio, qua terminus ingens fit, conversio est ipsa conversio.

Confr. 6. q.a possibilis ē conversio quae sit in act. ergo in Dni ē de facto convenit.

Confr. 7. ex Sanctis Patribus ait S. Ambr. lib. 4 de Sacram. Cap. 4. et 5 post consecrationem iam tibi dico qd Corpus ē Xti ipse dixit et factum ē ipse mandauit et Creatum est] ecce dicit fieri et creari Corpus Xti deinde S. Cypr. Serm. de Cœna Dni ita ait. qui a Sq̄ motione verissimum et Santissimum Corpus suum Creat. Bessarion Cardinalis lib. de Verbis Consecrationis hic dedit Tota trinitas Hoc Corpus altaris Creat. Item. equidem ad Heluid. S. August. relatus in Cap. Utrum sub figura de Consecratione Dist. 2. dicit Consecratione Carnem et Sanguinem posse creari et Paschasius lib. de Corpore Xti C. 12 dixit Xtum efficere et Creare Carnem suam subditur qd qd semel. factum ē Verbum Caro quo-

tidie fieri n̄ dubito.

Nunquam mihi placuit hęc sa, et quidem si ut P. Suarez vult p̄dicta actio physice conveniat ab ipsa humanit.e Xti, impugnat ex eo q̄d implicet idem a se ipso physice p̄duci sive secundu. esse productivo sive conservativo, ut docet D. Thom. 1. p.te q. 104. art. 2. et nos in phica ostendimus. Si v.o n̄ conveniat physice ab ipso Xto ut alij volunt impugnat ex eo q̄d sit insuffis. p̄duci n. corpus Xti etiq. [illegible] destruit substantia panis n̄ e pane converti in Corpus Xti sicut p̄duci ab amicis dei destructa cognit.e Petri n̄ est cognitione Petri converti in amorem dei et p̄terea ex eo q̄d non sit naria ad veritate verborum talis actio, sed posita verba veritate etiam si Xtus nec denuo p̄ducat, nec denuo conservet dummodo p.unione denuo sit sub accidibus permanenti substantialiter destructa tota substantia panis q̄d q̄d autem n̄ requiri ad veritate verboru n̄ requirit. ad transsubstantione, quam sic colligit Tridentinum Sess. 13. C. 4. ex verit. verborum.

Nunc ad argumenta ad 1. neg. 1. enthimematis ans transsubstantiat. n. n̄ e actio sed illa in obliquo claudit. Resp. 2. mittendo q̄d transsubstantiatio sit actio, et negando q̄d nihil aliud p. illa p̄ducat, quam corpus Xti. p̄duceret n. unio sacramentalis p. qua corpus pani succederet inseparabiliter sub accidentibus, neq. deinde reg. cons. ad cuius p̄batione dic. nec p. actione transsubstantiativam, nec p. conversione aut transsubstantione p̄duci terminum adequatum totalis qui est corpus Xti sed terminum adequatum p̄ductionis est p̄cise p̄ductio e qui e unio Xti cu accidibus

n̄

ipsius corpus Christi ut dictum est.

Ad 1am confirm. dicendum non posse esse corpus hic quoad se nisi per duplicem actionem aut per eandem repetitam nego tamen esse Christum hic quoad se in prius et sub speciebus destructis non est semel quoad se hic absolute et simpliciter nobis existentiam ac destructe hic in loco quod est haec duas praesentias in ordine ad spatium ad quas libenter concedimus esse duas actiones, neutra tamen earum est transsubstantiatio ut ipsi eas quas nunc dicimus putamus concedunt. adde quod si daremus novam actionem qua fieret corpus sub speciebus illa non esset transsubstantiatio, sed ad summum actio transsubstantiva quia longe distat est haec transsubstantiatio importat in recto destructionem panis. actio vero illam non nisi in obliquo.

Ad 2am confir. dic tunc non producendum formaliter et per se corpus Christi ex vi transsubstantiationis sed materialiter et per accidens, quia transsubstantiatio formaliter et per se non petit quod corpus Christi producatur sed quod sit in terminis ut ita possit succedere substantiae sub accidentibus quod tamen si non esset non posset succedere nisi produceretur, ideo tunc produceretur non ex indigentia formali transsubstantiationis quae tantum est quod [illegible] de se corpus Christi etiam absque productione sed ex indigentia corporis Christi cum supponatur non esse indiget productione ut sic et possit succedere. admissa quod omnino ex suo conceptu formali non petit per se quod extra producatur sed quod sit, sive producatur sive non ex suppositione tamen quod non existat petit per accidens quod producatur per accidens inquam quia accidentale est accidit quod extra alias nequeant esse quam per productionem

Ad 3am confir. nego assumptum non convertitur tunc substantia panis in corpus Christi hic non convertitur id quod non destruitur et simpliciter desinit esse, sed solo convertitur compositum accidentale ex substantia panis et accidentibus

auctus ratione unionis accidalis quae immanet contrario praes-
titerit, et ratione illius totus compositus accidale. ad 4um dicimus
non cadere merum successionem localem sed successionem quae mu-
tentur substantiali modo supra explicato

Ad 5um dicimus non ideo in essentia divina nihil
posse converti quia est res de ingenerabilis seu incorruptibilis
sed quia sed quia etiam est incorruptibilis immanere quoad esse sub
aliquo cui opposito tractu destructo cum nihil locum quod fuerit
rea in creatura possit converti nisi immanere esse divus. ad
6um nego talem transsubstantionem esse possibilem quia impossibile est
intelligere transsubstantionem sed transire quia ut ostendi di-
cit sed recto de structionem termini a quo ad 7um dicimus eos non posse
non affirmare simpliciter Christi corpus produci aut creari sed
sed produci aut creari in eucharistia ideo non dixi de thomas
quaestione 78 articulo 2 quod conversione non potest ut corpus Christi sit corpus
Christi sed potest ut accidentia sub quibus sit corpus Christi) atque
ideo non intendunt quod corpus Christi produceatur res de se quia
producatur quoad esse in eucharistia quod est produci illius unionem
cum speciebus sub quibus sit factum in eucharistia

Instabis cum quibusdam. Nonne actio substantialis
quae corpus Christi tantum est sufficiens ad illius conservandum, potest in
eucharistia imminere non stare modo sigillali, ergo conservatur in
sacro alia actione multo quidem efficaciori quam illa
quae est in essentia hic causa actio non potest esse alia nisi trans-
substantiva ergo transsubstantiatio est actio conservativa immanens
substantiva corporis Christi. Resp. ideo actionem quae corpus Christi conservatur
in quibus non est sufficiens ad conservandum idem corpus Christi
in eucharistia quia ea quae praesit in eucharistia reduplicat etiam seipsa
per sententiam sacralem et unionem eucharisticam in ambobus non
solum supra corpus Christi res de se atque ideo nova actio
quae recipit non trahit ad corpus res de se (neque adhuc sufficit
quae

sexbos ineglo

ipsa detinetur in caelo). Sed ad id quod addit secundo Corpus Christi habet eandem omnino existentiam sacramentalem; adeoque nulla actio est de novo terminata ad corpus Christi quae possit esse transsubstantiatio. Respondetur quod quamvis admitteremus cuiusmodi actionem terminatam immediate ad corpus Christi, se non inde fieret transsubstantionem consistere in illa actione ut supra ostensum est.

Sectio 2a. Obiectio ex eo quod actio immediate ad unionem Corporis Christi cum speciebus sit transsubstantiativa

Pro sententia relata sectione 1a circa transsubstantionem haec ratio militare potest: adversus sententiam transsubst. est id quod fit ut corpus Christi inseparabiliter succedat substantiae panis in aliquo munere substantiali sub accidentibus proximis continendi substantialiter; sed tantum hoc praestat actio quae immediate producit unionem sacramentalem corporis Christi cum speciebus; ergo cuiusmodi actio est transsubstantiativa, utpote vera mutatio. Probatur maior quia ut nos fatemur unio quae per talem actionem fit est indispensabilis connaturaliter cum substantia panis et per illam succedit corpus Christi sub speciebus in munere sustentandi accidentia proximis continendi substantialiter. Confirmatur probatio minoris quia non potest consistere in alio quam in ista actione ut ex refutatione aliarum sententiarum ostenditur.

Non placet haec ratio quia confundit transsubstantionem cum actione transsubstantiva, quas non diximus esse diversas quamvis una nascatur ex alia: etenim actio qua producitur unio sacramentalis licet non claudit in recto desitionem substantiae panis, et eam non claudit transsubstantiatio quia transsubstantiatio non potest consistere in illa actione (quia sic id non est transsubstantiatio formaliter quo ipsa posita (saltem de potentia absoluta) non ponitur transsubstantiatio; sed ipsa posita illa actione terminata ad unionem

nem

unione sacrale non ponit formaliter transubstantiat. ergo etc. maior est nota minor probatur quia licet ponatur talis actio si tamen non ponatur desitio panis (quis realiter distinguitur ab actione productiva unionis) sacramentum non ponit formaliter transubstantiat. ergo quamvis ponatur tali actione non ponitur transubstantiatio

Dices implicat quod ponatur actio tanta ad unionem et quod non sequatur desitio panis atque ideo supp. minoris implicantur distinctum bene: sed unde colligis tam strictam repugnantiam habere eam actionem et illius terminum cum substantia panis quod non solum ex natura rei sed etiam in ordine ad potentiam absolutam dei inseparabiles sint? sed de hoc gratis dicitur et facile potest contrarium ostendi. praeterea quod sequatur necessario est dicendum et implicat non sequi ex tali dicta desitione panis non facit quod actio intrinsece per illam constituatur, alias constitueret intrinsece per aliquid se posterius et a se illatum quod quod praecise est persuasivum intrinsece constitueret per negationem: ergo nec facit quod actio sit transubstantiat. patet quia transubstantiatio intrinsece constituitur per desitionem panis ut ostensum est.

Ad argumentum initio propositum respondeo dist. ante transubstantiatio est id per quod altervtrum quod corpus Christi inseparabiliter succedat concedo nego maiorem. sed non potius est actio transubstantiva quae transubstantiat per quod formaliter fit dominatione distincta. similiter minorem sed tertium hoc altera praestat actio quae producit unionem concedo minorem quae formaliter nego minorem et cons. Corpus Christi formaliter succedit substantiae panis sub accidentibus per unionem sacralem per quam illis se exhibet non per actionem unde actio est ratio formalis qua producit unionem successio non est ratio formalis succedendi

Imo hinc patet quare non simpliciter asserimus sed addimus quod transubstantiatio sit id per quod corpus Christi formaliter succedat sub accidentibus neque de ratione ~~[illegible]~~ negari debebat. Cum id per quod corpus Christi formaliter succedit ~~[illegible]~~ sit unio sacralis quae non est transubstantiatio sed pars transubstantiationis non est transiens et successiva. sed tamen ad quae extinctio ostensum est supra et per quae patet ad cetera in argumento tacta.

Ad 2.um manifeste ostat falsum assumi: cum ostenderimus posse opus in alio consistere. Nec proinde minus aequitas pereunt sua impugnatione. Siquidem paret non eam tetigisse. et ipso ex impugnatione vim veram operis erat nulla pertinere. Credo verum hunc At. et plures alios actionem transsubstantivam confudisse cum transsubstantione et e converso cum tamen longe differant et ipse animadverti.

Sect. 7.

3.a Obiectio ex eo quod productio praesentiae corporis Christi ~~seu eius de~~ adductio sit transsubstantiatio.

Ii qui transsubstantionem putarunt esse actionem adductivam seu tractivam ad praesentiam corporis Christi sub accidentibus corporis simul ducebantur fundamento quod non est constituendum in hoc sacramento aliud genus conversionis quam quod sufficiat ad verificanda verba conversionis Hoc est corpus meum etc. nam ex hoc capite praecise Concilium Trid. sess. 13 c. 4. colligit transsubstantionem, sed ut haec verba vere proferantur seu ut vere ficent, sic requiri quod sub speciebus sit corpus Christi et nihil substantiae maneat. eo ipso verum erit dicere quod totum contentum sub speciebus est corpus Christi qui est sensus verborum conversionis, quae in alteratione qua sub speciebus ponitur salvatur transsubstantio. atqui ut corpus Christi sit sub speciebus quando substantia panis destruitur sufficit quod adducatur [illegible] praesentia producatur, ergo in alteratione adductiva seu tractiva ad praesentiam corporis Christi sub speciebus consistit transsubstantio.

Adhuc minus placet hic sequens dicens 2.a q. praesentia sacralis corporis Christi non esse inspectiva

cum

cum. substo panis atq ideo ex vi actionis quatalis p̃sca producit n̄ destruet substa panis. ad saptum autem transsubstionis opus ē qd ex vi illius destruat substa panis cu̅ ex suo saptu dicat destructione tri a quo ad positione tri ad quem.

2°. Actio trata ad p̃ñam corporis xti cum speciebus n̄ ponit qd qd requir ad veritē verborum sacro nis ergo n̄ ē transsubst°. patet conā. q. transsubst°. ponit qd qd requir ad verite verborum sacronis. ans pbr q. ut verba sint vera opus est quod corpus xti ita sit sub accibus ut possit p illa sensibiliter demonstrari, hoc n̄ ponit p illam actione quia solo ponit presentiam, nam si Angelus penetraret cu̅ speciebus sacratis n̄ posset p illas sensibilr demonstrari quamvis illic eet p̃sens nec solo nec corpus xti si solo interret in locu et spatium auiu panis n̄ sacrati p illa demonstrarei ergo n̄ ponit qd sufficit ut verba sint vera.

3. q. Unio quam hēt cor xti cum speciebus p transsubstione talis nō cē debet ut ex vi illius cogat manere ipsis unitus quindiu ipsa ñn nō manet ut patet ex huius sacri instit° et ex cō Dd. consensu unde illa exte notauit Moncejus ita ostans ac p petua est qua ē unio cuiusumq substæ cum accib9 talis. ast unio talis p̃sus localis non ē talis ergo n̄ accipit hanc. o̅ta min. per transsubstione corp9 xti. D. min pbr q. immo unio p̃dicta p̃sus localis pendet a loco atq ideo nequit eē extra ipsum ipsoq destructo ea destructio necesse est. at unio substæ cum accib9 n̄ pendet a loco sed in hoc est quoius a lio eē post unio et eet quuius (si ut de abta poā, potius in nullo loco eet.

Modo ad argta reḋ. ocessa maiori neḡo

minore

n-n sufficit qd sub speb[us] sit p[rae]sens localit[er] corpus xti
et q[uo]d nihil subst[anti]ae maneat ut verba sint vera, nam
quo* si eo ipso temp[or]e* Angelus penetrat et sic p[rae]sens accib[us] pa-
nis peragerer conservat. n[on] possent vere proferri haec
verba Hoc e[st] corpus meum - siquidem n[on] propt[erea] q[uo]d e[st] contentu[m]
localit[er] sub speb[us] est corpus xti Angelus qui continet
qui n[on] e[st] corpus xti. Deinde q[ui]a si eo temp[or]e quo An-
gelus penetrat et fit p[rae]sens accib[us] panis corpus et ex
onera conversio. Dei destrueret substa[nti]a[m] panis n[on] possent
vere proferri haec verba Hoc e[st] Angelus, neq[ue] deinde
infertur ~~Angelum~~ panem transsubstantiari in Angelum q[ui]a
sola p[rae]s[enti]a ~~xti~~ corporis xti, et destructio subst[anti]ae panis
n[on] sufficiunt ad veritatem verborum, neq[ue] ad hoc ut dicatur
transsubst[antiati]o panis in corpus xti ut vocibus asseritur. Ergo
ut verba sint vera et detur transsubst[antiati]o opus e[st] q[uo]d pro-
ducat unio sacrati corporis xti cu[m] speb[us] r[ati]one
cuius et corpus dicat continentiam ab illis substantialem et ex
n[atur]a rei sequatur destruct[io] subst[anti]ae panis.

Sect. 8.

1.a obiect[io] ex eo q[uo]d Actio qua corpus xti conservat Accid[enti]a separata a pane sit Transsubstantiatio.

1.a haec sic obstruit transsubstantionem in act[ion]e conservante a corp[or]e xti qua accid[enti]a separat a substa[nti]a et miraculose conservat separata; arguit[ur] si sic huic actioni conveniunt o[mn]es proprietates transsubstantionis ergo est trans. q[ui]a illa actio facit q[uo]d accid[enti]a separent a substa[nti]a eo ipso q[uo]d sufficit conservet independent[er] a subiecto cessat unio ad substa[nti]am. Deinde facit q[uo]d desinat substa[nti]a panis; nam separatis dispositionibus et accidentibus

accidentibus panis ex natura rei exigat panis. B. fauit qd
Corpus Xti succedat specibus in munere subsistendi
illa quae materia sustentabat substantia panis.

Verum hec sa[ntentia] labrat eo gravi vitio, quo
caeteras ostruentes transubstantione in alt[ione] ad[ductiva], ideo ei[us]de[m]
rationibus confutari debet. Etenim desitio panis non est constitutivum intrinsecum illius actionis et non e[st] constitutivum intrinsecum transubstantionis ergo. Deinde positum illa actio non ponit
formaliter transubstant[ionem]... ... ex consequenti ergo ... quia illa
actio ... posita non ponit formaliter transitum a substantia
panis in substantiam ... transubst[antio] est formaliter transitus ergo
... illa posita non ponit transubstant[ionem] formaliter. B. ... illa
actione non habet Corpus Xti rationem formalem conservationis substantialis
sub accidentibus cum non eam habere debeat per transubstantionem
... major ... ergo conservare accidentia extra substantiam cum subiectum
penetrat ad illa ... ... conservationis substantialis, ut patet si Deus, ut potuit, accidentia ... ...
accidentia conservaret, non diceretur a ... conservari substantialiter
... si Deus destruendo substantiam panis conservaret efficienter extra subiectum accidentia non diceretur ... nos ... substantiam conversam in Deum, nec in Deum transubstantiari. ... ...
tantum habet intrinsecum ... ergo conservatio effectiva accidentium
extra subiectum cum intrinseca ... non est transubstant[io]. Deinde
ut omittamus alia non facile est concedere corpori Xti actionem
physicam conservativam accidentium extra subiectum ut ex dictis in
tractatu de potentia obedientiali colligere est.

Nec fientibus huius ... plures ... quae
quod illi actioni ... efficienter et materialiter ... quae
transubstant[ioni] conveniunt ... ex illa inferunt non dari quod
intrinsece et formaliter. ... ideo ad summum dici posset esse
actionem transubstantivam non dari transubstantionem ... in ... distinguo

ans

ans (esto tamquam falsum negari posset ut ex dictis supra adductis aperte constat) huic actioni conveniant efficientiae et materiae desunt formalitates transsubstantionis dicendae. tralit. tamquam id quod formaliter constituat. neganda, int. cst. mag. hoc admissum, sed non constituit formam: inferre autem non sufficit ut sit transsubstantio nisi per mag. intrinsece constituat, nec ut cum eo sed modo in superius explicato probat non vigere imo nec ita sim. hoc.

Sect.

An per transsubstantionem substantia Panis annihiletur.

Non hic disputamus an aliquid substantiae panis persistat sub accidentibus post factam conversionem, cum dicto et superioribus non posse absque haeresi aut errore in fide affirmari quod aliquid substantiae maneat ut ex dictis colligimus, et post videri P. Ludovicus Turrian. de censuris theologicis Cent. 1 dub. 55. P. Vazq. P. [illegible] sed an supposito quod totaliter desinat substantia panis et per conversionem et transsubstantionem ita destruat ut eo nihil permaneat dici debeat talis desitio anihilatio.

Partem negantem tradunt P. D. Bonaventura 3. p. q. 75 art. 8. dub. 3. P. Hugo disp. 7 de Euch. Sect. 12. n. 200. P. Monzeus, P. Merazius et cois DD. cum S. Tho. quos referre gravant. nam 1. P. Monzeus probat. quod id tunc dicitur annichilari cui per se et formaliter et sui desitionis nullum esse succedit (et ideo dicitur in nihilum tendi a fine totale ratione conversionis) sed per se ac formaliter sue

Succedit ae corporis Xti substãe panis in desitione illius: ergo non annihilat.

Probat 2.° idem Author. Tunc res desitio non est annihil.° quando res desinit ex vi alicuius actionis positivæ, et repugnantis et inferentis desitionem illius; sed ita habent res in p. senti ergo desitio substæ non est annihil.° minore probat ex D. Thã 1. p. q. 104. et praeterea quia cum illa actio sit positiva necesse est habeat terminum positivum quem illam afficiat at ergo ideo exit ad aliquid et non ad purè nihil, ut esse debet annihilat.°

Probat 3. P. Lazos quia id quod convertit in aliud non annihilat. substa panis convertit in aliud ergo non annihilat. minor est certa cum substa panis convertat in corpus. maiore probat quia quod in aliud convertit non desinit in nihil, sed in illud in quod convertit et quod annihilat desinit in nihil ergo id quod convertitur in aliud non annihilat.

Probant 4. aliqui Iuniores quia ut substa panis annihiletur opus est quod nihil illius maneat atqui manet aliquid nempe accia ergo non annihilat. verum haec ratio displicet Patri Lazos, et aliis quia non desumit ratio annihilois ex eo quod res omnino destruatur necne, sed ex eo quod non convertat in aliud, neque in alia succedente desinat, sic creatio, inquit Lozos (cui opponit annihil.°) non desumit ex eo quod totaliter fundat res ita ut nec accia illius prius fuerint. posset enim creari substa panis sub accidentib. anteexistib.

Partem affirmante tenet solus Caluin, petrus Mar

Martyr, Wicleffus, chirinus et alij hæretici sequuti sunt veru etiam ex viris chatolicis Scotus in 4. d. 15 q. 4. Gab. ibidem q. 1. Maior eadem dist. q. 9. Angelus v. Eucharistia n. 31 et putant non mereri censuram Pater Suarez, Pater Suarez et alij, quamuis plures sint qui eam notent graui censura; fundamentum huius sententiæ est quod nihil substantiæ panis maneat, nihil autem manere et in nihilum sui ire seu annihilari videntur sueti, et cum aliud succedere non faciat quod res succedens sit alius substantiæ desinentis non extrahitur substantia desinente a potentia nihil atque ideo non facit quod non annihiletur.

Crediderim hanc controuersiam maioris ex parte esse de voce de re non fere conueniunt. Dicunt omnes fatentur veram atque plane destrui substantiam panis ut nihil illius maneat sed in hoc differunt quod ad talem desitionem panis corpus Christi succedit alij dicunt posse dici annihilationem alij negant. adhuc magis placet modus loquendi tum quod plus distat ab hæreticis tum quod sint tamen solidiora &. atque ideo libenter subscribo.

L. 18 de magistro sententiarum Eucharistia ad salutem ...nog. sect. 2. ...

...alios necessarias

medij, et Neasi...

tas pr...

Christi.

C. 18.

De Necessitate Euch.ae ad Salutem consequendam.

Sect. 1.a

Quid sit in aliorum necessitas medij et Necessitas praecepti

Duplex, ut notum, necessitas reperiri potest in rebus in ord.e ad salutem consequendam, altera medij de qua S. Thom. q. 73. altera praecepti de qua idem Angelicus D. q. 80. Quod tamen est mirum quam varie explicent AA. Utrunque nos 1.o p.r Vasq. 3. p. d. 269. c. 1. qui ibidem q. 73 art. 3. et p.r Gran. tract. 6 de Euch. d. 7 dicunt illa esse mere necessitatem praecepti quae solum sit mere negativa quia eatenus solum requiruntur ad salutem consequendam quatenus si non observentur committitur peccatum lethale quod obstat saluti, atque ideo est veluti removens prohibens: illa vero esse necessitatem medij quae positive conducunt ad iustificationem. Hoc est non solum ut evitetur peccatum sed tamquam medium quo acquiritur iustitia.

2.o p.r Suarez d. 40 de Euch. ait necessitatem praecepti eam esse quae solum est ad vitandum novum peccatum intellige mortale, necessitatem vero medij esse, quae est necessitas praecise per se ad obtinendum salutem et consistit in hoc, quod habeat per se institui ad dandum aliquem effectum qui est simpliciter necessarius ad salutem, nam si non habeat non poterit ulla ratione assignari distincta necessitas a necessitate praecepti

3. P. Conine de Sacris q. 68. art

2. dub. 2 n. 12. Sentit illa ee naria necessit.e me-
dij ... , et stricte loquendo S. gg recepta huius
n post ullo modo ... legem Dei ordinariam salutem obti-
neri. subdit in n. 23. ... ino posse aliqd dici
nariu necessit.e medij ad iustificatione qd ad illam
absolute enaria positivo qd quis n sit strictè et qd ead
eam obtinendam e instrum et q. illud recipsa n po-
nit numquam acquirat iustificat nisi ... di ...
ta obligat.e ad ipsum tale qd iustificat.e ...
et nunc sferri in oraria reficiat qnda obligo-
nem ad illud suo temp.e ponendum naria ... ne-
cessit.e p'cepti dicent illas ibi n. n explicat)
quis ... nas ... p'cepto.

Quarto Canus ... de ...
Sentit ea ee naria necessit.e medij, quae requir-
unt. S. in se ipsis S. in voto explicito tam q.
ipsa n ponunt ... ideo ... n supplere
... Sacri ... voto implicito
illius q.d non dat votu explicitum recipien-
di illud, naria v. necessit.e p'cepti illa esse
quae n requirunt votum explicitum eorum q. recipsa
n ... ponunt qualia sunt multa in-
ferius attingenda.

P. aliqui doctores illa ee naria
necessit.e p'cepti quorum necessitas ... oritur
ex p'cepto illa v. ee naria necessit.e medij
quorum necessitas antecedit p'ceptum: ... ideo si
in p'cepto q. supponunt ee media naria ad
salutem, ideo n restit.e enaria q. dat de
illo p'ceptum. Baptismus v. ... p'cepto ...
q.a e medium nariu ad salutem et gra ...

6 P. Merazzius tract. de Euch.ª
D. 3. Sect. 2 putat illa esse naria ad salutem
necessit.e praecepti absque facienda l. fugienda
dar oblig.e sub peccato mortali: illa v.o necess-
sit.e medij, s.c q. salus nequit obtineri. unde
infert duplicem differ.am alteram qd quae naria
sunt ex solo praecepto recipiunt excusationem ob
ignorantiam invincibilem, ideoque si quis non observet,
adhuc vitam aeternam assequitur. quae v. naria sunt
necessit.e medij nullam excusationem admittunt
adeo ideo si omittantur siue ex ignor.e invinci
bili inculpabiliter illa omittens salutem obtinebit
ut cernere est in parvulis Baptismum non recipi-
entibus ante discessum. alteram qd naria sunt ex praecepto
negatiue dumtaxat concurrunt ad salutem nostram, dilendas
ut asserebat 2.a sent.a naria v.o necessit.e medij positiue
concurrunt ad eandem qd si contingat aliquando unam
eandemque rem utroque modo esse nariam, dicitur utroque
modo concurrere, ut positiue et negatiue. mitto ali-
as sent.as quae facile ad has possunt revocari instar. non
explicatio nostra.

Sect. 2

Quid sit necessitas medij, et qd neces-sitas praecepti ex mente nostra

Diximus qd alij senserint in hac ma-
teria controuersa; restat videamus qd tenendum sit
iuxta nostram sent.am, quae licet de re non discrepet ab alijs q.
exclusatis rationibus ni fallor difficultatem explicat
et utriusque necessitatis differentiam planam reddit: ego
arbitror+ esse narium ad salutem necessit.e praecepti quod id+

proin

qd ꝑ istr requir ad ꝑceptum graviter obligans adimplendum, et quatenus se habet ratione, qd talem impedit media impliciter impediendum] ad 2m naturam necessitatis medij quatenus independenter a ꝑcepto i medium sine quo nequit salus obtineri] Si n absque illo obtineri posset n esset medium narium et consequenter nec esset necessitas talis medij, nec illud esset narium necessitate medij.

Inde ultra infertur qd n amplius durare necessitatem rei ꝑceptae, quamdiu duraverit oblig.o gravis ipsius ꝑcepti: quia haec necessitas haec natis pendeat ab oblig.e ꝑcepti et oblig. Sicut causa necessitatis eo ipso qd oblig.o cessat cessat etiam necessitas. nam cessante causa cessat effectus necessitatis, 2o medij quamdiu durare, quamdiu duraverit salutem esse consequendam sive duret sive n duret oblig. ꝑcepti quia homo indigens medijs narijs est talis necessitate ex fine consequendo quamdiu durat indigentia medijs narijs quamdiu durat finem ipsum esse consequendum.

Hinc 1o fit qd si oblig. ꝑcepti cesset ex dispensatione abrogatione oblivione, inadvertentia, aut ex legitimo impedimento et causa sufficiente veluti ex ignorantia invincibili aut ex defectu arbitrij in amentes n exit narium ad salutem res ꝑcepta sed si n ponatur poterit salus obtineri n sicut contingit in re quasi narium medium. nam si n ponatur minime salus obtinebitur quantumvis cessaverit oblig. ꝑcepti quia minimus addit oblivio ignorantia invincibilis defectus arbitrij et impedimentorum haec excusare poss a culpa sed n tollere necessitatem medij.

2o fit obligationem audiendi sacrum in diebus festis recitandi horas canonicas, abstinendi a lacticinijs diebus quadragesimae et restituendi aliena esse obligationem ꝑcepti et, n

n. medij: q.a solo requirunt hic ad preceptum implendum, et vitandum peccatum lethale violationis, et quod salutis consequuntur impediret: ad quod ideo licet non audiat sacrum impeditus legitimo impedimento, nec recitet horas oblitus et non advertens et similiter licet non abstineat a lacticinijs qui habet Bullae privilegium, nec restituat aliena extreme indigens adhuc salutem consequetur quia in praedictis casibus cessat obligatio praecepti, obligatione vero recipiendi Baptismum reipsa est in parvulis de necessitate medij quia nisi reipsa illum recipiant minime salutem obtinebunt quantumvis omissio vindicatur ex ignorantia invincibili defectu rationis et inadvertentia, quod ipsum dicitur de reali susceptione Baptismi in adultis quando adest occasio aut de voto illius quando nequit suscipi in re.

Sed cum duplex sit necessitas alia simpliciter et absolute, alia ex suppositione; adverte illa est necessaria absolute et simpliciter ad salutem necessitate medij, quae ita requiruntur ut sine illis nequeat absolute et simpliciter salus alia via obtineri illa vero solo ex suppositione, quae licet non ita requirantur ut absolute et simpliciter nequeat alia via salus obtineri ex aliqua tamen suppositione non potest. Hinc Baptismus in re susceptus non est via adultorum medium simpliciter necessarium ad salutem obtinendam, ideo est despensione, quia absolute potest obtineri absque reali Baptismi susceptione ut per martyrium, aut votum Baptismi et desiderium quando non est commoditas realis susceptionis ex suppositione tamen quod non sustineat martyrium et quod adsit commoditas recipiendi Baptismum: Baptismus in re susceptus est medium necessarium ad salutem adultis quia facta tali suppositione non suppetit ei alia via ad salutem consequendam quare cum Doctores dicunt Baptismum esse simpliciter necessarium ad salutem extra martyrium intelligendi sunt de Baptismo ut abstrahit a Baptismo in voto sive in re suscepto sive de altero vage et disjunctive ut de Baptismo in re

si

actu ē contradictas, s. in voto rei adulterij si desit perditus autem intelligimus volūtatem et desiderium nam ex dicta ordinaria desirius et voluntas recipiendi Baptismus dū est impositus actualis receptio succedit loco realis susceptionis et vices illius gerit, quod si voluntas recipiendi Baptismus sit formalis et desiriis expressum Baptismi votum dicitur explicitum, seu quod idem est Baptismus in voto explicito si vero non sit formalis, nec desiderium expressum sed virtualiter in alio inclusum ut est desirius Baptismi et poenitentiae in actu contritionis votum dicitur implicitum.

Dices Adverto quod licet votum poenitentiae Baptismi, votum quoque implendi omnia praecepta obligantia sub mortali claudantur implicite in contritione diverso modo includuntur nam votum recipiendi Baptismus et poenitentiae habet rationem medij non vero votum implendi praecepta cuius diversitatis ratio est quod ex dicta ordinaria votum Baptismi et poenitentiae electum est ut vicarius et vices gerens medij atque ideo ut medium inhaberet. Liceat sic loqui proprietates medij ut Baptismo et poenitentiae et non profuisse adimplendis praeceptis sed directe ad salutem plegendas votum vero implendi praecepta non fuit electum sic medij sed vicem rei praecepti atque ideo non ut medium sed ut res praecepta quotis ut idem actus contritionis sub diversa ratione diversimode requirat, nam ut votum Baptismi requirit necessitate medij ut votum praeceptorum necessitate praecepti: et generaliter loquendo, talis erit necessitas voti qualis fuit res cuius vices gerit, nam si res cuius gerit vices fuerit medium votum illius concurret ut medium si vero non fuerit medium sed praecepta votum illius non erit medium, induit enim votum proprietates et qualitates illius rei cuius personam, ut sic dicam agit et vices gerit.

Sect. 3.

Certa quaedam de Sacramentorum necessitate ad salutem atque obtinenda.

In gratiam huius difficultatis diximus quae duobus sectionibus praecedentibus praemissa fuere quae re non satis illis poterat explicari. Si tamen prius quam authorum sententias referemus non nulla supponenda quae apud Catholicos certa sunt. 1°. In his conveniunt omnes in re susceptam esse adultis Baptizatis necessariam necessitate praecepti et quidem divini ut patrem Henriquez et patrem Vasquez infra referendos quod putant traditum a Christo Domino in illis verbis Ioannis 6. Christus Dominus expressis et gravibus verbis exponens. Nisi manducaveritis carnem filii hominis et biberitis eius sanguinem non habebitis vitam in vobis. Sed ecclesiastici ut patrem Vasquez et alios quod expresse Tridentinum sess. 13 can. 9 his verbis [Si quis negaverit omnes et singulos Christi fideles utriusque sexus cum ad annos discretionis pervenerint teneri singulis annis saltem in paschate ad communicandum iuxta praeceptum sanctae matris Ecclesiae anathema sit] et Lateran. sub Innoc. 3. idem confirmat. Dixi tamen adultis quia parvuli carentes usu rationis sunt incapaces obligationis praecepti.

2°. conveniunt parvulis ante usum rationis non esse necessarium ad salutem sacramentum Eucharistiae re susceptum. Est enim de fide ut constat adversus Armenios Bohemos Iacobitas, et Nestorianos. Florentinum in decreto de sacris et Trid. sess. 21 c. 4. et in Trid. sess. 21 c. 4. ubi habetur haec. Eadem S. Synodus docet parvulos usu rationis carentes nulla obligari necessitate.

ad sacralem eucharistiae communionem. nota illa verba nulla obligatione
necessitate vel ratione praecepti nec medij, nec in re nec in voto
subditi. tum neque ideo damnanda est antiquitas si eum morem
in quibusdam locis aliquando servavit. ut enim sanctissimi illi patres
sui facti probabilem causam pro illius temporis ratione habuerunt
ita certe eos nulla salutis necessitate id fecisse sine contro-
versia credendum est. Eiusdem canone 4. ubi ait Si quis di-
xerit parvulis antequam ad annos discretionis pervene-
rint necessariam esse eucharistiae communionem anathema sit. eandem
autem rationem Tridentinum quia scilicet per Baptismi lavacrum
regenerati et in Christo incorporati adeptam fuerunt filiorum
dei gratiam nec illam in ea amittere possunt nihil eis deest
ad salutem, nec similiter ad decretum ... post quam
... in concilio lateranensi eiusmodi pueris prohiberetur
accessus ad eucharistiam tum negari non posset si esset medium
illis necessarium ad salutem, ac denique quia conditiones in
Scriptura requisitae 1a. Corinth. 11. ad susceptionem eucharistiae
nequeunt competere parvulis ante usum rationis ut quod se
probent quod diiudicent corpus domini etc.

3o. Sacramentum Eucharistiae in re sus-
ceptum in adultis utilissimum, et efficacissimum ad perseverandum
in gratia: imo Coninc et Suarez d. 2 de euch. sect. 2.
dub. 4. affirmant esse moraliter necessarium ita ut dici pos-
sit eum qui voluntarie se abstinet ab huius sacramenti
perceptione vix posse perseverare in gratia absque novo peccato
mortali quod etiam insinuant concilium Cavillonense
S. Thomas et alij patres ex quibus solum refero Cyprianum
in oratione dominica circa illa verba panem nostrum quotidianum
da nobis. [ut manifestum est eos vivere qui corpus
eius attingunt et eucharistiam iure communionis accipiunt
ita tenendum est et orandum ne dum quis abstentus separatur
a Christi corpore procul remaneat a salute comminante ipso

et

et dicente, nisi manducaveritis] &c.

Difficultas est: an Eucharistia in re, vel in voto suscepta, sit necessaria adultis fidelibus ad salutem aeternam consequendam, non solo necessitate praecepti, sed etiam medii. In cuius solutione 1a. Sententia affirmat Eucharistiam in re susceptam debere requiri necessitate medii. Ita Heretici ex quo errore vel ortus abusus dandi Eucharistiam infantibus et hereticis qui damnatur in Concilio Carthag. 3. c. 6. in Altisiod. c. 12 in 6. Synodo can. 83. et quod plus est non solum circa adultorum sed etiam circa parvulorum adstruunt praedictam necessitatem.

2a. docet Eucharistiam in re susceptam non esse necessariam parvulis aut adultis necessitate medii et in voto quod necessaria in voto implicito quale datur in Baptismo ita P. Granado contro. 6. de Eucharistia tract. 2. D. 7. n. 7. et P. Valentia Disp. 6. de Eucharistia q. 2. p. 5. vers. 3o. affirmamus ubi pro se citat D. Thomam hic art. 3 et alios theologos suppresso nomine imo addit non posse ullus de illius veritate dubitare si intelligatur quid et quale sit hoc votum.

3a. docet Eucharistiam esse necessariam adultis necessitate medii non debere in re sed vel in re si ante mortem possit vel in voto saltem implicito si in re non possit ita P. Henriquez lib. 8 de Eucharistia c. 3. Inde infert quod si christianus excluderet votum implicitum Eucharistiae non haberet salutem ultimam et adducit pariter Sacri Baptismi et poenitentiae ex authoritate S. August. et S. Thomae.

4a. docet, nec in re nec in voto implicito aut explicito esse necessariam Eucharistiam ad salutem necessitate medii sed dumtaxat necessitate praecepti ita P. Aegidius disp. 3. de Eucharistia Sect. 2 n. 35. P. Vazquez disp. 189. c. 3. P. propositus 3. p. q. 73. art. 3. dub. unico. P. Meratius tract. de Eucharistia D. 3. Sect. 2. P. Suarez D. 2 de Eucharistia Sect. 1 et 2a. P. Conink de sacris q. 73 art. 3.

dub. unico n. 37. et 38. Diana p. 5. tract. 13. Miscellanea resolut. 28.

Sect. 4.

Utrum omnia susceptio necessaria adultis ad salutem necessitate medii

Ita Doctores secundae et primae sententiae. Intelligo autem meum assertum cum P. Suarez et aliis, ita ut nec sit necessaria loquendo necessitate ad 1am gratiam quae salus eius continetur, nec ad perseverandum finaliter in illa; nec ad obtinendam gloriam quae extensio clauditur et ex se patet tres partes sed quoad tertiam infallibiliter infertur ex illo Christi Math. 12 qui autem perseveraverit usque in finem hic salvus erit. Duae priores probandae erunt.

Et quidem 1a (pro qua est Suarez 3. p. q. 80. et alii in cap. 6 Ioannis) probatur 1. ratione quia tunc aliquid non est medium necessarium quando aliis viis potest obtineri id ad quod est medium, sed aliis viis quam per susceptionem Eucharistiae potest obtineri 1a gratia ergo ad hanc non est medium necessarium susceptio Eucharistiae; maior ex se patet quia quando plura sufficiunt nullum determinate requiritur; minorem probo nam 1o per Baptismum sufficienter potest obtineri 1a gratia ex illo ad Titum 3. Salvos nos fecit per lavacrum regenerationis et ad Ephes. 5. mundans eam lavacro aquae ut omittam cap. 22 actuum apostolorum et cap. 3. primae Petri. 2o per actum charitatis ex illo Ioan. 14. Si quis diligit me Pater meus diliget eum et ad eum veniemus etc. 3o per poenitentiam ex illo Ezech. 18. Si impius egerit poenitentiam vita vivet

Probatur 2o quia Sacramentum Eucharistiae non potest habere rationem medii necessarii ad 1am gratiam nisi ex divina institutione et ordinatione; ex divina autem institutione et ordinatione id non habet ergo non est medium

nar-

narium ad Lam gratiam maior patet nam Sacrorum necessitas non est extra rei: potuit n. Deus multis alijs et minoris gratiae Lam hominibus conferre; sed ex divina dispositione et ordinatione institutione minorem probo quod Sacrum Eucharistiae ex sua institutione est vivorum et pro se supponit vitam spiritualem in subiecto recipiente utpote alimentum. Sacrum autem quod est medium per se necessarium ad Lam gratiam non est ex sua institutione vivorum sed mortuorum nec supponit pro se vitam spiritualem in subiecto, alias per se supponeret factum id, ad quod ordinatur per se quod est impossibile ergo Sacrum Eucharistiae non est medium necessarium ex divina institutione ad Lam gratiam confirmatur. quia Sacrum non potest esse medium necessarium ad obtinendum proprium effectum proprie quae iustificatio est Lam non sit necessarium proprius effectus pro a... sed eucharistia non est instituta per se ad dandum Lam gratiam et remissionem peccati ergo non potest esse medium necessarium ad id.

3° Sine eo quod est necessarium necessitate medij ad Lam gratiam non potest acquiri Lam gratia etiam si ex ignorantia invincibili inculpabiliter omittatur. Et alias supposita dicta nihil non potest acquiri Lam medijs necessarijs sed absque actuali receptione Eucharistiae potest acquiri Lam gratia ut manifestum est in adulto recipiente Baptismum et in peccatore recipiente poenitentiam: ergo actualis receptio Eucharistiae non est medium necessarium ad Lam gratiam confirmatur. Non est magis necessaria Eucharistia in re suscepta ad Lam iustificationem quam Baptismus et poenitentia. Sed haec duo Sacra non ita requiruntur ut nequeat absque illis in re susceptis acquiri Lam gratia cum saepe haec acquiratur cum solo voto ergo neque Eucharistia requiritur necessario in re suscepta, sed ad summum in voto ut quod inferius.

4° quod est medium necessarium ad Lam gratiam non prohiberi ab Ecclesia nec iuste prohiberi potest ante Lam gratiam alias prohiberet Ecclesia necessariam iustificationem et emendationem

a peccato quod abstulit: sed Eucharistiae susceptio per ablationem
antecedentem gratiae ut manifestum est ergo Eucharistiae susceptio non est
medium necessarium ad 1am gratiam: tota est evidens consequentia: non est pecc-
atum ponere et adhibere medium necessarium ad consequendam
1am gratiam et emundationem a peccato: sed est peccatum procu-
rare et recipere Eucharistiam ante 1am gratiam ut illa dignifi-
cemur et emundemur a peccato: ergo actualis recep-
tio Eucharistiae non est medium necessarium ad 1am gratiam.

Secundo probatur ex Suarez quia in Sacris num-
quam reperitur necessitas medii ad aliquem effectum necessarium
ad salutem nisi sit scriptura (praesertim verum est in adultis
de quibus nunc loquimur, necessitas praecepti cuius eam
dicit esse rationem quia cum haec media non sint ex natura sua ne-
cessaria, solo possunt fieri necessaria ex aliqua lege adiuncta
sed de susceptione Eucharistiae nullum datum est praeceptum hoc speciali
titulo propter gratiam 1am obtinendam nam si adultus tempore
debito implebit ante mortem praeceptum communicandi re-
cipiendo Viaticum et postea peccet et indigeat
1a gratia ut medio ad illam recuperandam necessario non tenetur
iterum communicare immo potest licite habere expressam voluntatem
non amplius communicandi si statim sit moriturus ergo
receptio Eucharistiae non est necessaria necessitate medii ad 1am gratiam.

Iam 2a pars nostrae assertionis scilicet
quod nec sit medium necessarium ad perseverantiam finalem in gratia
probatur eleganter Augustinus relatum relati in Cap. nulli
de consecratione dist. 4. et a D. Thoma hic commemora-
to verbis. nulli aliquatenus ambigendum tunc unum-
quemque fidelium corporis sanguinisque domini participem
fieri quando in Baptismo membrum corporis Christi
efficitur, nec alienari ab illius panis, calicisque
consortio etiamsi antequam panem illum comedat, et cali-
cem bibat de hoc saeculo in unitate corporis Christi ab-

abs

cedat] quae adiungit Valentia alia verba Melchiadis
Papae epist. ad episcop. c. 2. et apud Gratian. c.
Spiritus Sanctus de consecratione dist. 5. quae sic habent.
Regeneratio (loquitur de Baptismo) per se salvat mox in
pace Beati saeculi futuros.

Probatur 2° quia auxilia gratiae collata
aliis viis s. Lavacro Baptismi vel poenitentiae, aut bonorum operum suf-
ficiunt iusto ad perseverandum in gratia Dei usque ad finem vitae: ergo eu-
charistia in re suscepta non requiritur ut medium necessarium ad perseverantiam
finalem. patet consequentia ex dictis: eo ipso quod alia media suffici-
ant homini requiri amplius probatur dupliciter 1° quia ad omnia sufficit gratia
Dei Christi. Modo refert ad Corinth. 12. Sufficit tibi gratia mea
2° quia docet Tridentinum sess. 6. canon. 22. ubi ait cum
divino auxilio posse hominem perseverare: ergo divinum auxilium
sufficit ad perseverandum quod communiter non est eucharistia sed non est
divinum auxilium potentia [illegible] ideo eucharistia non requiritur in re sus-
cepta. 3° quia experientia constat quod post Baptismum aut
poenitentiam statim aut saltem antequam haberent opportunitatem
recipiendi eucharistiam e vita discederent, et tales perseve-
raverunt finaliter ergo ad perseverandum finaliter non est medium
necessarium eucharistia in re suscepta

Probatur 3° si in potestate hominis esset servare
vitam corporalem semel habitam pro suo arbitrio non egeret
alimento extrinseco ut medio necessario ad servandam talem vitam
sed servare vitam spiritualem semel habitam per Baptismum
aut poenitentiam est in potestate hominis et illius arbitrio supposito
divino auxilio ita ut si non velit amittere numquam amit-
tet ergo non egetur alimento eucharistiae extrinseco ut medio necessario ad talem
conservationem seu perseverantiam: patet consequentia a paritate quae
strictissima est

Probatur 4° ratione ducta ab absurdo: seque

tur

-n. ac vria sa quod si recepto viatico quis peccaret morta-
liter et ei non superesset nisi unicum instans facile tempus adeo
breve ut non sufficeret coroni, in quo facta attritione
et supernale dolore de peccatis haberet Deumque diligeret
super omnia non iustificaretur aut iustificatus non perseveraret
in gratia sed necessario infallibiliter in peccatis laberetur quod est
absurdissimum; sequela autem probatur quia si iustificaretur
et discederet in iustitia non obstante quod neque
Eucharistiam reciperet nec iam posset recipere daretur per-
severantia finalis in gratia absque tali receptione
et consequenter non requireretur ut medium necessarium ad illam

Sect. 5.

Eucharistia nec in voto explicito, neque in voto implicito est adultis, aut parvulis necessaria necessitate medii ad salutem.

Haec assertio est contra eos quos sect. 3 retuli-
mus et probatur 1°. Eucharistia in voto est necessaria ad salutem
necessitate medii ut votum Eucharistiae est necessarium ad salutem
eodem genere necessitatis equivalenter sed votum
Eucharistiae non est ulli necessarium ad salutem necessitate me-
dii ergo nec Eucharistia in voto: minorem probo quia votum
baptismi potest esse necessarium necessitate medii quatenus
id cuius loco succedit et quo substituitur est medium
si adeat + et quidem necessarium + si adeat eo opportunitas illud recipiendi
sed Eucharistia cuius loco succedit votum et quo votum
substituitur non est ulli medium ad salutem necessarium, etiam
si adsit opportunitas illa recipiendi ut sect. praecedenti
ostensum est ergo nec votum:

probatur

Obi. 2. n. ē imaginarius votum Sacri q. quo
adhiberi aut recipi in posit in se qua eo ipsum Sacrum
si posit realiṙ adhiberi, et recipi in re; sd eucharistia
communis posit realiṙ adhiberi, et recipi in re n.
ēt illi necessaria ad salutem necessitate medij; ergo nec
ē necessarius, eo quod necessitas voti illius minorem suppono ex dictis: Maiorem ostendo quia tota necessitas
voti nascitur ex necessitate Sacramenti cuius defectum
et absentiam supplet, et cuius vices gerit.

Obi. 3. votum Sacri sd posit ēe necessarium
necessitate medij ad illum effectum ad quem p se et ex sua institutione ordinatur Sacrum cuius est votum sd eucharistia n. ordinatur p se et
ex sua institutione ad 1am gratiam quae ē salus atque conferendam adultis sicut parvulis quin potius p se et ex sua institutione supponit subiectum gratum et cum 2a gratia ergo votum eucharistiae non
pot esse necessarium necessitate medij ad salutem seu ad 1am gratiam
minor constat ex sectione precedenti. maiorem probo quia votum
ordinatur ad ponendum illum ipsum effectum quem debebat ponere
Sacramentum si adesset opportunitas recipiendi, ideoque dr vices
illius gerere. Unde contritio dr in voto Baptismi
iustificare a peccatis. n. Baptizatum quia Baptismus
p se institutus ē ad conferendam 1am iustificationem a peccatis dum reipsa suscipitur, eamque reipsa confert
accedenti [illegible] contritione et inde votum eius non
habenti. Sicut eadem contritio dr in voto poenitentiae iustificare a peccato lapsos post Baptismum quia Sacramentum
poenitentiae ē p se ad hoc institutum et reipsa confert 1am
iustificationem accedenti ad illud cum sola attritione et
a fortiori carenti voto poenitentiae quod includitur in contritione.

Obi. 4. Nec apparet aliquam rationem ēē affirmandum
quod votum eucharistiae sit necessarium ad salutem necessitate medij maxime
quia Xtus Ioan. 6. dixit nisi manducaveritis carnem filij
hominis

et biberitis eius Sanguinem non habebitis vitam in vobis]
quae verba dicunt necessitatem simpliciter et medii saltem
in voto implicito quemadmodum ex illis Ioan. 3 nisi
quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu Sancto non potest
introire in regnum dei] colligunt a Doctoribus Baptismum
esse necessarium saltem in voto parvulis et adultis necessitate
medii, sed hoc tantum infirmum est: quia votum Eucharistiae non est
necessarium ad salutem necessitate medii. maior est adversa-
riorum eo non fundo pro ipsis negant: minorem probo quia
Loquitur ille Ioannis quod aliter loquitur quod contra ad [illegible]
at quia ideo si loquitur [illegible] probaret esse ad salu-
tem necessarium votum etiam quod [illegible] quod nulla ratione
adversariis admittunt.
Probatur 5.o Si votum Eucharistiae esset necessarium
necessitate medii ad iustificationem numquam posset quis
iustificari absque illo at qui potest quia votum
Eucharistiae non est necessarium ~~[illegible]~~ necessitate medii ad
iustificationem. minorem probo casu quo post sumptum
viaticum sciens quis statim se esse moriturum ex pro-
posito noluit amplius curare habere in attritionem
cum sacro [illegible] certe tunc hic ille iustificaretur
[illegible] negari non posse votum in illa non amp-
lius curandi minime est [illegible] quia tamen teneatur
iam amplius curare non est esse violare alicuius prae-
cepti: at quia ideo non reddit subiectum indispositum et non
habere votum Eucharistiae tum quia expressa [illegible]
illud excludit tum etiam quia votum Eucharistiae non continetur
in attritione sed in perfecta contritione quae tunc non est.
Probatur Specialiter de parvulis quod
Suarez quod nemo dicat esse cibum esse necessarium illi qui nec
nutriri potest, nec augeri, nec minui, nec contrariam ali-
quam actionem pati talis est parvulus ad Su-
arez

xoīs i reens quoad spirituale vitam q. in ea nec nutriri posit, nec augeri, nec ab illo contrario aliqd pati q.o val. praeterea q. neqt illus dicit cibus, seu desiderium pabi ee alimentarium, anequam tali cibo indigeat illique sit capax.

Dices haec so probare, qd eucharistia in voto seu votum eucharistiae n̄ requiratur ut medium ad gratiam n̄ vero qd n̄ requiratur ad perseverandum finaliter in illa [illegible] ideo erit medium ad perseverantiam. At falleris: nam supostensum sit secundo post eucharistiam in re susceptam n̄ ee medium nārium ad perseverantiam finalem etiam si addit opportunitas recipiendi, nec votum erit medium nārium, cum votum eatenus sit medium quatenus succedit loco medij ut aiebat 1.a ratio. deinde votum n̄ e magis nārium in ratione medij, quam est id cuius vices gerit. Siquidem ab illo manat tota voti necessitas, ut 2.a ratio dicebat; sed eucharistia in re suscepta n̄ e nāria necessitate medij: q.o nec illius votum.

3.o Si votum eucharistiae si votum eucharistiae ee nārium necessitate medij ad perseverantiam finalem numquam daret talis perseverantia absque voto eucharistiae. dar. 1. dari post: ut patet in casu supra xoīs. q.o vero 2. q.a Baptismus n̄ est medium nārium parvulis ad perseverantiam finalem q. neque eucharistia in voto, quod clauditur in Baptismo ante ppri. q.a cum oes parvuli aequaliter sint dispositi, aut omnes perseverarent finaliter aut nulli. Siquidem sacra aequales effectus producunt in aequaliter dispositis ~~xxxxx xxxxxx xxxxx xxxxxxx~~ ~~xxxxx xx xx~~. Minorem probo q.a n̄ oes moriuntur in infantia. tandem. ut omitta mysalia q. perseverantia finalis saepe e specialiter Dei ab illius providentia maxime

2ª. illud Sap. 6. raptus ē ne malitia mutaret intellectum ejus et nō collatus intuitu alicujus Sacri ut habet P. Vazq. Disp. 169. c. 3. et egregiè P. Suarez D. 2 de Euchã Sect. 1. vers. 2. explicat.

Quæ autem sit mens D. Thõ in hac mã haud facile colligis nā dicit q. 79. art. 1 ad 1um ait: votum Euchã eē medium nārium ad justificõnem; q. 80 art. 11 dicit votum Euchã eē nārium ad salutem; et vona in 4º dist. 8. q. 1 art. 2. q. 2ª 1ª. et dist. 12 q. 3. art. 2 q. 1ª 1ª. ad 1um ait q. 65 art. 4. vr apte docere contrarium si ejus doctrina ponderatur ut ponderatur cum P. Vazq. D. 73 c. 4. et cum Merazio tract. de Euchã disp. 3. Sect. 3. n. 4. qui in sensum sanum exponit alia loca ne sibi contrarius et nobis.

Sect. 6.

Idipsum confirmatur a contrariorum solut.

Obj. 1º. Baptismus requir saltem in voto necessitate medij ad salutem consequendam q. Christus Joanis 3º. dixit nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spu. S. non pot introire in regnum Dei | sed similiter dixit Joan. 6 nisi manducaveritis carnem filij hominis et biberitis ejus sanguinem non habebitis vitam in vobis q. similiter omnino exit Euchã requiri saltem in voto ut medium nārium ad salutem consequendam. cū n. vr plus urgere 1um testimonium ad 1um quam 2um ad 2um.

Rer negando conseqm: discrimen est q. ex priori loco apte colligitur Baptismum eē spiritualem regenerationem qua ex filijs iræ reddimur seu efficimur filij Dei. generatio autem spiritualis ē medium nārium ad vitam spiritualem 1º comparandam ut generatio corporalis

ad

ad vitam corporalem: atque ideo ex priori loco apte colligitur
Baptismum esse institutum ut medium necessarium saltem in voto. ex pos-
teriori autem loco non potest colligi necessitas ad receptionem
vitae spiritualis cum solum colligatur esse alimentum spirituale, quod
tam longe abest ut requiratur tamquam medium ad vitam
1.o parandam ut potius omnino ea supponat illam nec deservi-
re possit nisi viventi

Deinde nam illa verba nisi mandu-
caveritis non habebitis etc. non important maiorem necessitatem
quam haec: nisi efficiamini sicut parvuli non intrabitis in
regnum caelorum, sed hinc non probatur humilitatem esse necessariam sal-
tem in voto ad salutem necessitate medii: ergo
nec illa probant eucharistiam esse necessariam in voto necessitate
medii: verba quae solum arguunt necessitatem praecepti proinde non
non habebitis vitam in vobis ac non retinebitis nisi servabitis
ad longum tempus in quo urget praeceptum communicandi
et qui illud negligunt omittere peccabit et vitam(?)
violando.

Praeterea ratio non est aequalem obligationem
quae in utroque loco iniungitur. tum quia ut ait D. Thomas lect.
7. in Ioan. prior locus obligat omnes infantes
sicut et adultos posterior solum adultos, et ideo prior
ut comprehendat parvulos non requirit actionem aliquam
praestandam ab eo qui recipit, sed satis est quod patiatur recep-
tionem, Si quis renatus fuerit. posterior vero ut exclu-
dat parvulos requirit actionem propriam adultorum nisi
manducaveritis etc. Tum praeterea quia prior obligat
omnes ad realem susceptionem, posterior non sed solum adultos
multo quidem plures quod intelligunt posteriorem locum de
manducatione spirituali per fidem aut gratiam quin, et
Suarez dixit verba illa esse comminatoria

Obiicies 2.o eucharistia crudit dignitatem et

Suppar

excellentia q̃ sera orā Sacra g.º illius necessit.ᵗᵉ ñ debet eē minor necessit.ᵉ aliorum, sd potius maior: atqui ideo ñ ē Baptismus et Poenit.ᵃ sū saltem in voto de necessit.ᵉ medii ad salutem, erit similiter Eucharistia: neg.ᵗᵘʳ cons.ᵃ imo ex eo qd sit Sacramentum excellentius vt exigeret quod subiectum illud recipiens supponat gratum. ad 2. ideo ñ debuit requiri ad tām grām conferendam sd ad iām paratam augendam: ig.ᵗ excellentia huius Sacri sup.ᵗ q̃ tera in eo cōsistit quod in se cōtineat authorem i.ᵉ rāe necessitas cū medii in eo stat qd sit vnica cā in rē aut in voto altimus effectus sī quo nequeamus cōsequi in rē salutem, qd ñ cōuenit huic Sacro.

Obj. 3. Olim solebat Ecclesia dare Eucharistiam paruulis post Baptismum vt cōstat ex S. Cypriano Serm.ᵉ 5. de lapsis. S. Dionys. l. 6. alias 2. de Ecclesias. Hyerar. S. August. epist. 107. ad Vitalem, Concilio Toler.º 11. et Trid.º sess.º 21 c. 4. quod cū teneus cēt paruulis impenderi ñ faceret nisi existimaret eē medium necessarium in rē sī in voto sī ē Baptismus. Rēr hanc cōsuetudinem ñ fuisse olim totius Ecclesiae. vt Tridentinum notat sd aliquarum Ecclesiarum particularium; neq ea introducta fuit q.ᵃ eēt medium necessarium ad salutem vt Trid. ibi aduertit sd ob iustas ob cās quas illi pp. habere potuerunt

Obj. 4. ñ ē minus necessaria ad vitam generat.º quam nutrit.º sd generat.º ē medium necessarium: ergo et nutritio atqui Baptismus est medium necessarium saltem in voto ad vitam spiritualem q.ᵃ ē spiritualis generat.º ergo Euch.ª erit saltem in voto medium necessarium ad eandem q.ᵃ ē spiritualis nutrit.º

Rēr negando ans. nam absq generat.ᵉ nu-

per aliquod instans post esse vita, cum non possit esse per plura
ibus quod nutritur. Deinde parvuli non possunt retinere vitam spi-
ritualem absque spirituali generatione; possunt vero illam
conservare absque spirituali nutritione, cum peccare
nequeant, et non nisi per peccatum amittatur vita.
Unde apparet discrimen inter vitam corporalem et spi-
ritualem; nam illa etiam in parvulis eget alimento
ut diu conservetur, quoniam etiam a parvulis vita
corporalis amitti potest, non sic spiritualis, cum haec
amitti non possit nisi per peccatum. Cum ita sit
in aliis atque ideo non egent ~~[illegible]~~ spirituali ali-
mento aut nutritione. Videntur etiam differre in hoc
quod ad vitam corporalem diu conservandam medium
adeo unicum et necessarium est alimentum, ut nulla alia
via suppleri possit; ad vitam vero spiritualem diu
retinendam non est adeo necessarium alimentum, ut alia
via et per aliud medium suppleri non possit, potest enim optime
per auxilia gratiae collata virtute aliorum sacramentorum
et intuitu bonorum operum. Maior igitur est necessitas
generationis spiritualis, quam nutritionis; maior Bap-
tismi, quam Eucharistiae. Otis. [illegible] Eucharistiae tribuitur resu-
rrectio gloriosa corporum, ut patet ex illis verbis
Christi Et ego resuscitabo eum in novissimo die. Unde
Cyrillus lib. 10 in Ioan. c. 13 dixit non poterat
aliter corruptibilis haec natura corporis ad ~~immortalitatem~~
immortalitatem et vitam traduci nisi naturalis vitae corpus
ei coniungeretur. Ireneus lib. [4?] c. 34 dicens Christi fides
in hoc nisi manducaveritis etc. et in concilio Niceno
vocatur hoc sacramentum symbolum resurrectionis. Ergo
ad resurrectionem corporum est medium necessarium Eucharistia
quia resurrectio cum necessario pendeat a perceptione huius
exit

etiã ad illã medium nariũ rei

Ret. resurrectione corporũ tribuĩ Eucharistiæ a xto et Concilio ñ q. sᵉ. Eucharistia acquiri non possit: post ñ, vt iam ostendi, sed q. Eucharistia confortando p auxilia et pseruando a mortalibus Loquar ad plenaria finalem pseu. Suo tempore infallibili sequitur gloriosa resurrectio nrorum corporũ. et 2º q. tandem ~~sequimur~~ q̃ ita consequemur et corpora resurgent gloriosa per vnionem moralem cum carne xti, quæ acquirunt corpora nra, pate usque ad resurrectionem gloriosã supponit qd dei pseu. finalis, et discessus in gratia. hoc autem acquirere medium Dei ñ ad narium. S. Cyrill. ita exponit. pposit. vt so vellet qd ponit pceptũ de reali manducat. xti necessariã ad vitam immortalem traduci qui negligit se iuni. corpori xti p reale manducatione q. transgrediendo pceptum mortaliter peccat, a quo si ñ resurgat, nequit vitã æternam obtinere.

Obj. 6. authoritas plurium patrum qui absolute dicunt Eucharistiã esse nariã ad iustificatione ad salutem, ad æternam vitã est ñam imo Augustinus multoties loquitur expresse etiam de paruulis et sentiunt ee medium narium saltem in voto. Ret alios quidem loqui de adultis et si intelligendi de necessit. pcepti alios loqui de eisdem et si intelligendi de necessit. vtilitatis et conuenientiæ alios denique loqui de paruulis et adultis indifferenter: vt loquitur Augustinus et sic intelligendi. (vt bene docet D. Thom. 3. p. q. 65 art. 4. ad 2. vt colligitur ex eodem Aug. Lib. 2º de Iulian. c. 2 et ñ alibi) de manducatione spirituali quæ fit p fidem ñ de sacrali: ideo Augustinus ait sæpe paruulos manducare, quatenus p fidem in hoc credunt, seu quatenus pertinent ad vnitatem corporis xti.

Lib. 2.° Sūma
De effectibus Sacri Eucharistiæ
Sect. 1.
Eucharistia numquam causat 1.am gratiam

Dupliciter potest intelligi hæc sectio 1.º ita ut numquam Eucharistia causet per se 1.am gratiam 2.º ita ut neque etiam per accidens atque ideo sit negativa ratio generalis. in priori sensu nulla habet controversiam apud Chatolicos contra quos Doctores unanimiter asserunt Eucharistiam non habere ex sua institutione remittere peccatum mortale, nec per se ordinari ad 1.am gratiam sed illam supponere et ad augmentum tendere, quam Chemnitius in 2.a parte examinis Concilii Tridentini, Calvinus Lib. 4 instit. c. 17. et Lutherus lib. de Captivitate Babilonica c. de Eucharistia et in oratione de digna præparatione ad Sacrum Eucharistiæ, docuerint impie hoc Sacrum fuisse per se institutum ad remissionem mortalium: atque ideo non indigne accedere sed bene præparatum qui conscius peccati mortalis accedit ad Eucharistiam sine ullo respectu ad pœnitentiam.

In posteriori sensu res est dubia. nam pro 1.o Suarez D. 63. Sect. 3. dicto 3. pro Scortia de Sacrificio missæ lib. 4. c. 27. n.º 3. vers. posterioris sensus pro Conink de Sacris q. 79 art. 3. pro Valtasar tom. 4. disp. 6. q. 7. puncto 1. pro præpositus q. 79. art. 3. pro Granado controversia 6 de Eucharistia tract. 9 disp. 3. n. 5. pro Bellarminus pro Filliucius et alii existimarunt hoc Sacrum aliquando causare per accidens ex opere operato 1.am gratiam et remissionem mortalium. quod ille qui existit in mortali et id ignorans accedit bona fide cum sola attritione et 2.a sententia pro Vazquez 3.a p. d. 205

c. 4. Lugo disp. 12 de Euch.ª Sect. 2 n.º 3. P. Mendiz[illegible]
tr.ª de Euch.ª disp.ª 33 sect. 3. D. Bonav.ª in 4. dist. 13
p.te 2 dubitationis art. 1. q.ª 2.ª et dist. 9. art. 2.º q.ª 3.
Gab. ibidem dist. 9. q. 2 art. 2 dic. 1 et apud Vasquez
alij melius sentiunt Eucharistiam numquam ex opere operato conferre
primam gratiam et remissionem peccati etiam pauens, quando quis
bona fide accedit infectus culpa lethali.

Prob. 1.º nullus effectus adscribendus est Sacris
ex opere operato praeter eos qui ex diffinit.e Ecclesiae habentur, ex quibus
aut constant ex Tradit.e Patrum, vel in Scriptura habentur,
aut deniq. quod ex eorundem Sacrorum institutione efficaciter
deducuntur, sed nihil horum habemus ut Eucharistiae adscri-
bamus productionem primae gratiae et remissionem culpae mortalis
in aliquo casu per accidens: ergo. maior patet quia effectus
Sacrorum pendeant ex sola Dei volunt. Sic vel aliter
adhuc vel illius effectus instrumentis sacris non potest constare
nisi aliquo ex illis modis. minorem probo in his de definit.
Ecclesiae aut Scripturae patent. Adversarij nihil habent
ex Patribus etc. quod per inductionem facit P. Vasquez referen-
do et exponendo Cyrillum lib. 4. in Ioan. c. 17. Da-
mascenum lib. 4. fidei c. 14. et Iustinum in quaestionibus
a gentibus propositis in respons. ad 44. quantum ad in sti-
tutionem autem potius ex illa deducit oppositum, nam cum
hoc sacrum institutum sit per modum cibi et potus ex sua ins-
titutione non habet significare generationem aut vivificationem subti-
sed confortionem et nutritionem illius vel augmentum quod aliunde
unde vivit; ergo neque ex sua institutione habere potest conferre
primam gratiam cum tantum videatur ex sua institutione conferre quod significat.

Prob. 2.º premendo et declarando hoc argumentum
illius Eucharistia ex sua institutione solum habet esse cibus et potum
spirituale animae, sed cibus et potus ex suo conceptu habet num-
quam vitam primam conferre sed conservare et augere praecedentem

q. Eucharistia ex sua institutione habet numquam ferre suam vitam spiritualem gratiam, sed illam servare et augere: tota patet paritate. Et rursus ex Concil. Florent. asserente hoc sacramentum, eos omnes effectus causare in se suscipiente quos cibus materialis causare solet: minore probo. q. cibus et potus ex se conceptu habent non operari nec causare suum effectum, nisi sumantur et coquantur quod fieri non potest a mortuis aut non viventibus, sed ab illis qui aliunde vitam habent q. ex suo conceptu habent conferre numquam suam vitam, sed augere et servare praesentem. Confirmatur q. hoc sacramentum semper est vivorum: q. numquam confert suam gratiam nec remittit peccatum mortale. patet tota q. secus aliquando esset mortuorum.

Obiectio 3. Si Eucharistia aliquando conferret suam gratiam et remitteret peccatum mortale suam gratiam produceret, et mortale remitteret non per accidens sed per se: at nunquam te, nec suam gratiam producit, nec mortale remittit per se q. non producit aliquando suam gratiam: maior probatur. q. si quod illam tunc produceat habet ex sua institutione. si non si tum: q. cumid conveniat Eucharistiae quod ex sua institutione habet producere tunc suam gratiam convenit Eucharistiae non per accidens sed per se: si vero dicas rursus: q. non producit suam gratiam cum non habeat aliam vim nisi quam accepit in sua institutione et in sua institutione non accepit vim producendi suam gratiam.

Quod si dicas Eucharistiam habere quidem ex sua institutione quod producat aliquando suam gratiam: at non habere per se ex institutione sed per accidens impugnatur hoc q. habere virtutem per accidens, ex institutione nihil aliud est, quam habere virtutem ad illum effectum quasi praeter intentionem instituentis quatenus Christus per se solum intendit quod Eucharistia producat augmentum gratiae, et q. forte non potuit virtutem hanc dare Eucharistiae, quin etiam maneret ad virtutem sufficientem producendam aliquando suam gratiam quasi per accidens et praeter intentionem Eucharistiae dedit hanc virtutem, ast in praesenti hoc nequit habere locum q. potuit omnipotens Christus dare virtutem

ad

augenda gram quin opus eet dare ad pduenda aliquando Lā mee virtus ad augmentu; nuetir in Euchia Cum disti ad Lā grā in aliquo Casu.

Pbr. 4. necesse ē Subtu gd reus ir hoc sacru; ee in grā, vt illud vtiliv recipiat. g.i impole est Subtu; nē in grā, et illud vtiliv recipe. patet Coa g.a id est impole cuius oppositu; ē nēciu;. at qui ita recipere hoc Sacru; vt p illud Lā grā accipiat ē subtu; nē ee in grā, et illud vtiliv recipe. g.i impole ē ita recipe hoc sacru; vt p illud Lā grā; acquirat recipiens. gd autem impole ē nunquam est; g.i nunquam p hoc sacru subtu operat in peccato Lā gram accipit

Accedo ad pbandu; tu; a; q quod ē expssu; in Catechismo Pij 5. vbi de ~~def~~ effectib; Euchie, sic scribit: [Veru; gd dicit se Euchia gram tribui pastores admoneant oportet ita intelligendu nō esse pinde ac necesse nō sit vt qui reipsa hoc Sacru; vtiliv pceptur; est gram antea adeptus fuerit. vtat nō quemadmodu; mortuis Corporib; nal alimentu nihil pdest, ita etiam aie; que spū nō viuit sacra mysta nō pdet, ac pinde panis et vini speciē hent, vt signet nō quidem reuocandas ad vitam aias, sd in vita seruandas Cā instituta ee]. mitto aliam pbatione; quam pnta sc. formauit P. Suar; ex Paulo et Ppijs q.a nī fallor parum vrget.

Sect. 2

obta dissoluuntur

obijt. 1.o Baptismus et penit.a p se ordinant ad Lā grā et tn paciens ē si inueniant illa iam pductā, p duandā incrementum. g.i et ē d.a, hēc Euchia ordinet p se ad augmentu g.i si paciens nō inueniat ~~illam~~ tam iam pductā illam pducet, nullu ee discrimen, imo sic debere fieri pbt. sacra via instituta si ad dandu;

in aliquem gradum gratiam non habenti obicem. accedens autem attritus cum bona fide ignorans suum peccatum lethale non habet obicem, ergo in illi poterit eucharistia conferre gratiam, gratiam ad quem ordinatur et quam est se conferre posit.

Resp. quod argumentum si probat aliquid probat plus quam adversarii concedunt. probat non eucharistiam aliquando conferre primam gratiam per se. argumentum sit. Sacramentum Baptismi et poenitentiae conferunt augmentum gratiae per se quando inveniunt iam primam gratiam productam. ergo eucharistia producit primam gratiam per se quando illam non invenit productam. Absolvitur tua paritate. et nego. Resp. 2. neg. cons. ratio discriminis est quod Baptismus et poenitentia non solum ordinatur per se et ex sua institutione ad primam gratiam sed etiam ad augmentum illius. ordinantur enim non solum ad reconciliandum peccatores Deo quod fit per primam gratiam, sed ut magis et magis reconcilient et incorporent Christo quod fit per maius et maius augmentum. eucharistia vero non ordinatur per se et ex sua institutione ad primam gratiam sed solum ad augmentum cum ordinetur ad nutriendum non ad generandum. Ad probationem dico eucharistiam habere obicem ad suum effectum eo ipso quod peccatum lethale praecedat non sublato quia alimentum et operetur effectum nutritionis, obest carentia vitae. Addo quod licet prevaleat a virtute productiva primae gratiae quae est in Baptismo et poenitentia ad virtutem productivam augmenti non tamen valet est a virtute productiva augmenti quae est in eucharistia ad productivam primae quia qui non potest mereri de condigno primam gratiam potest augmentum eius, et tamen potest mereri de condigno augmentum et non primam gratiam.

Obij. 2. gratia quam confert eucharistia est eiusdem rationis cum ac cuius ergo quae bene potest remittere peccatum lethale, ergo poterit primam gratiam producere et delere peccatum lethale. Probatur cons. quia nihil est primam gratiam producere posse, quam et mortale delere quia potest candem speciem gratiae producere quae sufficit peccatum delere.

Resp. neg. cons. et quod licet sit eiusdem rationis sub generis aliquid plus importat actus et sub ratione primam importatur ... efficacium eucharistiae quae non importat sub ratione augmenti.

Obij. 2. extrema unctio per se et ex sua institutione habet so

tollere religquias peccati iam remissi et ideo ex pluribus verbis
mitti potest gratiam ad recipiendum hoc sacrum hoc non obstante,
post aliquam carere lege gratiae etiam Christiana ... Resp. quod si
extrema unctio ... tales post carere aliquam faciens lege
gratiae ... Christiana ... tale eandem post carere Eucharistia faciens, quod
non negamus. oppositum ... tale ... est: quod negamus
est id posse Eucharistiae secundum veritatem.

Obj. 4. varias locutiones Scripturae quae indicant ... iusti
ficari et remissionem peccatorum mortalium etc. insuper verba
consecrationis qui pro vobis et pro multis effundetur in remissionem peccato
rum hoc videntur asserere. et Ioan. 6. qui manducat me
vivet propter me. qui manducat hunc panem vivet in aeternum
et alia eiusmodi.

Resp. Scripturas posse intelligi de Eucharistia ut est sa
crificium nam sic habet vim impetrandi legem gratiae. et hunc sensum con
venit illis verbis consecrationis sanguinis qui pro vobis etc.
Secundo illa quatenus auxilia convenientia conservat a morte letha
lium evitando adversitates tentationibus, nec plus evincunt quae
ex Ioanne adducuntur. nam in his qui manducat me + intelligendum

+ inde si

verba haec in vita spirituali, et non in corporali diceres quod qui man
ducat aliquid vivet propter quod non indicat quod alimentum eam vitam debet
conferre sed quod eam conservat et sustinet. 2º illa verba
qui manducat hunc panem eodem modo exponi possunt quamvis
cum hic magis exprimat vim conservativam et differentiam ab aliis
cibis qui nequeunt sustentare et retinere vitam in aeternum
ad quem modum alia exponi debent sicut et Davidis ephesini
verba: asserentis quod sanctificamur participatione sanctificantis
corporis Christi quae eius caro est vere vivificatrix.

Obj. 5. ex Florentino et Tridentino omnia sacramenta novae
legis continent gratiam sed non gratiam absolute et simpliciter invenit aug
mentum ergo. Resp. non ... venire eamque abstrahi a primo
et ab eo quod augmentum et sic eodem dage. Immo Scripturae et Dilia
ex

ex eo probant lucheg [Baptismum?] care gr. q.ª cat augmentum, quod probatur
eet inefficax, si augmentum gr. eet actu gra.

Obj. 6. Tridentinum sess. 13 c. 5 ait: siquis
dixerit principium fructum huius sacri esse remissionem
peccatorum, sed ex eo alios fructus provenire anathema sit.
Ergo supponit a lucha provenire remissionem peccatorum etiam
mortalium. Resp. Tridentinum supponere et tollere venialia [lucheg, in margin]
quae vere sunt peccata, et ulterius quod non sit instituta ad hanc
remissionem solum, sed etiam ad alios effectus dicti inferius
a [illegible].

Obj. 7. S. Thomas hic q. 79 art. 3 corp. ubi
[illegible] post [illegible] hoc sacrum operari remissionem peccati dupliciter
uno modo non perceptum actu sed voto, alio modo etiam perceptum qui
[illegible] in peccato mortali cuius conscientiam et affectum non habet. forte enim
[illegible] non fuit sufficienter contritus, sed devote et reverenter acce-
dens consequetur per hoc sacrum gratiam charitatis quae contritionem perficit
et remissionem peccati. quae adeo clara sunt ut pro sua sententia
indubitatum ducant esse S. Thom. videatur in 4. dist. 9 q. u.
art. 3 q.la 2.

Resp. S. Thom. loqui de remiss. peccati
lucheg non ex opere operato et in tali, sed ex opere operantis imp-
tratorie et ex misericordia Dei quatenus impetravit auxilia
gratiae actualis (dicit haec, non loquitur nec de sanctificante ut mu-
[illegible] Vazquez) et etiam charitatis quae disponat ad
contritionem perfectam et per hanc ad gratiam habitualem qua
remittatur mortale quod intelligitur. Eruitur ex verbis
ipsis S. Thom. praesertim, si etiam ponderentur quae habet in
solutionibus primi 2i et 3ij argumenti. Sed S. luch.
causat per se et ex opere operato [illegible]

Sect. 3.

Eucharistia causat per se et ex opere operato in suscipiente digne augmentum gratiae.

Prob. 1. ex def. Eugenii 4. in decreto fidei pro instructione Armenorum in Concilio Florentino, his verbis: Quintum est quod per hoc Sacramentum in sumentibus digne augeatur gratia. Idem colligitur ex Tridentino multis in locis, praesertim Sess. 13. can. 5. et can. 7. et can. 8. quod eruditur ex fide Concilii Alexandrini epistola ad Nestorium postea recepti ab Ephesino. ac fauente Latheranense Sub Innoc. 3, refert Cap. firmiter de Summa Trinit. Nissenus lib. lib. 3. Viennense Sub Clemente 5. (hic Clement. unica de reliquiis et veneratione SS.)

Prob. 2. quia Eucharistia causat in suscipientibus digne omnes effectus quem materialis cibus et potus quoad Vitam agunt corporalem ut Concilium Florentinum dicit. Sed cibus et potus per se et ex natura sua praestant augmentum vitae corporalis, et incrementum substantiae quae sumentis: Ergo idem Florent. docet et manifestum est, quod Eucharistia in vita Spirituali se et ex natura sua instructionis praestat augmentum vitae digne sumentibus. Confirmatur quia cum hoc Sacramentum contineat in se fontem uberrimum totius gratiae Christum D. absonum esset negare collationem augmenti quod aliis Sacramentis quae longe inferioris dignitatis et Christum D. non continentibus, tribuimus. Confirmatur 2. quia ex Concilio Florent. per hoc Sacramentum incorporamur, et unimur Christo et membris eius. Augetur unio et incorporatio per se gratia quia eius unitas primo fit per augmentum quod confert.

Prob. 3. Hoc Sacramentum ordinatur per se et ex sua instit. ad alimandam gratiam ex opere operato digne suscipienti et

sed non ad observandum legem: ergo ad augmentum maioris partis
2.a de fide est omnia Sacramenta nouae legis esse ita instituta quod conferant gratiam operibus et
singulis digne sumentibus ergo.

Sect. 4.

Vt Eucharistia conferat augmentum gratiae non requirit aliam dispositionem in suscipiente quam esse in gratia

Supponimus suscipientem debere esse Baptizatum et in gratia, imo si adultus sit, et sui compos debere voluntarie recipere Sacramentum. Hoc dubitamus an praeter statum gratiae cum praedictis conditionibus subiecti requiratur ulterius aliqua subiecti dispositio positiua ut Eucharistia conferat augmentum gratiae. affirmarunt aliqui. nos vero cum S. Thoma et aliis asserimus non requiri actualem illam dispositionem positiuam feruoris et deuotionis ab affirmantibus assertam, sed sufficere quod voluntarie recipiatur ab adulto Baptizato existente in gratia.

Probatur. Sacramentum Eucharistiae confert augmentum gratiae quoties recipiens est sufficienter dispositus, sed eo ipso quod voluntarie recipiens Eucharistiam sit iustus et Baptizatus est sufficienter dispositus: ergo absque illa alia dispositione recipit augmentum gratiae. Consequentia est certa maior constat ex doctrina Sacramentorum in genere. minor probatur quia tunc recipiens non ponit obicem, sed recipere sine obice est recipere sufficienter dispositum; ergo. minor probatur quia obex efficacitatis qualis est gratia nihil aliud est quam peccatum lethale. actualitas inseparabile ab augmento gratiae: recipiens autem sine actuali feruore et deuotione non peccat lethaliter, nec defectus feruoris actualis et deuotionis est quid inseparabile cum augmento gratiae: ergo recipiens sine feruore et deuotione non ponit obicem.

Confirmatur. nam aliorum Sacramentorum non est obex carentia

deuotionis actualis: q.e. neq̃ ro huius pbr. Loca q. nulla
apparet diuersitatis rao. Ans pbr. q. in alijs Sacris diffi-
cile accedere in statu grę absq. actuali deuot.e Siquidem
in solis conferunt grām accedentibus s.e deuot.e s. peccato
mortali: q.e.

Pbr. 2.o q. iustus accedens absq. actu-
ali feruore et deuot.e ad recipiendum Eucharistiam n. peccat lethal-
iter, sū accedens n. accedit indigne et cū impedimento ad effus
Sacri. et augmentū grę. patet Loca q. si accedens ac-
cederet cū impedimto indigne accederet et peccaret leth-
aliter nisi ignorar.a inuincibilis excusaret Xa. doctrina generalis
Sactorū in qua dr q. ē sū mortale recipe aduertenter
Sacrū informe seu cū impedimto ad effus Sacri cuius
ea ē rao q. grauis irrogatur iniuria Sacro, et deneg̃ando
eius Dño ordio, et fine instructionis. Ans pbr. ex pra-
xi Ecclesię quę non damnauit talis accedentes, nec adu-
ersarij ipsi damnant tamquam reos lethalis culpę,
quos, quam absurdissimū est id efficere. Videatur
Tridentin. Sess.e 13 c. 7. vbi de pparat.e ad hoc Sac-
ramtū expendens illa Apli verba probet autem seipsum
homo &tc. declarat illam pbationē ēē nāriam, vt nul-
lus sibi conscius peccati lethalis &tc. q.e.

Pbr. 3.o hęc actualis deuot.o n. ē dispos.o
nāria ad augmentū grę per hoc sacrum ex na rei, neq.
ex diu.a instit.e q.e n. ex na rei: q.a tota efficacia hu-
ius Sacri n. pot ex sola na rei definiri, sed pendet tam
quoad suum ęsse quam quoad quantitatem effus, et mu ex diu.
instit.e tum q. augmentum habitualis grę pot fieri ab-
sq. vllo actu q.e attenta na rei fieri potuit
hoc augmentum grę per hoc sacrum s.e vlla dispone et con-
seq.r s.e actuali feru.e deuot.e et positiua seu.e De-
inde n. ex diu.a instit.e, nam nullibi inuenitur talis dispositio.

instit.

insitr cum nec ex exemplo, neque ex doctrina, neque ex alio tanto mi [illegible] tat. Et q. n. Ps dixit: qui manducant me vivent propter me; cui audiri quod olim ipse ferebat hoc sacrum infantibus et q. ex eru calesti et loco Deum Sum incidenti in amentiam conferti viatico etsi ex post non petierit si tamen antea laudabiliter vixerit, non post dari litualis devoti. licet eius [illegible] sunt illius incapaces. [illegible]

Sect. 3.
Obiectiones et Adversus dicta

Obij. 1. Si sacerdos non exigeret ad augmentum gratiae praedictam devotionem, post Christum gratiae singulas communiones si(?) certe speciale augmentum gratiae, non ita est, ergo minor patet quia si vera esset sequella maioris fieret quod sacerdos quoties celebrans ad ingentem gratiae cumulum pervenirent etsi tepide et negligenter celebrarent, cuius oppositum experimur quod si ingente sanctitate et gratia [illegible] fuissent [illegible] opera ostenderint nam ut ait Gregorius homil. 30 in Evan. ~~[illegible]~~ Numquam amor Dei est otiosus operatur n. magna si est. Si vero operari renuat amor non est

Resp. quod sacerdos in mortali se licent singulo tempore ... n. si hoc ... faceret sequella maioris, cuius signum est optimum quod diu a mortalibus se servent qui est magnus fructus huius sacri: si tamen iam in peccatis amittunt [illegible] fructum. atque ideo mirandum non est quod in eis vivendi modo non eluceat; unde in forma [illegible] a maiori: neque [illegible] minorem ad probat distinguo maiorem si diu vivunt et non labant in peccatis [illegible] maiorem secus nego maiorem. addo quod addit constare ex [illegible] dicti quo [illegible] ostendatur ex ipsa diuturna ... levior in gratia magnis cumulus, illius nec aliud ostendit D. Greg. non n. amor Dei est otiosus dum retrahit a mortalibus et in gratia conservat. [illegible] retrahere et conservare magna operat est.

Obij. 2.° hoc Sacrum confert augmentum gratiae per modum cibi et potus nutriendo spiritualiter atqui cibus et potus non nutriunt nisi concurramus actu vitali sumendo molendo dentibus traijciendo corpore &tta. ergo neque Euch.a confert auctum gratiae nisi concurramus actu vitali disponente qualis est devotio. Resp. dist. mai. confert augmentum gratiae per modum cibi et potus convertendi in nos nego mai. convertentis nos in se conc. mai. dist. min. cibus et potus qui convertuntur in nos non nutriunt nisi concurramus actu vitali &tta. conc. min. qui non convertit in nos [illegible] sed in se ipsum nos convertit nego min. et cons. Coam.

Hic notandum discrimen inter utrumque cibum quod cibus corporalis cum nutriat per sui conversionem in substantiam aliti nutritivum non provenit effective ab ipso cibo sed ab ipso alito atque ideo requiritur in eo qui nutritur virtus caloris naturalis ad efficiendum nutritionem. Cibus vero spiritualis Eucharistia cum non nutriat per sui conversionem in substantiam spiritualem sumentis sed e contra nutritio spiritualis non provenit efficienter a recipiente sed ab ipso cibo eucharistico atque ideo non requiritur in sumente vim caloris actualis devotionis sed sufficit esse gratiam et voluntatem saltem interpretativa per quam volumus hoc sacramentum nobis applicare.

Dices Apostoli requirunt magnam devotionem in audientibus ad hoc Sacrum ergo quod sentiunt requiri et aliter nihil conferri. Resp. dist. ant. requirunt ad gratiam [illegible] recipiendam nego ant. ad recipiendum Sacramentum cum ea puritate quae maxime conveniens est conc. ant. et nego conseq. [illegible] distinguo si requirunt ut simpliciter conferat gratiam nego ant. ut conferat maiorem quam conferret si devote audirent conc. ant.

Obij. 3. ex nostra sententia sequitur quod etiam si quis recipiendo Eucharistiam peccaret venialiter incidendo

vra

sang. gla Xti. adhuc recipit augmentu gratie, qd videt[ur]
absurdu; nam quis dicat q[uod] r[ecipien]s me recipe peccando levis op[er]a
male et peccat, sit indignus gratie. Sequi v[e]l ... q. pec-
catu veniale n[on] e[st] obex ad gratia et[iam] n[on] licet impossibile
cum illa.

Resp. data sequella negari q[uo]d seq[ui]t[ur] absurditi-
neri in illa; nam cum peccatu veniale n[on] sit incompatibile cum gratia
sanctificante n[on] impedit illius productione; et occurrere
sl. posi q[uo]d committat[ur] veniale et ex opere operato conferat[ur]
p[er] sacrm gratia habitualis. absurdu sane foret q[uo]d si gratia
ipsa conferret n[on] intuitu sacramti sed peccati venialis
q[uo]d in recept[ion]e committitur: hoc tn n[on] asserimus.

Sect. 6
Quando conferat Eucharistia augmentum gratie.

1a. op[inio] ait hoc e[sse] incertu reservandu q[ue] judicio
ac volunti Dei. 2a. docet causare gra cum manducatur
seu traijcit[ur] ad stomachu. 3a. quando iam tota hostia e[st] re-
cepta in stomacho ita ut possit dici iam facta e[sse] comestio.

Certe res dubia; nihilominus assero cum 2a.
cuius p[ro] tunc Eucharistia conferre gram ex opere operato quando saltem
aliqua pars irrevocabiliter transgreditur in indivisibili il-
lud futurum ubi incipit seu inchoat[ur] manducatio. ratio
est q[ui]a gra huius Sacri promissa est manducanti Xo. illud Ioan. 6.
nisi manducaveritis carnem filij hominis et biberitis eius sangui-
nem &c. et. qui manducat me et ipse vivet. Et. qui mandu-
cat meam carnem et bibit meum sanguinem vivet in æternum. Man-
ducat[ur] autem ut constat in alijs cibis n[on] intelligo v[el] q. cibus e[st] in ore

etiam

si dentibus teratur per modum manducationis dicitur traiectione cibi, aliquis
qui cibum recipit in ore et dentibus terit sed non glutivit dicetur
comedisse, et non posset eo die manducare quod nemo dicet. Sed
necesse est quod est in stomacho etiam si non manducat et integrum ad illum
locum perveniant species dicimus communicare... neque quando etiam per-
tingit ad indivisibile faucium quod est initium manducationis si tamen
revocabiliter pertingat. Sed ideo tunc censetur humano modo esse
manducatum quando iam aliqua pars cibi taliter pertransiit initium
ut licet aliae non transeant ipsa revocari non possit ad os
nisi forsan per violentiam commotione ad vomitum quemadmodum
posset etiam si esset totus cibus iam in stomacho et tum
omnes manducatus.

Hinc si quando aliqua pars postmissa est
initium illud manducationis reliquae revocarent ad os illa tem-
pore irrevocabiliter permanente ab illis acceptatur gratia eu-
charistica conferretur. Similiter si supervenienti impedimento re-
liquae transire non possent, nec prima ab eis divelli et
ad stomachum descendere gratia eucharistica conferretur
et idem foret si 1a pars irrevocabiliter traiecta statim ante-
quam ad stomachum perveniret morte corriperetur traiiciens
et ratio est quia in his casibus humano modo fuit mandu-
catio et in 1a parte traiecta occurrere omnia requisita ad produ-
ctionem gratiae [illegible] quod illi erat quod [illegible] subsequanti. An
autem gratia conferatur in tempore intrinseco vel instanti ex principi-
is philosophicis dependet.

Hinc 3o quando partes posteriores hostiae transe-
unt per indivisibile gutturis iam inveniunt gratiam productam a 1a
produxerit nisi forte dicamus posteriores partes producere
novas partes gratiae et augmentum gratiae producere successive, et conti-
nuo 1a successione et continuatione motus hostiae per illud indivisibile
Ratio habent difficultatem pluribus [illegible] communem. [illegible] concedendo
[illegible] neque aliquid continere absurdi [illegible]

cum D. Thō Suarez et alijs et cum cui dicimus quod Sacerdos recipit successive plures partes aut gratias quas moraliter continuit dum consumptione... non producit gratiam nisi ... quod ponunt illam productionem.

Sect. 7

Eucharistia non confert gratiam quamdiu in stomacho est, etiam si detur melior et maior dispositio

Aliqui affirmant* negant alij et hanc sententiam amplectitur eam quia sicut ipso: non est adscribendus effectus huic Sacro qui ex Sacra Script.ª Patribus, Ecclesijs adsu... in instit.ᵉ non constat; sed talis est productio gratiae quamdiu durat in stomacho: quod maior constat ex Tridenti... productione 4 gratiae ... peccati mortalis ... mi... ex Sacra Script.ª constat non dari gratiam per hoc sacrum nisi in manducat.ᵉ ut sect.ª praecedenti diximus. potest etiam colligi a posteriori si miraculose poneretur Eucharistia in stomacho absque manducat.ᵉ gratiam non conferret quamvis subesset dispositio ... gratiae collatio non ... nisi in manducat.ᵉ Deinde ... Eucharistie producunt neque producere possunt adversarij quod momentum habeat. ex usu Ecclesiae constat enim non constare eum in contrarium fuerit ... ad tempus Caietani qui hanc controversiam inchoavit. Iam ex instit.ᵉ constare ... ... praesertim si perpendatur ea quae de hoc Sacro dicuntur esse tradita Evangelista Ioanne

Eucharistia confert gratiam quamdiu in stomacho est.

Probatur 2.º ab absurdis quod si quamdiu durant species in stomacho gratiam confert utilius esset plures fructus recipere aut maiorem hostiam: hoc est falsum quod maior numerus aut quantitas non addit ... efficaciam neque plus virtutis continet quam minor. et praeterea quod vi damnari in edicto quae edito ... inquisitores generalis anno 1623

Cujus ponet damnatos sit hic q. aian creciendo muchas formas diciendo q. reciuen mas gracia. Maior. p. q. utilius e quod magis conducit ad maiore grām maior autem conducit ad maiore grām maior numerus aut quantitas hostiæ quam minor. Siquidem quo maior fuerit numerus aut quantitas plus durant species in stomacho, et quo plus durant eo plus grām conferat Eucharistia.

2.º q.ª de terciis conditionis eet qui maiore nati ni caloris vim haberet in stomacho quam qui minore cum ee ta cito citius corrumperet spes. et careret occasione augendi grām nova dispone. quod si dicas grām non conferri ipso dicitur nisi Euchiy in stomacho sed q. non meliore dispone instat G. ... q. non requir maior dispo.º ad collatione grā Euchiæ in 1. re... cept. quam in continuat.º Sed in 1.ª sufficit Eucharistia ee in grā et non requir actualis devot.º aut alia posit.ª dispo.º q. neque in continuat.º Unde licet pōa debilior sit ca maioris ~~dispons~~ continuationis efficiens debitum melioris conditionis ad augmentum grā.

3.º q.ª peccaret mortalit. spati peccato Sacrilegii qui quandiu spes non corrumpunt aliquod scelus lethale patraret, cum poneret obice effecti Sacri. patet q. non e maior ratio quare sit peccatum mortale Sacrilegii cum ee Euchiā non peccato quam receptam conservare si non utroque casu confert grām. Adde quod tunc teneret quis spati post receptionis debite conservare se in grā quandiu spes durant in stomacho. imo si in peccatum lapsus est teneret statim resipiscere et ad grām redire cum teneat auferre obice.

4.º q.ª ex contraria sa sequeret infinitum augmentum grā nam si in 1.º insti manducationis confert Eum cum in 2.º insti ... i dispos et coeperit melius dispositum ad grām ideo in 2.º insti ... augmentum et in 3.º 3.ª ... q. cum instantia sint infinita aucta erunt infinita. Verum hinc discursus retroquendo ... in obiiciente ... taurando illud in uno insti ... q. in 1.º nam plus mentis subsequeretur magis disponens

dignu et melius dispositu q. statim confert novum augmentum, et ad hoc novum in eodem instanti melior disposit. sit ob maiorem dignitatem subiecti debet sine ullo termino ... sit in infinitum.

Sect. 8.

Puncta partis Adversae diluuntur.

Obij. 1 sup. Eucharistia operatur gratiam per modum nutrientis cibi: sed dum est iam in stomacho potest operari ergo. Resp. hoc argumentum probare quod Eucharistia non nutriat nisi quando confert in ipsa manducatione quod negat supp., et rursus non nutrire ac gratiam conferre dum species sunt in stomacho sed ... corrumpuntur quia cibus corporalis non nutrit ipsa manducatione nec cum est in stomacho sed cum corrumpitur. quod si dicas non teneri pariter quoad hoc, dicam ego etiam teneri quoad illud quia est modus oppositus operandi huius cibi.

Obij. 2.o Contine. ... vbi invenerit meliorem dispositionem aut applicationem subiecti melius et intensius operatur sed Eucharistia est causa naturalis gratiae: ergo si dum est in stomacho detur melior dispositio ad gratiam melius et intensius operabitur gratiam. nihil enim tunc erit quod impediat actualem ~~dispositionem~~ operationem. Resp. distinguo maiorem. vbi invenerit meliorem dispositionem et cetera omnia requisita concedo maiorem. si desit aliquod requisitum nego maiorem. vnum ex requisitis est manducatio tempore collationis gratiae quia non nisi manducanti seu recipienti dum manducat promissa est gratia atque ideo nisi detur nova manducatio aut nisi occurrat ipsa melior dispositio tempore manducationis non habet Eucharistia omnia requisita ad conferendam gratiam atque ideo virtus illius erit impedita ne exeat in actum propter deficientem applicationem.

Obij. 3. Contine dignitati huius Sacri convenit quod non stet per ipsum si dispositio non stet et induat gratiam conferat quandiu subiectum melius dispositum, et ideo est praesentium quod hoc conveniat

ad

pietate et devotione sumentium excitandam. Resp. negando assump-
tum non repugnat dignitati Christi quod, si aliter instituere posset
facere, sed ex praesenti institutione non potest conferre aliquam gratiam
extra manducationem ob rationes dictas: nec ob devotionem excitandam
decedendum est Sacris plus quam Christus suam institutionem possunt.

Obijcies 4. eodem gravius peccat qui committit peccatum mortale dum adhuc habet in se integrum Sacramentum quam qui post consumptionem omnino specierum peccat ergo actus charitatis et devotionis ob eandem coniunctionem cum hoc Sacramento plus gratiae conferent ob eandem rationem. Resp. mitt. totum aliud enim est quod actus charitatis plus gratiae mereatur ob coniunctionem cum hoc Sacramento aliud quod hoc Sacramentum plus gratiae conferat ex opere operato dum in stomacho existens ob coniunctionem cum actu charitatis. Licet non adsumus convincit argumentum: cum nequaquam gratiam minimus non crescat dispositio post manducationem nihil conducit ad effectum et gratiam Sacri.

Sect. [illegible]

An utraque species plus gratiae conferat quam una tantum

1a. Sententia docet non dari per se loquendo maiorem gratiam per utrasque species simul quam per quamlibet seorsim: et propterea si una altera conferat nihil conducit nisi forte per accidens inveniat meliorem dispositionem in recipiente ita Lorini. De Sacramentis q. 79 art. 1. dub. 2. n. 34. et alij

2a. Sententia docet plus gratiae conferri et quod ideo per se loquendo et stante eadem dispositione singulis speciebus singulis speciebus singulas portiones gratiae respondere ex opere operato non tamen eidem ut effectus qui convenient speciebus panis si seorsim sumerentur [illegible] uno species panis et vini quando [illegible]

Sa

sumunt ut voluit Salmeron, sed ita ut tota ea portio gratiae quae ab speciebus panis produceretur seorsim producat quod sumuntur sub speciebus vini et rursus alia specialis ex speciebus vini ita Lugo disp. 12 de euch. sect. 4. et alii.

Prob. hyc. 2.a sa. q.a Sacramenta nonnisi significant sunt signa practica rei significatae sed singulae species habent diversas significationes gratiae et diversas efficacias efficiendi et ideo diversas portiones gratiae. Conseq. vi bona. minor. prob. quia species panis gratiam manducationis seu refectionis cibi. Species vini gratiam potationis seu refectionis potus. Significat autem manducationis refectionis cibi est diversa a significatione gratiae potationis et refectionis potus. Ut refectio cibi a refect. potus ergo singulae species habent diversas significationes gratiae. Confir. amplius. Utraque species simul significant perfectum convivium spirituale ac perfectam manducationem et satietatem. Sed singulae species non significant perfectum convivium sed inadequatum ergo utraque simul plus aliquid significat convivii quam singulae. atqui convivium spirituale est ipsa gratia ergo illud aliquid plus convivii est aliquid plus gratiae atque ideo plus aliquid gratiae confert utraque simul quam singulae.

Confir. 2.o ex Clem.te 6 qui dedens Angliae Regi privilegium communicandi sub utraque specie dixit id dedisse ad gratiae augmentum ergo sentit auctorem gratiae conferri per utramque simul quam per quamlibet seorsim.

Obiic. 1.o verba Trid. sess. 21 c. 3 asserentis sub qualibet specie totum atque integrum Christum verumque Sacramentum sumi. ac propterea quod ad fructum attinet nulla gratia necessaria ad salutem eos fraudari qui unam speciem solam accipiunt. fraudarentur autem si aliquam specialem gratiam conferrent species sacrae vini quas non recipiunt accipientes species panis tantum. quae post adiungi verba de eis illa...
quae efficaciora vitr et de commun. sub una tantum specie

Sic

hent. Iam nec hoc quidem quisquis fidelis dubitare debet
illum sub una specie communicantem minorem esse salutem sumentis
eque utilem et efficacem esse quam alterum sub utraque.

Resp. Tridentinum non loqui simpliciter asse-
rendo quod nulla gratia priventur sed cum restrictione necessaria
ad salutem quod etiam libenter audimus quia per sumptionem
sub una specie sufficienter impletur preceptum licitandi. Ad Moguntinum
dum expecialius pronunciatur non confirmatum sed confirmatum
tus a sede apostolica. et addo cum Lugo non dixisse sim-
pliciter quamlibet speciem esse eque utilem et efficacem sed cum res-
trictione esse eque utilem et efficacem ad salutem ac utramque
scilicet ad vitandum [illegible] damnationem et aeternam salutem
per adimpletionem precepti. scilicet quo nequit esse salus nisi
supradicto minus utilis est una ac utraque species.

Obj. 2o quaelibet species continet quidquid ambo simul
cum quaelibet continet totum Christum carnem scilicet et sanguinem ergo
quaelibet causat quidquid causant ambo simul. et continet quaelibet
extinguit famem spiritualem et sitim.

Resp. distinguo ant. quaelibet continet quidquid
ambo simul et eodem modo nego ant. quia sed non eodem modo
continet ant. ex diverso modo continendi nascitur diversa significatio
et diversa causatio. Etenim species panis continent sanguinem
sed non ex vi verborum nec primo sed potius ad id idem significant spi-
ritualem refectionem potationis nec illam causant species vi-
ni illum continent ex vi verborum et primo potius; ad id idem
significant refectionem potationis et illam causant.

Dices eiusdem rationis est gratia potationis quam
conferunt species vini et gratia manducationis quam conferunt
species panis. ergo non causant diversas gratias refectiones
patet consequentia quia secunda refectio unius est diversa a refectione
alterius

Resp. gratia utriusque speciei esse idem quoad entitatem

di

diversorum signatur et in ord.e ad diversos fines et effectus gratia refectionis et manducationis et in ord.e ad auxilia quae vires hominis fragiles confortent. iuxta illud psal. 103 et panis cor hominis confirmet gratiam vero refectionis potationis et in ordine ad auxilia quae cor et animam recipientis exhilarant iuxta illud psal. et vinum laetificat cor hominis ut media hilaritate qua quis ieiunis redditur ad laborem et tribulationem quae in via spirituali reperiat et tranquillat.

Sect. 20
Reliqui effectus Huius Sacramenti qui calamo occurrunt.

Etsi praecipuus effectus huius Sacramenti sit augmentum spiritualis habet alios maxime utilitatis et aestimationis. Quorum est unio moralis corporis moralis Ecclesiae cum Christo corporaliter cum Christi corpore aliqui appellant eam veram et realem et corporalem ut S. Gran. tract. 6 . 9 D. 2 n. probatur ex illo Ioan. 6. qui manducat meam Carnem et bibit meum Sanguinem in me manet et ego in illo] et ex loci quibus pluribus Patribus D. Thom. Cyrilli Alexandr. Hil. chrisost. et ratione quia sicut alimentum quod sumimus in nos convertitur conversionem ipsius et nos unum sumus corpus cum hostia Christi phor alimentum convertit nos spiritualiter in se et post conversionem ipse et nos unum corpus moraliter sumus. hoc discrimine quod ipse est caput nos membra

Quorum est remissio venialium probatur ex Trid. sess. 13 c. 2 ubi Ecclesia Sacramentum hoc instituit quo liberemur a culpis quotidianis. ex chatechis. par. 5. ubi dicitur nec cur hoc dubitet. et ex Cap. in Calice de consecrat. dist. 2 ibi quotiescumque bibis remissionem accipis peccatorum] ratione suadet quia duo Sacramenta poenitentiae et Baptismi immediate remittunt et delent peccata

mortalia ex opere operato q. ex sua instit.e ordinantur ad tollenda mortalia, q. Sa Eucha. ex sua instit.e ordinatur ad tollenda venialia ut docet Trid. et ex opere operato tollit venialia. Deinde q. sicut alimentum corporale restaurat vires corporales labore debilitatas ita cibus spiritualis animi restaurat fervorem charitatis pellendo venialia requiritur tamen ad hunc effectum quod non sit affectus. Sed explanatio q. venialia tamen non requirat alia dispositione praeter esse in gratia et carere affectu q. venialia alij affirmant alij negant. Unde pro praeter positus in Sa non requirente alia dispositione ait ... gratia peccata venialia q. quorum habemus affectum delentur ... ethica q. non est maior ratio de uno quam de alijs. in oppositum. T. non sed plura sed pauciora pro maiori sed minori disp.

Bius est immaterius (quamvis communis sententia teneat oppositum) est remissio poenae temporalis peccatorum venialium quae delet. Ratio est q. Sacra. quae ordinantur ad delenda peccata etiam ordinantur ad delendas ex opere operato eorum poenas sicut mensura a Deo vel taxata ut patet in poenit.a et Bapt.o quae q. ordinantur ad delenda mortalia sic ordinantur ad delendas eorum poenas licet non aequalis sit ratio ad culpas et ratio ad poenas aut minus principaliter: q. Sa Eucha. ordinatur ad delenda venialia etiam ad delendas poenas ex opere operato dixi poenae temporalis peccatorum quae delet q. poena peccatorum quae supponunt deleta sic remittit immediate directe Sa medijs auxilijs et actibus meritorijs ad quos excitat.

Tertius mediatus est, et est praeservatio a mortalibus ut ait ex Trid. Sess. 13 c. 2 quo liberamur, inquit, a culpis quotidianis et a mortalibus praeservamur. Sentit communis Doctorum. Porro haec praeservatio multiplex est. q. cum per Eucha. Christus nobis iungitur ut membra capiti est praeservatio removendo ex occasiones peccandi ex. illud psal. 22. Dominus regit me nihil mihi deerit. Sic ... terret inimicos daemones ex. illud Chrisost. Homil. 61 ad populum ubi sanguinem dominicum viderint

&c

dæmones in fugam, virtutem 3. illuminat et. id qd contingit discipulis Luc. 24. quorum oculi aperti sunt et Xtum cognoverunt in fract.e panis, quod etiam factum ex plus Ionathæ 1. Reg. 14. cuius oculi gustato melle illuminati sunt. 4. movet volunt. ad bonum et retrahendo a malo et. Bern. 5. tamquam cibus spiritualis, auxilia confirmat cor eiusque vires addit audentius tamquam potus spiritualis exhilarat et alacres et faciles reddit in via virtutis.

5. quædam actualis dulcedo et refect.o (et hic mediatus effectus) ut colligi.r ex verbis ps. 67. parasti in dulced.ne tua pauperi Deus. et ex Genesis 49. pinguis est panis eius et ex Florent.o. Notat Suarez hunc effectum esse infallibilem ex parte sacri et semper conferri nisi aliunde impediatur et quidem ex fervore charitatis ad quam hoc sacrum excitat

6us effectus mediatus est diminutio et frenatio ardoris concupiscentiæ ut docet Chatec. Rom. 5. carnis libidinem cohibet ac reprimit et hoc partim abolendo pravas convenientes imaginationes ne spiritus vitales concitet. 2. dando vires animæ quæ posset concupiscentiam corporis reprim.re. 2. dando animæ affluentiam suavitatis quæ in corpus etiam redundat. 2. augendo vires honestos 2. pravos minuendo. Sed et addunt hoc sacrum causare aliquas qualitates corporeas quæ sanguinis ardorem temperent ad castitatem excitamur et reetta tempies ad obeunda exercitia spiritualia generat.

7us effectus mediatus est vita æterna seu adeptio gloriæ. hoc ex Ioan. 6. qui manducat hunc panem vivet in æternum et ex Cap. cum de decret.a dist. 2. quia efficacit. 2. quatenus causat gratiam sanctificantem et hac mediante vias ad gloriam. quatenus præservat a mortalibus. quatenus confert auxilia ad perseverandum in gratia et primum viatori confortat et præstat vires quæ pervenit ad vitam æternam.

idco

ideo. n. dang e llig panis subcinericius (fig.ª huius Sacri) 3. Reg. vt in fort.e illius ambularet vsq. ad montem Dei Oreb. ipse qui appellatur urrea Trid. ss. 13 C. 2. pignus futurae nrae gliae.

8. effus illius mediatus, resurrect.o gloriosa nrorum corporum (et deinde glia illorum) cfr. 4 Ioan. 6 qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem hbt. et ego resuscitabo eum in nouiss.o die. quod ni du intelligas quasi Euch.ª imprimat aliquam qualitatem nrijs corporibus vertute cuius resurgent. sed q. vniendo nos corpori Xti cui debetur resurrect.o gloriosa, nobis etiam spali titulo membrorum illius confert ius ad illam resurgendum. audi Nissenum. orat.e chat.a c. 37. ff. sua qua dispensatione se p carnem inserit oibus credentib. et vnimetur eo qd e immortale sit etiam ho particeps incorruptionis vnde recte Nissenus recte appellauit hoc sacramentum. Symbolum immortalitatis. Sed iam huic opi finem imponamus illis pijssimis Augustini verbis lib. 5. de Trinit.e Domine Deus vnus, Deus Trinitas quaecumq. dixi Hic de tuo agnoscant et tui, si qua de meo et tu ignosce et tui

952

332

59